

Gemeenterekening 2022

foto: Jean-Pierre Geusens

Gemeente Maastricht

Colofon
Jaarstukken 2021
Gemeente Maastricht

Samenstelling
Gemeente Maastricht
Team Concernzaken
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Kerngegevens	4
Voorwoord	5
Financieel beeld	6
1 Jaarverslag	7
1.1 <i>Programmaverantwoording</i>	7
Leeswijzer	7
Programma 1 Veiligheid	9
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	14
Programma 3 Economie	28
Programma 4 Onderwijs	38
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	47
Programma 6 Sociaal domein	63
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	92
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	108
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	117
1.2 <i>Paragrafen</i>	137
Coronaparagraaf	137
Lokale heffingen	139
Bedrijfsvoering	147
Wet open overheid	160
Weerstandvermogen en risicobeheersing	161
Financiering	176
Verbonden partijen	183
Onderhoud kapitaalgoederen	216
Grondbeleid	235
2 Jaarrekening	243
2.1 <i>Balans</i>	243
2.2 <i>Overzicht van baten en lasten</i>	245
2.3 <i>Toelichtingen</i>	245
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	245
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022	250
2.3.3 Toelichting overzicht baten en lasten	270
2.3.4 Single Information Single Audit (SISA)	285
2.3.5 Taakvelden	295
Controleverklaring	296
Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders	297
Bijlage 2 Organisationschema in 2022	298
Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2022	299
Bijlage 4 Overzicht subsidies	300
Bijlage 5 Overzicht EU-subsidies	307
Bijlage 6 Stand van zaken burgerinitiatieven	308
Bijlage 7 Burgerjaarverslag	309
Bijlage 8 Werkloosheidsindicatoren	314
Bijlage 9 Mutaties uit de decembercirculaire 2022	315
Bijlage 10 Grootstedelijke projecten	317
Bijlage 11 Afkortingen	331

Kerngegevens

	Rekening 2021	Rekening 2022
A. Sociale structuur		
<i>Aantal inwoners</i>		
0 - 19 jaar	20.423	20.716
20 - 24 jaar	15.695	16.437
25 - 29 jaar	9.539	9.799
30 - 49 jaar	25.024	25.255
50 - 64 jaar	23.504	23.128
65 jaar en ouder	26.964	27.367
Totaal	121.149	122.702
Aantal dossiers PW	3.394	3.241
Aantal dossiers IOAW en IOAZ	135	118
Aantal cliënten PW	3.789	3.647
Aantal cliënten IOAW en IOAZ	163	143
B. Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente in ha	6.005	6.005
- waarvan binnenwater	323	323
- historische stads- of dorpskern	378	378
Oppervlakte van de wegen (in ha.)	599	606
Oppervlakte openbaar groen (in ha.)	634	656
Lengte van de riolering (km)	667	672
Lengte van de waterwegen (km)	20	20
Aantal verblijfsobjecten met woonfunctie	63.277	64.382
C. Financiële structuur (bedragen x € 1.000)		
	2021	2022
Totaal lasten (excl. dotaties aan reserves)	512.227	563.387
Algemene uitkering gemeentefonds ¹	284.455	326.965
Opbrengst algemene belastingen (OZB, honden- en toeristenbelasting)	44.952	47.360
	31-12-2021	31-12-2022
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	638.023	626.239
Omvang reserves (inclusief gerealiseerd resultaat)	203.703	221.382
Vaste schuld	322.538	305.487

¹ Incl. decentralisatie- en integratie-uitkeringen die via het gemeentefonds worden uitgekeerd en exclusief verzameluitkeringen.

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Het jaar 2022 kan de boeken in als een enerverend jaar voor Maastricht. De laatste loodjes in de coronacrisis wogen nog even zwaar. Carnaval 2022 was de 'grote bevrijding', met het loslaten van alle maatregelen op de vrijdag voor het volksfeest. Toch was er niet alleen blijdschap. De oorlog in Oekraïne liet meteen diepe sporen na. Uiteraard in het land zelf, maar ook in onze stad was de oorlog voelbaar en merkbaar. Vele vluchtelingen kwamen deze kant op en ervoeren gelukkig het sociale hart van onze stad. Ze vonden er -al dan niet tijdelijk- een veilig onderkomen. De uit de oorlog voortvloeiende energiecrisis en de inflatie troffen (ook) onze eigen inwoners. Via landelijke en lokale noodfondsen werd getracht de pijn waar dat kon enigszins te verzachten. De impact van de crises was ook van invloed op onze gemeente. Onverwachte omstandigheden als de opvang of het noodfonds vergden veel van politiek en organisatie. Het maakte dat de aandacht van het nieuwe college van B&W niet alleen naar de ambities kon gaan. Seniorenpartij Maastricht, D66, CDA, PvdA, PVM, VVD en Volt vonden elkaar in het coalitieakkoord 'Maastricht, stad van verbondenheid'. En die verbondenheid kreeg door genoemde crisis meteen een bijzondere lading. Het stadsbestuur is er trots dat er alles aan is gedaan om in onze stad mensen te helpen, of ze nou uit Limmel komen of uit Loehansk.

Uiteraard was er ook voorspoed in onze stad afgelopen jaar. Koningsdag 2022 werd gevierd in Maastricht. Een prachtig programma en een stralende zon zorgden voor een fantastisch visitekaartje en een geweldig verjaardagsfeest voor onze Koning. Maastricht Leeft, zei koning Willem-Alexander treffend bij zijn vertrek uit Maastricht. In de raad werden ook weer diverse belangrijke besluiten genomen. Zo werd een meerjarenprogramma veiligheid vastgesteld, krijgen Belfort, Scharn en de Groene Loper nieuwe integrale kindcentra, liggen er nieuwe subsidieregels voor amateurkunsten, is er een nieuwe kadernota Grond- en Vastgoedbeleid en werden via de Burgerbegroting diverse bijzondere ideeën van onze inwoners gefinancierd. Verder maakte DSM bekend te verhuizen naar onze stad en kreeg Maastricht een forse rijkssubsidie voor versnelling van de woningbouw. Het is slechts een greep uit de vele politieke ontwikkelingen en besluiten die 2022 ook voor raad, college en gemeente tot een bijzonder jaar maakte.

Financiën

Over 2022 is een voordelig financieel resultaat gerealiseerd van € 28,334 mln. Een aanzienlijk deel van dit voordeel is incidenteel. Dit betrof onder meer het niet inzetten van ruimte die was gereserveerd voor het opvangen van financiële tegenvallers in 2022, de afrekening van de coronacompensatie over 2021 en opbrengsten uit grondexploitaties en de verkoop van panden en gronden. Van een aantal posten zoals de voordelen op groeps- en individuele begeleiding is het structurele effect reeds verwerkt in de begroting 2023 en de meerjarenraming.

Het gerealiseerde voordelig resultaat is hoger dan de prognose in de bestuursrapportage. In de prognose zijn we voorzichtig met het ramen van voordelen en worden nadelen veelal maximaal verwerkt. Dat past bij een behoedzaam financieel beleid. Uit de realisatie blijkt veelal dat de voordelen hoger en nadelen minder hoog uitvallen waardoor het gerealiseerde voordeel hoger is. Met ingang van 2023 worden overigens jaarlijks twee bestuursrapportages opgesteld. We blijven daarbij behoedzaam, maar kunnen hierdoor de prognoses gedurende het begrotingsjaar al bijstellen indien daar aanleiding voor is.

Daarmee komen we financieel (nog) meer aan het stuur te zitten. Deze tijd leert dat we voortdurend klaar moeten zijn voor (externe) ontwikkelingen die aandacht, daadkracht en vaak ook geld vragen. Maastricht heeft laten zien dit te kunnen en dit te doen als dat nodig is. Ondanks het positieve resultaat blijft het stadsbestuur realistisch maar ook ambitieus. 2022 heeft geleerd dat die combinatie prima samen kan gaan.

Financieel beeld

In de volgende tabel maken we de grootste posten inzichtelijk die het resultaat 2022 veroorzaken. In het jaarverslag (hoofdstuk 1, onderdeel programmaverantwoording) en de jaarrekening (hoofdstuk 2) is een verdere inhoudelijke toelichting opgenomen. De (financiële) effecten van corona zijn in een afzonderlijke coronaparagraaf toegelicht.

Analyse rekeningresultaat	(bedragen x € 1.000)
Financiële effecten corona	4.411 V
Kapitaallasten	3.390 V
Bijdrage Veiligheidsregio	537 N
Voorziening onderhoud en herstel fonteinen	1.241 N
Bijdrage Zuid-Limburg Bereikbaar	807 N
Winstneming grondexploitaties (saldo Beatrixhaven en Maastricht Zuid)	555 V
Toeristenbelasting	582 V
Voorziening dubieuze debiteuren reclames e.d.	830 V
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	3.505 V
Vreemdelingen	735 V
Afwikkeling oude jaren sociaal domein	984 V
BUIG	6.177 N
BUIG voorziening dubieuze debiteuren	1.925 N
Bijzondere bijstand	685 V
MTB	603 V
Groeps- en individuele begeleiding (wmo)	5.201 V
Omnibuzz (vervoer)	577 V
Jeugd (excl. afwikkeling oude jaren en apparaatskosten)	2.578 V
Legesopbrengsten en dwangsommen WABO	1.328 V
Pensioenen gewezen wethouders (APPA)	1.086 V
Verkoop panden en gronden	1.679 V
Onroerendezaakbelasting	2.323 V
Parkeerbelastingen (excl. nadeel als gevolg van corona)	1.377 N
Voorzieningen (frictiekosten) voormalig personeel	1.051 N
Vrijval reserve overloop	2.026 V
Algemene uitkering (financiële ruimte)	6.156 V
Onvoorzien/risicobuffer	757 V
Overige verschillen	1.458 V
Gerealiseerd resultaat	28.334 V

Programmaoverzicht

De totale begroting 2022 (na wijziging) van de gemeente Maastricht bedraagt ongeveer € 608 mln.² Onderstaand volgt een samenvatting per programma van de lasten en baten per jaar.

Resultaat per programma (incl. reservemutaties)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022	begroting 2022 na	rekening 2022	resultaat 2022
1 Veiligheid	-16.326	-17.950	-17.565	385 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-24.145	-22.724	-23.986	1.262 N
3 Economie	-182	-893	2.426	3.319 V
4 Onderwijs	-7.511	-7.565	-7.005	560 V
5 Sport, cultuur en recreatie	-38.280	-37.924	-37.647	277 V
6 Sociaal domein	-173.438	-193.825	-185.461	8.364 V
7 Volksgezondheid en milieu	894	971	1.402	431 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-6.494	-7.510	-5.531	1.979 V
0 Bestuur en ondersteuning	270.155	286.268	300.549	14.281 V
Resultaat	4.673	-1.152	27.182	28.334 V

² Betreft totaal lasten incl. dotaties aan de reserves.

1 Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording

Leeswijzer

Opbouw programmaverantwoording

Algemeen

Programma's

De raad heeft in maart 2018 besloten dat het programmaplan aansluit bij de 9 hoofdtaakvelden uit het herziene BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten).

De 9 programma's zijn:

1. Veiligheid
2. Verkeer en vervoer
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
0. Bestuur en ondersteuning

De (mutaties in de) reserves zijn in het programmaplan opgenomen onder de programma's en taakvelden waarop de mutaties inhoudelijk betrekking hebben.

Taakvelden

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten heeft het Rijk in het herziene BBV een uniforme set van eenheden gedefinieerd. Deze eenheden noemen we 'taakvelden', die op hun beurt weer geclusterd kunnen worden in 9 hoofdtaakvelden (onze 9 programma's).

Om het inzicht tussen beleid en financiën te verbeteren is elk programma in voorliggende jaarstukken 2022 (net als in begroting 2022) zowel beleidsmatig als financieel op taakveldniveau uitgewerkt.

BBV-indicatoren

In het herziene BBV is voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en rekening. Om inzicht te krijgen hoe Maastricht scoort in vergelijking met andere gemeenten is bij elke BBV-indicator naast de Maastrichtse score ook de gemiddelde score weergegeven van gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 300.000.

Op www.waarstaatjegemeente.nl kunnen ook andere vergelijkingen worden gemaakt.

Afkortingen

Een overzicht van de betekenis van alle gebruikte afkortingen vindt u in bijlage 12.

Per taakveld

Wat willen we bereiken?

Onder dit kopje is de tekst opgenomen uit begroting 2022. De tekst beschrijft het doel van het taakveld op strategisch niveau. Maastrichtse effectindicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Onder dit kopje vindt u:

- De in begroting 2022 vermelde prestaties, die het college meerjarig uitvoert. Maastrichtse prestatie-indicatoren zijn (indien mogelijk) eveneens opgenomen.
- Realisatie van de meerjarige prestaties in 2022.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Voor de raad? En voor het college? In de linker kolom onder dit kopje treft u de aandachtspunten zoals opgenomen in begroting 2022; in de rechter kolom informeren wij u over de realisatie hiervan in 2022.

Wat heeft het gekost?

Onder deze vraag wordt aangegeven of we de geleverde prestaties hebben kunnen realiseren met de afgesproken middelen. Daarbij worden drie verplichte onderdelen doorlopen:

- Een overzicht van lasten en baten en saldo baten en lasten (voor stortingen en onttrekkingen aan reserves);
- Een overzicht van stortingen en onttrekkingen aan reserves;
- Een overzicht van het gerealiseerde resultaat.

Hierna worden voor deze drie onderdelen de afwijkingen tussen begroting 2022 (na wijzigingen) en rekening 2022 (resultaat) toegelicht. Er is ook een overzicht opgenomen van de gerealiseerde investeringen in een programma. Dit zijn uitgaven met een meerjarig nut die als activum op de balans zijn opgenomen en waarop de komende jaren wordt afgeschreven conform de geldende regels. Er is een indeling gemaakt in onrendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt uit algemene middelen) en rendabele investeringen (rente en afschrijving worden gedekt door inkomsten bijvoorbeeld uit tarieven, huuropbrengsten of subsidies).

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft programma gekost?

Omvat het totaaloverzicht van het programma inzake lasten, baten en investeringen.

Programma 1 Veiligheid

Taakvelden

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

BBV-indicatoren ^{1, 2}	Maastricht					Gemeenten 100.000 – 300.000 2022
	2018	2019	2020	2021	2022	
Aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren 12-17 jaar ^{2a}	18	19	29	18	nog niet bekend	nog niet bekend
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners ^{2b}	3,1	3,4	2,4	2,2	3,5	3,4
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners ^{2b}	6,1	6,7	5,6	5,0	5,4	5,2
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners ^{2b}	3,5	2,9	1,8	1,1	1,4	1,5
Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners ^{2b}	7,1	7,7	6,8	6,6	7,2	7,0

- 1) De BBV-indicatoren zijn wettelijk verplichte indicatoren. Gelet op het profiel van Maastricht (o.a. toerisme, studenten, evenementen, grensligging) is bij een cijfermatige één op één vergelijking van Maastricht met andere gemeenten soms een nadere duiding noodzakelijk. Daar waar de BBV-indicatoren bijvoorbeeld gerelateerd zijn aan het aantal inwoners, verblijven in Maastricht, naast de eigen inwoners, dagelijks een groot aantal bezoekers in de stad. Dit kan effect hebben op de cijfers.
- 2) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (2a) Bureau Halt; (2b) CBS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven, zoals gepubliceerd op genoemde website.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

Wat willen we bereiken?

Samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) zet de gemeente in op het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten en rampen.

Wat doen we daarvoor?

De VRZL zorgt voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding (inclusief bevolkingszorg) binnen haar werkgebied (Zuid-Limburg).

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen in 2e kwartaal zienswijzen op rekening 2021 van VRZL.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen in 2e kwartaal zienswijzen op begroting 2023 van VRZL.	Conform.

Wat heeft het gekost?

Crisisbeheer en brandweer (1.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	10.112	10.582	11.086	504 N
Baten	298	297	312	15 V
Saldo van baten en lasten	-9.814	-10.285	-10.774	489 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-9.814	-10.285	-10.774	489 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Bijdrage Veiligheidsregio Zuid-Limburg	552 N	15 V		537 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	48 V			48 V
Totaal afwijkingen	504 N	15 V	0 N	489 N

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg valt in 2022 € 0,552 mln. hoger uit. Dit als gevolg van de indexeringsystematiek. Enerzijds hanteert de VRZL een hogere indexering dan de gemeente (hoger %), anderzijds is de afrekening van de indexering 2022 hoger dan begroot.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Denk aan: toezicht en handhaving openbare orde, BOA's; Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit; preventie van criminaliteit; opstellen en handhaven APV; veilige woon- en leefomgeving.

Wat willen we bereiken?

Een zo veilig mogelijk Maastricht in 2022: een stad waar criminaliteit en overlast zo weinig mogelijk voorkomen en waar inwoners, ondernemers en bezoekers vanuit een zo veilig mogelijk gevoel kunnen wonen, werken en verblijven. Vanuit een integrale werkwijze (één organisatie, één aanspreekpunt) werken we daarom samen met partners aan de veiligheid en veiligheidsbeleving in Maastricht.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Schaalscore per 1000 inwoners: totale slachtofferschap delicten ¹	38,5	40,2	29,0	26,4	32,2	<< 45,3
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt ²	geen meting	20,5	geen meting	18,7	geen meting	<< 25
Rapportcijfer veiligheid in buurt ²	geen meting	7,1	geen meting	7,3	geen meting	≥ 7,0
% inwoners dat tevreden is over functioneren gemeente met betrekking tot aanpak leefbaarheid en veiligheid ²	geen meting	38,5	geen meting	39,8	geen meting	35
Schaalscore sociale kwaliteit ³	20,2	19,1	21,3	16,7	15,2	<< 17,9

- 1) Delicten vallend onder objectieve veiligheid: woninginbraak, openlijk geweld, bedreiging, mishandeling, straatroof, overval woning, inbraak garage/schuur/box, zakkenrollerij, autokraak, autodiefstal, (brom)fietsendiefstal. Bron: Maastrichts Informatieknooppunt (politieciijfers); De opbouw van deze schaalscore wijkt op onderdelen af van de opbouw zoals gehanteerd in het MJP Veiligheid. Enkele delictsvormen waarop wij als gemeente geen sturing/invloed hebben, zijn verwijderd (moord, zedenmisdrijf, diefstal water, overige vermogensdelicten en diefstal overige voertuigen).
- 2) Bron: Integrale Veiligheidsmonitor (meting elk oneven jaar).
- 3) De schaalscore sociale kwaliteit omvat per 1000 inwoners het totaal van gemelde overlast van: burengerucht, overlast personen met verward gedrag, overlast zwervers en drugsoverlast. Indicatorbron: (MIK, politieciijfers).

Wat doen we daarvoor?

Uitvoeren Meerjarenprogramma Veiligheid Maastricht 2019-2022 (MJP Veiligheid)

Voor de periode 2019-2022 heeft de raad de volgende prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld:

- De aanpak van ondermijnende criminaliteit;
- Het voortzetten van de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit;
- Een samenhangende aanpak van veiligheidsgerelateerde overlast;
- Voortdurende aandacht voor veiligheidsbeleving;
- Blijven investeren in verbinden met sociaal domein, handhaven openbare ruimte en fysiek veiligheid;
- Het structureel actueel houden van ons instrumentarium ter uitvoering van het veiligheidsbeleid.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen MJP Veiligheid 2023-2026 in het vierde kwartaal 2022 met mogelijk uitloop naar eerste kwartaal 2023. 	Conform.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen nieuw Uitvoeringsprogramma handhaven openbare ruimte 2022-2023 in het eerste kwartaal 2022. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak veiligheidsbeleving 2019-2022 evalueren en de raad hierover informeren. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsagenda 2022. Op basis van een tussenevaluatie van de uitvoering van het MJP Veiligheid is voor 2022 een agenda opgesteld. Deze bestaat, naast verdere inzet op bovenstaande prioritaire veiligheidsthema's, uit een focus op veiligheidsgerelateerde overlast. Vanuit de samenwerking met interne en externe actoren werken aan de aanpak van criminele families, jonge aanwas en overlast daklozen. 	Conform.

Wat heeft het gekost?

Openbare orde en veiligheid (1.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	7.040	8.495	7.773	722 V
Baten	456	456	818	362 V
Saldo van baten en lasten	-6.584	-8.039	-6.955	1.084 V
Toevoeging reserves	0	340	373	33 N
Onttrekking reserves	72	714	537	177 N
Saldo mutaties reserves	72	374	164	210 N
Resultaat	-6.512	-7.665	-6.791	874 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Radicalisering	189 N	189 V		0 N
Radicalisering reserve	385 V		385 N	0 N
Apparaatskosten	522 V			522 V
Ondermijning	118 N	118 V		0 N
Veiligheidshuis POK-middelen	123 N		220 V	97 V
Diverse budgetten integrale veiligheid	111 V			111 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	134 V	55 V	45 N	144 V
Totaal afwijkingen	722 V	362 V	210 N	874 V

De kosten voor radicalisering (afgerond € 0,189 mln.) worden afgedekt uit de ontvangen rijkssubsidie. Hierdoor zijn begrote lasten radicalisering ad € 0,385 mln. niet noodzakelijk en is de begrote onttrekking uit de bestemmingsreserve radicalisering niet nodig.

Het resultaat op de apparaatskosten wordt veroorzaakt door vrije vacatureruimte (vanwege krapte op de arbeidsmarkt blijven vacatures langer dan verwacht open) maar ook door medewerkers waarbij de inschaling lager is dan de formatieve dekking binnen de diverse teams.

De uitgaven voor het project 'vastgoed in beeld' (onder de noemer van rijksproject 'ondermijning') worden volledig gedekt door de ontvangen rijksmiddelen. Per saldo heeft dit geen resultaat effect.

Maastricht ontvangt als centrumgemeente van het ministerie van Justitie en Veiligheid niet-geoormerkte middelen naar aanleiding van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK). Deze middelen zijn in 2022 uitbetaald aan de deelnemende gemeenten waardoor een nadeel ontstaat van € 0,123 mln. Dekking van deze lasten vond plaats middels een onttrekking aan de reserve overloop. Het voordeel van € 0,097 mln. wordt grotendeels verklaard door een incidentele vrijval van de POK-middelen (€ 0,069 mln.) en tevens een onderuitputting van diverse budgetten.

Diverse materiële budgetten integrale veiligheid (zoals cameratoezicht, veilige woonomgeving en Veiligheidshuis) laten een voordeel zien van € 0,111 mln., dat veroorzaakt wordt door diverse crises (corona; vluchtelingen; hoogwater). De neveneffecten van deze crises brachten met zich mee dat op onderdelen op andere wijze uitvoering is gegeven aan het MJP Veiligheid zonder dat daarmee afbreuk is gedaan aan de realisatie van de gestelde doelen.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 1 Veiligheid	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	10.112	10.582	11.086	504 N
Openbare orde en veiligheid (1.2)	7.040	8.495	7.773	722 V
Totaal lasten	17.152	19.077	18.859	218 V
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	298	297	312	15 V
Openbare orde en veiligheid (1.2)	456	456	818	362 V
Totaal baten	754	753	1.130	377 V
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	-9.814	-10.285	-10.774	489 N
Openbare orde en veiligheid (1.2)	-6.584	-8.039	-6.955	1.084 V
Totaal saldo van baten en lasten	-16.398	-18.324	-17.729	595 V
Toevoeging reserves	0	340	373	33 N
Onttrekking reserves	72	714	537	177 N
Saldo mutaties reserves	72	374	164	210 N
Resultaat	-16.326	-17.950	-17.565	385 V

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakvelden

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

BBV-indicatoren

Het Rijk heeft geen BBV-indicatoren bepaald gerelateerd aan programma 2.

2.1 Verkeer en vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de taken die te maken hebben met de mobiliteitsinfrastructuur. Denk o.a. aan: verkeersbeleid; verkeersmaatregelen (verkeersborden, verkeersregelininstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair t.b.v. verkeersregulering); aanleg, reconstructie en onderhoud van de verharde openbare ruimte; civieltechnische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels, spoorwegovergangen en dergelijke; verlichting wegen: aanleg, beheer en onderhoud; gladheidbestrijding; straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht willen we slimmer en groener reizen. Dat doen we via het 'STOP'-principe: Stappen (lopen), Trappen (fietsen), Openbaar vervoer en Personenauto (liefst een elektrische). Met STOP kiezen we voor een onthaastende, gezonde en actieve manier om ons te verplaatsen. Een pad dat ons leidt naar een goed bereikbare, klimaatneutrale stad waar het prettig is om in te wonen, te werken en te recreëren. We streven naar een goed bereikbare, klimaatneutrale stad waar het prettig is om in te wonen, te werken en te recreëren. Een stad met goede en veilige netwerkstructuren waarbij de verharde openbare ruimte veilig en schoon is.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
Mobiliteit ¹	2014-2018	2015-2019	2016-2020	2017-2021	2018-2022	2018-2022
Aandeel van het gebruik van actieve vervoerswijzen en OV gemiddeld per jaar (%) ^{2,3}						
In Maastricht	67	65	64 ⁵	66 ⁵	nog niet bekend	65
Van en naar Maastricht	28	26	23 ⁵	23 ⁵	nog niet bekend	26
Kwaliteit openbare ruimte ⁴	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Waardering inwoners over schoonhouden openbare ruimte in de eigen buurt	geen meting	geen meting	6,6	6,4	6,1	6,4
Waardering inwoners over onderhoud wegen, paden en pleintjes in de eigen buurt	geen meting	geen meting	6,5	6,2	6,1	6,2

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Het gebruik van actieve vervoerswijzen en het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron is de mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data. Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
- 4) Bron: Stadspeiling.
- 5) De maatregelen in verband met corona hebben gevolgen gehad op de vervoerwijzekeuze in deze periode.

Wat doen we daarvoor?

1. *Monitoring en beleidsontwikkeling*

We monitoren de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit, verkeer en parkeren en stellen tweejaarlijks een mobiliteits- en verkeersmonitor op. Mede op basis van deze monitor ontwikkelen we het mobiliteitsbeleid van Maastricht.

2. *Uitvoeren van het Mobiliteitsprogramma*

Elk jaar worden onder de noemer van het Mobiliteitsprogramma kleine- en middelgrote infrastructurele projecten uitgevoerd die met name gericht zijn op het verbeteren van de verkeersveiligheid en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en fiets.

3. *Uitvoeren van het Actieplan fietsen in Maastricht en fietsparkeren Maastricht*

Door het uitvoeren van projecten wordt gewerkt aan de gewenste mobiliteitstransitie richting fiets.

4. *Stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit*

Samen met regionale overheden, werkgevers, ondernemers en mobiliteitsaanbieders werken we binnen het programma Zuid-Limburg Bereikbaar aan het stimuleren van slimme en duurzame mobiliteit.

5. *Beheer verkeersmanagementsystemen en topdagenregime*

Om het verkeer dagelijks in goede banen te leiden wordt gebruik gemaakt van diverse (technische) systemen en voorzieningen die we beheren en onderhouden (o.a. verkeersregelinstallaties, selectieve afsluitingen, bewegwijzering en straatmeubilair). We coördineren tevens het zogeheten topdagenregime voor 25 tot 35 dagen in het jaar waarop het verkeerssysteem een zeer groot verkeersaanbod zo goed mogelijk dient te verwerken.

6. *Programma Stad en Spoor / Stationsomgeving*

Met onze partners NS, ProRail, Arriva, Zuid-Limburg Bereikbaar, provincie Limburg, Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat en Projectbureau A2 werken we, georganiseerd in diverse deelprojecten, intensief samen aan deze integrale gebiedsontwikkeling die opgenomen is in de Omgevingsvisie Maastricht. Als gemeente initiëren en coördineren we de samenwerking, geven we richting aan de inhoudelijke ambities en bewaken de samenhang en integratie van de diverse belangen in het gebied.

7. *Kleinschalige infrastructurele maatregelen en aanpak en voorkomen verkeersonveilig gedrag*

Op eigen initiatief of op verzoek van bewoners of ondernemers brengen we voortdurend kleine verbeteringen aan in de buitenruimte en infrastructuur ten aanzien van fietsvoorzieningen, autoparkeren en verkeersveiligheid. Ook leveren wij een bijdrage aan veilig verkeersgedrag en veilige schoolomgevingen.

8. *Mobiliteit in relatie tot integrale projecten*

Aanpassingen aan infrastructuur komen ook voort uit diverse integrale projecten die door de gemeente en/of haar partners worden uitgevoerd. Meestal zijn dit langlopende projecten over meerdere jaren met hun eigen projectorganisatie, opgave en begroting.

9. *Toetsen, adviseren*

Door het jaar heen komen er diverse initiatieven binnen bij de gemeente zoals bouwplannen, gebiedsontwikkelingen, evenementen en onderhoud en aanleg van kabels en leidingen. Bijna al deze plannen hebben een effect op het mobiliteits- en verkeerssysteem. Afhankelijk van de rol die de gemeente heeft en de fase waarin het project verkeert toetsen wij deze plannen of adviseren wij hierin.

Wij reguleren de openbare ruimte door het uitgeven/beoordelen van vergunningen voor o.a. inritten, aanleg kabels en leidingen, standplaatsen, het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg en door handhaving. Verder zorgen wij permanent (24/7) voor het toezicht op de Maasboulevardtunnel zodat de veiligheid van die tunnel gewaarborgd is. Verder wordt gewerkt met nieuwe actuele meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) voor de Maasboulevardtunnel en de Hoeg Brök.

10. Uitvoeren meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen

Wij onderhouden structureel de verhardingen en de openbare verlichting binnen de gemeente (dagelijks en groot onderhoud). In de paragraaf kapitaalgoederen wordt nader ingegaan op de meerjarenplanning van het groot onderhoud van wegen/verhardingen, de civiele kunstwerken en de openbare verlichting.

11. Onderhoud en beheer

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen op de afgesproken (CROW) niveaus, voeren wij structureel onderhoud uit aan verhardingen, civiele kunstwerken, infrastructurele elementen en openbare verlichting. Ook het schoonhouden van de openbare ruimte en de gladheidsbestrijding valt hieronder.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
<i>CROW-kwaliteitsniveau openbare ruimte</i>						
Verhardingen hoofdwegen en voetgangersgebied	A	A	A	A	A ¹	B
Verhardingen rest	A/B	A/B	A/B	B	B ¹	C
Schoon binnen de singels	A	A	A	A	A	A
Schoon buiten de singels	A	A	A	A	A	B
Openbare verlichting	A	B	B	B	A	B
Civiele kunstwerken	Veilig	Veilig	Veilig	Veilig	Veilig	Veilig

1) In 2022 heeft geen volledige inspectieronde plaatsgevonden. De weergegeven score is daarom opnieuw gebaseerd op inspectieronde 2021.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vervolgprogramma Zuid-Limburg Bereikbaar vaststellen (4e kwartaal 2022). 	In de begroting van 2022 is de financiële bijdrage aan het vervolgprogramma Zuid-Limburg Bereikbaar vastgesteld.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Opstellen voorlopig ontwerp en programma van eisen J.F. Kennedybrugtracé. 	Conform. Er is een start gemaakt met het opstellen van het voorlopig ontwerp en programma van eisen middels het beginnen aan de onderliggende verkeersstudie.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen Mobiliteitsagenda Zuid-Limburg. 	Conform.

- Uitvoeren projecten Stad & Spoor / Verkeersstudie Stationsomgeving:
- Vervolgstudie transferknooppunt (passerelle) station Maastricht i.s.m. ProRail en Provincie Limburg.
- Herinrichting van de kruising Wilhelminasingel - Sint Maartenslaan en de aansluiting daarvan op de Wilhelminabrug tot aan de Van Hasselkade.
- Pilot autoluw Wyck (Wycker Brugstraat en omgeving).
- Opwaardering Groene Loper naar 30 km/u.
- Uitvoeren projecten Mobiliteitsprogramma:
 - Ronde Nobellaan – Gentelaan: vergroten en ombouwen van de rotonde en verbeteren van de fietsinfrastructuur.
 - Via Regia, Brusselseweg, Dr. Van Kleefstraat: verbeteren fietsinfrastructuur.
 - Aanpak paaltjes en obstakels op fietsvoorzieningen (fase 3): verminderen en anders inrichten paaltjes en obstakels.
 - Aanpak fietsdoorsteekjes (fase 1): doorsteekjes verbeteren.

Realisatie 2022

Met het verkrijgen van een rijkssubsidie in 2022 in het kader van de versnelling woningbouw (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)) kunnen we in vergelijking met datgene wat we beoogden in begroting 2022 binnen de projecten een groter deel van de infrastructuur oppakken en kan ook de fietsinfrastructuur op de Sint Maartenslaan en Franciscus Romanusweg worden verbeterd.

In 2022 is met de partners van het project Stad en Spoor nader onderzocht wat de opgaves zijn en de mogelijke oplossingsrichtingen voor het transferknooppunt.

In het 1^e kwartaal van 2023 heeft de raad positief besloten over het inrichtingsvoorstel.

Eind 2021 is het raadsbesluit genomen om een pilot autoluw Wyck uit te voeren. In 2022 sprak Ondernemend Wyck zich uit tegen dit genomen raadsbesluit. Dit terwijl zij tijdens besluitvorming juist voor waren. De meningen van alle belanghebbenden (ondernemers, bewoners, belangengroeperingen) over de vorm van de pilot worden momenteel opgehaald. Een eerste informatie-avond heeft plaatsgevonden op 12 april 2023 en begin juni 2023 volgt een Wyck brede enquête. Van daaruit wordt bekeken hoe deze pilot vorm te geven.

Het plan voor de invoering van 30 km/uur is in 2022 in dialoog met de omgeving opgesteld. Realisatie vindt plaats medio 2023. De bijhorende infrastructurele maatregelen worden in 2023 verder uitwerkt en daarna gerealiseerd.

Planvoorbereiding heeft in 2022 plaatsgevonden. Realisatie start in voorjaar 2023.

Conform.

Conform.

Conform.

	Realisatie 2022
○ Post onvoorzien: kleinschalige maatregelen die inspelen op de actualiteit.	Conform.
● Uitvoeren projecten vervangingsprogramma verkeersmanagement jaarschijf 2022.	Conform.
● Uitvoeren projecten meerjarenprogramma groot onderhoud verhardingen jaarschijf 2022.	Conform.
● Voorbereiding IBOR-programma dat, afgestemd op de Omgevingsvisie, een instrumenteel kader biedt voor besluitvorming m.b.t. de te behalen kwaliteitsniveaus voor de diverse IBOR-producten (verhardingen, groen, schoon e.d.) inclusief de bijbehorende financiële middelen.	Conform.

Wat heeft het gekost?

Verkeer en vervoer (2.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	21.301	23.412	27.536	4.124 N
Baten	338	300	3.592	3.292 V
Saldo van baten en lasten	-20.963	-23.112	-23.944	832 N
Toevoeging reserves	2.131	2.229	2.217	12 V
Onttrekking reserves	1.834	3.559	3.180	379 N
Saldo mutaties reserves	-297	1.330	963	367 N
Resultaat	-21.260	-21.782	-22.981	1.199 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Infrastructurele elementen fonteinen	1.241 N			1.241 N
Bijdrage Zuid-Limburg Bereikbaar	807 N			807 N
Kapitaallasten	875 V		216 N	659 V
Vrijval voetgangerscirculatieplan	486 V			486 V
Openbare verlichting	617 N	254 V		363 N
Apparaatskosten	186 V			186 V
Verhardingen	1.707 N	1.546 V		161 N
Verkeersregelinstallaties (VRI)	266 N	254 V		12 N
Verkeersmaatregelen	110 N		115 V	5 V
Mobiliteitsfonds	246 V		246 N	0 N
Subsidies mobiliteit en verkeer	1.189 N	1.189 V		0 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	20 V	49 V	20 N	49 V
Totaal afwijkingen	4.124 N	3.292 V	367 N	1.199 N

Bij de fonteinen in de stad is sprake van achterstallig onderhoud waarvoor conform BBV een voorziening is gevormd. In een RIB is het achterstallig onderhoud toegelicht.

Bij het opstellen van het coalitieakkoord 2018-2022 is de bijdrage aan het programma Zuid-Limburg Bereikbaar (2 tranches van € 2 mln. en de laatste tranche in 2022 van € 1 mln.) opgenomen. Dekking hiervan vond plaats middels het meerjaren-investeringsprogramma (MJIP). Zoals ook gerapporteerd bij de jaarrekening 2021 zijn genoemde bijdragen volgens BBV niet aan te merken als een investering. Hiermee vervalt de dekking van de laatste tranche wat een negatief resultaat tot gevolg heeft van € 0,807 mln.

Het voordelig resultaat kapitaallasten van € 0,875 mln. ontstaat door het achterblijven van investeringen in de mobiliteitsprogramma's en impuls stationsstraat. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022

verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen. De onttrekking uit de reserve is hierdoor lager dan begroot wat resulteert in een nadeel van € 0,216 mln.

Vanwege het stapsgewijs versoepelen van de coronamaatregelen zijn de beschikbare gelden voor het voetgangerscirculatieplan in 2022 vrijgevallen ten gunste van het resultaat (€ 0,486 mln).

De lasten voor openbare verlichting zijn hoger dan geraamd als gevolg van een duurder onderhoudscontract van € 0,200 mln. en gestegen energiekosten van € 0,400 mln. De hogere baten openbare verlichting van € 0,254 mln. worden gegenereerd door het in rekening brengen van de precario rechten en de energiekosten van de sfeerverlichting in de stad aan centrummanagement.

Het voordeel op apparaatskosten van € 0,186 mln. ontstaat met name door vacatureruimte bij de prikdienst Stadsbeheer voor een bedrag van € 0,465 mln. Daarnaast is bij de collegenota Afbouw- en compensatieregeling Stadsbeheer d.d. 7 december 2021 vastgesteld dat de kosten hiervoor jaarlijks € 0,530 mln. bedragen en jaarlijks 10% minder worden (terugdringen van regulier werk in overwerkvergoeding). Voor het product schoon betekent dit een tekort van € 0,185 mln. op apparaatskosten.

Het negatief resultaat verhardingen van € 0,161 mln. wordt met name veroorzaakt door een stijging van de kosten voor asfalt als gevolg van inflatie en hogere brandstofkosten. Tenslotte heeft het gladheidsseizoen in het jaar 2022 lang doorgelopen waardoor het budget is overschreden. Daarnaast worden er extra lasten gemaakt met betrekking tot verhardingen voor een bedrag van € 1,475 mln. als gevolg van werkzaamheden in het kader van het dichtstraten na grondwerkzaamheden door particuliere bedrijven. Deze lasten worden verhaald op die particuliere bedrijven waardoor er geen sprake is van een resultaatteffect.

Als gevolg van schade aan verkeersregelinstallaties (VRI) zijn er in 2022 extra lasten gemaakt voor een bedrag van € 0,157 mln. Daarnaast zijn de lasten VRI's hoger dan begroot als gevolg van meerwerk voor derden (buurgemeenten en provincie). Tegenover deze lasten staan hogere baten ontvangen uit het in rekening gebrachte meerwerk voor derden en ontvangen schade-uitkeringen.

De uit 2021 doorgeschoven verkeersmaatregelen en onderhoudswerkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd en leiden tot hogere lasten van € 0,110 mln. Dekking van deze uitgaven vindt plaats middels een onttrekking aan de reserve overloop. Per saldo is er geen sprake van een resultaatteffect.

Als gevolg van vertraging in de uitvoering van projecten, dan wel het eerst aanwenden van andere dekkingsbronnen, is er een voordelig resultaat van € 0,246 mln. ten aanzien van het mobiliteitsfonds. Omdat de lasten mobiliteit worden gedekt uit de reserve mobiliteitsfonds is er ook sprake van een lagere onttrekking. Per saldo is er geen sprake van een resultaatteffect.

Activiteiten en projecten in het kader van mobiliteit en verkeer met dekking uit subsidies van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen dienen op basis van het BBV als last te worden verantwoord. Tegenover deze lasten staan baten waardoor er per saldo geen sprake is van een resultaatteffect. Het betreft voornamelijk de snelle fietsroute Maastricht-Sittard.

2.2 Parkeren

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen. Denk o.a. aan: parkeerbeleid; inrichting en onderhoud parkeervoorzieningen; parkeermeters; fietsenstallingen.

Wat willen we bereiken?

We zetten het reguleren van autoparkeren in als een sturingsmiddel om duurzame vervoer te stimuleren en het aantal autoverplaatsingen in de stad te verminderen. Ons doel is de leefbaarheid in de stad te verbeteren en de kwaliteit van de openbare ruimte te verhogen.

Effectindicatoren ¹	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal parkeerplaatsen op afstand (P+W en P+R) ²	1.425	945	945	945	1.045 ⁴	1.445 ³
1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit. De ontwikkelingen op het gebied van parkeren zijn hier onderdeel van.						
2) Vanwege het vergroten van het centrumgebied met het Frontenpark is het parkeerterrein Frontenpark verschoven van de P+W-zone naar de centrum-zone. Dit als gevolg dat er een afname is van het aantal parkeerplaatsen op afstand.						
3) Waarvan 400 parkeerplaatsen op overloopterreinen (Lage Frontweg en Gouvernement). Deze parkeerplaatsen zijn alleen beschikbaar op topdagen.						
4) De parkeerplaatsen op de Fort Willemweg zijn toegevoegd aan het areaal van parkeerplaatsen dat beschikbaar is voor P+W en P+R. De aanvullende capaciteit van de overloopterreinen was eind 2022 nog niet beschikbaar.						

Wat doen we daarvoor?

1. Parkeerregulering.

Door het straatparkeren te reguleren sturen we erop om de verschillende doelgroepen op de juiste plek te laten parkeren.

2. Exploitatie, beheer en onderhoud straat parkeren en P+R terrein(en).

Door beheer en onderhoud van parkeervoorzieningen en bijbehorende apparatuur zoals parkeerautomaten zorgen we voor goed functionerende voorzieningen.

3. Monitoren afspraken met Q-Park.

Binnen een publiek-private samenwerking, de PPS Parkeren, stemmen we ons parkeerbeleid af met parkeerbedrijf Q-Park. Voor zover niet strijdig met de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) verkennen we de mogelijkheden om de parkeervoorzieningen te benutten voor fietsparkeren, deelmobiliteit en het laden van elektrische auto's.

4. Uitvoeren van de parkeeropgave uit de Omgevingsvisie Maastricht 2040 en Realisatieplan parkeren op afstand

De parkeeropgave en het onderliggende Realisatieplan parkeren op afstand bevat maatregelen om de doelen uit de Omgevingsvisie te bereiken. Deze maatregelen zullen stapsgewijs worden uitgewerkt en gerealiseerd.

5. Fietshandhaving.

Met een gerichte handhaving op weesfietsen, fietswrakken en fout gestalde fietsen bij hotspots beperken we de overlast van geparkeerde fietsen.

6. Exploitatie, beheer en onderhoud van fietsparkeerplaatsen.

We bieden fietsers de mogelijkheid om hun fiets te stallen onder toezicht in de stallingen aan de Kesselskade en Markt en bij station Maastricht.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
Uitvoeren projecten uit de parkeeropgave Omgevingsvisie Maastricht 2040 / Realisatieplan parkeren op afstand:	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen van richtlijnen voor aanbieders van deelauto's. 	Deze ambitie is doorgeschoven naar 2023. Plan van aanpak is gereed en aan de hand daarvan vindt de verdere uitwerking plaats.
<ul style="list-style-type: none"> Uitbreiding gereguleerd parkeergebied. Voor 2022 voorzien in Wittevrouwenveld (uitbreiding), Boschpoort Noord en Wyckerpoort Noord. 	Besluitvorming heeft plaatsgevonden. Realisatie in 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Opnemen van het parkeerterrein Fort Willemweg als P+W-locatie. 	Conform. Realisatie aanvullende informatieborden vindt plaats in 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Opnemen van de parkeervoorzieningen bij het Gouvernement en Lage Frontweg als overlooplocatie. 	De aanvullende capaciteit op de voorgenomen overloopterreinen was eind 2022 nog niet beschikbaar. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.
<ul style="list-style-type: none"> Vorbereidende werkzaamheden voor de realisatie van P+R-voorziening (bijvoorbeeld P+R Via Regia, P+R Maastricht Noord). 	<p><u>P+R Via Regia</u> Studie is opgestart en hangt samen met de gebiedsontwikkeling van het Winkelcentrum Brusselsepoort.</p> <p><u>P+R Maastricht Noord</u> Er is in 2022 gestart met de noodzakelijke bestemmingsplanwijziging, in 2023 krijgt dit een vervolg.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar P+R-locatie in omgeving Europaplein. 	Deze ambitie is doorgeschoven naar 2023.

Wat heeft het gekost?

Parkeren (2.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	5.385	3.965	4.148	183 N
Baten	3.042	3.587	4.121	534 V
Saldo van baten en lasten	-2.343	-378	-27	351 V
Toevoeging reserves	1.286	1.308	1.508	200 N
Onttrekking reserves	762	762	624	138 N
Saldo mutaties reserves	-524	-546	-884	338 N
Resultaat	-2.867	-924	-911	13 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Parkeren	328 V			328 V
Scanauto	350 N			350 N
Fietsparkeren	304 N			304 N
Voorziening dubieuze debiteuren	225 V			225 V
Kapitaallasten	177 V		138 N	39 V
Subsidie fiets- en wandelnetwerk	513 N	513 V		0 N
P&R voorziening	200 V		200 N	0 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	54 V	21 V		75 V
Totaal afwijkingen	183 N	534 V	338 N	13 V

Op parkeren is een voordelig resultaat van € 0,328 mln. vanwege uitstel in diverse ontwikkelingen. Dit incidenteel voordeel bevat onder andere € 0,040 mln. ten aanzien van een niet uitgevoerd parkeeronderzoek, € 0,035 mln. op het werkbudget, € 0,041 mln. op geldgaring in aanloop naar een nieuwe aanbesteding en € 0,050 mln. gerelateerd aan uitstel omgevingsvisie. Daarnaast is er een voordeel van € 0,102 mln. op het onderhoud van de parkeerborden, de belijningskosten en de markeringskosten.

Als gevolg van een vertraagde implementatie van de scanauto naar 2024 is de taakstelling gerelateerd aan de invoering van de scanauto niet gerealiseerd in 2022. Dit resulteert in een nadelig resultaat van € 0,350 mln.

Ten aanzien van fietsparkeren is er in 2022 een negatief resultaat van € 0,304 mln. Het nadelig resultaat is te verdelen naar de fietsenstalling in de binnenstad (Markt & Kesselskade) voor een bedrag van € 0,172 mln. en de fietsenstalling station voor een bedrag van € 0,132 mln. In de binnenstad vallen de kosten hoger uit dan begroot als gevolg van de door de MTB gehanteerde prijsindex en stijgende huisvestingskosten. Bij de fietsenstalling station wordt het negatief resultaat grotendeels veroorzaakt door een in 2022 ontvangen afrekening 2021 voor de exploitatie van de fietsparkeergarage bij het station.

De jaarlijkse beoordeling van de voorziening dubieuze debiteuren leidt tot een lagere dotatie aan de voorziening dan begroot. Dit zorgt voor een positief resultaat van € 0,225 mln. in 2022.

In verband met het doorschuiven van voorgenomen investeringen betreffende digitalisering parkeerketen naar komende jaren vallen de kapitaallasten lager uit dan begroot. Hierdoor is er ook sprake van een lagere onttrekking uit de reserve productiemiddelen parkeren. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

Activiteiten en projecten in het kader van het fiets- en wandelroutenetwerk met dekking uit subsidies van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen dienen op basis van het BBV als last te worden verantwoord. Tegenover deze lasten staan baten waardoor er per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

De maatregelen zoals opgenomen in de actieplannen Fietsen in Maastricht, Fietsparkeren en Parkeren op afstand zijn nog in uitvoering. De hiervoor beschikbare gestelde budgetten 2022 zijn niet volledig gebruikt. Recent is gebleken dat het in de toekomst realiseren van een grote in pandige of ondergrondse fietsparkeergarage aanvullend onderzoek vergt. Derhalve wordt het voordeel 2022 gestort in de reserve overloop en is er geen sprake van een resultaatteffect. Voor de te realiseren grote in pandige of ondergrondse fietsparkeergarage vindt nog in 2023 onderzoek naar locatie en randvoorwaarden plaats.

2.3 Recreatieve havens

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve scheepvaart.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke recreatieve havens (Bassin en jachthaven Hoge Kanaaldijk).

Wat doen we daarvoor?

Onderhoud en baggeren

We zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het baggeren (gemiddeld 1x per 10 jaar). Beide havens zijn in erfpacht uitgegeven. Het onderhoud voor de jachthaven wordt door de hier gevestigde clubs gedaan. Bij het Bassin gebeurt het door de Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">In het gemeentelijk baggerplan is baggeren van de jachthaven Hoge Kanaaldijk voorzien in de periode 2022-2023. Exacte planning is mede afhankelijk van de totale aanbesteding van de diverse werken en zal in afstemming met de gebruikers gebeuren.	Conform het gemeentelijk baggerplan is het baggeren van de jachthaven Hoge Kanaaldijk uitgevoerd in 2022.
<ul style="list-style-type: none">Het streven is dat de gemeente in 2022 groot onderhoud pleegt aan en rond de sluizen 19 en 20 die de toegang tot het Bassin verzorgen. Zo wordt de vervanging van de onderdeuren voorbereid, worden de omliggende publieke hekwerken geschilderd en wordt de markante ophaalbrug tussen Bassin en Maas opnieuw in de verf gezet.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Verder zal de Bassinomgeving worden meegenomen in de verdere planvorming rond zowel de locatie Sappi Zuidwest als de locatie Landbouwbelang.	Conform.

Wat heeft het gekost?

Recreatieve havens (2.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	18	18	14	4 V
Baten	0	0	0	0 N
Saldo van baten en lasten	-18	-18	-14	4 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-18	-18	-14	4 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	4 V			4 V
Totaal afwijkingen	4 V	0 N	0 N	4 V

2.4 Economische havens en waterwegen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan: baggerwerkzaamheden.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke economische havens (Beatrixhaven).

Wat doen we daarvoor?

Onderhoud en baggeren.

In de afgelopen jaren zijn bij de revitalisering van de Beatrixhaven kades gerealiseerd die in erfpacht zijn uitgegeven aan de aangrenzende bedrijven. Zij verzorgen het onderhoud. Wij monitoren de waterbodem en baggeren periodiek.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- De haalbaarheid van een havenverordening is besproken met een groot deel van de gebruikers waaruit blijkt dat er op dit moment weinig draagvlak is voor het heffen van havengelden. Als gevolg van Corona vinden de gebruikers het moment van invoering ongelukkig, het leidt immers tot een kostenverzwaring.

Er zijn gesprekken geweest met de gebruikers van de haven. De gebruikers staan niet onwelwillend tegen de invoering van havengelden, maar zijn wel van mening dat dit moet bijdragen aan de opwaardering van de faciliteiten zodat de gebruikers daar ook profijt van hebben.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Voorlopig wordt afgezien van een havengeldverordening, in 2022 en verder zal opnieuw een afweging worden gemaakt. Alvorens wordt besloten tot de invoering van een heffing zal met de gebruikers worden geïnventariseerd welke behoeften er liggen in de haven en welke investeringen er gedaan moeten worden waar de gebruikers ook voordeel bij hebben. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het aanbrenge van walstroom en WiFi.

In de 2022 zijn er wel gesprekken gevoerd, maar dit heeft nog niet geleid tot concrete afspraken. De reden hiervan is gelegen in het feit dat de provincie Limburg aan het onderzoeken is in hoeverre een samenwerking op Limburgse schaal mogelijk is.

Wat heeft het gekost?

Economische havens en waterwegen (2.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	0	0	80	80 N
Baten	0	0	0	0 N
Saldo van baten en lasten	0	0	-80	80 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	0	0	-80	80 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Wateroverlast	80 N			80 N
Totaal afwijkingen	80 N	0 N	0 N	80 N

De kosten die de gemeente heeft gemaakt inzake de wateroverlast/hoogwater zijn conform de BBV-voorschriften verantwoord op dit taakveld. Dit betreft onder andere uitgaven voor wateroverlast van de Jeker.

2.5 Openbaar vervoer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen. Dit betreft: bus; taxivervoer; voorzieningen en informatievoorziening ter ondersteuning van het openbaar vervoer; busstation; OV-experimenten.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een toename van het gebruik van openbaar vervoer als duurzame vervoerswijze en als onderdeel van ketenverplaatsingen in combinatie met P+R-voorzieningen.

Effectindicatoren ¹		Realisatie ³					Begroting
		2014-2018	2015-2019	2016-2020 ⁴	2017-2021 ⁴	2018-2022 ⁴	2018-2022 ⁴
Aandeel van het gebruik van OV (%) ²	In Maastricht	3	3	3	3	nog niet bekend	3
	Van en naar Maastricht	16	16	14	16	nog niet bekend	16

- 1) De raad wordt via een tweejaarlijkse separate mobiliteits- en verkeersmonitor geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Het gebruik van actieve vervoerswijzen en het OV is hiervan een onderdeel.
- 2) Meetbron: Mobiliteitsmonitor Maastricht. De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data.
- 3) Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter.
- 4) De maatregelen in verband met corona hebben gevolgen gehad op de vervoerswijzekeuze in deze periode.

Wat doen we daarvoor?

Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Wij ondersteunen de Provincie Limburg bij de realisatie van haar railagenda (waaronder het doortrekken van de drielandentrein naar Luik). Verder nemen we deel aan de uitvoering van het programma Zuid-Limburg Bereikbaar met als opgave om het gebruik van het OV te stimuleren. Ook ondersteunen wij Arriva met het uitvoeren van haar concessie en zijn we betrokken bij de diverse integrale projecten.

Realisatie prestaties in 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Stad en Spoor/Stationsomgeving.• Studie toekomst openbaarvervoer bediening binnenstad (o.a. busroutes over het Vrijthof).	<p>Zie taakveld 2.1.</p> <p>In 2022 is een plan van aapak opgesteld en een gespecialiseerd adviesbureau geworven voor het verichten van de studie. Resultaten van de studie worden medio 2023 verwacht.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Tram Maastricht Hasselt.	<p>Zie bijlage 10 Grootstedelijke projecten. De Vlaamse Regering besliste juni 2022 dat het tramproject Hasselt-Maastricht wordt stopgezet. Het proces om te komen tot afhandeling van het dossier is in gang gezet en de Vlaamse partijen hebben een zogenaamd 'boekenonderzoek' uitgevoerd, waaraan de gemeente Maastricht haar volledige medewerking heeft verleend. Het onderzoek moet Vlaanderen een geverifieerd inzicht geven in de aan Nederlandse zijde gemaakte kosten. Hierover is met de raad gecommuniceerd middels een RIB van 27 juli 2022 en een RIB van 4 oktober 2022.</p>

Wat heeft het gekost?

Op dit taakveld zijn geen lasten en baten geraamd en gerealiseerd.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Verkeer en vervoer (2.1)	21.301	23.412	27.536	4.124 N
Parkeren (2.2)	5.385	3.965	4.148	183 N
Recreatieve havens (2.3)	18	18	14	4 V
Economische havens en waterwegen (2.4)	0	0	80	80 N
Totaal lasten	26.704	27.395	31.778	4.383 N
Verkeer en vervoer (2.1)	338	300	3.592	3.292 V
Parkeren (2.2)	3.042	3.587	4.121	534 V
Recreatieve havens (2.3)	0	0	0	0 N
Economische havens en waterwegen (2.4)	0	0	0	0 N
Totaal baten	3.380	3.887	7.713	3.826 V
Verkeer en vervoer (2.1)	-20.963	-23.112	-23.944	832 N
Parkeren (2.2)	-2.343	-378	-27	351 V
Recreatieve havens (2.3)	-18	-18	-14	4 V
Economische havens en waterwegen (2.4)	0	0	-80	80 N
Totaal saldo van baten en lasten	-23.324	-23.508	-24.065	557 N
Toevoeging reserves	3.417	3.537	3.725	188 N
Onttrekking reserves	2.596	4.321	3.804	517 N
Saldo mutaties reserves	-821	784	79	705 N
Resultaat	-24.145	-22.724	-23.986	1.262 N

Investerings programma 2 (bedragen x € 1.000)	rekening 2022
Mobiliteit (reguliere mobiliteitsprogramma)	416
Verkeersregelininstallaties	785
Kwalitatieve impuls Stationsstraat/autoluwer Wyck	86
Fietsenstallingen & P&R	249
Verhardingen levensduurverlengend	2.454
Openbare verlichting	624

Programma 3 Economie

Taakvelden

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000 2022
	2018	2019	2020	2021	2022	
Index functiemenging (FMI) voor wonen en werken ^{1a,2}	54,3	54,9	55,0	54,7	nog niet bekend	nog niet bekend
Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar ^{1b}	125,8	133,1	136,3	143,4	nog niet bekend	nog niet bekend

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt: (1a) CBS BAG/LISA, (1b) LISA. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

2) FMI: 0% (milieu met alleen woningen), FMI: 50% (gemengd milieu waarbij aantal banen gelijk is aan aantal woningen), FMI: 100% (milieu met alleen bedrijven).

3.1 Economische ontwikkeling

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid. Denk o.a. aan: clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstellingen en bedrijven; lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden; samenwerking met bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstellingen; ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Wat willen we bereiken?

Maastricht ambieert een duurzame internationaal georiënteerde kenniseconomie waarin voor burgers voldoende banen op alle niveaus bereikbaar zijn. Maastricht kiest voor een breed portfoliebeleid waarbij kenniseconomie, toerisme, congressen, creatieve- en maakindustrie, retail, internationale instituten en het zijn van een internationale studentenstad de basis vormen voor een krachtig economisch profiel. Cultuur en creativiteit vormen daarbij belangrijke ondersteunende factoren.

Effectindicatoren		Realisatie					Begroting
Werk		2018	2019	2020	2021 ²	2022	2022
Aantal oprichtingen en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	974	982	1.055	1.115	nog niet bekend	1.100
	Werkzame personen	1.530	1.499	1.465	1.916		1.450
Aantal opheffingen en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	-597	-611	-697	-633		-700
	Werkzame personen	-1.451	1.264	-1.535	-1.230		-1.400
Aantal gevestigde bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	267	294	276	348		200
	Werkzame personen	903	385	484	567		500
Aantal vertrekkende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	-279	-330	-308	-411		-325
	Werkzame personen	-530	-545	-513	-549		-580
Groeiende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	795	709	746	995		750
	Werkzame personen	3.268	3.005	2.160	7.868		2.200
Krimpende bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	514	527	492	666	420	
	Werkzame personen	-1.497	-1.726	-1.572	-3.726	-1.300	

Effectindicatoren		Realisatie					Begroting
Totaal aantal bedrijven en werkgelegenheidseffect ¹	Vestigingen	10.617	10.952	11.278	12.088		11.500
	Werkzame personen	73.680	75.050	75.539	77.101		75.000
1) Bron: Etil (op basis Vestigingsregister Limburg).							
2) Bron voor 2021 is de Etil-rapportage van december 2022. De in dit rapport gepresenteerde cijfers wijken bij een aantal indicatoren iets af in van de cijfers zoals door het Etil gepresenteerd in een oudere rapportage, welke wij voor 2021 hanteerden bij begroting 2023.							

Effectindicatoren		Realisatie					Begroting
Beleving		2018	2019	2020	2021	2022	2022
% studenten dat Maastricht als (zeer) prettig ervaart om in te wonen		90 ³		geen meting		88 ⁴	--
Klanttevredenheid over informatie voorafgaand en tijdens vergunningaanvraag evenementen ⁵		geen meting		6,9	7,0	geen meting	7,0
Klanttevredenheid over dienstverlening medewerkers tijdens vergunningprocedure evenementen ^{5,6}		geen meting		7,1	7,2	geen meting	7,2
3) Bron: Buurtmonitor onder studenten en scholieren.							
4) Bron: meting onder (internationale) studenten in Maastricht.							
5) Bron: Stadspeiling (nulmeting 2020).							
6) Dienstverlening medewerkers. Denk aan: vriendelijkheid, betrokkenheid, deskundigheid, betrouwbaarheid, duidelijkheid.							

Wat doen we daarvoor?

1. Economische samenwerking en ondersteunen MKB

Als centrumstad nemen we deel aan de Economische Samenwerking Zuid-Limburg en geven we uitvoering aan het uitvoeringsprogramma arbeidsmarktbeleid

2. Ondersteunen campusontwikkeling

We ondersteunen daar waar er een rol is voor de gemeente Maastricht de campusontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus en de internationale positie van de campus. Spin-offs en nieuw life sciences vestigers worden begeleid bij allerlei vragen voor ondersteuning en het vinden van nieuwe huisvesting. Ook worden zij verbonden met diverse (MKB) ondernemersnetwerken. De gebiedsontwikkeling op de Brightlands Maastricht Health Campus is gericht op het verstevigen van de (inter)nationale positie van de Campus. Tevens wordt de Brightlands Campus ondersteund in de aansluiting in landelijke en internationale netwerken ten behoeve van de ontwikkelingen van nieuwe innovatieve economische activiteiten. Een voorbeeld hiervan is de Einstein Telescoop.

3. Versterken clusterontwikkeling

We versterken de clusters Steelpoort en Customer Service Valley (CSV) door het organiseren van netwerken, het leggen van verbinding en het participeren in en faciliteren van projecten en structuren.

4. Kennisinstellingen en onderwijsinstellingen aan de stad verbinden

Er worden met (internationale) kennisinstellingen en onderwijsinstellingen gezamenlijke ambities gedeeld en waar mogelijk gezamenlijke projecten uitgevoerd of ondersteund. Een van de onderdelen daarin is het uitvoeringsprogramma Studentenstad. Het uitvoeringsprogramma Studentenstad richt zich op de ambitie om Maastricht, één van de oudste steden van Nederland met de jongste universiteit van Nederland, door te ontwikkelen tot een echte studentenstad waarin studenten zich thuis voelen. Om dit te bereiken wordt er samen met de onderwijsinstellingen gewerkt aan vier actielijnen waar diverse projecten aan verbonden zijn. Deze vier actielijnen zijn: 1) optimale informatie en communicatie voor studenten; 2) b(l)oeiend studentenleven; 3) verbinden van studenten met de stad en haar bewoners; 4) faciliteren van afgestudeerden bij het vinden van een baan in de stad of

regio. Het gaat hierbij om de lopende projecten MyMaastricht, Housing Helpdesk, Match, City Deal 'Kennis maken', YUFE en Career Inspiration Day (voorheen Outkom).

5. *Uitvoering plan van aanpak Creatieve (maak)industrie*

We versterken de bijdrage van cultuur aan een bloeiende economie en een aantrekkelijk vestigingsklimaat door uitvoering te geven aan het plan van aanpak Creatieve (maak)industrie met onder meer projectsubsidies. Daarnaast stimuleren we vastgoedpartijen om ruimte te bieden aan creatieve makers).

6. *Ondersteunen lobby voor internationale verbindingen*

We ondersteunen de lobby van de provincie voor het verbeteren van onze internationale verbindingen.

7. *Visie vrijetijdseconomie 2030*

Op Zuid-Limburgse schaal is een visie vrijetijdseconomie vastgesteld. Binnen deze visie zijn gezamenlijke ambities geformuleerd. Er wordt gewerkt aan het vaststellen van een aantal gezamenlijke Zuid-Limburgse acties en organisatie voor de uitvoer. Dit betreft onder andere: dataverzameling, toeristische recreatieve infrastructuur, DNA verhalen, Duurzame vernieuwing/innovatie en vitalisering verblijfsaccomodaties.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen van een nieuwe economische visie. 	De visie is vastgesteld door de raad op 22 december 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen geactualiseerd evenementenbeleid. 	De voorbereidingen zijn gestart in 2022. Vaststelling vindt plaats in 2 ^e kwartaal 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Actualisatie van de gemeentelijke visie op bedrijventerreinen wordt op hoofdlijnen meegenomen in de nieuwe economische visie. In 2021/2022 worden tevens, in overleg met de regio, de afspraken over het regionale bedrijventerreinenbeleid geëvalueerd. Beide zijn input voor de geactualiseerde Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Tussentijds wordt de raad geïnformeerd over de voortgang. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen jaarprogramma evenementen 2023. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen uitvoeringsnota horeca. 	Uitgesteld.

Onvoorziene inspanningen 2022

Noodfonds Energie

Huishoudens, organisaties, bedrijven en ook de gemeente zelf waren nog nauwelijks bekomen van de beperkingen die vanwege corona golden, toen in februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak. Direct voelbaar effect hiervan was de enorme inflatie en de stijging van de energieprijzen. En als gevolg daarvan: een sterke lastenverhoging voor huishoudens, organisaties, bedrijven en ook de gemeente Maastricht. De financiële vooruitzichten zorgden voor grote onrust. Het College en de Gemeenteraad vroegen om een inventarisatie en een plan van aanpak.

Het Noodfonds Energie richt zich op een aantal basis infrastructuur sectoren (huishoudens, organisaties in de sport, cultuur, welzijn, sociaal en bedrijven). Het noodfonds doet dat in twee fasen; de acute fase om huishoudens en organisaties "de winter door te helpen" (door een bijdrage aan de energierekening te leveren) en de middellange termijn fase (door de energie transitie te versnellen).

Wat heeft het gekost?

Economische ontwikkeling (3.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	3.986	3.683	3.644	39 V
Baten	298	0	49	49 V
Saldo van baten en lasten	-3.688	-3.683	-3.595	88 V
Toevoeging reserves	0	0	263	263 N
Onttrekking reserves	0	0	771	771 V
Saldo mutaties reserves	0	0	508	508 V
Resultaat	-3.688	-3.683	-3.087	596 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Creative Maakindustrie (CMI)	134 N		134 V	0 N
Maastricht International centra (MIC)	197 N		197 V	0 N
Vrijval projectperiode 2016-2021 Maastricht International centra (MIC)	148 V			148 V
Herijking financiering Maastricht International centra (MIC) en Creatieve Maakindustrie (CMI)			196 V	196 V
Programmabudget ESZL	73 V			73 V
Werkgelegenheid & Arbeidsmarkt	62 V			62 V
Studentenstad	49 V			49 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	38 V	49 V	19 N	68 V
Totaal afwijkingen	39 V	49 V	508 V	596 V

De per saldo hogere lasten voor Creatieve Maakindustrie (CMI) en Maastricht International centra (MIC) (totaal € 0,331 mln.) worden gedekt door een onttrekking aan de reserve overloop waardoor er per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

Op basis van de vaststellingsbeschikking van de Provincie Limburg (november 2022) is de projectperiode 2016-2021 inzake het MIC afgerond. Dit resulteert in een voordeel van € 0,148 mln.

De herijking van de financiering van MIC leidt tot een vrijval van een deel van de gereserveerde middelen van € 0,196 mln.

Rondom het programmabudget Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) heeft in 2022 besluitvorming plaatsgevonden tot deelname aan het project Regionaal Voedselsysteem Zuid-Limburg. De effectuering van dit besluit vindt begin 2023 plaats waardoor er in 2022 nog geen kosten zijn gemaakt. Daarnaast heeft de verwachte besluitvorming over deelname aan diverse andere projecten vertraging opgelopen. In 2022 is sprake van een voordelig resultaat van € 0,073 mln.

Vanwege de veranderde arbeidsmarkt is éézijdige beleidsvorming op het gebied van werkgelegenheid & arbeidsmarkt niet wenselijk. Derhalve is de gemeente in gesprek met diverse partijen uit het bedrijfsleven, onderwijs en mede-overheid om te kijken welke oplossingen mogelijk zijn voor het personeelstekort. In 2022 is onderuitputting op de budgetten wat resulteert in een positief resultaat van € 0,062 mln.

Een aantal trajecten (City Deal en Outkom) uit het programma Studentenstad, dat de gemeente samen met de Universiteit Maastricht uitvoert, heeft in 2022 niet plaatsgevonden. Dit zorgt voor een positief resultaat van € 0,049 mln.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid. Denk o.a. aan: grondexploitatie bedrijventerreinen; ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden; herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties.

Wat willen we bereiken?

Een goed vestigingsklimaat met voldoende werkruimte voor divers ondernemerschap. De stad moet daarbij met zijn werklocaties blijven faciliteren aan de flexibele behoefte aan ontwikkelruimte van aanwezige en nieuwe bedrijvigheid (grotendeels MKB).

Wat doen we daarvoor?

1. *Ontwikkeling en (tijdelijke) exploitatie van kantoorlocaties en bedrijfsterreinen*
We faciliteren, ontwikkelen en revitaliseren werklocaties en bedrijvenparken en exploiteren enkele bedrijfsverzamelgebouwen. Zie ook de paragraaf grondbeleid.
2. *Advisering/ondersteuning internationale instellingen*
We bieden advisering en/of ondersteuning op het gebied van huisvesting en activiteiten aan internationale instituten.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Economische visie. 	Zie taakveld 3.1.
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen beeldkwaliteitsplan bedrijventerrein Maastricht Zuid (tweede kwartaal 2022). 	Het beeldkwaliteitsplan is niet actief opgepakt, omdat er nog slechts enkele kavels in de verkoop zijn op bedrijvenpark Maastricht Zuid en een uitbreiding van het bedrijvenpark niet op korte termijn te verwachten is. Wel worden naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad in het arrest Didam, afwegingscriteria vastgesteld voor de resterende bedrijfskavels bijvoorbeeld op basis van de onlangs vastgestelde Economische visie 2040 en de doorontwikkeling van de Brightlands Health Campus.

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> • Uitgifte van kavels (Maastricht-Zuid en Beatrixhaven). 	<p>Bedrijventerrein Maastricht Zuid. In 2022 zijn geen kavels uitgegeven.</p> <p>Beatrixhaven. In 2022 is 1 kavel van 55.923 m² geleverd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Verhuur bedrijvenunits in de gemeentelijke bedrijvenverzamelgebouwen. 	<p>Invulling c.q. verhuring van bedrijfsverzamelgebouwen Boschstraat 45, Florijnruwe 111 en Francois de Veyestraat 8 vindt plaats in goed overleg met Economie & Cultuur (TOM).</p> <p>Het dagelijks beheer van deze panden wordt verzorgd door de Stg. Ipal te Maastricht.</p> <p>Boschstraat 45 is nagenoeg gevuld met bedrijven welke verplaatst zijn vanuit St. Maartenslaan 26 i.v.m. de vestiging van het nieuwe DSM-kantoor in laatstgenoemd pand. In Boschstraat 45 is nog maar beperkte leegstand welke naar verwachting binnen afzienbare termijn zal kunnen worden ingevuld.</p> <p>Ook in Florijnruwe 111 is sprake van beperkte leegstand. Dit betreft voornamelijk de ruimten in het souterrain (welke minder courant zijn).</p> <p>Per 1 januari 2023 heeft stichting Qeske de huurovereenkomst getekend voor het 1^e deel van Francois de Veyestraat 8. Per 1 juli 2023 zullen zij het volledige gebouw voor maximaal 10 jaar huren.</p>

Wat heeft het gekost?

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	4.359	3.562	6.066	2.504 N
Baten	4.216	3.469	6.480	3.011 V
Saldo van baten en lasten	-143	-93	414	507 V
Toevoeging reserves	142	142	142	0 N
Onttrekking reserves	100	50	99	49 V
Saldo mutaties reserves	-42	-92	-43	49 V
Resultaat	-185	-185	371	556 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Beatrixhaven LHB		813 V		813 V
Maastricht-Zuid	258 N			258 N
Grondexploitatie	2.197 N	2.198 V		1 V
Beatrixhaven	49 N		49 V	0 N
Totaal afwijkingen	2.504 N	3.011 V	49 V	556 V

Grondexploitatie Beatrixhaven wordt met een positief resultaat van € 1,622 mln. afgesloten. Conform afspraak wordt de winstuitkering aan de contractpartner LHB van € 0,809 mln. uitbetaald in 2023. Per saldo is het resultaat voor de gemeente € 0,813 mln. voordelig.

Ten aanzien van project Maastricht-Zuid heeft omdat de verwachte winst daalt, een negatieve correctie plaatsgevonden van de reeds genomen winst voor een bedrag van € 0,258 mln. Dit is gebaseerd op hercalculaties waarin alle prijsstijgingen 2022 zijn meegenomen.

Met betrekking tot de uitgaven bouwgrondexploitatie bedrijventerreinen zijn de kosten hoger dan begroot. Het resultaat lasten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat batens bouwgrondexploitatie waardoor per saldo geen sprake is van een resultaat.

De lasten met betrekking tot het project Beatrixhaven Ankerkade van € 0,049 mln. worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve overloop. Hierdoor is geen sprake van een resultaat-effect.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente. Denk o.a. aan: bedrijvenloket; stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers; aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven; financiële steunregelingen voor bedrijven.

Wat willen we bereiken?

De gemeente Maastricht streeft naar een optimaal woon- en werkklimaat voor inwoners, bedrijven en organisaties, nu en in de toekomst en stemt de dienstverlening hier zo goed mogelijk op af. Maastricht is een ondernemersvriendelijke gemeente die aantrekkelijk is voor (internationale) kenniswerkers, grenswerkers en praktijkgerichte werkers. We zijn toegankelijk voor de gevestigde en nieuwe ondernemers in de stad.

Wat doen we daarvoor?

1. Borgen Maastricht International Centre

Maastricht International Centre (MIC) bundelt dienstverlening en werkt voor werknemers en werkgevers uit heel Zuid-Limburg. Het MIC verleent diensten aan bedrijven en organisaties met internationale- en grensmedewerkers. Daarnaast biedt MIC persoonlijke ondersteuning en dienstverlening aan internationale (kennis)werkers en grenswerkers. Ook draagt MIC bij aan het ontwikkelen van een Euregionale arbeidsmarkt. Ook de IND, belastingdienst en Sociale Verzekeringsbank werken samen met het MIC. Al deze diensten zijn op een locatie gevestigd.

2. Team ondernemen Maastricht (TOM)

Om ondernemers beter te faciliteren investeren we in een integrale dienstverlening voor alle ondernemers, groot en klein.

3. Uitvoering plan van aanpak starters, start ups, incubators, broedplaatsen

Met voorlichting, bijeenkomsten, workshops en advies faciliteren we starters zich beter voor te bereiden op hun start op de arbeidsmarkt. De gemeente heeft een wettelijke taak (krediet en uitkering) voor begeleiding van starters vanuit de bijstand. Ondersteunende programma's voor startups worden verder uitgevoerd, in samenwerking met Maastricht Centre for Entrepreneurship and Innovation (UM).

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Versterken van relatie Maastricht International Centre bestaande uit Expat Centre Maastricht Region (ECMR) en Grensinfopunt (GIP) met bedrijven vanuit vraaggericht arbeidsmarktperspectief.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Versterken van de Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt (SGA).	Conform (naar taakveld 3.1 in de begroting).

Wat heeft het gekost?

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	853	958	1.066	108 N
Baten	475	475	558	83 V
Saldo van baten en lasten	-378	-483	-508	25 N
Toevoeging reserves	84	84	84	0 N
Onttrekking reserves	80	136	101	35 N
Saldo mutaties reserves	-4	52	17	35 N
Resultaat	-382	-431	-491	60 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Projecten	149 N	149 V		0 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	41 V	66 N	35 N	60 N
Totaal afwijkingen	108 N	83 V	35 N	60 N

Diverse activiteiten en projecten met dekking uit bijdragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen dienen op basis van het BBV als last te worden verantwoord. Tegenover deze lasten van € 0,149 mln. staan baten waardoor per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

3.4 Economische promotie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Denk o.a. aan: promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers; aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente; investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken; promotie toerisme.

Wat willen we bereiken?

We promoten Maastricht als internationale kennisstad, complete cultuurstad, werk- en bezoekstad. Door middel van economische promotie zetten we in op het versterken van Maastricht als ontmoetingsstad en het vergroten en verlengen van het zakelijk en toeristisch verblijf. We willen meer economische activiteiten in de stad door bedrijvigheid te stimuleren en meer economische dynamiek in de stad te krijgen.

Effectindicatoren	Realisatie ¹					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal overnachtingen zakelijk	420.000	450.000	180.000 ²	130.000 ²	260.000 ²	270.000
Aantal overnachtingen toeristisch	880.000	955.000	685.000	905.000	1.132.000	573.000

1) Bron: CBS + aantal overnachtingen toeristenbelasting.

2) Door de impact van corona is het aantal overnachtingen zakelijk in 2020, 2021 en 2022 ten opzichte van 2019 meer dan gehalveerd.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Ondersteuning van de werving van congressen en beurzen

We subsidiëren de promotie- en acquisitietaak van het Maastricht Convention Bureau (MCB). Het MCB positioneert Maastricht internationaal als congreslocatie.

2. Subsidiëren economische promotie en marketing

Samenwerken met en subsidiëren Maastricht Marketing, die op basis van het convenant met hun activiteiten bijdragen aan het toeristisch positioneren van Maastricht. Tevens subsidiëring van projecten/activiteiten die het imago van de stad versterken en/of tot meer bezoekers leiden, zoals TEFAF, Flikken Maastricht en Magisch Maastricht.

Realisatie prestaties in 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

		Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)		
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen verdere uitwerking Tefaf Maastricht		Voorbereidingen voor een sterkere relatie tussen Tefaf (de beurs in het MECC) en de stad Maastricht zijn getroffen in 2022. Verwachting is dat besluitvorming plaats vindt in 2023.

Wat heeft het gekost?

Economische promotie (3.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	3.191	3.965	3.828	137 V
Baten	6.728	6.110	8.231	2.121 V
Saldo van baten en lasten	3.537	2.145	4.403	2.258 V
Toevoeging reserves	49	49	59	10 N
Onttrekking reserves	585	1.310	1.289	21 N
Saldo mutaties reserves	536	1.261	1.230	31 N
Resultaat	4.073	3.406	5.633	2.227 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Toeristenbelasting		1.582 V		1.582 V
Voorziening dubieuze debiteuren		830 V		830 V
Reclameopbrengsten		200 N		200 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	137 V	91 N	31 N	15 V
Totaal afwijkingen	137 V	2.121 V	31 N	2.227 V

In 2022 is sprake van een kleinschalige areaaluitbreiding (bijvoorbeeld de vestiging van Boutique hotel Cousins aan de Capucijnengang 12 met 7 kamers) en een herstel van het verblijfstoerisme na het beëindigen van de lockdown. Uiteindelijk bedraagt het totaal aantal overnachtingen 2022 ruim 99% van het aantal 2019. Dit resulteert in een positief resultaat van € 0,582 mln. Om deze reden is tevens een voordeel gerealiseerd van € 1 mln. op de in de begroting opgenomen post ter dekking van lagere inkomsten als gevolg van corona.

In de coronaperiode is de voorziening dubieuze debiteuren verhoogd omdat met debiteuren betalingsregelingen zijn getroffen. Inmiddels zijn met de debiteuren nieuwe afspraken gemaakt over facturatie en betalingen en worden die afspraken goed nagekomen. Hierdoor kan een bedrag van € 0,830 mln. vrijvallen uit de voorziening.

Er zijn in 2022 minder opbrengsten gerealiseerd ten aanzien van de reclamemast wat resulteert in een negatief resultaat van € 0,200 mln. Uit marktonderzoek is gebleken dat het op dit moment niet realistisch is om deze inkomsten te genereren. In 2023 wordt een nieuwe marktverkenning voorbereid om te bezien of de markt inmiddels voldoende hersteld is om alsnog deze reclamemast te realiseren en de hieruit voortkomende inkomsten te genereren.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 3 Economie	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Economische ontwikkeling (3.1)	3.986	3.683	3.644	39 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	4.359	3.562	6.066	2.504 N
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	853	958	1.066	108 N
Economische promotie (3.4)	3.191	3.965	3.828	137 V
Totaal lasten	12.389	12.168	14.604	2.436 N
Economische ontwikkeling (3.1)	298	0	49	49 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	4.216	3.469	6.480	3.011 V
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	475	475	558	83 V
Economische promotie (3.4)	6.728	6.110	8.231	2.121 V
Totaal baten	11.717	10.054	15.318	5.264 V
Economische ontwikkeling (3.1)	-3.688	-3.683	-3.595	88 V
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	-143	-93	414	507 V
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	-378	-483	-508	25 N
Economische promotie (3.4)	3.537	2.145	4.403	2.258 V
Totaal saldo van baten en lasten	-672	-2.114	714	2.828 V
Toevoeging reserves	275	275	548	273 N
Onttrekking reserves	765	1.496	2.260	764 V
Saldo mutaties reserves	490	1.221	1.712	491 V
Resultaat	-182	-893	2.426	3.319 V

Programma 4 Onderwijs

Taakvelden

- 4.1 Openbaar onderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten
	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	100.000 - 300.000 2020/ 2021
<i>Absoluut verzuim</i> Aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners van 5 – 18 jaar	-	3,1	1,6	2,3	nog niet bekend	3,2
<i>Relatief verzuim</i> Aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar dat ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners van 5 – 18 jaar	30	32	26	19	nog niet bekend	20
<i>Vsv-ers</i> % Leerlingen VO en MBO van 12 - 23 jaar, dat voortijdig dus zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	3,4	3,0	3,2	2,6	nog niet bekend	2,2

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van DUO/Ingrado. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven, zoals gepubliceerd op genoemde website..

4.1 Openbaar onderwijs

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar onderwijs. Het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs in Maastricht ligt bij de schoolbesturen KomLeren en LVO. Volgens artikel 23 lid 4 van de Grondwet ziet de gemeente erop toe dat er voldoende algemeen vormend lager onderwijs in een genoegzaam aantal scholen wordt gegeven (als ouders er om vragen).

Wat willen we bereiken?

In haar toezichthoudende rol let de gemeente erop dat openbare scholen toegankelijk zijn voor iedere leerling en elke leraar en dat het openbaar onderwijs niet gebaseerd is op een godsdienst of levensovertuiging. Er zijn wel openbare scholen die vanuit bepaalde onderwijskundige uitgangspunten lesgeven.

Wat doen we daarvoor?

De gemeenteraad heeft het begrotingsrecht over de huisvesting van het (openbaar) onderwijs en het overlegrecht met de schoolbesturen KomLeren en LVO over de jaarstukken van hun openbare scholen en gebruikt dat jaarlijks.

De raad keurt hun statuten goed en doet een bindende voordracht voor de toezichthouder met het aandachtsgebied openbaar onderwijs bij LVO wanneer dat aan de orde is.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
• Vaststellen in 2 ^e kwartaal zienswijzen op rekening 2021 van LVO en KomLeren.	Conform.
• Vaststellen in 2 ^e kwartaal zienswijzen op begroting 2023 van LVO en KomLeren.	Conform.
• Vaststellen zienswijze op Toekomstvisie Voortgezet Onderwijs Maastricht van LVO (denominatiekeuze schoollocaties).	Vaststellen zienswijze op Toekomstvisie VO Maastricht van LVO (denominatiekeuze schoollocaties) was voorzien voor 2022. Het denominatievraagstuk is aangehouden en is ter besluitvorming beoogd voor 2023.

Wat heeft het gekost?

Op dit taakveld zijn geen lasten en baten geraamd en gerealiseerd.

4.2 Onderwijshuisvesting

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. Denk o.a. aan: nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen; verhuur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal; opstellen programma onderwijshuisvesting. Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Gemeenten dragen onder andere de kosten van nieuwbouw en uitbreiding.

Wat willen we bereiken?

Goede en duurzame onderwijshuisvesting.

De gemeente heeft samen met de schoolbesturen een verantwoordelijkheid waar het gaat om het investeren in de kwaliteit van de onderwijshuisvesting.

Als gevolg van ontgroening/krimp hebben gemeente en schoolbesturen beiden de verantwoordelijkheid genomen om de ontstane leegstand in schoolgebouwen weg te werken, schoolgebouwen toekomstbestendig te maken en te verduurzamen ((B)ENG en Frisse scholen).

Wat doen we daarvoor?

1. *Meerjarige integrale huisvestingsplannen*

Belangrijk is dat de raad kaders stelt aan de gemeentelijke vastgoedpositie ten opzichte van de schoolbesturen. Periodiek worden daartoe meerjarige integrale huisvestingsplannen (IHP's) vastgesteld. Het IHP primair onderwijs, speciaal onderwijs en kinderopvangorganisaties is in december 2019 door de raad vastgesteld. Met dit huisvestingsplan wordt de in 2016 ingezette lijn van het geleidelijk samenvoegen van scholen en kinderopvang tot (integrale) kindcentra op strategische plekken in de stad verder voortgezet om een antwoord te bieden op ontwikkelingen van ontgroening en leegstand. Het aantal locaties basisonderwijs brengen we hiermee concreet terug van 34 locaties in 2016, 28 locaties in 2019 naar 23 in 2023 en 21 in 2025. Het nieuwe IHP voortgezet onderwijs is in voorbereiding. Volgens planning wordt dit IHP VO in het eerste kwartaal 2022 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Hier ontstaan drie brede scholengemeenschappen.

2. Integraal plannen, financieren en realiseren

Schoolbesturen kunnen op basis van de IHP's aanvragen indienen die jaarlijks worden beoordeeld. Uitwerking/realisatie gebeurt op grond van de verordening 'Voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2021', Dit wordt vervolgens in de begroting verwerkt. In voorkomende gevallen is het college bevoegd te beslissen op aanvragen met een spoedeisend karakter (aanvragen die ingediend worden na 1 februari en die niet kunnen wachten).

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Herschikking aantal scholen PO via IHP	29	28	28	28	28	28
Herschikking aantal scholen VO via IHP	7	7	7	7	7	7
Herschikking aantal scholen (V)SO via IHP	6	6	6	6	6	6

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen Integraal Huisvestingsplan VO Maastricht (eerste kwartaal 2022).	Het IHP VO Maastricht is niet vastgesteld, omdat de oorspronkelijke huisvestings-scenario's niet haalbaar bleken te zijn. Stichting LVO heeft bovendien aan een onafhankelijke adviescommissie, commissie ARVO, gevraagd te adviseren over de toekomst van het voortgezet onderwijs. Op basis van dit advies zal Stichting LVO keuzes maken over het onderwijsaanbod in Maastricht en kunnen de consequenties voor huisvesting uitgewerkt worden.
<ul style="list-style-type: none">Besluit Businesscases van nieuwbouwlocaties Kindcentra inclusief verduurzaming (Keuze ENG of BENG).	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Toekennen van benodigde middelen Onderwijshuisvesting bij vaststellen begroting 2022, voor het Programma OHV 2023 conform vastgestelde huisvestingsplannen.	Conform.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Realisatie Programma onderwijshuisvesting 2022 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs: Locaties:<ul style="list-style-type: none">Kindcentrum De Groene Loper (voorbereiding nieuwbouw voor Regenboog, Nutsschool en kinderopvang).Kindcentrum Dynamiek (voorbereiding renovatie).Kindcentrum Scharn (voorbereiding nieuwbouw).	<ul style="list-style-type: none">Vorbereidingen lopen, geplande uitvoering/ start bouw staat voor augustus/ september 2023.Voorzien voor besluitvorming in actualisatie IHP PO.Vorbereidingen lopen, geplande uitvoering/ start bouw staat voor eind 2023.

- Kindcentrum Belfort (JF Kennedy, Emile Wesly, kinderopvang en plusvoorzieningen; voorbereidingskrediet ontvangen in 2020, ontwerpfase in 2021 en uitvoering in 2022).
- Uitbreiding Bernard Lievegoedschool.
- Kindcentrum Petrus en Paulus Wolder (renovatie en uitbreiding).
- Vaststellen door college van Programma en Overzicht onderwijshuisvesting 2023 voor de Kindcentra, speciaal- en voortgezet onderwijs door college van B&W (na voeren van Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met schoolbesturen).

Realisatie 2022

- Voorbereidingen lopen, geplande uitvoering/ start bouw staat voor eind 2023.
- Uitbreiding is gerealiseerd.
- Tijdelijk uitbreiding is gerealiseerd. Voorzien voor besluitvorming in actualisatie IHP PO.

Conform.

Wat heeft het gekost?

Onderwijshuisvesting (4.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	4.971	4.994	5.243	249 N
Baten	337	319	1.105	786 V
Saldo van baten en lasten	-4.634	-4.675	-4.138	537 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-4.634	-4.675	-4.138	537 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Noodunits	205 N			205 N
Huuropbrengsten leegstaande klaslokalen		166 V		166 V
Specifieke uitkering ventilatie in scholen	620 N	620 V		0 N
Kapitaallasten	640 V			640 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	64 N			64 N
Totaal afwijkingen	249 N	786 V	0 N	537 V

Het nadeel inzake noodunits betreft de hogere kosten van tijdelijke huisvesting onderwijs door een toename aan capaciteitsvraagstukken.

De hogere huuropbrengsten zijn veroorzaakt door de verhuur van tijdelijk leegstaande klaslokalen alsmede schade-uitkeringen verzekeringen.

De specifieke uitkering ventilatie in scholen hebben wij ontvangen van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. De bijbehorende uitkeringen zijn doorgestort aan het schoolbestuur van Mosalira.

De lagere kapitaallasten ad € 0,640 mln. zijn gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen (JF Kennedyschool, uitbreiding Bernard LieveGoed School (BLS) Randwycksingel 25 en Spreidingsplan LVO). Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Denk o.a. aan: onderwijs-ondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie; onderwijsachterstandenbeleid; afstemming passend onderwijs-jeugdhulp; volwasseneducatie; peuteropvang; leerling-zorg en leerlingbegeleiding; leerlingenvervoer; stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Wat willen we bereiken?

Samen met de schoolbesturen in het onderwijs en andere relevante kindpartners zorgen voor een kwalitatief hoogwaardige pedagogische basisinfrastructuur in de stad, waarin ieder individu zich thuis voelt, gelijke kansen heeft en zijn of haar talenten optimaal kan ontwikkelen om vervolgens volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2017 /2018	2018 /2019	2019 /2020	2020 /2021	2021 /2022	2021 /2022
Schooljaar						
Aantal leerplichtigen van 5 – 18 jaar per 1 oktober ¹	11.972	11.759	11.631	11.313	11.387	11.900
Aantal uitgeschreven leerlingen zonder startkwalificatie (VSV) per 1 oktober	251	229	178	173	185	140
Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2022
VVE:						
% van alle peuters dat gebruik maakt van peuteropvang met VVE-programma	84	84	85	86	86	84
% van alle peuters met door GGD geïndiceerde ondersteuningsbehoefte dat gebruik maakt van peuteropvang met VVE-programma (doelgroep)	72	72	75	82	88	82
Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2022
<i>Onderwijsachterstand</i>						
% Peuters en basisschoolleerlingen met het risico op (onderwijs)achterstand per 1 oktober ²	X ³	17	18	18	17	18

1) Bron van de indicator: Jaarverslag Leerplicht/RMC.

2) Hoe hoger dit percentage, hoe meer doelgroepeuters (met VVE-indicatie) wij bereiken met een VVE- programma. De indicator is door het CBS i.o.v. ministerie OCW bepaald op basis van de omgevingskenmerken: opleidingsniveau van ouders, herkomst, verblijfsduur van de moeder in NL, wel of niet in de schuldsanering, het gemiddelde opleidingsniveau van de moeder op school. Landelijk stelde het ministerie OCW in 2017 voor 15% van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. Bron: CBS, dashboard onderwijskansen.

3) Meetcijfer is niet te achterhalen.

Wat doen we daarvoor?

Samen met onze partners uitvoering gegeven aan de Educatieve Agenda Maastricht als gezamenlijke uitvoeringsagenda van de Onderwijsvisie Samen Leren in Maastricht.

0. Verbeteren van de afstemming Passend Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg

Kindcentra en scholen vindplaats én werkplaats maken in de buurt, om thuis nabij meer preventie/vroegsignalering, inclusiever onderwijs en betere opvang en jeugdhulp mogelijk te maken. Wij investeren in knooppunten en doelgroeparrangementen en dragen bij aan de ontwikkeling van schoolarrangementen.

1. *Gelijke kansen creëren*

Dat doen wij door:

- inzet Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) (coördinerende taak) en monitoring hiervan;
- het stimuleren van Taalactiviteiten en Taalklassen in primair en voortgezet onderwijs;
- facilitering van de kindcentrum-ontwikkeling ten behoeve van doorgaande pedagogische leerlijnen;
- het inzetten op de ontwikkeling van Kindcentrum in Beweging in samenwerking met Maastricht Sport;
- stimuleren van brede talentontwikkeling op het gebied van sport en bewegen, gezondheid, veiligheid, burgerschapszin, kunst & cultuur en natuur- en duurzaamheidseducatie; ondersteunen van het onderwijs bij de invulling dagarrangementen en verlengde leertijd;
- deelname aan de Gelijke Kansen Alliantie van OCV, Rijke schooldag en programma Trendbreuk;
- nauwe afstemming en samenwerking op het gebied van armoedebestrijding;
- toezicht en handhaving kinderopvang.

2. *Leerplicht/Regionale Meld- en Registratiefunctie (RMC)*

Uitvoeren van wettelijke leerplicht- en RMC-taken door SZMH (team Onderwijs) in samenwerking met team Jeugd en team Participatie (Jongerenteam SZMH) via knooppunten op scholen en met andere partners die werkzaam zijn in de leefwereld van jongeren. De werkwijze zal meer in overeenstemming worden gebracht met de werkwijzen van Parkstad en Westelijke Mijnstreek (gezamenlijk RMC-regio 39).

Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten via regionale afspraken (Regionaal Programma VSV 2020-2024 en extra aandacht voor kwetsbare jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt) en een Plusvoorziening (LEF-team) voor overbelaste jongeren.

3. *Leerlingenvervoer (LLV)*

Leerlingen vervoeren van thuis naar locaties speciaal onderwijs in de regio.

LLV beter laten aansluiten bij de transformaties Passend Onderwijs en Jeugdhulp.

Afstemming verbeteren tussen LLV conform verordening en maatwerkvervoer Jeugdhulp.

4. *Aansluiting Onderwijs- Economie en Arbeidsmarkt*

Via samenwerking in het scholennetwerk van Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, VMBO en Entreeopleiding MBO (kwetsbare) en in afstemming met Jongerenteam SZMH jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt toeleiden naar werk. We hebben hierbij aandacht voor laaggeletterdheid en een Leven Lang Leren, door bijvoorbeeld het inkopen van educatieve trajecten in de volwasseneneducatie.

5. *Inkopen van educatieve trajecten voor volwasseneneducatie.*

We versterken de basisvaardigheden van volwassenen om de zelfredzaamheid, de maatschappelijke participatie en de doorstroom naar werk of kans op het behoud van werk te vergroten.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen Verordening Leerlingenvervoer (tweede kwartaal 2022).	Een nieuwe verordening wordt op zijn vroegst in 2023 aan de raad voorgelegd. Integrale afstemming (o.a. met vervoer in het kader van de Jeugdwet) op Maastricht-Heuvelland niveau.

Uitvoering (collegebevoegdheden)	Realisatie 2022
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen jaarverslag leerplicht/RMC/VSV 2020-2021 van Team Onderwijs SZMH. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Voeren van OOGO Passend Onderwijs-Jeugdhulp van Portefeuillehouders Onderwijs/Sociaal Domein MH met onderwijsbestuurders om tot een gezamenlijke ontwikkel- en uitvoeringsagenda te komen (wordt voorbereid en afgestemd op schaal van Zuid-Limburg). 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Implementeren/verbeteren van de interprofessionele samenwerking in de Knooppunten Onderwijs-Jeugdhulp in Kindcentra, (V)SO, VO en MBO, door voldoende professionals te leveren uit Team Jeugd (SZMH/Toegang), Schoolmaatschappelijk werk (Trajekt) en de Jeugdgezondheidszorg (GGD). 	Conform, de interprofessionele samenwerking heeft geleid tot opstellen van het document 'Het Knooppunt in de Praktijk'.
<ul style="list-style-type: none"> Aanpakken van segregatie en stimuleren van integratie en inclusief onderwijs door inrichting van Integrale Kindcentra. 	IHP PO is vastgesteld en in de raad zijn drie projecten geaccordeerd: Groene Loper, Belfort en Scharn. De overige gebiedsontwikkelingen voor het primair onderwijs zijn voorzien in besluitvorming over de actualisatie van het IHP, najaar 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Herschikking van het Voortgezet Onderwijs in brede scholengemeenschappen. 	Herschikking van het voortgezet onderwijs moet landen in de vaststelling van het IHP VO. Besluitvorming is voor 2023 voorzien maar is mede afhankelijk van interne besluitvorming onderwijsinstelling.
<ul style="list-style-type: none"> Uitbreiden van de aanpak Gezond Kindcentrum van de Toekomst en Kindcentra in beweging in het kader van de Trendbreuk gezondheid, met uitbreiding naar het Voortgezet en Speciaal Onderwijs. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Met Onderwijs aansluiten bij het Lokaal Preventieakkoord en aandacht voor risicojongeren (veelplegers en bendevoering). 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Samen met de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen voorkomen van voortijdig schoolverlaten door het regionaal besturen van de uitvoering van de RMC-maatregelen zoals opgenomen in het nieuwe Regionaal Programma VSV 2020-2024 (samen met OCW en het onderwijsveld opgesteld en geaccordeerd). 	Conform.

Onvoorziene inspanningen 2022

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In april 2022 is gestart met het gemeentelijk plan van aanpak NPO. De gemeente Maastricht ontvangt hiervoor een incidentele uitkering van in totaal ca. €1,6 mln. voor een periode tot en met 31 juli 2025. Hierover bent u met een RIB d.d. 22-02-2022 geïnformeerd.

Taalklassen

Mede door de oorlog in Oekraïne zijn de leerlingenaantallen in de taalklassen in 2022 verder toegenomen. Hierdoor is besloten om op beide locaties een derde groep te starten, per 1 november 2022 bij MBS De Poort. In het voorjaar van 2023 ook bij Kindcentrum Oda. Op teldatum 01-01-2023 zaten er 86 leerlingen in de taalklassen van primair onderwijs in Maastricht en in het voortgezet onderwijs zaten er 400 leerlingen in de taalklassen.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

In 2022 is een samenwerking voor 4 jaar aangegaan met Trimbos en Nederlands Jeugdinstituut om OKO te implementeren in Maastricht. Hierover bent u middels een RIB d.d. 12-01-2022 en 30-03-2022 geïnformeerd. De vragenlijsten zijn door alle tweede en vierde klas leerlingen van alle VO-scholen ingevuld en door alle leerlingen van het VSO en het PRO. Ook is een pilot gestart om bij deze ontwikkeling de samenwerking met het MBO op te starten.

OKO richt zich op alle leefdomeinen rondom de jongere daarbij is het van belang dat externe partners zijn aangesloten waardoor een groot netwerk is opgezet met partners als Trajekt, CJG043, Halt, Politie, Mondriaan, Youz en CODE043. Naast het gecreëerde draagvlak zowel intern als extern is ook in 2022 in kaart gebracht op welke manier de gemeente op dit moment al preventief handelt zodat aan de hand van de nieuwe gegevens én de lopende inzet meer grip gekregen wordt op wat we doen.

Wat heeft het gekost?

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	8.290	8.148	8.886	738 N
Baten	5.413	5.258	6.069	811 V
Saldo van baten en lasten	-2.877	-2.890	-2.817	73 V
Toevoeging reserves	0	0	50	50 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	-50	50 N
Resultaat	-2.877	-2.890	-2.867	23 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Leerlingenvervoer	321 N	123 V		198 N
Educatieve Agenda en geleidsbudget onderwijs	121 V		50 N	71 V
Onderwijskansenbeleid en kindgebonden financiering	308 N	308 V		0 N
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	340 N	340 V		0 N
Apparaatskosten	122 V			122 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	12 N	40 V		28 V
Totaal afwijkingen	738 N	811 V	50 N	23 V

De kosten voor leerlingenvervoer zijn per saldo € 0,198 mln. hoger uitgevallen dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Het aandeel taxivervoer, een dure vorm van vervoersvoorziening, is gestegen.
- Er hebben in 2022 een aantal combinatieritten (maatwerk zorg-leerlingenvervoer) plaatsgevonden met als gevolg hogere kosten die doorbelast zijn naar Jeugd.
- Vanwege de gevolgen van de overstroming in Valkenburg, zijn de leerlingen voor Adelante gedurende langere periode naar andere locaties ondergebracht. De Maastrichtse leerlingen

werden o.a. naar Brunssum en Hoensbroek gebracht, welke ritten vanwege de grotere afstand duurder zijn.

De aanvragen voor de subsidie Educatieve Agenda Maastricht zijn in 2022 lager dan vooraf verwacht. In 2022 zijn verplichtingen aangegaan vanuit het werkbudget onderwijs op het gebied van twee belangrijke projecten: opstart nieuw beleidskader onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP). Hiervoor worden in 2023 kosten gemaakt voor extern advies, uitrol communicatieplan (o.a. informatiebijeenkomsten buurtnetwerken). Daarom is een storting in de reserve overloop gedaan.

De lasten inzake het onderwijskansenbeleid en kindgebonden financiering betreffen (toegenomen) activiteiten die volledig worden gecompenseerd door de hogere rijksvergoeding die voor dat doel is ontvangen.

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het Rijk om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. De door de gemeente gemaakte kosten voor activiteiten in dit kader worden gedekt door de hiervoor ontvangen rijksvergoeding.

Gedurende het jaar is het niet mogelijk geweest om de beschikbare formatie volledig in te vullen waardoor er een onderuitputting is ontstaan in de apparaatskosten.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 4 Onderwijs	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Onderwijshuisvesting (4.2)	4.971	4.994	5.243	249 N
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	8.290	8.148	8.886	738 N
Totaal lasten	13.261	13.142	14.129	987 N
Onderwijshuisvesting (4.2)	337	319	1.105	786 V
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	5.413	5.258	6.069	811 V
Totaal baten	5.750	5.577	7.174	1.597 V
Onderwijshuisvesting (4.2)	-4.634	-4.675	-4.138	537 V
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	-2.877	-2.890	-2.817	73 V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.511	-7.565	-6.955	610 V
Toevoeging reserves	0	0	50	50 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	-50	50 N
Resultaat	-7.511	-7.565	-7.005	560 V
Investerings programma 4 (bedragen x € 1.000)				rekening 2022
Onderwijshuisvesting				2.133

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

BBV-indicatoren ¹	Maastricht			Gemeenten 100.000 - 300.000
	2012	2016	2020	2020
% Inwoners van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week sport	48,4	48,5	49,6	47,7

1) Bron 'waarstaatjegemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van Gezondheidsmonitor (GGD- en, CBS en RIVM). De Gezondheidsmonitor wordt elke 4 jaar opgesteld. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.

5.1 Sportbeleid en activering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport. Denk o.a. aan: ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening; ondersteunen van organisaties die zich met sport bezighouden; sport in de buurt en combinatiefuncties.

Wat willen we bereiken?

Meer Maastrichtenaren laten sporten en bewegen.

Effectindicatoren ³	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat tenminste 12 keer per jaar deelneemt aan sport ¹	60	geen meting	58	55	53	60
% Maastrichtenaren van 18+ jaar dat op tenminste 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit verricht ²	60	geen meting	53	58	54	> 58

1) RSO-norm (sportlessen op school tellen niet mee, sportactiviteiten in vakantie tellen wel mee).

2) NNGB-norm.

3) Bron: Buurtmonitor elke 4 jaar (2018), Stadspeiling (2020, 2021, 2022).

Wat doen we daarvoor?

1. Verbeteren sport- en bewegingscultuur

We verbeteren de sport- en bewegingscultuur, waarbij de prioriteit ligt bij inzet in buurten en leeftijdsgroepen (waaronder ouderen) die onder het Maastrichtse gemiddelde scoren qua sport- en beweegparticipatie.

2. Brede regeling Combinatiefunctionarissen

We geven uitvoering aan de brede regeling 'combinatiefunctionarissen', die in 2007 door de overheid is ingesteld om scholen, sport en cultuur met elkaar in verbinding te brengen. Dit doen we onder andere door het inzetten van vakleerkrachten bewegingsonderwijs op het primair onderwijs en de beweeggroepen.

3. Verenigingsondersteuning

We blijven inzetten op verenigingsondersteuning en bevorderen de open clubgedachte. We ondersteunen evenementen die sport- en beweegstimulering als effect beogen.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Samen met de 35 partners geven we uitvoering aan de zes ambities van het Maastrichts Sportakkoord. Het doel is om met alle partners de lichamelijke en geestelijke vitaliteit van de gehele Maastrichtse bevolking te verbeteren. 	Conform met uitbreiding naar 45 partners. Bovendien zijn er een groot aantal projecten gefinancierd door de Stichting Vitale Stad en heeft met adviezen gegeven op tal van beleidsontwikkelingen.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren uitvoeringsnota sport -en bewegingsstimulering 2020-2025. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> In 2022 wordt een nieuwe aanpak verenigingsondersteuning geïmplementeerd met een accent op de lage sociaal economische statuswijken. 	Het plan van aanpak is in 2022 samen met het veld geschreven. Verdere uitrol en implementatie vind in 2023 plaats met als eerste locatie Sportpark West.

Wat heeft het gekost?

Sportbeleid en activering (5.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	2.915	2.700	2.690	10 V
Baten	313	658	755	97 V
Saldo van baten en lasten	-2.602	-2.042	-1.935	107 V
Toevoeging reserves	313	313	313	0 N
Onttrekking reserves	345	345	18	327 N
Saldo mutaties reserves	32	32	-295	327 N
Resultaat	-2.570	-2.010	-2.230	220 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Combinatiefuncties		97 V	327 N	230 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	10 V			10 V
Totaal afwijkingen	10 V	97 V	327 N	220 N

Eenzijds is sprake van hogere baten ad € 0,097 mln. door een toename van het aantal deelnemende scholen waaraan de combinatiefunctionaris wordt doorbelast. Daarnaast is sprake van een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve combinatiefuncties. Hier was in 2022 € 0,345 mln. op begroot ter dekking van kosten om Maastrichtaren extra te laten bewegen. In 2022 zijn echter vanuit het Rijk via het Sportakkoord middelen ontvangen om mensen extra te laten bewegen. Om die reden is de begrote onttrekking voor een groot deel niet nodig gebleken.

5.2 Sportaccommodaties

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening. Denk o.a. aan: sporthallen, zwembaden; (natuur- en kunstgras) velden; trapveldjes in de wijk.

Wat willen we bereiken?

Sport- en beweegvoorzieningen die aansluiten bij de behoefte in de stad waardoor meer Maastrichtenaars gaan sporten en bewegen.

Wat doen we daarvoor?

We zetten onze sportaccommodaties zodanig in dat ze tegemoetkomen aan en in evenwicht zijn met de wensen, behoeften, vraag en gedragspatronen van gebruikers. We streven naar een optimale bezetting van alle sportaccommodaties alvorens we overgaan tot nieuwe investeringen.

We geven uitvoering aan de 6 speerpunten van de nota Bewegvriendelijk Maastricht, te weten:

- 1) Creëren van een beweegvriendelijke omgeving bij de Integrale Kindcentra en Voortgezet Onderwijslocaties.
- 2) Behoud/versterken hotspots. We zetten in op behoud van bestaande hotspots en stimuleren en ondersteunen particuliere initiatieven op basis van een afwegingskader voor nieuwe initiatieven (zoals Bikepark en Urban Oasis/Stadsnomade).
- 3) Kwaliteitsslag openbare sport- en speelplekken.
- 4) Open sportparken. Wij stimuleren en ondersteunen de hoofdgebruikers van sportparken die gezamenlijk initiatieven ontwikkelen om te komen tot open sportparken.
- 5) Aanhaken bij vergroening. We haken aan bij het groenplan en de Omgevingsvisie Maastricht 2040 om te komen tot groene beweegvriendelijke omgevingen.
- 6) Programmeren sport- en bewegingsstimuleringsactiviteiten in de buitenruimte.

Realisatie prestaties in 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het 1e kwartaal staat de nota 'Tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties 2022-2032' op de raadsagenda. Het raadsvoorstel bevat voorstellen voor optimalisatie en spreiding van binnensportaccommodaties Maastricht 2032 gekoppeld aan de onderwijsontwikkelingen primair en voorgezet onderwijs (IKC Groene loper, Belfort, Scharn en onderwijscampus Oost), een meerjarig investeringsplan 2022-2032 (inclusief de thema's duurzaamheid en toegankelijkheid) en het transitieplan voor sporthal De Heeg (inclusief sportvoorziening IKC Ziezo.

Raadsbesluitvorming over de tweede tranche toekomstbestendige binnensportaccommodaties was initieel voorzien voor het eerste kwartaal 2022. Door vertraging van het IHP VO en actualisatie IHP PO is besloten de nota in twee delen voor te leggen aan de raad. Het eerste deel bevat de koppeling met het IHP PO en het transitieplan voor sporthal De Heeg. Voorzien voor het 3^e/4^e kwartaal 2023. In het tweede deel vindt koppeling plaats met het IHP VO.

- In het 4e kwartaal is een raadsvoorstel openbare sport- en speelvoorzieningen (inclusief financiële onderbouwing en een meerjarenplan) voorzien.

Realisatie 2022

Het voorstel openbare sport- en speelvoorzieningen was voor de raad ter besluitvorming voorzien voor het vierde kwartaal 2022. De vertraging is het gevolg van de coronamaatregelen begin dit jaar waardoor fysieke buurtgesprekken niet konden plaatsvinden. In het 1^e kwartaal van 2023 is het voorstel voorgelegd aan de raad.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- We geven uitvoering aan de opdracht van de raad om met de buurten en specifieke groepen het gesprek aan te gaan over verbeteringen van de openbare sport- en speelvoorzieningen op buurt- en stadsniveau, passend binnen het beschikbare budget.
- Na het sportseizoen 2021-2022 vindt tussenevaluatie van de tarievennota sport plaats. De raad wordt hierover geïnformeerd.

Conform.

Conform, de raad wordt na de zomervakantie van 2023 hierover geïnformeerd.

Wat heeft het gekost?

Sportaccommodaties (5.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	9.586	9.407	9.250	157 V
Baten	3.954	3.910	3.998	88 V
Saldo van baten en lasten	-5.632	-5.497	-5.252	245 V
Toevoeging reserves	0	130	130	0 N
Onttrekking reserves	171	171	167	4 N
Saldo mutaties reserves	171	41	37	4 N
Resultaat	-5.461	-5.456	-5.215	241 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Energiekosten	194 N			194 N
Stichting Personeelsbeheer Sport	201 N			201 N
Kapitaallasten	565 V			565 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	13 N	88 V	4 N	71 V
Totaal afwijkingen	157 V	88 V	4 N	241 V

De energiekosten zijn aanzienlijk gestegen, zo ook bij onze sportaccommodaties. Het nadeel van € 0,194 mln. is met name te herleiden naar het Geusseltbad.

Door een groot aantal langdurig zieken zijn de kosten van Stichting Personeelsbeheer Sport € 0,201 mln. hoger uitgevallen dan begroot.

In de begroting is rekening gehouden met ruim € 10 mln. aan investeringen in de afgelopen jaren, om uiteenlopende redenen zijn deze investeringen nog niet uitgevoerd (met name tweede tranche binnensport). Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen. Dit leidt tot een voordeel op kapitaallasten ad € 0,565 mln.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en –participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten als het (mee)maken van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, het mogelijk maken en stimuleren. Denk o.a. aan: subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel; subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel; accommodaties voor beeldende kunst; subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten; kunstaankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte; subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video; kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod; culturele manifestaties waaronder stadsbreed cultureel festival.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een aantrekkelijke ontmoetingsstad met een verrassend cultureel klimaat. Samen met cultuurmakers en inwoners werken we aan een inclusieve stad, waarin maken en meemaken van cultuur voor iedereen mogelijk is. Cultuur staat nooit op zichzelf, maar speelt een prominente rol nu en in de toekomst van onze stad: voor economie, voor ruimtelijke inrichting, voor bezoekersaantrekkelijkheid, voor het imago van Maastricht en voor de sociale samenhang en zingeving.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal culturele instellingen met rijkssubsidie ¹	6	6	6	7	7	7
Aantal bezoekers gesubsidieerde professionele instellingen ^{2a}	geen meting	1.110.000	110.000 ⁴	geen meting	1.100.000	900.000
% Maastrichtenaren vanaf 18 jaar dat:						
- de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend ^{2b,3}	geen meting		38	30	31	54
- de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend ^{2b,3}	geen meting		54	47	49	38
- de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht ^{2b}	geen meting		geen meting	41	60	41
% Kinderen van 6 tot 18 jaar dat:						
- de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c,5}		geen meting			42	n.v.t.
- de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend ^{2c,5}		geen meting			53	n.v.t.
- de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht ^{2c,5}		geen meting			86	n.v.t.

- 1) De Raad voor Cultuur adviseert het ministerie OCW over de toekenning van rijkssubsidies aan culturele instellingen in het kader van de Basisinfrastructuur (BIS). Dit gebeurt eens in de vier jaar (periode 2017-2020, 2021-2024)
- 2) Bron: 2a) verslagen culturele instellingen; 2b) Stadspeiling onder 18 jaar en ouder; 2c) Stadspeiling aan ouders met kinderen tussen 6 en 18 jaar (voor elk kind apart beantwoord)
- 3) Activiteiten zijn: een instrument bespelen, zingen, toneel, klassiek ballet of moderne dans, volksdans, tango, salsa, stijldans, street- of breakdance, cabaret of stand-up comedy, tekenen, schilderen of aan grafisch werk zonder computer, beeldhouwen, boetseren, potten bakken, sieraden maken of textiele werkvormen, film, videokunst, grafisch ontwerp met de computer of fotografie, verhalen, gedichten of weblogs schrijven.
- 4) Door de coronacrisis is het bezoek aan professionele instellingen drastisch teruggefallen (sluiting enerzijds, verbod anderzijds). Online bezoek is niet in de telling opgenomen.
- 5) Vanwege het ontbreken van een meting voor de jaren 2018 t/m 2022 is in 2022 besloten de in begroting 2022 weergegeven indicator '%kinderen vanaf 6 jaar dat een culturele activiteit beoefent' te vervangen door de in voorliggende tabel weergegeven indicator '%kinderen van 6 tot 18 jaar' uitgesplitst naar de categorieën: (a) de afgelopen 12 maanden minstens één keer per maand een culturele activiteit heeft beoefend; (b) de afgelopen 12 maanden een culturele activiteit heeft beoefend; (c) de afgelopen 12 maanden een bioscoop of filmhuis heeft bezocht.

Wat doen we daarvoor?

1. *Maastricht is een stad waarin iedereen cultuur kan maken en meemaken*
 - We ondersteunen de georganiseerde en de niet-georganiseerde amateurkunst- en cultuurbeoefening.
 - We verlenen subsidies voor amateurmuziek- en zangverenigingen;
 - We vragen professionele cultuurmakers om het publiek actief te betrekken bij hun activiteiten;
 - We bieden een subsidieregeling voor projecten die de (vernieuwing van) cultuurparticipatie bevorderen, stadsbreed en in de buurten;
 - We vergroten kansen door meemaken van cultuur voor kinderen en jongeren mogelijk te maken;
 - We zetten het Jeugdfonds Cultuur in om meer kinderen actief te kunnen laten meedoen;
 - We ondersteunen jong talent;
 - Vanuit Centre Céramique, Kumulus en Natuurhistorisch museum bieden we de mogelijkheid om laagdrempelig deel te nemen aan de cyclus van cultuur waarin leren, ontwikkelen, presenteren en produceren elkaar versterken;
 - De mogelijkheid om laagdrempelig deel te nemen bieden we onder andere met de bibliotheek, maar ook via de ruimte voor debat, informatie-uitwisseling, exposities over actuele thema's en de presentatie van Maastrichts erfgoed;
 - Daarnaast bieden we natuurlijk de faciliteiten voor educatieve mogelijkheden (cursussen, workshops) op het gebied van kunst en cultuur.
2. *Stimuleren van presentatie en productie van kunst en cultuur*
 - Voor een aansprekende presentatie van kunst en cultuur bieden we vanuit het Theater aan het Vrijthof een breed en divers toegankelijk aanbod voor bewoners en bezoekers.
 - Op basis van de Subsidieregeling Meerjarige Subsidie professionele kunst 2021-2024 faciliteren we culturele functies in de stad zoals het poppodium, het stadgezelschap toneel, het filmhuis en het festival sacrale muziek.
 - Het stadsbrede Cultuurfestival MAAS! biedt in samenwerking met cultuurpartners een meerdaags programma met zeer uiteenlopende activiteiten.
3. *Positie Maastricht als landelijk Cultureel Brandpunt verstevigen*
 - Om deze status te handhaven faciliteren en subsidiëren we de in samenspraak met het Rijk aangewezen functies (7 BiS-functies 2021-2024). Samen met de provincie organiseren we dat de voortrekkersrol, die deze organisaties vervullen, verbonden wordt aan de kansen en mogelijkheden binnen de culturele infrastructuur van Limburg.
 - We geven uitvoering aan het convenant voor de Stedelijke Cultuurregio Zuid en ondersteunen samen met de partnersteden, de provincie en het rijk deze functies door middel van subsidies.
4. *Versterken culturele aantrekkingskracht*
 - We investeren in de culturele infrastructuur om de verbinding tussen de professionele kunsten en cultuurparticipatie te versterken en om zo een aantrekkelijke cultuurstad te blijven.
 - We investeren in startende culturele ondernemingen en in de verblijfskwaliteit voor "artists in residence" via het actieprogramma creatieve maakindustrie.
 - Via de opdracht aan Stichting Ateliers Maastricht (SAM) houden we de voorraad ateliers bereikbaar en betaalbaar voor startende kunstenaars zodat zij zich kunnen binden aan de stad. Via het vernieuwde vrijplaatsenbeleid kunnen initiatieven vanuit de samenleving tijdelijk gefaciliteerd worden.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen uiterlijk in 2^e kwartaal voorlopig ontwerp Middenzaal en voteren restant middelen.	Nadat het voorbereidingskrediet door de raad beschikbaar is gesteld, zijn er diverse vervolgonderzoeken uitgevoerd, die ingrijpende consequenties hebben voor ontwerp, begroting en tijdpad. In 2 ^e kwartaal 2023 wordt een raadsvoorstel voor het voteren van de middelen aan de raad voorgelegd met een aangepaste planning voor de totstandkoming van het ontwerpproces, dat recht doet aan de zeer uitdagende en complexe omstandigheden waarin realisatie moet gaan plaatsvinden.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vorbereiden besluitvorming definitief ontwerp en opvolging opdrachtverlening Middenzaal.	Het college heeft in maart 2022 ingestemd met het besluit om na diverse aanvullend onderzoeken de raad voor te stellen om van start te gaan met de Middenzaal en daarvoor de middelen te voteren.
<ul style="list-style-type: none">Vaststelling nieuwe subsidieregels voor amateurkunsten gebaseerd op de cultuurvisie.	Conform. Voorstellen zijn in mei 2022 in een bijeenkomst besproken met het amateurveld en in juni 2022 in de domeinvergadering in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de verenigingen. De informatie uit beide bijeenkomsten is verwerkt in de nieuwe regeling die in juli 2022 is vastgesteld door het college.
<ul style="list-style-type: none">Om de veerkracht van het culturele veld te vergroten na de maandenlange lockdown door corona, ondersteunen we herstel en innovatie tijdelijk met extra middelen vanuit het herstellfonds cultuur.	Conform de doelstelling van het ministerie zijn de middelen via het herstellfonds Cultuur in 2022 ingezet voor diverse projecten die hebben bijgedragen aan het versterken van de veerkracht en weerbaarheid van het culturele veld.
<ul style="list-style-type: none">We richten de vernieuwing op andere vormen van presentatie, intensievere samenwerking tussen (culturele) partners, cross-overs en het aanboren van nieuw publiek en met andere verdienmodellen.	Binnen het herstellfonds zijn vier sporen ingericht waarvoor projecten konden worden ingediend. Bijvoorbeeld via samenwerking met partners, vernieuwing van aanbod en met andere vormen van publieksbereik. Daarmee is een bijdrage geleverd aan nieuwe culturele allianties, producties en dynamiek

- Cultuurmakers@maastricht (van Kumulus) heeft van het Fonds Cultuurparticipatie extra middelen toegekend gekregen voor het realiseren van bijvoorbeeld een kunstwerkplaats die door jongeren zelf wordt ingevuld en een aantal mooie wijk- en ouderenprojecten.
- Ook Kunstactief, het steunpunt voor de amateurverenigingen bij Kumulus, wordt herijkt langs de lijnen van de cultuurvisie en van cultuurmakers@maastricht. Dit doen we uiteraard met onze stedelijke partners.
- De rol van Kumulus als kunstschool zal in 2022 gaan veranderen. Het plan van aanpak voor de transformatie Kumulus is in 2021 vastgesteld en de rol van Kumulus zal daarmee met ingang van schooljaar 2022-2023 wijzigen naar het pakhuismodel.
- Kumulus gaat een faciliterende rol vervullen: ZZP-ers kunnen in de voorzieningen van Kumulus lesgeven en Kumulus ondersteunt in communicatie en cross-overs tussen de disciplines.
- In 2022 zal de verhuizing van Philharmonie Zuid Nederland naar de Theresiakerk plaats vinden. Daarmee kan ook de bouw van de Middenzaal in het Theater aan het Vrijthof van start gaan.
- De fasegewijze doorgroei van de Muziekgieterij naar de functie van volwaardig poppodium zal om bestuurlijk aandacht en gerichte organisatorische inspanningen vragen. Hiervoor moet in samenspraak met Muziekgieterij een periodiek monitoringsysteem worden opgesteld.
- Invulling geven aan onlangs geactualiseerde atelierbeleid.

Realisatie 2022

Met de Stichting Stadsnomaden is onder meer gewerkt aan de vrijhaven voor jongeren, waarvoor in 2022 een tijdelijke plek is gevonden in een leegstaande school in De Heeg.

Met de Nederlandse Dansdagen en Sally is dans naar de verzorgingshuizen van Envida en Sevagram gebracht.

Dit proces is in 2022 in een stroomversnelling gekomen met de bijeenkomsten rond de nieuwe regeling Amateurkunsten. Daarbij wordt de rol van Kunstactief steeds beter verbonden met de activiteiten van Cultuurmakers.

Conform.

Conform planning is Centre Céramique voor de vier kunstscholen faciliteiten aan gaan bieden voor hun lessen. Daarnaast is het proces opgestart om nieuwe verbindingen te leggen: zowel met activiteiten van de andere kunstscholen als met Centre Céramique.

De verhuizing van Philharmonie Zuid Nederland naar de Theresiakerk vindt gefaseerd plaats. De kantoren in de Theresiakerk zijn inmiddels betrokken. Vanaf maart 2023 vinden ook de eerste repetities plaats in de kerk.

Conform planning is de doorgroei van de Muziekgieterij naar volwaardig poppodium periodiek gemonitord en geëvalueerd. Ondanks de beperkingen -die ook in 2022 nog golden vanwege Corona - is de Muziekgieterij erin geslaagd om die ontwikkeling te doorlopen.

Conform.

Onvoorziene inspanningen 2022

Noodfonds

Cultuur was als sector nauwelijks bekomen van de beperkingen die vanwege corona voor hen golden, toen in februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak. Direct voelbaar effect hiervan was de enorme stijging van de energieprijzen en als gevolg daarvan: sterke lastenverhoging voor de instellingen. De financiële vooruitzichten zorgden bij veel culturele partners voor grote onrust. Cultuur was dan ook vanaf het begin betrokken bij het inventariseren van de omvang van de problematiek en bij het vormgeven van het noodfonds.

Wat heeft het gekost?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (5.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	19.312	18.682	20.215	1.533 N
Baten	5.282	4.779	5.520	741 V
Saldo van baten en lasten	-14.030	-13.903	-14.695	792 N
Toevoeging reserves	358	343	343	0 N
Onttrekking reserves	198	153	1.031	878 V
Saldo mutaties reserves	-160	-190	688	878 V
Resultaat	-14.190	-14.093	-14.007	86 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Herstelfonds Cultuur Maastricht	761 N		761 V	0 N
Mutaties voorzieningen (frictiekosten) voormalig personeel	576 N	335 V		241 N
Apparaatskosten	104 V			104 V
Onderhoud	169 N		121 V	48 N
Verhuur en horeca	98 N	209 V		111 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	33 N	197 V	4 N	160 V
Totaal afwijkingen	1.533 N	741 V	878 V	86 V

De lasten inzake Herstelfonds Cultuur Maastricht worden volledig gedekt middels een onttrekking aan de reserve overloop.

Actualisatie van de voorzieningen (frictiekosten) voormalig personeel leidt tot een aanvullende storting in de voorziening voor Kumulus-docenten (€ 0,576 mln.) en een vrijval van de voorziening voormalig personeel (€ 0,335 mln.)

Als gevolg van incidentele vacatureruimte en lagere loonkosten is sprake van een voordeel op apparaatskosten ad € 0,104 mln.

De hogere onderhoudslasten leiden tot een hogere onttrekking uit de reserve groot onderhoud. Het resterend nadeel ad € 0,048 mln. wordt gedekt uit een doorbelasting van technisch personeel (zie baten 'Verhuur en horeca').

Eenzijds als gevolg van de Rieu-concerten en anderzijds door inkomsten uit doorbelasting van technisch personeel is sprake van een netto voordeel ad € 0,111 mln. voor verhuur en horeca.

5.4 Musea

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur. Denk o.a. aan: musea, exposities; archeologie, heemkunde; historische archieven.

Wat willen we bereiken?

We willen bewoners en bezoekers op aantrekkelijke en toegankelijke wijze informeren over de natuurhistorie in Maastricht en omgeving.

Wat doen we daarvoor?

Binnen het Natuurhistorisch Museum Maastricht (NHMM) bieden we een inzicht in natuurhistorie voor bewoners en bezoekers met daarbij specifieke aandacht voor de lokale natuurhistorie, het Maastrichtiën en actieve beleving van de wetenschap.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Verkennen opties voor bredere invulling beleid musea.	In 2022 is een verkenning uitgevoerd naar werkzame instrumenten voor invulling van het museumbeleid. Een onderzoek naar het beleid van referentiegemeenten loopt nog.
<ul style="list-style-type: none">• De transformatie binnen C3, de verbinding van het NHMM met de exposities in Centre Ceramique en met Kumulus in de nieuwe rol vraagt om extra aandacht van de organisatie, bijvoorbeeld in communicatie en in de inhoudelijke verbinding met het Sciencelab en het Educatielab van NHMM.	In 2022 is gewerkt aan een nieuw meerjarenplan waarin de uitdagingen vanuit de transformatie zoveel mogelijk integraal zijn benaderd. Dit plan is in maart 2023 vastgesteld als uitgangspunt vanuit het College. Het biedt nieuwe kaders (interne verzelfstandiging, nieuwe organisatiestructuur en nieuwe initiatieven zoals Maastricht Museum en een steunstichting) om te komen tot een slagvaardigere organisatie.

Wat heeft het gekost?

Musea (5.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	465	444	443	1 V
Baten	114	114	167	53 V
Saldo van baten en lasten	-351	-330	-276	54 V
Toevoeging reserves	16	17	17	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	-16	-17	-17	0 N
Resultaat	-367	-347	-293	54 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	1 V	53 V		54 V
Totaal afwijkingen	1 V	53 V	0 N	54 V

5.5 Cultureel erfgoed

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Denk aan: historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed; het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wat willen we bereiken?

We waarderen ons cultureel erfgoed. Dit is van belang voor de identiteit, de ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van de stad en als kunstuiting op zich. Ook is het een belangrijke economische factor.

Wat doen we daarvoor?

- Bescherming en instandhouding*
 - Advisering bij plan- en gebiedsontwikkelingen, visievorming en bouwinitiatieven op het gebied van cultureel erfgoed (monumenten en archeologie) en cultuurhistorie.
 - Beoordeling van aangevraagde vergunningen.
- Kennisontwikkeling en –overdracht over de geschiedenis van de stad*
 - Samenwerken met erfgoedpartners en burgers maar ook binnen internationale kennisnetwerken zoals Vicusgroep, EAA, CHNT, EFFORTS en MERAC.
 - Ontsluiten en analyseren van de beschikbare informatie in archeologische dossiers en rapporten.
 - Faciliteren van derden bij onderzoek naar de geschiedenis van onze stad.
 - Zichtbaarder maken van erfgoed door deelname aan (eu)regionale projecten zoals Via Belgica en Terra Mosana, maar ook door eigen presentaties en exposities in bijvoorbeeld Centre Céramique.
- Stimuleren van de inzet van erfgoed bij transformaties en gebiedsontwikkelingen*

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen Meerjaren investeringsprogramma Vestingwerken.	Conform.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen definitief ontwerp restauratie/heropbouw walmuur en rondeel.	Vaststelling definitief ontwerp restauratie/heropbouw walmuur vond plaats conform planning. Voor het restauratieplan van het rondeel is in 2022 een start gemaakt. De meeste benodigde onderzoeken zijn afgerond en het opstartoverleg heeft plaatsgevonden met de Welstands Monumentencommissie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het vaststellen van het definitief ontwerp restauratie/heropbouw van het rondeel is voorzien voor het 4 ^e kwartaal 2023.

Wat heeft het gekost?

Cultureel erfgoed (5.5)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	1.246	1.401	1.496	95 N
Baten	42	0	21	21 V
Saldo van baten en lasten	-1.204	-1.401	-1.475	74 N
Toevoeging reserves	0	0	10	10 N
Onttrekking reserves	0	144	229	85 V
Saldo mutaties reserves	0	144	219	75 V
Resultaat	-1.204	-1.257	-1.256	1 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	95 N	21 V	75 V	1 V
Totaal afwijkingen	95 N	21 V	75 V	1 V

5.6 Media

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Denk o.a. aan: bibliotheken; lokale omroep; lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT).

Wat willen we bereiken?

Een 'Lokaal toereikend media-aanbod', journalistiek verantwoord en onafhankelijk.

Wat doen we daarvoor?

Subsidiëring lokale omroep RTV Maastricht

RTV Maastricht ontvangt subsidie om (nieuws)programma's te maken.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Er waren in 2022 geen specifieke aandachtspunten voor de raad en het college.

Wat heeft het gekost?

Media (5.6)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	6.784	6.356	6.611	255 N
Baten	1.065	735	567	168 N
Saldo van baten en lasten	-5.719	-5.621	-6.044	423 N
Toevoeging reserves	42	543	543	0 N
Onttrekking reserves	75	525	525	0 N
Saldo mutaties reserves	33	-18	-18	0 N
Resultaat	-5.686	-5.639	-6.062	423 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Apparaatskosten	168 V			168 V
Energiekosten	378 N			378 N
Huisvestingskosten	143 N			143 N
Bibliotheekinkomsten		78 N		78 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	98 V	90 N		8 V
Totaal afwijkingen	255 N	168 N	0 N	423 N

Als gevolg van niet ingevulde formatieruimte, is sprake van een voordeel op apparaatskosten van € 0,168 mln.

De stijging van energieprijzen veroorzaakt de hogere energiekosten voor de panden Avenue Ceramique en Sproetepad ad € 0,378 mln.

Na de verhuizing van de Muziekschool naar het gebouw Centre Céramique worden meer kosten gemaakt ten aanzien van bewaking/beveiliging (€ 0,063 mln.) en schoonmaak (€ 0,069 mln.). Daarnaast is in de coronaperiode extra bewaking/beveiliging ingehuurd om de coronamaatregelen te handhaven (€ 0,011 mln.).

Bij de bibliotheekabbonnementen is een tendens waarneembaar dat steeds vaker wordt gekozen voor een basisabbonnement, waarbij per uitlening wordt betaald. Dit vertaalt zich in lagere opbrengsten ad € 0,078 mln. Dit is een trend die landelijk speelt.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Denk o.a. aan: natuurbescherming, onderhoud bos, heide en overige natuurgebieden; aanleg, onderhoud openbaar groen inclusief plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte; aanleg en onderhoud van openbaar water; aanleg en onderhoud van recreatievoorzieningen; volkstuinderverenigingen.

Wat willen we bereiken?

We willen de kernkwaliteit van de groenstructuur per cultuurhistorische periode behouden en waar nodig herstellen. Hierbij scheppen we voorwaarden voor ontmoeting en verbinding in het groen. We behouden en vergroten de soorten rijkdom in de stad. We creëren door de groenstructuur een klimaatbestendiger Maastricht. We willen dat burgers zich op wijk- en buurtniveau betrokken voelen bij het beheren, omvormen en vervangen van het groen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Score (0-100) voor SDG-doel (15) Bescherming bos, land en bodem ¹ :						
- Maastricht	geen meting	geen meting	geen meting	geen meting ²	geen meting ²	70
- Gemiddelde 100.000+ gemeenten						
Waardering inwoners over parken en plantsoenen in de eigen buurt ³	6,3	geen meting	7,0	6,8	6,6	6,8

- 1) Bron: waarstaatjegemeente.nl, SDG-monitor. De indicator horend bij SDG-doel15 is een samengestelde indicator, opgebouwd uit indicatoren voor aandeel bos en natuurlijk terrein, kwaliteit Natura 2000 gebieden, groenbeleid, vermessing stikstof en fosfaat, soortenrijkdom Rode Lijst en groenbeleid
- 2) De VNG heeft besloten dat SDG-doel 15, welk tot dat moment alleen gemeten was in 2017, vanaf 2021 niet meer wordt gemeten. Tijdens het opstellen van begroting 2022 was dit nog niet bekend.
- 3) Bron: Stadspeiling.

Wat doen we daarvoor?

(Bouw)initiatieven in de stad toetsen wij op de effecten voor groen, ecologie en openbare ruimte. Verder geven wij uitvoering aan de Leidraad Groenbeheer, het bomenvervangingsplan en het actieplan groen.

Projecten:

- Verbreding Mijn Groen Maastricht & wijkpaspoorten van een selectie van versteende, hittestressgevoelige wijken.
- Realiseren bijenlinten.
- Realiseren voedselpark Caberg en stadslandbouw Zouwdal/Hazendans.
- Ondersteuning buurtinitiatieven.
- Groene schoolpleinen en schoolbosjes.
- Inrichting(splannen) waardevolle gebieden & vrijvallende gronden.
- Natuurinclusiviteit & monitoring.

Realisatie prestaties 2022

Conform met uitzondering van realisatie bomenvervangingsplan en realisatie voedselpark Zouwdal/Hazendans, deze is in voorbereiding. Het actieplan groen is opgenomen in de klimaatadaptatiestrategie die in 2022 is vastgesteld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal strekkende meter bijenlinten, bloeiende bermen en weides	geen meting	2.000	11.000	5.000	26.600 ¹	11.000
Toename aantal groene schoolpleinen ten opzichte van voorgaand jaar	geen meting	geen meting	5	6	5	5
Toename van het aantal bomen ten opzichte van voorgaand jaar	geen meting	50	600	191	1048	1.500

1) 25.000 meter hiervan bestaat uit akkerflora op een voormalig sportterrein.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen bijdrage aan particuliere vergroeningsprojecten uit MJIP Groen, Natuur & Landschap.	De opdracht wordt in 2023 belegd bij het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) en nog in voorbereiding. Uitvoering start in 2023.
<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen geactualiseerde Kadernota natuur en milieueducatie.	In 2022 is de klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. Dit vormt samen met de omgevingsvisie een kader voor o.a de klimaataanpak en het vergroten van de biodiversiteit. Vaststellen van een geactualiseerde kadernota natuur- en milieueducatie is daarom niet aan de orde.

- Vaststelling Soortenmanagementplan roeken, bevers.
- Uitvoeren leidraad Groen 2020 – 2024.
- Tussentijds actualiseren bomenvervangingsplan.

Realisatie 2022

Het soortenmanagementplan voor bevers is getemporiseerd omdat aansluiting wordt gezocht bij het provinciale beleid aangaande de bever, dit plan is in Q3 2023 gereed.

Afgezien is van het opstellen van een soortmanagementplan voor roeken, daar de problematische roekenkolonie niet meer aanwezig is aan de Oeslingerbaan in Maastricht.

Conform.

Het college heeft in 2022 het bomenbeheerplan vastgesteld. In dit bomenbeheerplan zijn de kosten van de reguliere werkzaamheden, de achterstanden en de noodzakelijke vervangingen in beeld gebracht.

Wat heeft het gekost?

Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	8.778	9.217	9.390	173 N
Baten	151	23	734	711 V
Saldo van baten en lasten	-8.627	-9.194	-8.656	538 V
Toevoeging reserves	175	178	178	0 N
Onttrekking reserves	0	250	250	0 N
Saldo mutaties reserves	-175	72	72	0 N
Resultaat	-8.802	-9.122	-8.584	538 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Subsidie rivierpark	304 N	304 V		0 N
Bijdrage waterschade 2021		242 V		242 V
Kapitaallasten	124 V			124 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	7 V	165 V		172 V
Totaal afwijkingen	173 N	711 V	0 N	538 V

Activiteiten en projecten met dekking uit bijdragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen, zoals de subsidie rivierpark, dienen op basis van het BBV als last te worden verantwoord. Tegenover deze lasten staan baten (bijdragen) waardoor per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

In 2022 zijn bijdragen ontvangen voor de waterschade door de overstromingen in 2021.

Als gevolg van het achterblijven van begrote investeringen (o.a. vergroenen openbare ruimte, fietsbrug Borgharen en groene gastvrije gordel) is sprake van een voordeel op kapitaallasten. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Sportbeleid en activering (5.1)	2.915	2.700	2.690	10 V
Sportaccommodaties (5.2)	9.586	9.407	9.250	157 V
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (5.3)	19.312	18.682	20.215	1.533 N
Musea (5.4)	465	444	443	1 V
Cultureel erfgoed (5.5)	1.246	1.401	1.496	95 N
Media (5.6)	6.784	6.356	6.611	255 N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	8.778	9.217	9.390	173 N
Totaal lasten	49.086	48.207	50.095	1.888 N
Sportbeleid en activering (5.1)	313	658	755	97 V
Sportaccommodaties (5.2)	3.954	3.910	3.998	88 V
Cultuur: presentatie, productie en participatie (5.3)	5.282	4.779	5.520	741 V
Musea (5.4)	114	114	167	53 V
Cultureel erfgoed (5.5)	42	0	21	21 V
Media (5.6)	1.065	735	567	168 N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	151	23	734	711 V
Totaal baten	10.921	10.219	11.762	1.543 V
Sportbeleid en activering (5.1)	-2.602	-2.042	-1.935	107 V
Sportaccommodaties (5.2)	-5.632	-5.497	-5.252	245 V
Cultuur: presentatie, productie en participatie (5.3)	-14.030	-13.903	-14.695	792 N
Musea (5.4)	-351	-330	-276	54 V
Cultureel erfgoed (5.5)	-1.204	-1.401	-1.475	74 N
Media (5.6)	-5.719	-5.621	-6.044	423 N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	-8.627	-9.194	-8.656	538 V
Totaal saldo van baten en lasten	-38.165	-37.988	-38.333	345 N
Toevoeging reserves	904	1.524	1.534	10 N
Onttrekking reserves	789	1.588	2.220	632 V
Saldo mutaties reserves	-115	64	686	622 V
Resultaat	-38.280	-37.924	-37.647	277 V

Investerings programma 5 (bedragen x € 1.000)	rekening 2022
Vergroening openbare ruimte	365
Behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid	100
Middenzaal	113
Collecties depots	3
Verhuizing Kumulus naar Centre Céramique	134
Groen, natuur en landschap	71

Programma 6 Sociaal domein

Taakvelden

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Wijkteams
- 6.3 Inkomensregelingen
- 6.4 Begeleide participatie
- 6.5 Arbeidsparticipatie
- 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
- 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
- 6.81 Geëscaleerde zorg 18+
- 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000 2022
	2018	2019	2020	2021	2022	
Aantal banen per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	874	908	913	935	nog niet bekend	nog niet bekend
% Netto arbeidsparticipatie in Maastricht ²	62,5	63,0	61,5	64,1	64,6	72,2
% Werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar ³	2	2	2	1	nog niet bekend	nog niet bekend
% Kinderen tot 18 jaar dat leeft in gezin dat moet rondkomen van bijstandsuitkering	9	9	9	9	nog niet bekend	nog niet bekend
Per 10.000 inwoners, aantal personen 18+ jaar met bijstandsuitkering	389	382	485	494	nog niet bekend	nog niet bekend
Per 10.000 inwoners, aantal personen 15 t/m 64 jaar met lopende re-integratievoorziening	353	158	139	154 ⁷	191 ⁷	162 ⁷
% Jongeren 12 t/m 21 jaar met delict voor rechter	1	1	1	1	nog niet bekend	nog niet bekend
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp	15,6	17,2	16,7	17,6	14,4	11,1
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ⁴	1,9	2,0	1,9	1,8	1,6	1,2
% Jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ⁵	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3
Per 10.000 inwoners, aantal Wmo-cliënten met maatwerkarrangement ⁶	940	1.000	1.020	930	910	663

- 1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt gegevens afkomstig van CBS. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) % Netto arbeidsparticipatie = % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van potentiële beroepsbevolking.
- 3) Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.
- 4) Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
- 5) Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.
- 6) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen Wmo.
- 7) Voorlopig cijfer van CBS

Prestatie 2022 (niet gekoppeld aan specifiek taakveld binnen programma 6)

Veranderopgave Sociaal Domein / Uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein

Uitvoering van het programma Duurzaam Sociaal Domein (DSD) is op basis van raadsbesluit gestart in september 2021. Gericht op het structureel beheersbaar en bestuurbaar maken van het sociaal domein. Hiervoor loopt een scala aan acties op gebied van strategieën, organisatie, bemensing & cultuur, processen, systemen en stuurinfo. We werken deze activiteiten uit in nadrukkelijke samenhang met de Sociale Visie 2040, die de basis vormt voor de beleidsontwikkeling, -implementatie en -evaluatie.

Inmiddels maakt het programma deel uit van de centrale organisatieontwikkeling 'Samen met Plezier voor Maastricht', bestaande uit drie samenhangende onderdelen: DSD, Optimaliseren Bedrijfsvoering en Verbeteren Externe Oriëntatie. Deze integrale benadering is essentieel om intern de kwaliteitsslag te maken ('basis op orde') die nodig is om de maatschappelijke opgaves en ambities 'buiten' te kunnen realiseren. Immers, alleen op een solide fundament kan gebouwd worden.

Behaalde resultaten

- Reorganisatie
 - Ontwerpstructuur domein sociaal
 - Inrichting hoofdstructuur in 4 afdelingen
 - Inrichting fijnstructuur
- Verbetering stuurinformatie:
 - Verhogen kwaliteit signaallijsten,
 - Ontwikkelde dashboards Wmo, jeugd, PW, onderwijs (in ontwikkeling)
 - Verhogen kwaliteit sturingsgesprekken WMO, jeugd, PW
- Transformatie verwervingen
 - Wmo begeleiding en voorbereiding sociale teams
 - Jeugdhulp GIKJ, Wonen, ambulante begeleiding en behandeling
 - MO dag- en nachtopvang, beschermd wonen
 - Implementatie strategisch partnerschap en contractregieteams
- Doorontwikkeling gemeentelijke toegang
 - Ontwerp gemeentelijke toegang (implementatie 01.07.2023)
 - Ontwikkelen methodisch kader voor de toegang
 - Herijken gebiedsgericht werken vanuit de gemeentelijke toegang
 - Ontwikkelen trainingen positieve gezondheid
- Processen en systemen
 - In 2022 zijn vele voorbereidingen getroffen voor projecten die in 2023 zullen worden afgerond, deze staan niet in dit overzicht vermeld. Hierover is in 2022 regelmatig met de raad gecommuniceerd.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Denk o.a. aan: ondersteunen op participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning vrijwilligers en mantelzorg; sociaal en cultureel werk; preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ); buurt- en clubhuizen; collectief aanvullend vervoer; toegankelijkheid voorzieningen (inclusie); kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen; noodopvang vluchtelingen; vreemdelingen.

Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat Maastrichtenaren in staat zijn om zoveel mogelijk hun eigen leven vorm te geven, waarbij ze hun talenten benutten, veerkrachtig zijn en vanuit de positieve gezondheid benadering problemen aan kunnen pakken. We gaan daarbij zoveel als mogelijk uit van een inclusieve samenleving. Eerstelijns hulp is laagdrempelig, vrij toegankelijk en dichtbij in de buurt georganiseerd.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Inwoners dat vindt dat ze te weinig contacten heeft met andere mensen buiten werk, school of huishouden ^{1a}	geen meting	geen meting	9	10	11	10
% Inwoners dat zich voldoende tot zeer voldoende in balans voelt ^{1a, 2}	geen meting	geen meting	74	70	70	70
Score hoe gelukkig 19-jarigen en ouder zich voelen ^{1c} :						
- Maastricht	geen meting	geen meting	6,9	geen meting	geen meting	7,4
- Gemiddelde Zuid-Limburg			6,9			-
% Inwoners dat vrijwilligerswerk doet ^{1a}	24	24	34	33	33	33
% Overbelaste mantelzorgers ^{1b} :						
- Maastricht	14,8	14,8	geen meting	geen meting	13,7	14,2
- Gemiddelde Zuid-Limburg	14,2	14,2			13,5	
% Inwoners dat aangeeft in de huidige woning hinderlijke obstakels te hebben ^{1a}	29	29	15	16	12	16

1) Bron: (1a) Stadspeiling; (1b) CBS, meting elke vier jaar; (1c) Gezondheidsatlas Maastricht, Volwassenen en ouderen GGD Zuid-Limburg. Meting elke vier jaar.

2) Onderdelen in balans zijn: dagelijks functioneren, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving, mentaal welbevinden en lichaamsfuncties.

Wat doen we daarvoor?

1. Versterken sociale basisinfrastructuur door vrijwillige inzet, samenwerking en verbinding

We versterken de sociale basisinfrastructuur met laagdrempelige, algemeen toegankelijke voorzieningen en ontmoetingsplekken. Dit doen we door het subsidiëren van vrijwilligersactiviteiten die aansluiten op onze beleidsdoelen zoals het stimuleren van ontmoeting in de buurt en het versterken van de samenredzaamheid en ontplooiing van buurtbewoners.

We subsidiëren buurtnetwerken en andere (informele) netwerken met behulp van het opbouw- en jeugdwerk. Ook is er subsidie voor psychosociale hulpverlening uitgevoerd door het (school) maatschappelijk werk en de ondersteuning bij het opvoeden.

2. Stimuleren van langer zelfstandig thuis leven en wonen

We organiseren en financieren verschillende maatwerkvoorzieningen zoals groepsbegeleiding /dagbesteding en thuisondersteuning (zie taakvelden 6.6 en 6.7). We verstrekken het jaarlijkse mantelzorgcompliment en we subsidiëren de ondersteuning van mantelzorgers. We maken en geven uitvoering aan de prestatieafspraken "wonen en zorg" met de woningcorporaties. En maken afspraken over de realisatie van vernieuwende woonvormen met partijen in het veld.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal overbelaste mantelzorgers dat gebruik maakt van vrijwilligers van steunpunt mantelzorg ¹	geen meting	geen meting	212	348	259	212
Aantal toekenningen flexibele subsidies vrijwilligersactiviteiten die bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen ²	34	geen meting	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1) Bron: Steunpunt Mantelzorg (nulmeting in 2020).
2) Door de opgenomen bezuinigingsmaatregelen in de begroting 2020 worden er geen flexibele subsidies (voorheen tenders) meer verstrekt.

3. Stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid

We geven uitvoering aan het aanvalsplan armoede en zetten in op het stimuleren en faciliteren van preventieve, curatieve activiteiten zoals financiële educatie en bewustwording jongeren. Daarnaast financieren/subsidiëren we ook extra materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds sport en cultuur, stichting Fietsbank voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal leerlingen dat deelneemt aan:						
• No credit game en Moneyways ^{1a}	1.575	1.157	1.023	-	-	-
• Moneyways ^{1a}	-	-	-	80 ²	80 ²	500 ²
Aantal cliënten maatjesprojecten schuldhulpverlening ^{1b}	119	159	115	184	209	110

1) Bron: (1a) scholen; (1b) Humanitas en Trajekt.
2) Dit aantal betreft alleen de deelname aan Moneyways (deelname aan No credit game is vervallen per 2021 als gevolg van de bezuinigingen)

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan en implementeren van vroegsignalering in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. 	Conform, de gemeente voert vroegsignalering uit in samenwerking met Kredietbank Limburg en Trajekt.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering geven aan de nieuwe wettelijke taak voor ondersteuning/schuldhulpverlening aan zelfstandigen/ondernemers. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Initiatieven die armoede voor kinderen verzachten beter met elkaar in verbinding brengen en een begin maken om armoede van kinderen structureel aan te pakken. (Onder meer invulling geven aan de motie om het aantal kinderen in armoede uiterlijk in 2030 met de helft te verminderen). 	Conform. Er is een goede samenwerking tussen verschillende initiatieven waardoor armoede voor kinderen verzacht wordt.

- Dempen instroom bewindvoering (via preventie en vroegsignalering) en stimuleren door- en uitstroom door middel van een nieuw convenant en nieuwe samenwerkingsafspraken tussen Maastricht Heuvelland gemeenten en bewindvoerders.

Realisatie 2022

Het convenant beschermingsbewind Maastricht Heuvelland 2023-2026 is ondertekend op 16 maart 2023.

Wat heeft het gekost?

Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	13.645	15.596	19.850	4.254 N
Baten	88	278	12.109	11.831 V
Saldo van baten en lasten	-13.557	-15.318	-7.741	7.577 V
Toevoeging reserves	0	61	1.656	1.595 N
Onttrekking reserves	823	609	576	33 N
Saldo mutaties reserves	823	548	-1.080	1.628 N
Resultaat	-12.734	-14.770	-8.821	5.949 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Opvang vluchtelingen Oekraïne	7.054 N	10.559 V		3.505 V
Algemene voorzieningen jeugd	121 V			121 V
Mantelzorg	192 V			192 V
Buurtgericht werken	126 V			126 V
Toezicht kinderopvang	127 V			127 V
Vreemdelingen (inburgering)	337 V	126 V		463 V
Vreemdelingen (opvanglocatie)	1.206 N	1.206 V		0 N
Extra middelen vreemdelingen (septembercirculaire)	272 V			272 V
Vrijwilligersparticipatie	123 V			123 V
Afwikkeling oude jaren (SCW, AMW, wijkopbouw)	445 V			445 V
Subsidie Trajekt (SCW, AMW, wijkopbouw)	174 V			174 V
Preventie	172 V			172 V
Ontwikkeltraject Sociaal Domein	1.707 V		1.595 N	112 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	210 V	60 N	33 N	117 V
Totaal afwijkingen	4.254 N	11.831 V	1.628 N	5.949 V

Over de bekostiging van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne door de gemeenten zijn met het Rijk afspraken gemaakt. Per gerealiseerde opvangplek ontvangt de gemeente een normbedrag (tot 15 oktober 2022 € 100 per dag en met ingang van 15 oktober € 83 per dag). Met deze normbedragen ontvangen de gemeenten volgens het Rijk een reële compensatie voor alle door de gemeenten gemaakte kosten ten behoeve van de opvang. Op basis van de ervaringen bij de uitvoering van de TOZO is gekozen voor normbedragen om discussies over de omvang van de aan de uitvoering toe te rekenen lasten te voorkomen. Gemeenten kunnen zich daardoor beter focussen op het realiseren van de opvang omdat de administratieve last wordt beperkt.

De lasten die door de gemeente zijn gemaakt voor de opvang zijn zo goed en efficiënt mogelijk vastgelegd in de financiële administratie. De directe lasten zoals het leefgeld, de kosten van de opvanglocatie e.d. kunnen daardoor goed in beeld worden gebracht. Naast die directe lasten is echter ook sprake van indirecte lasten waaronder de inzet van eigen personeel die, zonder invoering van tijdrovende urenverantwoordingen e.d., minder goed kunnen worden bepaald.

De voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verantwoorde lasten (met name directe lasten) zijn mede hierdoor lager dan de normbedragen die door het Rijk worden vergoed. Het verschil tussen de specifiek verantwoorde lasten en de te declareren normbedragen bedraagt € 3,505 mln.

Het voordeel op de algemene voorzieningen jeugd wordt veroorzaakt door de verleende subsidie met betrekking tot de CJG-opvoedondersteuning die lager uitvalt dan begroot.

Het aantal aanvragen voor mantelzorgwaardering is ongeveer gelijk gebleven. De afrekening van subsidies over voorgaande jaren, een lagere (dan begrote) subsidieaanvraag van het steunpunt mantelzorg en de vrijval van nog te betalen posten hebben tot een voordeel geleid.

Om de energiecrisis het hoofd te bieden heeft de gemeente onder andere het Energie Noodfonds gevormd waarop gemeenschapshuizen een beroep kunnen doen (Subsidieregeling Energie Noodfonds Maastricht 2022-2023). Anders dan voorzien bleef de vraag om extra subsidie door gemeenschapshuizen als gevolg van de hoge energieprijzen uit. Dit verklaart het grootste gedeelte van het voordeel op buurtgericht werken.

Het toezicht op de kinderopvang wordt uitgevoerd door de GGD. Vooraf wordt een inschatting gemaakt van de te verrichten inspecties bij locaties kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en bij gastouders en van het aantal nadere onderzoeken. Vooral het aantal verrichte inspecties bij gastouders is lager uitgevallen.

De Wet Inburgering is ingegaan op 1 januari 2022. Daarmee is de verantwoordelijkheid voor de inburgering bij de gemeenten gelegd. Om de uitvoering te faciliteren zijn middelen, systemen en personeel nodig. Omdat een landelijk werkend systeem pas in april 2022 operationeel was en door krapte op de arbeidsmarkt zijn de voor 2022 beschikbare middelen niet volledig ingezet.

De kosten voor de opvanglocatie vreemdelingen betreffen uitgaven van de opvanglocatie Mariënwaard 51, hier staan baten van het COA tegenover.

In de septembercirculaire 2022 zijn extra gelden toegekend voor asiel inburgering en maatschappelijke begeleiding statushouders (in totaal € 0,433 mln.). Deze zijn deels gebruikt om de reserve vreemdelingen op het niveau van € 0,400 mln. te brengen, om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen (in 2023 en verder) ten aanzien van de uitvoering van de inburgering en maatschappelijke begeleiding. Hiermee staat € 0,400 mln. gereserveerd aanvullend aan de posten VluchtelingenWerk (= Maatschappelijke begeleiding) en uitvoering inburgering. De kosten voor maatschappelijke begeleiding, uitgevoerd door Vluchtelingenwerk, waren € 0,100 mln. hoger wegens onder meer nagekomen extra verlengingen uit 2021. Omdat nog € 0,339 mln. voorhanden was in de reserve vreemdelingen, waarvan in de bestuursrapportage 2022 als bestedingsdoel de uitvoering inburgering en maatschappelijke begeleiding is vastgesteld, was het restant ad € 0,272 mln. in 2022 niet nodig.

Het voordeel op vrijwilligersparticipatie komt voornamelijk doordat de subsidie ouderen wijkzorg niet is uitgegeven in afwachting van de implementatie van de nieuwe werkwijze van de sociale teams. Tevens is het werkbudget van de Integrale Adviescommissie Sociaal Domein niet volledig uitgegeven. Tot slot is er in het vrijwilligersbeleid minder uitgegeven aan communicatie.

De afrekening van subsidies over voorgaande jaren en vrijval van nog te betalen posten leiden tot een voordeel.

Ook de subsidieaanvragen van Trajekt op het gebied van jeugd- en opbouwwerk waren voor 2022 lager dan begroot.

Het voordeel met betrekking tot preventie komt deels doordat de digitale sociale kaart nog niet volledig is geïmplementeerd. Reden daarvoor is dat afstemming met de gebruikers meer tijd neemt dan in eerste instantie verwacht. Daarnaast is voor de GGZ-preventie minder subsidie aangevraagd dan begroot.

De overschotten van de projectgelden zijn gestort in de reserve overloop. Het betreft de overschotten projectgelden voor ontwikkeltrajecten sociaal domein breed, tot bedragen van respectievelijk € 0,738 mln. (Duurzaam Sociaal Domein), € 0,849 mln. (transformatieplan jeugd, beleid en inkoopteam) en een klein bedrag herijking inkoop WMO (€ 0,007 mln.).

Een restbedrag van € 0,112 mln. was gereserveerd voor dekking van kosten welke achteraf reeds in 2021 bleken te zijn meegenomen. Dit bedrag valt derhalve vrij.

6.2 Wijkteams

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening). Denk o.a. aan voorlichting, advisering, cliëntondersteuning, toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen, preventie, vroegsignalering. De dienstverlening van de wijkteams met het karakter van maatwerk dienstverlening WMO valt onder taakveld 6.71.

Wat willen we bereiken?

We willen dat de zelfredzaamheid van bewoners versterkt wordt en dat zij, indien nodig, de toegang tot voorzieningen goed kunnen vinden en adequaat geholpen worden. We willen meer gezondheids-winst behalen om gezondheidsachterstanden in onze stad terug te dringen en te voorkomen.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Passende ondersteuning

Deels doen we dit door uitvoering te geven aan de krachtige sociale basisinfrastructuur (zie taakveld 6.1). We zetten preventieve ondersteuning, gebiedsgericht en integraal in. Daarbij hanteren we de methode van positieve gezondheid. We subsidiëren het bieden van lichte ondersteuning waaronder: informatie en advies en vraagverheldering, onafhankelijke cliëntondersteuning en het vervullen van een actieve rol in het netwerk op een zo laag mogelijk niveau in wijken en buurten. De wijkteams zijn een belangrijk instrument in deze laagdrempelige aanpak. Op die manier pakken we problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan: voordat problemen te complex en te groot worden. We organiseren de toegang anders, waarbij we een verschuiving willen realiseren van betaalde zorg richting voorliggend veld.

2. Stimuleren van gezonde leefstijl

Dit stimuleren we door aandacht te vragen en hebben voor positieve gezondheid in wijken via opdrachtverlening en subsidiëring van o.a. Jeugdgezondheidszorg en andere op preventie gerichte inzet door GGD (JOGG, Kansrijke Start, Vangnet OGGZ), Mondriaan (Verslavingspreventie, preventie GGZ, Wijkpsychiater, GGZ in de buurt, Inloopvoorzieningen personen met psychiatrische problematiek etc.). En financieren het programma: "Meer bewegen voor Ouderen".

3. Inzetten op het terugdringen van de gezondheidsachterstanden

Dit doen we door in regionaal verband te werken aan een trendbreuk door de inzet te focussen op de jeugd o.a. door Kansrijke Start, de Netwerkaanpak overgewicht onder jongeren (YCND) en o.a. het versterken van de samenwerking in de knooppunten Jeugd en in zijn algemeenheid de verbinding te leggen over de verschillende beleidsvelden heen.

Prestatie-indicatoren	Realisatie		Begroting
	2021	2022	2022
% Nieuwe meldingen dat door toegang SZMH en sociale teams wordt doorverwezen naar de sociale basisinfrastructuur ¹	geen meting	geen meting	nulmeting
1) Bron: gemeente Maastricht. Er heeft geen nulmeting plaatsgevonden in 2022 in afwachting van de nieuwe toegangsstructuur			

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van de lokale preventieagenda Maastricht 2021-2023. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het Uitvoeringsplan: "Duurzaam Sociaal Domein, juli 2021" en het implementeren van een nieuwe toegangsstrategie. 	Zie prestatie 2022 aan begin programma 6.
<ul style="list-style-type: none"> In 2021/2022 wordt in Zuid-Limburg gestart met een proeftuin De Nieuwe GGZ waar gemeente Maastricht in zal participeren samen met andere partners als zorgverzekeraars, Mondriaan, RADAR, Leger des Heils etc. Trekker van de pilot is Mondriaan. Een propositie voor een brede pilot is door Mondriaan ingediend bij VWS. 	De brede uitrol van deze pilot maakt inmiddels onderdeel uit van transformatietafel GGZ vanuit het integraal zorgakkoord.
<ul style="list-style-type: none"> In 2022 krijgt de samenwerking met zorgverzekeraars zoals voorgestaan door VNG en VWS meer aandacht. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren preventie- en handavingsplan Jeugd en Alcohol 2021-2024. 	Conform. De uitvoering is belegd binnen de reguliere inzet verslavingspreventie Mondriaan en Handhaving.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering regionaal gezondheidsbeleid 'Zuid Springt Eruit' en de inbedding daarvan in de reguliere inzet o.a. binnen JGZ. 	Conform. De uitvoering is belegd bij de GGD waarvan de JGZ onderdeel uitmaakt.

Wat heeft het gekost?

Wijkteams (6.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	16.365	15.907	14.322	1.585 V
Baten	2.743	2.231	2.560	329 V
Saldo van baten en lasten	-13.622	-13.676	-11.762	1.914 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	250	207	43 N
Saldo mutaties reserves	0	250	207	43 N
Resultaat	-13.622	-13.426	-11.555	1.871 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Apparaatskosten	1.113 V	329 V	43 N	1.399 V
50 gezinnen aanpak	350 V			350 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	122 V			122 V
Totaal afwijkingen	1.585 V	329 V	43 N	1.871 V

Het voordelige resultaat op apparaatskosten bestaat uit een optelsom van diverse voor- en nadelen. De voornaamste oorzaken zijn:

- het minder inzetten van consultants Wet maatschappelijke ondersteuning waarmee geanticipeerd wordt op de toekomstige ontwikkelingen rondom beschermd wonen (€ 0,288 mln.);
- hoge doorstroom van personeel en het niet direct invullen van vacatureruimte (€ 0,437 mln.);
- een voordeel op de overige personeelskosten (€ 0,252 mln.) en minder kosten voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).

Aan de batenkant wordt het voordeel met name gerealiseerd vanwege eenmalige inzet ten behoeve van regiogemeenten.

Het budget maatwerk 50 gezinnen aanpak is vastgesteld op € 0,175 mln. Net zoals in 2021 is in 2022 sprake van een voordeel. Dit komt doordat er oplossingen zijn gevonden vanuit reguliere middelen/budgetten.

6.3 Inkomensregelingen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. Denk o.a. aan: inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet; adviezen in verband met de bijstandsverlening; IOAW (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers); IOAZ (Wet inkomensvoorzieningen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen); gemeentelijk armoedebeleid.

Wat willen we bereiken?

We willen mensen bestaanszekerheid bieden waarbij we de gevolgen van armoede verzachten, de instroom in de bijstand beperken en de uitstroom bevorderen (zie ook taakveld 6.5).

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal huishoudens met een inkomen tot 110% wettelijk sociaal minimum ¹	7.976	7.902	7.770	7.700	nog niet bekend	X ²
% Toe-/afname aantal Pw uitkeringen inclusief kleine regelingen ³	-4,7	-2,4	5	-5	-2,9	-1,9 ⁴

- 1) Bron: CBS, de gegevens over 2021 zijn voorlopig en die over 2022 nog niet beschikbaar.
- 2) Een ambitiecijfer voor deze indicator in de begroting 2022 ontbreekt.
- 3) Bron: gemeente Maastricht (SZMH).
- 4) Ambitie op basis van bron: ministerie SZW/CPB.

Wat doen we daarvoor?

Verstrekken van een passende inkomensvoorziening (bijstandsuitkering, bijzondere bijstand en lokale minimaregelingen) aan mensen die daar recht op hebben. Met oog voor rechtmatigheid en doelmatigheid. En met bijzondere aandacht voor kinderen in armoede.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal unieke cliënten met toekenning bijzondere bijstand/declaratieregelingen ¹						
- Eenmalig	5.617	5.387	5.487	5.390	5.397	5.700
- Periodiek	2.457	2.413	2.200	2.210	2.112	2.500
Aantal keren dat kinderen geholpen zijn met materiele verstrekkingen via Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank ²	2.208	2.655	1.696	2.108	2.459	2.700

- 1) Bron: gemeente Maastricht (SZMH).
- 2) Bron: Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Fietsbank.

Realisatie prestaties in 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie plaats van de verordeningen Participatiewet, indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.	De landelijke aanpassing van de Participatiewet, voornamelijk gericht op re-integratie, is uitgesteld tot 1 juli 2023. Actualisatie van verordeningen en uitvoeringsbesluiten heeft daarom nog niet plaatsgevonden.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet indien noodzakelijk o.b.v. mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.	De wijziging van de Participatiewet die al per 1 januari 2023 heeft plaatsgevonden, richtte zich alleen op de inkomenskant. Naast aanpassing van de kosten-delersnorm is er ook een inkomensvrijlating gekomen voor mensen die parttime gaan werken met inzet van loonkostensubsidie. Deze aanpassingen vergden geen lokale besluitvorming.
<ul style="list-style-type: none">Uitvoeren onderzoek naar de effectiviteit en impact van de kindregelingen en de raad informeren over de uitkomsten en mogelijke consequenties daarvan.	We hebben met name ingezet op het in beeld brengen van het non gebruik van de verschillende regelingen. Privacywetgeving maakt echter dat het niet mogelijk is om op individueel niveau informatie over non gebruik te achterhalen.
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen resultaten en doorontwikkeling Vroegsignalering achterstanden vaste lasten.	Conform, de resultaten van vroegsignalering worden continu gemonitord.
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen Uitvoeringsregeling Gemeentelijke Schuldhulpverlening aan zelfstandigen.	In 2022 is de pilot gecontinueerd waarin het gemeentelijke Zelfstandigenloket, Kredietbank Limburg (KBL) en een schuldhulpverlener met specifieke expertise voor ondernemers samenwerkten. In 2023 wordt deze dienstverlening aan ondernemers voortgezet door een samenwerking tussen het gemeentelijke Zelfstandigenloket en een gespecialiseerd schuldhulpverlener. Dit hoeft niet te worden vastgelegd in een uitvoeringsregeling.

Onvoorziene inspanningen 2022

Energiecrisis

De gemeente heeft in 2022 verschillende acties uitgevoerd om de energiecrisis het hoofd te bieden, waarbij ze rekening houdt met haar eigen rol en mogelijkheden en de verantwoordelijkheden van andere overheden of strategische partners. Deze acties vallen deels onder programma 6 Sociaal domein en deels onder programma 7 Volksgezondheid en milieu:

- De gemeente heeft voor het jaar 2022 een energietoeslag verstrekt aan 9.159 huishoudens met een inkomen dat niet hoger is dan 120% van het sociaal minimum. Met betrekking tot de energietoeslag 2023 loopt nog een wetgevingstraject.
- Naast de regeling voor de energietoeslag is het voor studenten die 21 jaar of ouder zijn en die een zelfstandige woning bewonen vanaf 16 januari 2023 mogelijk een tegemoetkoming energiekosten aan te vragen.
- Met ingang van die datum kunnen huishoudens met een inkomen dat niet hoger is dan 130% van het sociaal minimum, die buiten de andere gemeentelijke energiemaatregelen vallen een beroep doen op het Noodfonds energiekosten huishoudens.

Wat heeft het gekost?

Inkomensregelingen (6.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	74.469	88.407	88.005	402 V
Baten	70.860	70.539	61.387	9.152 N
Saldo van baten en lasten	-3.609	-17.868	-26.618	8.750 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	655	470	185 N
Saldo mutaties reserves	0	655	470	185 N
Resultaat	-3.609	-17.213	-26.148	8.935 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Bijzondere bijstand	383 V	302 V		685 V
Energietoeslag	1.464 N			1.464 N
Lokaal minimabeleid	497 N			497 N
BUIG	3.284 V	9.461 N		6.177 N
BUIG voorziening dubieuze debiteuren	1.925 N			1.925 N
BBZ Schuldhulpverlening i.k.v. TONK	125 V		125 N	0 N
Apparaatskosten	406 V	4 V		410 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	90 V	3 V	60 N	33 V
Totaal afwijkingen	402 V	9.152 N	185 N	8.935 N

Bij de bijzondere bijstand is aan de lastenkant sprake van een voordeel van € 0,383 mln. De potentiële doelgroep (inkomen tot 110% van het sociaal wettelijk minimum) is iets kleiner geworden. Daarnaast heeft de energietoeslag wellicht een dempend effect gehad op de noodzaak tot inkomensondersteuning. Aan de batenkant zorgen de (niet begrote) structurele ontvangsten van debiteuren voor een voordeel van € 0,302 mln.

Voor de uitvoering van de regeling energietoeslag hebben wij van het Rijk middelen ontvangen. De rijksmiddelen die bij decembercirculaire 2022 aanvullend beschikbaar zijn gesteld, konden niet meer worden toegevoegd aan het budget binnen het programma sociaal domein. Hierdoor werden de uitgaven in 2022 op het programma sociaal domein niet volledig gedekt en ontstaat een nadeel van € 1,464 mln. Tegenover dit nadeel is op taakveld 0.7 Algemene uitkering sprake van een voordeel. De nog niet in 2022 bestede rijksmiddelen zijn gestort in de reserve overloop.

Bij het lokaal minimabeleid is het aantal toekenningen declaratieregelingen in 2022 met circa 6% gestegen ten opzichte van 2021. De potentiële doelgroep (inkomen tot 110% van het sociaal wettelijk minimum) is de laatste jaren iets afgenomen. Hieruit concluderen we dat er minder non-gebruik is. Ook de kosten kwijtschelding van afval- en reinigingsrechten vallen ruim € 0,100 mln. hoger uit dan in 2021. Dit komt vooral door de prijsindexatie van de afvalstoffenheffing (5,84% bovenop 1,45%). Daarnaast waren er in 2022 13% minder afwijzingen dan in 2021. En 8% meer toewijzingen.

De gemeente Maastricht is een voordeelgemeente voor de BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). De rijksbijdrage is hoger dan de lasten. Die voordelen zijn echter ingezet voor andere doelen en daardoor niet meer zichtbaar op de post BUIG. Het tekort op de BUIG is als volgt opgebouwd:

Bepaling tekort BUIG	baten	lasten
Begroot	€ 69,2 mln.	€ 58,3 mln.
Werkelijk	€ 59,7 mln.	€ 55,0 mln.
Resultaat	€ 9,5 mln. N	€ 3,3 mln. V
Totaal	€ 6,2 mln. N	

De rijksbijdrage is lager als gevolg van de verwerking van de realisatiecijfers en de nieuwe werkloosheidscijfers van het CPB. Daarnaast is vanaf oktober 2021 sprake van een stelselwijziging. Dit bepaalt het herverdeelnadeel voor Maastricht. Hiermee is bij de begroting 2022 geen rekening gehouden. De lasten zijn € 3,3 mln. lager dan begroot waardoor het nadeel op de BUIG per saldo circa € 6,2 mln. bedraagt.

Op basis van de aanbevelingen in de managementletter is er, in samenspraak met de accountant, een nieuwe systematiek gehanteerd voor het bepalen van de voorziening dubieuze debiteuren. Dit leidt tot een aanvullende storting in de voorziening m.b.t. BUIG van € 1,925 mln.

De in het kader van de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) ontvangen middelen zijn gestort in de reserve TONK en worden ingezet voor projecten om ondernemers te helpen na de coronacrisis. Het beschikbare budget voor de financiering van trajecten om ondernemers te helpen een schuldsaneringstraject in te zetten is in 2022 niet volledig ingezet en gestort in de reserve overloopt ten behoeve van voortzetting van de ondersteuning in 2023.

Het voordeel op de apparaatskosten wordt veroorzaakt door de arbeidsmarktkrapte, waardoor vacante functies niet direct ingevuld konden worden. Daarnaast zijn beschikbare middelen voor de uitvoering van de energietoeslag (bestemd voor inhuur van tijdelijk personeel) niet volledig uitgegeven om dezelfde reden. Door een gemeentebrede herschikking van medewerkers, taken en andere prioritering van werkzaamheden kon de regeling uitgevoerd worden zonder inzet van tijdelijk personeel.

6.4 Begeleide participatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid: beschut werken; bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw- en begeleid werken- dienstbetrekkingen.

Wat willen we bereiken?

Voldoende geschikte arbeidsplaatsen voor (arbeidsgehandicapte) inwoners die zijn aangewezen op arbeid onder aangepaste omstandigheden en/of om mensen in staat te stellen zich te ontwikkelen naar een volgende stap op de weg naar werk.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Uitvoering en afbouw Wsw in arbeidsjaren ¹	798	739	690	630	585	590

1) Bron: MTB.

Wat doen we daarvoor?

Zorgdragen voor uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in afbouw. En faciliteren van de doorontwikkeling van MTB als leerwerkbedrijf / sociaal ontwikkelbedrijf voor de brede doelgroep Participatiewet.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie plaats van de verordeningen Wsw. Indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging Participatiewet.

Naar nu blijkt zullen er op dit moment geen wijzigingen in de WSW verordeningen nodig zijn omdat de aanstaande wetswijzigingen Participatiewet geen invloed hebben op de WSW.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Wsw indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging Participatiewet.

Naar nu blijkt zullen er op dit moment ook geen wijzigingen in de WSW uitvoeringsbesluiten nodig zijn omdat de aanstaande wetswijzigingen Participatiewet geen invloed hebben op de WSW.

Wat heeft het gekost?

Begeleide participatie (6.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	23.021	23.601	22.799	802 V
Baten	12	12	6	6 N
Saldo van baten en lasten	-23.009	-23.589	-22.793	796 V
Toevoeging reserves	282	282	414	132 N
Onttrekking reserves	67	70	71	1 V
Saldo mutaties reserves	-215	-212	-343	131 N
Resultaat	-23.224	-23.801	-23.136	665 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
MTB Jaarrekening 2021	583 V		117 N	466 V
Exploitatietekort MTB 2022	137 V			137 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	82 V	6 N	14 N	62 V
Totaal afwijkingen	802 V	6 N	131 N	665 V

Van het incidentele positieve resultaat van MTB NV (€ 0,579 mln.) over het jaar 2021 wordt een deel (€ 0,117 mln.) ingezet voor de strategische herpositionering en de doorontwikkeling van de

uitvoeringsketen re-integratie. Dit bedrag is gestort in de reserve overloop ter dekking van de kosten in 2023.

MTB NV verwacht een incidenteel voordeel over 2022 waardoor voor de gemeente een voordeel ontstaat van € 0,137 mln.

6.5 Arbeidsparticipatie

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte re-integratie- en participatievoorzieningen. Denk o.a. aan Work First, detachingsbanen, proefplaatsing, participatieplaatsen, jobcoaching en werkplekaanpassing, sociale activering, scholing en ontwikkeling.

Wat willen we bereiken?

Economische zelfstandigheid via regulier of gesubsidieerd werk naar vermogen. En wanneer dat (nog) niet lukt arbeidsparticipatie naar vermogen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Netto arbeidsparticipatie in Maastricht ¹	62,5	63,0	61,5	64,1	64,6	61,8

1) Deze indicator is een BBV-indicator. Bron: waarstaatjegemeente.nl.

Wat doen we daarvoor?

Uitvoeren van de ketensamenwerking re-integratie Participatiewet door de eigen uitvoeringsorganisaties. Creëren van mogelijkheden op de (Eu)regionale arbeidsmarkt. Op diverse manieren ondersteunen naar (gesubsidieerd) werk of participatie.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal inwoners geplaatst in betaald werk ¹	391	320	268	403	377	400
Aandeel (%) volledige uitstroom uit Pw-uitkering naar betaald werk van totale volledige uitstroom uit uitkering ²	33	34	34	35,8	37	35
Aandeel (%) Pw-uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit parttime werk ²	7,9	10	6,2	9,7	9,9	7

1) Bron: Podium24.

2) Bron: Gemeente Maastricht (SZMH).

Realisatie prestaties 2022

Conform met marginale afwijking bij "aantal inwoners geplaatst in betaald werk".

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- In het derde of vierde kwartaal van 2022 vindt er een actualisatie van de verordeningen Participatiewet plaats, indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.

De landelijke aanpassing van de Participatiewet is uitgesteld tot 1 juli 2023. Actualisatie van de verordeningen en uitvoeringsbesluiten heeft daarom nog niet plaatsgevonden.

Realisatie 2022

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Actualisatie uitvoeringsbesluiten Participatiewet indien noodzakelijk op basis van een mogelijk door het nieuwe kabinet voor te stellen wetswijziging.
- Inzetten op verbeteren re-integratie aanpak, met meer focus in dienstverlening, om zodoende een nog effectievere en efficiëntere dienstverlening te realiseren.

De landelijke aanpassing van de Participatiewet is uitgesteld tot 1 juli 2023. Actualisatie van de verordeningen en uitvoeringsbesluiten heeft daarom nog niet plaatsgevonden.

De doorontwikkeling van de re-integratieketen en de gespecialiseerde inzet en focus op het gebied van Werk of Inkomen. Scheiding van inzet Werk en Inkomen zal in 2023 plaatsvinden. Tevens zijn we in Maastricht-Heuvelland bezig met het uitwerken van een businesscase voor de samenvoeging van de reïntegratiebedrijven Podium24, Annex en MTB.

Wat heeft het gekost?

Arbeidsparticipatie (6.5)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	4.889	5.410	5.075	335 V
Baten	46	113	123	10 V
Saldo van baten en lasten	-4.843	-5.297	-4.952	345 V
Toevoeging reserves	235	0	0	0 N
Onttrekking reserves	700	678	678	0 N
Saldo mutaties reserves	465	678	678	0 N
Resultaat	-4.378	-4.619	-4.274	345 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Participatiewet re-integratie	333 V			333 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	2 V	10 V		12 V
Totaal afwijkingen	335 V	10 V	0 N	345 V

Het budget van € 1 mln. voor de groeibanen is niet volledig ingezet door Podium24. Het budget wordt als voorschot overgemaakt naar Podium24. Op het einde van het jaar vindt er een afrekening plaats. Die afrekening leidt tot een voordeel van € 0,333 mln.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. Denk o.a. aan: huisautomatisering (domotica); woningaanpassingen.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig, ondersteunen wij mensen hierin met voorzieningen op maat. We zorgen voor efficiënte en doelmatige ondersteuning die bijdraagt aan de ervaren kwaliteit van leven.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Wmo-cliënten dat de Wmo-ondersteuning als passend ervaart ¹ :						
- Maastricht	81	geen meting ²	84	86	nog niet bekend	81
- Landelijk gemiddelde	81		-	-		81
1) Bron: waarstaatjegemeente.nl (onderdeel Gemeentelijke monitor sociaal domein). Bij deze indicator geldt dat de meetgegevens voor een bepaald jaar, gemeten zijn in het daaropvolgende jaar. Dus meetgegevens 2022 worden gemeten in 2023.						
2) In 2020 is geen meting uitgevoerd over 2019 in verband met corona.						

Wat doen we daarvoor?

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning

We geven uitvoering aan de door de raad vastgestelde Verordening maatschappelijke ondersteuning.

2. Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. Periodieke onderzoeken voeren we integraal uit over alle voorzieningen heen. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht.

Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet.

3. Sturen op kwaliteit voorzieningen en dienstverlening

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de voorzieningen en de bijhorende dienstverlening.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Maastricht. 	De voorbereidingen om te komen tot de vaststelling van het regionale beleidsplan maatschappelijke ondersteuning hebben grotendeels plaatsgevonden in 2022. Vaststelling door de raad heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein juli 2021. 	Zie prestatie 2022 aan begin programma 6.

Wat heeft het gekost?

Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	2.323	2.326	2.403	77 N
Baten	0	6	0	6 N
Saldo van baten en lasten	-2.323	-2.320	-2.403	83 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-2.323	-2.320	-2.403	83 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	77 N	6 N		83 N
Totaal afwijkingen	77 N	6 N	0 N	83 N

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking. Denk o.a. aan: individuele begeleiding; huishoudelijke verzorging; respijtzorg ten behoeve van mantelzorgers; individueel vervoer; financiële tegemoetkoming voor personen met een fysieke beperking, een psychische of psychosociale beperking van daarmee verband houdende extra kosten; schuldhulpverlening; PGB WMO.

Wat willen we bereiken?

In Maastricht kan iedereen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen. Indien nodig ondersteunen wij mensen hierin met dienstverlening op maat.

Wat doen we daarvoor?

1. Verordening maatschappelijke ondersteuning

We geven uitvoering aan de door de raad vastgestelde Verordening maatschappelijke ondersteuning.

2. Toewijzen en periodiek onderzoeken van de ondersteuning aan burgers

Op basis van de verordening vinden toewijzingen en periodieke onderzoeken van de ondersteuning aan burgers plaats. De situatie van burgers die zich met een ondersteuningsverzoek bij de gemeente melden, wordt zorgvuldig onderzocht.

Bij het onderzoek wordt met voorrang gezocht naar oplossingen op eigen kracht, met hulp van personen uit het sociaal netwerk of door middel van inzet van algemene voorzieningen. We onderzoeken periodiek of de aan de burger geleverde ondersteuning resultaat heeft en of deze nog steeds voldoet.

3. Sturen op kwaliteit van de ondersteuning

Middels opdrachtgeverschap en contractmanagement sturen we op de kwaliteit, doelmatigheid (resultaat) en kostenefficiëntie van de ingezette ondersteuning door aanbieders.

4. Passende ondersteuning en zorg in de vorm van een algemene voorziening

We willen passende ondersteuning en zorg in en om het huis o.a. door het algemeen vrij toegankelijk organiseren van verschillende maatwerkvoorzieningen zoals de groepsbegeleiding/dagbesteding en

het eenvoudiger organiseren van de thuisondersteuning (zie taakveld samenkracht en burgerparticipatie).

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Maastricht. 	De voorbereidingen om te komen tot de vaststelling van het regionale beleidsplan maatschappelijke ondersteuning hebben grotendeels plaatsgevonden in 2022. Vaststelling door de raad heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Invoeren van de nieuwe inkoopstrategie begeleiding en beschermd wonen per 1 januari 2022. 	Conform gerealiseerd, met dien verstande dat de inkoopstrategie voor BW is vertraagd en eerst per 2023 is ingevoerd.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren ontwikkelagenda algemeen toegankelijke voorziening begeleiding groep voor ouderen. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein juli 2021. 	Zie prestatie 2022 aan begin programma 6.

Wat heeft het gekost?

Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	44.194	45.290	39.346	5.944 V
Baten	2.645	2.594	2.009	585 N
Saldo van baten en lasten	-41.549	-42.696	-37.337	5.359 V
Toevoeging reserves	0	0	12	12 N
Onttrekking reserves	0	168	168	0 N
Saldo mutaties reserves	0	168	156	12 N
Resultaat	-41.549	-42.528	-37.181	5.347 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Groeps- en individuele begeleiding	5.201 V			5.201 V
Omnibuzz	727 V	150 N		577 V
Eigen bijdragen Wmo		473 N		473 N
Meerkosten corona Wmo	112 N			112 N
Afwikkeling oude jaren	159 V			159 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	31 N	38 V	12 N	5 N
Totaal afwijkingen	5.944 V	585 N	12 N	5.347 V

De herijking inkoop heeft zowel bij de dienstverlening begeleiding groep alsmede bij de dienstverlening begeleiding individueel geleid tot invoering van een budgetplafond. De daadwerkelijke uitgaven zijn bij beide posten onder het budgetplafond gebleven. Dit leidt bij de groepsbegeleiding tot een voordeel van € 0,479 mln., en bij de individuele begeleiding tot een voordeel van € 4,722 mln. ten

opzichte van de begroting 2022. De werking van de preferred supplier route zorgt ervoor dat een groter deel van de cliënten binnen de lumpsum financiering wordt opgevangen.

Bij Omnibuzz geldt dat de realisatie in 2022 achter blijft bij de begroting 2022. Dit omdat het vervoer langzamer op gang komt na de coronaperiode dan geprognosticeerd. Dit leidt tot een voordeel van € 0,727 mln. Het lagere aantal ritten leidt ook tot minder inkomsten uit klantbijdragen dan begroot (€ 0,150 mln.). Dit leidt in 2022 per saldo tot een voordelig resultaat van € 0,577 mln.

Het aantal cliënten dat eigen bijdrage plichtig is en daarmee ook de som van de ontvangen baten, vertoont een dalende lijn en leidt tot een nadeel van € 0,473 mln. Dit door wachtlijsten en samenloop met andere regelingen (BW, Zvw, Wlz) door verzwaring thuiswonende populatie. Het aantal eigen bijdrage plichtige cliënten wordt ook beïnvloed door beleidsmatige keuzes om de groei te beperken (o.a. stringenter toegang tot voorzieningen, zaken voorliggend en/of algemeen toegankelijk organiseren, meer uitstroom). Het abonnementstarief van (maximaal) € 19 per maand zal de komende jaren ongewijzigd blijven). Vanaf 2026 wordt de eigen bijdrage weer afhankelijk van het inkomen.

Voor de meerkosten corona voor Wmo uit 2020 en 2021 was in 2022 geen dekking meer aanwezig.

Op de afwikkeling oude jaren Wmo-begeleiding (groep en individueel) is een incidenteel voordeel behaald.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren verschillende ambulante vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele, niet vrij toegankelijke voorziening wordt verstrekt. Dat zijn begeleiding bij jeugd- en opvoedproblematiek en problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en behandeling van psychische aandoeningen en stoornissen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat jongeren zoveel mogelijk thuis kunnen opgroeien. Wanneer ze daarbij problemen ervaren, dan is het zaak dat ze tijdig effectieve hulp ontvangen. Daarbij wordt gekeken hoe de eigen kracht, het gezin en de omgeving ingezet en versterkt kunnen worden.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar ¹	15,6	17,2	16,7	17,6	14,4	≤ 16,7

1) BBV indicator met als bron 'waarstaatjegemeente.nl'.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

Organiseren en financieren maatwerkdienstverlening

Deze maatwerkdienstverlening omvat alle vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die op indicatie en in de nabijheid van de jeugdige worden verleend. Hieronder vallen begeleiding en behandeling bij jeugd- en opvoedproblematiek, bij problematiek die samenhangt met een licht-verstandelijke beperking en bij psychische aandoeningen en stoornissen. We maken afspraken met aanbieders voor het verlenen van adequate, ambulante jeugdhulp aan onze jeugdigen. Dat doen we door inkoopafspraken of subsidiëring, en door het invullen van opdrachtgeverschap en account-management. We werken daarbij samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van

kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid. Om onze doelstelling te realiseren organiseren en financieren we niet alleen maatwerkdienstverlening en geëscaleerde zorg (taakveld 6.82), maar werken we ook aan continue verbetering van de samenwerking met onze partners in de keten zoals onderwijs, huisartsen en het juridische kader. Denk aan: Transformatieplan nieuwe inkoop jeugdzorg per 2023, toewerken naar minder aanbieders, aanpak wachtlijstenproblematiek etc.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen beleidsplan Jeugd 2023-2026. 	Het beleidsplan Jeugd wordt gezamenlijk met de 16 samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg opgesteld. Vaststelling vindt naar verwachting plaats in de tweede helft van 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen verordening Jeugd 2023. 	De huidige verordening Jeugd wordt aangepast; vaststelling vindt naar verwachting plaats in de eerste helft van 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van het Transformatieplan Jeugd 2023 nieuwe inkoop- en/of subsidieafspraken voor jeugdhulp maken voor de segmenten dagbesteding/ dagbehandeling en specialistische individuele behandeling en begeleiding. De nieuwe inkoop- en subsidieafspraken gaan in m.i.v. 2023. 	Conform, waarbij de segmentindeling licht is aangepast.
<ul style="list-style-type: none"> Versterken van de bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing als onderdeel van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein (DSD). Door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomanagement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie). 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Invulling geven aan landelijke Hervormingsagenda Jeugd gericht op financiële houdbaarheid jeugdstelsel. 	De gesprekken tussen Rijk en VNG over de hervormingsagenda zijn nog niet afgerond en de Hervormingsagenda is nog niet vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	31.451	31.985	29.873	2.112 V
Baten	2.657	2.477	2.235	242 N
Saldo van baten en lasten	-28.794	-29.508	-27.638	1.870 V
Toevoeging reserves	0	0	257	257 N
Onttrekking reserves	0	174	292	118 V
Saldo mutaties reserves	0	174	35	139 N
Resultaat	-28.794	-29.334	-27.603	1.731 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Maatwerk geen contract ambulante	345 V			345 V
Stelpost	1.044 V			1.044 V
Begeleiding groep	184 V	62 N		122 V
Begeleiding individueel	136 V	37 V		173 V
Behandeling groep	114 N			114 N
Behandeling individueel	170 N			170 N
Persoonsgebonden budget (PGB)	152 V			152 V
Innovatie lokaal	180 V		158 N	22 V
Apparaatskosten	318 N	217 N		535 N
Afwikkeling oude jaren	380 V			380 V
Opbrengst boetes	128 V			128 V
Sociaal Medische Indicatie (SMI)	317 V			317 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	152 N		19 V	133 N
Totaal afwijkingen	2.112 V	242 N	139 N	1.731 V

Als vanuit het gecontracteerde aanbod geen passende jeugdhulp geboden kan worden vindt aanvullende maatwerkcontractering plaats. Dit is bijvoorbeeld het geval bij jongeren die vanwege het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet onder onze verantwoordelijkheid vallen, maar elders in het land in een pleeggezin wonen. Door de wijziging van het woonplaatsbeginsel zijn deze kosten gestegen. Daarbij komt dat deze kosten zowel op taakveld 6.72 als op 6.82 worden geboekt. In totaliteit zien we een nadeel van het budget voor dit maatwerk van € 0,196 mln. Dit bestaat uit een voordeel van € 0,345 mln. op taakveld 6.72 (maatwerk ambulante) en een nadeel van € 0,541 mln. op taakveld 6.82 (maatwerk verblijf). Dit nadeel wordt gecompenseerd door extra rijksmiddelen voor invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel die op de stelpost (zie hieronder) zijn geboekt.

Meestal kunnen we mutaties in het gemeentefonds toerekenen aan individuele (jeugd)budgetten. Maar als dat op het gebied van jeugd niet verder kan dan op het totale jeugdbudget, wordt gebruik gemaakt van een stelpost. Deze is in 2022 nog positief (€ 1,044 mln.), maar wordt in latere jaren negatief door de oplopende budgetplafonds. Zodra de budgetplafonds concreet kunnen worden ingevuld met maatregelen, verplaatsen we de taakstelling naar de individuele budgetten waar de maatregelen betrekking op hebben.

Het (per saldo) voordeel op de groepsbegeleiding heeft te maken met een iets lagere instroom dan verwacht. De voordelen op de groepsbegeleiding bedragen per saldo afgezet tegen het budget circa 4%. De aantallen liggen licht lager dan verwacht, hetgeen mede beïnvloed wordt door de verschuiving naar doelgroep arrangementen. Dit is een verschuiving van individuele beschikking naar collectieve financiering per school.

De aantallen bij begeleiding individueel liggen licht lager dan verwacht, hetgeen mede beïnvloed wordt door de verschuiving naar doelgroep arrangementen. Dit is een verschuiving van individuele beschikking naar collectieve financiering per school. Afgezet tegen het budget is dit een afwijking van circa 2%.

Het nadeel op de groepsbehandeling heeft te maken met een iets hogere instroom dan verwacht.

Onder behandeling individueel valt voornamelijk geestelijke gezondheidszorg (GGZ)-behandeling. Er is een voordeel van € 0,170 mln. (circa 2% van het budget). Het nadeel wordt vooral veroorzaakt door een stijging van het aantal jeugdigen met een arrangement behandeling individueel midden lang. Dit heeft te maken met een verzwaring van de problematiek. Met name in het 4e kwartaal van 2022 zagen we bij behandeling individueel midden lang een forse stijging van circa 100 jeugdigen ten opzichte van de eerste 2 kwartalen van 2022.

We zien de afgelopen jaren een steeds verder dalende trend op inzet van een persoonsgebonden budget (PGB). Ouders kunnen een beroep doen op een PGB als het gecontracteerd aanbod niet kan voldoen aan de zorgvraag. Doordat er een volledig aanbod is, indien nodig door het sluiten van aanvullende maatwerkcontracten, is er minder vraag naar PGB.

Een aantal ontwikkelingen gericht op de verbinding onderwijs-jeugd zijn nog in de ontwikkelfase. Realisatie is voorzien in 2023. Dat is ook de reden voor het voordeel van € 0,180 mln. Een deel van dit voordeel is gestort in de reserve overloop ten behoeve van uitvoering in 2023.

Het nadeel op de apparaatskosten wordt veroorzaakt door hogere personeelslasten en lagere bijdragen van andere gemeenten voor de uitvoering van de jeugdzorg.

Door strakkere handhaving op het declaratieprotocol is er een incidentele vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren van € 0,380 mln. op de post afwikkeling oude jaren.

Tevens is er een vrijval op de balanspost opbrengst boetes ten behoeve van € 0,128 mln.

Naast de wijzigingen in de afwegingskaders betreffende de Sociaal Medische Indicatie (SMI) zijn er ook meerdere SMI-ers waar de financiering via de combinatie wet kinderopvang (WKO) en kinderopvangtoeslag zijn gaan lopen. Dit komt dus ook uit een ander budget en zorgt voor een vermindering van de kosten SMI.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerk-dienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven. Denk o.a. aan: vrouwenopvang, aanpak huiselijk geweld (Veilig thuis); beschermd wonen voor personen met psychische of psychosociale problemen; inloof functie GGZ; maatschappelijke opvang voor cliënten met een meevoudige problematiek, waaronder verslaving; WMO maatwerkdienstverlening en -maatwerkvoorzieningen bij opvang; zorg die wordt verleend in het kader van de Wet verplichtte GGZ en de Wet zorg en dwang.

Wat willen we bereiken?

We bieden een veilige en beschermende omgeving en aan inwoners in zeer kwetsbare posities die de regie over hun leven niet (voldoende) kunnen voeren. Doel is om hen te begeleiden naar zoveel mogelijk zelfstandig wonen, waar nodig met individuele begeleiding.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal dak en thuisloze jongeren ¹	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	80 ²	nulmeting

1) Bron: gemeente Maastricht.

2) De uit de nulmeting naar voren gekomen aantallen zijn met de gemeenteraad gedeeld via de maandelijkse RIB Sociaal Domein van 29 juni 2022.

Wat doen we daarvoor?

1. Zorgen voor voldoende en passende opvang en woonvormen

In het plan "Zicht op Thuis" is een onderbouwde schatting gemaakt van de benodigde aantal woonvormen na de migratie naar de WLZ. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het scheiden van wonen en zorg. We stimuleren de markt om flexibeler en dichter bij huis, kleinschalige en woonvormen-op-maat in te zetten. Hiervoor formuleren wij de randvoorwaarden en uitgangspunten.

2. Zorgen voor passende ondersteuning.

Dit houdt in dat de zorg wordt georganiseerd en gefinancierd in en om de opvang in diverse woonvormen, gebruik makend van de kennis en kunde binnen de doelgroep zelf.

3. Zorgen voor uitstroom naar zo zelfstandig wonen en leven.

De gemeente en de woningcorporaties in Maastricht maken jaarlijks afspraken over 'Huisvesting bijzondere doelgroepen'.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal burgers dat na bemiddeling door Loket Housing meer zelfstandig kan wonen en leven ¹	37	75	86	77	108	140
1) Loket Housing is het centrale toegangskloket in Zuid-Limburg voor burgers vanaf 18 jaar met een bestaande of urgente huisvestingsvraag in combinatie met een begeleidingsvraag en/of begeleidingsbehoefte. Het loket bemiddelt naar een voor de burger passende huurwoning en woonomgeving of bemiddelt bij ernstige woonoverlast om uithuiszetting te voorkomen.						

4. Actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren.

Financieren actieprogramma Dak- en Thuisloze jongeren (programma loopt formeel af in 2021, maar wordt voortgezet via plan Zicht op Thuis).

5. Veilig Thuis

Financieren meldpunt voor Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Veilig Thuis registreert, onderzoekt en leidt de meldingen voor begeleiding en zorg door naar het lokale veld. Veilig Thuis vormt het startpunt van de ketenaanpak Geweld in Afhankelijkheidsrelaties. Er wordt uitvoering gegeven aan het beleid met betrekking tot mensenhandel.

6. Samenwerken

Voor het behalen van de doelstellingen uit het plan Zicht op Thuis ligt er een grote opgave op wonen en zorg. Hiervoor is sinds 2020 het Bestuurlijk Overleg Wonen Wijken en Zorg (BOWWZ) actief. De hieraan deelnemende woningcorporaties, zorgorganisaties en de gemeente werken hier aan een gezamenlijke aanpak van de vraagstukken op het gebied van wonen, zorg, veiligheid en leefbaarheid.

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal burgers dat verblijft binnen de Maatschappelijke Opvang ¹	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	83 ²	nulmeting
Aantal burgers dat verblijft binnen Beschermd Wonen ¹	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	361 ²	nulmeting
1) Bron: gemeente Maastricht. 2) De uit de nulmeting naar voren gekomen aantallen zijn met de gemeenteraad gedeeld via de maandelijkse RIB Sociaal Domein van 20 juli 2022.						

Realisatie prestaties 2022

- Prestatie 1: niet conform. De ontwikkelingen wat betreft het realiseren van opvang en woningen die flexibeler, dichter bij huis en kleinschalig en op-maat zijn, zijn nog niet afgerond en lopen door in 2023 zoals is opgenomen in het uitvoeringsplan 'Zicht op thuis' 2023.
- Prestatie 2 t/m 6: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Afsluiten nieuwe overeenkomsten met een kleiner aantal aanbieders te realiseren via een gezamenlijke ontwikkelagenda. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse afspraak met betrekking tot de pilot inzake het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ (Housing Maastricht). De gemeente en partijen in de samenwerkingsovereenkomst subsidiëren gezamenlijk de uitvoering van deze pilot. 	Conform. De pilot en onderliggende overeenkomst liep formeel tot mei 2021. In 2022 is uitvoering gegeven aan de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot het faciliteren en bevorderen van de uitstroom uit de MO/GGZ(Housing Maastricht).
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen uitvoeringsplannen in het kader van de veranderopgave Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MOBW). 	Niet conform. Vaststelling door de colleges van de gemeenten Maastricht-Heuvelland heeft op 7 februari 2023 plaatsgevonden. Via de maandelijkse RIB Sociaal Domein van 2 maart 2023 is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen van de nieuwe inkoopstrategie MOBW per 2022 en meerjarige contractering. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het project nieuwe vorm dag- en nachtopvang. 	Niet conform. De geambieerde start van dit project was in 2022. Via de RIB van 28 februari 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over de start van het haalbaarheidsonderzoek op de beoogde locatie.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren pilotproject voor moeilijk plaatsbare, dakloze personen. 	Niet conform. In 3 ^e kwartaal 2023 is de beoogde realisatie van de pilot (oplevering woningen + huisvesting), die een verwachte looptijd heeft van 10 jaar.
<ul style="list-style-type: none"> Optimaliseren van de toegang waar de “Crisisopvang” en “Housing” onderdeel van worden. 	Niet conform. Optimalisatie is nog lopende. Over de voortgang is de gemeenteraad in de maandelijkse RIB Sociaal Domein van 2 maart 2023 geïnformeerd.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen van de samenwerkingsafspraken (inclusief het daaraan gekoppelde privacy convenant) ketenpartners Veilig Thuis. 	Niet conform. De basis voor de samenwerkingsafspraken vormt de visie “Samen werken aan veiligheid” en volgens deze visie wordt al gewerkt. Het vaststellen van de samenwerkingsafspraken betreft het formaliseren ervan en dit wordt meegenomen in de regiovisie “Geweld in afhankelijkheidsrelaties 2023 – 2026” waarvan de vaststelling in 4 ^e kwartaal 2023 beoogd wordt.

Realisatie 2022

Conform.

- Maatschappelijke opvang en Beschermd Wonen zijn regiotalen voor de regio Maastricht-Heuvelland en de Westelijke Mijnstreek. Als gevolg van de landelijke doordecentralisatie Voor Beschermd Wonen vanaf 2022 worden met de gemeenten van Maastricht-Heuvelland nadere samenwerkingsafspraken gemaakt voor de duur van 5 jaren.

Wat heeft het gekost?

Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	29.594	32.870	30.077	2.793 V
Baten	2.496	2.465	1.468	997 N
Saldo van baten en lasten	-27.098	-30.405	-28.609	1.796 V
Toevoeging reserves	0	0	1.014	1.014 N
Onttrekking reserves	0	1.061	1.061	0 N
Saldo mutaties reserves	0	1.061	47	1.014 N
Resultaat	-27.098	-29.344	-28.562	782 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Beschermd wonen	1.326 V	1.307 N		19 V
Maatschappelijke opvang verslavingszorg	793 V	222 V	608 N	407 V
Vrouwenopvang, huiselijk geweld	403 V	88 V	362 N	129 V
Apparaatskosten	264 V			264 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	7 V		44 N	37 N
Totaal afwijkingen	2.793 V	997 N	1.014 N	782 V

Het voordeel op de kosten beschermd wonen wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschot op de dagbesteding. Dit is een incidenteel voordeel.

Vanwege de WLZ-uitname is het budget dat is ontvangen van het Rijk voor beschermd wonen, afgeroomd. Bij de kaderbrief 2021 hebben we de begroting bijgesteld, zodat ook na deze afroaming, voldoende budget is voor de resterende groep beschermd wonen. Nu blijkt dat daarnaast fors minder eigen bijdrage wordt ontvangen omdat het om de uitname van de zwaarste cliënten gaat.

Het voordeel op maatschappelijke opvang verslavingszorg heeft betrekking op VWS gelden die in 2021 in de reserve overloop zijn gestort en in 2022 slechts ten dele zijn besteed vanwege ontwikkelingen op het gebied van de ombouw van de dag- en nachtopvang en het project 'Skills in de stad'. We verwachten dat we in 2023 de overige kosten zullen maken voor deze projecten en derhalve dient het voordeel van € 0,608 mln. beschikbaar te blijven. Dit voordeel is daarom gestort in de reserve overloop ter dekking van de kosten in 2023.

Daarnaast zijn de bij de meicirculaire 2022 ontvangen middelen voor de brede aanpak dakloosheid maar gedeeltelijk besteed. De resterende middelen (€ 0,420 mln.) zijn in 2023 nodig voor het realiseren van extra plekken maatschappelijke opvang.

Het Rijk heeft de middelen ten behoeve van het toekomstscenario jeugd en bescherming via de zgn. POK-middelen (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen) toegevoegd aan het budget voor vrouwenopvang. Het budget is bedoeld voor de periode van 2022-2026. De in 2022 niet bestede middelen van € 0,362 mln. worden de komende jaren ingezet. Dit voordeel is daarom gestort in de reserve overloop ter dekking van de kosten in de periode 2023-2026. Daarnaast waren aan de

lastenkant andere ('voorliggende') middelen beschikbaar uit het budget van de Zorgverzekeringswet, leidend tot een voordeel van € 0,129 mln.

Het voordeel op apparaatskosten is ontstaan door het niet (direct kunnen) invullen van in de loop van het jaar ontstane vacaturerimte.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort jeugdhulp in combinatie met verblijf (kinderen die niet thuis opgroeien) gericht op het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen en het uitvoeren van jeugdbescherming (gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis) en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken?

We streven ernaar dat steeds minder jeugdigen in Maastricht zijn aangewezen op (gedwongen) hulpverlening, door de zelfredzaamheid en opvoedingskracht van gezinnen te versterken. Waar tijdelijk deze hulp toch nog noodzakelijk is, duurt die niet langer dan nodig is en draagt de hulp bij aan het versterken van de zelfredzaamheid.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ¹	1,9	2,0	1,9	1,8	1,6	< 1,9
% Jongeren 12 t/m 22 jaar met jeugdreclassering ¹	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	< 0,2
Aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis ²	196	223	208	194	238 ⁴	> 208
Aantal jongeren in een verblijfsgroep ²	159	155	139 ³	120 ³	122	< 137

1) BBV indicator. Bron 'waarstaatjegemeente.nl'. Het meest recente peilmoment is weergegeven.

2) Bron: QlikView.

3) Deze cijfers zijn gecorrigeerd t.o.v. Begroting 2022. Er was abusievelijk sprake van een dubbel telling.

4) De stijging van het aantal jongeren in een pleeggezin of gezinshuis in 2022 wordt deels veroorzaakt door de wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2022. Hierdoor vallen er meer kinderen en jongeren die niet thuis opgroeien onder onze verantwoordelijkheid.

Wat doen we daarvoor?

Organiseren en financieren geëscaleerde zorg

Geëscaleerde zorg omvat maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen. Hieronder valt gedwongen hulpverlening waarbij een voogd toezicht houdt in een gezin of de voogdij van ouder(s) tijdelijk wordt overgenomen. Ook de inzet van Veilig Thuis bij meldingen van (vermoeden van) kindermishandeling en de inzet van hulp bij crisis valt hieronder. Daarnaast alle vormen van jeugdhulp waarbij de jongere niet thuis verblijft, maar in een vorm van verblijf zoals pleegzorg, gezinshuis of een gespecialiseerde instelling.

We maken afspraken met aanbieders van jeugdhulp voor het verlenen van adequate jeugdhulp in een verblijfsvorm voor jeugdigen die (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen. Daarbij streven we naar een verblijfsvorm die zoveel mogelijk op een gezin lijkt, dus pleegzorg of een gezinshuis.

Voor het verlenen van hulp in het gedwongen kader maken we afspraken met gecertificeerde instellingen voor het verlenen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. We kopen crisishulp in voor jeugdigen die in een acuut onveilige situatie verkeren en maken afspraken met Veilig Thuis als advies- en meldpunt bij vermoedens van kindermishandeling. We werken nauw samen met de regiogemeenten in Zuid-Limburg en maken de afspraken met aanbieders voor een groot deel

gezamenlijk. Door het vaststellen en monitoren van kwaliteitseisen sturen we steeds meer op doelrealisatie en cliënttevredenheid.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen beleidsplan Jeugd 2023-2026. 	Het beleidsplan Jeugd wordt gezamenlijk met de 16 samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg opgesteld. Vaststelling vindt naar verwachting plaats in de tweede helft van 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen verordening Jeugd 2023. 	De huidige verordening Jeugd wordt aangepast; vaststelling vindt naar verwachting in de eerste helft van 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van het Transformatieplan Jeugd 2023 (raad 16 maart 2021) worden samen met de regiogemeenten nieuwe afspraken gemaakt met zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming/jeugdreclassering). Dat kan zijn in de vorm van subsidieafspraken of inkoopcontracten. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Evaluatie van de Crisishulp Jeugd Zuid-Limburg als voorbereiding op wijziging of verlenging van de afspraken. 	Conform; positieve evaluatie heeft geleid tot verlenging van het contract t/m 2024.
<ul style="list-style-type: none"> Versterken van de bedrijfsvoering gericht op betere kostenbeheersing als onderdeel van het uitvoeringsplan Duurzaam Sociaal Domein (DSD). Door meer sturing op en monitoring van de toegang tot jeugdhulp (indicatiestelling en regievoering), door handhaving van bedrijfsvoeringsafspraken bij aanbieders (declaratieprotocol) en versterking van control en risicomanagement binnen het sociaal domein (prognosemodel en sturingsinformatie). 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Invulling geven aan landelijke Hervormingsagenda Jeugd gericht op financiële houdbaarheid jeugdinstelsel. 	De gesprekken tussen Rijk en VNG over de hervormingsagenda zijn nog niet afgerond en de Hervormingsagenda is nog niet vastgesteld.

Wat heeft het gekost?

Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	16.107	16.470	15.840	630 V
Baten	0	0	62	62 V
Saldo van baten en lasten	-16.107	-16.470	-15.778	692 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-16.107	-16.470	-15.778	692 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Maatwerk geen contract verblijf	541 N			541 N
Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (JB/JR)	624 V			624 V
Gesloten en intensief klinische jeugdhulp	574 V			574 V
Pleegzorg	529 V	62 V		591 V
Verblijf ontwikkelingsgericht	152 N			152 N
Verblijf zelfstandigheid	431 N			431 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	27 V			27 V
Totaal afwijkingen	630 V	62 V	0 N	692 V

Als vanuit het gecontracteerde aanbod geen passende jeugdhulp geboden kan worden vindt aanvullende maatwerkcontractering plaats. Zie voor verdere toelichting de post 'Maatwerk geen contract ambulant' op taakveld 6.72.

Bij de jeugdbescherming en jeugdreclassering zien we enerzijds door het nieuwe woonplaatsbeginsel een stijging van het aantal jongeren met een voogdijmaatregel. Hiervoor is het budget m.i.v. 2022 ook opgehoogd. Deze stijging wordt echter meer dan gecompenseerd door een onvoorziene daling van het aantal toewijzingen voor ondertoezichtstelling door de kinderrechter. Dit laatste is waarschijnlijk mede een gevolg van het maatschappelijk debat over de inzet van jeugdbescherming waarbij kinderrechters minder ondertoezichtstellingen uitspreken.

In het 1e halfjaar van 2022 zijn er meer gesloten plaatsingen geweest dan geraamd, hetgeen tot hogere kosten heeft geleid (€ 0,298 mln.). Op verblijf met zeer intensieve en specialistische zorg was tot 1 juli 2022 sprake van een onderuitputting van € 0,106 mln.

Met ingang van 1 juli 2022 maken deze vormen van jeugdzorg onderdeel uit van de integrale opdracht GIK-J, de nieuwe samenwerking in Zuid-Limburg op het gebied van gesloten en intensief klinische jeugdzorg. Daarbij wordt één integraal tarief gehanteerd en is veel minder sprake van stapeling van arrangementen. Daarnaast is in de tweede helft van 2022 het aantal gesloten plaatsingen sterk afgenomen. Ook hier speelt het maatschappelijk debat een rol waarbij wordt gepleit voor het afbouwen van gesloten plaatsingen. Rechters geven mede hierdoor minder machtigingen voor gesloten plaatsing af. Deze omstandigheden hebben in het 2^e halfjaar 2022 geleid tot een voordeel van € 0,766 mln.

Het budget voor pleegzorg is m.i.v. 2022 verhoogd omdat door invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel meer jongeren in een verblijfsvorm onder verantwoordelijkheid van Maastricht vallen. Op voorhand was onduidelijk in welke verblijfsvormen deze stijging zich zou voordoen. Vandaar dat pleegzorg een voordeel laat zien van € 0,529 mln. en andere verblijfsvormen een nadeel t.o.v. van het budget. T.o.v. 2021 is het aantal pleegkinderen met ca. 40 gegroeid.

Het nadelig resultaat op verblijf ontwikkelingsgericht houdt verband met het voordeel op pleegzorg en de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel.

Verblijf zelfstandigheid toont een nadelig resultaat van € 0,431 mln. doordat meer jongeren in de leeftijd van 16/17 jaar gebruik maken van zelfstandigheidstraining, om zo door te groeien naar zelfstandig wonen na hun 18e verjaardag.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 6 Sociaal domein	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	13.645	15.596	19.850	4.254 N
Wijkteams (6.2)	16.365	15.907	14.322	1.585 V
Inkomensregelingen (6.3)	74.469	88.407	88.005	402 V
Begeleide participatie (6.4)	23.021	23.601	22.799	802 V
Arbeidsparticipatie (6.5)	4.889	5.410	5.075	335 V
Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)	2.323	2.326	2.403	77 N
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	44.194	45.290	39.346	5.944 V
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	31.451	31.985	29.873	2.112 V
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	29.594	32.870	30.077	2.793 V
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	16.107	16.470	15.840	630 V
Totaal lasten	256.058	277.862	267.590	10.272 V
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	88	278	12.109	11.831 V
Wijkteams (6.2)	2.743	2.231	2.560	329 V
Inkomensregelingen (6.3)	70.860	70.539	61.387	9.152 N
Begeleide participatie (6.4)	12	12	6	6 N
Arbeidsparticipatie (6.5)	46	113	123	10 V
Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)	0	6	0	6 N
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	2.645	2.594	2.009	585 N
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	2.657	2.477	2.235	242 N
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	2.496	2.465	1.468	997 N
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	0	0	62	62 V
Totaal baten	81.547	80.715	81.959	1.244 V
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	-13.557	-15.318	-7.741	7.577 V
Wijkteams (6.2)	-13.622	-13.676	-11.762	1.914 V
Inkomensregelingen (6.3)	-3.609	-17.868	-26.618	8.750 N
Begeleide participatie (6.4)	-23.009	-23.589	-22.793	796 V
Arbeidsparticipatie (6.5)	-4.843	-5.297	-4.952	345 V
Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)	-2.323	-2.320	-2.403	83 N
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	-41.549	-42.696	-37.337	5.359 V
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	-28.794	-29.508	-27.638	1.870 V
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	-27.098	-30.405	-28.609	1.796 V
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	-16.107	-16.470	-15.778	692 V
Totaal saldo van baten en lasten	-174.511	-197.147	-185.631	11.516 V
Toevoeging reserves	517	343	3.353	3.010 N
Onttrekking reserves	1.590	3.665	3.523	142 N
Saldo mutaties reserves	1.073	3.322	170	3.152 N
Resultaat	-173.438	-193.825	-185.461	8.364 V
Investeringen programma 6 (bedragen x € 1.000)				rekening 2022
Optimale toegankelijkheid van gebouwen				45

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Taakvelden

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten
	2018	2019	2020	2021	2022	100.000 - 300.000 2022
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner ²	100	98	101	104	nog niet bekend	nog niet bekend
% Bekende hernieuwbare elektriciteit ³	2,1	2,9	5,7	nog niet bekend	nog niet bekend	nog niet bekend

1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt:

- cijfers over huishoudelijk afval zijn afkomstig van CBS huishoudelijk afval).
- gegevens over hernieuwbare elektriciteit zijn afkomstig van Klimaatmonitor-RWS.

Bij beide indicatoren geldt dat de meest recente meetgegevens zijn weergegeven, zoals gepubliceerd op 'waarstaatjemeente.nl'.

2) Huishoudelijk restafval kan ingedeeld worden in fijn restafval (met name bestaand uit GFT, oud papier en karton, kunststof, glas, blik, textiel, KCA, luiers) en grof restafval. In Maastricht wordt alleen het fijn restafval opgehaald. Bij de milieuparken kunnen mensen terecht met alle soorten restafval.

3) Dit is elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

7.1 Volksgezondheid

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen. Denk o.a. aan: het monitoren van de gezondheidssituatie; uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren; uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid; bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties; het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders; het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen; het bevorderen van medisch milieukundige zorg; het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen; Centra voor Jeugd en Gezin; ambulance en ziekenvervoer.

Wat willen we bereiken?

Bescherming van de gezondheid van onze inwoners, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Effectindicatoren ^{1,2}	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Maastrichtenaren dat eigen gezondheid beoordeelt als (zeer) goed	geen meting	geen meting	77	71	71	71
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid het dagelijks functioneren in thuissituatie (heel) veel belemmert ³	geen meting	geen meting	5	5	5	5
% Maastrichtenaren bij wie gezondheid deelname aan het maatschappelijk leven (heel) veel belemmert ⁴	geen meting	geen meting	5	7	7	7

1) De effectindicatoren met betrekking tot positieve gezondheid zijn opgenomen in taakveld 6.1.

2) Bron: Stadspelling

3) Uitvoeren van dagelijkse taken zoals voor jezelf zorgen, het huishouden doen, om kunnen gaan met geld.

4) Sociale contacten, bewegingsvrijheid, iets voor een ander kunnen doen, vrijetijdsbesteding, werken.

Wat doen we daarvoor?

1. Wet publieke gezondheid

De gemeente Maastricht heeft de uitvoering van taken volgens de Wet publieke gezondheid opgedragen aan de GGD Zuid-Limburg: infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, epidemiologie, gezondheidsbevordering, psychosociale hulp bij ongevallen en rampen.

2. Preventieprogramma's

Voor de uitvoering van de preventieprogramma's JOGG en GIDS verwijzen we naar taakveld 6.2.

Realisatie prestaties 2022

Realisatie prestatie 1: conform.

Realisatie prestatie 2: zie taakveld 6.2.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen in tweede kwartaal zienswijze op jaarstukken 2021 GGD Zuid-Limburg.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen in tweede kwartaal zienswijze op begroting 2023 GGD Zuid-Limburg.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen zienswijze op fusie Regionale Ambulance Voorziening Noord-, Midden en Zuid-Limburg en de ontvlechting van de RAV uit de GGD Zuid-Limburg.	In eerste instantie werd aangenomen dat voor de fusie van de RAV een zienswijze traject met de raad voorgeschreven was. Juridische toetsing heeft uitgewezen dat dit niet aan de orde is. De gemeenteraad is wel in de gelegenheid gesteld haar mening kenbaar te maken middels een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd door de GGD in 2022.

Onvoorziene inspanningen 2022

Covid-19 en Monkeypox

Ook in 2022 heeft de Covid-19 pandemie nog invloed gehad op de inzet van de GGD al was dit in mindere mate dan in voorgaande jaren. Desondanks zijn in 2022 nog steeds veel vaccinatierondes uitgevoerd m.n. gericht op de oudere bevolkingsgroepen. In 2022 heeft ook de Monkeypox (apenpokken) epidemie extra inzet van de GGD gevraagd. De kosten welke de GGD Zuid-Limburg heeft gemaakt i.r.t. COVID en Monkeypox worden volledig gedragen door de Rijksoverheid. De jaarrekening 2022 GGD Zuid-Limburg zal naar verwachting geen overschrijdingen laten zien.

Wat heeft het gekost?

Volksgezondheid (7.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	7.761	8.383	7.679	704 V
Baten	1.212	1.212	74	1.138 N
Saldo van baten en lasten	-6.549	-7.171	-7.605	434 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-6.549	-7.171	-7.605	434 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Jeugdgezondheidszorg: nieuwe verdeelsystematiek	1.114 V	1.185 N		71 N
Jeugd- en openbare gezondheidszorg (inclusief GGD)	643 N			643 N
Gezond in de stad	301 V			301 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	68 N	47 V		21 N
Totaal afwijkingen	704 V	1.138 N	0 N	434 N

Door een nieuwe verdeelsystematiek betaalt elke gemeente conform de verdeelsleutel en niet langer meer via de centrumgemeenteconstructie. De begroting is hier vanaf 2023 op aangepast, maar voor 2022 nog niet. En dit terwijl de werkwijze wel al in 2022 is ingegaan. Derhalve is sprake van een vergelijkbaar tekort en overschot op de batens en lasten.

Het tekort op jeugd- en openbare gezondheidszorg bedraagt € 0,643 mln. en wordt veroorzaakt door de volgende posten:

- Een hoger ambitieniveau op het gebied van jeugdgezondheidszorg met als gevolg hogere kosten. Hiervoor is de begroting vanaf 2023 aangepast.
- Hogere indexering en verlofsparen bij de GGD.
- Een mix van enkele afrekeningen: onder andere de kosten uit het rijksvaccinatieprogramma worden niet geheel gedekt door rijksinkomsten en de toepassing van BTW valt nadeliger uit dan begroot.

Het budget Gezond in de Stad (GIDS) betreft een tijdelijke subsidieregeling vanuit VWS waaruit diverse projecten worden gefinancierd gericht op gezondheidsbevordering. Het overschot op dit budget wordt veroorzaakt door onduidelijkheid vanuit VWS over de continuering van de subsidie GIDS na 2022. Het GIDS budget is in 2021 al op het laatste moment met 1 jaar verlengd waardoor de lopende projecten wel zijn gecontinueerd maar geen nieuwe projecten zijn gestart. Anderzijds speelde ook de nasleep van corona in 2022 nog een rol alsmede het gebrek aan personele capaciteit om de beschikbare middelen volledig te benutten en op korte termijn nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Per 2023 vallen de GIDS gelden binnen de budgetten binnen de Specifieke uitkering behorende bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) voor de periode 2023-2026.

7.2 Riolering

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding. Denk o.a. aan: opvang en verwerking van afval- en hemelwater; inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater; voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater; rioolwaterzuivering; bestrijding verontreiniging oppervlaktewater.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een gezonde, veilige en water & klimaat bewuste stad. Bij de inrichting van de openbare ruimte hanteren we richtlijnen voor de aanleg van regenwaterberging om wateroverlast of verstoring van oppervlaktewaterkwaliteit door lozingen te beperken. De oppervlaktewaterkwaliteit is goed en voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Wat betreft het overstromingsgevaar van de Maas voldoen we momenteel aan de door het rijk gestelde veiligheidsnormen. Met het oog op klimaatverandering werken we wel toe naar een stad die is voorbereid op mogelijk nieuwe strengere veiligheidsnormen.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
% Maastrichtenaren dat in eigen buurt vaak last heeft van teveel regenwater op straat ¹	geen meting	geen meting	4	4	5	4
1) Bron: Stadspeiling.						

Wat doen we daarvoor?

1. Rioolbeheer

Rioleringen worden periodiek geïnspecteerd en indien nodig hersteld of vervangen.

2. Preventie van wateroverlast

We treffen maatregelen die de kans op wateroverlast verkleinen door bij gemeentelijke projecten (bijv. groot onderhoud wegen) te toetsen op de water- en rioleringseffecten.

3. Hoogwaterveiligheid

We nemen deel aan regulier overleg met de gemeente Eijsden-Margraten, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg om kansrijke oplossingen en uitvoeringsmaatregelen te onderzoeken.

Realisatie prestaties 2022

Realisatie prestaties: conform. Voor wat betreft hoogwaterveiligheid is er in 2022 een proces gestart met het ministerie van I&W, RWS, waterschap Limburg en de gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> We gaan in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland de klimaatopgave vertalen in een gezamenlijke uitvoeringsagenda. 	Conform, om deze uitvoeringsagenda te kunnen realiseren is een subsidie aangevraagd.
<ul style="list-style-type: none"> Als vervolg op de "Ontwikkelingsvisie zuidelijk Maasdal" werken we "Maastricht Maasoevers" verder uit. 	Conform. Maasoevers Maastricht is verder uitgewerkt, hetgeen in het najaar van 2022 heeft geleid tot een positief besluit in het BO-MIRT. Als vervolg hierop wordt in het tweede kwartaal van 2023 een startbeslissing vastgesteld.
<ul style="list-style-type: none"> Rijkswaterstaat heeft aangegeven op korte termijn aan de slag te willen gaan met de nautische veiligheid. We onderzoeken in hoeverre dit gecombineerd kan worden met kansen voor hoogwaterveiligheid en stedelijke ontwikkelingen. 	Conform, de beschreven opgaven worden gecombineerd in één startbeslissing.

Wat heeft het gekost?

Riolering (7.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	10.379	10.296	10.550	254 N
Baten	16.446	16.586	16.840	254 V
Saldo van baten en lasten	6.067	6.290	6.290	0 N
Toevoeging reserves	34	35	35	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	-34	-35	-35	0 N
Resultaat	6.033	6.255	6.255	0 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Rioolheffing	14 V	556 V	0 N	570 V
Werkbudget regulier	108 V			108 V
Resultaat riolen ten gunste van voorziening riolen	652 N			652 N
Kapitaallasten	225 V	225 N		0 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	51 V	77 N		26 N
Totaal afwijkingen	254 N	254 V	0 N	0 N

De opbrengsten rioolheffingen zijn hoger dan begroot door opbrengsten voorgaande jaren (€ 0,193 mln.), areaalontwikkeling (€ 0,583 mln.) en lagere opbrengsten op basis van waterverbruik door grootverbruikers (€ 0,220 mln.).

De verwachte prijsontwikkeling valt voor een aantal contracten mee. De kosten in 2022 zijn hiermee lager dan eerder aangenomen waardoor een voordeel op het reguliere werkbudget ontstaat van € 0,108 mln.

Het voordelig resultaat op het taakveld riolering wordt gestort in de voorziening riolen zodat het resultaat op dit taakveld nihil is en het voordeel in de toekomst kan worden ingezet ten behoeve van riolering.

De kapitaallasten zijn € 0,225 mln. lager door het achterblijven van verwachte investeringen in voorgaande jaren. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen. Als gevolg van deze lagere kapitaallasten wordt er ook minder onttrokken uit de voorziening riolen die als dekking dient voor de kapitaallasten. Dit komt tot uitdrukking aan de batenkant. Per saldo is er geen resultaat-effect.

7.3 Afval en schoon

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en de reiniging van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

Afval zien we als een verzameling waardevolle grondstoffen die we steeds opnieuw gebruiken. Restafval dat wordt verbrand, is ongewenst. Streven is dat de hoeveelheid restafval per inwoner daalt van 114 kg in 2014 naar 0 kg in 2030 (Maastricht Afvalloos). Verder wil Maastricht een schone stad zijn. Het doel is om te komen tot een openbare ruimte die op een sobere, maar functionele en veilige manier beheerd wordt. De basistaak het schoonhouden van openbare ruimte is gericht op minimaal

CROW-kwaliteitsbeeld A binnen de singels en minimaal CROW-kwaliteitsbeeld B buiten de singels (zie ook taakveld 2.1).

Effectindicatoren	Realisatie ¹					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal kg (fijn en grof) restafval per inwoner	99	103	100	103	nog niet bekend ²	85
Plaats Maastricht in afvalbenchmark (gemeenteklasse B) wat betreft percentage afvalscheiding	3	6	2	5	nog niet bekend ²	5

1) Bron: Landelijke benchmark huishoudelijk afval. Maastricht valt in gemeenteklasse B, 35%-49% hoogbouw.
2) Meetgegevens 2022 bekend eind 2023.

Wat doen we daarvoor?

1. Afvalinzameling en voorlichting

We hebben diverse voorzieningen voor het inzamelen van herbruikbare grondstoffen, zoals de huis-aan-huis-inzameling van gft-afval, papier en textiel, de milieuperrons en de milieuparken. Huishoudelijk restafval wordt verzameld via de 'betaalde restafvalzak' en betaald inleveren van grof huishoudelijk afval op de regionale milieuparken. Start van gescheiden inzameling van luiers/incontinentiemateriaal staat voor eind 2021 op de rol, en de frequentieverlaging van inzameling restafval (stadsbreed 1x per twee weken) vanaf begin 2022. We ondersteunen huishoudens bij de afvalscheiding door inzet van onder andere de milieuapp, afvalcoaches en 'teams afvalloos'. Consequente overtreders (afvaldumpingen, bijplaatsingen op milieuperrons) worden beboet.

2. Sluiten van de kringlopen

De gescheiden ingezamelde grondstoffen van huishoudens verwerken we op een zodanige manier dat hun waarde zoveel mogelijk behouden blijft (circulaire economie). Dat doen we zoveel mogelijk in regionaal verband (zie ook verbonden partijen).

3. Monitoring en doorontwikkeling grondstoffenbeleid

De resultaten van het grondstoffenbeleid voor huishoudelijk afval worden gemonitord (o.a. via de nationale afvalbenchmark), getoetst aan de doelen en zoveel mogelijk regionaal afgestemd. Waar nodig sturen we tussentijds bij.

4. Beheer met focus op voorkomen zwerfafval

Naast het regulier onderhoud voor de diverse aandachtsgebieden zoals graffiti, ongediertebestrijding en hondenuitlaatgebieden, ligt de focus met name op zwerfafval. We hanteren daarbij drie pijlers, t.w. educatie (o.a. CNME), preventie (o.a. gedragsbeïnvloeding) en repressie en verduurzaming (o.a. elektrificatie materieel). De effecten van deze activiteiten worden gemonitord en waar nodig sturen we tussentijds bij.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">3e/4e kwartaal 2022: vaststellen nieuw beleidskader voor afvalbeleid/grondstoffenbeleid. Dat wordt in regionaal kader opgepakt en voorbereid (afvalsamenwerking GR Geul en Maas: Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul).	De herijking van het afvalbeleid samen met onze partners in de GR Geul en Maas (i.c. met de gemeenten Meerssen en Valkenburg a/d Geul) is gestart. Op 18 oktober 2022 heeft de raad ingestemd met de (geamendeerde) startnotitie. Namens de raad is een raadsklankbordgroep ingesteld om het beleidstraject mede te begeleiden. Nadruk ligt op een zorgvuldig participatietraject met inwoners en belanghebbenden. Besluitvorming over het nieuwe Regionale Beleidskader Huishoudelijke Grondstoffen door de raad is voorzien voor eind 2023.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Uitwerking Afvalloos Maastricht 2030 met start gescheiden inzameling van luiers/incontinentiemateriaal vanaf eind 2021 en frequentieverlaging van inzameling restafval (stadsbreed 1x per twee weken) vanaf begin 2022.	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Uitbouw regionale afvalsamenwerking Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul (via de verbrede GR Geul en Maas).	Conform.
<ul style="list-style-type: none">Circulaire aanbesteding GFT-E en Restafval (per 1-1-2024 zijn nieuwe contracten) via de vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL).	De raad is via een RIB d.d. 24 mei 2022 geïnformeerd dat de gewenste circulaire aanbesteding via de vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL) voor het verwerken van GFT (Groente-, Fruit- en Tuinafval) en optioneel GFE (Groente- en Fruitval en Etenresresten) in 2022 - vanwege juridische risico's - is gewijzigd in een traditionele aanbesteding. Vervolgens is de raad via een RIB d.d. 23 januari 2023 geïnformeerd over de details van de traditionele aanbestedingsprocedure. De procedure is in februari 2023 in gang gezet.
<ul style="list-style-type: none">Organiseren PBD-inzameling waarbij de gemeente alleen nog maar verantwoordelijk is voor inzameling (nu voor inzameling + overslag + sortering + vermarkten) van PBD. Met speciale aandacht voor het kwaliteitsaspect van het ter recycling aangeboden PBD.	Conform. Via RIB's d.d. 12 september 2022, 29 november 2022 en 30 januari 2023 zijn de door de gemeente getroffen maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van het PBD gecommuniceerd naar de raad.

Onvoorzien inspanningen 2022

Meldingen en klachten restafvalzakken

De frequentieverlaging van de inzameling van restafval heeft geleid tot een flinke toename aan meldingen en klachten over verkeerd aangeboden restafvalzakken. De aanpak ter vermindering hiervan, zoals gecommuniceerd per RIB van 12 september 2022, is in uitvoering gebracht.

Wat heeft het gekost?

Afval (7.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	14.855	19.294	19.616	322 N
Baten	22.031	27.551	27.873	322 V
Saldo van baten en lasten	7.176	8.257	8.257	0 N
Toevoeging reserves	603	615	615	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	-603	-615	-615	0 N
Resultaat	6.573	7.642	7.642	0 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Reinigingsheffingen		829 V		829 V
Afbouw regulier werk in overwerkvergoeding	264 N			264 N
Uitbetaling vereniging oud papier 2021	143 N			143 N
Overboeking posten naar GR	847 V	897 N		50 N
Afvalverwerking	450 N	389 V		61 N
Onderuitputting werkbudgetten	150 V			150 V
Resultaat afval ten gunste van voorziening afval	410 N			410 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	52 N	1 V		51 N
Totaal afwijkingen	322 N	322 V	0 N	0 N

De opbrengsten reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrechten) zijn hoger dan begroot door opbrengsten voorgaande jaren (€ 0,109 mln.) en areaalontwikkeling (€ 0,720 mln.).

Bij de collegenota Afbouw- en compensatieregeling Stadsbeheer d.d. 7 december 2021 is vastgesteld dat de kosten hiervoor jaarlijks € 0,530 mln. bedragen en jaarlijks 10% minder worden (terugdringen van regulier werk in overwerkvergoeding). Deze kosten hebben met name betrekking op afval en schoon. Voor het product afval is dit verwachte tekort op apparaatskosten € 0,264 mln.

Stadsbeheer werkt samen met diverse verenigingen voor het ophalen van oud papier. Verenigingen krijgen een voorschotvergoeding en aan het eind van het jaar volgt een afrekening. De afrekening voor het jaar 2021 bedraagt € 0,143 mln.

Het personeel dat voor GR Geul en Maas werkt, is in dienst bij Gemeente Maastricht. Op dit onderdeel is een voordeel gerealiseerd. Gezien het feit dat deze kosten in rekening worden gebracht bij de GR Geul en Maas, staat hier een nadeel op de baten tegenover.

In het jaar 2022 is er minder restafval opgehaald waardoor de verwerkingskosten lager zijn, daarnaast heeft er minder afkeur op PMD plaatsgevonden dan begroot. Hierdoor zijn de kosten van verwerking lager en de opbrengst hoger. Daarnaast brengt de verwerker van plastic, blik en drankkartons (PBD), Veolia, substantieel hogere vermarktingskosten in rekening. De Limburgse gemeenten verenigd in de ASL zijn het daar niet mee eens en zijn een juridische procedure tegen Veolia gestart. In februari 2022 heeft de rechtbank Limburg uitspraak gedaan. In het vonnis is bepaald dat de gemeenten (verenigd in ASL) deze hogere vermarktingskosten niet meer verschuldigd zijn. Omdat Veolia hoger beroep heeft aangekend, heeft Veolia ook over 2020 en 2021 nog aanvullende facturen ingediend

(voor een bedrag van € 0,759 mln.). Wij hebben deze facturen nog niet betaald, maar voorzichtigheidshalve wel als last genomen. Na hoger beroep zal blijken of het vonnis bekrachtigd wordt en of deze facturen alsnog betaald moeten worden. In het geval dat wij als gemeenten in het gelijk worden gesteld leidt dit tot een voordeel, aangezien wij de lasten wel al hebben genomen. Wanneer het hoger beroep behandeld wordt, is nog niet zeker.

In 2022 is een voordeel van € 0,150 mln. gerealiseerd op de werkbudgetten monitoring/benchmarking afvalinzameling en onderhoud/schade herstel milieuperrons.

Het voordelig resultaat op het taakveld afval wordt gestort in de voorziening afval zodat het resultaat op dit taakveld nihil is en het voordeel in de toekomst kan worden ingezet ten behoeve van afval.

7.4 Milieubeheer

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu. Denk o.a. aan: bescherming en sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer; beheersing van geluidhinder; bescherming tegen straling en dergelijke; verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven; RUD (Regionale Uitvoeringdiensten).

Wat willen we bereiken?

Beheerste situatie fysieke leefomgeving

De gemeente heeft wettelijke taken om te hoog belaste situaties van bodem, geluid, luchtkwaliteit, risico's (gevaarlijke stoffen, elektromagnetische straling) te saneren en bij ruimtelijke ontwikkelingen te voldoen aan de gestelde normen.

Een klimaatneutrale samenleving

Doel is een klimaatneutrale gemeente in 2050 en een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie in 2030. Via het Maastricht Energie Akkoord brengen wij technische en sociale innovatie samen en koersen wij op draagvlak in de samenleving voor de energietransitie. De focus ligt op vijf actielijnen: wonen (gebouwde omgeving), mobiliteit, industrie, gebiedsontwikkeling en gemeentelijke organisatie.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Aantal geluidbelaste woningen door ¹ :						
- wegverkeer 55-64 dB					19.159	< 17.400
- wegverkeer > 65 dB					5.318	< 4.678
- treinlawaai 55-64 dB	geen meting	geen meting	geen meting	geen meting	460	< 900
- treinlawaai > 65 dB	geen meting	geen meting	geen meting	geen meting	0	< 300
- industrielawaai 55-64 dB					500	< 500
- industrielawaai > 65 dB					100	< 100
Aantal gevoelige objecten t.a.v. ² :						
- NO2 (stikstofdioxide)	0	0	0	0	0	0
- PM10 (fijnstof)	0	0	0	0	0	0
Aantal spoedeisende bodemlocaties ³	4	1	1	1	1	1
CO ₂ -uitstoot in tonnen, gebouwde omgeving Maastricht ⁴	399.200	367.500	318.400	334.900	nog niet bekend	< 364.912

1) Bron: Geluidbelastingkaarten, meting elke 5 jaar.

2) Bron: Rapportage luchtkwaliteit.

3) Bron: Jaarlijkse voortgangsrapportage spoedlocaties.

4) Bron: Klimaatmonitor-RWS.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Vergunnen en handhaven

Op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid bewaken wij de kwaliteit en zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de wettelijke Maastrichtse vereisten.

2. Voorkomen en oplossen milieu-knelpunten

Via toetsing en advies zorgen we ervoor dat plannen en initiatieven voldoen aan de kwaliteitsnormen t.a.v. geluid, lucht, externe veiligheid en bodem die in de wet en het Maastrichtse beleid zijn vastgesteld. Waar nodig wordt gesaneerd door uitvoering van geluidsisolatieprojecten en bodemsaneringen.

3. Omgevingswet

Als bijdrage voor de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan, werken we aan thema- en gebiedsgerichte uitwerkingen voor geluid, lucht, externe veiligheid, trillingen, licht, geur en bodem.

4. Milieuzone Statensingel / Zero Emissie Stadslogistiek (ZES)

De toegangseisen van de milieuzone Statensingel scherpen wij aan van euro 4 naar euro 6 en de handhaving continueren wij. Het plan van aanpak ZES, gericht op invoering van zero-emissie in de binnenstad per 2025, voeren wij verder uit.

5. Plan van aanpak bewustwording luchtkwaliteit

Het plan van aanpak voeren wij verder uit via fijnstof-metingen door particulieren en educatie op scholen door het CNME

6. Gebiedsgericht grondwaterbeheer Maastricht Oost en grondwater Meetnet Maastricht.

Wij monitoren het grondwater voor geheel Maastricht, kwantitatief en kwalitatief.

7. Informatiebeheer bodem

Wij werken aan het actueel en betrouwbaar houden van het bodeminformatiesysteem om aan de informatieplicht te kunnen blijven voldoen, ook in het kader van het nieuwe digitaal stelsel omgevingswet.

8. Aanpak energietransitie

De regionale energie strategie Zuid Limburg en de lokale transitievisie warmte Maastricht voeren wij uit. De focus ligt daarbij op energiebesparing en het benutten van duurzame energiebronnen voor de gebouwde omgeving. Ook werken wij samen met partners verder aan de actielijnen mobiliteit (o.a. laadinfrastructuur), industrie, gebiedsontwikkeling en gemeentelijke organisatie.

Realisatie prestaties in 2022

- Prestatie 1 tm 7: conform.
- Prestatie 8: Conform. Vermeldenswaardig is de opening van het Klimathuis in najaar 2022, waar inwoners en andere doelgroepen advies kunnen krijgen over verduurzaming van hun woning. De aanpak van de energietransitie heeft in 2022 een impuls gekregen vanwege het beschikbaar komen van rijksfinanciering voor de gemeentelijke uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord. Dit wordt uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma energie- en warmtetransitie 2023-2026 (vaststelling in 2023).

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none">Opstellen en vaststellen geactualiseerde geluidbelastingkaarten voor wegverkeer (inclusief verkeersmilieukaart), spoorwegverkeer en gezoneerde industrieterreinen, als onderleggers voor het (in 2023 vast te stellen) nieuw actieplan geluid (als wettelijk verplicht omgevingsprogramma).	Het college heeft in 2022 de geluidbelastingkaarten vastgesteld. Inmiddels wordt er gewerkt aan een nieuw verkeersmilieumodel. De geluidbelastingkaarten die op basis van dat model door het college worden vastgesteld dienen als onderlegger voor het door de raad in het 4e kwartaal van 2023 vast te stellen Actieplan Geluid.
<ul style="list-style-type: none">Opstellen en vaststellen gebiedsgerichte aanpak voor houtrook gebruik makend van de verkregen subsidie uit het Schone Lucht Akkoord.	In 2022 zijn in de zomer en winterperiode enquêtes uitgevoerd en momenteel wordt met fijnstofsensors onderzocht of houtstook meetbaar (en eventueel handhaafbaar) is. Ook loopt er nog een landelijke discussie over mogelijkheden van een stookverbod. De resultaten van de enquêtes en de metingen worden gebruikt voor de verder uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak houtrook. Vaststelling vindt plaats in het tweede kwartaal van 2023.
<ul style="list-style-type: none">Vaststellen en uitvoeren (sanerings)maatregelen spoedlocatie Seringenstraat (bodemverontreiniging).	Conform. In september 2022 is bij het bevoegd gezag een saneringsplan ingediend. In het plan wordt voorgesteld om door middel van het monitoren van het grondwater aan te tonen dat er sprake is van een stabiele eindsituatie. Het plan heeft instemming van het bevoegd gezag, deze is nog niet verkregen. Monitoring is voorzien tot en met 2025. Dan wordt beoordeeld of er daadwerkelijk sprake is van een stabiele eindsituatie.
<ul style="list-style-type: none">Continueren van verdere aansluiting van (bestaande) panden in de binnenstad op het bestaande warmtenet in Belvédère.	In 2021 en 2022 zijn 287 woningequivalenten op het warmtenet aangesloten. Hiervan was 33 bestaande bouw en 254 nieuwbouw.

- Onderzoeken of het technisch en economisch haalbaar is om dat warmtenet in west uit te breiden en een nieuw lokaal warmtenet in oost aan te leggen.
- In samenwerking met regionale partners opstellen van regionale structuur warmte (als onderdeel van de RES 2.0) met daarin opgenomen een technisch en economisch haalbaar (regionaal) plan om de levering van restwarmte vanuit Chemelot mogelijk te maken.
- Besluit over inkoop regionaal duurzaam opgewekte energie.

Realisatie 2022

De Ondergrondstudie warmtenet Centrum oost en west is afgerond.

Uit de ondergrondstudie blijkt dat de ruimte voor een warmtenet in het historische centrum zeer beperkt is, en het aanleggen ervan tot grote maatschappelijke impact zal leiden. In 2023 wordt daarom een alternatieve warmtevoorziening (groen gas of waterstof) nader onderzocht.

Het onderzoek naar een nieuw lokaal warmtenet in Oost (Nazareth) loopt nog. De aankondiging dat warmtenetten in publieke handen dienen te komen heeft tot extra complexiteit (en daarmee vertraging) geleid in de onderzoeksfase.

De restwarmte van Chemelot is voldoende voor zo'n 70.000 tot 130.000 woningen, ongeveer 25 à 45% van de Zuid-Limburgse woningvoorraad. Er zijn scenario's voor verdeling opgesteld, in alle scenario's neemt Maastricht deel. In 2022 is een aparte stuurgroep en werkgroep opgericht voor het Warmtenet Zuid-Limburg (WZL). Besluitvorming volgt in 2023.

Het onderzoek naar de mogelijkheden om elektriciteit en gas binnen de (Eu)regio duurzaam kosteneffectief te kunnen gaan inkopen voor de eigen gemeentelijke organisatie loopt. Het onderzoek bestaat uit verschillende deelonderzoeken. Het blijkt mogelijk om een regionale entiteit op te zetten middels een zgn. horizontale samenwerking. Hier zijn (meer)kosten aan verbonden. Een laatste (organisatorisch) onderzoek loopt nog. Vanwege de complexiteit van het dossier is besluitvorming doorgeschoven naar 2023.

Onvoorziene inspanningen 2022

Energiecrisis

De gemeente heeft in 2022 verschillende acties uitgevoerd om de energiecrisis het hoofd te bieden, waarbij ze rekening houdt met haar eigen rol en mogelijkheden en de verantwoordelijkheden van andere overheden of strategische partners. Deze acties vallen deels onder programma 6 Sociaal domein en deels onder programma 7 Volksgezondheid en milieu. Voor inkomensondersteuning: zie programma 6. Onder programma 7:

- De gemeente Maastricht heeft in 2022 van het rijk € 4,8 mln. ontvangen om inwoners te helpen bij het nemen van kleine energiebesparende maatregelen. Hulp is op meerdere manieren geboden, waaronder de inzet van zgn. energiebespaarders, waardebonden en bespaarcampagnes. Deze aanpak wordt in 2023 voortgezet.
- Versneld uitvoeren van de verduurzaming van de slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G) en het maken van prestatieafspraken in lijn met de Nationale Prestatieafspraken. De basis voor de versnelling van het isolatieprogramma is, dat op de midden en lange termijn middelen ter beschikking komen. Ook de inzet van energiecoaches en aanverwante dienstverlening is uitgebreid.

Wat heeft het gekost?

Milieubeheer (7.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	5.084	5.065	6.001	936 N
Baten	68	68	1.962	1.894 V
Saldo van baten en lasten	-5.016	-4.997	-4.039	958 V
Toevoeging reserves	0	1.705	913	792 V
Onttrekking reserves	0	1.087	204	883 N
Saldo mutaties reserves	0	-618	-709	91 N
Resultaat	-5.016	-5.615	-4.748	867 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Energietransitieplan/klimaatakkoord	690 N	17 V	673 V	0 N
SPUK energiearmoede	891 N	891 V		0 N
SPUK schone lucht akkoord	232 N	232 V		0 N
Subsidie geluidsanering	703 N	703 V		0 N
MEAMKB (TONK)	300 V		300 N	0 N
Apparaatskosten	361 V			361 V
Regionale Energie Strategie (RES) gelden	640 V		640 N	0 N
Kapitaallasten	330 V			330 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	51 N	51 V	176 V	176 V
Totaal afwijkingen	936 N	1.894 V	91 N	867 V

Ten tijde van de bestuursrapportage 2022 was de veronderstelling dat voor het energietransitieplan/klimaatakkoord weinig kosten meer gemaakt zouden worden in 2022, derhalve is toen reeds een dotatie aan de reserve overloop gedaan van in totaal € 1,25 mln. Er zijn echter toch nog kosten gemaakt. Het negatieve resultaat valt weg tegen de nu benodigde onttrekking uit de reserve overloop.

Activiteiten en projecten met dekking uit bijdragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen dienen op basis van het BBV als last te worden verantwoord. Tegenover deze lasten staan baten (bijdragen) waardoor er per saldo geen sprake is van een resultaatteffect. Dit geldt voor de onderwerpen energiearmoede, Schone Lucht Akkoord en de subsidie geluidssanering.

De TONK-middelen worden ingezet ten behoeve van het verduurzamen van MKB-bedrijven. Aangezien dit programma in 2022 nog niet is uitgezet, behoeven deze gelden ook nog niet onttrokken te worden uit de reserve TONK.

Het voordeel op de apparaatskosten wordt met name veroorzaakt door gelden bodembescherming. Bij de meicirculaire 2022 zijn gelden bodembescherming ad € 0,358 mln. beschikbaar gekomen. Deze gelden dienen primair ter dekking van de apparaatskosten. Gebleken is dat deze gelden niet nodig zijn en hiermee vrijvallen.

De middelen voor de Regionale Energietransitie (RES) zijn bedoeld voor de totale regio. De niet benutte middelen, in 2022 € 0,640 mln. worden gestort in een reserve RES. Bij de uitgaven zijn we afhankelijk van het tempo van andere regiogemeenten. Om te voorkomen dat we middelen niet kunnen uitkeren als ze nodig zijn, wordt aan de voorkant altijd rekening gehouden met het meest optimistische scenario qua planning. In de praktijk pakt dit vaak langzamer uit.

Achterblijven/vertraging van verwachte investeringen inzake milieuzone en energietransitieplan leidt tot lagere kapitaallasten. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging. Denk o.a. aan: begraafplaatsen en crematoria; lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden).

Wat willen we bereiken?

Alle burgers kunnen, ongeacht hun geloofsovertuiging, begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats aan de Tongerseweg of er kan voor hen een asbestemming (verstrooiing of urnen bijplaatsing) plaatsvinden (= uitvoering Wet op de lijkbezorging).

Wat doen we daarvoor?

Toekomstbestendig exploiteren algemene begraafplaats

Als gemeente bieden wij met de algemene begraafplaats de gelegenheid voor nabestaanden om te rouwen en gedenken in een cultuur- en natuurhistorisch waardevolle, monumentale omgeving. Op dit moment is de transitie ingezet om de gemeentelijke begraafplaats zodanig te transformeren dat deze meer aansluit bij de huidige wensen en behoeften.

Realisatie prestaties in 2022

Prestaties: Conform. De begraafplaats is in 2022 een rouw –en gedenkpark geworden. Het project is hiermee formeel afgerond.

Wat waren de aandachtspunten in 2022

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststelling geactualiseerde verordening met nieuwe tarieven begraafplaats (uiterlijk 1^e kwartaal 2022). 	Conform.
Uitvoerend (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Centraal in 2022 staan de in 2021 gestarte uitvoerende werkzaamheden m.b.t. de begraafplaats, zowel civieltechnisch als m.b.t. groen. Denk aan opknappen paden, aanleg nieuwe strooiweide, start aanleg herdenkingsbos, omvorming groenvoorzieningen, vervanging bomen en hagen, e.d. Verder aandacht voor de (digitale) informatievoorziening en de bewegwijzering. 	De werkzaamheden zijn uitgevoerd met uitzondering van de digitale informatievoorziening. De digitale informatievoorziening wordt gekoppeld aan een app, die voor de Memorial cube is ontwikkeld. Implementatie ervan wordt verwacht in 2023.

- Haalbaarheidsonderzoek en besluitvorming gericht op een zogenaamde Memorial Cube; een voorziening die op een eigentijdse wijze tegemoet kan komen aan behoefte van mensen om de as van een overledene te bewaren.
- Aandacht voor partnerschappen met relevante stakeholders om zoveel mogelijk te kunnen aansluiten bij klantwensen en –behoeften.

Realisatie 2022

Conform. De Memorial Cube is geplaatst en is operationeel.

Met een aantal ondernemers is afgesproken, dat zij bij een gewenste asverstrooiing gebruik mogen maken van het rouw- en gedenkpark aan de Tongerseweg.

Wat heeft het gekost?

Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	621	614	680	66 N
Baten	483	483	547	64 V
Saldo van baten en lasten	-138	-131	-133	2 N
Toevoeging reserves	9	9	9	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	-9	-9	-9	0 N
Resultaat	-147	-140	-142	2 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	66 N	64 V		2 N
Totaal afwijkingen	66 N	64 V	0 N	2 N

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 7 Volksgezondheid en milieu	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Volksgezondheid (7.1)	7.761	8.383	7.679	704 V
Riolering (7.2)	10.379	10.296	10.550	254 N
Afval (7.3)	14.855	19.294	19.616	322 N
Milieubeheer (7.4)	5.084	5.065	6.001	936 N
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	621	614	680	66 N
Totaal lasten	38.700	43.652	44.526	874 N
Volksgezondheid (7.1)	1.212	1.212	74	1.138 N
Riolering (7.2)	16.446	16.586	16.840	254 V
Afval (7.3)	22.031	27.551	27.873	322 V
Milieubeheer (7.4)	68	68	1.962	1.894 V
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	483	483	547	64 V
Totaal baten	40.240	45.900	47.296	1.396 V
Volksgezondheid (7.1)	-6.549	-7.171	-7.605	434 N
Riolering (7.2)	6.067	6.290	6.290	0 N
Afval (7.3)	7.176	8.257	8.257	0 N
Milieubeheer (7.4)	-5.016	-4.997	-4.039	958 V
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	-138	-131	-133	2 N
Totaal saldo van baten en lasten	1.540	2.248	2.770	522 V
Toevoeging reserves	646	2.364	1.572	792 V
Onttrekking reserves	0	1.087	204	883 N
Saldo mutaties reserves	-646	-1.277	-1.368	91 N
Resultaat	894	971	1.402	431 V
Investerings programma 7 (bedragen x € 1.000)				rekening 2022
Begraafplaats				763
Riolering				3.342
Uitvoeren Energietransitieplan				255

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakvelden

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

BBV-indicatoren ¹	Maastricht					Gemeenten 100.000 - 300.000 2022
	2018	2019	2020	2021	2022	
Aantal nieuwbouw woningen per 1.000 woningen ^{1a,2}	1,5	3,6	7,2	8,0	15,3	9,5
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1.000) ^{1b}	196	209	224	238	258	300
Demografische druk (%) ^{1b,3}	60,7	61,8	62,1	63,7	64,2	63,9
Gemiddelde gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (€) ^{1c}	720	741	781	809	975	834
Gemiddeld gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens (€) ^{1c}	738	759	800	827	995	913

- 1) Bron 'waarstaatjemeente.nl' waarbij geldt: (1a) ABF Systeem Woningvoorraad; (1b) CBS; (1c) COELO. De meest recente meetgegevens zijn weergegeven.
- 2) Deze indicator heeft voor Maastricht beperkte waarde. Er is weinig nieuwbouw in Maastricht, omdat onze bevolking weinig tot niet groeit.
- 3) Demografische druk = som van aantal personen jonger dan 20 jaar en aantal personen ouder dan 65 jaar in verhouding tot aantal personen van 20 tot en met 65 jaar.

8.1 Ruimtelijke ordening

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening en per 1 januari 2024 de Omgevingswet. Denk o.a. aan: voorbereiden en vaststellen van de geactualiseerde omgevingsvisie; voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen/omgevingsplan.

Wat willen we bereiken?

We willen de juiste condities creëren in Maastricht om goed te leven, werken, wonen, recreëren, studeren en meer. Hiervoor bewaken en versterken we de fysieke leefomgeving om zo sociale, economische en culturele dynamiek te faciliteren.

Wat doen we daarvoor?

1. Kaderstelling en advisering

Met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's stellen we de kaders voor het omgevingsplan. Op basis van onder andere deze kaders adviseren wij initiatiefnemers bij de planuitwerking. Op basis van de in 2021 vastgestelde leidraad participatie ligt de verantwoordelijkheid voor participatie bij de initiatiefnemer. In voorkomende gevallen acteert de gemeente zelf als initiatiefnemer.

2. Toetsing, vaststelling en ontsluiting van bestemmingsplannen

We toetsen integraal de ingediende bestemmingsplannen/(deel)omgevingsplannen aan het gemeentelijk beleid. Na de vaststelling publiceren we de bestemmingsplannen en worden deze conform wettelijke vereisten digitaal beschikbaar gesteld.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022

Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)

- Vaststellen bestemmingsplan(nen) Enci-gebied: op basis van het raadsbesluit van 9 juni 2020, kunnen er één of meerdere deel-bestemmingsplannen voor het Enci-gebied worden voorgelegd.

In april 2022 informeerde ENCI de gemeente en andere partners dat het bedrijventerrein is verkocht aan Limburg Real Estate. Op 27 september 2022 is een voorbereidingsbesluit genomen door de raad.

De nieuwe eigenaar werkt een nieuwe toekomstvisie uit in een Ambitiedocument in goede samenwerking met betrokken partijen.

Daarnaast werken wij met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed in samenspraak met de Provincie Limburg aan de standpuntbepaling over mogelijke aanwijzingen van (rijks-, gemeentelijke) monumenten van het industrieel erfgoed op het bedrijventerrein.

Beide sporen worden samengebracht in een volgende actualisatie van het Plan van Transformatie en publiekrechtelijk verankerd in een nieuw bestemmingsplan. De actuele stikstof problematiek belemmert echter het opstellen van een integraal bestemmingsplan. De raad is hierover geïnformeerd in de RIB van 16 februari 2023.
- Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied Oost (onder voorbehoud van de verdere uitwerking van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering en het provinciale beleid hierover).

Vanwege de complexiteit en voortdurende onzekerheid op het gebied van stikstof vond de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied Oost niet plaats in 2022. Besluitvorming over bestemmingsplan Buitengebied Oost is voorzien in het vierde kwartaal van 2023. Het ontwerpbestemmingsplan zal daartoe in het tweede/derde kwartaal van 2023 ter inzage worden gelegd.
- Vaststellen meerdere bestemmingsplannen voor A2-vastgoed (afhankelijk van nadere stedenbouwkundige uitwerking).

Het ontwerpbestemmingsplan 'Woontoren Groene Loper' is in de zomer van 2022 ter inzage gelegd. Vanwege de complexiteit en voortdurende onzekerheid op het gebied van stikstof is vaststelling voorzien in het tweede kwartaal van 2023.

- Vaststellen Wijzigingsverordening omgevingsplan (2e kwartaal).
- Vaststellen Legesverordering (2e kwartaal).

Realisatie 2022

Vanwege het (wederom) uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de vaststelling van de wijzigingsverordening verschoven naar eind 2023. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een RIB op 3 februari 2023.

Vanwege het (wederom) uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal de legeverordening worden geïntegreerd in de gemeente brede legesverordening. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een RIB op 3 februari 2023.

Uitvoerend (collegebevoegdheden)

- We faciliteren naar schatting een 15-tal particuliere gebieds- en locatieontwikkelingen, die zich in de loop van 2021/2022 aandienen met een (postzegel)bestemmingsplan of een projectafwijkingbesluit (omgevingsvergunning met afwijking van het bestemmingsplan).

In 2022 zijn o.a. voor de volgende gebieds- en locatieontwikkelingen (postzegel) bestemmingsplannen vastgesteld of omgevingsvergunningen (afwijking bestemmingsplan) verleend: 'Nieuwbouw appartementen Heugemerweg', 'Geusselpark Scheggen 1a, 1b en 2', 'Tillystraat', 'Hoofdkantoor DSM'. Daarnaast is de gebiedsvisie voor het gebied 'Trega/Zinkwit' vastgesteld in combinatie met het nemen van een voorbereidingsbesluit.

Wat heeft het gekost?

Ruimtelijke ordening (8.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	7.393	7.600	6.325	1.275 V
Baten	1.108	711	693	18 N
Saldo van baten en lasten	-6.285	-6.889	-5.632	1.257 V
Toevoeging reserves	2	947	1.140	193 N
Onttrekking reserves	0	663	427	236 N
Saldo mutaties reserves	-2	-284	-713	429 N
Resultaat	-6.287	-7.173	-6.345	828 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Omgevingswet	387 V	190 N	197 N	0 N
Wijkgerichte projecten	267 V		267 N	0 N
Apparaatskosten	91 V	36 V		127 V
Trega dossier	115 N			115 N
Vastgoedinformatie	71 V	36 V		107 V
Taakstelling rente op projecten		100 V		100 V
Kapitaallasten	588 V			588 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	14 N		35 V	21 V
Totaal afwijkingen	1.275 V	18 N	429 N	828 V

In de septembercircularie 2022 zijn extra gelden (€ 0,752 mln.) toegekend t.b.v. de invoering van de Omgevingswet. Gezien de opgeschoven implementatiedatum, is reeds een bedrag van € 0,700 mln. gestort in de reserve Omgevingswet. De resterende niet in 2022 bestede kosten worden ook toegevoegd aan deze reserve. Derhalve een budgettair neutraal effect.

De voortgang van diverse wijkgerichte projecten is in 2022 achter gebleven bij de verwachting. Dit leidt ook tot een lagere onttrekking uit de daartoe gevormde reserve. Derhalve een budgettair neutraal effect.

In 2022 zijn meer apparaatskosten doorbelast naar projecten, waardoor een voordeel is ontstaan ad € 0,127 mln.

Vanwege de grote onzekerheid op doorgang van het woningbouwproject op de voormalige Trega-locatie worden de gemaakte kosten ad € 0,115 mln. ten laste van het jaarrekeningresultaat gebracht.

Het voordelige resultaat op vastgoedinformatie ontstaat door de uitvoering van diverse rendabele projecten ad € 0,058 mln. en een onderuitputting op de inkoop van beeldmateriaal en overige ad € 0,049 mln.

De ten laste van projecten toe te rekenen rente is afhankelijk van zowel de omvang van de projecten als de dan geldende rente. Omdat de toe te rekenen rente bij het opstellen van de begroting niet bekend is, wordt gewerkt met een taakstellende rente. De werkelijk toegerekende rente in 2022 is € 0,100 mln. hoger dan begroot, hetgeen resulteert in een voordelig resultaat.

Vertraging/achterblijven van verwachte investeringen inzake Noorderbrug en Tapijn leiden tot lagere kapitaallasten. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie. Denk o.a. aan: grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen; verkoop van bouwrijpe gronden.

Wat willen we bereiken?

Grondeigendom benutten als instrument om doelstellingen van andere beleidsprogramma's te realiseren.

Wat doen we daarvoor?

Grondexploitaties zijn een middel ter realisatie van gemeentelijke doelen/projecten. Zie voor meer details de paragraaf grondbeleid (onderdeel 'Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's') en bijlage 11 (grootstedelijke projecten).

Het gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid wordt gemonitord via de rapportage "Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties" (MPGV). Deze rapportage wordt jaarlijks gelijktijdig met de jaarstukken aan de raad aangeboden.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen kadernota Grond- en Vastgoedbeleid (1e kwartaal 2022). 	De raad heeft de kadernota Grond- en Vastgoedbeleid op 27 september 2022 vastgesteld.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen Stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2022 (2e kwartaal 2022). 	De raad heeft de stand van zaken planontwikkeling Belvédère inclusief actualisatie grex 2022 vastgesteld op 21 juni 2022.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen rapportage Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) (2e kwartaal 2022). 	De raad heeft de rapportage Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) vastgesteld op 12 juli 2022.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Grootstedelijke projecten. 	Zie bijlage 10.

Wat heeft het gekost?

Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein) (8.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	9.370	7.818	2.457	5.361 V
Baten	9.370	7.818	2.319	5.499 N
Saldo van baten en lasten	0	0	-138	138 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	0	0	-138	138 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Grondexploitaties	5.498 V	5.498 N		0 N
Project Belfort	185 N			185 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	48 V	1 N		47 V
Totaal afwijkingen	5.361 V	5.499 N	0 N	138 N

Met betrekking tot de uitgaven bouwgrondexploitatie zijn de kosten hoger dan begroot. Het resultaat lasten bouwgrondexploitatie correleert met het resultaat baten bouwgrondexploitatie waardoor er per saldo geen sprake is van een resultaat.

Alle kosten van project Belfort (niet KKC) worden ten laste van het jaarrekeningresultaat gebracht, aangezien voorsnog geen dekking voorhanden is. Voor de zomer van 2023 zal een projectplan aan de raad worden voorgelegd.

8.3 Wonen en bouwen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Denk o.a. aan: (leges) omgevingsvergunning; bouwtoezicht; basisregistratie adressen en gebouwen (BAG); woningbouw en woningverbetering, renovatie; woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning; stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

We willen dat iedereen op een prettige manier in Maastricht kan wonen in een hoogwaardige en veilige (bebouwde) leefomgeving.

Effectindicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Oordeel inwoners over eigen woonomgeving ¹	7,4	geen meting	7,7	7,7	7,6	7,7
Saldo ontwikkeling woningvoorraad (aantal eenheden per jaar)	-71	-51	1.006	438	1.105 ²	410 ³

1) Bron: Stadspeiling.

2) Realisatie 2022 (CBS Statline). Saldo van opgeleverde nieuwbouw (+ 969), splitsen en functieverandering naar wonen (+ 281), woningomzetting naar onzelfstandige kamers en functieveranderingen van wonen naar andere functie (- 137), sloop (- 40) en administratieve correctie (+ 32).

3) Gemiddeld jaarprogramma woonprogrammering 2021-2030 350 woningen/jaar; zelfstandige eenheden a.g.v. splitsen en herbestemmen 60 woningen/jaar; exclusief studentenhuysvesting en tijdelijke woningbouw.

Wat doen we daarvoor meerjarig (going concern)?

1. Woonbeleid

We voeren het vastgestelde beleid uit zoals vastgelegd in de woonvisie 2018 en de woonprogrammering 2021-2030. Daarbij is aandacht voor monitoring (incl. het volgen van de woningmarktontwikkelingen op basis van “kantelpunten”) en wordt regionaal afgestemd.

2. Afspraken met partners

- Via het BOWW (Bestuurlijk Overleg Wonen en Wijken) maken wij over diverse woonthema's meerjarige prestatieafspraken met corporaties en huurdersbelangenverenigingen.
- Via het BOWWZ (Bestuurlijk Overleg Wonen, Wijken en Zorg) maken wij over woon-zorg thema's afspraken met corporaties, huurdersbelangenverenigingen en zorgpartijen.
- Met het Hoger Onderwijs (Universiteit en Hogeschool) stemmen we periodiek af over de studentenaantallen en maken we afspraken over studentenhuysvesting.

3. Bouw- en woningtoezicht

- Via een kwalitatieve vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) draagt de gemeente zorg voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en toetst aan de regels van het lokaal en regionaal woonbeleid.
- In het gemeentelijke bouw- en woningtoezicht ligt de nadruk op het beoordelen van omgevingsvergunningen en de controle op de naleving van de bouwregels bij de uitvoering.
- Handhaving vindt o.a. plaats door te reageren op meldingen over illegaal slopen en bouwen en strijdig gebruik van gebouwen en/of percelen (WRO) en door periodieke inspecties op de brandveiligheid in grotere verblijfsgebouwen.

Realisatie prestaties 2022

- Realisatie prestatie 1 Woonbeleid: conform, enkel de oplevering van de monitor is vertraagd. De raad is hierover geïnformeerd via de dagmail van 20 december 2022 die verwijst naar de update van de bijhorende toezegging in [parlaeus](#).
- Realisatie prestatie 2 en 3: conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

Realisatie 2022	
Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Consultatie over de uitkomsten van de in 2021 gestarte evaluatie en de daarop te baseren nieuwe beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen in 2e kwartaal van 2022. 	Het peilvoorstel voor de nieuwe beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen is aangeboden aan de raad op 20 september 2022.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen van regels m.b.t. buy-to-let (met name het reguleren van de opkoopbescherming) 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen aangepaste Verordening Welstands-/Monumentencommissie in 1e helft 2022. 	Vastgesteld door de raad op 27 september 2022.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen nieuwe legesverordening fysieke diensten Omgevingswet in 1e helft 2022. 	Vastgesteld door de raad op 8 november 2022.
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Afronden van de evaluatie beleidsregels splitsen, omzetten en herbestemmen. Na consultatie met raad en belanghebbenden vaststellen van nieuwe beleidsregels. 	Evaluatie en consultatie is afgerond in 2022. Besluitvorming over de nieuwe beleidsregels heeft plaatsgevonden in het tweede kwartaal van 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het programma studentenhuisvesting 2021-2025. 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Besluitvorming jaarplan woonruimteverdeling 2022 (verdeelaafspraken sociale huurwoningen). 	Conform.
<ul style="list-style-type: none"> Per 1 juli 2022 valt de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging bij bouwwerken van gemeenten verschuift dan naar private keuringsinstanties. 	De inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is uitgesteld naar 1 januari 2024.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen integraal VTH beleidsplan 2022. 	Het Beleidsplan VTH-taken Omgevingsrecht en Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid Regio Zuid-Limburg (RUD ZL) 2023-2026 is door het college vastgesteld op 31 januari 2023 en aansluitend verzonden naar raad en provincie.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen (uiterlijk in 2e kwartaal 2022) VTH evaluatieverslag 2021 en jaarprogramma 2022 en ter kennisneming aanbieden aan de raad en provincie. 	Vaststelling heeft plaatsgevonden door het college op 19 juli 2022 en aansluitend heeft verzending plaatsgevonden naar de raad en provincie.
<ul style="list-style-type: none"> Vaststellen (uiterlijk in 3e kwartaal 2022) jaarverslag 2021 Welstands-/Monumentencommissie en ter kennisneming aanbieden aan de raad. 	Vaststelling heeft plaatsgevonden door door het college op 20 december 2022 en aansluitend is het jaarverslag ter kennisname verzonden naar raad.

Wat heeft het gekost?

Wonen en bouwen (8.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	6.021	10.343	6.154	4.189 V
Baten	5.223	6.068	6.587	519 V
Saldo van baten en lasten	-798	-4.275	433	4.708 V
Toevoeging reserves	0	123	153	30 N
Onttrekking reserves	591	4.061	672	3.389 N
Saldo mutaties reserves	591	3.938	519	3.419 N
Resultaat	-207	-337	952	1.289 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)	2.662 V		2.662 N	0 N
Krimpgelden	787 V		787 N	0 N
SPUK Bevolkingsdaling	806 V	806 N		0 N
Legesopbrengsten en dwangsommen WABO		1.328 V		1.328 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	66 N	3 N	30 V	39 N
Totaal afwijkingen	4.189 V	519 V	3.419 N	1.289 V

De inzet van het merendeel van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) is afhankelijk van koppelkansen met derde partijen. In 2022 zijn deze achtergebleven bij de verwachtingen, derhalve behoeven de niet benutte gelden ook niet onttrokken te worden uit de daartoe gevormde bestemmingsreserve ISV. Per saldo een budgettair neutraal effect.

Het Rijk heeft de krimpgelden aan de totale regio toegekend, waarbij Maastricht als penvoerder opereert. Iedere regiogemeente dient voorstellen tot besteding in die door een stuurgroep worden beoordeeld. Na goedkeuring worden de middelen door Maastricht uitbetaald. De niet bestede gelden dienen dan ook niet onttrokken te worden uit de daartoe gevormde bestemmingsreserve Krimpgelden. Derhalve een budgettair neutraal effect.

Activiteiten en projecten met dekking uit bijdragen van het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen, zoals de specifieke uitkering voor Bevolkingsdaling, dienen op basis van de wetgeving als lasten te worden verantwoord. Tegenover deze lasten staan baten, waardoor per saldo geen sprake is van een resultaatteffect.

Het voordeel op legesopbrengsten WABO (€ 1,245 mln.) wordt enerzijds veroorzaakt door een stijging van het aantal vergunningaanvragen WABO en anderzijds door vergunningverlening van een aantal grootschalige projecten. Daarnaast is sprake van opgelegde dwangsommen illegale bouwwerken (€ 0,083 mln.) die vanuit hun aard niet worden begroot.

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Ruimtelijke ordening (8.1)	7.393	7.600	6.325	1.275 V
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein) (8.2)	9.370	7.818	2.457	5.361 V
Wonen en bouwen (8.3)	6.021	10.343	6.154	4.189 V
Totaal lasten	22.784	25.761	14.936	10.825 V
Ruimtelijke ordening (8.1)	1.108	711	693	18 N
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein) (8.2)	9.370	7.818	2.319	5.499 N
Wonen en bouwen (8.3)	5.223	6.068	6.587	519 V
Totaal baten	15.701	14.597	9.599	4.998 N
Ruimtelijke ordening (8.1)	-6.285	-6.889	-5.632	1.257 V
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein) (8.2)	0	0	-138	138 N
Wonen en bouwen (8.3)	-798	-4.275	433	4.708 V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.083	-11.164	-5.337	5.827 V
Toevoeging reserves	2	1.070	1.293	223 N
Onttrekking reserves	591	4.724	1.099	3.625 N
Saldo mutaties reserves	589	3.654	-194	3.848 N
Resultaat	-6.494	-7.510	-5.531	1.979 V

Investerings programma 8 (bedragen x € 1.000)	rekening 2022
A2 bijdrage	42
Brightlands MHC	1.070
Ontwikkeling de Heeg	35
Herijking herstructurering	1.161
Vestingwerken	219
Laan in den Drinck	72
Mosa Porselein	62
Lanakerveld	26
MECC	711

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

0.1	Bestuur
0.2	Burgerzaken
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden
0.4	Overhead
0.5	Treasury
0.61	OZB woningen
0.62	OZB niet-woningen
0.63	Parkeerbelasting
0.64	Belastingen overig
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
0.8	Overige baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten

BBV-indicatoren ¹	Maastricht				
	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal fte formatie per 1 januari per 1.000 inwoners ²	12,4	12,8	13,2	13,0	12,9
Aantal fte bezetting per 1 januari per 1.000 inwoners ³	11,4	12,0	12,2	11,9	12,3
Apparaatskosten per inwoner ⁴	1.039	1.111	1.153	1.119	1.139
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen ⁵	11,6	12,8	12,3	12,7	10,3
Overhead (% van totale lasten) ⁶	8,7	8,8	9,4	10,0	9,7

- 1) Het BBV schrijft voor dat benchmarken plaatsvindt via de cijfers gepubliceerd op 'waarstaatjegemeente.nl'. Op deze site ontbreken voor alle BBV-indicatoren horend bij programma 0 de cijfers voor 'gemeenten 100.000-300.000 inwoners'. Reden waarom gegevens in deze kolom ontbreken in deze tabel. De bron van alle indicatoren in deze tabel is gemeente Maastricht.
- 2) *BBV-definitie formatie:*
Het gaat hier om toegestane formatie in fte ambtelijke organisatie. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste instelling, een tijdelijke instelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is equivalent van 36-uur werkweek. Heeft een gemeente formatieplaatsen opgenomen, die de gemeente uitvoert voor een andere overheidsorganisatie (verhuurde fte's aan bijvoorbeeld een andere overheidsorganisatie of een shared serviceorganisatie) dan dienen deze in mindering te worden gebracht op de totale formatieve omvang.
- 3) *BBV-definitie bezetting:*
Het gaat hier om het werkelijk aantal fte (dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan) dat werkzaam is. Ook boventallige medewerkers worden meegeteld.
- 4) *BBV-definitie apparaatskosten:*
Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Korter gezegd: Apparaatskosten zijn alle personele - en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (excl. griffie en bestuur).
- 5) *BBV-definitie externe inhuur:*
Inhuur betreft het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt. Het kan onder andere gaan om de inzet van uitzendkrachten, ZZP'ers of detacheringsovereenkomsten. Het kan zowel gaan om inhuur voor tijdelijke vervanging of voor inhuur van specialisten met specialistische vakkennis die ontbreekt in uw organisatie. Niet: uitbesteding. Kenmerk van inhuur is dat ingehuurd functionaris een plaats krijgt in de hiërarchie van de organisatie. Definitie is conform HR-monitor A+O fonds.
- 6) *BBV-definitie overheadkosten:*
Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen. Denk aan: college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.); raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.); de ondersteuning van de raad, griffie; regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking; lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Wat willen we bereiken?

Maastricht is een sociale en saamhorige stad, waarin alle inwoners zich thuis voelen. Een stad die vanuit een rijke historie zich steeds nadrukkelijker ontwikkelt en profileert als een internationale universiteitsstad in een krachtige kennisregio. Een veilige, duurzame en vitale stad met een aantrekkelijk leef-, werk-, en verblijfsklimaat voor bewoners, bedrijven en bezoekers. Dat is onze ambitie voor Maastricht. Dat is onze stad, die zich kenmerkt en onderscheidt als onbegrensd en ontspannen.

Randvoorwaardelijk voor het bereiken van de inhoudelijke doelen is een goed functioneren van de gemeentelijke bestuursorganen, eigenstandig en in samenwerking. De raad wil hieraan een bijdrage leveren met een herijking van het vergadermodel, voor collegezijde is de ambitie om de functie bestuurscontrol verder vorm en inhoud te geven.

Effectindicatoren ¹	Realisatie				
	2018	2019	2020	2021	2022
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende luistert naar de mening van haar inwoners	geen meting	geen meting	71	63	69
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente inwoners voldoende betreft bij plannen, activiteiten en voorzieningen	geen meting	geen meting	70	66	69
% Maastrichtenaren dat vindt dat de gemeente voldoende ruimte biedt voor realiseren van ideeën en initiatieven	geen meting	geen meting	78	71	73

1) Bron: Stadspeiling.

Wat doen we daarvoor?

Maastricht is een stad waarin bewoners, bedrijven, instellingen en bestuur met wederzijds respect voor elkaars belang gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de stad. Daarmee zetten we gezamenlijk stappen op weg naar het het doel dat we willen bereiken, zoals dat hierboven staat geformuleerd.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat waren de aandachtspunten in 2022?**Realisatie 2022****Kaderstellend en controlerend (raadsbevoegdheden)**

- Vaststellen beschikbare middelen voor uitvoeren projecten Burgerbegroting 2023.

Door corona is de burgerbegroting vertraagd van start gegaan. In oktober 2022 bepaalde de stad welke projecten in 2023 worden uitgevoerd. De uitvoering loopt tot en met december 2023.

- Realiseren nieuw hoofdlijnenakkoord 2022-2026 en adequate doorvertaling hiervan in onder meer de programmabegroting 2023.

Realisatie 2022

Conform.

Uitvoering (collegebevoegdheden)

- Overheids- en burgerparticipatie:
We starten in 2022 met de Burgerbegroting en er is een vervolg van de Kinderraad en Kinderburgemeester en het Jeugdlintje.
- Smart City:
De gemeente heeft veel initiatieven lopen of afgerond, die vallen onder de vlag van Smart City. Om die reden is gekozen om Smart City te blijven koppelen aan bestaande opgaven. We participeren in landelijke initiatieven om meer collectivisering tot stand te brengen, gebruik te kunnen maken van kennis en expertise en om het netwerk rondom Smart City te vergroten. Focus voor 2022 is deelname aan de city deal 'Een slimme stad hoe doe je dat'. Een samenwerking tussen het Rijk en de Future City foundation.
- (Eu)regionale samenwerking:
Voor Maastricht is en blijft het belangrijk om allianties in de (eu)regio te vormen. Alliantievorming is ook noodzakelijk om Europese gelden voor projecten beschikbaar te maken omdat partnerschap en cofinanciering belangrijke voorwaarden zijn voor het verkrijgen van Europese middelen. Netwerken als de MAHHL+ en de geformaliseerde samenwerking met de EMR zijn hierin evident, omdat deze ons vereenvoudigde toegang verschaffen tot b.v. Interreg. Daarnaast sluiten we aan bij de bestaande lobbylijnen. Zeker als het gaat om grensoverschrijdende projecten spelen de grensgemeenten (Riemst, Lanaken, Visé etc.) ook een rol.

De Burgerbegroting 2022 is gerealiseerd, met een drukbezocht slotevent op 23 oktober 2022. Ook de Kinderraad en Kinderburgemeester hebben een positief vervolg gekregen. De uitreiking van het Jeugdlintje is uitgesteld naar juni 2023, vanwege betere koppeling met de Nationale Dag van het Kind.

Ons voornemen om in 2022 deel te nemen aan de City Deal 'Een slimme stad hoe doe je dat' is niet doorgegaan, maar landelijke initiatieven rondom Smart City worden gevolgd. Daar waar zich kansen voordoen worden deze meegenomen in bestaande of nieuwe opgaven.

De grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en de lancering en uitbreiding van de Euregionale UIT- agenda is gecontinueerd, evenals het project rondom Euregionale voedselketens. Daarnaast is de verbinding met de EMR verstevigd, wat heeft geleid tot intensievere belangenbehartiging bij de voor Maastricht belangrijke Europese programma's als Interreg.

- **Lobby:**
De start van de nieuwe bestuursperiode 2022-2026 is aanleiding voor herijking van de lobby-prioriteiten alsmede het hernieuwd borgen van taken, rollen en verantwoordelijkheden. Tot dat moment wordt verder gewerkt op basis van actuele prioriteiten en blijft er aandacht voor nieuwe kansen. We sluiten daarbij zoveel mogelijk aan bij de bestaande lobbylijnen van de voor Maastricht relevante koepels zoals de G40 en VNG. Waar nodig wordt een lobby-alliantie gevormd of sluiten we bij een bestaande alliantie aan. Voor specifiek Limburgse issues is de samenwerking met de brede provinciale lobby richting Den Haag en Brussel essentieel evenals de samenwerking op Zuid-Limburgse schaal en met de overige Limburgse steden
- **Positionering Maastricht (onderdeel Working on Europe):** Focus ligt (na de bezuinigingen) op het onderhoud van basisproducten als de Maastricht portal (www.maastricht.nl) en de Maastricht presentatiefilm.
- **Communicatiebereik**
Het communicatiekanaal Thuis in Maastricht (TiM) is in 2021 omgevormd van een traditioneel eenrichtingscommunicatie-instrument naar een platform voor online participatie. TiM speelt in 2022 een belangrijke rol in de participatie-ambities die de raad eind 2021 formuleert.
In coproductie met de Adviescommissie Seniorenbeleid Maastricht is een aanpak ontwikkeld om ouderen beter te bereiken dan voorheen. In 2022 wordt deze aanpak uitgevoerd. De ambities hangen onder meer af van de beschikbare middelen, in relatie tot de organisatieontwikkeling en afbouw externe inhuur (zie RIB van 12 juli 2021).

Realisatie 2022

Herijking van lobby-prioriteiten heeft plaatsgevonden. Daarnaast wordt vanuit de ambitie in het coalitieakkoord gewerkt aan versterking van de lobbyfunctie.

Conform.

Via Thuis in Maastricht zijn in 2022 onder meer de volgende participatietrajecten ondersteund: Burgerbegroting, Houtstook, Kennedybrug, Stadsvisie en Uit-je-dak (vergroening daktuinen en -terrassen)

Maandelijks brengen we Maandcampagnes in een combinatie van verschillende media (online, papier, TV) die een dekking kent van 66% van de bevolking, nog los van social media. Deze Mediamix bestaat uit email (nieuwsbrief), een pagina in VIA, advertentie(s) in De Limburger, berichten in News in English en spotjes op RTV Maastricht en Wat is Loos in Mestreech. De best bereikte doelgroep wordt gevormd door ouderen: 94% van de 75-plussers bereiken we met 1 of meer van deze media.

Onvoorziene inspanningen 2022

Vluchtelingenopvang Oekraïne

De gemeente Maastricht heeft zich mede ingezet voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Het MECC heeft in de beginperiode gediend als doorstroomlocatie waaruit vluchtelingen vervolgens uitstroomden naar andere locaties voor een langere termijn.

Binnen Maastricht is de locatie Overmaze aangewezen voor semipermanente opvang. Deze locatie is eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf. De gemeente heeft de locatie geschikt gemaakt. Voor 2023 resteert afrekening van de gemaakte kosten met het Rijk.

Crisisnoodopvang statushouders / asielzoekers

Naast de vluchtelingenopvang van Oekraïners heeft de gemeente ook te maken gekregen met de organisatie van crisisnoodopvang van vluchtelingen die nog niet zijn aangemeld in het centrale aanmeldcentrum in Ter Apel. Sporthal De Geusselt heeft t/m medio juli gediend als crisisopvanglocatie. Het voormalig schoolgebouw Don Bosco aan de Mariënwaard 51 heeft deze functie overgenomen. Laatstgenoemde locatie is in rap tempo geschikt gemaakt voor de opvang van vluchtelingen.

Wat heeft het gekost?

Bestuur (0.1)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	5.861	6.534	6.331	203 V
Baten	0	38	1.126	1.088 V
Saldo van baten en lasten	-5.861	-6.496	-5.205	1.291 V
Toevoeging reserves	16	58	58	0 N
Onttrekking reserves	20	590	585	5 N
Saldo mutaties reserves	4	532	527	5 N
Resultaat	-5.857	-5.964	-4.678	1.286 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Koningsdag	222 V			222 V
APPA	87 V	999 V		1.086 V
Voormalig bestuur	129 N			129 N
Raad, burgerleden en raadsfracties	179 V			179 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	157 N	89 V	5 N	73 N
Totaal afwijkingen	203 V	1.088 V	5 N	1.286 V

Voor Koningsdag is eind 2019 op basis van ervaringscijfers van voorgaande steden uitgegaan van een benodigd totaalbudget van maximaal € 1,5 mln., bijeen te brengen door gemeente en Provincie Limburg. Dit gold als taakstellend voor de projectorganisatie. Door bovengemiddeld vrijwillige inzet vanuit de Maastrichtse samenleving, zowel voor als achter de schermen, in combinatie met kritische heroverweging begin 2022 van diverse programmaonderdelen vanwege vrees voor forse kostenstijgingen als gevolg uitstel vanwege corona (wat uiteindelijk meeviel), is het mogelijk gebleken om Koningsdag binnen het totaalbudget gerealiseerd te krijgen. In dit bedrag is terugstorting van een gedeelte van de provinciale bijdrage reeds verdisconteerd.

De baten met betrekking tot APPA laten een voordeel van € 0,999 mln. zien. Jaarlijks, in het laatste kwartaal van enig jaar, ontvangt de gemeente van APG een herberekening van de contante waarde van de toekomstige pensioenverplichtingen van de gewezen bestuurders. Dat bedrag moet op balans per 31 december 2022 als voorziening worden verantwoord. Voor het boekjaar 2022 is sprake van een forse daling van de waardering en daarmee een incidentele bate voor boekjaar 2022. In de ontvangen berekening van APG was niet meegenomen de indexatie van 11,96% van de pensioenen per 1 januari 2023. Door de gemeente is hier wel rekening mee gehouden en is het bedrag van indexatie aan het saldo van voorziening toegevoegd. Ten opzichte van de begroting en het daarin opgenomen budget heeft dit nog tot een overschot van afgerond per saldo van € 0,087 mln geleid.

Het nadeel van de uitkeringen "voormalig bestuur" betreft de toename van het aantal personen dat nu een pensioenuitkering ontvangt.

De onderuitputting op de budgetten voor raad, burgerleden en raadsfracties is het gevolg van het begin van een nieuwe raadsperiode. Met name voor de zomer was er een periode van inwerken

waardoor er o.a. minder commissievergaderingen waren. Daarnaast hebben enkele fracties een overschot aan fractiebudget teruggestort.

0.2 Burgerzaken

Toelichting taakveld

Tot het taakveld burgerzaken behoren o.a. paspoorten en rijbewijzen; bevolkingsregister; straatnaamgeving en kadastrale informatie; burgerschap; verkiezingen.

Wat willen we bereiken?

- Tevredenheid over dienstverlening.
- Een goed functionerende BRP (basisregistratie personen).
- Alle Maastrichtenaren die willen en mogen stemmen, kunnen dit ook rechtmatig en zelfstandig.

Effectindicatoren ¹	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
Score tevredenheid klanten GemeenteLoket	8,8	8,7	8,5	8,8	8,7	8,5
Score tevredenheid klanten Callcenter	9,0	8,7	8,3	8,5	8,2	8,3
Score tevredenheid klanten Online dienstverlening	7,9	7,3	7,3	7,7	7,8	7,3

1) Bron: NVVB Dashboard Dienstverlening (instrument om de eigen dienstverlening meetbaar te maken met behulp van kritische prestatie-indicatoren en de scores te vergelijken met andere gemeenten).

Wat doen we daarvoor?

- We leveren producten en diensten op het gebied van burgerzaken.
- We realiseren de afgesproken klanttevredenheid.
- We realiseren de servicenormen.
- We werken aan een correcte BRP.
- We organiseren verkiezingen.

Servicenorm Callcenter en GemeenteLoket

Prestatie-indicatoren	Realisatie					Begroting
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
<i>Servicenorm Callcenter</i> Als u 14043 belt heeft u een medewerker aan de lijn binnen 20 seconden	80%	68% ¹	58% ¹	46% ¹	44% ¹	80%
<i>Servicenorm GemeenteLoket</i> Als u een afspraak heeft bij het GemeenteLoket helpen wij u binnen 5 minuten	92%	91%	89%	91%	90%	100%

1) De laatste jaren is de servicenorm in het callcenter niet gehaald, omdat het aantal calls niet daalde, terwijl dat wel de verwachting was, en de gemiddelde afhandeltijd per call sterk steeg. Per 2023 is daarom de servicenorm aangepast naar in 80% van de gevallen binnen 1 minuut een medewerker aan de lijn, en is er personeel in het callcenter bijgekomen.

Afhandeling post

Vanaf 23 mei 2022 is gestart met het digitaal registreren van centraal binnenkomende post. Brieven en e-mails worden sindsdien als zaak geregistreerd, doorgezet naar de behandelende afdelingen en vervolgens gearchiveerd in een gemeentebreed zaakgericht document management systeem. Hierdoor is er in vergelijking met de periode voor 23 mei 2022 een trendbreuk in de manier en basis waarop de percentages bepaald worden.

In onderstaande tabel zijn de percentages voor het jaar 2022 dan ook gebaseerd op alle geregistreerde brieven en e-mails in dit zaakstelsel over de periode 23 mei t/m 31 december 2022. Het gaat hierbij over alle bij de gemeente binnenkomende e-mails/brieven voor alle organisatieonderdelen met uitzondering van SZMH, zowel met als zonder wettelijke afhandeltermijn. In tegenstelling tot 2021 en daarvoor geldt vanaf 23 mei 2022 dat in de termijn tot moment van afhandeling van de zaak ook de gehele administratieve behandeling en archivering meegenomen is. Dat zorgt ervoor dat we intern beter in de gaten kunnen houden hoe onze post wordt afgehandeld en dat deze cijfers niet vergeleken kunnen worden met de cijfers van voor 23 mei 2022.

Prestatie-indicatoren					Realisatie		Begroting
	2018	2019	2020	2021	1 januari t/m 22 mei 2022	23 mei t/m 31 december 2022	2022
Servicenorm e-mails Als u de gemeente een e-mail stuurt waarvoor geen wettelijke afhandeltermijn geldt heeft u binnen 2 weken antwoord.	96%	94%	97%	95%	89%	-	100%
Servicenorm brieven Als u de gemeente een brief stuurt waarvoor geen wettelijke afhandeltermijn geldt heeft u binnen 4 weken antwoord	98%	84%	90%	83%	77%	-	100%
Termijn beantwoorden en archiveren e-mails gemeente <ul style="list-style-type: none"> Binnen 2 weken Binnen 4 weken Binnen 6 weken 					-	49%	
					-	68%	
					-	74%	
Termijn beantwoorden en archiveren brieven gemeente <ul style="list-style-type: none"> Binnen 4 weken Binnen 6 weken 					-	73%	
					-	78%	

Wat waren de aandachtspunten in 2022?

	Realisatie 2022
Uitvoering (collegebevoegdheden)	
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoering verkiezingsproces conform wet- en regelgeving bij de verkiezing van de gemeenteraad op 16 maart 2022. 	Conform.

Wat heeft het gekost?

Burgerzaken (0.2)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	4.320	4.679	4.836	157 N
Baten	2.015	2.157	2.062	95 N
Saldo van baten en lasten	-2.305	-2.522	-2.774	252 N
Toevoeging reserves	170	173	173	0 N
Onttrekking reserves	225	220	213	7 N
Saldo mutaties reserves	55	47	40	7 N
Resultaat	-2.250	-2.475	-2.734	259 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Apparaatskosten	192 N			192 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	35 V	95 N	7 N	67 N
Totaal afwijkingen	157 N	95 N	7 N	259 N

Op de apparaatskosten is sprake van een nadeel van € 0,192 mln. dat met name wordt veroorzaakt door inzet van tijdelijke capaciteit voor piekwerkzaamheden. Denk hierbij aan het opvangen van de piek voor reisdocumenten, inschrijven van studenten en het aantal calls dat hoog blijft. Daarnaast worden kosten gemaakt voor opleidingen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren taken met betrekking tot onroerend goed dat niet in exploitatie is en niet aan een specifiek beleidsveld is toe te delen: beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Het gaat hier om beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden en landerijen die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt. Deze gebouwen / gronden passen in verwachte gemeentelijke bebouwingsuitbreiding, maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting gestart is. Zie ook paragraaf *grondbeleid*.

Wat heeft het gekost?

Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	6.618	8.793	10.257	1.464 N
Baten	6.026	6.477	9.650	3.173 V
Saldo van baten en lasten	-592	-2.316	-607	1.709 V
Toevoeging reserves	1.199	177	445	268 N
Onttrekking reserves	216	216	227	11 V
Saldo mutaties reserves	-983	39	-218	257 N
Resultaat	-1.575	-2.277	-825	1.452 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Bebouwd Onroerend Goed overig	725 N	547 V		178 N
Onbebouwd Onroerend Goed overig	9 N	119 N		128 N
MECC	60 N	51 N		111 N
Verkoop St. Maartenslaan 26 en Turennestraat 30 (ontwikkeling DSM)	280 N	1.700 V	267 N	1.153 V
Bebouwd Onroerend Goed verkoop woningen	13 N	245 V		232 V
Onbebouwd Onroerend Goed verkoop gronden	190 N	484 V		294 V
Vrijval voorziening dubieuze debiteuren		344 V		344 V
Extra storting voorziening onderhoud	384 N			384 N
Kapitaallasten	229 V		10 V	239 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	32 N	23 V		9 N
Totaal afwijkingen	1.464 N	3.173 V	257 N	1.452 V

Het nadelig resultaat op de portefeuille bebouwd onroerend goed ontstaat met name door de stijging van de onderhoudskosten en energiekosten waarop een tekort van € 0,440 mln. is ontstaan. Dit wordt deels gecompenseerd door hogere huuropbrengsten van € 0,250 mln. als gevolg van nagenoeg geen

leegstand. Daarnaast is nog een subsidie van de Provincie ontvangen voor instandhouding van monumenten voor een bedrag van € 0,298 mln. Hiervoor zijn ook kosten gemaakt, welke op basis van het BBV als last dienen te worden verantwoord. Per saldo is geen sprake van een resultaat-effect. Het nadelig resultaat op de portefeuille onbebouwd onroerend goed ontstaat door de omzetting van een aantal grote erfpachtcontracten in eigendom en het verlagen van pachtprizen door de pachtkamer waardoor de taakstellende opgave niet meer wordt gehaald.

Het nadelig resultaat op het MECC ontstaat door gemaakte kosten naar aanleiding van de waterschade ad € 0,073 mln. en het niet behalen van de taakstelling P5 ad € 0,065 mln. Van alle geleden waterschade is middels het schaderapport en de gemaakte herstelkosten een claim ingediend via de regeling tegemoetkoming waterschade (WT-regeling). Indien akkoord vergoedt de WTS-regeling 58,5% van de kosten.

Het college heeft een (anterieure) exploitatieovereenkomst gesloten met de ontwikkelaar Cinema Maastricht CV voor de herontwikkeling van het voormalig bioscoopcomplex aan de Wilhelminasingel 39 en 39A en het gemeentelijk eigendom aan de Sint Maartenslaan 26 en de Turennestraat 30 te Maastricht. Het initiatief bestaat uit de herontwikkeling van voornoemde panden tot een energieneutraal, duurzaam hoofdkantoor van DSM. Om de herontwikkeling mogelijk te maken heeft de gemeente de panden aan de Sint Maartenslaan 26 en de Turennestraat 30 te Maastricht aan de ontwikkelaar verkocht. De juridische levering heeft plaatsgevonden op 1 juli 2022 jl. Het project loopt nog en er dient nog een aantal kosten verrekend te worden die samenhangen met de verkoop. Ook is gebleken dat naar aanleiding van de gewenste ontwikkelingen de openbare ruimte dient te worden aangepast naar het vereiste basis kwaliteitsniveau. De kosten voor het gemeentelijk aandeel in de openbare ruimte (o.a. bestaande verharding op vereiste basis kwaliteitsniveau brengen en de door gemeente gewenste verbreding van de Turennestraat) dienen in het project te worden meegenomen. Aangezien de kosten hiervan een doorloop kennen in 2023, heeft ten laste van de verkoopopbrengst een storting in de reserve overloop plaatsgevonden. Na aftrek van de project- en pandkosten, de kosten voor verhuizing van diverse huurders en het gemeentelijk aandeel in de aanpak van de openbare ruimte, is een netto-opbrengst behaald van circa € 1,153 mln.

Voortvloeiende uit het actieplan verkoop woningen (principebesluit genomen in 2012) heeft op 1 juli 2022 de verkoop en notariële overdracht van een woning, zijnde Daalstraat 56 plaatsgevonden. De netto-opbrengst (na aftrek verkoopkosten en onvoorziene asbestsanering) bedraagt circa € 0,232 mln.

In het laatste kwartaal heeft de verkoop van een perceel erfpachtgrond aan de Punterweg plaatsgevonden. Na aftrek van de verkoopkosten resulteert dit in een positief resultaat van € 0,294 mln.

De gemeente beschikt over een voorziening dubieuze debiteuren. Deze dient ter dekking van vorderingen waarvan het sterke vermoeden bestaat dat deze niet, of niet geheel, worden ingevorderd. Als gevolg van corona is een huurkortingsregeling toegepast en zijn mogelijkheden tot huurofstel geboden aan de huurders van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Ter afdekking van de daarmee gepaarde financiële risico's is de voorziening dubieuze debiteuren gevuld. Er heeft een definitieve doorrekening en risicobeoordeling plaatsgevonden van de status terugbetalingen inzake verstrekte huurofstel. Het risico is afgezet tegenover de beschikbare voorziening. Hieruit is gebleken dat een overschot in de voorziening aanwezig is. Eveneens heeft een risicobeoordeling van de huidige bijzondere omstandigheden met betrekking tot de energiekostenstijgingen en de huurprijsstijgingen plaatsgevonden. Dit heeft geen aanleiding gegeven tot het een andere beoordeling met betrekking tot de mogelijke vrijval uit de voorziening.

De onderhoudsvoorziening van Bebouwd Onroerend Goed laat voor 2022 een tekort van ruim € 0,384 mln. zien. Ten tijde van de de bestuursrapportage 2022 was nog sprake van een verwacht tekort van € 0,060 mln. Dit verschil is in het laatste kwartaal ontstaan, onder andere door onvoorziene uitgaven zoals het vervangen van de ledverlichting in Ankerkade 275, divers meerwerk

bij uitgezette opdrachten en diverse onverwachte extra werkzaamheden op installatietechnisch- en bouwkundig gebied.

Het voordelig resultaat op de kapitaallasten ontstaat door lagere investeringen dan verwacht bij de Boschstraat 5-7, vertraging in investeringen in verduurzaming van de vastgoedportefeuille. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen.

0.4 Overhead

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Maastricht realiseert zijn doelen met aanvaardbare overhead. In het BBV is bepaald welke kosten onder overhead vallen. Globaal bestaat de overhead volgens de definitie van de BBV uit de onderwerpen: Bestuursondersteuning en beleidsadviesing; Financiën; Personeelszaken en organisatie; Juridische zaken (exclusief bezwaar en beroep); Informatievoorziening, automatisering van systemen ten behoeve van de gemeentebrede bedrijfsvoering, documentmanagement en informatievoorziening; Facilitaire zaken en huisvesting; Interne en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie; Verzekeringen; Hiërarchisch leidinggevenden, controllers en managementondersteuning werkzaam in de primaire processen.

Wat heeft het gekost?

Overhead (0.4)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	56.857	57.171	58.334	1.163 N
Baten	3.541	3.166	3.502	336 V
Saldo van baten en lasten	-53.316	-54.005	-54.832	827 N
Toevoeging reserves	7.230	12.872	15.932	3.060 N
Onttrekking reserves	6.731	8.133	7.122	1.011 N
Saldo mutaties reserves	-499	-4.739	-8.810	4.071 N
Resultaat	-53.815	-58.744	-63.642	4.898 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Apparaatskosten	1.568 N	588 V	64 N	1.044 N
Taakstellingen	1.239 N			1.239 N
Storting bedrijfsreserve			2.526 N	2.526 N
WGA / ZW-eigen risico / WW-reparatie	227 V	232 N	5 V	0 N
Wet open overheid (Woo)	192 V		192 N	0 N
Organisatieontwikkeling	575 V		575 N	0 N
Kapitaallasten	650 V	20 N	719 N	89 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)				0 N
Totaal afwijkingen	1.163 N	336 V	4.071 N	4.898 N

Hogere lasten van inhuur ter vervanging van (langdurig) zieken, hogere frictiekosten als gevolg nog doorlopende verplichtingen en onverwachte ontwikkelingen die een extra inzet vragen van de bestaande formatie, denk aan corona, Koningsdag en Oekraïne leiden tot hogere personele lasten. Dit alles leidt tot een overschrijding van € 0,612 mln.

Verder leidt met name de inflatie over de breedte tot hogere lasten. Zo zijn de kosten voor gas en elektriciteit op dit taakveld € 0,240 mln. hoger dan begroot en is ook bij software/hardware (€ 0,150 mln.) en portiekosten (€ 0,150 mln.) sprake van hogere lasten.

De hogere lasten worden deels opgevangen door het realiseren van hogere baten uit dienstverlening (facilitair, ICT e.d.) aan partners en regiogemeenten (€ 0,588 mln. voordelig).

In de begroting opgenomen taakstellingen zijn in 2022 niet (volledig) ingevuld hetgeen tot een nadeel van € 1,239 mln. leidt.

De storting van gerealiseerde voordelen op apparaatskosten in de bedrijfsreserve door de diverse organisatieonderdelen is verwerkt op taakveld 0.4 Overhead. De voordelen op apparaatskosten zijn zichtbaar op andere taakvelden.

Met name de werkelijke lasten voor ZiekteWet-uitkeringen voor ex-medewerkers die géén vast contract hadden (ZW-eigenrisicodrager), zijn in 2022 lager dan begroot. Verder vonden in 2022 geen 3e jaars WW-uitkeringen in het kader van de WW-reparatie plaats. Beide soorten uitkeringen zijn weinig voorspelbaar. De baten zijn lager omdat er minder inhoudingen geweest zijn in 2022 op de loonkosten. Deze inhoudingen worden jaarlijks aangepast door de personeels- en salarisadministratie. De voor- en nadelen inzake de regeling worden gestort dan wel onttrokken aan de reserves die voor uitvoering van deze wettelijke regelingen zijn gevormd. Per saldo is daarom geen sprake van een resultaatteffect.

Via het gemeentefonds is budget ontvangen van het Rijk voor het aanstellen van een Woo-coördinator en werkbudget. In verband met een verlate aanstelling van de Woo-coördinator is budget over. Dit overschot is gestort in de reserve overloop.

Het voordeel op het budget organisatieontwikkeling wordt gestort in de reserve organisatieontwikkeling. Dit voordeel betreft het restant van € 0,330 mln van het budget van € 1,1 mln. voor de kwartiermakers en de onderuitputting van het reguliere budget organisatieontwikkeling zijnde € 0,245 mln. veroorzaakt door minder uitgaven voor Talent Ontwikkelings Programma's (TOP) en project COMIC. Deze voordelen zijn gestort in de reserve organisatieontwikkeling.

In verband met het doorschuiven van voorgenomen investeringen naar komende jaren vallen de kapitaallasten lager uit dan begroot (bijvoorbeeld facilitaire zaken en IT-werkomgeving). In afwachting van besluitvorming rondom COMIC worden investeringen in de werkomgeving uitgesteld. Verder is de aan de taakvelden toe te rekenen rente conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor de werkelijke kapitaallasten dalen. Hierdoor is ook sprake van een lagere onttrekking uit de reserve productiemiddelen.

0.5 Treasury

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie: financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven; schenkingen en legaten.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Zie hiervoor de paragraaf *financiering*.

Wat heeft het gekost?

Treasury (0.5)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	7.837	7.839	6.214	1.625 V
Baten	9.134	9.133	7.880	1.253 N
Saldo van baten en lasten	1.297	1.294	1.666	372 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	1.297	1.294	1.666	372 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Dividend deelnemingen		302 V		302 V
Kapitaallasten	1.625 V	1.555 N		70 V
Totaal afwijkingen	1.625 V	1.253 N	0 N	372 V

De dividenduitkeringen door de BNG Bank en Enexis Holding over 2021 blijken hoger uit te vallen dan we in de begroting hadden aangenomen.

Minder dan verwachte rentekosten, met name omdat er minder externe financiering dan verwacht hoefde te worden aangetrokken. Hierdoor minder dan begrote lasten van per saldo € 1,625 mln. De aan de taakvelden toe te rekenen rente is conform de BBV-richtlijnen op basis van de werkelijke rentelasten over 2022 verlaagd van 0,5% naar 0,25% waardoor minder rente aan de taakvelden kon worden toegerekend. Hierdoor ontstaat er een nadeel op de baten van per saldo € 1,555 mln., maar gelijktijdig ook eenzelfde voordeel op de kapitaallasten bij de verschillende taakvelden.

0.61 OZB woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerendzaakbelasting op de woning: belasting op eigendom woningen; waardering woningen; heffing en invordering, uitvoering OZB (woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Vanaf 1 januari 2022 is er landelijk een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Tot en met 2021 was de bruto inhoud als maatstaf nog toegestaan. BsGW heeft in 2020 en 2021, in nauwe samenwerking met de deelnemers, van alle woningen de gebruiksoppervlakte bepaald op basis van de daarvoor vastgestelde normen. De WOZ-waarden 2022 zijn daarom, in overeenstemming met wet- en regelgeving, gebaseerd op de gebruiksoppervlakte. Om de kwaliteit van de taxaties blijvend te verhogen, hebben BsGW en deelnemers afgesproken om de gegevensuitwisseling betreffende BAG, GEO en WOZ zoveel mogelijk te automatiseren. BsGW zal daartoe een regieportal laten ontwikkelen dat in 2022 in gebruik zal worden genomen.

Realisatie prestaties 2022

Conform.

Wat heeft het gekost?

OZB - Woningen (0.61)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	0	0	0	0 N
Baten	17.224	17.240	18.991	1.751 V
Saldo van baten en lasten	17.224	17.240	18.991	1.751 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	17.224	17.240	18.991	1.751 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
OZB-Woningen		1.751 V		1.751 V
Totaal afwijkingen	0 N	1.751 V	0 N	1.751 V

De opbrengsten zijn hoger door opbrengsten van voorgaande jaren, een hogere areaaluitbreiding (900 adressen) dan de prognose waarmee BsGW rekening heeft gehouden, een hogere werkelijke waardeinstijging dan BsGW had berekend en tot slot lagere waardeverlagingen door bezwaren dan verwacht.

0.62 OZB niet-woningen

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de onroerendzaakbelasting op niet-woningen: belasting op eigendom en gebruik niet-woningen, waardering onroerende zaken (niet woningen); heffing en invordering; uitvoering OZB (niet woningen); bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Dit betreft de waardebeoordeling van niet-woningen in het kader van de wet Waardering Onroerende Zaken en de heffing en inning van gemeentelijke onroerendzaakbelasting op niet-woningen.

Wat heeft het gekost?

OZB - Niet woningen (0.62)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	0	0	0	0 N
Baten	18.922	18.922	19.494	572 V
Saldo van baten en lasten	18.922	18.922	19.494	572 V
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	18.922	18.922	19.494	572 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
OZB-niet-woningen, eigenaren	0 N	624 V	0 N	624 V
OZB-niet-woningen, gebruikers	0 N	52 N	0 N	52 N
Totaal afwijkingen	0 N	572 V	0 N	572 V

De opbrengsten eigenaren zijn hoger dan begroot doordat de waardeverlagingen door bezwaren lager zijn uitgevallen dan verwacht. De opbrengsten gebruikers zijn lager doordat enerzijds de

leegstand hoger is dan de prognose waarvan BsGW is uitgegaan, maar anderzijds de waardeverlagingen door bezwaren lager zijn uitgevallen dan verwacht.

0.63 Parkeerbelasting

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoort de parkeerbelasting: heffing en invordering; opbrengsten parkeerfaciliteiten (zoals parkeerbelasting, leges parkeervergunning); opbrengsten boetes (zoals wielklem, wegsleepregeling).

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de inkomsten voor betaald parkeren, naheffing en invordering en opbrengsten van parkeerfaciliteiten en – boetes.

Wat heeft het gekost?

Parkeerbelasting (0.63)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	0	0	0	0 N
Baten	9.517	8.856	6.839	2.017 N
Saldo van baten en lasten	9.517	8.856	6.839	2.017 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	9.517	8.856	6.839	2.017 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Parkeerinkomsten		2.017 N		2.017 N
Totaal afwijkingen	0 N	2.017 N	0 N	2.017 N

In 2022 zijn minder parkeerboetes uitgeschreven dat resulteert in een nadelig resultaat van afgerond € 1 mln (waarvan € 0,300 mln. gerelateerd is aan de lagere opbrengsten door corona). Dit is enerzijds te relateren aan personele onderbezetting en anderzijds het niet kunnen verbaliseren van parkeerders na verstreken parkeerduur (dit zijn vanuit jurisprudentie wet Mulderfeiten en geen inkomsten gemeente). Daarnaast zijn er minder inkomsten straatparkeren van afgerond € 1 mln. (waarvan € 0,340 mln. gerelateerd is aan de lagere opbrengsten door corona) met als primaire verklaring de daling van de betalingsbereidheid.

0.64 Belastingen overig

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals: hondenbelasting; precario-, baat- en reclamebelasting; heffing en invordering; bezwaar en beroep.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld komen tot uitdrukking de heffing en inningen van de overige gemeentelijke belastingen waaronder de hondenbelasting en toeristenbelasting.

Om uitvoering te geven aan de bezuinigingsmaatregelen 14.1, 14.2 en 14.3 uit de pre-begroting wordt met ingang van 2022 de nieuwe heffing vermakelijkhedenretributie ingevoerd. Daarnaast verhogen we de precariobelasting van terrassen met 25% bovenop de prijsindex en de reclamebelasting met 10% bovenop de prijsindex.

Realisatie 2022

- Forensenbelasting. Conform raadsbesluit d.d. 11 november 2020 heeft invoering plaatsgevonden per 1 januari 2021.
- Vermakelijkhedenretributie. De raad heeft op 8 november 2022 besloten de vermakelijkhedenretributie niet in te voeren per 1 januari 2023 vanwege de ongewenste inkomstenderving bij ondernemers en lagere opbrengsten.
- Reclamebelasting. De verhoging van de reclamebelasting met 10% bovenop de prijsindex is vanwege de gevolgen van de Corona-maatregelen uitgesteld tot 1 januari 2023.
- Precariobelasting terrassen. De verhoging van de precariobelasting terrassen met 25% bovenop de prijsindex is vanwege de gevolgen van de Corona-maatregelen uitgesteld tot 1 januari 2023.
- Watertoeristenbelasting. Invoering heeft plaatsgevonden per 1 januari 2022. Conform raadsbesluit d.d. 8 november 2022 is de watertoeristenbelasting ingetrokken per 31 december 2022, omdat deze heffing onwenselijk is vanwege te lage opbrengsten en relatief hoge perceptiekosten.

Wat heeft het gekost?

Belastingen overig (0.64)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	733	650	805	155 N
Baten	3.029	2.804	2.841	37 V
Saldo van baten en lasten	2.296	2.154	2.036	118 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	2.296	2.154	2.036	118 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Perceptiekosten gemeentelijke belastingen	177 N			177 N
Reclamebelasting	0 N	90 N		90 N
Hondenbelasting	0 N	51 N		51 N
Precariobelasting	0 N	240 V		240 V
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)	22 V	62 N		40 N
Totaal afwijkingen	155 N	37 V	0 N	118 N

De perceptiekosten gemeentelijke belastingen zijn hoger dan verwacht door extra uitvoeringskosten voor mutatiedetectie, meerkosten BsGW vanwege extra bijdrage vanwege het nadelig resultaat BsGW 2021 en meerkosten door corona.

De opbrengsten reclamebelasting zijn lager dan verwacht door hoger dan verwachte leegstand en verwijderen reclame-uitingen.

De opbrengsten hondenbelasting zijn lager dan begroot door afname van het aantal geregistreerde honden. Dat is in overeenstemming met de berichtgeving dat een deel van de mensen na corona hun hond hebben afgestaan.

De opbrengsten precariobelastingen zijn hoger dan begroot door opbrengsten van voorgaande jaren en hogere dan verwachte opbrengsten doordat vanaf februari 2022 geen corona-beperkingen meer van kracht zijn geweest.

0.7 Algemene en overige uitkering gemeentefonds

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren de uitkeringen uit het gemeentefonds: algemene uitkering; integratie-uitkeringen; decentralisatie-uitkeringen.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Tot dit taakveld behoren de Algemene Uitkering, Integratie-uitkeringen – zoals de integratie-uitkering WMO en de Integratie-uitkering Sociaal Domein – en decentralisatie-uitkeringen. De gemeentefonds-middelen zijn vrij besteedbaar, dit is een algemeen dekkingsmiddel. Inzet wordt integraal afgewogen in de kadernota en de begroting. In de mei-, september- en decembercirculaire geeft het Rijk informatie over de hoogte en verdeling.

Wat heeft het gekost?

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (0.7)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	1.607	0	0	0 N
Baten	280.482	315.731	326.965	11.234 V
Saldo van baten en lasten	278.875	315.731	326.965	11.234 V
Toevoeging reserves	0	0	6.454	6.454 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	-6.454	6.454 N
Resultaat	278.875	315.731	320.511	4.780 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Algemene uitkering		11.234 V	6.454 N	4.780 V
Totaal afwijkingen	0 N	11.234 V	6.454 N	4.780 V

Het resultaat op de algemene uitkering bedraagt € 4,780 mln. en bestaat uit een voordeel op de baten van € 11,234 mln. en een nadeel op de reservemutatie van € 6,454 mln. Het verschil aan de batenzijde van € 11,234 mln. wordt voornamelijk verklaard door een verschil tussen de septembercirculaire (die in de begroting is vertaald) en de decembercirculaire (die gezien de late ontvangst in het jaar niet meer tot een begrotingswijziging leidt). Conform raadsinformatiebrief van 8 februari 2023 bedraagt dit verschil € 11,738 mln. De grootste componenten uit dit voordeel zijn de energietoeslag (€ 4,907 mln.), de tegemoetkoming voor studenten (€ 1,588 mln.) en de reeds bij de bestuursrapportage verwachte bijdrage voor coronacompensatie (€ 3,366 mln.). Verder zien we op de batenzijde een voordelig resultaat op bijstellingen uit oude jaren (€ 0,182 mln.) en een nadelig verschil tussen de zelf berekende decembercirculaire en de inmiddels actuelere laatste specificatie van het Rijk (€ 0,687 mln.). Dit laatste zit met name in de mettertijd actueler wordende cijfers zoals de WOZ-waarden. Doordat deze wat hoger blijken te zijn dan aangenomen bij de decembercirculaire, is de korting die het Rijk toepast op de algemene uitkering ook wat hoger.

Aan de reservezijde wordt het verschil van € 6,454 mln. geheel veroorzaakt door een niet begrote storting in de reserve overloop. Dit betreft een groot deel van de decembercirculairegelden, waaronder € 3,443 mln. voor energietoeslag en € 1,588 mln. voor tegemoetkoming studenten. De reden dat wij minder middelen voor energietoeslag storten in de reserve overloop dan dat we ontvangen via de decembercirculaire hangt samen met een verdeling over 2022 en 2023 die we toelichten op taakveld 6.3. Het (restant van het) overschot op de algemene uitkering moet ten dele ook gezien worden in relatie tot corona, Oekraïne of bed-, bad- en brood gerelateerde uitgaven op diverse taakvelden. In lijn met voorgaande jaren hebben we dergelijke uitgaven op het inhoudelijke taakveld gemeld en de tegemoetkoming op het taakveld voor de algemene uitkering.

0.8 Overige baten en lasten

Toelichting taakveld

Tot dit taakveld behoren: stelposten, taakstellende bezuinigingen, begrotingsruimte, etc.; (schatting) niet voorziene uitgaven.

Op dit taakveld komen ook de loonkosten van bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

In dit taakveld zijn de overige baten en lasten ondergebracht die niet tot een specifiek taakveld behoren, zoals het budget voor onvoorziene uitgaven, de verrekening tussen sectoren in het kader van de afdracht van BCF en de exploitatie van deelnemingen.

Wat heeft het gekost?

Overige baten en lasten (0.8)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	14.066	14.357	19.817	5.460 N
Baten	9.900	725	355	370 N
Saldo van baten en lasten	-4.166	-13.632	-19.462	5.830 N
Toevoeging reserves	10.843	18.256	18.515	259 N
Onttrekking reserves	20.680	23.569	41.144	17.575 V
Saldo mutaties reserves	9.837	5.313	22.629	17.316 V
Resultaat	5.671	-8.319	3.167	11.486 V

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Onvoorzien/risicobuffer	757 V			757 V
Friciekosten	1.600 N			1.600 N
Coronakosten steunpakket	1.040 V	615 N		425 V
Algemene uitkering (financiële ruimte)	6.156 V			6.156 V
Stelpost indexering	4.720 V			4.720 V
Vrijval uit reserve overloop			2.026 V	2.026 V
Te verdelen decentralisatie- en integratieuitkeringen	612 V			612 V
Bijdrage SSC-ZL	282 V		259 N	23 V
Aanpassing voorziening WOM Belvedere	15.508 N		15.508 V	0 N
Friciekosten storting in voorziening voormalig personeel	810 N			810 N
Apparaatskosten	781 N	10 N		791 N
Materieel Stadsbeheer	328 N	255 V		73 N
Overige verschillen (saldo posten kleiner dan € 100.000)			41 V	41 V
Totaal afwijkingen	5.460 N	370 N	17.316 V	11.486 V

Op de oorspronkelijk begrote kostenpost onvoorzien/risicobuffer ad € 2,729 mln. zijn de volgende claims gelegd: € 0,496 mln. huurkorting MECC, € 0,039 mln. onderzoek naar onteigening en vervreemding panden Joodse inwoners tijdens en na de 2e wereldoorlog, € 0,475 mln. beheer bomen, € 0,902 mln. vorming voorziening verlofsparen en € 0,060 mln. bijstorten voorziening onderhoud bebouwd onroerend goed. Het niet ingezette deel ad € 0,757 mln. leidt tot een voordeel.

Overschrijding van de post friciekosten wordt veroorzaakt door taakstelling personele kosten uit het budgettair kader 2020 ad € 1,5 mln., inclusief aanvullende besluitvorming ad € 0,1 mln.

De in de septembercirculaire 2021 ontvangen middelen voor de jaarschijf 2022 voor gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand (coronacompensatie) zijn in 2022 niet nodig gebleken waardoor een voordeel ontstaat van € 0,425 mln.

Via de normeringsystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds bijgesteld, ook wel het accres genoemd. In de meicirculaire 2022 zijn de accessen bijgewerkt. Voor alle jaren is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accessen zijn hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaires en ook hoger dan aangekondigd in de startnota van het kabinet. Het accres bedroeg voor 2022 € 8,858 mln. Hiervan is € 4,600 mln. gereserveerd als stelpost voor inflatie en stijging energie- en brandstofkosten. Daarnaast is de stelpost BCF ingevuld ad € 0,800 mln. en enkele kleinere overige posten. Per saldo een voordeel van € 3,552 mln. Bij de septembercirculaire 2022 hebben we aanvullend bedrag ontvangen van € 2,604 mln. inzake accres en voorschot BCF 2022. Samen een voordeel van € 6,156 mln.

De gevormde stelpost ter dekking van de gevolgen van de hoge inflatie (hogere energielasten en hogere andere lasten door prijsstijgingen) is niet verdeeld over de verschillende taakvelden. Verdeling heeft niet plaatsgevonden, omdat de ontwikkeling van de inflatie gedurende het jaar onzeker bleef en de effecten van de inflatie op de verschillende taakvelden pas nu bij het opmaken van de jaarrekening 2022 volledig in beeld zijn. De verwachte nadelen als gevolg van de hoge inflatie zijn in de jaarrekening verwerkt op de verschillende taakvelden.

Betreft vrijval van diverse posten uit 2021 die zijn gestort in de reserve overloop, maar die in 2022 niet nodig bleken te zijn (bijvoorbeeld versterking ondersteuning wijkteam, impuls integraal werken, bodembescherming etc.). Verder betreft dit de vrijval van de gereserveerde middelen uit de decembercirculaire 2020 inzake re-integratie en schulden (coronacompensatie).

Betreft de vrijval van ontvangen taakmutaties uit de algemene uitkering voor de jaarschijf 2022 (o.a. ondersteuning wijkteam, impuls integraal werken).

Dit budget, dat oorspronkelijk bedoeld was als bijdrage aan het SSC-ZL voor de gemeentelijke inkopen, wordt ook in 2022 niet helemaal gebruikt. Het restant budget zal als dekking voor het nieuwe centraal gepositioneerde inkoopbureau worden ingezet. De komende jaren zal dit budget ingezet worden om de implementatiekosten te financieren. Gelet op de te maken implementatiekosten in 2023 wordt het restant resultaat van € 0,259 mln. gestort in de overloopreserve. Samen met het bedrag van € 0,431 mln. welke in 2021 reeds in de reserve overloop is gestort, kan het grootste deel van de implementatiekosten worden afgedekt. Per saldo resteert een voordeel van € 0,023 mln. vanwege een ontvangst inzake de definitieve afrekening SSC-ZL.

Uit de recente herijking van de grondexploitatie WOM Belvédère volgt dat de verwachte onrendabele top een stijging van € 15,508 mln. laat zien. Deze verslechtering is met name het gevolg van de ontwikkeling in de rentelasten. Na jaren van extreem lage rente en lage inflatie heeft 2022 een kantelpunt ten nadele gebracht. Waar tot vorig jaar nog uitgegaan werd van een rekenrente van 1,1% (tot einde looptijd 2030) kende 2022 een forse rentestijging. Inmiddels dienen we uit te gaan van 3,1%. Deze bijna verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren en inherent hieraan verslechtering van de verwachte onrendabele top. Voorgaande negatieve ontwikkeling zorgt ervoor dat de verliesvoorziening WOM Belvédère met eveneens € 15,508 mln. verhoogd moet worden. Het nadeel komt ten laste van de algemene reserve (vruchtboomfonds). Per saldo is er geen resultaat.

Voor autonome toekomstige verplichtingen inzake voormalig personeel is geen meerjarig budget opgenomen in de begroting waardoor deze jaarlijks bij de rekening terugkomen. Bij deze jaarrekening vormen we vanuit solide financieel beleid een voorziening om de lasten voor de resterende jaren af te dekken. Dit doen we door nu € 0,810 mln. te storten in een voorziening frictiekosten voormalig personeel.

Het nadeel op de apparaatskosten wordt veroorzaakt door hogere frictiekosten als gevolg nog doorlopende verplichtingen (circa € 0,591 mln.) en niet (volledig) kunnen invullen van taakstellingen (circa € 0,200 mln.).

Onvoorziene reparatiewerkzaamheden aan materieel van Stadsbeheer leiden tot hogere lasten (€ 0,328 mln.). De verkoop van diverse voertuigen leverde een voordeel op van € 0,255 mln.

0.9 Vennootschapsbelasting

Toelichting taakveld

Op dit taakveld wordt (de raming van) het te betalen bedrag vennootschapsbelasting als last geboekt. Het gaat om het (geraamde) bedrag van de aanslag vennootschapsbelasting voor het betreffende begrotingsjaar/verantwoordingsjaar.

Wat willen we bereiken en wat doen we daarvoor?

Alle informatie over grondbeleid inclusief vennootschapsbelasting is gebundeld in de paragraaf *grondbeleid*.

Realisatie prestaties 2022

De jaarlijkse aangifte vennootschapsbelasting is gedaan voor de activiteiten waarvoor de gemeente Maastricht belastingplichtig is. Daarnaast lopen er in Nederland meerdere fiscale bezwaar- en beroepsprocedures over de rechtsvraag of de inkomsten uit reclameconcessies belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Gemeenten in Nederland zijn van mening dat dit niet het geval is. Vanwege een potentieel nadelig rente-effect zijn deze inkomsten door Maastricht wel reeds in de aangiftes meegenomen, waarbij gelijktijdig bezwaar is aangetekend tegen de aanslag.

Wat heeft het gekost?

Vennootschapsbelasting (0.9)	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten	150	150	276	126 N
Baten	0	0	0	0 N
Saldo van baten en lasten	-150	-150	-276	126 N
Toevoeging reserves	0	0	0	0 N
Onttrekking reserves	0	0	0	0 N
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0 N
Resultaat	-150	-150	-276	126 N

Afwijkingen	(bedragen x € 1.000)			
	lasten	baten	mutaties reserves	totaal
Vennootschapsbelasting	126 N			126 N
Totaal afwijkingen	126 N	0 N	0 N	126 N

De belastbare winst is hoger, vandaar een hogere VPB-last dan begroot. We zijn nog in afwachting van een uitspraak op het beroep inzake belasting op reclame-inkomsten.

Algemene dekkingsmiddelen

Op basis van het BBV dient binnen de programmaverantwoording een overzicht te worden opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen. Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald en dus vrij besteedbaar zijn. De algemene dekkingsmiddelen zijn als volgt opgebouwd:

Specificatie algemene dekkingsmiddelen	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022	begroting 2022 na	rekening 2022	resultaat 2022
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	47.959	47.172	47.360	188 V
Algemene uitkeringen	278.875	315.731	326.965	11.234 V
Dividend	763	763	1.064	301 V
Saldo van de financieringsfunctie	534	531	602	71 V
Totaal algemene dekkingsmiddelen	328.131	364.197	375.991	11.794 V

Totaaloverzicht kosten programma

Wat heeft het programma gekost?

Programma 0 Bestuur en ondersteuning	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022 primitief	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Bestuur (0.1)	5.861	6.534	6.331	203 V
Burgerzaken (0.2)	4.320	4.679	4.836	157 N
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	6.618	8.793	10.257	1.464 N
Overhead (0.4)	56.857	57.171	58.334	1.163 N
Treasury (0.5)	7.837	7.839	6.214	1.625 V
OZB - Woningen (0.61)	0	0	0	0 N
OZB - Niet woningen (0.62)	0	0	0	0 N
Parkeerbelasting (0.63)	0	0	0	0 N
Belastingen overig (0.64)	733	650	805	155 N
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	1.607	0	0	0 N
Overige baten en lasten (0.8)	14.066	14.357	19.817	5.460 N
Vennootschapsbelasting (0.9)	150	150	276	126 N
Totaal lasten	98.049	100.173	106.870	6.697 N
Bestuur (0.1)	0	38	1.126	1.088 V
Burgerzaken (0.2)	2.015	2.157	2.062	95 N
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	6.026	6.477	9.650	3.173 V
Overhead (0.4)	3.541	3.166	3.502	336 V
Treasury (0.5)	9.134	9.133	7.880	1.253 N
OZB - Woningen (0.61)	17.224	17.240	18.991	1.751 V
OZB - Niet woningen (0.62)	18.922	18.922	19.494	572 V
Parkeerbelasting (0.63)	9.517	8.856	6.839	2.017 N
Belastingen overig (0.64)	3.029	2.804	2.841	37 V
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	280.482	315.731	326.965	11.234 V
Overige baten en lasten (0.8)	9.900	725	355	370 N
Vennootschapsbelasting (0.9)	0	0	0	0 N
Totaal baten	359.790	385.249	399.705	14.456 V
Bestuur (0.1)	-5.861	-6.496	-5.205	1.291 V
Burgerzaken (0.2)	-2.305	-2.522	-2.774	252 N
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	-592	-2.316	-607	1.709 V
Overhead (0.4)	-53.316	-54.005	-54.832	827 N
Treasury (0.5)	1.297	1.294	1.666	372 V
OZB - Woningen (0.61)	17.224	17.240	18.991	1.751 V
OZB - Niet woningen (0.62)	18.922	18.922	19.494	572 V
Parkeerbelasting (0.63)	9.517	8.856	6.839	2.017 N
Belastingen overig (0.64)	2.296	2.154	2.036	118 N
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	278.875	315.731	326.965	11.234 V
Overige baten en lasten (0.8)	-4.166	-13.632	-19.462	5.830 N
Vennootschapsbelasting (0.9)	-150	-150	-276	126 N
Totaal saldo van baten en lasten	261.741	285.076	292.835	7.759 V
Toevoeging reserves	19.458	31.536	41.577	10.041 N
Onttrekking reserves	27.872	32.728	49.291	16.563 V
Saldo mutaties reserves	8.414	1.192	7.714	6.522 V
Resultaat	270.155	286.268	300.549	14.281 V

Investerings programma 0 (bedragen x € 1.000)	rekening 2022
Verduurzaming gemeentelijke panden	7
Productiemiddelen	4.194

1.2 Paragrafen

Coronaparagraaf

Inleiding

In januari 2022 vonden de eerste versoepelingen van de in december 2021 afgekondigde harde lockdown plaats. Dit begon januari 2022 met het openen van het basis- en voortgezet onderwijs en de buitenschoolse opvang en eindigde in maart 2022 met het vervallen van de laatste maatregelen zoals het dragen van een mondkapje in het openbaar vervoer.

Corona had, met name als gevolg van het vervallen van de maatregelen, in 2022 nog slechts in beperkte mate invloed op het functioneren van de gemeente. In 2022 had corona nog wel een forse impact op de financiën van de gemeente omdat de afwikkeling van de coronacompensatie over 2021 in 2022 heeft plaatsgevonden. In de paragraaf lichten wij de financiële effecten van corona in 2022 kort toe.

Financiële effecten

Het totale voordeel als gevolg van corona bedraagt € 4,411 mln. Zoals uit het volgende overzicht blijkt betreft dit met name de rijkscompensatie over 2021, het vrijvallen van in voorgaande jaren geraamde posten omdat deze als gevolg van het vervallen van de coronamaatregelen niet meer nodig zijn en het zich niet meer voordoen van de verwachte daling van de toeristenbelasting. Wij merken hierbij op dat er naast deze posten ook sprake was van lasten in het kader van de afwikkeling van regelingen zoals TOZO en TONK. De hieruit voorkomende lasten zijn echter volledig gedekt door de hiertoe in voorgaande jaren gevormde reserves en leiden daarom in 2022 niet tot een resultaat.

Financiële effecten corona in 2022		(bedragen x € 1.000)	
Post	Taakveld	Effect	
Parkeren	0.63	640	N
Corona steunpakket (vrijval 2021)	0.8	425	V
Vrijval voetgangscirculatieplan	2.1	486	V
Toeristenbelasting	3.4	1.000	V
Gemeentelijke culturele instellingen	5.3/5.4/5.6	30	N
SPUK IJsbanen en zwembaden regeling	5.2	59	V
Wmo	6.71	255	N
<i>Effecten corona exclusief compensatie Rijk</i>		1.045	V
Compensatie Rijk 2021 (onderdeel van de algemene uitkering)	0.7	3.366	V
Saldo effect Corona		4.411	V

Parkeren

Corona had begin 2022 nog een negatieve invloed op de parkeeropbrengsten (minder straatparkeren en minder parkeerboetes).

Corona steunpakket

Een deel van de in 2021 ontvangen compensatie voor corona blijkt niet nodig te zijn en kan vrijvallen.

Vrijval voetgangscirculatieplan

De voor het voetgangscirculatieplan opgenomen middelen waren als gevolg van het beëindigen van de coronamaatregelen niet nodig.

Toeristenbelasting

De gerealiseerde opbrengst toeristenbelasting ligt weer bijna op het niveau van voor corona waardoor geen sprake is van een daling van de baten waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Gemeentelijke culturele instellingen

Onze gemeentelijke culturele instellingen werden in 2022 nog beperkt beïnvloed door de coronamaatregelen.

SPUK Ijsbanen en zwembaden regeling

Ter compensatie van de lagere inkomsten door de sluiting van het Geusseltbad in de maanden november en december 2021 is in 2022 een compensatie van het Rijk ontvangen.

Wmo

Corona heeft in 2022 geleid tot minder vervoersbewegingen. Het lagere aantal ritten leidt ook tot minder inkomsten uit klantbijdragen dan begroot (effect per saldo circa € 0,143 mln. nadelig). Verder leidt corona bij de uitvoering van de ondersteuning tot hogere kosten (effect € 0,112 mln.)

Compensatie Rijk 2021 (onderdeel van de algemene uitkering)

In 2022 is de compensatie van de hogere lasten en inkomstenderving over 2021 van het Rijk ontvangen. Omdat de omvang van de aanvullende compensatie in 2021 nog niet voldoende nauwkeurig en betrouwbaar kon worden bepaald, heeft verantwoording van deze compensatie in 2022 plaatsgevonden.

Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid en dragen bij aan het bereiken van de gemeentelijke doelen. In de begroting is het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en de totstandkoming van de in 2022 gehanteerde belastingtarieven inclusief inzicht in de kostendekkendheid van de tarieven beschreven. De ontwikkeling van de lokale lastendruk en het kwijtscheldingsbeleid werden in de begroting eveneens toegelicht. In deze paragraaf geven we inzicht in de realisatie van het in de begroting opgenomen beleid.

Wettelijke grondslag

Welke heffingen gemeenten mogen opleggen, is vastgelegd in de Gemeentewet.

De heffingen zijn te verdelen in 2 soorten:

- Heffingen waarbij een product of dienst wordt geleverd en waarvoor de burger betaalt (afvalinzameling, riolering, paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen, parkeeronthefing, enzovoort). Bij deze heffingen mogen de begrote opbrengsten niet hoger zijn dan de begrote lasten;
- Heffingen die als algemene inkomstenbron dienen en geen directe relatie hebben met een geleverd product of dienst. Deze heffingen worden gebruikt om algemene voorzieningen te realiseren zoals aanleggen en onderhouden van wegen en groenvoorzieningen, stimuleren van economie, bouwen en exploiteren van sportparken en zwembad, ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, enzovoort.

De heffingen waarbij er een relatie is met een product of dienst zijn vervolgens in te delen in 2 soorten:

- De dienst wordt voortdurend en gedurende langere tijd geleverd en wordt opgelegd door middel van een aanslag gemeentelijke belastingen (afvalinzameling en riolering);
- Je betaalt per geleverde dienst in de vorm van leges (voorbeelden zijn: paspoort, rijbewijs, huwelijk, omgevingsvergunningen en parkeeronthefing).

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Indexering

In 2022 hebben wij, conform de begroting 2022, een prijsindex toegepast van 1,45%, zijnde het gemiddelde van de indexeringen van materiële kosten en loonkosten. Uitzonderingen daarop waren de tarieven voor

- Begraafrechten, deze zijn niet geïndexeerd (net zoals in 2021);
- Parkeertarieven en de leges voor parkeren voor vergunningshouders, deze zijn niet geïndexeerd als gevolg van afspraken in het coalitieakkoord);
- De tarieven voor betaald parkeren op parkeerterreinen en parkeergarages, deze zijn in overleg met Q-park bepaald;
- De tarieven afvalstoffenheffing en reinigingsrecht werden met 5,84% geïndexeerd (bovenop de standaard index van 1,45%), om de tarieven kostendekkend te houden.
- De tarieven bij de milieuparken, deze werden vastgesteld binnen de GR Geul en Maas.

Realisatie van de lokale heffingen

De totale opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Taakveld	Heffende instantie	Belastingsoort	(bedragen x € 1.000)		
			Gewijzigde geraamde opbrengst 2022	Werkelijke opbrengst 2022	Vershil
Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)					
7.2	BsGW	Rioolheffing *	14.532	15.088	556 V
7.3	BsGW Gemeente	Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht (incl. verkoop restzakken) *	20.611	21.558	947 V
Kostendekkende leges (in totaliteit)					
7.5	Gemeente	Begraafrechten	483	547	64 V
3.3	Gemeente	Marktgeden	475	408	67 N
0.64/8.3	Gemeente	Leges fysieke diensten	5.530	6.735	1.205 V
0.2	Gemeente	Leges burgergerichte diensten **	1.354	1.322	32 N
Algemene belastingen en parkeerbelasting					
0.61	BsGW	OZB eigenaar woningen	17.240	18.991	1.751 V
0.62	BsGW	OZB eigenaar niet woningen	11.044	11.668	624 V
0.62	BsGW	OZB gebruiker niet-woningen	7.879	7.826	53 N
0.64	BsGW	Hondenbelasting *	825	774	51 N
3.4	BsGW	Toeristenbelasting	5.473	6.055	582 V
3.4	BsGW	Watertoeristenbelasting	71	0	71 N
3.4	BsGW	Forensenbelasting	359	356	3 N
3.4	BsGW	Vermakelijkhedenretributie	0	0	0 N
0.64	BsGW	Precariobelasting	766	1.005	239 V
0.64	BsGW	Reclamebelasting	795	705	90 N
0.63/2.2	Gemeente	Parkeren	12.444	10.447	1.997 N
Totaal ***			99.881	103.485	3.604 V

* De bedragen zijn exclusief kwijtschelding.

** De bedragen zijn inclusief afdracht Rijksleges.

*** Het hier genoemde totaal nadelig resultaat wijkt af van het resultaat genoemd in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. In die toelichting zijn namelijk alleen de belastingen opgenomen van het programma 'Bestuur en Ondersteuning'.

Maximaal kostendekkende belastingen (per belasting)

Rioolheffingen

Het belastingresultaat wordt wat betreft de rioolheffingen via taakveld 7.2 afgewikkeld. De gerealiseerde belastingopbrengsten laten ten opzichte de begroting een voordeel zien van € 0,556 mln. (3,8%). De opbrengsten rioolheffingen zijn hoger dan begroot door opbrengsten voorgaande jaren (€ 0,193 mln.), areaalontwikkeling (€ 0,583 mln.) en lagere opbrengsten op basis van waterverbruik door grootverbruikers (€ - 0,220 mln.).

Berekening van kostendekkendheid van de heffing riolen 2022 (bedragen x € 1.000)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	7.862	7.531
B	Inkomsten taakveld	122	184
C=A-B	Netto kosten taakveld	7.740	7.347
D	Perceptiekosten	824	834
E	Rentekosten (reserves/voorzieningen)	319	483
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	3.369	3.212
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	350	237
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijtscheldingen)	377	307
I	BTW	1.553	2.174
J	Storting in voorziening riolen	0	652
K = C t/m J	Totale kosten	14.532	15.246
L	Opbrengst heffingen	14.532	15.088
M = L/K*100%	Dekkingspercentage	100%	99%

Reinigingsheffingen

Afvalloos

In het kader van Afvalloos Maastricht 2030 fase 2 hebben we in 2022 stadsbreed de inzamelfrequentie van restafval verminderd naar 1x per twee weken (voor laagbouw was dat al zo, voor hoogbouw/binnenstad is dat in 2022 ingevoerd). Daarnaast is een regeling voor inwoners met medisch afval en inwoners die niet mobiel zijn, opgenomen in de gemeentelijke verordening reinigingsheffingen 2022.

Het vastrecht van afvalstoffenheffing en reinigingsrecht is gestegen met 7,29% ten opzichte van het tarief in 2021. De reden was de stijging van afvalkosten en –opbrengsten. Voor de prijs van de restafval-zakken is enkel een standaard prijsindex van 1,45% doorgevoerd.

De opbrengsten reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrechten) zijn € 0,947 mln. (4,6%) hoger dan begroot door opbrengsten van voorgaande jaren en areaalontwikkeling die groter was dan werd verwacht.

Berekening van kostendekkendheid van de heffing afval 2022 (bedragen x € 1.000)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	14.565	15.887
B	Inkomsten taakveld	2.663	3.244
C = A-B	Netto kosten taakveld	11.902	12.643
D	Perceptiekosten	491	491
E	Rentekosten	21	68
F	Toe te rekenen kosten van andere taakvelden	1.251	1.223
G	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	453	694
H	Toe te rekenen kosten taakveld inkomensregelingen (kwijscheldingen)	2.371	2.074
I	BTW	2.513	2.825
J	Storting in voorziening afval	0	410
K = C t/m J	Totale kosten	19.002	20.428
L	Opbrengst heffingen	19.002	19.830
M = L/K*100%	Dekkingspercentage	100%	97%

Milieuparken

Het vaststellen van de tarieven op de regionale milieuparken is een verantwoordelijkheid van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas. Ten opzichte van de tarieven van 2021 zijn in 2022 de volgende veranderingen aan de orde:

De poorttarieven voor betaalde afvalfracties bij de milieuparken stijgen met een prijsindex van gemiddeld 2%; Het de eerste tweemaal gratis brengen van a/b-hout is afgeschaft.

GR Geul en Maas

Vanaf 2022 zijn de Maastrichtse inzamelingen aan huis en de Maastrichtse milieuperrons ook opgenomen in de begroting van de verbrede GR Geul en Maas (uitgebreide afvalsamenwerking Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul).

De GR Geul en Maas heeft het jaar 2021 afgesloten met een negatief resultaat van € 0,342 mln. Het negatieve resultaat komt door hogere bedrijfskosten en hogere verwerkingskosten als gevolg van hoger afvalaanbod. Het aandeel van Maastricht bedraagt € 0,265 mln. en is in 2022 als last verwerkt. De voorlopige jaarrekening 2022 laat een saldo zien van € 2,1 mln. voordelig. Het Maastrichtse deel hiervan is € 1,9 mln. Het afvalaanbod bij de milieuparken was lager dan geraamd (daling 20%) en de verwerking van diverse afvalstromen was mede daardoor goedkoper dan was ingeschat. Door nieuwe aanbestedingen zijn de verwerkingskosten van diverse afvalfracties lager dan begroot. Bij de afvalinzameling is de opbrengstprijis van oud papier in 2022 gestegen. Op de transportkosten is in 2022 een zeer groot voordeel behaald. De verklaring hiervan ligt in de wijze van begroten en afrekenen die gehanteerd is. De begrotingssystematiek die vanaf 2022 is toegepast, gaat uit van te hoge tarieven van de transportmiddelen. Deze systematiek zal na deze jaarrekening doorgelicht en verbeterd worden.

Kostendekkende leges (in totaliteit)

Begraafrechten

De realisatie van de begraafrechten bedraagt € 0,064 mln. voordelig, dat is 11,7% hoger dan begroot. De begraafplaats is in 2022 een rouw –en gedenkpark geworden. De begraafplaats is de afgelopen jaren geleidelijk omgevormd tot een multifunctioneel rouw- en gedenkpark met ruimte voor gepaste culturele activiteiten en kunst. De begraafplaats sluit daarmee beter aan op de behoeften van deze tijd. De Memorial Cube is geplaatst en is operationeel. De digitale informatievoorziening wordt in 2023 nog gekoppeld aan een app. Met een aantal ondernemers is afgesproken, dat zij bij een gewenste asverstrooiing gebruik mogen maken van het rouw- en gedenkpark aan de Tongerseweg.

Berekening van kostendekkendheid begraafrechten 2022 (bedragen x € 1.000)			
		begroting	realisatie
A	Directe kosten taakveld	620	689
B	Inkomsten taakveld	0	1
$C = A - B$	Netto kosten taakveld	620	688
D	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	133	163
E	BTW	0	0
$F = C + E$	Totale kosten	753	851
G	Opbrengst heffingen	483	546
$H = G/F * 100\%$	Dekkingspercentage	64%	64%

Fysieke diensten

De leges voor 'fysieke' diensten werden verhoogd met de index van 1,45%, behoudens de tarieven die door het Rijk zijn gemaximeerd.

De realisatie van de leges fysieke diensten bedraagt € 6,735 mln. Dat is 21,8% meer dan begroot. Het voordeel op legesopbrengsten WABO wordt enerzijds veroorzaakt door een onverwacht hogere stijging van het aantal vergunningaanvragen WABO en anderzijds door vergunningverlening van een aantal grootschalige projecten.

Begroting 2022 (bedragen x € 1.000)					
Kostendekkendheid leges fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	613	4.073	394	5.080
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
$C = A - B$	Netto kosten taakveld	613	4.073	394	5.080
D	Toe te rekenen kosten	613	4.073	394	5.080
E	Overhead inclusief omslagrente	328	2.226	108	2.662
F	BTW	13	37	28	78
$G = D + F$	Totale kosten	954	6.336	530	7.820
H	Opbrengst heffingen	226	5.229	75	5.530
$I = H/G * 100\%$	Dekkingspercentage	23,7%	82,5%	14,2%	70,7%

Rekening 2022 (bedragen x € 1.000)					
Kostendekkendheid leges fysieke diensten		titel 1	titel 2	titel 3	totaal
A	Kosten taakvelden, inclusief omslagrente	915	4.632	259	5.806
B	Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	0	0	0	0
$C = A - B$	Netto kosten taakveld	915	4.632	259	5.806
D	Toe te rekenen kosten	915	4.632	259	5.806
E	Overhead inclusief omslagrente	522	2.546	9	3.077
F	BTW	8	50	32	90
$G = D + F$	Totale kosten	1.445	7.228	300	8.973
H	Opbrengst heffingen	323	6.407	5	6.735
$I = H/G * 100\%$	Dekkingspercentage	22,4%	88,6%	1,7%	75,1%

Titel 1 betreft de vergunningen in het kader van o.a. kansspelen, verkeer en vervoer en algemene plaatselijke verordening.

Titel 2 betreft de vergunningen in het kader van de WABO (bouwactiviteiten).

Titel 3 betreft de vergunningen in het kader van onder andere horeca en evenementen.

Burgergerichte diensten

Kostendekkendheid

De tarieven zijn ten opzichte van 2021 met 1,45% geïndexeerd, behalve in die gevallen waar het Rijk de tarieven gemaximeerd heeft.

Het resultaat 2022 bedraagt € 0,032 mln. (2,4% nadelig). Het resultaat op de leges wordt onder andere veroorzaakt vanwege de dalperiode rijbewijzen. Het nadeel wordt getemperd vanwege de toestroom op de reisdocumenten in de eerste helft van 2022. Om deze extra vraag naar reisdocumenten te kunnen verwerken is de balie op donderdagochtend en vrijdagmiddag aanvullend geopend geweest, rekeninghoudend met de personele capaciteit.

Kostendekkendheid leges burgergerichte diensten 2022 (bedragen x € 1.000)			
		Begroting	Realisatie
A	Directe kosten taakveld	4.320	4.836
B	Inkomsten taakveld	2.015	2.062
C = A-B	Netto kosten taakveld	2.305	2.774
D	Toe te rekenen kosten	1.090	1.215
E	Toe te rekenen kosten taakveld overhead	439	485
F	BTW	0	0
G = C t/m F	Totale kosten	1.529	1.700
H	Opbrengst heffingen	1.354	1.322
I=H/G*100%	Dekkingspercentage	89%	78%

Algemene belastingen en parkeerbelasting

WOZ-beschikkingen

Jaarlijks vindt er een herwaardering op basis van de Wet WOZ plaats van alle woningen en niet-woningen in de gemeente Maastricht. Voor het belastingjaar 2022 heeft een herwaardering plaatsgevonden met als waardepeildatum 1 januari 2021.

De WOZ-waarden van woningen waren per 1 januari 2021 met 3,3% gestegen ten opzichte van de vorige herwaardering. Voor niet-woningen was er sprake van een daling van 5,9% ten opzichte van de vorige herwaardering.

In 2022 werd betreffende 4,8% van de woningen een WOZ-bezwaar ingediend (was 4,1% in 2021) en betreffende 9,7% van de niet-woningen (was 9,9% in 2021).

Van de ingediende bezwaren is 99,6% in 2022 afgehandeld, de overige bezwaren worden binnen de wettelijke termijnen begin 2023 afgehandeld. Van de afgehandelde bezwaren zijn er 51% afgewezen en 49% (deels) toegekend.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Vanaf 1 januari 2022 is er landelijk een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte. Niet-woningen werden altijd al gewaardeerd op basis van de oppervlakten. Tot en met 2021 was de bruto inhoud als maatstaf bij woningen nog toegestaan. BsGW heeft in 2020 en 2021, in nauwe samenwerking met de deelnemers, van alle woningen de gebruiks-oppervlakte bepaald op basis van de daarvoor vastgestelde normen. De WOZ-waarden 2022 zijn daarom, in overeenstemming met wet- en regelgeving, gebaseerd op de gebruiksoppervlakte.

De gerealiseerde opbrengsten OZB zijn € 2,322 mln. (6,4%) hoger dan begroot, waarvan € 0,123 mln. over voorgaande jaren. De realisatie is mede afhankelijk van de inschatting vooraf van de waardeontwikkeling, bezwaarafhandeling en leegstand. De feitelijke areraaluitbreiding was groter dan begroot, de werkelijke waardeinstijging was hoger dan BsGW had berekend, er werden minder bezwaren ontvangen dan verwacht en de WOZ-waarden zijn door bezwaarafhandeling bovendien in

mindere mate gecorrigeerd dan vooraf werd verwacht. Overigens leidt de hogere WOZ-waarde tot een hogere korting op de algemene uitkering, die in deze opgave niet is verwerkt.

Hondenbelasting

De gerealiseerde opbrengst van de hondenbelasting is € 0,051 mln. (6,2%) lager dan begroot door een afname van het aantal geregistreerde honden. Dat is in overeenstemming met de berichtgeving dat een deel van de mensen na de Corona-pandemie hun hond hebben afgestaan

Toeristenbelasting

De gerealiseerde opbrengst toeristenbelasting is € 0,582 mln. (10,6%) voordelig. Er is sprake van areaaluitbreiding, inkomsten van voorgaande jaren en een herstel van het verblijfstoerisme na de lockdown aan het begin van 2022. Uiteindelijk bedraagt het totale aantal overnachtingen over geheel 2022 ruim 99% van het aantal van 2019 (het verschil is minder dan 7.000 op een totaal van bijna 1,4 mln. overnachtingen).

Watertoeristenbelasting

Eén van de voorgestelde maatregelen om te bezuinigen en inkomsten te verhogen is het invoeren van watertoeristenbelasting, ingegaan op 1 januari 2022. Het resultaat 2020 is nihil. BsGW verstuurt de aanslagen achteraf (in mei 2023) en heeft nog geen ervaringscijfers om een verwachte opbrengst 2022 te berekenen, omdat het een nieuwe belasting betreft. De geschatte begrote opbrengst bedraagt € 0,028 mln. Conform raadsbesluit van 8 november 2022 is de watertoeristenbelasting ingetrokken per 31 december 2022, omdat deze heffing onwenselijk is vanwege te lage opbrengsten en relatief hoge perceptiekosten.

Forensenbelasting

De gerealiseerde opbrengsten forensenbelasting wijkt met een resultaat van € 0,003 mln. (0,9%) lager dan begroot, nauwelijks af van het begrote bedrag.

Vermakelijkhedenretributie

De invoering van de vermakelijkhedenretributie is vanwege corona uitgesteld tot 1 januari 2023. Conform raadsbesluit van 8 november 2022 is de vermakelijkhedenretributie ingetrokken per 1 januari 2023 vanwege de ongewenste inkomstenderving bij ondernemers en lagere opbrengsten.

Precariobelasting

De opbrengsten van precariobelasting laten een voordeel zien van € 0,240 mln. (31,3%). De opbrengsten precariobelastingen zijn hoger dan begroot door opbrengsten van voorgaande jaren en hogere dan verwachte opbrengsten doordat vanaf februari 2022 geen Corona-beperkingen meer van kracht zijn geweest.

Reclamebelasting

De opbrengsten van reclamebelasting laten een nadeel zien van € 0,090 mln. (11,4%) door een verlaging van het aantal reclame-uitingen (leegstand en verwijderen reclame-uitingen).

Parkeerbelasting

Tarieven

De tarieven voor garageparkeren, P&R en de P&W parkeerterreinen, zijn conform de PPS afspraken binnen de ringenstructuur geïndexeerd in 2022. Deze parkeertarieven van Q-Park hebben geen betrekking op de gemeentelijke inkomsten.

De tarieven voor straatparkeren (parkeertickets en vergunningen) werden in 2019 in overeenstemming met het coalitieakkoord verhoogd met ongeveer 10% ineens voor 4 jaren, waardoor er in 2022 geen sprake is van indexering.

Beleid/reguleren parkeerdruk

Het ontwikkelen van een sturend parkeerbeleid is een van de drie sporen bij de ontwikkeling van een duurzaam bereikbare stad. Een stad die leefbaar dient te zijn voor haar inwoners. Daarom worden bezoekers van de stad steeds meer verleid om aan de rand van de stad en/of in de goed bereikbare, parkeergarages te parkeren.

In 2022 heeft besluitvorming plaatsgevonden betreffende de uitbreiding van gereguleerd parkeergebied in Wittevrouwenveld (uitbreiding), Boschpoort Noord en Wyckerpoort Noord, is het het parkeerterrein Fort Willemweg opgenomen als P+W-locatie en zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart voor de realisatie van P+R-voorziening, bijvoorbeeld Via Regia.

P&R Maastricht Noord / Beatrixhaven

De Park & Ride Maastricht Noord kent een combinatietarief voor parkeren en reizen per shuttlebus of met de trein (OV). In 2022 was dit tarief € 2,25 per persoon of € 5,55 voor een groep van 3-5 personen.

In 2022 zijn minder parkeerboetes uitgeschreven dat resulteert in een nadelig resultaat van afgerond € 1 mln (waarvan € 0,300 mln. gerelateerd is aan de lagere opbrengsten door corona). Dit is enerzijds te relateren aan personele onderbezetting en anderzijds het niet kunnen verbaliseren van parkeerders na verstreken parkeerdruk (dit zijn vanuit jurisprudentie wet mulderfeiten en geen inkomsten gemeente). Daarnaast zijn er minder inkomsten straatparkeren van afgerond € 1 mln. (waarvan € 0,340 mln. gerelateerd is aan de lagere opbrengsten door corona) met als primaire verklaring de daling van de betalingsbereidheid. Het nadelig resultaat op parkeren bedraagt € 1,997 mln. (16,0%).

Lokale lastendruk

Het onderzoeksinstituut Coelo (Universiteit Groningen) brengt jaarlijks een ranglijst uit van de lokale lasten in de diverse gemeenten van Nederland ("Atlas van de lokale lasten"). Daarbij worden gemeenten vergeleken voor wat betreft de lokale lasten (waaronder OZB, rioolbelasting en afvalstoffenheffing). De gemiddelde lastendruk in 2022 in Maastricht wordt door Coelo berekend voor eenpersoonshuishoudens op € 975 (€ 809 in 2021) en voor meerpersoonshuishoudens op € 995 (€ 827 in 2021). Hiermee staat gemeente Maastricht op plaats 33 van de 40 grote gemeenten (plaats 26 van 40 in 2021) (nr.1 is de goedkoopste gemeente).

Bij de berekening van de component afvalstoffenheffing is door Coelo rekening gehouden met een gemiddeld gebruik van 39 afvalzakken voor een meerpersoonshuishouden. Rekening houdend met het werkelijk gebruik (van 30 restzakken) bedraagt de lastendruk in Maastricht € 982 voor meerpersoonshuishoudens, wat geen gevolgen heeft voor de plaats op de COELO-ranglijst en blijft daarmee op plaats 33 (plaats 25 in 2021).

De gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie en de landelijke en provinciale gemiddelden worden grafisch weergegeven in de [benchmark woonlasten Limburg 2022](#) van COELO. De lastendruk voor een meerpersoonshuishouden voor eigenaars/bewoners bedraagt in Maastricht € 995. Uit deze benchmark blijkt dat Maastricht daarmee boven het gemiddelde voor Nederland (€ 904) en Limburg (€ 948) uitkomt. De totale verhoging ten opzichte van 2021 bedraagt in Maastricht 5,4%, wat hoger is dan het gemiddelde in Limburg (3,8%) en Nederland (3,0%).

Voor bedrijven is de lastendruk gemiddeld gezien alleen gestegen met de indexering/inflatie. In individuele gevallen kan dit anders zijn, doordat de waardeontwikkeling bij niet-woningen erg verschilt door de grote variatie aan soorten objecten in deze categorie. In deze categorie vallen courante

objecten (bijvoorbeeld winkels en kantoren) en incurante objecten (bijvoorbeeld het ziekenhuis, scholen, musea, transformatorhuisjes en industriële objecten).

In de volgende tabel zijn drie voorbeelden opgenomen van de ontwikkeling van de lastendruk (voor de vergelijkbaarheid is de WOZ-waarde 2021 in de drie gevallen gelijk).

Soort object	WOZ-waarde 2021	Waarde-ontwikkeling (%)	WOZ-waarde 2022	Aanslag 2020	Aanslag 2021	Vershil	Vershil (%)
Winkel	€ 650.000	2,0 %	€ 663.000	€ 4.331,71	€ 4.671,83	€ 340,12	7,9 %
Kantoor	€ 650.000	0,0 %	€ 650.000	€ 4.331,71	€ 4.591,23	€ 259,52	6,0 %
Gemiddelde	€ 650.000	-5,9 %	€ 612.000	€ 4.331,71	€ 4.355,63	€ 23,92	0,6 %
School	€ 650.000	-8,0 %	€ 598.000	€ 4.331,71	€ 4.268,83	-€ 62,88	-1,5 %

De lokale lasten bestaan uit OZB-niet-woningen (eigenaren- en gebruikersdeel), rioolheffing (eigenaren- en gebruikersdeel), reinigingsrecht (vastrecht en 30 restafvalzakken). De totale waardeontwikkeling niet-woningen is niet onderverdeeld, de genoemde waardeontwikkeling is een schatting.

Kwijtschelding

Indien men niet in staat is een aanslag te betalen, dan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing gebruikersdeel en voor de 1e hond. Het totaal over 2022 kwijtgescholden bedrag is € 2,363 mln. Dat is 8,8% meer dan in 2021 per ultimo van het jaar, zijnde € 2,172 mln. Het bedrag van 2022 is dus ten opzichte van 2021 meer gestegen dan alleen de inflatie, doordat de tarieven van de afvalstoffenheffing met 5,84% zijn verhoogd bovenop de gehanteerde prijsindex en er 3,4% meer verzoeken werden toegekend.

In 2022 hebben in totaal 9.962 (2021: 10.455) inwoners per ultimo van het jaar een verzoek tot kwijtschelding gedaan. Hiervan werd aan 4.305 (2021: 3.604) personen automatisch kwijtschelding verleend.

Op 31 december 2022 waren 5.457 van de 5.657 handmatige verzoekschriften afgehandeld (96%). In 2023 worden de overige 199 verzoekschriften binnen de daarvoor geldende termijnen afgehandeld.

Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling

Samen met plezier voor Maastricht. Dat is het motto dat we vorig jaar aan ons traject van organisatieontwikkeling hebben gegeven. Met ruim 1700 medewerkers ondersteunt de ambtelijke organisatie ons bestuur in de taken en ambities voor onze prachtige stad Maastricht en z'n veelzijdige samenleving van ruim 120.000 Maastrichtenaren. Dat doen we in een sterk veranderende context: in een wereld waarin de ontwikkelingen steeds sneller gaan. Dit stelt eisen aan de manier waarop onze organisatie functioneert, waarop we onze systemen en structuren inrichten en bovenal de manier waarop we samenwerken, zowel intern als extern. 'Samen met plezier voor Maastricht'. Dat is het motto dat we vorig jaar aan ons traject van organisatieontwikkeling hebben gegeven en dat in 2023 zijn uitwerking krijgt via drie sporen: inhoud, cultuur-leren-ontwikkelen en structuur.

Het Inhoudsspoor

Voor een gestructureerde en integrale aanpak van de organisatieontwikkeling zijn 9 uitvoeringsplannen gemaakt: Duurzaam Sociaal Domein, Professionaliseren Inkooporganisatie, Professionaliseren Subsidies, Bestuurszaken in relatie tot externe oriëntatie, Control, I&A, Financiën, Mens en Organisatie en Juridische Zaken. In deze plannen staat wat nodig is om de gewenste inhoudelijke kwaliteitsslag te maken door anders te werken, anders te sturen en processen en systemen te verbeteren. Realisatie van de uitvoeringsplannen is een veelomvattend meerjarig proces dat vraagt om een gefaseerde aanpak.

Primair doel is de basis op orde krijgen door een stevig nieuw fundament te leggen voor een toekomstig robuust bedrijfsvoeringdomein. Dat is nodig zodat de primaire afdelingen, zoals bijvoorbeeld het sociaal domein, in control kunnen komen en blijven en er beter kan worden (bij)gestuurd. Daarvoor moeten processen, systemen en werkwijzen in samenhang worden (her)ontwikkeld en geïmplementeerd. Dat pakken we op via onderstaande verbeteraanpak vanuit de driehoek control, financiën en I&A in combinatie met samen leren en ontwikkelen.

De focus in de kwaliteitsslag bij bedrijfsvoering ligt in eerste instantie op het doorvoeren van verbeteringen bij Inkoop, Subsidies, Financiën, Control, P&O. Dit omdat optimalisatie van deze bedrijfsvoeringsthema's intern sterk bijdraagt aan ontkokering, betere samenwerking, vermindering kwetsbaarheid en in control komen. Daar sluit het Sociaal Domein nu al meteen op aan. Deze integrale benadering is essentieel om 'binnen' de kwaliteitsslag te maken die nodig is om de maatschappelijke opgaves en bestuurlijke ambities 'buiten' te kunnen realiseren. Op termijn draagt dit dus bij aan tastbare inhoudelijke verbeteringen voor onze inwoners. Daarmee zetten we meteen ook een stap in de beweging naar meer externe oriëntatie en grotere verbondenheid met de stad en samenwerkingspartners.

Het Cultuur-leren-ontwikkel-spoor

De nieuwe missie, visie en organisatiedoelen stellen andere eisen aan de Maastrichtse ambtenaar van nú. Vakmanschap en integriteit zijn belangrijk ... natuurlijk ... maar daarnaast wordt met stip gevraagd om samenwerkingsvaardigheid, externe gerichtheid, wendbaarheid, lef en oplossend vermogen. Om dat te bereiken wordt aangesloten bij de energie en vraagstukken die momenteel leven binnen de organisatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het bespreken en afspreken welke houding en gedrag nodig zijn om met nieuwe sturingsinstrumenten succesvol aan de slag te gaan. Daarnaast zetten we vol in op het waar nodig vergroten van kennis en vaardigheden, zodat iedereen zich voldoende zeker en toepassingsvaardig voelt in de dagelijkse praktijk om aan de slag te gaan met nieuwe werkwijzen en systemen. Speciale aandacht is er voor het voorbeeldgedrag van directie, managers en teammanagers. Van leidinggevenden wordt verwacht dat zij actief het voortouw nemen bij het ontwikkelen en doorvoeren van inhoudelijke verbeteringen en dat ze ondersteunen bij en sturen op (het ontwikkelen van) passend gedrag bij medewerkers.

Het Structuur- Reorganisatiespoor

Bij een snel veranderende maatschappelijke context en inhoudelijke aanpassingen hoort een organisatie die meebeweegt, die flexibel en wendbaar is. Vaak gaat het hierbij om kleinschalige aanpassingen, maar soms is ook een grote verandering nodig. Dat moment is nu gekomen. Meerdere in de afgelopen periode uitgevoerde verkenningen, maar ook beheersingsproblemen, maken dat duidelijk. Om het fundament voor een beter georganiseerde bedrijfsvoering te leggen, een duurzaam sociaal domein en het verbeteren van externe oriëntatie moet er afscheid worden genomen van de huidige, deels gedecentraliseerde en verkokerde structuur. De startdatum voor de nieuwe organisatie is 1 juli 2023.

Randvoorwaarden voor succes

Veranderen kost tijd. Het is daarom belangrijk om vooral aan de slag te gaan, de uitgezette koers ook vast te houden en waar nodig op basis van ervaringen tijdig bij te stellen richting stip op de horizon. Dat vraagt van eenieder inspanningen, flexibiliteit en begrip.

Inkoop & aanbesteding (exclusief sociaal domein)

In 2022 zijn er 30 Europese en ongeveer 20 meervoudig onderhandse trajecten begeleid door de vakgroep Inkoop en Aanbesteden. Vanaf 1 juli 2023 zal de nieuwe centrale inkooporganisatie deze taken overnemen en alle inkoop van € 10.000 registreren. Contracten met een opdrachtwaarde lager dan de Europese drempel werden in 2022 nog door de afdelingen zelfstandig uitgevoerd. Afhankelijk van de soort opdracht betrof het een eenmalige inkoop of een contract voor meerdere jaren.

Voorbeelden van inkoop die in 2022 tot een nieuw aanbesteed contract hebben geleid.

1. Plaagdierbestrijding
2. Inhuur uitzendkrachten
3. Parkeersysteem
4. Dierenwelzijn-ambulance

De volgende opsomming zijn voorbeelden van aanbestedingen waarbij er extra aandacht is voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkoop (MVOI) criteria.

1. Verbouwing Kunstfront Belvédère
2. Gas – Elektra
3. Onderhoud en levering ondergrondse containers
4. Aanleg blauwe loper
5. Herinrichting Radiumterrein

Sinds de coronacrisis houden we rekening met hogere inschrijfprijzen i.v.m. de gestegen grondstoffen. Bovendien heeft de oorlog in de Oekraïne een prijsverhogend effect. Dit effect zien we terug in de inschrijfprijzen en terughoudendheid van inschrijvers voor het afgeven van lange termijn prijzen. Waar men voorheen een goede inschatting kon maken over de prijs en het ondernemersrisico kon inschatten, lijkt de markt daar nu onzeker over. Voor bestaande, langlopende contracten hebben we ook vaker dan voorheen verzoeken gekregen om de prijzen te verhogen. Om te voorkomen dat de prijzen buiten proportioneel stijgen zijn er richtlijnen opgesteld naar voorbeeld van Rijkswaterstaat. Kern van deze richtlijn is dat de opdrachtnemer transparant aantoont dat de prijsstijging van invloed is op de aanneemsom/inschrijfprijzen. Hij kan pas in aanmerking komen voor vergoeding van prijsstijgingen indien de totale prijsstijging meer is dan vijf (5) procent van de totale inschrijvingsom (incl. meer- en minderwerk), en de prijsstijging van het onderdeel van de energie- en brandstofkosten en/of grondstoffen (materiaalkosten) in kwestie meer is dan tien (10) procent van de inschrijvingsom.

Personeel en organisatie

In 2022 is verder invulling gegeven aan het motto “Samen met plezier voor Maastricht”.

De Visie op Leidinggeven is herijkt om daarmee de belangrijke rol die leidinggevendenden hebben bij het realiseren van de doelstellingen van de organisatie, te ondersteunen.

Organisatieontwikkeling

In 2022 is gestart met het invulling geven aan de aanbevelingen van het Rapport van de Laar. Er zijn drie prioritaire gebieden onderkend die programmatisch opgepakt worden; sociaal domein (lopend programma DSD), bedrijfsvoering en externe oriëntatie. Reden voor deze prioritering is dat verbeterlagen op deze terreinen voortvarend opgepakt moeten worden om als een vliegwiel voor de gehele organisatieontwikkeling te kunnen dienen.

Uitgangspunt hierbij is een beoogde wijziging van de hoofdstructuur inzake bedrijfsvoering naar een viertal inhoudelijke clusters (I&A, Financiën, Mens en Organisatie, Juridische Zaken) en een onafhankelijke controlfunctie.

Basis op orde

Een belangrijke randvoorwaarde voor het in gang zetten van veranderingen is ook dat de basis op orde is. Vandaar dat in 2022 de voorbereidingen getroffen zijn voor het implementeren van een nieuw personeels- en salarissysteem AFAS. Bovendien is besloten om over te stappen op een nieuw functiewaarderingssysteem HR21.

Werken met plezier

Gelet op de huidige arbeidsmarktkrapte blijft het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent een grote uitdaging. Door onze medewerkers opleiding, training en coaching te geven gebaseerd op hun individuele talenten, drijfveren en behoeften halen we het beste uit onze mensen en uit elkaar. Ook vitaliteit en inzetbaarheid speelt hierbij een belangrijke rol. Zo werd #samenbeter in het leven geroepen. Ook besloot het college het Generatiepact Maastricht in te stellen voor medewerkers die in 2022 61 jaar of ouder waren, waarvan uiteindelijk 56 aanvragen zijn toegekend. Tenslotte was de ontwikkeling en implementatie van het (hybride) werkconcept COMIC onderdeel van een in 2022 ingeslagen verandering; het kiezen van de meest effectieve en passende werkplek op basis van je activiteit.

Informatiemanagement en automatisering

In 2022 is een beperkt aantal activiteiten uitgevoerd om te komen tot verdere concretisering van de visie op de gemeentelijke informatievoorziening. Dit is het gevolg van een aantal ontwikkelingen dat noodzakelijkerwijs om hoge aandacht vroeg: De bevindingen op het gebied van archivering binnen de gemeente Maastricht (KPI-rapport HCL), het rekenkameronderzoek naar de gemeentelijke subsidies en het besluit om een reorganisatieproces, waaronder ook voor informatievoorziening en automatisering, in gang te zetten.

Andere activiteiten die in 2022 vanuit lenA-optiek zijn uitgevoerd, zijn onder andere:

- Verbeteractiviteiten op het gebied van archivering (fase 1)
- Ondersteuning in de aanbestedingen van Parkeervergunningensysteem; Scanauto; VRI-kwaliteitscentrale, AFAS.
- Ondersteuning bij de voorbereiding aanbestedingen van Subsidiebeheersysteem; Zero Emissie Zone; Service managementtool Stadsbeheer.

Met betrekking tot de reorganisatie voor het taakveld Informatievoorziening en Automatisering is op basis van een gedegen analyse een uitvoeringsplan uitgesteld. Hierin zijn de noodzakelijke verbetervoorstellen opgenomen om op lenA-gebied de basis beter op orde te krijgen en de

organisatie gemeente Maastricht te helpen om beter in control te komen. Ook is er een organisatiestructuur ontwikkeld die moet leiden tot meer doelmatige en doeltreffende prestaties.

Informatiebeveiligingsbeleid

In 2022 is er een nadere Visie op Informatiebeveiliging geformuleerd. Naar aanleiding daarvan is het Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid herijkt en opnieuw door het College van B&W vastgesteld.

Naast het specifieke project “Verbeteren Informatiebeveiliging” is informatiebeveiliging een onderdeel van elke opgave in het I&A- veld.

Ook over 2022 heeft de gemeente Maastricht, inzake informatiebeveiliging, verantwoording afgelegd via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). In ENSIA zijn de volgende zelfevaluaties en audits onder één noemer gebracht:

- De zelfevaluatie Baseline informatiebeveiliging overheid;
- De zelfevaluatie Basisregistratie Personen (BRP)/ Paspoortuitvoeringsregeling (PUN);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie
- Grootschalige Topografie (BGT);
- De zelfevaluatie Basisregistratie Ondergrond (BRO);
- De audit Digitale persoonsidentificatie (DigiD);
- De audit Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWInet);
- De evaluatie Waarderegistratie Onroerende Zaken (WOZ).

De gemeente voldoet aan alle te toetsen normen.

Financiën

De financiële functie is gericht op een duurzame en solide financiële positie van de gemeente Maastricht en zorgt voor een tijdige en volledige financiële informatievoorziening. In 2022 was vooral aandacht voor de volgende projecten en activiteiten:

- Oplevering van de jaarlijkse P&C-documenten: begroting 2023 (structureel sluitend en in evenwicht passend binnen de wettelijke regels), tussentijdse financiële rapportages 2022 en jaarrekening 2021 (inclusief het coördineren van de accountantscontrole).
- De provincie beoordeelt jaarlijks het structurele en reële evenwicht van de begroting 2023. Omdat we aan alle voorwaarden voldoen komen we in 2022 weer in aanmerking voor repressief toezicht (dit is toezicht achteraf).
- De accountant heeft bij de jaarrekening 2021 gecontroleerd en een goedkeurende controleverklaring verstrekt.
- Ontwikkeling financiële functie:
 - Voor boekjaar 2021 zijn we gestart met het fasegewijs inrichten van één centraal gecoördineerd jaarrekeningproces (project 1 jaarrekening). Dit is met het opstellen van de jaarrekening 2021 afgerond.
 - In 2022 is het project werkend budgethouderschap opgepakt en uitgerold over de organisatie. Tevens is in het najaar van 2022 een nieuwe budgethoudersregeling door het college vastgesteld.
 - Het project verplichtingenadministratie en digitalisering planning en control proces is in de opstartfase.
- Fiscale advisering bij majeure ontwikkelingen en grote projecten, alsmede de afronding van de fiscale audit ‘*btw toepassing samenwerkingsverbanden*’ in het kader van Horizontaal Toezicht. In 2022 zijn tevens de voorwaarden ingevuld voor een nieuw convenant ‘Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht’ tussen de gemeente Maastricht en de belastingdienst. In het bijzonder

betroffen dit voorwaarden binnen het Tax Control Framework, zoals de opzet van een fiscale risicoanalyse en de ontwikkeling van het gemeentelijke fiscale beleidsplan (inclusief fiscale strategie). Het nieuwe convenant is op 28 februari 2023 door partijen ondertekend.

- Het project 'Waarderen op gebruiksoppervlakte' is in samenwerking met BsGW volgens planning in 2021 gerealiseerd. De WOZ-waarden 2022 zijn daardoor, in overeenstemming met wet- en regelgeving, gebaseerd op de gebruiksoppervlakte (in m²).
- Ten aanzien van gemeentelijke belastingen kan voor het jaar 2022 het volgende vermeld worden:
 - Vermakelijkhedenretributie. De raad heeft op 8 november 2022 besloten de vermakelijkhedenretributie niet in te voeren per 1 januari 2023 vanwege de ongewenste inkomstenderving bij ondernemers en lagere opbrengsten.
 - Reclamebelasting. De verhoging van de reclamebelasting met 10% bovenop de prijsindex is vanwege de gevolgen van de Corona-maatregelen uitgesteld tot 1 januari 2023.
 - Precariobelasting terrassen. De verhoging van de precariobelasting terrassen met 25% bovenop de prijsindex is vanwege de gevolgen van de Corona-maatregelen uitgesteld tot 1 januari 2023.
 - Watertoeristenbelasting. Invoering heeft plaatsgevonden per 1 januari 2022. Conform raadsbesluit d.d. 8 november 2022 is de watertoeristenbelasting ingetrokken per 31 december 2022, omdat deze heffing onwenselijk is vanwege te lage opbrengsten en relatief hoge perceptiekosten.

Communicatie

De afdeling communicatie adviseert en ondersteunt de organisatie zodat zij een oprechte dialoog kan voeren met de bewoners, bedrijven, organisaties en bezoekers van de stad, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid, interactie, participatie en samenwerking. Transparante en eerlijke informatie is daarvoor de basis, die vervolgens bij de verschillende doelgroepen optimaal beschikbaar komt.

Het huidige college van burgemeester en wethouders heeft als ambitie: 'Mensen optimaal bereiken met de gemeentelijke boodschappen op alle moderne (digitale) manieren, met maatwerk voor mensen zonder toegang tot digitale media'. In een diverse, internationale stad is dat een serieuze opgave. De stad kent vele zeer uiteenlopende doelgroepen. Om hen te bereiken met gemeentelijke communicatie is maatwerk vereist.

De afgelopen jaren is de mediamix van de gemeente Maastricht daarom gemoderniseerd, gericht op maximaal bereik van alle Maastrichtenaren, met specifiek aandacht voor meertaligheid, digitalisering en moeilijk te bereiken doelgroepen. In een steeds sneller veranderend medialandschap zoeken wij ook de komende jaren telkens naar een optimale balans in beschikbare middelen (papier, digitaal) om een zo hoog mogelijk bereik van alle Maastrichtenaren te realiseren.

Ook staat de afdeling communicatie voor de verbinding van de vele verschillende citymarketing-activiteiten in de stad tot een coherent beeld van Maastricht (branding) als internationale universiteitsstad. Want een krachtige, eenduidige positionering leidt tot het makkelijker vasthouden en aantrekken van de doelgroepen die de vitaliteit van de stad bouwen: bewoners, bezoekers, bedrijven en instellingen.

Op de werkterreinen samenwerking, internationalisering en netwerkvorming werkt Communicatie nauw samen met Bestuurszaken en Externe Betrekkingen.

Wat is in 2022 gerealiseerd?

In dit overvolle en versnipperde medialandschap is voor overheden het bereiken van inwoners een complexe zoektocht. Vandaar dat we middels een jaarlijks onderzoek een beeld vormen van het mediagebruik van Maastrichtenaren. De resultaten van 2022 zijn te vinden op gemeentemaastricht.nl/mediaonderzoek-2022. De uitkomsten zijn bepalend voor onze

communicatiestrategie. Wij proberen immers een hoog bereik te genereren. En dat lukt het best als we met een uitgekiende mediamix aansluiten bij de populairste kanalen.

Email is nog altijd het populairste communicatiemiddel. 96% Van alle Maastrichtenaren beschikt over internet, 95% mailt minstens 1x per week. Zelfs in de oudste doelgroep (75+) is dat 79%. Die gegevens ondersteunen onze keuze om de wekelijkse email-nieuwsbrief het hart te laten vormen van onze gemeentelijke communicatie. 12.500 Inwoners zijn geabonneerd, tegen 11.500 vorig jaar.

Maastrichtenaren geven aan dat *De Limburger* hun actueelste en betrouwbaarste bron is voor Maastrichts nieuws. Van alle inwoners leest minimaal 36% 1 x per week de krant, 30% ziet 1L of L1. Daarna volgen VIA, TV Maastricht (beide 20%) en *Wat is Loos in Mestreech* (18%).

Maandelijks brengen we Maandcampagnes in een combinatie van verschillende media (online, papier, TV) die een dekking kent van 66% van de bevolking, nog los van social media. Deze Mediamix bestaat uit email (nieuwsbrief), een pagina in VIA, advertentie(s) in *De Limburger*, berichten in *News in English* en spotjes op RTV Maastricht en *Wat is Loos in Mestreech*. De best bereikte doelgroep wordt gevormd door ouderen: 94% van de 75-plussers bereiken we met 1 of meer van deze media. Het is een bekend landelijk fenomeen dat overheden de meeste moeite hebben met het bereiken van jongeren. We bereiken met onze Mediamix minimaal 44% (excl. social media). Speciale aandacht zal dit jaar dan ook uitgaan naar deze doelgroep.

Zie voor een voorbeeld van onze maandcampagnes:

https://www.youtube.com/watch?v=z9mWUvEj_jg

Controlling

In 2022 zijn de uitgangspunten vastgesteld om invulling te kunnen geven aan te geven aan een breed functionerende controlfunctie met aandacht voor rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid. Een van deze uitgangspunten is het zogeheten 'Three Lines of Defense' model. Essentieel hierbij is dat concerncontrol hierbij afzonderlijk en onafhankelijk gepositioneerd is geworden ten opzichte van de rest van de organisatie. Dit moet bijdragen aan de beheersing van de organisatie.

Daarnaast is het actualiseren en profesionaliseren van het control instrumentarium opgepakt. Deze herijking is verder tot uitdrukking gekomen in verschillende elementen van control (zoals onder andere controlframeworks, interne controle, risicomanagement en kwetsbaarhedenanalyses).

In afstemming met de commissie Begroting en Verantwoording is gewerkt aan een verdere groei in de beheersing die past bij de organisatieontwikkeling. Een groei die in 2023 doorloopt en past in de re-organisatie zoals deze is ingezet.

Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Afgelopen jaar zijn, vooruitlopend op de wetwijziging verdere stappen gezet om in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording. Eind 2022 is de wet definitief aangepast waardoor de rechtmatigheidsverantwoording een feit is geworden. Bij de jaarrekening 2023 zal het college over de bevindingen in het kader van de rechtmatigheid in gesprek gaan met de commissie Begroting en Verantwoording en de raad.

Omdat de wet is aangepast betekent dit ook dat de verordeningen 212, 213 en 213a dienen te worden aangepast. Eind 2022 en begin 2023 is de commissie Begroting en Verantwoording geïnformeerd over de wijzigingen ten opzichte van huidige verordeningen. De nieuwe verordeningen worden in 2023 aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

Juridische zaken

In 2022 is het uitvoeringsplan juridische zaken door de kwartiermaker opgeleverd. Het plan is tezamen met het uitvoeringsplan inkoop en subsidies geïntegreerd in de reorganisatie 'optimalisering bedrijfsvoering'. Over de reorganisatie zal in 2023 een definitief besluit worden genomen, na advisering door de OR. De nieuwe centrale afdeling Juridische Zaken behelst de vorming van 3 teams te weten, team subsidies, team inkoop en team juridisch advies & rechtsbescherming. Nieuw is vooral de tweedelijns positionering van de rechtsbeschermingsjuristen (bezwaar en beroep) en de vorming van twee teams voor de centrale verstrekking van subsidies en het centraal inkopen van diensten, leveringen en werken. Uitgangspunten daarbij zijn met name uniformering van werkprocessen ter bevordering van rechtmatigheid, efficiency en effectiviteit. De juridische advisering omvat de primair processen overstijgende juridische kwestie. Denk daarbij aan staatssteun, algemene wet bestuursrecht, AVG, Woo of aansprakelijkstellingen.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Op 10 oktober en 22 december heeft de gemeenteraad van het college raadsinformatiebrieven ontvangen inzake onderzoeken ex art.213a Gemeentewet. De strekking van deze raadsinformatiebrieven waren dat het college nog geen 213a onderzoeken heeft uitgevoerd. Afgelopen jaar is er gestart met een verbetertraject dat zijn doorloop kent in 2023.

Aan de raad is toegezegd dat er in 2023 wordt toegewerkt naar een (meerjarige) onderzoekplanning (-voorraad) met potentiële thema's voor de 213a onderzoeken. Als uitgangspunt is hierbij aangegeven samen met de organisatie tot een aantal gedragen thema's te komen die, in het kader van leren en verbeteren, van toegevoegde waarde zijn voor het verder 'in control' komen van de gemeentelijke organisatie.

Hierbij kunnen ook de interne processen als mogelijk object van onderzoek worden beschouwd. De uiteindelijke besluitvorming hierover zal plaatsvinden door het college en het eindresultaat zal samen met de begroting 2024 aan de raad worden voorgelegd. Aanvullend zullen de commissie Begroting & Verantwoording en de rekenkamercommissie hierover geïnformeerd worden.

Onderzoek Rekenkamer Maastricht

Doel van de Rekenkamer Maastricht is de controlerende functie van de raad te versterken en tegelijkertijd voor de inwoners van Maastricht zichtbaar maken wat er is terechtgekomen van de beleidsvoornemens van de gemeente. Tal van rekenkameronderzoeken worden daarom jaarlijks door de rekenkamer uitgevoerd in onze gemeente.

Rekenkameronderzoeken in 2022:

- Onderzoek naar de P&C-cyclus als beheersinstrument in het sociaal domein (publicatie onderzoeksrapport, mei 2022);
- Onderzoek naar de sturing op de transformatie van het ENCI-gebied (publicatie onderzoeksrapport, april 2022);
- Onderzoek naar het subsidiebeleid (publicatie onderzoeksrapport, oktober 2022);
- DoeMee-onderzoek naar de praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (publicatie rekenkamerbrief, mei 2022);
- Onderzoek ex artikel 213a Gemeentewet (publicatie rekenkamerbrief, december 2022)
- Onderzoek naar externe inhuur (start onderzoek in 2022, publicatie onderzoeksrapport door de rekenkamer wordt verwacht in 2023);
- Verkenning inzake structurele bezuinigingen (start in 2022, publicatie rekenkamerbrief februari 2023).

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Evenals het vorige jaar is de functionaris gegevensbescherming ook in 2022 als adviseur betrokken geweest bij diverse projecten om ervoor te zorgen dat de wettelijke kaders van de AVG goed zijn geborgd.

In 2022 is zijn de noodzakelijke dataprotection assessments (dpia) voor de inzet van cameratoezicht uitgevoerd. Er is in dit kader onder meer een dpia gemaakt voor de pilot betreffende het gebruik van de bodycam. *(een dpia is een instrument om vast te stellen of een verwerking van persoonsgegevens voldoet aan de privacywetgeving, welke risico's de verwerking met zich meebrengt en de naar aanleiding hiervan te treffen veiligheidsmaatregelen).*

Het belangrijkste thema van het afgelopen jaar betreft de eerste verplichte audit op grond van de Wet politiegegevens (Wpg). Sinds de in werkingtreding van de herziene Wpg dienen gemeenten iedere 4 jaar een audit te laten uitvoeren door een extern bureau om te onderzoeken of het gebruik van politiegegevens binnen de gemeentelijke organisatie voldoet aan deze wet. Naar aanleiding van de bevindingen van deze audit is in het laatste kwartaal een plan opgesteld om de naleving van de Wpg nog beter te borgen. Inmiddels zijn de betreffende afdelingen druk bezig met het implementeren van dit plan. Bovendien zullen er nadere afspraken worden gemaakt om middels de wettelijk verplichte interne audits jaarlijks het gebruik van politiegegevens te controleren. De functionaris gegevensbescherming zal vanuit haar toezichthouden rol hierop dienen toe te zien.

Het afgelopen jaar hebben er 4 datalekken plaatsgevonden. In alle gevallen is het datalek ontstaan door een menselijke fout. Drie van deze datalekken zijn gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens omdat ze enkele gevoelige gegevens bevatten zoals financiële informatie. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft geen verder onderzoek ingesteld naar de gedane meldingen en/of een boete opgelegd.

Integriteit

In Maastricht wordt op drie niveaus aan integriteit gewerkt:

- Bewustwording;
- Managen van integriteit;
- Verankeren van het leerproces.

We gaan achtereenvolgens in op de uitvoering en resultaten van het integriteitbeleid in 2022.

Bewustwording

Bewustwording is gericht op huidige en nieuwe medewerkers. Op korte termijn (introductie) en langere termijn. We gaan hierna verder op in.

Module 'integriteit en ambtseed' (introductie cursus integriteit)

Elke nieuwe medewerker die in dienst komt bij onze gemeente, volgt de module 'integriteit en ambtseed' (1 dagdeel) in het introductieprogramma. In deze module komen onder andere de gedragscode en de Regeling Integriteitmeldingen aan de orde. Dit is een 'grotere' fysieke sessie (circa 15 à 20 deelnemers per sessie), die in de corona-jaren maar mondjesmaat kon worden uitgevoerd.

In februari 2022 heeft de gemeentesecretaris opdracht gegeven om de tijdens de corona-periode opgelopen achterstanden voor deze introductie cursus in 2022 nog weg te werken. Op dat moment moesten 255 medewerkers de integriteitssessie nog inhalen. Met het uitvoeren van veel extra sessies is dat gelukt; in 2022 hebben uiteindelijk 283 mensen deelgenomen aan deze sessie. Zij beoordeelden de integriteitsmodule gemiddeld met het cijfer 8,4.

Onder deze 283 mensen zijn ook medewerkers die niet in dienst komen bij de gemeente, maar wel langer dan een half jaar werkzaamheden in Maastricht verrichten; ook zij nemen verplicht deel aan

deze module *'integriteit en ambtseed'*. Zij leggen daarna niet de ambtseed af, maar tekenen een integriteitverklaring.

Overigens waren er geen achterstanden op de ambtseden, aangezien deze tijdens de corona-periode digitaal zijn afgenomen. In 2022 hebben in totaal 90 medewerkers de ambtseed afgelegd bij de gemeentesecretaris.

Morele oordeelsvorming

Medewerkers die langer dan een jaar in dienst zijn bij de gemeente, moeten tevens de gemeentebreed verplichte leermodule 'morele oordeelsvorming' (2 dagdelen) volgen. Deze module is in 2022 vijf keer uitgevoerd; in totaal hebben 86 medewerkers deelgenomen en deze module gemiddeld met het cijfer 8,3 gewaardeerd. Daarnaast worden op verzoek van (team)managers ook incidenteel voorlichting en/of dilemmatrainingen binnen teams gegeven, om mensen praktische handvatten te geven in hun alledaagse afwegingen en de bewustwording van integriteit(risico's) te vergroten.

Managen van integriteit

Voor elke manager en medewerker is integriteit een vast terugkerend onderdeel in de gesprekkencyclus. Integriteit is bij gemeente Maastricht namelijk als kerncompetentie vastgelegd voor elke medewerker en dus ook altijd onderwerp van gesprek en beoordeling. Maar managers kunnen ook te maken krijgen met een integriteitstekstie op hun afdeling, waarbij zij de juiste rol moeten nemen.

Om managers hierbij te helpen, is eind 2022 een pilot-training *'managen van integriteit'* ontwikkeld en uitgevoerd. Deze training is puur gericht op leidinggevend en hun eigen rol en handelen bij integriteitsteksties. Deze pilot-training werd door 8 leidinggevend gevolgd en gemiddeld door hen met het cijfer 8,0 beoordeeld. Op basis van hun feedback en de opgedane leerervaringen is deze training verder verbeterd en wordt vanaf 2023 in het cursusaanbod van Learn@Maastricht opgenomen.

Als medewerkers en/of leidinggevend iets willen bespreken over ongewenste omgangsvormen en/of concrete integriteitsteksties aan de orde willen stellen, kunnen zij dit uiteraard ook eerst bespreken met een vertrouwenspersoon. In 2022 waren er 2 vertrouwenspersonen beschikbaar: 1 interne vertrouwenspersoon en 1 externe (via de arbodienst). Ook is in 2022 gestart met de werving van meer vertrouwenspersonen; deze wervingscampagne heeft eind 2022 geleid tot de aanstelling van 4 extra interne vertrouwenspersonen die worden opgeleid om in de loop van 2023 te kunnen starten met hun werkzaamheden. Deze medewerkers vervullen deze rol naast hun reguliere taken. Een vertrouwenspersoon kan medewerkers adviseren om tot formele melding over te gaan bij het Meldpunt Integriteit & Klachten (MIK). Medewerkers kunnen ook rechtstreeks melden bij het meldpunt. Tenslotte is ook het Team Collegiale Ondersteuning (TCO) beschikbaar voor een luisterend oor of vertrouwelijk gesprek.

Ongewenst gedrag

2022 is een jaar geweest waarin grensoverschrijdend gedrag veelvuldig onderwerp was in de media. Hierbij valt te denken aan The Voice, De Wereld Draait door, maar ook het machtsmisbruik in de Tweede Kamer. Dit was voor onze organisatie ook aanleiding om een externe vertrouwenspersoon te activeren. Een verschuiving van de aandacht voor en het bespreekbaar maken van (seksuele) intimidatie naar grensoverschrijdend gedrag (op de werkvloer) is in algemene zin merkbaar. Hetgeen ook aandacht vraagt van onze organisatie voor het continu onder de aandacht brengen en bespreekbaar blijven maken hiervan.

Binnen de Nederlandse Arbeidsinspectie is een speciaal team opgericht dat bedrijven controleert op het voorkomen van psychosociale arbeidsbelasting (PSA) als gevolg van ongewenst gedrag op de werkvloer. Hierbij kunnen bijvoorbeeld het beleid en de middelen (voorlichting, gedragscode en klachtenprocedure) die Gemeente Maastricht inzet om ongewenste omgangsvormen op de werkvloer te voorkomen gecontroleerd worden.

Belangrijkste punten jaarverslag externe vertrouwenspersoon

Een vergelijking met eerdere jaren is nog niet mogelijk, daar DPO2 in 2022 voor het eerst de externe vertrouwenspersoon was. Er zijn 18 personen die in totaal 16 keer een hulpvraag hebben gedaan. Hiervan kwamen er 6 uit dezelfde afdeling/divisie. Naar aanleiding hiervan is er een gesprek geweest met de gemeentesecretaris en de desbetreffende persoon. De belangrijkste reden voor het aangaan van een gesprek waren: sparren/het verhaal kwijt kunnen, (mogelijk) machtsmisbruik en het vragen van advies.

Belangrijkste punten jaarverslag interne vertrouwenspersoon

Er zijn 20 hulpvragen van medewerkers behandeld; deze forse toename (9 hulpvragen in 2021) is mogelijk te wijden aan het feit dat medewerkers weer meer op kantoor zijn (en daarmee meer sociale interacties hebben) dan tijdens de Coronapandemie. Van deze hulpvragen hadden er 7 betrekking op eenzelfde klacht van een collega. De belangrijkste redenen voor het aangaan van een gesprek waren: ongewenste omgangsvormen (9x), verhaal kwijt willen (5x) en mogelijk misbruik van positie en belangenverstremming (3x).

Bij een bepaald organisatieonderdeel is het aantal hulpvragen opnieuw opvallend hoog. Hulpvragen hebben hier vooral betrekking op aantasting van het algemene veiligheidsgevoel door ongewenste omgangsvormen. De situatie is besproken en heeft de (blijvende) aandacht van de gemeentesecretaris.

Tot slot is merkbaar dat de organisatie in beweging is. Met name daar waar de reorganisatie nu al impact heeft (Kumulus, Centre Céramique, Sociaal Domein) neemt ook het aantal medewerkers toe dat klaagt over in hun ogen ongewenst gedrag. Mensen hebben in toenemende mate behoefte aan een luisterend oor en willen hun verhaal kwijt.

Meldingen bij MIK (meldpunt Integriteit & Klachten)

In 2022 heeft het MIK in totaal drie meldingen binnen gekregen. Samen met een lid van het MIK wordt bekeken welke gronden/regelingen van toepassing zijn.

Twee meldingen gingen over vermoedens van een integriteitschending of onregelmatigheid. De derde melding ging over een vermoeden van integriteitschending of onregelmatigheid, maar tevens over ongewenst gedrag. Bij ongewenst gedrag is er geen meldplicht; een medewerker bepaalt zelf of hij/zij een klacht wil indienen. Dit laatste type melding behandelt MIK niet meer zelf (cf. Klachtenregeling ongewenst gedrag), maar het LKOG (De Landelijke Klachtencommissie Ongewenst Gedrag voor de Decentrale Overheid). Het LKOG behandelt deze klachten en adviseert c.q. beslist namens het bevoegd gezag.

Feitelijk is er dus sprake van 3 meldingen inzake vermoedens van een integriteitschending of onregelmatigheid en 1 klacht inzake ongewenst gedrag. Alle meldingen van vermoedens van integriteitsschending of onregelmatigheden waren ontvankelijk en in procedure genomen. Hiervan waren 2 kwesties in 2022 nog lopend (= niet afgerond) en dus nog geen eindoordeel mogelijk. In 1 kwestie kon het gemelde in het onderzoek niet worden aangetoond en was er geen grondslag om maatregelen te treffen.

Aanbesteding integriteitsonderzoeken

Bij een ontvankelijke melding inzake integriteitsschendingen en/of onregelmatigheden, laten wij deze in het kader van onze *Regeling Melden vermoeden van een integriteitsschending of onregelmatigheid* altijd door een extern onderzoeksbureau onderzoeken. In dat kader is eind 2022 een onderhandse aanbesteding 'integriteitsonderzoeken' gestart, met het oogmerk om begin 2023 meerjarige raamcontracten met 1 of meer onderzoeksbureaus op het gebied van integriteitsonderzoeken te sluiten.

Verankeren van het leerproces

Door capaciteitsgebrek en het reorganisatietraject binnen de gemeente is op dit gebied een pas op de plaats gemaakt in 2022.

Cijfers over bedrijfsvoeringsthema's

Formatie

De formatie is in 2022 licht gestegen van 1.578 naar 1.583 fte. De bezetting was ultimo 2022 1.511 fte, tegen 1.445 in 2021. Wat betreft personeelsverloop kent het jaar 2022 een instroom van 230 medewerkers tegen een uitstroom van 187 medewerkers. De voornaamste oorzaken van de uitstroom zijn het ingestelde generatiepact in 2022 (57 medewerkers) en het hoge aantal andere vrijwillige uitstromers (92 medewerkers). De instroom betreft de invulling van nieuwe functies uit de organisatieontwikkeling en het omzetten van externe inhuur in dienstverbanden. De verschillen in de aantallen formatie en bezetting zijn terug te voeren tot bedrijfsmatige afwegingen (het aanhouden van vacatureruimte ten behoeve van doorontwikkeling van de organisatie en externe inhuur indien invullen van vacatures bijvoorbeeld niet lukt) alsmede tot frictie tussen uitdiensttreding en werving.

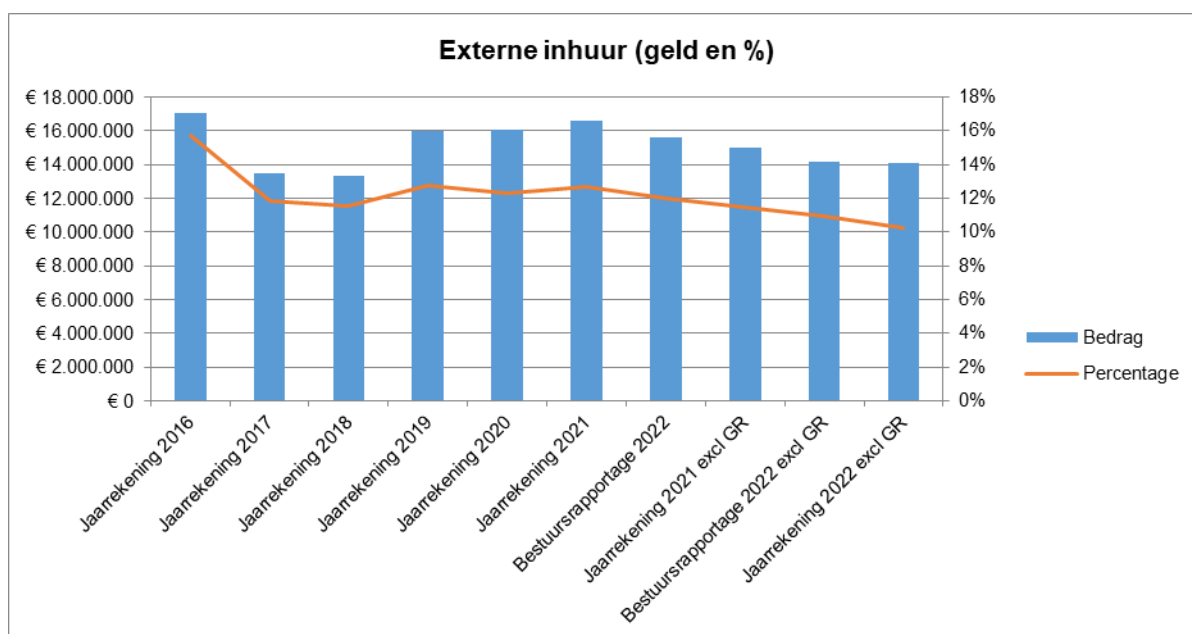
Aantal fte	2018	2019	2020	2021	2022
Formatie (begroot)	1.510	1.558	1.592	1.578	1.583
Bezetting (werkelijk)	1.397	1.441	1.468	1.445	1.511

Externe inhuur

De externe inhuur bedraagt in 2022 € 14,1 mln. en uitgedrukt in procenten ten opzichte van de totale loonsom inclusief externe inhuur is dit 10,3%. Ten opzichte van 2021 is de inhuur gedaald met € 0,9 mln. (2021 € 15,0 mln.) en nagenoeg gelijk met de verwachtingen bij de bestuursrapportage 2022.

De externe inhuur wordt zoveel mogelijk teruggedrongen door het omzetten van flexibele banen in vaste banen, het afsluiten van raamcontracten inhuur en het flexibel inzetten van (eigen) medewerkers met meer sturing op het terugdringen van de externe inhuur door:

- facilitering van (interne) mobiliteit voor een loopbaan bij de gemeente Maastricht;
- intensivering van employer branding ten behoeve van de aantrekkingskracht op de externe arbeidsmarkt.

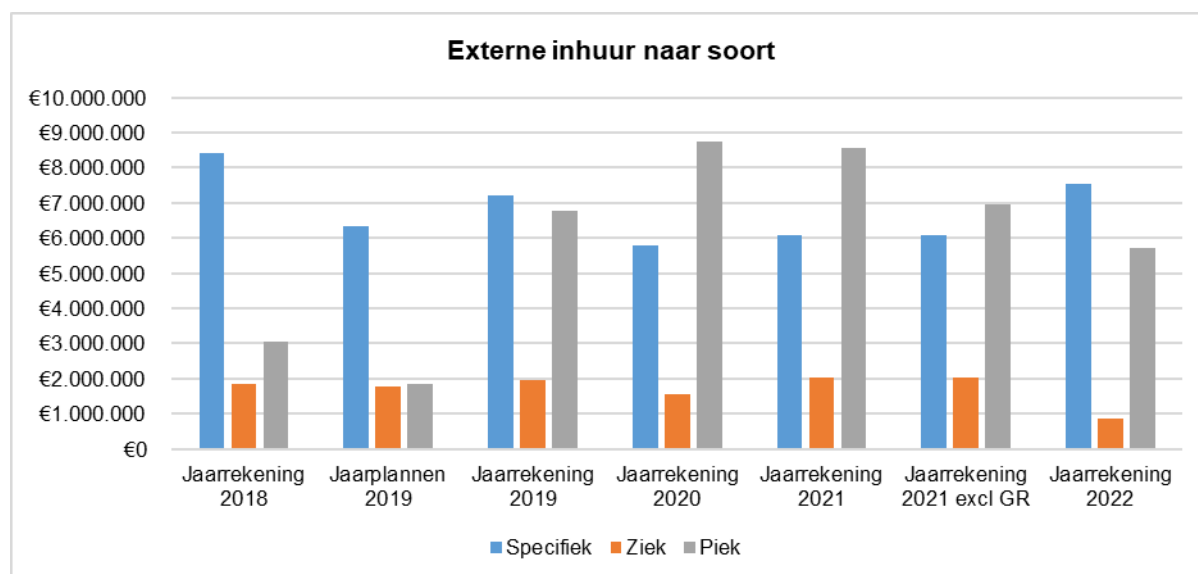
NB Vanaf 2022 zijn alle activiteiten met betrekking tot afval overgeheveld naar de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Voor een zuivere vergelijking met 2022 zijn de cijfers van jaarrekening 2021 en bestuursrapportage 2022 daarop aangepast.

Het gemiddelde percentage uitgaven aan externe inhuur van 100.000+ gemeenten in 2021 is 16,9% (volgens de personeelsmonitor van het AenO-fonds). Dit geldt overigens niet alleen voor de

100.000+-gemeenten. Bij alle gemeenten is de externe inhuur gemiddeld 16,5%. Met 10,3% zit Maastricht ruim onder dat gemiddelde.

Ziek, piek en specifiek

De externe inhuur van de organisatieonderdelen wordt sinds de jaarrekening 2018 onderverdeeld in de soorten specifiek, ziek en piek. Specifiek staat voor inhuur vanwege specialistische en vakmatige kennis die de gemeente redelijkerwijs niet volledig in huis beschikbaar heeft of wil hebben. Ziek betreft het opvangen van onvoorziene capaciteitsproblemen, zoals bijvoorbeeld verzuim of zwangerschapsverlof. Onder piek wordt verstaan het opvangen van piekwerkzaamheden die niet met de bestaande capaciteit kunnen worden ingevuld.

NB Vanaf 2022 zijn alle activiteiten met betrekking tot afval overgeheveld naar de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas. Voor een zuivere vergelijking met 2022 zijn de cijfers 2021 daarop aangepast. In de toelichting hierna vergelijken we de cijfers van jaarrekening 2022 met de cijfers van jaarrekening 2021 exclusief GR.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat:

- de inhuur vanwege *specifieke werkzaamheden* ten opzichte van vorig jaar stijgt. De belangrijkste verklaring daarvoor is het vertrek van medewerkers in combinatie met de arbeidsmarktkrapte waardoor inhuur noodzakelijk is.
- de inhuur vanwege *vervanging tijdens ziekte* ten opzichte van vorig jaar daalt. Deze daling is mogelijk als gevolg van het sturen op inzetbaarheid tijdens ziekte en het omzetten van inhuur in een dienstverband.
- de inhuur vanwege *piekwerkzaamheden* ten opzichte van 2021 daalt. In 2021 zijn er bijvoorbeeld piekwerkzaamheden geweest in verband met Tozo.

Herprioritering van werkzaamheden blijft onze constante aandacht hebben, maar externe inhuur zal nodig zijn en blijven om vragen en opgaven te kunnen voldoen.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage in 2022 was 6,8% (2021: 6,75%). Met uitzondering van het eerste kwartaal van 2022 (8,1%) is het verzuimpercentage in het tweede en het derde kwartaal lichtelijk gedaald (Q2: 6,5% en Q3: 6,1%). In het vierde kwartaal is het percentage weer enigszins gestegen (Q4: 6,6%).

Ten opzichte van de benchmark voor 100.000+ gemeenten komt Gemeente Maastricht hoger uit dan de norm die is gesteld, namelijk 5,4%. Het jaarcijfer uit de personeelsmonitor 2021 van het A&O-fonds is 5,8%. Nb. De A&O-fonds cijfers voor 2022 zijn nog niet bekend.

De meldingsfrequentie bedroeg 1,07 ten opzichte van 0,75 in 2021.

Verzuim naar leeftijd:

In de leeftijdscategorie 55 tot 65 jaar bevindt zich al jaren de grootste verzuimpopulatie. Dit is landelijk ook het geval. Positief is wel dat in de categorie van 45 tot 55 jaar een daling zichtbaar is.

Verzuim naar duur:

1. Kort verzuim (1-7 dagen): in 2022: 0,80% verzuim tot een week. Dit is een stijging t.o.v. 2021: 0,48%;
2. Middellang verzuim (7- 42 dagen): in 2022 0,86% verzuim tot en met 6 weken. Dit is een stijging t.o.v. 2021: 0,72%;
3. Lang verzuim (43 dagen of langer): in 2022 5,14% verzuim langer dan 6 weken. Dit is een daling t.o.v.2021: 5,49%.

Verzuim categorieën

Voor 2022 kan geconstateerd worden dat de grootste categorie *psychische klachten* is; meer dan de helft van het verzuim is psychisch gerelateerd.

De instroom in de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen) is in 2021 teruggelopen. Daarnaast zien we een stijging van de instroom in de IVA (Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten). Dit geeft aan dat meer medewerkers die in de WIA komen duurzame medische beperkingen hebben. Daarnaast zijn er ook een zestal medewerkers vanuit de WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten doorgestroomd naar de IVA als gevolg van het duurzaam worden van de arbeidsongeschiktheid.

De oudere medewerkers blijven (ook in verhouding tot hun aandeel in het personeelsbestand) het grootste aandeel hebben in het verzuim. Dit is een (algemene) trend die ook bij ons al jaren zichtbaar is: de oudere medewerker verzuimt over het algemeen minder vaak, maar als hij verzuimt wel langer. Het generatiepact geeft deze groep medewerkers hopelijk perspectief om langer vitaal aan het werk te blijven en verzuim te voorkomen.

Risico's in de bedrijfsvoering

De risico's in de bedrijfsvoering heeft het college onderkend. Op alle onderdelen van de bedrijfsvoering worden risico's gelopen. Het voert te ver om alle risico's te benoemen, maar van de belangrijkste bent u op de hoogte gebracht. Reeds bekend zijn de rechtmatigheidsrisico's op het gebied van subsidiëring en inkopen. Deze problematiek moet breder beschouwd worden in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording die het college over boekjaar 2023 zelf moet afgeven naar de raad in plaats van de accountant. Ook de voorspelbaarheid van budgetuitputting en de prognoses van het jaarrekeningresultaat moeten verbeteren. Verder zullen de werkprocessen verbeterd moeten worden. Niet alleen moet er meer datagedreven gewerkt gaan worden, maar veel meer ketengericht en ondersteund door digitale applicaties. In de huidige werkwijzen binnen onze organisatie zijn er te veel maatwerkoplossingen bedacht die vervangen kunnen worden door meer uniforme en gestandaardiseerde processen/systemen.

Wet open overheid

Inleiding

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het doel van de Woo is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Woo wordt voorgeschreven dat er in de jaarlijkse verantwoording aandacht wordt besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en verslag wordt gedaan van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Bestuursorganen hebben de inspanningsverplichting die voortvloeit uit artikel 3.1 Woo om zelf te gaan toewerken naar het actief openbaar blijven of gaan maken van overheidsdocumenten. Op dit moment is artikel 3.3 lid 1 en 2 Woo nog niet in werking getreden. De verplichtingen die uit dit artikel voortvloeien voor het actief openbaar maken van de categorieën worden gefaseerd ingevoerd bij koninklijk besluit, om zo organisaties de tijd te gunnen de openbaarmaking van deze categorieën in te richten. De landelijke planning van de actief openbaar te maken informatiecategorieën is op dit moment nog niet bekend. De eerste 4 categorieën zijn: wet- en regelgeving, organisatiegegevens, Woo-verzoeken en convenanten.

Beleid

We zijn gestart met de inventarisatie van de documenten die vallen binnen de hiervoor genoemde 4 informatie categorieën welke als eerste in aanmerking komen voor actieve openbaarmaking. Deze worden deels al reeds langere tijd openbaar gemaakt.

De inventarisatie en voorbereiding is onderwerp van een gemeentebrede projectgroep Woo. Per categorie zal worden beschouwd in hoeverre dit aan de orde is en zal in de komende tijd verder worden uitgewerkt. In de gemeente Maastricht wordt gewerkt met het ambitieniveau basis. De implementatiestrategie van de gemeente Maastricht komt in hoofdlijnen erop neer dat we de landelijke lijn volgen. Dit betekent dat op dit moment nog geen tijdspad voor alle informatiecategorieën is vastgelegd. Mede door het ontbreken van een koninklijk besluit en het realiseren van een landelijk platform dan wel een alternatief.

Realisatie

De bepalingen omtrent openbaarmaking op verzoek zijn in 2022 aangepast, een Woo-verzoek kan elektronisch via een speciaal daarvoor ontworpen formulier op onze website worden ingediend. In 2022 ontving de gemeente Maastricht 22 Wob- (tot 1 mei 2022) en 68 Woo-verzoeken (vanaf 1 mei 2022).

Grotendeels wordt al deels langere tijd openbaar gemaakt. Wij publiceren onze bekendmakingen officieel via overheid.nl en officielebekendmakingen.nl. Denk hierbij aan publicaties of bekendmakingen van besluiten, zoals vergunningen, plannen (zoals bestemmingsplannen), alsook beleidsregels, verordeningen, of wijzigingen daarvan. In totaal zijn in 2022 hierop 2.029 documenten door de gemeente Maastricht gepubliceerd.

Met ingang van 1 maart 2023 is een Woo-coördinator aangesteld. De functie van Woo-coördinator is vanuit een wettelijke verplichting in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat de overheid transparant is. In dit proces helpt de Woo-coördinator burgers, journalisten en wetenschappers te voorzien van het feit welke informatie aanwezig is bij het bestuursorgaan, ook als die nog niet openbaar is omdat een beoordeling nog niet heeft plaatsgevonden. De Woo-coördinator gaat na welke informatie precies wordt gevraagd en is belast met een actieve voorlichtingsfunctie. De Woo-coördinator heeft een dejuridificerende functie.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf geeft aan hoe robuust de financiële positie van de gemeente is en gaat in op de vraag hoe financiële risico's kunnen worden opgevangen. Voor het beoordelen van deze robuustheid is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's, waarmee de gemeente geconfronteerd kan worden en de aanwezige weerstandscapaciteit ter dekking van deze risico's. Deze robuustheid wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Uw raad heeft in de financiële verordening aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1. Hieronder besteden we eerst aandacht aan de beschikbare weerstandscapaciteit en vervolgens aan de risico-inventarisatie (benodigde weerstandscapaciteit) en ten slotte aan de berekening van de ratio weerstandsvermogen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om risico's van financiële aard (niet-begrote kosten), die zich onverwacht kunnen voordoen en die van substantiële aard zijn, te kunnen dekken. De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000	Rekening 2021	Primaire begroting 2022	Rekening 2022
Incidentele weerstandscapaciteit:			
- Algemene reserve incl. vruchtboomfonds	93.215	81.041	86.810
- Onvoorzien incidenteel	-	-	-
- Stille reserves	-	-	-
- Incidentele begrotingsruimte/resultaat	22.617	-3.589	27.182
Structurele weerstandscapaciteit:			
- Onbenutte belastingcapaciteit	2.475	4.647	4.178
- Onvoorzien / risicobuffer	-	2.729	-
- Structurele begrotingsruimte	-	8.262	-
Weerstandscapaciteit	118.307	93.090	118.170
Totale lasten	512.227	534.183	563.387
Als % van de totale lasten	23%	17%	21%

Algemene reserve incl. vruchtboomfonds

Voor het opvangen van incidentele financiële tegenvallers is de algemene reserve (inclusief het vruchtboomfonds) de aangewezen post.

Post onvoorzien/risicobuffer

De post onvoorzien is bedoeld om incidentele tegenvallers te dekken. De post risicobuffer dient ter dekking van risico's die manifest worden. De post onvoorzien/risicobuffer is in 2022 niet volledig ingezet (dit voordeel is opgenomen in het resultaat over 2022).

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, dit geldt alleen als er geen gebruiksnuut meer is voor de gemeente en deze op korte termijn beschikbaar kunnen komen. Voor de gemeente Maastricht is dit niet van toepassing.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit geeft de mogelijkheid weer om extra inkomsten te genereren door de belastingen te verhogen. Zij wordt bepaald door de hoogte van drie belangrijkste belastinginkomsten van de gemeente: de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. De

afvalstoffenheffing en rioolrechten zijn momenteel maximaal kostendekkend en hier volgt dan ook geen onbenutte belastingcapaciteit uit. De onbenutte belastingcapaciteit van de OZB is zo groot als het verschil tussen het gehanteerde tarief en het tarief dat de gemeente zou moeten rekenen als het een 'artikel 12 gemeente' zou zijn. Dit resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 4,178 mln.

Begrotingsruimte/resultaat

Als de begroting en de meerjarenraming structureel sluit met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor het opvangen van structurele financiële tegenvallers. Eventuele overige ruimte kan worden aangemerkt als incidentele begrotingsruimte. Het gerealiseerde resultaat over het boekjaar kan worden aangemerkt als incidentele weerstandscapaciteit.

Risico-inventarisatie

Voor het risicobegrip is uitgegaan van de volgende, in het kader van strategisch integraal risicomanagement algemeen gebruikte, omschrijving: 'een onzekere gebeurtenis die negatieve effecten (schade) kan hebben op de realisatie van de beleidsdoelstellingen c.q. de totstandkoming van de vastgestelde producten en diensten van een organisatie'. Dit risicobegrip omvat dus ook de niet-materiële risico's en ook de risico's waarvan verondersteld wordt dat hier adequate beheersmaatregelen voor zijn getroffen. Een breed risicobegrip stelt ons beter in staat te beoordelen of er sprake is van beheerste bedrijfsprocessen in brede zin en maakt het mogelijk gericht verbeteringen door te voeren.

In deze paragraaf worden risico's opgenomen waarvan de financiële consequenties nog niet (volledig) in de begroting zijn verwerkt. De vorderingen op dubieuze debiteuren worden niet als risico opgenomen in deze paragraaf, omdat hiervoor voorzieningen moeten worden getroffen. Voor het overgrote deel betreft het de uit de programmabegroting 2023 bekende risico's. Waar nodig zijn deze geactualiseerd. In deze paragraaf worden alleen die risico's opgenomen die een dusdanige omvang hebben dat ze materieel zijn in verhouding tot ons totale begrotingssaldo.

(bedragen x € 1.000)					
Nr.	Omschrijving	Programma	Schatting maximale omvang risico	Kans op voordoen risico *	Schatting verwacht omvang risico
Kwantificeerbare risico's:					
1	Risico's in het gemeentefonds	0	13.082	30%-70%	5.663
2	Sociaal domein	6	36.821	10%-70%	13.014
3	Verbonden partijen	diversen	5.302	10%-100%	1.911
4	Grondexploitaties **	3/8	37.425		37.425
5	Risico's cofinanciering	diversen	60	30%	18
6	Fiscale risico's	diversen	565	30%-70%	290
7	Garantstellingen investeringen sportverenigingen	5	40	30%	12
8	Juridische risico's	diversen	11.000	30%-100%	4.000
9	Omgevingswet	8	752	50%	376
Niet kwantificeerbare risico's ***:					
10	Prijsstijgingen (inflatie)	diversen			
11	Tram Maastricht-Hasselt	2			
12	Eigen risico claims	diversen			
13	SOME en realisatie plan van transformatie	8			
14	Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)	diversen			
15	Business case parkeren/scanauto	2			
16	Transportschaartste hoogspanningsnetwerk	diversen			
17	XONAR	6			
Totaal			105.047		62.709

* De kans op het voordoen van betreft een inschatting van die kans ten tijde van het opmaken van deze begroting.

** De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit voor grondexploitaties is vastgelegd in de MPG 2022 (zie tevens de toelichting bij dit risico).

*** We kunnen niet alle risico's kwantificeren. Kenmerk van deze risico's is dat ze gepaard gaan met grote onzekerheid (zowel qua financiële impact als qua kans van voordoen).

De hiervoor vermelde risico's worden hierna toegelicht.

1. Risico's in het gemeentefonds

Systematiek

Tot en met 2025 geldt voor de groei (accres) van het gemeentefonds de methode dat wanneer de rijksuitgaven stijgen, het gemeentefonds evenredig meegroeit. Omgekeerd geldt hetzelfde: dalen de rijksuitgaven als gevolg van bezuinigingen, dan daalt het gemeentefonds evenredig mee. Dit noemen we de trap-op-trap-af-systematiek (ook wel normeringssystematiek). De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven.

Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeleeffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Ravijnjaar 2026

De kabinetsplannen gaan tot en met 2025. De financiële uitwerking van het regeerakkoord is opgenomen in de meicirculaire 2022. Voor 2022 tot en met 2025 is er een forse jaarlijkse groei van de algemene middelen (accres). Vanaf 2026 heeft het Rijk het accres (de jaarlijkse groei) niet berekend maar lager vastgezet, namelijk ruim € 1 mld. Daardoor daalt het accres in dat jaar en volgende jaren enorm. Dit leidt tot onzekerheid voor de langere termijn. De accresen worden wel jaarlijks gecorrigeerd voor de loon- en prijsontwikkeling.

In de septembercirculaire 2022 heeft het kabinet een eerste stap gezet in de richting van een oplossing voor het financiële ravijn in 2026 door eenmalig € 7,091 mln. extra in 2026 beschikbaar te stellen. Voor de periode na 2026 geldt echter nog steeds een forse terugval in het accres.

Opschalingskorting

In 2012, bij de formatie van het kabinet Rutte II, werd ingezet op een opschaling van gemeenten. Deze zou moeten leiden tot besparingen door schaalvoordelen, verminderen van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. Daarnaast werd uitgegaan van een daling van het aantal gemeenteambtenaren doordat gemeenten groter worden of met elkaar gaan samenwerken. Hiertoe zou het gemeentefonds over een periode van 10 jaar met € 975 mln. worden gekort. De beoogde opschaling is inmiddels van de baan, maar de korting is in stand gebleven. Tot nu toe is € 300 mln. gekort. De verhoging van de korting is de laatste jaren tot en met 2022 incidenteel geschrapt. De komende jaren is er nog een aanvullende korting ingeboekt die oploopt tot € 675 mln. In het regeerakkoord is afgesproken dat deze korting in ieder geval tot en met 2025 komt te vervallen. Ook dit leidt tot een onzekerheid voor de jaren 2026 en verder.

2. Sociaal domein

Sinds 1 januari 2015 zijn extra verantwoordelijkheden in het Sociaal Domein naar de gemeenten gedecentraliseerd: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet (de 3 D's). We signaleren een spanningsveld tussen de inhoudelijke opgaven en de beschikbare middelen om die opgaven te realiseren. Om ook in de toekomst de ondersteuning te kunnen bieden die nodig is, is het een blijvend streven om meer grip te krijgen op de uitgaven en meer samenhang te brengen in alle acties en activiteiten die we ontplooiën.

De voornaamste risico's zijn:

1. Invulling van taakstellingen

Van de ingeboekte bezuinigingen (ad € 23,2 mln.) zijn nog € 11,2 mln. te realiseren. Dit betreft het restant van de budgetplafonds Jeugd (€ 5 mln) en Wmo (ad € 2,7 mln.) en de nog te realiseren bezuiniging bij Hulp in huishouden, anders organiseren voordeur / dienstverlening en vergroten aandeel PGB (ad € 3,5 mln.). Voor deze opgave wordt gezocht naar (alternatieve) invulling.

2. (Herverdelingen) rijksmiddelen
Herverdeling rijksmiddelen kan leiden tot bijgestelde budgetten en dat kan een probleem in de begroting opleveren.
Extra rijksmiddelen voor jeugdhulp in de vorm van een stelpost zijn van invloed op de meerjarige financiële positie van de gemeente Maastricht. Vooruitlopend op de besluitvorming over de structurele bekostiging van gemeenten voor de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd mogen gemeenten in de begroting alvast rekening houden met 100% van de bijdragen (eerst 75% maar op basis van aanvullende afspraken tussen Rijk, IPO en VNG 100%). In onze begroting zijn deze extra middelen voor jeugd als een stelpost opgenomen in de meerjarenramingen. De gesprekken over de landelijke hervormingsagenda jeugd lopen nog en de onzekerheid over de te ontvangen rijksmiddelen voor uitvoering van de taken uit de Jeugdwet blijft bestaan.
3. Opneinderegelingen
De gemeente Maastricht kent een aantal regelingen (onder andere Leerlingenvervoer, Wmo, (bijzondere) bijstand, loonkostensubsidies, armoedebeleid, Jeugdzorg, Veilig Thuis) met een zogenaamd open-eindkarakter. Op een opneinderegeling kan altijd een beroep worden gedaan als de aanvrager aan de regels voldoet. De hoogte van geraamde budgetten kan dan geen reden zijn tot weigering van de aanvraag.
Het is onzeker in hoeverre er na corona een inhaalslag gaat plaatsvinden door toegenomen (mentale) problematiek en/of uitgestelde zorg. Ook is onduidelijk of en in welke mate vluchtelingen uit Oekraïne een beroep gaan doen op jeugdhulp. Daartegenover staat dat het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten voor alle extra kosten worden gecompenseerd.
4. Prognoses
In het Sociaal Domein worden de uitgaven voor een groot deel bepaald door de zorgkosten. Het voorspellen en dus begroten van deze zorgkosten is complex. Er wordt gewerkt met prognosemodellen en maandelijkse monitoring. Toch is de werkelijkheid weerbarstiger, waardoor voorspellingen niet altijd uitkomen.
5. BUIG
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud zelfstandigen) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast dat volgens een bepaalde verdeelsystematiek onder de gemeenten wordt verdeeld. De voorlopige rijksbijdrage 2024 wordt uiterlijk 1 oktober bekend gemaakt. In 2022 was sprake van een stelselwijziging binnen de verdeelsystematiek met een nadelig herverdeeffect van circa € 3,9 mln. Voor 2023 is juist weer sprake van een voor Maastricht positief herverdeeffect. Ook nu vooral veroorzaakt door geactualiseerde omgevingskenmerken.
We zien dus de rijksbijdragen vanuit de BUIG in korte tijd behoorlijk fluctueren.
In de begroting 2023 hebben we geen nieuwe aannames gedaan m.b.t. het wijzigende Buig-budget. Daardoor houden we het overschot op BUIG (meer baten dan lasten) in stand. Op basis van de realisatie van baten en lasten in voorgaande jaren is dat een houdbaar uitgangspunt, maar of dit in de toekomst ook zo blijft, is onzeker o.g.v. 2 moeilijk te voorspellen variabelen:
 - de ontwikkeling van de hoogte van de rijksbijdrage Buig en
 - de ontwikkeling van het bijstandsvolume landelijk en lokaal.Volgens een prognose van het CPB van september 2022 daalt het aantal bijstandsuitkeringen in dat jaar sterker dan verwacht. De verwachting is dan ook dat het macrobudget in mei 2023 naar beneden wordt bijgesteld en gemeenten dus minder macrobudget krijgen. De BUIG-budgetten zullen daardoor afnemen. Het risico is dat de verlaging van het macrobudget groter is dan de verlaging van de uitkeringen.

3 Verbonden partijen

De verbonden partijen (bestuurlijk én financieel belang) worden ingedeeld in: deelnemingen, publieke private samenwerking (meestal stichtingen) en gemeenschappelijke regelingen. Hierna worden de risico's van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen en een aantal verbonden partijen specifiek nader toegelicht.

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake als het bestuur van twee of meerdere gemeenten of andere publiekrechtelijke overheidslichamen samen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer belangen van die gemeenten. Het algemene risico is dat een meerderheid van de gemeenten een besluit kan nemen dat afwijkt van een standpunt van de afzonderlijke gemeente.

Daarnaast loopt een individuele gemeente ook specifieke risico's. Te denken valt aan de kosten bij uittrekking van een van de deelnemers en het collectief verantwoordelijkheid dragen bij verlies. In de paragraaf verbonden partijen zijn, conform het BVV, alle verbonden partijen waaraan de gemeente Maastricht deelneemt, opgenomen.

WOM Belvédère BV (Maastricht Noord – herijking Belvédère)

In de raad van juni 2013 is de herijking grondexploitatie Belvédère vastgesteld. Deze grex liet over een looptijd van 10 jaren een geprognoseerde onrendabele top zien in een bandbreedte van ongeveer € 70 tot 80 mln. Een onrendabele top in orde van grootte waarvan ook reeds sprake was bij de start van het project in 2004. De geprognoseerde onrendabele top is verklaarbaar in relatie tot de diepgang van de opgave waar we voor staan. Er is een aantal oplossingsrichtingen in beeld gebracht om deze grex beheersbaar te krijgen en te houden. Het MJIP fungeert hierbij als ultiem vangnet. De omvang van deze achtervang is afhankelijk van het verloop van de grondexploitatie en de resultaten van de oplossingsrichtingen. Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat gebeurt jaarlijks in juni/juli, zo ook recent afgelopen juni voor herijking 2023. Aanvullend op verzoek van de raad, gedaan tijdens de behandeling van de grex 2021, zal ook jaarlijks de stand van het vangnet vanuit het MJIP inzichtelijk worden gemaakt.

De onrendabele top heeft zich in de afgelopen jaren via een aantal maatregelen in neerwaartse richting ontwikkeld. Na jaren van extreem lage rente en lage inflatie, bracht 2022 echter een kantelpunt ten nadele. Waar vorig jaar nog uitgegaan werd van een rekenrente in de grondexploitaties van 1,1% (tot einde looptijd 2030) kende 2022 een forse rentestijging. Inmiddels dienen we uit te gaan van 3,1%. Deze bijna verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren. Daarnaast is ook de inflatie hoog en stijgen de kosten. Hier staat tegenover dat ook de opbrengsten een positieve ontwikkeling doormaken door een hogere huur (als gevolg van indexering) en goede bezettingsgraden. Per saldo zorgen met name de rentelasten voor een verslechtering van het verwachte resultaat. Werd vorig jaar nog uitgegaan van een onrendabele top van afgerond € 21,6 mln., dient deze op grond van de huidige situatie naar beneden bijgesteld te worden naar € 39,5 mln. oftewel een verslechtering met € 17,9 mln. Hiermee zijn we weer terug op het niveau van de jaren voor 2020 toen de rente op vergelijkbare hoogte stond.

Ook de komende jaren blijft de gebiedsontwikkeling Belvédère een belangrijk speerpunt in de stedelijke ontwikkeling. Majeure opgaven als het Landbouwbelang, Sappi Zuidwest en Sphinx Noord lopen of worden voorbereid. Hierbij zal teruggekeken worden op de afgelopen 10 jaar om zodoende lering te trekken voor de komende periode. Net als 10 jaar geleden zijn ook nu de omstandigheden weer uitdagend. Er dienen zich nieuwe kansen aan, maar er zijn ook de nodige risico's. Vanaf de zomer zal de in het verleden besloten visie ('Het antwoord van de Sphinx') opnieuw tegen het licht gehouden worden om zodoende de antwoorden van de Sphinx te toetsen en wellicht nieuwe antwoorden toe te voegen. Onderzocht zal worden waar de meeste toegevoegde waarde voor de stad

gerealiseerd kan worden. Dit uiteraard samen met betrokkenen: de omgeving, de gebruikers in het gebied, de professionals en belangstellenden.

Voorgaande met als doel het op koers te blijven op weg naar 2030, het vooralsnog gemarkeerde einde van de lopende grondexploitaties binnen Belvédère. Op dat moment zal de balans worden opgemaakt en wordt duidelijk in welke mate het financieel vangnet dat jaarlijks opzij wordt gezet, dient te worden aangesproken ter dekking van het saldo van de onrendabele top. Een sterke sturing op inhoud én geld blijft bij deze gebiedsontwikkeling onverkort noodzakelijk.

MECC Maastricht BV

Vanwege het grote economische belang van MECC voor Maastricht en de regio, heeft de gemeente in 2013 het aandelenbelang van de RAI overgenomen. Sindsdien is het MECC voor 100% direct en indirect in handen van de gemeente Maastricht. In 2015 en 2019 werden ook de vastgoeddelen die niet in eigendom van de gemeente waren overgenomen en kon grootschalig geïnvesteerd worden om het enigszins gedateerde MECC weer bij de tijd te brengen en qua congrescapaciteit van 3.000 naar 5.000 bezoekers te brengen. De gemeente heeft daarbij € 50 mln. geïnvesteerd, inclusief een bijdrage van de provincie (€ 11,8 mln.). Tot de start van de Covid-19 pandemie voorjaar 2020 wist het MECC telkens positieve resultaten te realiseren. Daarna zijn vrijwel alle (commerciële) activiteiten van het MECC tot het voorjaar 2022 stilgevallen. Als gevolg hiervan is het positieve eigen vermogen geheel verdampt en worden forse verliezen gerealiseerd (2020 € 0,94 mln. in 2021 € 1,56 mln. en in 2022 € 1,26 mln.). Ook voor de komende jaren worden tekorten verwacht. Dit komt vooral door de gestegen kosten (met name de energieprijzen) die maar beperkt doorgerekend kunnen worden doordat (internationale) beurzen en congressen veelal 2 tot 3 jaar van tevoren contractueel worden vastgelegd. Door de oorlog in Oekraïne zijn niet alleen de prijzen gestegen, ook de rente (die bij oplopende leningen groter zal worden). Daarnaast is er een economische onzekerheid die maakt dat de markt voor beurzen en congressen een langere periode nodig hebben om volledig te herstellen. Met name voor de internationale bezoekers wordt verwacht dat het nadelige effect nog enkele jaren nodig zal hebben vooraleer die markt volledig hersteld zal zijn.

Ten tijde van de Covid-pandemie is in december 2020 afgesproken dat de gemeentelijke kredietverlening aan het MECC tot maximaal € 8,1 mln. mag oplopen. Per ultimo 2022 is hiertoe reeds € 3,8 mln. aan kasgeldleningen verstrekt en dat zal (gezien de verwachte resultaatontwikkeling) de komende jaren nog verder oplopen. Naar verwachting zal het krediet binnen de afgesproken limiet blijven. In de jaren vanaf 2026-27 zal dan op basis van een positieve cashflow het krediet geleidelijk afgebouwd moeten worden. De mate waarin dat kan gebeuren is afhankelijk van de mate van herstel van de markt en de mate waarin MECC haar uitbreiding ook in extra (winstgevende) activiteiten weet om te zetten.

MTB NV

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de ruim 700 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet (onderdeel van de 3D's). Echter, in de periode 2014-2020 is hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Verwacht wordt (conform de door u gestelde kaders) dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden.

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege, waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Dit laatste risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan. Verder dient er rekening mee gehouden te worden dat de WSW –doelgroep afneemt. Er dient een doorontwikkeling plaats te vinden naar een leerwerkbedrijf om de professionalisering van de

leerwerkfunctie binnen de gemeentelijke re-integratieketen te kunnen realiseren. Dit vergt een andere investering (qua mensen en middelen).

4. Grondexploitaties

Vanaf 2013 wordt bij de jaarrekening de MPGVB opgesteld. De MPGVB plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPGVB is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGVB is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen. De MPGVB geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- de stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen kortheidshalve naar de MPGVB 2022 die gelijktijdig met de jaarstukken 2022 aan de raad zijn aangeboden.

Doorkijk lopende grondexploitaties

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook de eerder vermelde toelichting op de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkte/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De hercalculaties uit de jaarrekening 2022 laten een geprognosticeerd resultaat zien van € 4,055 mln. positief (€ 3,476 mln. contante waarde). Terughoudendheid bij dit resultaat is echter gewenst. Genoemd geprognosticeerd resultaat betreft de verwachte winst op de projecten/grondexploitaties Bedrijventerrein Maastricht Zuid, Brusselsepoort-winkelcentrum en Malberg-herstructurering. De verwachte resultaten op deze projecten dienen te worden in relatie tot de bij deze projecten behorende project specifieke risico's. Conform BBV-voorschriften mogen deze risico's niet in de hercalculaties verwerkt worden, maar dienen deze apart inzichtelijk gemaakt te worden. Het betreft concreet:

Bedrijventerrein Maastricht Zuid:

Met betrekking tot het bedrijventerrein Maastricht Zuid worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavels. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's substantieel lager zal zijn.

Malberg-herstructurering:

Met betrekking tot het project Malberg herstructurering zijn risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavel. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's nihil zal zijn.

Brusselsepoort-Winkelcentrum:

Met betrekking tot het project Brusselsepoort-Winkelcentrum worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavel. Daarnaast zijn risico's voorzien in verband met de vertraging van de werkzaamheden en de hierme samenhangende mogelijk hogere (planontwikkelings)kosten. Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's nihil zal zijn.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties in bijlage 3 alsmede de MPG 2022.

Weerstandsvermogen/algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG. Samenvattend kan het volgende gesteld worden:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- het niet afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen in ontwikkeling.

In de onderstaande tabel zijn de resultaten van de risicoanalyse en benodigde weerstandscapaciteit per 1 januari 2023 opgenomen:

	Resultaten risicoanalyse/ reële scenario (CW) 2023	Benodigde weerstands- capaciteit (CW) 2023	Benodigde weerstands- capaciteit (CW) 2022 (MPGV2021)
Bougrond in exploitatie	€ 3,461 mln.	€ 4,744 mln.	€ 0,628 mln.
Private initiatieven	- € 0,220 mln. +PM	€ 0,220 mln. + PM	€ 0,133 + PM
Bouwprojecten	0	€ 0,377 mln.	€ 0,321 mln.
Overige plannen ontwikkeling	- € 0,449 mln. + PM	€ 0,449 mln. + PM	€ 0,398 mln. + PM
Deelnemingen (excl. projectbureau A2)	- € 31,0 mln. + PM	€ 31,0 mln. + PM	€ 19,58 mln. + PM
Vastgoedportefeuille	- € 0,635 + PM	€ 0,635 mn. + PM	€ 0,471 mln. + PM
Totaal	- € 28,84 mln. + PM	€ 37,42 mln. + PM	€ 21,53 mln. + PM

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPG is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPG 2022). De aanwezige weerstandscapaciteit Beleid en Ontwikkeling is nihil. Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

5. Risico's van cofinanciering

Daar waar de projecten gedekt worden door middel van cofinanciering loopt de gemeente het risico dat zij, als gevolg van subsidievoorschriften, pas achteraf geconfronteerd wordt met lagere subsidiebijdragen dan oorspronkelijk was voorzien. Van een dergelijke cofinanciering is bijvoorbeeld sprake bij alle EU-projecten.

6. Fiscale risico's

De gemeente Maastricht wordt - mede door veranderingen in wet- en regelgeving - geconfronteerd met een aantal risico's/onzekerheden op fiscaal gebied, waaronder:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen in werking getreden. Ten aanzien van de reclame-inkomsten heeft de belastingdienst een ander standpunt ingenomen dan gemeenten. Om deze extra lasten op te vangen zijn reeds middelen opgenomen in de begroting. Vooralsnog is niet duidelijk of die middelen volledig toereikend zullen zijn, aangezien inmiddels een aantal fiscale beroepsprocedures lopen. De gemeente Maastricht heeft zich gevoegd bij deze procedures.

Btw sport

De bestaande btw-sportvrijstelling is per 2019 uitgebreid als gevolg van Europese jurisprudentie. De dienstverlening van gemeenten die bestaat uit het geven van gelegenheid tot sportbeoefening is daarmee vrijgesteld van de heffing van btw. Door middel van een specifieke uitkering is voorzien in een compensatie voor het wegvallen van het recht op btw-af trek. Desondanks blijven er vooralsnog risico's bestaan. Niet alle btw lasten worden gecompenseerd door middel van de uitkering. Daarnaast betreft het een tijdelijke regeling: 2023 is vooralsnog het laatste jaar van de deze regeling.

Btw straatparkeren

Er is een aantal rechtszaken aanhangig (geweest) over de vraag of het aanbieden van straatparkeren door gemeenten moet worden onderworpen aan de heffing van btw. De gevolgen hiervan voor gemeenten kunnen omvangrijk zijn, zowel voor de omzetbelasting als de vennootschapsbelasting. Begin 2018 zijn twee van die zaken door de Hoge Raad ten positieve van gemeenten afgehandeld op formele gronden, doch zonder beantwoording van het fiscale vraagstuk. Er loopt momenteel nog een andere procedure waarin de Hoge Raad naar verwachting wel een inhoudelijk oordeel zal moeten geven.

7. Garantstellingen investeringen sportverenigingen

In 2019 zijn beleidsregels vastgesteld voor de verstrekking van garantstellingen aan amateursportverenigingen. Het is voor verenigingen mogelijk om een aanvraag hiervoor in te dienen. Het maximale bedrag dat sportverenigingen aan gemeentelijke garantstelling kunnen ontvangen bedraagt per vereniging € 100.000. Er is één lopende garantstelling voor Kimbria Racket Club ter hoogte van € 40.000. Deze borgtocht geldt tot en met 31 juli 2034.

8. Juridische risico's

Onze gemeente loopt juridische risico's in zijn algemeenheid, aangezien Maastricht veel besluiten neemt waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Denk aan planschade of onverbindend verklaring van verordeningen. Maar ook in privaatrechtelijke zin loopt de gemeente risico's bijvoorbeeld de uitvoering van projecten.

9. Omgevingswet

Op 14 maart 2023 heeft de Eerste Kamer het Koninklijk Besluit en daarmee inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 vastgesteld. Daarbij is ook een motie (motie-Kluit c.s.) aangenomen die de regering verzoekt om voor 1 juli 2023 een integraal, financieel beeld te maken voor gemeenten, provincies en omgevingsdiensten, en de Kamer voor de zomer te informeren over hoe deze kosten komende jaren gedekt worden. De uitvoering van de Omgevingswet brengt namelijk kosten met zich mee, waar zeker de eerste jaren geen baten tegenover staan. (Een simpel voorbeeld is het in het

begin in stand moeten houden van twee softwaresystemen, de huidige voor lopende Wro-bestemmingsplanprocedures en de nieuwe voor omgevingsplan-procedures onder de Omgevingswet.) Het Rijk heeft toegezegd (gedeeltelijk) te voorzien in financiële compensatie voor tekorten van de implementatie van de omgevingswet, te beginnen in het jaar 2022 en naar waarschijnlijkheid eindigend in 2025. De omvang wordt in de jaarlijkse septembercirculaire van het Rijk bekend gemaakt. Om tot een sluitende exploitatie te komen, gerelateerd aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn wij grotendeels afhankelijk van de omvang en duur van de rijkscompensatie.

De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 brengt ook met zich mee dat de legestarieven per invoerdatum worden aangepast. In de begroting is voor het jaar 2024 een verwachte legesopbrengst begroot van afgerond € 5,4 mln. (in lijn met het jaar 2023). Aangezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet vele onzekerheden met zich meebrengt, zal het jaar 2024 dan ook worden gebruikt om inzichtelijk te krijgen welk effect de invoering van de Omgevingswet daadwerkelijk heeft op de begrote legesopbrengst.

10. Prijsstijgingen (inflatie)

De inflatie is als gevolg van de coronapandemie en de oorlog in Oekraïne fors. De verwachting van het Centraal Planbureau (CPB) is dat de inflatie in de loop van 2023 zal dalen. Het verdere verloop van de inflatie is op dit moment niet te voorspellen. De in de begroting 2023 opgenomen stelpost voor indexering van de personele en materiële budgetten is mogelijk niet toereikend om de hoge prijsstijgingen op te kunnen vangen. Het Rijk heeft aangekondigd gemeenten gedeeltelijk te compenseren, maar of daarmee de gevolgen van de prijsstijgingen volledig kunnen worden opgevangen is onzeker.

11. Tram Maastricht-Hasselt

Tijdens de aanbestedingsprocedure ontstond bij de Vlaamse regering een discussie rondom het tracé in Hasselt. Toen daarover binnen Vlaanderen helderheid leek te bestaan werd — op initiatief van de Vlaamse regering — besloten om een vergelijkend onderzoek uit te voeren naar een alternatief vervoermiddel zijnde een trambus.

In mei 2022 deelde Vlaams minister Peeters mede dat de Vlaamse regering heeft besloten te stoppen met het tramproject en in te zetten op een elektrische trambus tussen Maastricht en Hasselt. Op 10 juni 2022 volgde het formeel besluit hierover van de Vlaamse regering.

Hoewel dit besluit en deze keuze vanuit Nederlandse zijde betreurd wordt en de beweegredenen daartoe niet worden onderschreven, hebben de Nederlandse partijen dit besluit te respecteren. Aan Nederlandse zijde is voor bijna € 23 mln. in het project geïnvesteerd. Aangegeven is dat we ervan uitgaan dat de Vlaamse partners hiermee rekening hebben gehouden toen zij eenzijdig het besluit namen om te stoppen.

Vlaams minister Peeters heeft toegezegd het dossier snel en zorgvuldig te willen afronden waarna weer verder gepraat zou kunnen worden over verbetering van het grensoverschrijdend openbaar vervoer.

In opdracht van minister Peeters heeft een boekenonderzoek plaatsgevonden. Dit ter beoordeling van: de hoogte van het bedrag, of de kosten tramgerelateerd zijn en of hetgeen is uitgevoerd ten laste van het trambudget ook dienstbaar is respectievelijk kan zijn voor andere doeleinden. Over de resultaten van dit onderzoek is geen informatie beschikbaar gekomen.

Vanwege het uitblijven van enige actie rondom de afhandeling van het dossier is er inmiddels meerdere malen aangedrongen op spoedige afhandeling. Tot op heden is hierop nog geen vooruitgang geboekt. De gezamenlijke projectpartners trekken samen op en voeren de druk op c.q. blijven het belang van een zorgvuldige afwikkeling benadrukken.

Ook met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vindt contact plaats. Dit in relatie tot de Rijkssubsidie voor het tramproject alsmede het belang dat het Rijk hecht aan kwalitatieve verbetering van het grensoverschrijdend openbaar vervoer. Met het uitblijven van de afhandeling van het tramdossier stagneert dit immers.

Als er zicht is op deze afhandeling vanuit Vlaanderen zal in beeld kunnen worden gebracht wat dit betekent in financiële zin voor de Nederlandse trampartners en het Rijk.

12. Eigen risico claims

De gemeente is vanaf 2015 eigenrisicodragers voor aansprakelijkheidsclaims. De oorspronkelijk betaalde premie wordt vanaf 2015 gereserveerd. Schadebedragen groter dan € 75.000 worden uit deze reserve betaald of indien deze leeg is uit de post onvoorzien. Tot op heden zijn er geen claims ingediend en bekostigd uit de reserve. Incidenteel is geld onttrokken om invulling te geven aan de stelpost 'incidentele dekking' om de begroting sluitend te maken. Per 31 december 2022 zit er ruim € 0,825 mln. in de reserve.

13. SOME en realisatie Plan van Transformatie

Bij de oprichting van de Stichting OntwikkelingsMaatschappij ENCI-gebied (SOME) hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. Tevens zijn zij in art. 3.8 van de overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie ENCI-gebied (PvT) overeengekomen om SOME in gelijke mate te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen). Omdat de looptijd van de lening aan SOME ultimo 2020 eindigde is eind 2020, vooruitlopend op besluitvorming in 2021, ingestemd met verlenging met maximaal 6 jaar.

In december 2021 heeft de raad ingestemd met een Actualisatie van het PvT die zal leiden tot wijziging van rollen en verantwoordelijkheden, en beoogde opheffing van SOME. Onderdeel van dit besluit was tevens het oninbaar afboeken van de lening aan SOME van € 250.000 en een bijdrage aan de plan- en bureaunkosten van SOME over 2021 van € 0,29 mln.

In 2022 heeft ENCI het bedrijfsterrein verkocht aan Limburg Real Estate (LRE). Conform de overeenkomst moeten de verplichtingen van ENCI via een kettingbeding aan de nieuwe eigenaar worden doorgelegd. De afwikkeling hiervan heeft tot vertraging geleid in de juridische en financiële uitwerking van de Actualisatie. Eind 2022 is geconcludeerd dat alle partijen kunnen instemmen met de overdracht van de verplichtingen van ENCI aan LRE, mits gelijktijdig ook de Wijzigingsovereenkomst wordt getekend. LRE neemt daarbij in de Wijzigingsovereenkomst de positie van ENCI over, en committeert zich daarmee ook aan de afspraken uit de Actualisatie PvT 2021. Begin 2023 zijn in een samenhangend pakket van overeenkomsten de afspraken uit de Actualisatie 2021 en de overdracht van de verplichtingen van ENCI aan LRE privaatrechtelijk vastgelegd. Deze afspraken omvatten onder meer de uitwerking van de voorgenomen opheffing van SOME; de nieuwe samenwerkingsafspraken; de kwijtschelding van de lening aan SOME door Gemeente, Provincie en LRE; de overdracht van de overgangszone 50+ aan de gemeente; en de afspraken die de gemeente daarover heeft gemaakt met Provincie en LRE. In 2023 zullen deze zaken geëffectueerd worden. Ook zal het Ambitiedocument afgerond worden en aan de raad ter instemming worden voorgelegd, als (globaal) kader voor de toekomstige ontwikkelingen.

De verwachting was dat de plan- en bureaunkosten van SOME over 2022 meegenomen zouden kunnen worden in de formele afwikkeling van de liquidatie in 2022. Hoewel dit is doorgeschoven is er geen aanvullende ondersteuning gevraagd vanuit SOME. Eventuele kosten over 2022 worden meegenomen in de afrekening van de liquidatie van SOME die in 2023 geëffectueerd zal worden. In de wijzigingsovereenkomst is vastgelegd dat het positieve of negatieve saldo van de opheffing van SOME, gedeeld wordt door de gemeente, provincie en LRE (die met de ondertekening de positie van ENCI binnen de Founding Fathers heeft overgenomen).

14. Stikstof in relatie tot beschermde natuurgebieden (voormalig PAS)

In het verleden vormde het PAS (programma aanpak stikstof) een basis voor het verlenen van natuurwetvergunningen (Wet Natuurbescherming) waar door stikstof een negatief effect is op beschermde natuurgebieden. Sinds mei 2019 is door de Raad van State verboden om met het PASvergunningen te verlenen en de negatieve effecten daarvan pas achteraf te compenseren met stikstof reducerende maatregelen. Zo lang de betreffende Natura 2000-gebieden nog niet in een gunstige staat van instandhouding zijn én ze overbelast zijn voor stikstof, is het moeilijk nieuwe stikstofactiviteiten te vergunnen.

Zowel vanuit het Ministerie als de Provincie Limburg is inmiddels beleid ontwikkeld voor de korte en de lange termijn. Landelijk is de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering op 1 juli 2021 van kracht geworden. Daarin biedt het Rijk perspectief hoe de Nederlandse natuur op termijn weer in een gunstigere staat van instandhouding kan komen. Door de stikstof reducerende maatregelen in de bouwsector in deze wet, waren sinds 1 juli 2021 alle werkzaamheden voor aanleg, bouw en sloop vrijgesteld van vergunningplicht (geen plafond). Dit betrof alleen tijdelijke stikstofemissies vanuit de bouwsector. Deze zogenaamde "bouwvrijstelling" is aangevochten bij de rechter en op 2 november 2022 in strijd verklaard met de Habitatrichtlijn, deze is niet meer toepasbaar. Voor sloop/aanleg/bouwfasen betekent dit een terugval naar het regime van voor 1 juli 2021 (depositie effecten als gevolg van werkzaamheden berekenen in AERIUS, waarbij geen effect mag optreden omdat dit niet vergunbaar is).

De verwachting van de Provincie Limburg is, dat de meeste Limburgse Natura 2000-gebieden nog langere tijd (deels) overbelast zullen zijn. De meeste Zuidlimburgse Natura 2000-gebieden hebben namelijk delen waar zeer stikstofgevoelige habitats voorkomen (lage KDW). De landelijke versnellingsdoelstelling (74% van de hectares niet meer stikstofoverbelast in 2030) brengt juist deze meest kwetsbare stukken natuur nog niet op een veilig niveau, waardoor de toets van plannen en projecten nog langere tijd zeer streng zal blijven.

Kort samengevat zijn de belangrijkste effecten van het nieuw vastgestelde beleid voor Maastricht voorlopig als volgt:

- Aanleg-, sloop- en bouwfasen van projecten: deze moeten sinds 02-11-2022 weer doorgerekend worden op mogelijke vergunningplicht Wet Natuurbescherming. Andere tijdelijke effecten (bv van evenementen) zijn ook nog vergunningplichtig.
- Gebruiksfase woningbouw: indien uit een AERIUS-berekening blijkt dat er een effect is van de gebruiksfase, kan vanuit het Stikstofregistratiesysteem (SSRS) deze toename vergund worden. Provincie Limburg verleent een vergunning indien er ruimte is in het SSRS. Het SSRS was gevuld met depositiewinst vanuit de 100km maatregel op snelwegen. Deze is recent in jurisprudentie in strijd met de Habitatrichtlijn verklaard, waardoor het SSRS nu leeg is. Het SSRS zal in de toekomst gevuld worden met vervallen deposities uit de Warme saneringsregeling varkenshouderij. Aangezien er weinig varkenshouderijen zijn in de omgeving van Maastricht, is de verwachting dat Maastrichtse woningbouwprojecten in de nabije toekomst niet vergund kunnen worden uit het SSRS en alle woningbouwprojecten onder de drempel van vergunningplicht moeten blijven.
- Gebruiksfase andere projecten (niet woningbouw zijnde): het effect zal met AERIUS berekend moeten worden. Een effect betekent niet dat een project geen doorgang kan vinden. Mogelijkheden om projecten door te laten gaan zijn een ecologische voortoets (eventueel met intern salderen), ecologische passende beoordeling en/of vergunningverlening door Provincie Limburg (extern salderen). Dit is maatwerk. Extern salderen is door recente jurisprudentie erg moeilijk geworden en kan bijna niet meer toegepast worden.
- Begin 2022 is een aanpassing gedaan in AERIUS Calculator, waardoor stikstofeffecten tot maximaal 25km van de bron doorgerekend worden. Dit geldt voor alle bronnen. Hierdoor is er eerder een vergunningplichtig effect van plannen en projecten in Maastricht-West, die verder

dan 5km van een Natura 2000-gebied afliggen. Dit komt doordat verkeerseffecten eerder op 5km rekenkundig werden afgekap, en nu ook tot 25km afstand worden doorgerekend-

- Dit betekent dat met name plannen en projecten die een grote verkeersaantrekkende werking hebben, in de hele stad moeilijk te realiseren zullen zijn de komende jaren. Kleinere projecten kunnen ook problemen ondervinden als ze relatief dicht bij een Natura 2000-gebied liggen (Maastricht Zuidwest en Maastricht-Oost).

15. Business case parkeren/scanauto

Eind 2021 is gerapporteerd aan college en raad dat de aanbesteding van de scanauto niet kon worden gegund waardoor implementatie is vertraagd naar 1 januari 2023. Het aanbestedingsproces is opnieuw vertraagd en in 2023 niet gegund. Op dit moment wordt druk gewerkt aan een nieuwe aanbesteding, in een nieuwe vorm. De impact van de nieuwe planning op de onttrekking wordt inzichtelijk gemaakt en zal bij begroting 2024 worden verwerkt.

16. Transportschaarste hoogspanningsnetwerk

In juni 2022 is door TenneT - beheerder van het hoogspanningsnetwerk – aangekondigd dat er maatregelen worden getroffen ten gevolge van transportschaarste op het hoogspanningsnetwerk van Brabant en Limburg. Voorgaande behelst dat verzoeken voor uitbreiding van aansluitingen voor afname alsmede teruglevering en nieuwe aansluitingen boven de 3x80 Ampère (grootverbruikersaansluitingen) voorlopig niet meer aangesloten worden op het elektriciteitsnetwerk, maar op een wachtlijst komen te staan. Deze situatie zal op zijn minst tot 2025 voortduren. Een uitzondering is woningbouw waarvoor ruimte op het elektriciteitsnet wordt vrijgehouden. Dit geldt ook voor gerelateerde grootverbruikersaansluitingen voor collectieve voorzieningen zoals warmtesystemen (waaronder bijvoorbeeld een Warmte/Koude Opslag), liften en tijdelijke bouwaansluitingen.

Wat betreft de lopende en geplande ontwikkelingen op andere gebieden is er wel een forse impact (uitgifte bedrijventerreinen, duurzaamheid en bouwprojecten in relatie tot onderwijshuisvesting en mogelijk zorgwoningen etc.).

Door het Rijk en de betreffende Provincies is een landelijke coördinator benoemd. Deze landelijke coördinator heeft inmiddels zijn werkzaamheden afgerond en advies uitgebracht aan de minister. Ook zijn voorbereidingen getroffen om de wet- en regelgeving aan te passen. Dat neemt niet weg dat deze ontwikkeling risico's voor onze organisatie met zich meebrengt en projecten vertragen. Momenteel wordt gewerkt aan de uitvoering van een impactanalyse onder de meest risicovolle projecten.

17. XONAR

XONAR is een van de grootste aanbieders van jeugdhulp in onze regio. In de afgelopen jaren is hun exploitatie verliesgevend geweest. Daarom is al enige tijd de frequentie van de reguliere periodieke gesprekken verhoogd en is sinds juli 2022 het draaiboek continuïteit jeugdhulp van kracht. Op XONAR is trede 3 van toepassing wat onder meer inhoudt dat verplicht een herstelplan moet worden opgesteld dat moet leiden tot een duurzaam herstel van de situatie. De Jeugdautoriteit monitort de voortgang van de ontwikkelingen. Uiteindelijk gaat het erom dat de continuïteit van de jeugdhulp verzekerd is.

Het herstelplan is in december 2022 door XONAR opgeleverd. Omdat het herstelplan bedrijfsgevoelige informatie bevat heeft XONAR het document onder geheimhouding met de gemeenten gedeeld. Voor de gemeenteraden is de publieksversie beschikbaar. Het herstelplan is door de gemeenten en de Jeugdautoriteit grondig geanalyseerd. Onze vragen hebben wij met XONAR besproken. Om de continuïteit van de jeugdzorg te borgen is in 2023 een financiële bijdrage van de gemeenten noodzakelijk. Op dit moment wordt samen met XONAR, de Jeugdautoriteit en de regiovoerder gewerkt aan de voorbereiding van de besluitvorming.

Ratio weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt aangegeven of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Dit wordt gedaan door een relatie te leggen tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad heeft bij het vaststellen van de financiële verordening aangegeven te streven naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen bedraagt de ratio weerstandsvermogen eind 2022 1,9 en is deze ruim voldoende. Daarbij merken we op dat een aantal gesignaleerde risico's op dit moment niet kan worden gekwantificeerd. Kwantificering van deze risico's zal tot een daling van de ratio leiden, maar die daling zal op basis van de huidige inzichten niet zodanig zijn dat de kwalificatie voldoende voor het weerstandsvermogen daardoor gaat wijzigen.

In de kadernota weerstandsvermogen is aangegeven dat indien de kwalificatie boven 'voldoende' stijgt, er financiële ruimte ontstaat.

Kengetallen³

Gemeenten moeten op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de volgende tabel zijn de betreffende kengetallen opgenomen.

Financiële kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto schuldquote	70%	105%	55%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55%	92%	42%
Solvabiliteitsratio	26%	18%	28%
Structurele exploitatieruimte	5%	2%	2%
Grondexploitatie	2%	2%	2%
Belastingcapaciteit	105%	100%	109%

Onderverdeling voor de beoordeling

Om een beeld te geven hoe de financiële positie van Maastricht zich ontwikkelt, is gebruik gemaakt van een onderverdeling naar drie categorieën. Dit zijn: groen (goed/weinig risico), oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden) en rood (onvoldoende/veel risico). In onderstaande tabel zijn de standaard percentages die daarvoor gebruikt worden vermeld. Deze percentages zijn gebaseerd op de signaalwaarden die de provincie hanteert als toezichthouder (opgenomen in het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020).

Kengetallen	Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/veel risico)
Netto schuldquote	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote met correctie	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

³ De liquide middelen van RIEC Limburg en Programmabureau ZL Bereikbaar zijn verantwoord in de balans van de gemeente.

Hierna volgt een analyse per kengetal.

Netto schuldquote (schulden minus vorderingen/ baten)

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Ten opzichte van de rekening 2021 zijn de netto schuldquotes verder gedaald. In 2022 werden er ten behoeve van de eigen financieringsbehoefte geen nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken, terwijl er bij de opmaak van de begroting 2022 nog werd verwacht dat er voor een substantieel bedrag aan langlopende geldleningen aangetrokken zouden moeten worden. Door het achterblijven van verwachte investeren is dit echter niet nodig gebleken.

Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/ totaal vermogen)

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en het bezit van de gemeente is afbetaald. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. Uit de tabel blijkt dat het gerealiseerd solvabiliteitsratio in 2022 is gestegen t.o.v. de begroting. De ratio van 28% is niet zorgwekkend, wel blijft aandacht voor de financiële situatie geboden.

Structurele exploitatieruimte (structurele baten minus structurele lasten/ totale baten)

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de baten en lasten in evenwicht zijn. Op basis van het kengetal blijkt dat er momenteel ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Grondexploitatie

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevendende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen. De invloed van de huidige plannen op de exploitatie is daarom zeer gering te weten: 2%.

Belastingcapaciteit

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel, maar we zitten met € 982 wel hoger dan het landelijk gemiddelde (€ 904,00).

Algemene conclusie financiële positie

Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we 'voldoende' in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Punt van aandacht is de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio.

Op basis van de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen concluderen we dat de financiële positie van de gemeente Maastricht als 'voldoende' kan worden beoordeeld.

Financiering

Inleiding

Treasury binnen de gemeente Maastricht zorgt voor een duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities, zodat er te allen tijde voldoende middelen zijn om de gemeentelijke taken uit te voeren. Daarnaast beheerst Treasury de risico's verbonden aan de treasuryfunctie, zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Treasury streeft – binnen de kaders van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido), de bijbehorende ministeriële regelingen en het treasurystatuut – naar een optimale financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke kosten. Treasury ondersteunt en adviseert de gemeentelijke organisatie bij financieringsvraagstukken en waarborgt dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de treasuryfunctie duidelijk worden geregeld.

In dit treasuryverslag is er, o.a. conform wet Fido en de notitie rente van de commissie BBV, aandacht voor de economische ontwikkelingen in het verslagjaar, de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het schatkistbankieren. Tevens worden de renteontwikkeling en -verwachting, het resultaat op het beleidsproduct Treasury, de samenstelling van de leningenportefeuille, incl. de hieraan verbonden risico's toegelicht.

Ontwikkelingen

De Nederlandse economie is in 2022, met een correctie voor prijsveranderingen, met 4,5% gegroeid. Dat was iets minder dan in 2021, toen de economie met 4,9% groeide. Twee jaar op rij een dergelijke groei was deze eeuw nog niet eerder voorgekomen. In 2020 en 2021 werd de economie nog belemmerd door de coronapandemie, 2022 was het eerste jaar dat grotendeels vrij was van coronamaatregelen. De economische ontwikkeling werd echter verstoord door de oorlog in Oekraïne en de hoge inflatie. Door het snelle herstel van de coronarecessie en de oorlog in Oekraïne stegen de energieprijzen sinds het najaar van 2021 ongekend hard. Dit zorgde voor de hoogste inflatie sinds de eerste helft van de jaren zeventig. Energie (elektriciteit, gas en stadsverwarming) was in 2022 gemiddeld 114% duurder dan in 2021. De bijdrage van energie aan de totale inflatie van 10% in 2022 was 4,6%-punt. Ook voedingsmiddelen en motorbrandstoffen waren duurder. Onder meer door de relatief zachte winter daalden de energieprijzen aan het eind van 2022.

Om de inflatie te beteugelen, verhoogden wereldwijd centrale banken de rente. Dat maakte geld (en hypotheek) duurder. Mede hierdoor koelde de woningmarkt in de loop van 2022 af en daalden de huizenprijzen.

Het centraal planbureau gaat voor 2023 uit van een economische groei van 1,6%, ondanks de aanhoudend hoge inflatie, de mondiale afkoeling, hogere rentes en een correctie op de woningmarkt.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

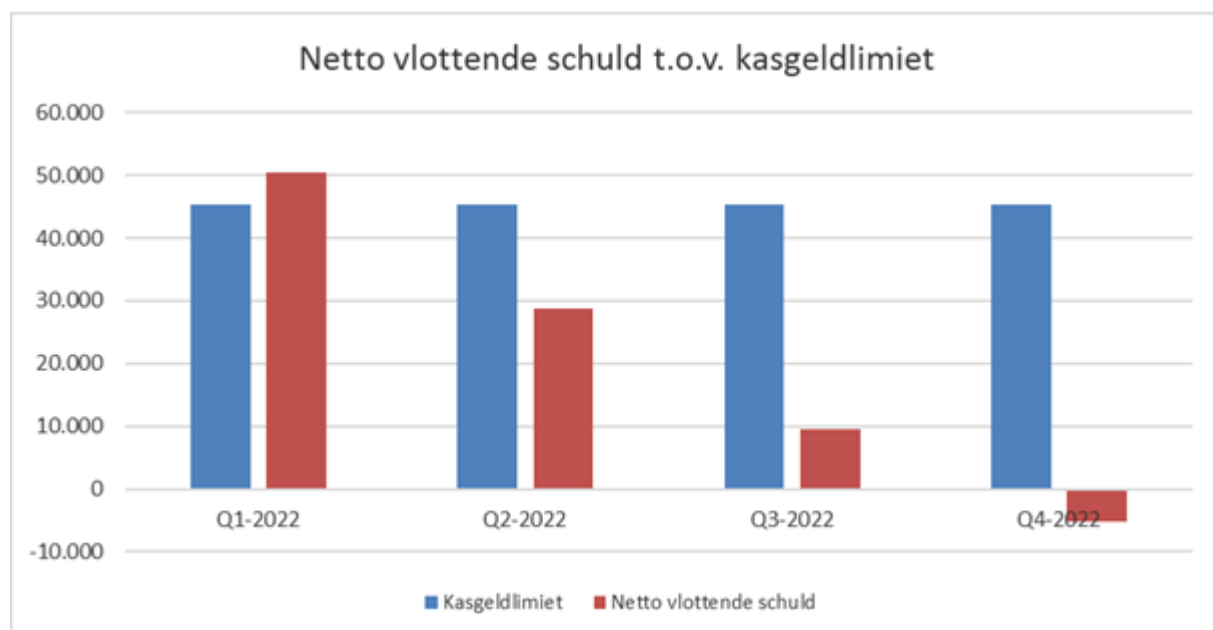
Het risico op de kortlopende financiering wordt bepaald door de wettelijke kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet wordt bepaald door het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage (voor 2022: 8,5%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal van het lopende boekjaar (voor 2022 ca. € 534 mln.). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. Voor 2022 was de kasgeldlimiet voor Maastricht hiermee bepaald op ca. € 45,4 mln.

De gemeente Maastricht heeft het eerste deel van het jaar 2022 overwegend gelden moeten aantrekken. De kasgeldlimiet is enkel in het eerste kwartaal van 2022 overschreden. Conform bepalingen in de Wet Fido is het echter toegestaan om zelfs 2 achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet te overschrijden. In het tweede deel van 2022 is de gemeente Maastricht deels overliquide geweest en zijn (tijdelijk) overtollige middelen uitgezet in 's Rijks schatkist.

De financieringsbehoefte van de gemeente Maastricht is in 2022 volledig ingevuld door het aantrekken van kortlopende middelen (m.n. daggeld). Vanwege de ontwikkeling van de liquiditeitspositie hoefden er in 2022 geen langlopende geldleningen t.b.v. de invulling van de eigen financieringsbehoefte te worden aangetrokken.

Zie de volgende tabel en grafiek voor de liquiditeitspositie t.o.v. de kasgeldlimiet:

Toets kasgeldlimiet 2022				
(bedragen x € 1.000)	1 ^e kwartaal 2022	2 ^e kwartaal 2022	3 ^e kwartaal 2022	4 ^e kwartaal 2022
1. Toegestane kasgeldlimiet	45.406	45.406	45.406	45.406
- grondslag (omvang begroting 2022)	534.183	534.183	534.183	534.183
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
2. Omvang vlottende korte schuld	76.892	51.167	30.567	21.100
Opgenomen gelden < 1 jaar	74.833	51.167	30.567	21.100
Schulden in rekening courant	2.058	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
3. Vlottende middelen	26.492	22.353	21.013	26.243
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	37	299	292	295
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	26.455	22.054	20.720	25.948
4. Totaal netto vlottende schuld = (2) – (3)	50.400	28.814	9.554	- 5.143
Toegestane kasgeldlimiet	45.406	45.406	45.406	45.406
Ruimte (+) / Overschrijding (-) = (1) – (4)	- 4.994	16.592	35.852	50.548

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico op de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. De renterisiconorm bedraagt maximaal 20% van de begrotingsomvang van het betreffende begrotingsjaar. Als de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen worden begrensd tot 20% van de begroting, leidt een rentestijging van 1 procentpunt tot maximaal 0,2 procentpunt hogere rentelasten op de begroting. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille (in looptijd en aflossing) en hiermee dus van de renterisico's.

De gemeente Maastricht voldeed in 2022 ruimschoots aan de bepalingen van de renterisiconorm. Ook in de doorkijk voor de jaren 2023-2025 wordt er geen overschrijding verwacht.

De volgende tabel verduidelijkt dit:

Renterisico op de vaste schuld over de jaren 2022-2025		(bedragen x € 1.000)			
Stap	Variabelen	2022	2023	2024	2025
(1)	Renteherzieningen	-	-	-	-
(2)	Aflossingen	19.165	49.257	16.350	13.386
(3) = (1) + (2)	Renterisico	19.165	49.257	16.350	13.386
(4)	Renterisiconorm	106.837	108.519	109.418	109.084
(5a) = (4) > (3)	Ruimte onder renterisiconorm	87.672	59.262	93.068	95.698
(5b) = (3) > (4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm					
(4a)	Begrotingstotaal	534.183	542.593	547.090	545.421
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a) x (4b)/100	Renterisiconorm	106.837	108.519	109.418	109.084

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren decentrale overheden is eind 2013 van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn de bepalingen omtrent het verplichte schatkistbankieren opgenomen in de wet Fido.

Alle decentrale overheden zijn sindsdien verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dag-basis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld genomen niet hoger zijn dan het drempelbedrag.

Het drempelbedrag wordt sinds 1 juli 2021 berekend naar 2% van het begrotingstotaal tot € 500 mln., vermeerderd met 0,20% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 mln. overschrijdt. Het drempelbedrag voor Maastricht voor het jaar 2022 bedroeg hiermee ca. € 10,1 mln.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2022 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet heeft overschreden en daarmee dus heeft voldaan aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)					
Verslagjaar: 2022					
(1)	Drempelbedrag	10.068			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	325	301	297	317
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	9.743	9.767	9.771	9.752
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	534.183			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 mln.	500.000			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 mln. te boven gaat	34.183			
(1)	Drempelbedrag Vanaf 1 juli 2021: (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000	10.068			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	29.259	27.407	27.335	29.137
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	325	301	297	317

Ontwikkeling van de korte en lange rente

Op 21 juli 2022 verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) de rente met 0,50%-punt. Dit was de eerste renteverhoging sinds september 2011. Op 8 september 2022 volgde een tweede renteverhoging, dit keer van 0,75%-punt. Per 27 oktober 2022 werd de rente nogmaals met 0,75%-punt verhoogd en per 15 december 2022 nog eens met 0,50%-punt. Per ultimo 2022 bedroeg de herfinancieringsrente van de ECB 2,50%.

In het kielzog van de stijgende korte rentetarieven, steeg ook de rente voor langlopende financieringen. Voor 10-jaars leningen moest per ultimo 2022 ca. 2,50% worden betaald, een stijging t.o.v. begin 2022 van ca. 2%-punt.

Renteverwachting

Ten tijde van de opmaak van de begroting 2023 (medio 2022) zijn we uitgegaan van een korte rente van 1,75% en een lange rente van 3,00%. De ECB verhoogde de rente in 2023 tot nu toe (medio april 2023) nog eens met een heel procentpunt tot 3,50%, door zowel in februari als in maart de rente met 0,50%-punt te verhogen. De verwachting is dat de ECB in de komende 3 meetings de rente nogmaals met totaal 0,60%-punt zal verhogen, waarmee de korte rente (net) boven de 4% uit zal komen.

De lange rente voor de publieke sector ligt op dit moment rond het bij de opmaak van de begroting 2023 geraamde percentage van 3%, waarbij de langere looptijden (30-40 jaar) een gunstiger rentetarief laten zien dan de relatief kortere looptijden (10-20 jaar). Nu de korte rente boven het niveau ligt van de lange rente, spreken we van een inverse rentestructuur. De prognose voor de lange rente is dat deze voor de langere looptijden rond de 3% zal blijven schommelen.

Resultaat op het taakveld treasury

Binnen het taakveld treasury zijn de beleidsproducten deelnemingen, financiering verstrekte geldleningen en treasury te onderscheiden. Het beleidsproduct treasury bestaat enerzijds uit rentekosten voortvloeiende uit opgenomen kort- en langlopende financieringen en anderzijds uit renteopbrengsten van aan taakvelden toegerekende rente (de rente over de zogenaamde geactiveerde kapitaaluitgaven).

Sinds 2018 zijn de bepalingen uit de notitie rente van de commissie BBV bindend geworden. Kort gezegd komt het erop neer dat aan de hand van het bij de opmaak van de begroting vastgestelde interne omslagrentepercentage, de begrote rentekosten worden toegerekend naar de taakvelden. Indien echter gedurende het jaar blijkt dat de werkelijke rentekosten in euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentekosten die op basis van de voorgedecalculeerde renteomslag (i.c. voor 2022: 0,50%) aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%. Aangezien per ultimo 2022 bleek dat de afwijking groter was dan de voorgeschreven maximale 25%, is het omslagrentepercentage voor 2022 naar beneden bijgesteld tot 0,25%. Een dergelijke verlaging van de omslagrente betekent enerzijds minder renteopbrengsten voor het beleidsproduct treasury en anderzijds minder kapitaallasten over de boekwaarden van de geactiveerde kapitaaluitgaven bij de respectievelijke organisatieonderdelen.

In de begroting 2022 werd uitgegaan van een positief resultaat op het beleidsproduct treasury van ca. € 0,72 mln. Het uiteindelijke positieve resultaat op het beleidsproduct treasury bedraagt voor 2022 ca. € 0,75 mln. Het voordeel op de post 'begrote rentekosten op financieringen' wordt volledig (nadelig) gecompenseerd door minder renteopbrengsten op aan taakvelden toegerekende rente.

Onderstaand het verplicht op te nemen renteschema over jaar 2022:

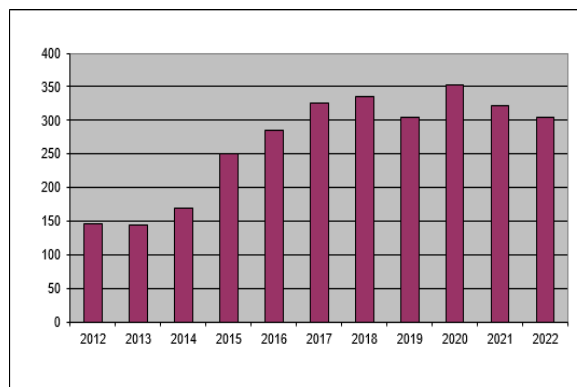
Renteschema 2022		(bedragen x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		4.304
b.	De extrne rentebaten (idem)	-/-	-1.766
	Saldo rentelasten en rentebaten		2.538
c1.	De rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-
			-/-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		2.538
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		2.538
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	3.283
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		745

Samenstelling leningenportefeuille

Opgenomen geldleningen (o/g)

Per 1 januari 2022 bedroeg de stand van de opgenomen leningenportefeuille (o/g) circa € 320,9 mln. In 2022 werden er ten behoeve van de eigen financieringsbehoefte geen nieuwe langlopende geldleningen aangetrokken, terwijl er bij de opmaak van de begroting 2022 nog werd verwacht dat er voor een substantieel bedrag aan langlopende geldleningen aangetrokken zou moeten worden. Door het achterblijven van verwachte investeringen is dit echter niet nodig gebleken. Wel werden er 2 leningen van elk € 1 mln. aangetrokken ter doorverstreking aan onze deelneming Wonen Boven Winkels Maastricht NV.

Ontwikkeling van de O/G-portefeuille 2012-2022
(stand per 31 december) (bedragen x € 1 mln.)

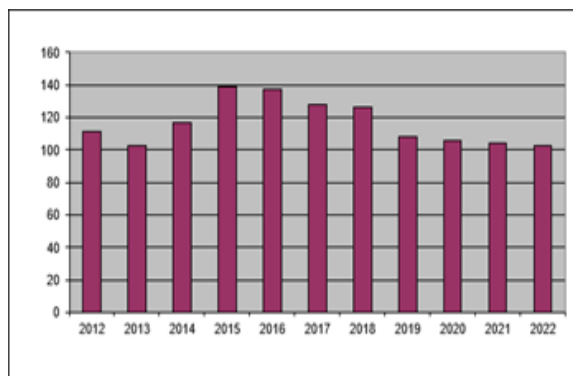

Op basis van de contractuele bepalingen in de leningvoorwaarden waren er in 2022 reguliere aflossingsverplichtingen van circa € 19,2 mln. Per saldo daalde de o/g-portefeuille per ultimo 2022 derhalve naar afgerond € 303,7 mln.

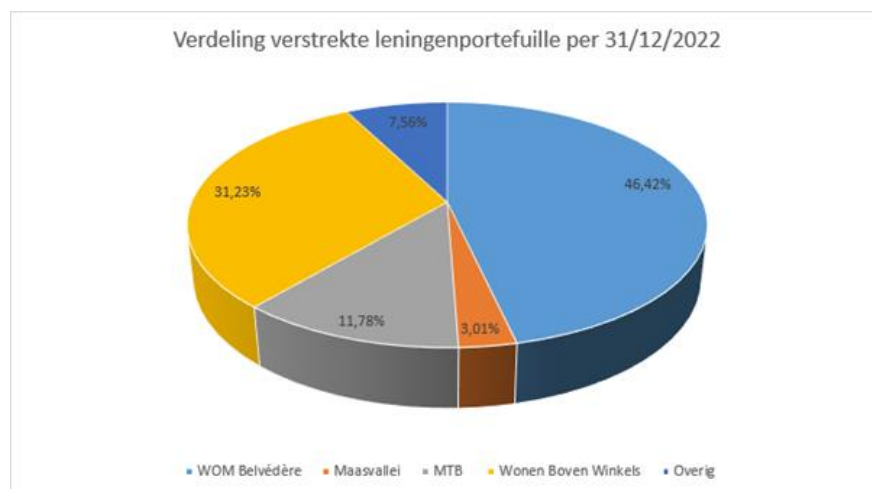
Uitgezette geldleningen (u/g)

Een aanzienlijk deel van de opgenomen leningenportefeuille is uitsluitend door de gemeente Maastricht opgenomen om vervolgens als geldlening aan derden door te verstrekken. Op 1 januari 2022 was de stand van de uitgezette leningenportefeuille (u/g) circa € 104,2 mln. In 2022 werden er 2 nieuwe leningen verstrekt aan Wonen Boven Winkels van elk € 1 mln. Aan reguliere aflossingen werd in 2022 ca. € 3,4 mln. betaald. De stand van de verstrekte geldleningen per ultimo 2022 komt daarmee uit op ca. € 102,7 mln.

Ontwikkeling van de U/G-portefeuille 2012-2022
(stand per 31 december) (bedragen x € 1 mln.)

Onderstaande tabel geeft de verdeling naar geldnemer van de u/g-portefeuille weer per 31 december 2022:

De post 'overig', die circa € 7,8 mln. bedraagt, bestaat voornamelijk uit verstrekte geldleningen aan o.a. Envida, Maastricht School of Management, Enexis Holding NV en aan Stichting Werkplaats/Kringloop Zuid.

Zekerheden op de verstrekte leningenportefeuille

Van het totaalbedrag aan verstrekte geldleningen per 31/12/2022 ad € 102,7 mln. is 40,7% (ca. € 41,8 mln.) gedekt door een vorm van zekerheid, met name door het recht van 1^e hypotheek. 59,3% (ca. € 60,9 mln.) is niet gedekt door een (vorm van) zekerheid (N.B.: rekening houdend met het risicoaandeel op de aan MTB regio Maastricht NV (hierna: MTB) verstrekte lening – zie hieronder – bedraagt het nettobedrag aan niet door zekerheden gedekte leningen: € 60,9 mln. -/- € 2,5 mln. is € 58,4 mln.).

Het overgrote deel aan leningen die niet zijn gedekt door zekerheden, zijn leningen die zijn verstrekt aan onze deelneming Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV (hierna: WOM Belvédère) voor € 47,7 mln. en aan de MTB voor € 12,1 mln.

Als enig overgebleven aandeelhouder van de WOM Belvédère was het uit praktische overwegingen gewenst het bestaande recht van 1e hypotheek op de bezittingen van de WOM Belvédère te royeren. Bij verkoop van bezit hoeft de gemeente Maastricht nu niet meer telkens gedeeltelijk royement te verlenen. Zodra er echter een nieuwe partij in de WOM Belvédère instapt, zal er per direct weer hypotheek t.g.v. de gemeente Maastricht worden gevestigd, dit ter meerdere zekerheid op de door de gemeente Maastricht aan WOM Belvédère verstrekte leningen.

De MTB heeft via een Raadsbesluit een achtergestelde lening ontvangen van in totaal € 12,1 mln. Het risicoaandeel voor Maastricht op deze lening bedraagt 79% ofwel ca. € 9,6 mln. Meerssen en Eijsden-Margraten zijn de overige aandeelhouders en dus risicodragers voor in totaal 21%, zijnde € 2,5 mln.

EMU-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben. Voor de jaren 2019-2022 is afgesproken dat de gezamenlijke ruimte voor de decentrale overheden 0,4% van het bbp bedraagt. De gezamenlijke ruimte voor de gemeenten bedraagt 0,27% van het bbp. In de septembercirculaire gemeentefonds 2021 zijn de individuele referentiewaarden gepubliceerd, die de afzonderlijke gemeenten in 2022 als richtsnoer kunnen hanteren. De referentiewaarde voor Maastricht bedraagt voor 2022 € 25,525 mln.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven

en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. De afwijkende berekening van het EMU-saldo kan ertoe leiden dat een gemeente bij een sluitende begroting een EMU-tekort realiseert. In 2022 is een EMU-overschot gerealiseerd. Dit wordt met name veroorzaakt door het positieve exploitatiesaldo en de toename van de voorzieningen.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		primaire begroting 2022	rekening 2022
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-4.383	19.213
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	-29.168	6.693
3.	Mutatie voorzieningen	468	25.929
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)		3.303
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo		-33.083	55.138
Individuele referentiewaarde EMU-saldo		-25.525	-25.525

Verbonden partijen

Inleiding

Voor het uitvoeren van een groot deel van haar taken werkt de gemeente samen met andere organisaties. Aan deze samenwerking kan op verschillende manieren invulling worden gegeven afhankelijk van de wijze waarop de gemeente invloed wil uitoefenen op de uitvoering van de publieke taak. De rol die de gemeente vervult in zo'n samenwerking varieert van 'meer op afstand' - bijv. door het verstrekken van subsidies - tot meer directe sturing. Als er redenen zijn om in een samenwerking directer te sturen wordt dit meestal ingevuld door een bestuurlijk én een financieel belang te nemen in een organisatie. Er is dan sprake van een met de gemeente verbonden partij.

Verbonden partijen zijn volgens artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) privaot of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang wordt vertaald als zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Binnen de gemeente kan een driedeling worden gemaakt in soorten van verbonden partijen, namelijk deelnemingen, publiek-private samenwerkingsverbanden (pps-constructies) en gemeenschappelijke regelingen.

Kadernota Governance

Eind 2018 heeft uw raad de kadernota Governance gemeente Maastricht vastgesteld. Hiermee liggen de kaders vast voor de sturing en het toezicht op bestaande en eventueel toekomstige participaties in verbonden partijen. Ook als taken worden uitgevoerd door externe partijen, blijft de gemeente te allen tijde verantwoordelijk voor realisatie van de door uw raad vastgestelde beleidsdoelen. Deze verantwoordelijkheid wordt ingevuld door het governancemodel te gebruiken voor de aansturing van externe partijen.

Voor de vertegenwoordiging in verbonden partijen zijn de uitgangspunten:

- De wethouder financiën vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder bij de vennootschappen waarin de gemeente deelneemt en bewaakt de financiële continuïteit en rentabiliteit van de onderneming;
- De rol van de gemeente als opdrachtgever wordt vervuld door de portefeuillehouder. Deze vakwethouder maakt afspraken (contracten, concessies en/of subsidievoorwaarden) met de verbonden partij. Is bij de verbonden partij een overheidscommissaris of externe bestuurder of een andere wethouder of burgemeester als bestuurder of commissaris aangesteld, dan vindt aansturing van het gemeentelijk belang plaats in onderling overleg;
- Voor wat betreft de vertegenwoordiging van de gemeente in het bestuur van vennootschappen, stichtingen, verenigingen, coöperaties etc. geldt als uitgangspunt dat collegeleden of ambtenaren bij voorkeur geen zitting nemen in de raad van commissarissen, raad van bestuur, directie of dagelijks bestuur. Dit vanwege de mogelijke rolconflicten en discussie over functievermenging. Op basis van een risicoanalyse vooraf kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. In een dergelijke analyse wordt bepaald of het voordeel van (beter) behartigen van het publiek belang, wat met een gemeentelijke vertegenwoordiging wordt beoogd, opweegt tegen de risico's die geïnventariseerd zijn.

In 20221 was geen sprake van nieuwe verbonden partijen en zijn de in de kadernota Governance gemeente Maastricht opgenomen kaders voor de sturing en het toezicht op de verbonden partijen toegepast.

De belangrijkste resultaten en ontwikkelingen in de verbonden partijen van de gemeente Maastricht worden in deze paragraaf in het kort beschreven.

Deelnemingen

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)					
Vestigingsplaats	Den Haag				
Openbaar belang	Verkrijgen van toegang tot de kapitaalmarkt.				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.				
Financieel belang	347.334 van de 55.690.720 aandelen Boekwaarde 31-12-2022 € 751.694				
Bijdrage gemeente	-				
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 300 mln.	€ 5.062 mln	€ 4.615 mln.	€ 143.995 mln.	€ 107.459 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>BNG Bank fungeert als bankier voor overheden. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De aandelen BNG zijn voor 50% eigendom van gemeenten, provincies en een waterschap. De andere helft is in handen van het Rijk. Het dividendbeleid van de bank gaat uit van een regulier pay-out percentage van 50% van de winst na belastingen. De gemeente Maastricht heeft 347.334 BNG-aandelen (à € 2,50 per aandeel).</p> <p>BNG Bank heeft in 2022, ondanks turbulente tijden, koers gehouden en is opnieuw marktleider in het publieke domein gebleken. BNG Bank is in staat geweest om rust en vertrouwen uit te stralen en te doen waar ze goed in zijn: gunstige leningen verstrekken aan de publieke sector en samen met hun klanten werken aan impactvolle oplossingen. Door de sterke kapitaalpositie van BNG Bank konden zij gunstige financieringen aantrekken en daardoor gunstige condities aan hun klanten geven, waarmee zij hun maatschappelijke doelen konden realiseren.</p> <p>De nettowinst van BNG Bank over 2022 bedroeg ca. € 300 mln. (2021: € 236 mln.). BNG Bank stelt een dividenduitkering voor van € 139 mln. (€ 2,50 per aandeel). Dat is 50% van de nettowinst die overblijft na uitkering aan de houders van hybride kapitaal.</p> <p>Voor de gemeente Maastricht betekent de voorgestelde dividenduitkering over 2022 van € 2,50 per aandeel een dividenduitkering van ca. € 0,868 mln. In de begroting 2023-2026 is meerjarig een dividenduitkering van € 0,792 mln. opgenomen. Bij de opmaak van de nieuwe begroting 2024-2027 kan het op te nemen BNG-dividend worden bijgesteld op basis van de begrotingsbrief van de provincie Limburg en de hierin opgenomen richtlijnen ten aanzien van het te begroten dividend per aandeel BNG Bank.</p> <p>Ratingbureaus Fitch, Moody's en S&P waarderen BNG Bank op het hoogste ratingniveau. Daarmee behoort BNG Bank tot de veiligste banken ter wereld.</p> <p>De hoogte van de nettowinst voor 2023 is met onzekerheden omgeven, omdat BNG Bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaarde-veranderingen. Een betrouwbare inschatting van de nettowinst voor 2023 is daarom op dit moment nog niet te maken.</p>					

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)	
Vestigingsplaats	Maastricht.
Openbaar belang	Via uitgifte van bouwrijpe grond, voorwaarden scheppen voor een kwalitatief hoogwaardig stedelijke ontwikkeling van het plangebied.
Bestuurlijk belang	100% gemeente (1% via de Exploitatiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is).

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)					
<i>Financieel belang</i>	Aandelenkapitaal € 15 mln. (150.000 aandelen elk nominaal € 100, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Achtergestelde leningen € 53 mln., rente onder condities. Boekwaarde 31-12-2021 € 8.600.005.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Voorlopig resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	nog niet bekend	€ 17,472 mln.	nog niet bekend	€ 101,345 mln.	nog niet bekend
<i>Niet afgedekte risico's</i>	De waardering van deelneming WOM is binnen de gemeente Maastricht voorzien. Wat betreft de diverse deelplannen/grondexploitaties in de WOM wordt middels risicomangement getracht de risico's te mitigeren dan wel financieel te voorzien in de grondexploitatie. Met betrekking tot potentiële risico's (o.a. stikstof, renteontwikkeling, prijsontwikkeling etc.) vindt monitoring plaats en wordt geacteerd. Vertaling in de grondexploitatie plaats vindt plaats wanneer dit opportuun is.				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Met de vaststelling van het masterplan Belvédère door de raad in 2004 en de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst Belvédère door de drie samenwerkende partners Bouwinvest Projecten BV, ING Real Estate Development Holding BV en gemeente Maastricht in 2004, is in 2005 de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV opgericht. In financieel opzicht participeerden de drie samenwerkende partners elk met € 22,68 mln. waarvan € 5 mln. in de vorm van gestort aandelenkapitaal en € 17,68 mln. in de vorm van een achtergestelde lening.</p> <p>ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen daarop en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is één aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitatiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9% grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de WOM uitsluitend een overheid gerelateerde B.V. werd.</p> <p>In januari 2013 heeft de raad een nieuw startmoment gecreëerd ("Het antwoord van de Sphinx") en de ruimtelijke en programmatische kaders voor het Belvédère-gebied binnen de singels (Sphinxkwartier), voor het Frontenpark en voor het gebied buiten de singels (in combinatie met bedrijventerrein Bosscherveld met daarin de Noorderbrug) vastgesteld. Indachtig het raadsbesluit van januari 2013 is het investeringsscenario als basis genomen voor de herijking van de grondexploitatie Belvédère (vaststelling door de raad: juni 2013). Bij deze herijking is ook gekeken naar het Governance-vraagstuk van WOM Belvédère BV. De raad heeft besloten dat de organisatie van het programma Maastricht-Noord strak gaat aansluiten bij de reguliere gemeentelijke lijnorganisatie en dat de Belvédère WOM BV als operationeel vehikel blijft bestaan in afwachting van mogelijke voordelen die dat kan bieden. Conform de door uw raad vastgestelde nota Governance gemeente Maastricht vindt besluitvorming in WOM-verband plaats na besluitvorming binnen de gemeente (college en raad).</p> <p>Met de raad is afgesproken dat jaarlijks de stand van zaken wordt geschetst met een actualisatie van de grondexploitatie zodat de planontwikkeling kan worden gemonitord en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. Dat is gebeurd, voor het eerst in juni 2013 en dit gebeurt jaarlijks in juni/juli.</p> <p>De afgelopen jaren is de gebiedsontwikkeling in een grote stroomversnelling gekomen. Zowel het nieuwe Noorderbrugtracé, het Retailpark Belvédère, het Frontenpark en het Sphinxkwartier zijn niet meer weg te denken onderdelen van de stad Maastricht. Met de herbestemming van de oude panden in het Sphinxkwartier (The Social Hub, UNU-Merit, Loods 5, Blanche Dael, Lumière, Muziekgieterij, etc.) en de woningbouw is Maastricht een uniek stuk binnenstad rijker.</p> <p>Ook de komende jaren blijft de gebiedsontwikkeling Belvédère een belangrijk speerpunt in de stedelijke ontwikkeling. Majeure opgaven als het Landbouwbelang, Sappi Zuidwest en Sphinx Noord lopen of worden voorbereid. Derhalve is in 2022 besloten om de looptijd van de grex te verlengen tot 2030. Ook is de financiering van de activiteiten Belvédère WOM BV in 2022 opnieuw verlengd. De in 2022 sterk oplopende rente werd hiermee ook voor de WOM realiteit. Daar waar nog rekening werd gehouden met een rente van 1,1%, is deze het afgelopen jaar opgelopen naar 3,1%. Deze bijna verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren. Daarnaast is ook de inflatie hoog en stijgen de kosten. Hier staat tegenover dat ook de opbrengsten een positieve ontwikkeling doormaken door een hogere huur (als</p>					

Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. (WOM)

gevolg van indexering) en goede bezettingsgraden. Per saldo zorgen met name de rentelasten voor een verslechtering van het verwachte resultaat. Werd vorig jaar nog uitgegaan van een onrendabele top van afgerond € 21,6 mln., dient deze op grond van de huidige situatie naar beneden bijgesteld te worden naar € 39,5 mln. oftewel een verslechtering met € 17,9 mln. Hiermee zijn we weer terug op het niveau van de jaren voor 2020 toen de rente op vergelijkbare hoogte stond.

De komende periode zal teruggekeken worden op de afgelopen 10 jaar om zodoende lering te trekken voor de komende periode. Net als 10 jaar geleden zijn de omstandigheden weer uitdagend. Vanaf de zomer 2023 zal de visie opnieuw tegen het licht gehouden worden waarbij de antwoorden van de Sphinx getoetst worden en wellicht nieuwe antwoorden toegevoegd worden.

Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Renovatie van etages boven winkels en andere bedrijfsruimten in het centrum van de stad, voor wonen voor vooral jongeren en studenten, die gericht is op de instandhouding van de panden in de binnenstad en ter bevordering en verlevendiging van die binnenstad.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder en voorzitter Algemene vergadering van Aandeelhouders.				
<i>Financieel belang</i>	Het maatschappelijk (aandelen) kapitaal van de vennootschap bedraagt € 0,227 mln. verdeeld in 500 aandelen van € 454. Er zijn 475 aandelen geplaatst, elk groot € 454 (totaal € 0,216 mln.). De gemeente houdt 1/3 deel van de aandelen.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	nog niet bekend	€ 0,079 mln. negatief	nog niet bekend	€ 30,512 mln.	nog niet bekend

Niet afgedekte risico's Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) is in 1992 opgericht met als doel leegstaande etages in de binnenstad van Maastricht te transformeren tot wooneenheden voor – primair – studenten. Dit mede om verloederende panden tegen te gaan, de levendigheid in de binnenstad te vergroten én studenten woonruimte in de binnenstad aan te bieden. Aandeelhouders zijn de gemeente Maastricht, de Universiteit Maastricht en woningcorporatie Woonpunt, elk voor 1/3e deel. De volledige financiering van de portefeuille loopt via de gemeente Maastricht.

De NV Wonen boven Winkels Maastricht (WbWM) heeft dankzij haar succesformule (samenwerking gemeente Maastricht – Universiteit Maastricht – Woningstichting Woonpunt) meer dan 450 nieuwe woningen in de Maastrichtse binnenstad gerealiseerd. Het project heeft in brede maatschappelijke zin bijgedragen tot een leefbare en aantrekkelijke binnenstad. Een bijkomstig effect is dat veel monumenten gerenoveerd zijn. De versterkte woonfunctie heeft ook bijgedragen aan de lokale economie in de binnenstad. Momenteel heeft de NV in totaal 471 eenheden in beheer, waarvan 14 bedrijfsonroerend goed (met name winkels) betreffen. Het merendeel van de wooneenheden heeft een huur onder de liberalisatiegrens. Het dagelijks beheer, operationele directievoering en de bedrijfsvoering wordt uitgevoerd door een professioneel vastgoedbedrijf (VB&T). Om redenen van Governance is de Raad van Commissarissen een aantal jaren geleden opgeheven. De taken van de Raad van Commissarissen zijn overgenomen door de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

Door ontwikkelingen op de markt en de hoge onrendabele toppen heeft de toenmalige Raad van Commissarissen WbWM in 2015 besloten om de portefeuille niet verder uit te breiden en de lopende projecten stop te zetten. Er worden geen nieuwe eenheden meer toegevoegd. Het restant van de investeringsbijdrage is teruggevloeid naar de aandeelhouders. Door verder geen ontwikkelactiviteiten meer op te zetten is het karakter van de vennootschap veranderd van een ontwikkelorganisatie naar een beheerorganisatie. De aandacht komt te liggen op waarde-behoud van het gerealiseerde vastgoed en verbetering van de financiële positie van de NV.

Er wordt tevens gekeken naar mogelijke/wenselijke toekomstscenario's voor de vastgoedportefeuille van de NV WbWM, waarvoor het noodzakelijk is dat de gehele portefeuille financieel- en markttechnisch zal worden

Wonen boven winkels Maastricht N.V. (WbWM)

geanalyseerd en doorgelicht. Naar verwachting zullen eind 2023 hieromtrent nadere voorstellen kunnen worden gedaan.

Het eigen vermogen is per eind 2021 € 0,079 mln. negatief (per 31-12-2020 was dit € 0,19 mln. negatief). De ontwikkeling van het eigen vermogen en de resultaten verlopen conform de door het bestuur en algemene vergadering van aandeelhouders besproken meerjarenbegroting.

Enexis Holding N.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	's-Hertogenbosch				
<i>Openbaar belang</i>	Beschikbaarheid energie.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).				
<i>Financieel belang</i>	292.950 van de 149.682.196 aandelen. Boekwaarde 31-12-2022 € 122.103.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 1,300 mln.	€ 4,241 mln.	€ 5,441 mln.	€ 5,154 mln.	€ 4,907 mln.

Niet afgedekte risico's Geen

*Toelichting/ ontwikkelingen**Doelstelling*

Enexis Holding N.V. (hierna: Enexis) beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ca. 2,3 mln. klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en van 2,9 mln. klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Beleidsvoornemens

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofdoelen:

1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes
Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.
2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie
Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben
Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties.

Financieel

De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A-credit-rating behoudt.

In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van € 1,3 miljard (boekwinst ruim € 1,1 miljard). Het reguliere resultaat na belastingen bedroeg € 187 mln. (2021: € 199 mln.).

Eind 2022 hebben de drie regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van de regionale netbeheerders en de huidige aandeelhouders overstijgt.

CSV Amsterdam B.V.					
Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch				
Openbaar belang	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).				
Bestuurlijk belang	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).				
Financieel belang	292.950 van de 149.682.196 aandelen. Boekwaarde 31-12-2022 € 39.				
Bijdrage gemeente	-				
Programma	0 Bestuur en ondersteuning				
Financiële informatie	Resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 0,102 mln. negatief	€ 0,312 mln.	€ 0,210 mln.	€ 0,023 mln.	€ 0,013 mln.
Escrow-uitkering en rente	€ 0				
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Doelstelling</p> <p>Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. (CSV). De statuten zijn gewijzigd zodat de organisatie nu drie doelstellingen vervult:</p> <ol style="list-style-type: none"> Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); Namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO (Waterland); Het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort. <p>(ad. a)</p> <p>In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de WON onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).</p> <p>De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad om vervolgens een uitspraak te doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan.</p> <p>De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.</p> <p>(ad. b)</p> <p>Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals</p>					

CSV Amsterdam B.V.

gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 mln., door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV.

Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave, is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen hiervoor genoemde partijen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Op 21 mei 2020 heeft CSV het resterend vermogen op de Escrow-rekening van € 7.951.352,47 ontvangen, welk bedrag vervolgens onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrow-rekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken, en met name Mr. F.J. Oranje als de Escrow Agent. Op dinsdag 9 maart heeft Pels Rijcken, CSV formeel schriftelijk op de hoogte gebracht van voornoemd misbruik en dat verschuivingen van gelden van de Escrow Account naar een externe rekening in het verleden hadden plaatsgevonden door Mr. Oranje. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli jl. de totale financiële vergoeding van € 75.122,71 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten.

Beleidsvoornemens

CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting.

In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenheffing. Op het moment is CSV in gesprek met de belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.

Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijv. door een mogelijk compromis tussen de belastingdienst en CSV of een besluit van de aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en zullen de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	's-Hertogenbosch				
<i>Openbaar belang</i>	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders van Essent).				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder (via VEGAL: Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg).				
<i>Financieel belang</i>	292.950 van de 149.682.196 aandelen. Boekwaarde 31-12-2022 € 51.205				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,052 mln. negatief	€ 1,532 mln.	€ 1,480 mln.	€ 0,007 mln.	€ 0,009 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				

Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.*Toelichting/ ontwikkelingen**Doelstelling*

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn tot sluiting van de Kerncentrale Borssele (voorgenomen sluiting 2033) gemoeid.

Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een Special Purpose Vehicle.

Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds. RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand te worden gehouden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2023 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

N.V. Waterleidingmaatschappij Limburg

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Burgers toegang verschaffen tot (drink)water tegen acceptabele kosten.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.				
<i>Financieel belang</i>	41 van de 500 aandelen van € 4.538 nominaal.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	Cijfers nog niet bekend	€ 194,0 mln.	Cijfers nog niet bekend	€ 387,4 mln.	Cijfers nog niet bekend
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				

Toelichting/ ontwikkelingen

WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de hele provincie Limburg. Provincie Limburg bezit bijna een kwart van de aandelen, de rest is verdeeld onder de Limburgse gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De gemeente Maastricht heeft 41 van de 500 aandelen, zijnde 8,2% van de stemmen.

Bodemzorg Limburg (Nazorg Limburg B.V.)					
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht (Airport)				
<i>Openbaar belang</i>	Nazorg over vijftien stortplaatsen, waaronder Belvédère en Sandersweg				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
<i>Financieel belang</i>	50% van de aandelen is verdeeld over de Limburgse gemeenten; de andere 50% is door de provincie overgedragen aan Nazorg Limburg B.V.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 2,363 mln. negatief	€ 8,744 mln.	€ 6,381 mln.	€ 32,736 mln.	€ 32,568 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot eigen inbreng				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
<p>Nazorg Limburg B.V., handelend onder de naam Bodemzorg Limburg, functioneert vanaf 1998 als zelfstandige vennootschap. Doelstelling van de organisatie is primair de nazorg en beheer/onderhoud van oude gesloten afvalstortplaatsen, zodat er geen bodemverontreiniging kan plaatsvinden. Aandeelhouders zijn de Limburgse gemeenten.</p> <p>De belangrijkste taken van Bodemzorg Limburg zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • administratieve vastlegging van alle gegevens en verplichtingen die van toepassing zijn op de desbetreffende locatie; • het meten en registreren van de invloed van de stortlocaties op de omgeving (monitoring) en rapportage aan het bevoegd gezag; • het beheren en in stand houden van alle voorzieningen die zijn aangebracht en het voldoen aan alle verplichtingen die te maken hebben met het eigendom; • het vervangen van bestaande voorzieningen of het aanbrengen van nieuwe voorzieningen mocht dat noodzakelijk zijn. Daarnaast wordt gestreefd naar een nuttige toepassing van deze locaties, zoals de ontwikkeling van zonneparken op een aantal locaties of natuurontwikkeling. <p>Vanaf 2022 is de gemeentelijke bijdrage door de Vergadering van Aandeelhouders van Bodemzorg Limburg op nul gezet. Op dit moment is er voldoende geld in kas om de onder Bodemzorg Limburg vallende voormalige gesloten stortplaatsen afdoende te beheren. Dit geldt ook voor de in 2022 overgenomen en in 2023 over te nemen locaties. In 2022 is de locatie Steilrand te Maastricht definitief overgenomen. Mochten in de toekomst nieuwe voormalige stortplaatsen worden aangemeld die aan de 'toelatingscriteria' van Bodemzorg Limburg voldoen, dan zal worden bekeken of daar extra geld voor nodig is en of er dan weer hernieuwd een jaarlijkse bijdrage van gemeenten aan de orde is.</p>					

MECC Maastricht B.V.					
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Het exploiteren van een expositie- en congrescentrum				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Aandeelhouder: 99,9999% (90% gemeente rechtstreeks en 10% via Exploitiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM))				
<i>Financieel belang</i>	Aandelen: 10 aandelen à € 0,10 Lening: Kasgeldlening (saldo 31-12-2022 € 3.800.000) Maximale kredietfaciliteit € 8,1 mln. (collegebesluit 1 december 2020)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 1,26 mln. negatief	€ 1,51 mln. negatief	€ 2,77 mln. negatief	€ 9,54 mln.	€ 13,05 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Groot en omvat enerzijds de lening die de komende jaren kan oplopen naar € 8,1 mln. en anderzijds huurt MECC Maastricht het gemeentelijk vastgoed voor bruto € 2,1 mln. per jaar				

MECC Maastricht B.V.

Toelichting/ ontwikkelingen

Doel van het MECC Maastricht BV is het exploiteren van een expositie- en congrescentrum als motor in de regionale economie. Hierbij ruimte en invulling geven aan het zakelijk toerisme en een podium bieden voor het brede ondernemersveld om zich te presenteren en kennis te delen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar samenwerking met en versterking van de Health Campus Maastricht.

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de samenwerking met RAI (75% aandeelhouder) en is de besloten vennootschap MECC Maastricht BV opgericht. Hierin zijn de activiteiten van MECC BV ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90%) en indirect via EMM (10%) de enige aandeelhouder is. MECC Maastricht biedt organisatoren, deelnemers en bezoekers van beurzen, congressen en evenementen het maximale succes door een flexibele opstelling, optimale service en ondernemende instelling. Als modern beurs- en congrescentrum draagt MECC Maastricht daarmee nadrukkelijk bij aan de aantrekkelijkheid en de economie van Maastricht.

In 2015 werd de strategische visie vastgesteld. Belangrijke pijlers zijn het versterken van het congresstoerisme, het verlengen van het contract met Tefaf en het uitbouwen van de samenwerking met (de partners in) de Maastricht Health Campus. Daarnaast is onderzocht hoe de beurzen versterkt kunnen worden met het introduceren van nieuwe (eigen) titels.

Tefaf

De economische betekenis van Tefaf als grootste kunstbeurs ter wereld voor de stad en regio is evident. Om die reden zijn het MECC, de stad en ook de Provincie in 2017 verkenningen gestart naar mogelijkheden om de binding met de stad voor langere tijd op het huidige niveau vast te leggen. Dit heeft eind 2017 geleid tot beëindiging van het contract tussen MECC en Tefaf dat een looptijd had tot 2020. In plaats daarvan is een nieuwe overeenkomst met een looptijd tot 2028 tot stand gekomen. Daarmee wordt Tefaf voor 10 jaar aan de stad en het MECC gebonden. Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van Covid-19/ Corona, moest de beurs in 2020 voortijdig worden afgebroken en in 2021 bleek het na een aantal maal verzetten, geheel niet mogelijk het evenement te organiseren. Ook in 2022 is het evenement vanwege corona verplaatst, maar kon in juni de 35ste editie wel doorgang vinden, zij het in kleinere en kortere opzet. Vanaf maart 2023 wordt weer in de reguliere opzet gewerkt. Ook voor de komende jaren wordt rekening gehouden met iets minder exposanten en minder internationale bezoekers, en met name minder bezoekers die intercontinentaal moeten reizen. De aanhoudende oorlog in de Oekraïne heeft het herstel na Corona verder vertraagd.

Vastgoed en Investeringsplan

Een deel van het MECC-complex (met name het Congresdeel en de Expofoyer) is van aanvang af in eigendom van de gemeente Maastricht. In 2015 heeft de gemeente het deel van het vastgoed dat gehuurd werd van een particuliere belegger, overgenomen (Hallen, Entree, passages, Eurocentre, catering en gedeeltelijk parkeren) om daarmee een huurvoordeel te kunnen genereren. Ten slotte heeft de gemeente Maastricht eind 2019 om diezelfde reden de parkeergarage P5 overgenomen van de SNS-bank, waardoor inmiddels het volledige vastgoed MECC in eigendom is van de gemeente.

Met de aankoop is een huurvoordeel ontstaan dat met gunstige financieringsmogelijkheden van de gemeente Maastricht, ruimte gaf voor een noodzakelijk impuls in het enigszins gedateerde complex. Dit heeft geleid tot een investeringsplan waarbij het congresdeel met een huidige capaciteit van 3.000 bezoekers, is uitgebreid naar 5.000 bezoekers, inclusief uitbreiding van de daartoe benodigde voorzieningen, waaronder horeca. Daarnaast zijn de overige voorzieningen up to date gebracht en voorzien van een eigentijdse look en feel. In de totale investering van ca. € 50 mln. heeft ook de provincie een bijdrage (€ 11,8 mln.) geleverd.

In 2022 en voorjaar 2023 worden de laatste onderdelen van het investeringsplan opgeleverd (de herinrichting van het forumplein en de signing in de vorm van LED-borden). Met de bouw zijn ook grote stappen gezet op het vlak van verduurzaming. In 2022 kreeg het gebouw het BREEAM In-Use Asset certificaat vmet als kwalificatie Very Good.

Over het vernieuwde congrescentrum mocht de organisatie al veel complimenten in ontvangst nemen en het winnen van de gouden Meeting Award in januari 2022 van het vakblad Meetings voor 'beste congreslocatie 2021' was de kers op de taart.

Bindend adviesprocedure

Door de langere doorlooptijd en een aantal tegenvallers in de bouw (o.a. meerwerk omdat de oude bouwdelen afweken ten opzichte van wat eerder was verwacht) is het onzeker of binnen het beschikbare budget de

MECC Maastricht B.V.

volledige plannen gerealiseerd kunnen worden. Het gebouw is inmiddels weer volledig in gebruik, hoewel er nog (herstel) werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, als gevolg van de vele opleverpunten. Ook ligt er nog een aantal geschilpunten voor, waardoor bepaalde werkzaamheden nog niet zijn uitgevoerd. Verder is er discussie met de aannemer over een aantal posten waarvan deze vindt dat de gemeente de kosten ervan moet dragen, maar waarmee de gemeente het niet eens is. Om een patstelling respectievelijk langdurige juridische procedures (gang naar de rechter) te voorkomen, hebben de aannemer en gemeente er in gezamenlijkheid voor gekozen om de geschilpunten waarover geen consensus bestaat noch wordt verwacht, voor een Bindend Advies voor te leggen aan onafhankelijke en ter zake deskundige arbiters (de bindend adviseurs).

Omdat pas aan het eind van de bindend adviesprocedure bindende uitspraken worden gedaan (naar verwachting eind 2023), kan nu nog niet ingeschat worden wat de financiële impact zal zijn. De in het project opgenomen post onvoorzien is door eerdere tegenvallers al vrijwel volledig uitgeput en zal niet toereikend zijn voor de afwikkeling van alle meerwerken en andere kosten, voor zover uit de bindend adviesprocedure mocht voortvloeien dat die voor rekening van de gemeente komen. Speculeren over de hoogte daarvan is - vooruitlopend op de bindende advisering - niet mogelijk, zelfs niet met een bandbreedte. Mocht uiteindelijk een nadeel ontstaan dat groter is dan het door de raad vastgestelde krediet en dat ook niet meer anderszins - via het alsnog doorvoeren van kostenbesparingen - opgelost kan worden, dan zal dit natuurlijk aan de raad worden gemeld.

Invloed Corona pandemie

De impact van de beperkende maatregelen als gevolg van Covid-19/Corona zijn voor het MECC bijzonder groot. Sinds de voortijdige sluiting van de Tefaf in voorjaar 2020, zijn vrijwel alle evenementen tot voorjaar 2022 afgelast. Sinds de pandemie, blijkt wel steeds meer ook de toegevoegde waarde van MECC als maatschappelijke partner. Het beschikbaar hebben van grote flexibele ruimten en een flexibele organisatie, heeft zijn toegevoegde waarde meermaals bewezen. Na het tijdelijk noodhospitaal voor Corona-patiënten MUMC+ in 2020, werden ruimten in 2020 en 2021 ruimte beschikbaar gesteld voor de GGD voor een coronateststraat en een vaccinatiestraat. Ook commerciële aanbieders van Covid-testen bleken hun weg naar het MECC te vinden. En bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in 2022 kon binnen enkele dagen noodopvang voor 400 vluchtelingen gerealiseerd worden.

Als gevolg van de impact op de omzet en het resultaat was in 2020 al het eigen vermogen van het MECC volledig uitgehold. Daarom is eind 2020 met de gemeente Maastricht in relatie tot de terugvallende omzet een omzet-gerelateerde huurkorting afgesproken en is een kredietfaciliteit beschikbaar gekomen om de lopende verplichtingen en uitgaven na te kunnen komen. Naar verwachting zal de congres- en beurzen markt een langere periode nodig hebben om volledig te herstellen. Met name voor de internationale bezoekers wordt verwacht dat het nadelige effect nog enkele jaren nodig zal hebben vooraleer die markt volledig hersteld zal zijn. Met het oog op een langjarige impact is afgesproken dat de kredietverlening aan het MECC tot maximaal € 8,1 mln. mag oplopen.

Natuurlijk heeft het MECC zeer ingrijpende maatregelen genomen om haar kosten zo veel als mogelijk te beperken en is men naarstig op zoek naar nieuwe kansen (zoals de musical Dagboek van een herdershond in 2022) om nieuwe omzet te kunnen genereren en haar medewerkers zo veel mogelijk aan het werk te houden. Toch werd ook ingezet op het werven van nieuwe evenementen om optimaal gebruik te kunnen maken van de nieuwe faciliteiten. Net als in de jaren 2020 en 2021, bleef de verwachte omzet als gevolg van corona in met name de eerste helft van 2022 nog fors achter bij de eerdere verwachtingen. Pas vanaf het voorjaar 2022 konden publieksevenementen weer doorgang vinden, gelukkig net op tijd voor de musical Dagboek van een Herdershond die met ruim 80.000 bezoekers erg succesvol was. De impact in bezoekersaantallen op de internationale evenementen is echter nog zeer merkbaar. Ondanks dat nadrukkelijk op kostenbeheersing werd gekoerst, gebruik werd gemaakt van de NOW-subsidies en ook nieuwe evenementen konden worden gefaciliteerd, viel de bruto-marge terug met ruim 33% en kwam het bedrijfsresultaat uit op € 1,26 mln. negatief. Van de gemeente werd een huurkorting gekregen van 30% en ter financiering van de bedrijfsactiviteiten moest per ultimo 2022 een kasgeldlening van € 3,8 mln. opgenomen worden.

De markt voor congressen en (internationale) evenementen trekt geleidelijk weer aan en in 2023 wordt nog een beperkte impact verwacht. Door de aanhoudende oorlog in Oekraïne, zijn de kosten (met name energie) fors gestegen. Doordat congressen en evenementen veelal 2 tot 3 jaar van te voren worden geboekt, kunnen

MECC Maastricht B.V.

de kostenstijgingen niet of slechts beperkt en op termijn in rekening worden gebracht. Hierdoor zal ook de komende jaren geen positief resultaat gerealiseerd kunnen worden. De huidige prognoses gaan uit van een volledig herstel pas vanaf 2027. De oplopende verliezen kunnen in de huidige projectie binnen de kredietfaciliteit van de gemeente uit 2020 worden opgevangen.

Niet uit de balans blijvende verplichting

De niet uit de balans blijvende verplichtingen van de vennootschap zijn een pensioenverplichting, contracten voor leaseauto's en huurovereenkomsten voor de gebouwen en parkeerterreinen van de gemeente Maastricht.

Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Het beheren en verwerven van registergoederen voor beurzen, sport, tentoonstellingen				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders, als commissaris en directeur				
<i>Financieel belang</i>	49.999 van de 50.000 aandelen				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,112 mln.	€ 1,367 mln.	€ 1,414 mln.	€ 0,081 mln.	€ 0,019 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot de financiële inleg (aandelenkapitaal)				

Toelichting/ ontwikkelingen

De gemeente houdt 99,99 procent van het aandelenkapitaal van EMM. Eén aandeel is in bezit van de stichting VVV (Maastricht Marketing). De primaire doelstelling van EMM is de bevordering van bedrijvigheid in Maastricht in het algemeen en van toerisme in het bijzonder. EMM heeft:

- 1 aandeel MECC Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 9 aandelen);
- 1 aandeel Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV (gemeente Maastricht bezit de overige 149.999 aandelen);
- 1 aandeel Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV (gemeente Maastricht bezit de overige 340.334 aandelen);
- Een beperkte vastgoedportefeuille.

Door de holdingstructuur van EMM zijn er nauwelijks opbrengst-genererende activiteiten. De vastgoedportefeuille en het resultaat deelnemingen bepalen het resultaat van EMM.

MECC Maastricht BV

In 2013 is besloten tot het beëindigen van de huidige samenwerking met RAI en oprichting van de besloten vennootschap MECC Maastricht BV, waarin de huidige activiteiten van MECC BV zijn ingebracht (geen vastgoed), ter exploitatie van het beurs- en congrescentrum, waarbij de gemeente direct (90%) en indirect via EMM (10%) de enige aandeelhouder is. Met de participatie van EMM in MECC Maastricht BV wordt voorkomen dat een 100% overheidsdeelneming ontstaat.

In de afgelopen periode heeft een grote verbouwing van het MECC-complex plaatsgevonden waarbij voor ca. € 50 mln. is geïnvesteerd in de upgraden en uitbreiding van het MECC. Gedurende de verbouwingsfase werd er wel een tijdelijke dip in omzet en resultaat in 2020 verwacht, maar met de grotere capaciteit, zou de groei in omzet en resultaat met ingang van 2021 moeten stijgen. Door de beperkende maatregelen als gevolg van de Corona-pandemie, zijn de bedrijfsactiviteiten van het MECC nagenoeg stilgevallen met grote gevolgen voor omzet en resultaat. Sinds de voortijdige beëindiging van Tefaf in voorjaar 2020, zijn er vrijwel geen grote (publieks) evenementen meer georganiseerd tot voorjaar 2022. Het nadelige effect van de pandemie zal ook in de komende jaren nog een grote weerslag hebben op met name de activiteiten die zich richten op buitenlandse bezoekers en zeker waar het gaat om intercontinentale bezoekers. Daarnaast heeft ook de oorlog in Oekraïne de nodige impact. Bovenal door de gestegen kosten (met name de energiekosten), maar ook de onzekerheid

Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V. (EMM)

met betrekking tot de economische ontwikkelingen heeft impact op de bereidheid van bezoekers om buitenlandse congressen te bezoeken. Verder heeft de gestegen rente invloed op de kosten.

Per saldo draait het MECC sinds 2020 verliezen. Deze hebben inmiddels de vermogenspositie van MECC volledig uitgehold en daarmee ook de waarde van het 10% belang van EMM in het MECC. De gemeente Maastricht heeft eind 2020 besloten een omzet-gerelateerde huurkorting te verstrekken en ook is een kredietfaciliteit beschikbaar gesteld. Als gevolg van het verdampen van het eigen vermogen van MECC, is de waarde van het belang van EMM in MECC afgewaardeerd, waardoor in 2020 éénmalig een fors verlies moest worden genomen. Na de zwaar verlieslatende jaren 2020, 2021 en 2022, was de verwachting dat het MECC in 2023 weer in de buurt van break-even te komen. Vanwege de forse kostenstijgingen die niet op pas op termijn doorgerekend kunnen worden in de beurzen en congressen, wordt verwacht dat het MECC ook de komende jaren nog verliezen zal laten zien. Zo lang het eigen vermogen van MECC niet positief is, zal het belang van EMM in deze vennootschap op nihil blijven gewaardeerd.

Deelnemingen Belvédère

EMM houdt een marginaal belang in de Belvédère vennootschappen (Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère BV en Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV) om te voorkomen dat er een 100% overheidsdeelneming ontstaat. Op basis van de (negatieve) eigen vermogenspositie van beide deelnemingen, is het belang van EMM hierin gewaardeerd op nihil.

Vastgoedportefeuille

Na het faillissement van de huurder is het winkelpand aan de Avenue Céramique 175 en enkele parkeerplaatsen verkocht in 2020 en na enkele malen uitstel, in het voorjaar van 2021 ook geleverd. Daarmee resteert alleen nog het pand aan de Avenue Céramique 95 (en bijbehorende parkeerplaatsen) dat een stabiele verhuur kent. Ook voor het resterende vastgoed wordt een koper gezocht.

Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht.				
<i>Openbaar belang</i>	Gebiedsmanagement, het beheren, onderhouden en exploiteren zodat voorwaarden worden geschapen voor een dynamische haven voor plezierjachten met hoogwaardige voorzieningen.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	100% gemeente (1% via de Exploitiemaatschappij Maastricht B.V. (EMM) waar de gemeente voor 99,9% aandeelhouder is).				
<i>Financieel belang</i>	Aandelenkapitaal € 340.335 (340.335 aandelen elk nominaal € 1,-, waarvan 1 aandeel is ondergebracht bij EMM). Boekwaarde 31-12-2021 € 0.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Voorlopig resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,003 mln.	€ 0,063 mln.	€ 0,066 mln.	€ 0,637 mln.	€ 0,659 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				

Toelichting/ ontwikkelingen

In december 2000 is besloten tot deelname van de gemeente Maastricht in Exploitiemaatschappij 't Bassin Maastricht BV, samen met de andere twee partijen die actief waren in Belvédère, te weten Bouwinvest en ING RED. Per partner was de participatie nominaal € 343.557 waarvan € 163.445 in de vorm van een achtergestelde lening en € 180.112 in de vorm van gestort aandelenkapitaal. ING en Bouwinvest zijn in 2010 respectievelijk 2011 uitgetreden. De gemeente heeft het aandelenkapitaal, de achtergestelde leningen, de rentevorderingen en de ontwikkelingsrechten overgenomen. Voorafgaande hieraan is één aandeel van de gemeente overgedragen aan de Exploitiemaatschappij Maastricht waarvan de gemeente met 99,9 procent grootaandeelhouder is. Daarmee is voorkomen dat de Exploitiemaatschappij 't Bassin BV uitsluitend een overheid gerelateerde BV werd.

In 2013 heeft herfinanciering van de Exploitiemaatschappij 't Bassin plaatsgevonden middels lening verstrekking door WOM Belvédère BV ter waarde van het bedrag dat afgelost moest worden aan de gemeente

Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.

Maastricht (inclusief de overgenomen leningen van ING en Bouwinvest). In december 2022 is besloten om genoemde lening per 1 januari 2023 te verlengen tot en met december 2027.

De verbetering van het bestaansrecht van de ondernemers in 't Bassin is in twee categorieën te verdelen. Enerzijds de upgradering en herontwikkeling van de totale omgeving Bassin en anderzijds maatregelen en acties rechtstreeks gericht op 't Bassin. In relatie tot de upgradering van de gehele omgeving zijn in het Sphinxkwartier de afgelopen jaren tal van panden herbestemd en functies toegevoegd. Denk aan Pathé, The Student Hotel, Loods 5, UNU-Merit, Blanche Dael, filmhuis Lumière, poppodium Muziekgieterij en een groot aantal nieuwe woningen. Daarmee is het Sphinxkwartier een niet meer weg te denken onderdeel van de Maastrichtse binnenstad geworden. Deze toename van het aantal spelers en functies in het gebied heeft ook geleid tot meer evenementen die een positieve afstraling op het Bassin hebben. De komende jaren krijgt de upgradering van het gebied een vervolg met de herontwikkeling van de locaties Landbouwbelaag en Sappi Zuidwest.

Direct gericht op het Bassin is de half-automatisering van sluis 20 in het vaarseizoen van 2016 in gebruik genomen. Tevens is een dekkend Wifi-netwerk aangelegd. In de jaren 2016/2017 zijn de aanlegsteigers van het Bassin vernieuwd. Ook het voorterrein Bassin/Timmerfabriek is in 2020 heringericht. Dit draagt net als de directe wandelverbindingen met het Frontenpark bij aan een verbeterde verblijfskwaliteit. In 2021 heeft het Bassin met een nieuw verlichtingsplan opnieuw een impuls gekregen.

De verwachting is daar naarmate de omgeving rondom het Bassin verder wordt ontwikkeld dat ook een positief effect zal hebben op het Bassin.

Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de overgangszone tussen het huidige fabriekscomplex van ENCI en de geplande natuurontwikkeling in de groeve				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Eén bestuurder op voordracht van de gemeente (overige partners: Natuurmonumenten, ENCI Holding N.V., Stichting Sint-Pietersberg Adembenemend en Provincie Limburg). Vanaf 1-1-2022 is de gemeentelijke vertegenwoordiging (tijdelijk) ambtelijk ingevuld.				
<i>Financieel belang</i>	Door gemeente aan SOME verstrekte lening € 250.000. Deze is eind 2021 oninbaar afgeboekt in verband met instemming van de raad over opheffing van SOME.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,013 mln.	-/- € 0,248 mln.	-/- € 0,234 mln.	€ 0,801 mln.	€ 0,803 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Mogelijk negatief saldo bij de liquidatie van SOME in 2023 (PM).				

Toelichting/ ontwikkelingen

Het Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied vormt het inhoudelijke deel van de afspraken die HeidelbergCement-ENCI Maastricht (HC-ENCI), gemeente Maastricht en Provincie Limburg eind 2009 hebben gemaakt over de beëindiging van de kalksteenwinning in de ENCI-groeve en de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Onderdeel van die afspraken is de oprichting door deze drie "Founding Fathers" in 2010 van de Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME) met als (statutair) doel:

- het ontwikkelen, inrichten, exploiteren, uitgeven en beheren van de gronden gelegen in de overgangszone in het ENCI-gebied, ten behoeve van het genereren van extra financiële middelen voor de inrichting, de exploitatie en het beheer van de groeve, met het oogmerk de ecologische, culturele, educatieve en recreatieve toeristische waarde van de overgangszone en de groeve te versterken;
- het bewaken van de voortgang van de transformatie en de kwaliteitsbeheersing van de uitvoering.

De drie Founding Fathers hebben elk één bestuurder van de stichting benoemd. Daarnaast zijn Natuurmonumenten (eigendom en beheer van de groeve) en de buurt via de Stichting Sint Pietersberg Adembenemend (SPA) in het bestuur van SOME vertegenwoordigd. De gemeente heeft zowel een publiekrechtelijke (vergunningen, bestemmingen, milieucontrole) als een privaatrechtelijke positie in het ENCI-dossier. De eerste jaren was de gemeente rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur van SOME door een

Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)

wethouder. In de periode 2015-2021 is de bestuurlijke vertegenwoordiging door de gemeente in de stichting in lijn met het Governance beleid ingevuld door een extern persoon. Na het opstappen van de SOME bestuursleden is, in het licht van de besluitvorming over de voorgenomen opheffing van SOME, de gemeentelijke vertegenwoordiging vanaf 1 januari 2022 (tijdelijk) ambtelijk ingevuld.

De drie Founding Fathers hebben in art. 3.8 van de Overeenkomst ter uitvoering van het Plan van Transformatie (PvT) ENCI-gebied afgesproken:

- SOME in gelijke mate adequaat te financieren en gefinancierd te houden (dit laatste tenzij zij gedrieën anders beslissen) voor de aan SOME toebedeelde taken;
- Bij de oprichting van SOME elk een renteloze lening van € 250.000 te verstrekken, met een looptijd tot ultimo 2020.

In het PvT is onder andere bepaald dat er een overgangszone komt tussen de natuurontwikkeling van de groeve en de overblijvende cementproductie op het huidige fabriekscomplex van ENCI. Die overgangszone moest gevuld worden met bedrijvigheid en Leisure. ENCI zou het terrein dat aangewezen is als overgangszone, overdragen aan SOME. De opbrengsten van die overgangszone zouden worden gebruikt ter financiering van de verdere natuurontwikkeling van de groeve (overdracht eigendom aan Natuurmonumenten).

Actualisatie

In 2021 is door de gezamenlijke partijen de “Actualisatie Plan van Transformatie ENCI-gebied 2021” opgesteld. Dit was noodzakelijke vanwege gewijzigde omstandigheden, onder andere de beperkte stikstof-/milieuruimte, de afweging over de industriële erfgoedwaarde in relatie tot de verplichte sloop van Oven 8, en het besluit van eigenaar Heidelberg Cement om de productie van ENCI in Maastricht volledig te beëindigen in 2020. Onderdelen van de Actualisatie 2021 zijn onder meer verschuiven van de ontwikkelrol van SOME naar Natuurmonumenten en gemeente, de opheffing van SOME en het inrichten van een alternatieve samenwerkingsvorm om de uitvoering van de afspraken te bewaken. De afspraken over het bedrijventerrein zijn niet aangepast in de Actualisatie 2021, vanwege de onzekerheden over de toekomstvisie van een nieuwe eigenaar.

De gemeenteraad heeft in december 2021 ingestemd met de Actualisatie PvT 2021. In dit besluit zijn de financiële consequenties meegenomen. Dit betreft onder meer het oninbaar afboeken van de lening aan SOME van € 250.000 en de bijdrage aan de plan- en bureaunkosten van SOME over 2021. De verwachting was dat in 2022 de afwikkeling van de liquidatie van SOME zou plaatsvinden. Indien dit met een negatief saldo sluit, worden deze kosten gedeeld door de drie Founding Fathers. Tevens is in het raadsbesluit de verdere financiële behoefte vanaf 2022 opgenomen. Naast de gemeentelijke apparaatskosten betreft dit de bijdrage van de gemeente in de GREX voor de overgangszone op 50+ NAP, waarvan in de Actualisatie is afgesproken dat deze in eigendom van de gemeente komt. Een aantal van de PvT-partners koppelden hun instemming aan de vastlegging van de afspraken in een nieuwe Wijzigingsovereenkomst, ter vervanging van de overeenkomst uit 2010. Het streven was om deze begin 2022 af te ronden.

Begin 2022 is een cultuurhistorisch onderzoek afgerond, waarin de waarde van het industrieel erfgoed is beoordeeld en gezocht is naar alternatieve invulling van het bedrijventerrein om deze waarde te kunnen behouden. Op basis hiervan heeft de Rijksbouwmeester aan het Ministerie van OCW geadviseerd om aan het gehele ENCI-gebied de rijksmonumentale status toe te wijzen.

In maart 2022 heeft ENCI het bedrijventerrein verkocht aan Limburg Real Estate (LRE). ENCI heeft daarbij tevens de openstaande PvT-verplichtingen en de lening aan SOME ad € 250.000 aan LRE overgedragen. Voor de overdracht van de verplichtingen was echter wel nog instemming van de andere PvT partners vereist. Daarnaast bleek ENCI niet meer als partij aan de Wijzigingsovereenkomst te willen deelnemen. Omdat er op basis van de Overeenkomst uit 2010 nog steeds een sloopverplichting rustte op het Oven 8 complex, onduidelijk was of LRE zou overgaan tot sloop, en een uitspraak over monumentale bescherming van het Rijk uitbleef, heeft de gemeenteraad in september 2022 een voorbereidingsbesluit genomen voor het ENCI-bedrijventerrein. LRE heeft, met ondersteuning van ENCI, aan Mecanoo/RDVA de opdracht gegeven om een Ambitiedocument op te stellen. Dit zal ook een beeld schetsen van de ontwikkelmogelijkheden van de hoge overgangszone op 50+NAP (eigendom gemeente). Dit Ambitiedocument kan gaan dienen als bijstelling van (de Actualisatie van) het PvT voor wat betreft het bedrijventerrein. Na instemming kan dit stuk de basis zijn voor de publiekrechtelijke borging. Omdat een nieuw bestemmingsplan/omgevingsplan belemmerd wordt door de stikstof maatregelen, wordt gezocht naar andere vormen van publiekrechtelijke borging van kaders voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein op korte en lange termijn.

Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME)

Eind 2022 is geconcludeerd dat alle partijen kunnen instemmen met de overdracht van de verplichtingen van ENCI aan LRE, mits gelijktijdig ook de Wijzigingsovereenkomst getekend zou worden. LRE neemt daarbij in de Wijzigingsovereenkomst de positie van ENCI over, en committeert zich daarmee ook aan de afspraken uit de Actualisatie PvT 2021. Begin 2023 zijn in een samenhangend pakket van overeenkomsten de afspraken uit de Actualisatie 2021 en de overdracht van de verplichtingen van ENCI aan LRE privaatrechtelijk vastgelegd. Deze afspraken omvatten onder meer de uitwerking van de voorgenomen opheffing van SOME; de nieuwe samenwerkingsafspraken; de kwijtschelding van de lening aan SOME door Gemeente, Provincie en LRE; de overdracht van de overgangszone 50+ aan de gemeente; en de afspraken die de gemeente daarover heeft gemaakt met Provincie en LRE. Het college is deze overeenkomsten aangegaan op basis van het raadsbesluit van december 2021.

Financiële situatie

Eén van de afwegingen om over te gaan tot opheffing van SOME is de kwetsbare financiële situatie van de stichting. Bij de oprichting hebben de Founding Fathers (gemeente, provincie en ENCI) elk € 0,25 mln. in de vorm van een lening beschikbaar gesteld. SOME is geconfronteerd met uitblijvende inkomsten, onder meer omdat het fysiek noodzakelijk is gebleken oplevering van de overgangszone op te knippen.

De complexiteit en lange doorlooptijd van het bestemmingsplan heeft tot hogere kosten geleid dan aanvankelijk ingeschat. Hiervoor hebben de Founding Fathers in 2017 en 2018 in totaal € 0,6 mln. beschikbaar gesteld. Vanaf 2019 heeft SOME aan de Founding Fathers gevraagd om jaarlijkse ondersteuning in de bureau-/organisatiekosten. Voor 2019, 2020 en 2021 hebben de drie partijen gezamenlijk respectievelijk € 180.000, € 90.000 en € 87.000 bijgedragen. Voor 2022 is er geen aanvullende ondersteuning gevraagd, gezien de beperkte activiteiten en de voorgenomen opheffing van SOME. Eventuele kosten over 2022 worden meegenomen in de afrekening van de liquidatie van SOME die in 2023 geëffectueerd zal worden. In de wijzigingsovereenkomst is vastgelegd dat het positieve of negatieve saldo van de opheffing van SOME, gedeeld wordt door de gemeente, provincie en LRE (die met de ondertekening de positie van ENCI binnen de Founding Fathers heeft overgenomen).

MTB regio Maastricht N.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	In stand houden en beheren van een organisatie die gespecialiseerd is in het op bedrijfsmatige basis aanbieden van zo veel mogelijk passend werk en relevante werkervaring aan arbeidsgehandicapten en aan personen met een afstand tot de arbeidsmarkt.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.				
<i>Financieel belang</i>	711 van 900 (79%) aandelen. Jaarlijkse gemeentelijke bijdrage boven op de rijksbijdrage. Rentevrije achtergestelde lening zonder hypothecaire zekerheid. Rentedragende rekening-courantfaciliteit.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 3,860 mln. nadelig	€ 3,196 mln.	€ 3,196 mln.	€ 7,664 mln.	€ 6,924 mln.
	Hierin is begrepen een achtergestelde lening van de deelnemende gemeenten van € 12,1 mln. Over 2022 heeft MTB een verlies geleden van € 3,859 mln, zie hierboven. (dit is ruim binnen de begroting- € 4,2 mln.) Dit verlies wordt gedekt door de drie aandeelhoudende gemeenten (aandeel Maastricht 79%) en is in de winst- en verliesrekening verantwoord.				
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Financiële risico's door: -teruglopen Wsw-rijkssubsidie per arbeidsplaats; -afname verdien capaciteit MTB i.v.m. reguliere uitstroom Wsw door slot op de regeling;				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					

MTB regio Maastricht N.V.

De gemeente heeft diverse rollen in relatie tot MTB: als aandeelhouder en financier, als afnemer van dienstverlening, als opdrachtgever vanuit de gemeentelijke zorgplicht om het werk te behouden voor de bijna 800 mensen die bij MTB werken op grond van de Wsw alsook voor de doelgroep Participatiewet waarvoor MTB als leerwerkbedrijf fungeert.

De Wsw-taken worden primair bekostigd vanuit het Participatiebudget (Wsw-deel) van de Participatiewet. Echter, in de periode 2014-2020 is hierop door het Rijk bezuinigd. Terwijl de besparingsmogelijkheden aan de kant van MTB zeer beperkt zijn. Verwacht wordt (conform de door u gestelde kaders) dat MTB bijgevolg het tekort de komende jaren stabiel kan houden.

Dekking van het exploitatietekort MTB is meerjarig voorzien via het overschot op het BUIG-budget (Inkomensdeel Participatiewet). Daarin ligt evenwel het risico van bijstelling van rijkswege waardoor dat overschot op enig moment gaat afnemen. Dit laatste risico heeft zich in 2022 niet voorgedaan. Een ander risico dat steeds meer realiteit lijkt te worden, is dat de organisatie, in relatie tot de verbrede opdracht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, qua reguliere personele capaciteit door een ondergrens zakt. In de praktijk blijkt evenwel steeds duidelijker dat juist investering (qua mensen en middelen) gevraagd is om de professionalisering van de leerwerkfunctie binnen de gemeentelijke re-integratieketen te kunnen realiseren. Dit heeft uiteraard nadrukkelijk de aandacht. Op dit moment loopt basis van de genoemde risico's een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van MTB en in het verlengde daarvan naar een optimalisering in de re-integratieketen. Besluitvorming zal naar verwachting in 2023 plaatsvinden.

Dataland B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Gouda				
<i>Openbaar belang</i>	Actueel houden van geometrische gegevens gekoppeld aan administratieve gegevens en deze gegevens verstrekken aan derden				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Als aandeelhouder: stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders				
<i>Financieel belang</i>	Niet van toepassing i.v.m. liquidatie				
<i>Bijdrage gemeente</i>	-				
<i>Programma</i>	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	niet van toepassing i.v.m. liquidatie	€ 1,0 mln.	niet van toepassing i.v.m. liquidatie	€ 0,1 mln.	niet van toepassing i.v.m. liquidatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Beperkt tot de hoogte van het belang (0,9 % van het totaal aan certificaten dat is uitgegeven)				

Toelichting/ ontwikkelingen

Sinds 1 juli 2003 participeerde de gemeente in Dataland BV. De gemeente is de verbinding aangegaan met het volgende doel: Het breed toegankelijk en beschikbaar maken van vastgoed en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe werd een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Basisregistraties. Dataland ondersteunde gemeenten bij de ontwikkeling en het gebruik van de informatie-infrastructuur die zowel gemeenschappelijke voorzieningen voor de binnengemeentelijke gegevenshuishouding omvatten alsook de vele informatierelaties met afnemers. Op basis van de certificaten (60.000 à € 0,1) deelde de gemeente mee in de winst die de stichting van de BV ontvangt.

Het financieel risico was laag en beperkte zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betrof een eenmalige storting. Er waren geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. Verstrekking van gegevens aan afnemers vond plaats tegen verstrekingskosten. Deze inkomsten werden door Dataland gebruikt om de drieledige taken van de organisatie – een stichting zonder winstoogmerk – uit te voeren. Jaarlijks werd een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Het eventuele overschot aan inkomsten werd daarnaast aan certificaat houdende gemeenten uitgekeerd. Financiële jaarverslagen kunnen worden opgevraagd via info@DataLand.nl.

Dataland verzorgde de toegankelijkheid van gemeentelijke vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Daarmee ontzorgde Dataland de gemeente.

Dataland B.V.

Dataland ondersteunde de gemeentelijke informatiehuishouding op het gebied van de gemeentelijke geo-, WOZ- en vastgoedinformatie door:

- actieve kwaliteitsbewaking;
- vertegenwoordiging van het gemeentelijk belang;
- organisatie en coördinatie van het Gemeentelijk Geoberaad (i.s.m. VNG);
- een landelijk ambtelijk en bestuurlijk podium voor gemeentelijke standpunten op het terrein van de ruimtelijke informatie.

Verder was deelname niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang en met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-gouvernement, dienstverlening, een transparante en betrouwbare overheid evenals de stroomlijning van basisgegevens.

Dankzij de samenwerking met deelnemende gemeenten, vele afnemers en andere betrokkenen bij de overheidsinformatievoorziening was Dataland uitgegroeid tot het landelijke kennis- en dataknooppunt voor vastgoed, geo- en WOZ gerelateerde gemeentelijke gegevens.

Het bestuur van de vennootschap heeft in 2019 besloten tot overname en afbouw van haar activiteiten. Op 31 december 2021 stopte de activiteiten van Dataland en op 31 maart 2022 vond de liquidatie plaats, waarna de vereffening met de certificaathouders heeft plaatsgevonden. De onderneming heeft haar liquidatie uit eigen middelen kunnen financieren. De activiteiten van Dataland zijn ondergebracht bij het Kadaster. Gemeenten dienen daartoe een overeenkomst met het Kadaster te ondertekenen.

De vereffening met de certificaathouders heeft er voor de gemeente Maastricht geresulteerd in een klein positief saldo ten opzichte van onze oorspronkelijke inleg. De gemeente heeft destijds een deelneming genomen van 60.000 certificaten à € 0,10 wat dus een investering van € 6.000,- is geweest. We hebben na liquidatie € 6.036,20 ontvangen.

Dit betekent dat er voor 2023 geen activiteiten meer zijn rondom het geliquideerde Dataland BV en derhalve zal hierover vanaf de jaarrekening 2023 dan ook geen melding meer over worden gemaakt.

Publiek-private samenwerking (PPS)

Projectbureau A2	
<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het realiseren van een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse
<i>Bestuurlijk belang</i>	Lid stuurgroep
<i>Financieel belang</i>	1/3 Actieprogramma verduurzaming (bijdrage) en 13,5% aandeel samenwerkingsverband (SOK)
<i>Bijdrage gemeente</i>	-
<i>Programma</i>	8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
<p>De projectorganisatie A2 Maastricht was een formeel samenwerkingsverband van het Rijk (ministerie van infrastructuur en milieu), de provincie Limburg en de gemeenten Meerssen en Maastricht om 'een plan voor stad en snelweg' te realiseren voor een integrale gebiedsontwikkeling, inclusief een ondertunneling van de A2-traverse. De grondslag daarvoor vormde de Bestuursovereenkomst (2003) en de Samenwerkingsovereenkomst (juni 2006) waarin de projectdoelen, de inhoudelijke en financiële kaders en de masterplanning zijn vastgelegd.</p> <p>De overdracht en oplevering van de diverse infrastructurele werken heeft reeds eerder plaatsgevonden (2013, 2017 en 2018) van opdrachtnemer aan gemeente Maastricht of Rijkswaterstaat. Daarnaast bevindt de ontwikkeling van het vastgoed op de ontwikkellocaties zich in een vergevorderd stadium. Dit heeft de basis gevormd voor de stuurgroep om te besluiten zichzelf op te heffen. Dit is formeel besloten op 22 maart 2023. Hiermee is het "Projectbureau A2" formeel opgeheven en vanaf dat moment komt de aansturing van het project zoals bedoeld in de SOK onder regie van de van de gemeente Maastricht. Formeel blijven de</p>	

Projectbureau A2

contractuele afspraken van kracht totdat alle werkzaamheden rondom de gebiedsontwikkeling eveneens zijn opgeleverd. Rijkswaterstaat en de gemeente bespreken het verloop van deze afspraken onderling.

De A2-projectdoelen zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst omvatten de doorstroming van het verkeer, de bereikbaarheid van de stad, de leefbaarheid en de opheffing van de barrièrewerking. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in twaalf maatschappelijke topeisen als basis voor een onderliggend programma van eisen en wensen (vraagspecificatie inclusief ambitiedocument). De aanbesteding is medio juli 2009 afgerond met de vaststelling van De Groene Loper als het beste plan. Het integrale plan De Groene Loper voorziet tijdens en vooral na ondertunneling in de realisering van in beginsel 1.100 woningen en maximaal 30.000 meter commercieel vastgoed. Dit plan is in oktober 2009 contractueel vertaald in een Overeenkomst integrale gebiedsontwikkeling project A2 Maastricht. In 2010 is het plan planologisch vertaald in een Tracébesluit en in twee bestemmingsplannen. Vanaf 2011 is op basis van deze besluiten (allen onherroepelijk) begonnen met de realisering infrastructuur (2011 – 2017) en vastgoed (tot 2026).

Op de contractueel vastgelegde uitgangspunten van samenwerking en het principe 'best for project' tussen opdrachtgever (projectorganisatie namens o.a. Maastricht en RWS) en opdrachtnemer (Avenue2 namens Ballast Nedam Development) vindt bestuurlijk overleg plaats om in deze tot optimale afstemming te komen (met name de planning en afwegingen in het kader van de stedelijke programmering van de gemeente Maastricht in totaliteit).

De stedenbouwkundige doorontwikkeling van de Bieding 2009 is vastgelegd in een geactualiseerd Masterplan (2017) en in een door de gemeenteraad op 13 maart 2018 vastgestelde Vormgevingsvisie deel C (2017). De vastgoedontwikkeling verloopt volgens plan en contract, de planning is inmiddels met 2 jaar versneld, met als gevolg dat Projectbureau A2 per april 2023 zijn werkzaamheden definitief zal afronden/sluiten; dan nog resterende opgaven zullen overgaan naar de gemeentelijke lijnorganisatie.

Eind 2022 was de stand van zaken in de vastgoed ontwikkeling (in totaal 1.143 woningen) dat ca. 30% hiervan is opgeleverd, ca. 20% is in aanbouw, ca. 30% in ontwikkeling en ca. 20% dient nog opgepakt te worden.. Daarnaast wordt in samenspraak met de betrokken partijen gewerkt aan en wordt regie opgepakt op een kansen koppeling van:

- de realisering van een Kern Kind Centrum (zie procesdocument en collegebesluit "beste plan KKC");
- de doorontwikkeling van het Trefcentrum naar een 2.0 versie die gekoppeld is aan een sportvoorziening;
- de scenario's tot herontwikkeling van het Essentterrein i.r.t. KKC cq als alternatief voor de gedateerde overeenkomst 2006 met Servatius;
- de herontwikkeling aan de 'Groene Uitloper' van het braakliggende Mosa terrein voor (betaalbare) woningbouw. Volgens planning zal hier het bestemmingsplan in 2023 in procedure gebracht worden en overgegaan worden tot het sluiten van een anterieure overeenkomst;
- de herontwikkeling Wyckerpoort Noord met nieuwbouw van het witte gebouw (Woonpunt) en de fysieke integratie van het 'blauwe gebouw'(nu huisvesting doelgroepen Leger des Heils) met de woontoren Geusseltheuvel;
- de vervlechting van het A2 vastgoedprogramma met de wijkontwikkeling door middel van realisering van 120 sociale woningen Maasvallei en Servatius;
- een studie naar de mogelijkheden van het doortrekken van de Groene Loper aan de noordzijde t.h.v. Het Dreamz hotel;
- een studie naar de mogelijkheid van het doortrekken van de Groene Loper richting Health Campus;
- de mogelijkheden voor de herontwikkeling van de voormalige KPN-locatie;
- de mogelijkheden voor herontwikkeling van de praxis-locatie / Heerderweg;
- de ontwikkeling van de Vistalocatie (binnen contract Avenue 2);
- de ontwikkeling van de woontoren aan de zuidzijde (binnen contract Avenue 2);
- de ontwikkeling van kantoorlocaties aan het Europaplein en ter hoogte van de paardentunnel (binnen contract Avenue 2);
- de doorvoering van het besluit om de Groene Loper in te richten als 30 km/u zone in 2023.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME)					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Ontwikkelen en beheren van ecologische en duurzame kwaliteiten in verstedelijkt- en buitengebied, door middel van educatie en voorlichting de stadsbewoners en organisaties betrekken bij alle aspecten van hun natuurlijke leefomgeving.				
Bestuurlijk belang	Op basis van een 'quasi in house constructie'.				
Financieel belang	Dienstverleningsovereenkomst (2022-2024) van ca. € 0,335 mln. per jaar				
Bijdrage gemeente	2022: € 0,341 mln. (2021: € 0,385 mln.)				
Programma	4 Onderwijs 7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 0,025 mln.	€ 0,050 mln.	€ 0,044 mln.	€ 0,466 mln.	€ 0,315 mln.
Niet afgedekte risico's	Beperkt tot eigen inbreng.				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Realiseren gemeentelijk NDE-beleid. Het CNME geeft in opdracht van de gemeente jaarlijks via een jaarprogramma uitvoering aan het gemeentelijk Natuur en Duurzaamheid Educatie (NDE) beleid. Voor 2022 bestond het NDE programma uit de volgende thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame burger: Het geven van proactieve informatie en verzorgen van communicatie naar burgers inzake vergroenen van de (eigen) omgeving, vergroten van soortenrijkdom en de adaptatie naar een klimaat- en milieubewuste burger is vast onderdeel van dit programma; • Duurzaam onderwijs: Onder het motto 'jong geleerd is oud gedaan', is de focus van dit programma het verduurzamen van scholen en onderwijs, met natuur- en duurzaamheidseducatie ingebed in het curriculum alsmede de bewustwording van groene speelomgevingen voor kinderen; • Duurzame stad: het CNME zoekt aansluiting bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties. Samenwerkingen wordt gezocht met andere groene organisaties en advies wordt (on-)gevraagd gegeven aan gemeente hierover. Het laten zien van goede, groene voorbeelden, het inrichten van tijdelijke natuur en het planten van nieuwe bomen samen met stakeholders, zorgt voor meer natuur en duurzaamheid in de stad. 					

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)					
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen.				
Openbaar belang	Het doen realiseren van programma's op de economische speerpunten in Zuid-Limburg.				
Bestuurlijk belang	Bestuurslid.				
Financieel belang	In de Maastrichtse begroting hebben wij € 3 per inwoner gereserveerd voor aan ESZL gerelateerde projecten.				
Bijdrage gemeente	2022: € 0,36 mln. (2021: € 0,32 mln.)				
Programma	3 Economie				
Financiële informatie	Voorlopige resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Voorlopige eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Voorlopig vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 0,119 mln. negatief	€ 0,257 mln.	€ 0,138 mln.	€ 1,442 mln.	€ 1,538 mln.
Niet afgedekte risico's	Geen				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>De strategie en governance zijn in 2022 aangepast. Het bestuur van ESZL wordt gevormd door de 3 centrumgemeenten. De stichting neemt de rol van aanjager, verbinder en facilitator voor multi helix samenwerking in het economisch domein op zich. Prioritair op de opgave rond Onderwijs & Arbeidsmarkt, MKB & Innovatie, Vestigingsklimaat. Tevens is in 2022 een Economic Board opgericht; een multi helix samengesteld strategisch netwerk met daarin deelnemers op besluitvormend niveau, afkomstig van de onderwijs & kennisinstellingen in onze regio (van UM tot VO), CE-FO's/ DGA's van bedrijven, experts op het</p>					

Stichting Economische Samenwerking Zuid Limburg (ESZL)

vlak van human capital, circulariteit e.d., werkgeversverenigingen, Natuur & Milieufederatie, FNV en Burgerkracht. De Economic Board functioneert als een platform waar het strategisch gesprek over de Economische toekomstperspectieven voor Zuid-Limburg plaatsvindt.

In wisselwerking tussen initiatief vanuit de samenleving, agendering vanuit de Economic Board en de publieke taak en rol van de overheid werken we aan een dynamische agenda gerelateerd aan de 3 bovenliggende opgave.

Samen met onze partners werken we aan een vitaal en duurzaam economisch toekomstperspectief voor Zuid-Limburg en bijdraagt aan brede welvaart voor al onze inwoners.

Kernactiviteiten stichting:

1. Het aanjagen, vormen, coördineren en faciliteren van zogenaamde coalitions of the willing & acting waarin multi helix wordt samengewerkt aan economische opgaven middels programmatische of projectmatige aanpakken.
2. Het uitvoeren van regelingen gericht op het ondersteunen van het MKB zoals o.a. de MKB Deal Innoveren en Kwalificeren in het Zuid-Limburgse MKB, KOERS voucher regeling (krachtig ondernemerschap & resultaatgerichte strategie).
3. Actieve participatie in het netwerk ENZuid. Een strategisch samenwerkingsverband op Zuid Nederlandse schaal waarin de provincies Zeeland, Brabant en Limburg, de 8 triple helix organisaties in deze 3 provincies, de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (zoals LIOF) en campussen samenwerken aan strategische(nationale/regionale opgaven) en de toegevoegde waarde die Zuid-Nederland in deze kan bieden. Zo lopen momenteel de programma's Groene Chemie Nieuwe Economie (GCNE) en Circulair bouwen.
4. Ondersteunen en faciliteren van de Economic Board Zuid-Limburg.
5. Ondersteunen en faciliteren van het bestuur ESZL.

Gemeenschappelijke regelingen

Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Adviesfunctie over afval, belangbehartiging over boven regionale afval-aangelegenheden, coördinatie/adviesrol over afvalcontracten met marktpartijen, afvalkenniscentrum
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder als bestuurslid
<i>Financieel belang</i>	Jaarlijkse bijdrage naar rato van aantal inwoners ter bekostiging van ASL-werkapparaat
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 35.032 (2021: € 36.473)
<i>Programma</i>	7 Volksgezondheid en milieu
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

Hoewel er geen sprake is van een formele gemeenschappelijke regeling (GR), lijkt dit samenwerkingsverband tussen de gemeenten in de vorm van een vereniging qua doelstelling en structuur wel op een GR. Vandaar dat is gekozen om deze vereniging bij de 'gemeenschappelijke regelingen' onder te brengen.

De vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL) is op 24 november 2004 opgericht als opvolger van de vereniging van contractanten Afvalverwijdering Limburg, waarvan de bestuurlijke ondersteuning bij Essent Milieu was ondergebracht. Deze situatie en het feit dat de provincie sinds 2003 niet langer beleidsmaker op afvalgebied is, bracht de Limburgse gemeenten tot de conclusie dat krachtenbundeling onontbeerlijk is. De afvalmarkt was en is namelijk grootschalig en ingewikkeld.

ASL organiseert en bundelt Limburgse afvalkennis in een vereniging die het publieke belang dient. ASL richt zich op kennisdeling, advisering en ondersteuning, belangenbehartiging en coördinatie marktbenadering. Activiteiten van ASL worden gedekt door een bijdrage per inwoner.

In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen om in 2023 een nieuw verwerkingscontract te sluiten voor restafval en gft.

Gemeenschappelijke regeling Geul en Maas					
Vestigingsplaats	Maastricht				
Openbaar belang	Verzorgen wettelijke en niet wettelijke afvaltaken (o.a. aanbieden brengplaatsen voor afval + ophalen van afval huis aan huis).				
Bestuurlijk belang	Voorzitter bestuur				
Financieel belang	Bijdrage op basis van inwoners en op basis van werkelijke kosten				
Bijdrage gemeente	2022: € 9,815 mln. (inclusief bijdrage aan tekort over 2021 van € 0,265 mln.) (2021: € 3,294 mln, inclusief bijdrage tekort 2020 van € 0,334 mln.)				
Programma	7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 2,119 mln. (o.b.v. voorlopige jaarrekening 2022)	€ 0,342 mln. negatief	€ 2,119 mln. (o.b.v. voorlopige jaarrekening 2022)	€ 0,496 mln.	€ 5,895 mln. (o.b.v. voorlopige jaarrekening 2022)
Niet afgedekte risico's	Verliesbijdrage naar rato van inwoners en/of op basis van werkelijke kosten				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>Met ingang van 2021 is de verbrede Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas (verder: GR) in werking getreden. Het betreft een gemeentelijke samenwerking op afvalgebied (met name milieuparken, logistieke inzameling, tactisch-operationele uitvoering en projecten). De gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul nemen hieraan deel. Stadsbeheer Maastricht is als Uitvoeringsdienst van de verbrede GR aangewezen.</p> <p>De begroting wordt elk jaar door het bestuur van de GR vastgesteld, nadat zij de gemeenteraden daarover hebben geraadpleegd. Vanaf 2022 is voor Maastricht ook de logistieke inzameling begrotingstechnisch bij de GR ondergebracht.</p> <p>Het positieve resultaat volgens de voorlopige jaarrekening 2022 bedraagt € 2,119 mln. positief. Het afvalaanbod bij de milieuparken was lager dan geraamd (daling 20%) en de verwerking van diverse afvalstromen was mede daardoor goedkoper dan was ingeschat. Door nieuwe aanbestedingen zijn de verwerkingskosten van diverse afvalfracties lager dan begroot.</p> <p>Bij de afvalinzameling is de opbrengstprijs van oud papier in 2022 gestegen. Op de transportkosten is in 2022 een zeer groot voordeel behaald. De verklaring hiervan ligt in de wijze van begroten en afrekenen die gehanteerd is. De begrotingssystematiek die vanaf 2022 is toegepast, gaat uit van te hoge tarieven van de transportmiddelen. Deze systematiek zal na deze jaarrekening doorgelicht en verbeterd worden.</p>					

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg					
Vestigingsplaats	Heerlen				
Openbaar belang	Bevordering collectieve volksgezondheid, preventie en gezondheidsbevordering.				
Bestuurlijk belang	Wethouder gezondheidszorg				
Financieel belang	Subsidie/inkooprelatie/verliesbijdrage naar rato van inwonertal				
Bijdrage gemeente	2022: € 6,090 mln. (2021: € 6,571 mln.)				
Programma	4 Onderwijs 6 Sociaal domein 7 Volksgezondheid en milieu				
Financiële informatie	Resultaat 2022	Eigen vermogen per 31-12-2021	Eigen vermogen per 31-12-2022	Vreemd vermogen per 31-12-2021	Vreemd vermogen per 31-12-2022
	€ 1,697 mln. negatief	€ 2,201 mln.	€ 1,739 mln.	€ 39,032 mln..	€ 36,196 mln.
Niet afgedekte risico's	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal				
Toelichting/ ontwikkelingen					
<p>De GGD Zuid-Limburg (GGD-ZL) is een gemeenschappelijke regeling van zestien Zuid-Limburgse gemeenten en als zodanig uitvoerder van het gemeentelijk/regionaal gezondheidsbeleid waarbinnen een aantal wettelijke publieke gezondheidstaken worden uitgevoerd.</p> <p>De Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) is een organisatieonderdeel van de GGD. De GHOR wordt aangestuurd door het Algemeen Veiligheidsbestuur Zuid-Limburg en maakt onderdeel uit van de GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg.</p>					

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg

Vanaf 2015 is ook Veilig Thuis Zuid-Limburg (vroeger: het Algemeen Meldpunt Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling) onderdeel van de GR GGD-ZL, als volwaardig programma, met een eigen programmabegroting. Vanaf 2020 is de JGZ 0-18 jaar als een volwaardig programma met een eigen begroting, ondergebracht bij de GR GGD Zuid-Limburg.

De financiering van de GGD geschiedt op basis van het inwonertal per gemeente. De bevolkingsontwikkeling is de afgelopen jaren dusdanig dat het aandeel van de gemeente Maastricht relatief stijgt. Samen met Heerlen en Sittard-Geleen wordt het grootste deel van de kosten van de GR door Maastricht gefinancierd. Ten aanzien van de programma's Veilig Thuis en JGZ gelden afwijkende financieringsystematieken hetgeen conform de GR toegestaan is.

Het resultaat 2022 na vennootschapsbelasting en voor de mutaties in de reserves bedraagt € 2,047 mln. negatief. De reeds goedgekeurde onttrekking aan de reserves in 2022 bedraagt € 0,350 mln. (betreft onttrekking aan de algemene reserve RAV) waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 1,697 mln. negatief resteert. Het advies van het Dagelijks Bestuur is om het negatieve bedrijfsresultaat van € 1,697 mln. als volgt te bestemmen:

Voorstel bestemming regulier bedrijfsresultaat	bedragen x € 1.000
Resultaat GGD onttrekking aan reserve forensische geneeskunde	-76
Restant resultaat GGD onttrekking aan de algemene reserve	-238
Resultaat VT storting aan deelnemende gemeenten	321
Resultaat JGZ ten laste te brengen van de algemene reserve	-138
Subtotaal	-131
Resultaat RAV ten laste te brengen van de algemene reserve RAV	-1.566
Totaal	-1.697

Besluitvorming vindt plaats door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2023.

Toelichting op jaarresultaat 2022

Programmalijn GDD

- In oktober 2022 is de zogenaamde technische begrotingswijziging opgesteld, waarbij tevens rekening is gehouden met de te verwachten COVID-19, MPX en Oekraïnelasten. Deze verwachting was onzeker omdat destijds nog niet helder was hoe de inzet zou zijn. Deze bleek achteraf lager dan in eerste instantie was verwacht.
- De overige bijdragen zijn hoger dan begroot (ca € 0,703 mln.) en wordt veroorzaakt door additionele projecten welke niet zijn begroot. Hier staan ook kosten tegenover, deze zijn per saldo hoger als gevolg van eigen bijdragen bij projecten;
- De personeelskosten zijn lager dan begroot (€ 1,821 mln.) mede als gevolg van de te hoge inschatting kosten inzake COVID, Oekraïne en MPX.

Programmalijn JGZ

De toelichting op de belangrijkste afwijkingen luidt als volgt:

- De afwijking op de incidentele bijdrage gemeenten professionalisering JGZ van € 0,230 mln. heeft betrekking op een onderbenutting van het incidentele bedrag voor professionalisering van € 0,500 mln.
- De oorzaak van de lagere tarieven gemeenten van € 90.000 betreft een lichte daling van de deelname aan het rijksvaccinatieprogramma
- Een voordelige afwijking € 0,552 mln. bij de bijdrage Rijk/Provincies wordt veroorzaakt door een niet begrote inhaalactie HPV-vaccinatie voor kinderen tot 18 jaar via het RIVM, een verschuiving van de subsidie opleiding jeugdartsen vanuit de overige bijdrage en extra projectopbrengsten
- De lagere personeelskosten van € 1,105 mln. heeft te maken met het wegwerken van achterstanden door COVID-19 en verschuiving naar projectwerkzaamheden voor trajecten Stevig Ouderschap en Voorzorg, uren schoolverzuim m@zl MBO en Keigezond en een verschuiving met de overhead
- De huisvestingskosten zijn gestegen door een sterke stijging van de huur- en energiekosten in 2022 door de energiecrisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne
- De automatiseringskosten zijn negatief beïnvloed door het doorwerken van hogere kosten voor KD+ van Topicus in 2021 welke nog niet waren meegenomen in de begroting 2022.
- De verschuiving van de overhead heeft te maken met het feit dat jaarlijks bij de jaarrekening een beoordeling plaatsvindt over de daadwerkelijke overhead conform de voorschriften van het BBV. Bij JGZ zijn een aantal functies in 2022 gerealiseerd die in dit kader vallen onder overhead en niet behoren tot de directe kosten.

Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg*Programmalijn Veilig Thuis*

Het positieve resultaat van € 0,321 mln. is voornamelijk een gevolg van het later en niet in kunnen vullen van openstaande vacatures. Daarentegen is er een voorziening getroffen voor verlofsparen ad € 0,024 mln.

Programmalijn Acute Zorg

Het resultaat van Acute zorg is inclusief onttrekking reserve € 1,566 mln. negatief.

Bij de RAV worden de positieve of negatieve resultaten altijd ten gunste of ten laste van de Algemene Reserve RAV gebracht.

Coronapandemie, Monkey Pox en Oekraïne:

In navolging van 2020 en 2021 is ook 2022 een uitzonderlijk jaar geweest in verband met de pandemie. Voor de GGD is de impact nog groter dan voor andere organisaties omdat een belangrijk deel van de uitvoering ter bestrijding van het coronavirus bij de GGD 'en ligt. Dit brengt met zich mee dat er in dit kader veel extra kosten gemaakt zijn. Het ministerie van VWS compenseert deze lasten, waardoor de baten ook fors hoger zijn. Enkele afwijkingen van kosten en baten hebben voornamelijk betrekking op COVID-19, MPX en Oekraïne.

In 2022 is de GGD er ondanks alles in geslaagd haar reguliere taken conform uit te voeren en heeft de pandemie geen gevolgen op de jaarrekening 2022 voor de gemeente.

Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (KBL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Geleen				
<i>Openbaar belang</i>	Kredietverlening en schuldhulpverlening				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Drie stemmen in algemeen bestuur				
<i>Financieel belang</i>	Achtergestelde lening € 154.720 (begin en eind 2022) Inkooprelatie producten (o.b.v. realisatie) Verliesbijdrage naar rato van inwonertal (50%) en verstrekte leningen (50%)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 2,471 mln. (2021: € 2,288 mln.)				
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,017 mln.	€ 0 mln.	€ 0,017 mln.	€ 12,366 mln.	€ 12,642 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Gemeente Maastricht draagt over 2022 € 8.763 bij aan de afschrijving van oninbare kredieten.				

Toelichting/ ontwikkelingen

Gemeente Maastricht neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg. Deze regeling voorziet in de instelling van een openbaar lichaam, genaamd Kredietbank Limburg. Voor het Algemeen Bestuur wijst elke GR-gemeente één lid aan per 45.000 inwoners of gedeelte daarvan. Voor de vaststelling van het aantal inwoners wordt uitgegaan van de door het CBS openbaar gemaakte bevolkingcijfers per 1 januari van het jaar voorafgaand aan dat waarin de zittingsperiode van het Algemeen Bestuur aanvangt. In dit geval wordt er dus gekeken naar het aantal inwoners per 1 januari 2021, dat zijn:

• Brunssum:	27.670	→	1 lid
• Heerlen:	86.936	→	2 leden
• Kerkrade:	45.442	→	2 leden
• Landgraaf:	37.262	→	1 lid
• Maastricht:	120.227	→	3 leden
• Sittard-Geleen:	91.743	→	3 leden

De deelnemende gemeenten hebben een inkooprelatie met KBL, maar eventuele tekorten komen ook voor rekening van de gemeenten. Betaling gebeurt door bevoorschotting per kwartaal. Gedurende 2022 bleek er een afwijking te zijn tussen begroting en realisatie (onderbenutting) en is besloten de voorschotten niet af te rekenen op realisatie. De onderbenutting zou een positieve begrotingswijziging impliceren, die uiteindelijk (gezien de scheefgroei tussen opbrengsten en kosten) aan het einde van het jaar weer tot een negatief exploitatieresultaat zou leiden en via de verdeelsleutel tot extra bijdragen door de gemeenten.

Gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (KBL)

Het per saldo positieve exploitatieresultaat van 2022 ad € 0,017 mln. is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het weerstandsvermogen van KBL is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening). Aangezien het eigen vermogen lager is dan het weerstandsvermogen heeft KBL geen terugbetalingsverplichting.

In 2022 is een begin gemaakt met het omvormen van de financieringsstructuur van KBL. Dit heeft er onder andere toe geleid dat in de begrotingswijziging 2023 een kostendekkend tarief voor bewindvoering is gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat de kosten voor bewindvoering op basis van daadwerkelijk gebruik verdeeld worden over de deelnemende gemeenten.

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Het (wettelijk) bewaren, beheren en benutten van de archiefbescheiden en collecties van gemeente en Rijk die berusten in de openbare archiefbewaarplaats HCL en toezicht houden op de niet-overgedragen (digitale) archiefbescheiden binnen de informatiehuishouding van de gemeente Maastricht				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Twee leden in algemeen bestuur				
<i>Financieel belang</i>	Bekostigingsrelatie				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 1,031 mln. (2021: € 1,005 mln.)				
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,130 mln.	€ 1,476 mln.	€ 1,601 mln.	€ 5,622 mln.	€ 6,910 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen				

Toelichting/ ontwikkelingen

Het Historisch Centrum Limburg is gevormd uit het Rijksarchief in de provincie Limburg, het Gemeentearchief Maastricht en het streekarchief van Heerlen e.o. (Rijckheydt). Samen met de Rijksoverheid vormen de Gemeenten Heerlen en Maastricht de bestuurlijke partners in de Gemeenschappelijke Regeling HCL (2019). Het HCL is een openbaar lichaam op grond van deze gemeenschappelijke regeling (GR) en daarmee een publiekrechtelijke organisatie.

HCL beheert de archiefbescheiden en collecties die berusten in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de gemeente Maastricht, in de rijksarchiefbewaarplaats van de provincie Limburg in Maastricht en in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de gemeente Heerlen. Er is structureel ambtelijk overleg tussen de medewerkers van het HCL en de archief- en informatiemedewerkers van zowel de gemeente Maastricht als de gemeente Heerlen.

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) bestaat uit de partijen Gemeente Maastricht, Gemeente Heerlen en Rijk (Ministerie OCW) en is ontstaan uit een fusie tussen het Rijksarchief in Limburg en Gemeentearchief Maastricht in 2004 en de toetreding van de archieforganisatie van de gemeente Heerlen, Rijckheydt, per 31 december 2019. De GR HCL is ingesteld met het doel de belangen van de minister en de gemeenten bij alle (wettelijke) aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden van de overheid in gezamenlijkheid te behartigen: het verwerven, bewaren, beheren en ter beschikking stellen van de archieven en collecties (bijvoorbeeld beeldmateriaal). Het HCL is een openbare archiefbewaarplaats in de zin van de Archiefwet. Door middel van digitale dienstverlening en een studiezaal zijn de archieven en collecties raadpleegbaar voor een breed publiek. Tevens wordt de duurzame toegankelijkheid op lange termijn van (digitale) overheidsinformatie gewaarborgd. Inmiddels vormt ook samenwerking bij de ontwikkeling van duurzame opslag (e-Depot) van digitaal gevormde overheidsarchieven een speerpunt van regionaal beleid bij de aangesloten overheden.

Het HCL heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Landgraaf, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, alsook met de Gemeenschappelijke Regelingen Gegevenshuis, GGD Zuid Limburg, ISD BOL, ISD

Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL)

Kompas, Kredietbank Limburg, GR RUD Zuid-Limburg en Veiligheidsregio. Tenslotte heeft het HCL lopende dienstverleningsovereenkomsten met de Provincie Limburg en het Waterschap Limburg.

Per 1 januari 2025 treedt de Rijksoverheid terug uit de Gemeenschappelijke Regelingen van alle RHC's. In het verslagjaar is het proces op uittreden – na overleg tussen het ministerie van OCW en delegaties van de RHC's – afgerond op hoofdlijnen. De verdere implicaties en uitwerkingen volgen in de voorliggende jaren. In december 2021 is – met instemming van de andere RHC's – besloten dat de analoge Rijkscollectie in de archiefbewaarplaats van het HCL blijft opgeslagen onder beheer en beschikbaarstelling van de GR HCL via een delegatiebesluit waarbij de toekomstige financiële vergoeding gelijk blijft aan de huidige lumpsum bijdrage. De verantwoording geschiedt via de methodiek van de Speciale Uitkering (SPUK). In voorbereiding op de uittreding van het Rijk uit de GR HCL is gestart met het proces van totstandkoming van een eigen e-depot voor de bij ons aangesloten verantwoordelijke overheidsorganisaties. Dit proces loopt door tot in 2023.

Vanaf het najaar 2022 is de CKK als nieuwe archiefbewaarplaats in Heerlen in gebruik genomen. Met de gemeente Heerlen is daartoe een 10-jarige huurovereenkomst gesloten. In het kader van de voorgenomen terugtrekking van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling per 2025 - waarbij het Rijk heeft aangegeven dat de structurele rijksbijdrage voor het behoud en beheer van de rijkscollectie in Limburg ongewijzigd blijft - zet het HCL vanaf 2021 sterker dan voorheen in op versterking en uitbreiding van haar regionale basis.

In 2022 en 2023 krijgt de inzet van het HCL op de doorontwikkeling van het beheer en de opslag van digitale archiefbescheiden een verder vervolg. Dit ten bate van duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot. Er wordt verder ingezet op de opbouw van expertise op het gebied van advisering inzake digitaal archief- en informatiebeheer. Hiermee ondersteunt het HCL de uitdaging voor de overheid naar volledige implementatie van digitaal archiveren. In de dienstverlening ten behoeve van de gemeente Maastricht continueert het HCL haar werkzaamheden ten behoeve van taken en bevoegdheden die door de gemeente zijn overgedragen op het terrein van archiefbeheer. Deze inzet draagt bij aan duurzaam informatiebeheer en de realisatie van het e-depot.

Behalve op optimaal archiefbeheer blijft het HCL zich richten op het beschikbaar stellen van de archieven voor (her)gebruik door een breed en divers publiek, zowel digitaal als analoog. In dit kader worden werkzaamheden uitgevoerd als bijv. de acquisitie van particuliere archieven, het bewaken van de fysieke toestand van de papieren archieven, deelname aan restauratieprojecten, depotbeheer, doorontwikkeling e-archief, permanente aandacht voor de kwaliteit van de digitale en analoge dienstverlening, en bestending van samenwerkingsverbanden.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	4 van de 25 stemmen in het algemeen bestuur; burgemeester is voorzitter dagelijks bestuur/algemeen bestuur en voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid Limburg.				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage volgens vastgestelde verdeelsleutel (naar rato inwoneraantal).				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 10,621 mln. (2021: € 9,866 mln.)				
<i>Programma</i>	1 Veiligheid				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,400 mln. negatief	€ 4,641 mln.	€ 4,387 mln.	€ 55,557 mln.	€ 39,386 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	De risico's voor de veiligheidsregio zijn bepaald op € 4,947 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt € 1,436 mln. Het weerstandsvermogen bedraagt 0,29.				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	Met ingang van 1 januari 2012 zijn de (inmiddels) zestien Zuid-Limburgse gemeenten deze GR aangegaan op grond van de Wet Veiligheidsregio's. Hiermee worden brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening,				

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg

gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau geïntegreerd om een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren.

In bestuurlijk opzicht kent het bestuur drie bestuursorganen: het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter. Het veiligheidsoverleg (voorheen veiligheidsdirectie) is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding. Het veiligheidsbureau coördineert de aan de Veiligheidsregio opgedragen voorbereidende taken van Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. De basis blijft natuurlijk dat de hulpdiensten, net als andere crisispartners, hun eigen corebusiness of hoofdprocessen blijven invullen.

In 2022 zijn de landelijke coronamaatregelen vertaald naar een regionale uitvoering. Bij de aanvang van 2022 was het de verwachting dat de rust binnen een afzienbare tijd zou terugkeren. Op vrijdag 25 februari worden de laatste aandachtspunten besproken rondom corona in relatie met carnaval tijdens het laatste overleg van het Regionaal Beleidsteam (RBT). Zo'n twee jaar lang werkten alle kolommen van de crisisorganisatie van de VRZL onophoudelijk aan de bestrijding van de coronacrisis. Na de inval in Oekraïne, begin maart, zit het RBT opnieuw met elkaar om tafel en wederom wordt een langdurige crisisstructuur opgericht met een nieuwe bezetting en nieuw takenpakket.

Samen met de gemeenten bemiddeld de VRZL tussen de vraag en aanbod van opvanglocaties en woningen. Er wordt afgestemd met de ministeries en geholpen met de inrichting van de noodlocaties. Daarnaast moest het aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moet worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. De capaciteit en inzet werd tot een maximum gestrekt. Ook financieel had dit uiteraard impact op de organisatie van de VRZL.

De VRZL voer scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. Zaken die het ministerie zal vergoeden maar die de VRZL wel moesten voorfinancieren. Daarnaast kende de VRZL tegen het einde van het jaar nog enkele onverwachte zaken zoals een incidentele uitkering voor de medewerkers om de extreem hoge inflatie te compenseren en de eerste contouren van verlofsparen. De VRZL is niet helemaal binnen de kaders gebleven maar met een afwijking van minder dan 1 % op de begroting is, gezien alle uitdagingen in 2022, scherp aan de wind gezeld.

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

In 2022 hebben in totaal 18 GRIP-incidenten plaatsgevonden in de regio Limburg-Zuid.

Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht				
<i>Openbaar belang</i>	Uitvoeren van de wettelijke milieutaken				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Een stem in zowel algemeen bestuur en dagelijks bestuur (8% weging)				
<i>Financieel belang</i>	De jaarlijkse financiële bijdrage van gemeente Maastricht in de totale RUD Zuid-Limburg begroting is ca € 1,1 mln. van € 13,2 mln. dat komt neer op 8,94 %				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 1,121 mln. (2021: € 1,178 mln.)				
<i>Programma</i>	7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,018 mln. negatief	€ 2,219 mln.	€ 1,128 mln.	€ 2,161 mln.	€ 2,329 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	De risico's zijn gelijk aan het weerstandsvermogen, deze worden jaarlijks berekend en vormen de basis voor de omvang van algemene reserve.				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zuid-Limburg is per 1 januari 2013 opgericht en is gevestigd in een vleugel van het provinciehuis. De Omgevingsdienst RUD ZL heeft als taak de uitvoering van de wettelijke				

Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)

milieuvergun- en toezichttaken van een deel van de Maastrichtse bedrijven. In de RUD ZL zijn alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie vertegenwoordigd.

Er is een geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst vastgesteld met ingangsdatum 1 januari 2017. Het takenpakket bestaat voor alle deelnemers uit het basistakenpakket (packagedeel tussen VNG, IPO en ministerie). Maastricht heeft daar ook zijn specialistische milieutaken aan toegevoegd. De RUD ZL is door de staatssecretaris aangewezen om taken op het gebied van Besluit risico zware ongevallen voor de hele provincie Limburg uit te voeren.

De gemeente Maastricht heeft in 2013 7,7 fte ingebracht, die per 1 januari 2018 definitief zijn overgaan naar de RUD ZL. De RUD ZL is uitsluitend een uitvoeringsorganisatie. De individuele gemeenten blijven volledig verantwoordelijk voor het milieubeleid. De frontoffice (onder andere loketfunctie) blijft voor een groot deel bij de gemeente.

In 2022 is ook weer een werkprogramma opgesteld waarin de opdrachten van inrichtinggebonden taken (het zogenaamde pakketdeel) en de taken die niet inrichtinggebonden zijn (het zogenaamde programmadeel) zijn vastgelegd. De gemeente heeft in 2022 van de RUD ZL de afgesproken voortgangsrapportages ontvangen over de uitvoering van dit werkprogramma; daarbij is met name aandacht besteed aan het achterblijvend milieutoezicht bij bedrijven. Over 2022 is de gemeentelijke bijdrage aan de RUD ZL lager uitgevallen dan geraamd vanwege een teruggave van € 0,056 mln. als gevolg van het achterblijvend milieutoezicht.

Het beleid van de RUD Zuid-Limburg is erop gericht om te beschikken over een weerstandsvermogen dat voorziet in dekking van de gepercipieerde en gekwantificeerde risico's. Dit bepaalt de ondergrens van het weerstandsvermogen. Er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1,0 wat wil zeggen dat de middelen die beschikbaar zijn om tegenvallers op te vangen (de weerstandscapaciteit) precies voldoende van omvang zijn, om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De bovengrens wordt gevormd door de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen begrenzing van 10% van de exploitatiebegroting van het volgende jaar.

Gemeenschappelijke regeling Belastingamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

<i>Vestigingsplaats</i>	Roermond.				
<i>Openbaar belang</i>	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en het waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatie-verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Hierbij hoort ook het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze efficiëntievoordelen opleveren.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Lid algemeen bestuur met stemrecht op basis van aandeel in de kosten (9,41%) en lid dagelijks bestuur.				
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van verdeelsleutel (aantallen aanslagregels, WOZ-objecten, aanslagbiljetten en klantcontacten)				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 1,970 mln. (2021: € 1,758 mln.)				
<i>Programma</i>	0 Bestuur en ondersteuning 3 Economie 6 Sociaal domein 7 Volksgezondheid en milieu				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 0,792 mln.	€ 0,362 mln. negatief	€ 1,982 mln.	€ 9,491 mln.	€ 8,199 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Risico voor kosten bedrijfsvoering komen voor rekening van de regeling				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	BsGW heft en int alle lokale belastingen namens haar deelnemers, beheert de authentieke basisregistraties en verzorgt de uitvoering van de wet WOZ voor de gemeentelijke deelnemers. BsGW voert deze taken uit voor haar deelnemers, zijnde gemeenten en het waterschap. Dit doet BsGW op rechtmatige wijze en voorts zo				

Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

doeltreffend, doelmatig en klantvriendelijk mogelijk. BsGW is een uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid.

BsGW werkt tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/prestatieverhouding gekoppeld aan handhaving en waar mogelijk verhoging van het niveau van de dienstverlening. Hierbij hoort ook expliciet het zoveel mogelijk zoeken en daadwerkelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met andere overheden wanneer deze schaalvergroting en efficiëntievoordelen opleveren. BsGW investeert als kwaliteitsorganisatie continu in de ontwikkeling van kennis en resultaatbewustzijn van haar medewerkers. Grote waarde wordt toegekend aan welzijn, veiligheid en gezondheid van de medewerkers in het functioneren.

BsGW is als zelfstandige belastingssamenwerking opgericht per 1 april 2011. Gemeente Maastricht is per 1 januari 2014 toegetreden tot deze GR. Per 31 december 2021 bestaat de GR uit het Waterschap Limburg en de gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel & Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert.

Jaarrekening BsGW 2022: over 2022 bedraagt het resultaat € 0,792 mln. voordelig.

Ontwikkelingen:

- In 2022 waren er alleen in januari nog beperkingen vanwege corona. Hierdoor was er geen sprake van inkomstenderving bij toeristenbelasting en precariobelasting, waarmee wel rekening was gehouden. Wel was er nog sprake van hogere exploitatiekosten bij BsGW vanwege het realiseren van thuiswerkvoorzieningen;
- Met ingang van 2022 heeft de raad de watertoeristenbelasting ingevoerd om de belastinginkomsten te verhogen;
- De bijdrage aan BsGW stijgt in 2023 met € 0,391 mln. (waarvan € 0,178 mln. structureel en € 0,218 mln. incidenteel) als gevolg van indexering van lonen en goederen en diensten, kosten van nieuwe belastingenapplicatie (incidenteel), toenemende proceskosten, toenemende WOZ-waarderingskosten en hogere proceskosten en een afname van de kosten voor GDI-voorzieningen.
- De bijdragen aan BsGW daalt in 2024 initieel met € 0,132 mln. doordat de incidentele bijdrage vanwege de nieuwe belastingenapplicatie in 2023 incidenteel was;
- De bijdrage aan BsGW stijgt in 2022 en 2023 met respectievelijk € 0,114 mln. en € 0,121 mln. vanwege hoger dan verwachte indexering door mondiale ontwikkelingen.

Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

<i>Vestigingsplaats</i>	Sittard-Geleen.				
<i>Openbaar belang</i>	Bevordering zelfredzaamheid en participatie.				
<i>Bestuurlijk belang</i>	Wethouder (algemeen bestuur/dagelijks bestuur)				
<i>Financieel belang</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten.				
<i>Bijdrage gemeente</i>	2022: € 3,317 mln. (2021: € 2,972 mln.)				
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein				
<i>Financiële informatie</i>	<i>Resultaat 2022</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Eigen vermogen per 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2021</i>	<i>Vreemd vermogen per 31-12-2022</i>
	€ 3,335 mln. positief	€ 4,242 mln.	€ 4,422 mln.	€ 3,626 mln.	€ 1,977 mln.
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Verliesbijdrage naar rato van inwoneraantal (50%) + pashouders (50%) / afrekening daadwerkelijke vervoerskosten				
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>					
Sinds 11 mei 2016 werken 30 Limburgse gemeenten binnen de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz samen aan toekomstbestendig Vervoer op Maat. Omnibuzz draagt zorg voor een goede uitvoering van collectief en individueel vraagafhankelijk vervoer voor reizigers met een door de gemeente verstrekte Wmo-indicatie, zodat zij optimaal kunnen blijven deelnemen in de maatschappij. Omnibuzz verzorgt het contractmanagement en -beheer en heeft een ontwikkelfunctie binnen dit doelgroepenvervoer. Daarnaast					

Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

verzorgt Omnibuzz de ritaanname (callcenter) en tactische regie. Vervoerders plannen deze ritten vervolgens in en rijden deze ritten.

De formatie van Omnibuzz is 0,054 fte per 1.000 inwoners in 2022. De apparaatskosten bedragen € 3,13 per inwoner. De overhead is 10,8 % van de totale lasten (bron: Jaarrekening Omnibuzz 2022).

De totale bijdrage van de gemeente Maastricht in 2022 bedroeg € 3.316.753.

In 2022 heeft Omnibuzz nog te maken gehad met de impact van COVID-19. Het vervoersvolume is wel toegenomen, maar in vergelijking met 2019 (gesteld als vergelijkingsjaar) was het nog altijd 31,9% lager. In 2020 en 2021 was het vervoersvolume zo laag, dat er niet genoeg werk was voor alle chauffeurs. De vervoerders hebben toen medewerkers moeten laten gaan. Toen het vervoer in 2022 weer aantrok heeft dit geleid tot chauffeurstekorten bij de taxibedrijven. Omnibuzz heeft daarom, samen met de vervoerders, een wervingscampagne opgezet. Dit chauffeurstekort had niet alleen gevolgen voor de vervoerders. Ook klanten hebben hiervan hinder van ondervonden. Om het vervoer zo optimaal mogelijk te laten verlopen tijdens deze periode, heeft Omnibuzz ingezet op vraagspreiding om zodoende echte piekmomenten te voorkomen. In 2022 is de meeste aandacht besteed aan de afspraken die met de vervoerders gemaakt moesten worden als gevolg van het dalen van het vervoersvolume. Omnibuzz heeft als gevolg van COVID-19 in 2020 de afspraken die afwijken van de raamovereenkomst in een addendum opgesteld en hierin goede afspraken vastgelegd. Het afgelopen jaar is gekeken wat het 'nieuwe normaal' is en hoe dit in goede afspraken omgezet kon worden met de vervoerders. Als het vervoersvolume nog niet 100% is, kunnen sommige ambities zoals contractueel afgesproken niet gerealiseerd worden. Bovendien is de prijsstelling ook afhankelijk van het vervoersvolume.

Twee belangrijke thema's rondom contractuele afspraken kwamen het afgelopen jaar aan bod:

- Bonus malus: de performance daalde als gevolg van het eerdergenoemde chauffeurstekort, waardoor 7 van de 8 percelen regelmatig een malus kregen opgelegd.
- Duurzaamheidsscore: als gevolg van het chauffeurstekort en het terugdringen van de verspreiding van COVID-19 is de ambitie om stapsgewijs te groeien naar een volledig emissievrije uitvoering van de ritten gestagneerd.

Omnibuzz heeft het afgelopen jaar veel tijd geïnvesteerd om samen met de vervoerders te kijken naar mogelijke oplossingen en het eventueel verlengen van het addendum om de kwaliteit van het vervoer te kunnen blijven waarborgen.

Gemeenschappelijke regelingen zonder rechtspersoonlijkheid

De gemeenschappelijke regelingen zijn te verdelen in de openbare lichamen, de gemeenschappelijke organen en de centrumregelingen. De laatste twee worden gekenmerkt door het ontbreken van rechtspersoonlijkheid.

Regionale Samenwerking Leerplicht en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)	
<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitoefenen van bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, de Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet basiseducatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het bestuur wordt gevormd door het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. Het Jaarverslag Leerplicht-RMC wordt jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders van Maastricht vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de colleges van de deelnemende gemeenten, die zelf hun respectieve gemeenteraden actief informeren.
<i>Financieel belang</i>	In de gemeentelijke begroting kosten en baten in evenwicht, met een verhouding 2:1 als ratio Maastricht-regio. Financiering vindt plaats door het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt de leerplichtfunctie efficiënter uitgevoerd. Bijdrage op basis van twee verdeelsleutels: aantal zorgleerlingen en aantal leerplichtigen. Aanvullende financiering vanuit OCW op het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten.
<i>Programma</i>	4 Onderwijs
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Regionale Samenwerking Leerplicht en regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)*Toelichting/ ontwikkelingen*

Het regionaal uitoefenen van de bevoegdheden inzake het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, regelgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, vervat in de Wet op het voortgezet onderwijs, Wet Educatie en beroepsonderwijs en de Wet Passend Onderwijs. De leerplichtambtenaar is belast met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door jongeren en/of ouders/verzorgers. Hij bewaakt het recht op onderwijs voor de jongere en verleent hulp aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen als de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en als er sprake is van problematisch gedrag. Het toezicht heeft het karakter van maatschappelijke zorg. Deze maatschappelijke zorg heeft een multidisciplinair karakter waarbij de nadruk ligt op een goede samenwerking in zogenaamde knooppunten op scholen met andere hulpverlenende instanties (JGZ, schoolmaatschappelijk werk, consulenten Jeugd), zodat de jongere en/of ouders/ verzorgers als nodig snel en adequaat verwezen kunnen worden.

De regionale meld- en coördinatiefunctie wordt in het zelfde werkgebied uitgevoerd. Het gaat vooral om het melden van voortijdige (niet-leerplichtige) schoolverlaters en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. De RMC-functie behelst het registreren, het in beeld brengen en houden van jongeren van 12 tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie (diploma havo/vwo of mbo-2) hebben gehaald en hun trajectbegeleiding terug naar school, een andere opleiding of naar werk. Gekozen is voor een 'centrumgemeente' constructie door het hoge uitvoeringsgehalte van de regeling. Wijziging van beleid komt niet snel voor.

Gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer

<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Waarborgen bereikbaarheid en toegankelijkheid van (speciaal) onderwijs
<i>Bestuurlijk belang</i>	Deelnemende gemeenten hebben de uitvoering van het leerlingenvervoer (beschikken en contractmanagement) overgedragen aan Maastricht als centrumgemeente. De deelnemende gemeenten blijven wel zelf verantwoordelijk voor de beleidsmatige kant van het leerlingenvervoer
<i>Financieel belang</i>	Het organiseren van leerlingenvervoer is een wettelijke taak en een openeinderegeling. Financiering vindt plaats via het gemeentefonds. Door deze samenwerking wordt het leerlingenvervoer efficiënter uitgevoerd
<i>Programma</i>	4 Onderwijs
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Eijsden-Margraten, Gulpen-Witten en Vaals participeren in een gemeenschappelijke regeling Leerlingenvervoer om:

- De efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de aan de gemeente opgedragen wetten en regelingen op het terrein van leerlingenvervoer te vergroten en de dienstverlening te verbeteren;
- De kwetsbaarheid in de uitvoering van onder andere specialistische werkzaamheden te verkleinen en beter te kunnen inspelen op snel wijzigende omstandigheden op het terrein van het leerlingenvervoer en maatwerkvervoer Jeugd;
- De continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen;
- De kwaliteit van het vervoer optimaal te houden en/of te optimaliseren;

De kosten zo veel mogelijk in de hand te houden.

Gemeenschappelijke regeling Gezamenlijke uitvoeringsorganisatie sociale dienst Maastricht-Heuvellandgemeenten (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland)

<i>Vestigingsplaats</i>	Centrumgemeente Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitvoering van de werkzaamheden op gebied van sociale zaken van de 5 deelnemende gemeenten
<i>Bestuurlijk belang</i>	Elke gemeente heeft een lid in het Portefeuillehoudersoverleg Sociale Zaken dat toezicht houdt op de uitvoering van het vastgestelde beleid. Maastricht heeft zelf zeggenschap op de bedrijfsvoering.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage in de apparaatskosten volgens vastgestelde verdeelsleutel. Daarnaast programmabudgetten op grond van inhoudelijke afspraken.
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

SZMH is de gezamenlijke Sociale Dienst van de gemeenten Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul. Namens de deelnemers voert SZMH de PW en aanverwante regelingen uit op 2 leefgebieden, namelijk bestaanszekerheid (inkomen en minimaregelingen) en participatie (re-integratie).

De samenwerking wordt sinds 2016 vormgegeven middels een lichte gemeenschappelijke regeling. Het bestuur wordt op basis van gelijkwaardigheid gevormd door de portefeuillehouders van de 5 gemeenten. De gemeente Maastricht is centrumgemeente met zeggenschap over de bedrijfsvoering. De eindverantwoordelijkheid voor beleid en financiën blijft nadrukkelijk bij de aangesloten gemeenten. Uitgangspunt is daarbij om zo veel mogelijk het beleid gezamenlijk vorm te geven.

In 2022 is het proces gestart om de regeling te actualiseren. Aanleiding hiervoor zijn de wijzigingen in de wetgeving Gemeenschappelijke Regelingen, het uitreden van de gemeente Eijsden-Margraten en inhoudelijke ontwikkelingen.

Gemeenschappelijke regeling subsidiëring Stichting Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV-Limburg)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Uitoefenen van wettelijke taken op het gebied van antidiscriminatie.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Gemeente Maastricht (namens de gemeenten in Zuid-Limburg) en gemeente Roermond (namens de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg) treden op als centrumgemeenten naar de ADV-Limburg.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage op basis van inwoners/verliesbijdrage naar rato van inwoners.
<i>Programma</i>	6 Sociaal domein
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

Sinds 2009 voert de ADV-Limburg werkzaamheden uit zoals omschreven in het raadsbesluit beleidsvoorstel ADV-Limburg 2009. Daarvoor hebben de gemeenten in Noord- en Midden- Limburg en Zuid-Limburg ingestemd met de voorgestelde beperkte GR die de centrumgemeenten Roermond en Maastricht mandateert om namens de beide regio's de subsidierelatie met de ADV-Limburg vorm te geven. De dienstverlening van de ADV-Limburg is volledig geïmplementeerd en uitgebouwd tot een netwerkorganisatie. Het ADV Limburg voert de Wga uit voor 27 van de 31 Limburgse gemeenten.

Stichtingen personeelsbeheer

Stichting Personeelsbeheer Sport

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het in dienstbetrekking hebben en houden van medewerkers. Desbetreffende medewerkers te detacheren aan de sportorganisatie van de gemeente Maastricht met al daartoe behoort of daartoe gediensdig is. Alles in de ruimste zin van het woord.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De stichting heeft een bestuur waarvan minimaal twee bestuursleden gemeente ambtenaar moeten zijn met de functie directeur.
<i>Financieel belang</i>	Alle kosten van de stichting worden doorbelast aan Maastricht Sport
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen

Toelichting/ ontwikkelingen

De Stichting Personeelsbeheer Sport heeft medewerkers in dienst waarop de CAO-zwembaden van toepassing is. De loonkosten van deze medewerkers, inclusief opleidingskosten en verzekeringen, worden direct doorbelast naar het Geusseltbad. Jaarlijks wordt de begroting en de jaarrekening besproken met het bestuur van de Stichting Personeelsbeheer Sport.

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)

<i>Vestigingsplaats</i>	Maastricht
<i>Openbaar belang</i>	Het uitvoeren van civiele diensten (horeca) voor het Theater aan het Vrijthof. Het in opdracht en voor rekening en risico van het Theater aan

Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten (SCCDK)	
	het Vrijthof organiseren van culturele evenementen in Maastricht.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Directeur Theater aan het Vrijthof is tevens directeur van SCCDK, toezicht door bestuur SCCDK
<i>Financieel belang</i>	Voor- en nadelig resultaat wordt verrekend met het Theater
<i>Programma</i>	5 Sport, cultuur en recreatie
<i>Niet afgedekte risico's</i>	Geen
<i>Toelichting/ ontwikkelingen</i>	
De SSCDK verricht, onder leiding van de directeur van het Theater en een onafhankelijk bestuur, civiele diensten voor het Theater, voornamelijk inzet van horecapersoneel. Voor deze werknemers is de horeca CAO van toepassing. De toekomstige activiteiten van de stichting zullen afhangen van de keuzes die worden gemaakt bij de interne c.q. externe verzelfstandiging.	

Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Maastricht heeft een oppervlakte van 5.890 hectare (59 km²) waarvan ruim 400 ha water. Binnen dit gebied heeft de gemeente de infrastructuur (wegen/verhardingen, kunstwerken, water, riolering), voorzieningen (groen, verlichting, sportfaciliteiten) en gebouwen in beheer. Een goede eigentijdse kwaliteit van deze kapitaalgoederen is een randvoorwaarde voor een goede leefbaarheid en bevordert de ontwikkeling van de stad in alle opzichten. In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de aanwezige kapitaalgoederen.

De nieuwe investeringen die in 2022 aan de kapitaalgoederenvoorraad werden toegevoegd, zijn verantwoord bij de diverse begrotingsprogramma's.

Voor wat betreft het onderhoud zijn er voor het grootste deel van de vastgoedobjecten en infrastructuur/voorzieningen in de openbare ruimte, onderhoud- en beheerprogramma's beschikbaar.

Infrastructuur en voorzieningen in openbare ruimte

Algemeen beleidskader

In 2017 is nota 'Integraal Beheer Openbare Ruimte' (IBOR) aan de raad aangeboden. Deze nota bevat een beschrijving en overzicht van de belangrijkste beleidskaders en vormt daarmee een overkoepelend document dat hoort bij de afzonderlijke leidraden m.b.t. het beheer van de openbare ruimte. Bij raadsbesluit van 2 maart 2021 zijn alle relevante IBOR-leidraden, deels opnieuw, vastgesteld, dit met het oog op de financiële verordening 2018, de notitie materiele vaste activa 2020 en de aan de leidraden gekoppelde voorzieningen. Daarmee wordt voldaan aan het verzoek van de accountant deze leidraden -inclusief de op grond daarvan aan te wenden financiële middelen- in overeenstemming te brengen met de desbetreffende regelgeving. In 2022 is een nieuw Waterplan 2023-2026 ter opvolging van het GRP vastgesteld evenals een klimaatadaptatiestrategie.

Het afgelopen jaar is een start gemaakt met voorbereidende werkzaamheden voor een nieuwe nota IBOR welke zowel de relevante beleidsuitgangspunten als ook de vertaling hiervan in onderhoudsniveaus en benodigde financiële middelen zal bevatten. Het voordeel van zo'n geïntegreerde nota IBOR/Kapitaalgoederen is dat er meer inzicht ontstaat met betrekking tot het beheer van de gemeentelijke assets in termen van gewenst c.q. wettelijk noodzakelijk onderhoud, versus de kosten daarvan. Bovendien wordt het strategisch beleid m.b.t. het onderhoud van onze kapitaalgoederen daarmee beter bestuurlijk verankerd, zowel in termen van inhoud (beleid) als in termen van kosten.

De eerste bevindingen laten zien dat er bij sommige IBOR-producten forse opgaven liggen om het langjarig onderhoud op peil te houden. Dit speelt met name bij verhardingen maar op onderdelen ook bij andere producten in de openbare ruimte, waaronder bij enkele grote civiele kunstwerken. Dit heeft weliswaar in 2022 nog niet geleid tot financiële consequenties, maar uit de inspecties blijkt wel dat dit tot forse financiële knelpunten zal leiden in de nieuwe nota en beheerplannen.

Wegen/verhardingen

Het areaal verhardingen betreft ca 600 ha.

In 2014 is vastgesteld dat het te behalen ambitieniveau van de verhardingen achterbleef ten opzichte van de vastgestelde ambitieniveaus. In 2015 heeft de raad daarom een extra impulsbudget groot onderhoud verhardingen ter beschikking gesteld waarmee de zogenaamde "D-wegen" werden aangepakt. Het betreft ca 700 straten waarbij het achterstallig onderhoud is aangepakt. Dit project is in 2015 van start gegaan en liep door tot en met 2016. Op basis van de nadien uitgevoerde inspecties is de gemeenteraad bij RIB van 25 augustus 2017 geïnformeerd over de definitieve resultaten hiervan waarbij is vastgesteld dat de kwaliteit van de asfaltverhardingen duidelijk was verbeterd.

Uit de in het najaar van 2018 uitgevoerde areaal brede inspecties blijkt dat ca 10 % van de verhardingen in categorie D verkeerde en dat de kwaliteitscategorie CROW B fors was toegenomen door achteruitgang van arealen in CROW A/A+. Dat is ook geconstateerd in de leidraad verhardingen 2019 tot en met 2023 die aan de raad is toegezonden bij raadsinformatiebrief van 5 november 2019. Omdat toen ook is geconstateerd dat er aandacht moest worden besteed aan de kwaliteit van de elementenverhardingen (15% in D) is in 2018 een nieuw groot bestek elementenverhardingen aanbesteed (budget € 1,4 mln.) dat is uitgevoerd in de periode 2019 tot begin 2021. Verder is € 1,0 mln. vrijgemaakt t.b.v. de aanpak van wortelopdruk in de periode 2019 t/m 2023. Dit project is in 2022 voortvarend voortgezet waarbij deels is gewerkt met een nieuwe waterdoorlatende halfverharding die succesvol is getest en daarna is toegepast bij o.a. boomspiegels.

In 2021 hebben wederom areaal brede inspecties plaatsgevonden. Daaruit blijkt dat ca 14% van het totale verhardingenareaal verkeert in categorie D. Asphalt is er vooral in woonstraten slechter aan toe dan elementenverhardingen. Als we alleen kijken naar het areaal asphalt exclusief woonstraten (30% totaal areaal) dan blijkt 7 % daarvan in categorie D te zitten en ca 70 % in de hoogste klasse A of A+. Wat de woonstraten in asphalt betreft (ca 21% van het totaalareaal) verkeert ook ca 70% van dat areaal in de kwaliteitsklassen A of A+ maar bevindt zich ca 22% in de D-categorie. Dit is vrij hoog en wordt met name veroorzaakt door rafeling (beperkt verlies van steentjes in het asphalt) wat acceptabel is in 30km zones. Maar de ervaring leert dat dit na enige jaren niet meer houdt en dat er dan gaten vallen waardoor er meer klein onderhoud (lokale reparaties) moet gaan plaatsvinden.

Begin 2023 hebben herinspecties plaatsgevonden van voornamelijk die verhardingen welke in 2021 het kwaliteitsniveau B, C en D scoorden. Dit om te komen tot een zo reëel mogelijk beeld van het kwaliteitsniveau van de verhardingen zodat deze resultaten als input gebruikt kunnen worden voor de nieuw op te stellen NIBOR nota en het beheerplan verhardingen 2024-2027. Uit deze herinspecties blijkt dat de kwaliteit van het totale areaal sterk achteruit gaat. Hiervoor kunnen we een aantal factoren benoemen:

Naast het probleem van rafeling in woonstraten die na enkele jaren leiden tot gaten, speelt ook wortelopdruk een grotere rol waardoor soms zelfs onveilige situaties dreigen te ontstaan. De kwaliteit van bepaalde typen asfalmengsels in de afgelopen 10 tot 20 jaar is verminderd tgv wettelijke milieuvoorschriften (minder bitumen toegevoegd). Asphalt is daarmee sneller aan vervanging toe, wat sowieso al geldt voor het op sommige plekken wettelijk voorgeschreven geluidsarm asphalt, dat een veel kortere levensduur heeft dan regulier asphalt. Dit leidt tot het sneller “doorzakken” van wegen die aanvankelijk verkeerden in de B of C-kwaliteitscategorie. Verder blijken dekasfaltlagen in Maastricht relatief dun te zijn, terwijl door de wijziging van asfalmengsels bij groot onderhoud juist relatief dikke deklagen nodig zijn, zeker gezien het steeds zwaarder worden verkeer (vrachtverkeer, zware elektrische bussen, etc). Hierdoor kan niet volstaan worden met enkel het vervangen van deklagen of herstraten, want dan komen de wegen te hoog te liggen en dus moet dan ook de fundering vervangen worden. Tenslotte zijn ook de kosten in de wegenbouw enorm toegenomen, de inflatiecijfers waren in 2022 aanzienlijk hoger en dit werkt nog extra door bij o.a. het afvoeren (en thermisch reinigen) van teerhoudend asphalt en het weghalen van verontreinigingen.

Concluderend kunnen we stellen dat de kwaliteit van het wegenareaal daalt maar dat het veiligheidsniveau nog aan de maat is. Er vindt voortdurend monitoring plaats en waar de veiligheid in het geding is wordt ingegrepen. De resultaten van de herinspecties zullen de basis vormen voor de Nota IBOR en het nieuwe beheerplan verhardingen 2024-2027.

Voor het uitvoeren van a) groot onderhoud voortkomend uit de leidraad verhardingen 2014-2018 en b) de aanpak van wortelopdruk (een opgave uit de leidraad verhardingen 2019-2023) zijn middelen in een voorziening beschikbaar:

Voorziening	Saldo 1 januari 2022	Saldo 31 december 2022
Groot onderhoud verhardingen	€ 0,310 mln.	€ 0,053 mln.

De kosten van levensduur verlengend onderhoud, voortkomend uit de leidraad verhardingen 2019-2023, worden geactiveerd en over een periode van 25 jaar afgeschreven. Deze investeringen zijn opgenomen in het meerjareninvesteringsplan (MJIP van programma 7).

Civieltechnische kunstwerken

Binnen de gemeente Maastricht zijn er in totaal ruim 500 civieltechnische kunstwerken gelegen, waarvan er 394 eigendom zijn van de gemeente en deze vertegenwoordigen een herbouwwaarde van € 241 mln. Als we het hebben over civieltechnische kunstwerken, dan bedoelen we hiermee objecten die nodig zijn om wegen, water of hoogteverschillen te kunnen overbruggen. Ze hebben niet alleen een functie, maar zijn in de openbare ruimte ook beeldbepalend en/of van historische waarde.

In 2020 is een nieuwe leidraad opgesteld die door de raad op 2 maart 2021 is vastgesteld. Deze leidraad bevat een doorkijk van de onderhoudsbehoefte voor de periode 2020-2024. De in 2016 gekozen onderhoudsstrategie, het sturen op risico's en niet enkel kwaliteit, blijkt voldoende effectief te zijn en wordt de komende periode doorgezet en verder doorontwikkeld. Door te sturen op risico's is het de bedoeling dat een optimale balans wordt gecreëerd tussen prestaties (basisinspanning en ambities) en kosten (minimaal benodigde middelen). Randvoorwaarde is dat de veiligheid niet in het geding komt.

Het programmatisch en systematisch werken is in de periode 2020-2024 verder uitgebreid met programmatisch inspecteren en plannen, en het periodiek actualiseren en beheren van de areaalgegevens. Net als bij de vorige leidraad, werken we ook deze periode met vier programmalijnen, waarbij het beschikbaar budget zo effectief mogelijk wordt ingezet:

- Programma A: Regulier (vast) onderhoud/ dagelijks onderhoud/ storingsonderhoud;
- Programma B: Groot (variabel) onderhoud/ kleine vervangingen/ specialistisch werk;
- Programma C: Grote vervangingen en renovaties;
- Programma D: Beheer: informatievoorziening, inspectie en onderzoek, monitoring.

Bij de realisatie van de programma's zijn in 2022 voornamelijk nieuwe onderhoudscontracten opgesteld en aanbesteed. Een aantal contracten staan op de planning voor 2023. Daarnaast is in de tussentijd al gestart met onderhoud dat niet meer kan worden uitgesteld en zijn de nodige vervangingen en groot onderhoud uitgevoerd. Voorbeelden zijn het onderhoud aan leuning en sierhekwerken en het vervangen van een aantal installatieonderdelen in de Markt-Maastunnel (geluidsinstallatie). In algemene zin constateren wij dat er extra kosten op ons af komen in verband met groot onderhoud aan een aantal grote objecten. De belangrijkste hiervan zijn de Markt-Maas tunnel (hiervoor dient een nieuw onderhoudscontract te worden afgesloten), de Hoeg Brök inclusief de liften en de kademuuren in de Beatrixhaven.

Voor wat betreft de renovaties is in 2022 is al deels onderhoud uitgevoerd aan de sluisen 19 en 20 en is het opknappen van de monumentale fietsophaalbrug over de sluis langs de Maas verder voorbereid.

Voor wat betreft programma D is in 2021 een start gemaakt met het op orde krijgen van de aanleg en onderhoudsgegevens van de belangrijkste bruggen. Ook is het systematisch inspecteren en monitoren van de kwaliteit van de civieltechnische kunstwerken voor meerdere jaren aanbesteed en momenteel in uitvoering.

Naar aanleiding van de recente hoogwaterproblematiek is een eerste inventarisatie gemaakt van de mogelijke gevolgen daarvan voor de civiele kunstwerken. De visuele scan (boven de waterlijn) geeft geen reden tot direct ingrijpen. Wel zijn er in 2022 een aantal aandachtspunten geconstateerd. Ook de resultaten van de tot nu toe uitgevoerde inspecties onder water leiden niet tot ingrijpen op de korte als ook op middellange termijn.

Omdat de kosten van het uitvoeren van het groot onderhoud 2020-2024 jaarlijks fluctueren, wordt gebruik gemaakt van een voorziening groot onderhoud. In 2022 is € 0,6 mln. in de voorziening gestort. Eind 2022 zijn de volgende middelen beschikbaar voor uitvoering in volgende jaren:

Voorziening	Saldo 1 januari 2022	Saldo 31 december 2022
Groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	€ 2,219 mln.	€ 2,244 mln.

Rioleringen/water

De totale lengte rioleringen bedraagt ca. 570 km.

In 2022 is het nieuwe waterprogramma (als opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan), de klimaatadaptatiestrategie, het regionaal waterplan en de regionale klimaatstrategie vastgesteld voor de periode 2023 tot en met 2027, de regionale plannen zijn opgesteld in samenspraak met de samenwerkingsregio Maas- en Mergelland. 4 van de 6 deelnemende gemeenten hebben min of meer gelijktijdig deze plannen vastgesteld waarmee een mooie basis is gelegd voor de verdergaande samenwerking binnen de regio.

De vorige GRP-en stonden in het teken van het verder reduceren van de vuilemissie op oppervlaktewateren zoals de Geusseltvijver, de Jeker, de Kanjel en de Zuid-Willemsvaart. Om de vuilemissie op oppervlaktewater te voorkomen werden technische voorzieningen aangebracht die ervoor moesten zorgen dat zogenaamde overstorten op oppervlaktewater verder werden gereduceerd. In dit kader is begin 2022 de buffer bij de rioolwaterzuivering Bosscherveld opgeleverd. Dit was een van de laatste grote opgaven in het kader van de zogenaamde basisinspanning, deze had tot doel de vuilemissie op oppervlaktewater te reduceren.

In het stroomgebied van de Kanjel zijn de afgelopen jaren twee zogenaamde “Kader Richtlijn Water” buffers aangelegd, de derde buffer is in 2022, op een paar details na, opgeleverd, deze is gerealiseerd in samenwerking met het waterschap Limburg. Deze buffers dienen te voorkomen dat water vanuit de bergbezinkbassins in de Kanjel terecht komen, dit is ongewenst vanwege het feit dat aan deze beek door het waterschap specifieke ecologische functies zijn toegedicht.

In het huidige waterprogramma staan met name de instandhouding van het stelsel, het herstel van de huisaansluitingen en het voorkomen van wateroverlast centraal. Op basis van uitgevoerde “stresstesten” en de extreme neerslag in 2021 is een goed inzicht ontstaan in de wateroverlast knelpunten, in deze planperiode gaan we verder aan de slag om deze knelpunten op te pakken. Daarbij wordt een nadrukkelijke synergie gezocht met de bestaande groenstructuren, groenprojecten, andere projecten zoals herstructureringen of projecten vanuit wegonderhoud of mobiliteit. Daarbij ligt voor deze planperiode het accent op Maastricht Zuidwest.

De aanpak van de wateroverlast doen we ook in samenspraak met de regio Maas- en Mergelland, investeringen in de ene gemeente kunnen immers leiden tot een vermindering van wateroverlast in een andere gemeente, water kent immers geen grenzen. Dit heeft geresulteerd in de opstelling van een uitvoeringsagenda “aanpak wateroverlast”, in deze regionale uitvoeringsagenda staan alle wateroverlastknelpunten (van voor de extreme neerslaggebeurtenis van juli 2021) beschreven. Duidelijk is in ieder geval dat de opgaven in het Heuvelland anders zijn dan die in Maastricht. De heuvellandgemeenten hebben veelal te maken met meer landelijk gebied, erosiestromen en grotere hoogteverschillen. Voor Maastricht speelt deze problematiek minder. Binnen de regio en ook Maastricht wordt nu gestalte gegeven aan de uitvoering van deze projecten. Voor Maastricht betroffen dit veelal projecten die ook al geprogrammeerd stonden in het GRP. Hiervoor zijn ook subsidiegelden vanuit het deltaprogramma ruimtelijke adaptatie beschikbaar gesteld, in totaal betrof het voor de regio een bedrag van € 2,0 mln. Maastricht treedt hierin op als penvoerder.

Naast het waterprogramma is in 2022 ook een klimaatadaptatiestrategie vastgesteld. Naast wateroverlast is immers ook droogte en hittestress een structureel terugkomend probleem, de aanpak

van deze problematiek wordt beschreven in de klimaatstrategie. Binnen deze strategie is ook aandacht voor het verder vergroenen van de stad en de vergroting van de biodiversiteit. Vanuit het waterprogramma is er structureel geld toegevoegd aan de klimaatstrategie omdat het vergroenen van de stad ook een substantiële bijdrage levert aan het voorkomen van wateroverlast.

Buiten het oplossen van de waterproblematiek vanuit de rioleringen en de oppervlakkige afstroming is er ook onderzoek gedaan naar het oplossen van wateroverlast vanuit oppervlaktewater waaronder de Maas. In 2016 heeft Maastricht als “koploper”, in het kader van het Deltaprogramma, gewerkt aan het startdocument ‘aanpak hoogwaterveiligheid’. Daaruit is gebleken dat er een grote opgave ligt voor de gemeente Maastricht op het gebied van hoogwaterveiligheid. In dit kader heeft Maastricht in samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten een Ontwikkelvisie voor het zuidelijk Maasdal opgesteld, dit als verdiepend onderzoek op het startdocument.

Als vervolg op de ontwikkelvisie is een Meerjaren Investeringsprogramma voor Ruimte en Transport (MIRT) onderzoeksrapportage opgesteld, deze is in 2019 door de Stuurgroep Zuidelijk Maasdal vastgesteld en in 2021 door het college. De raad is aansluitend geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. Naar aanleiding van het hoogwater in juli 2021 is het urgentiebesef rondom dit dossier toegenomen, vandaar ook dat het college heeft voorgesteld om voor 2023 een bedrag te reserveren van € 15 mln. als bijdrage in het project hoogwaterveiligheid zuidelijk Maasdal. Met de andere verantwoordelijke overheden is toegewerkt naar een MIRT-startbeslissing. Naar verwachting wordt hierover in Q2 van 2023 een positief besluit genomen. Daarbij is het ook van belang om te melden dat er binnen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gelden zijn vrijgemaakt om verbeteringen aan te brengen in de vaarweg van de Maas ten behoeve van de nautische veiligheid maar ook voor de aanpak van de hoogwaterveiligheid. De provincie Limburg heeft in dit proces een bedrag toegezegd van € 12 mln. Deze gelden zijn met name bestemd voor het meekoppelen van gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook heeft het waterschap Limburg de keringen gekeurd, daarbij is gebleken dat een deel van de keringen is afgekeurd. Het waterschap heeft deze keringen aangemeld bij het hoogwater beschermingsprogramma (HWBP). Hiermee worden de keringen opgenomen in de programmering van het Rijk, deze dienen uiterlijk in 2050 te voldoen aan de normering.

Zoals eerder aangegeven is gebleken dat het probleem niet met één enkele maatregel kan worden opgelost. Het onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot een samenhangend pakket van maatregelen, daarbij is ook aangegeven hoe de maatregelen een impuls geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van Maastricht en het Maasdal. Deze ontwikkelvisie en onderzoeksrapportage is gebruikt als een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. De hoogwaterveiligheid met daarbij de meekoppelkansen hebben een prominente plek gekregen in deze omgevingsvisie.

De kosten worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een voorziening:

Voorziening	Saldo 1 januari 2022	Saldo 31 december 2022
Riolen	€ 34,075 mln.	€ 38,134 mln.

Onderhoud groenvoorzieningen, omvorming en vervanging.

In 2020 werd de Leidraad Groenbeheer 2020 - 2024 vastgesteld. Met deze leidraad wordt ondermeer beoogd om het openbaar groen een betere, gemiddelde beeldkwaliteit te geven. En tegelijk worden burgers via het traject ‘Mijn Groen Maastricht’ aangemoedigd waar mogelijk het groenonderhoud zelf ter hand te nemen.

Met ingang van 2019 werd een extra budget van € 0,345 mln. structureel opgenomen in de begroting om dit beleid te continueren. De nieuwe Leidraad zet voor de komende periode 2020 - 2024 met name in op groot onderhoud en het vervangen van de beplantingsvakken die oud en slecht zijn. Met ingang van 2020 wordt jaarlijks een bedrag van € 0,476 mln. vanuit de IBOR-reconstructiegelden

hiervoor ingezet, te beginnen in de binnenstad. Voor het einde van de betreffende Leidraad periode zullen ook de overige wijken (stadsdeelgewijs) zijn aangepakt en de onkruiddruk worden teruggebracht op niveau B, (basis). Tijdens het vervangingsprogramma wordt rekening gehouden met de uitgangspunten zoals die in de omgevingsvisie zijn geformuleerd. Het gaat dan om thema's als vergroting van soortenrijkdom/ biodiversiteit, klimaataanpak/hittestress en een differentiatie in het groen.

Voor het afronden van het groot onderhoud voortkomend uit de leidraad groen 2014-2018 waren middelen in een voorziening beschikbaar. Deze middelen zijn momenteel ten gunste gebracht van het in de nieuwe leidraad groen 2020 – 2024 opgenomen meerjarenuitvoeringsprogramma. Deze nieuwe leidraad heeft de raad inmiddels vastgesteld 2 maart 2021.

Omdat de kosten van het uitvoeren van het groot onderhoud 2020-2024 jaarlijks fluctueren, wordt gebruik gemaakt van een voorziening groot onderhoud. In 2022 is € 0,740 mln. in de voorziening gestort. Eind 2022 zijn de volgende middelen beschikbaar voor uitvoering in volgende jaren:

Voorziening	Saldo 1 januari 2022	Saldo 31 december 2022
Groot onderhoud groen en bomen	€ 0,886 mln.	€ 0,599 mln.

Bomen

Het reguliere onderhoud van de stadsbomen wordt beoordeeld conform de systematiek van het Norminstituut Bomen. Deze systematiek wordt toegepast bij de boomveiligheidsinspecties (BVC-controles). Middels de BVC-inspecties en de uitvoering van de noodzakelijke beheermaatregelen voldoen wij aan onze zorgplicht voor de gemeentelijke bomen.

Door de veranderende klimaatomstandigheden en het ouder wordende bomenbestand zijn de beheerkosten toegenomen. Dit heeft geresulteerd in de opstelling van een Bomen Beheerplan 2022-2028 waarin inzichtelijk is gemaakt hoe het bomenbestand van Maastricht uit ziet, welke kosten hieraan zijn verbonden en welke (onderhouds)maatregelen er zijn. De belangrijkste maatregelen zijn de verplichte veiligheidsinspecties (zorgplicht) en de hieraan gekoppelde veiligheidsmaatregelen (bijvoorbeeld veiligheid snoei of kap/vervangen van gevaarlijke bomen).

Naast deze zorgplichtmaatregelen moeten de bomen regelmatig groei-begeleidende snoei krijgen om te zorgen dat de bomen vitaal en zonder gebreken blijven. In het bomenbeheerplan zijn naast de structurele werkzaamheden ook de beheerachterstanden inzichtelijk gemaakt.

De noodzakelijke structurele middelen voor de uitvoering van het beheerplan zijn middels het coalitieakkoord beschikbaar gesteld. Voor de uitvoering van de achterstallige maatregelen is in 2022 een extra budget van € 0,425 mln. beschikbaar gesteld. De aanwezige veiligheid gerelateerde achterstanden in het onderhoud zijn in 2022 allemaal weggewerkt.

De uitvoering van BVC-inspectie en de daar uitvloeiende onderhoudsmaatregelen gebeurt in cyclussen van 3 jaar. Elk jaar wordt een aangesloten gebied (33% van het areaal) geïnspecteerd en onderhouden. Hierdoor is een efficiëntere planning ontstaan en een heldere communicatie naar de inwoners mogelijk.

Openbare verlichting

Het areaal openbare verlichting bestaat uit ca. 20.000 lichtmasten met 22.000 armaturen welke door de gemeente Maastricht worden beheerd en onderhouden.

In 2020 is een nieuwe leidraad openbare verlichting voor de periode 2020 tot en met 2024 opgesteld. De programma's uit de oude leidraad 2015 – 2019 zijn vrijwel afgerond.

Uit de nieuwe leidraad blijkt dat de veroudering van het areaal openbare verlichting sterk is toegenomen in de afgelopen beleidsperiode. Vandaar dat in de nieuwe leidraad is gekozen voor een grootschalige inhaalslag waarbij we er naar streven om het gehele areaal masten en armaturen eind

2024 weer op orde te hebben. De financiering van de hiervoor benodigde middelen (in totaal is er tot en met 2024 een bedrag benodigd van € 12,6 mln.) verloopt via de reserve productiemiddelen openbare verlichting.

De desbetreffende aanbesteding in 2022 heeft tijdens de inlichtingenfase tot veel vragen geleid op basis waarvan uiteindelijk is besloten de aanbesteding op te schorten. Dit hangt enerzijds samen met de sterk gestegen marktprijzen én anderzijds met de onverwacht hoge extra kosten die vleermuisvriendelijke en “slimme” verlichting met zich meebrengen. Zo blijkt dat er voor de “slimme” software standaard voor 10 jaar abonnementskosten moeten worden betaald welk abonnement na 10 jaar dient te worden verlengd. Hiervoor zijn géén middelen voorzien. Momenteel wordt onderzocht of het niet goedkoper kan. Mogelijk zullen de uitgangspunten moeten worden bijgesteld en zal de aanbesteding opnieuw moeten worden opgestart.

Omdat het exploitatiebudget voor projecten aan genoemde reserve is toegevoegd én de marktprijzen sterk stijgen betekent dit dat de extra druk op projecten in de stad waarbij iets moet gebeuren m.b.t. openbare verlichting niet vermindert. De huidige marktsituatie leidt in de praktijk al vaak tot vertragingen ten gevolge van lange levertijden en prijsverhogingen.

Voor de openbare verlichting kunnen voor 2022 nog de volgende zaken worden gemeld.

- Er is een bijdrage geleverd aan diverse projecten, o.a. stop en drop, laadpalen en projecten met vervangingen van openbare verlichting zoals het Forumplein (Mecc).
- Op basis van een aanbesteding samen met de Provincie en de gemeenten Meerssen en Sittard-Geleen is per 1 april 2021 een nieuw onderhoudscontract voor de openbare verlichting gesloten.
- Er zijn in 2021 via het SSC raamcontracten gesloten met een viertal marktpartijen voor de duur van 2 jaar met 2 x 1 jaar een mogelijkheid tot verlenging.
- M.b.t. de energiekosten van de openbare verlichting is er in 2022 sprake van een prijsstijging die nog zal doorzetten in 2023.
- Wat betreft het in de leidraad opgenomen IV-schap is, mede t.g.v. gebrek aan capaciteit, weinig voortgang geboekt. Dit project beoogt integraal te gaan voldoen aan de voorschriften m.b.t. de aansluiting van elektrische installaties. Doelstelling hiervan is o.a. het verminderen van het aantal storingen en de verbetering van de veiligheid van de installaties voor de omgeving.

De kosten van het uitvoeren van de opgave uit leidraad openbare verlichting 2020 - 2024 worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit een reserve:

Reserve	Saldo 1 januari 2022	Saldo 31 december 2022
Openbare verlichting	€ 2,226 mln.	€ 2,845 mln.

Vastgoed

Inleiding

De gemeente Maastricht heeft gebouwen in eigendom en is verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van deze vastgoedportefeuille. Kwalitatief goed onderhoud is belangrijk omdat deze gebouwen een bijdrage leveren aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Het doel is het waarborgen van het vastgestelde onderhoudsniveau van alle gemeentelijke gebouwen. In onderstaande paragraaf wordt nader toegelicht hoe dit gebeurt. Allereerst wordt toegelicht uit welke categorieën het gemeentelijk vastgoed bestaat, het algemene beleidskader en de relevante thema's zoals duurzaamheid en toegankelijkheid. Vervolgens worden de ontwikkelingen en investeringen geschetst om dit ten slotte te vertalen in de financiële consequenties van het bouwkundig- en installatietechnisch onderhoud.

Algemeen

Het gemeentelijk vastgoed in de gemeente Maastricht omvat zes categorieën vastgoed, waarbij het maatschappelijk vastgoed drie subcategorieën kent:

1. Huisvesting voor de eigen bestuurlijke en ambtelijke organisatie;
2. Onderwijs (primair, speciaal en voortgezet);
3. Maatschappelijk vastgoed;
 - a. Culturele voorzieningen;
 - b. Welzijnsvoorzieningen;
 - c. Sportgebouwen en terreinen;
4. Overig vastgoed, onder andere commercieel vastgoed (woningen, winkels, kantoren);
5. Tijdelijk beheer van verworven gebouwen en gronden, objecten ten behoeve van de bouwgrondexploitatie;
6. Onbebouwde terreinen en parkeergarages (OOG).

Bebouwd ⁴	Gemeentelijke huisvesting	10 vastgoedobjecten
	Onderwijs (incl. gymnastiekzalen)	82
	Culturele voorzieningen	37
	Welzijnsvoorzieningen	zie culturele voorzieningen
	Sportgebouwen en terreinen	36
	Overig vastgoed o.a. commercieel en MECC	100
	Gebouwen en gronden tijdelijk beheer	*
Onbebouwd/ parkeergarages	Onbebouwde terreinen incl. overig (vml. NIEGG's)	901

* Zijn opgenomen in overige vastgoedcategorieën.

Het exploitatieresultaat is jarenlang verliesgevend geweest, o.a. vanwege het overwegend sociaal-maatschappelijke karakter van de vastgoedportefeuille en langdurige leegstand bij vooral incourant vastgoed dan wel als gevolg van vertraagde locatieontwikkelingen. Het resultaat over de jaren 2008 tot en met 2015 was gemiddeld € 0,380 mln. negatief per jaar variërend van € 0,8 mln. tot € 0,2 mln. Via het treffen van allerlei maatregelen in het beheer en exploitatie en het afstoten van (verliesgevende) objecten is er vanaf 2016 jaarlijks een positief bedrijfsresultaat bewerkstelligd. In 2022 is gebleken dat met name de stijgende materiaalkosten voor het onderhoud het positieve bedrijfsresultaat van de afgelopen jaren doet afnemen.

De rol van de vastgoedportefeuille is faciliterend en ondersteunend aan beleid dat geformuleerd wordt door de betreffende beleidssector die daarmee voorziet in een beleidsmatig bepaalde huisvestingsbehoefte. Daarnaast behelst de vastgoedportefeuille ook vastgoedobjecten die in het verleden aangekocht zijn ten behoeve van het realiseren van toekomstige strategische doeleinden (planontwikkeling).

Zoals aangegeven in het coalitieakkoord 2022-2026 werken we integraal aan de opgaven in de stad en zoeken we daarbij steeds naar koppelkansen op het gebied van vergroenen, klimaat, leefbaarheid, verkeersveiligheid en recreatie.

Algemeen beleidskader ten aanzien van onderhoud

Het *planmatig onderhoud* van het gehele vastgoed gebeurt binnen de gemeente op basis van meerjarige onderhoudsplanningen die zijn vastgelegd in een geautomatiseerd systeem. De planningen in dit systeem worden ieder 5 jaar geactualiseerd op basis van nieuwe gebouw- en installatie-inspecties. De laatste actualisatie heeft plaatsgevonden in 2020 zodat in de periode 2021-2025 met nieuwe actuele cijfers gewerkt kan worden. Per vastgoedobject wordt vastgelegd wat de huidige staat van onderhoud is en wat er jaarlijks aan werken dient te worden uitgevoerd om de

¹ Bron: MPGV 2020

onderhoudsstatus per vastgoedobject op *minimaal conditiescore 3 te behouden, e.e.a. volgens de wettelijke NEN-norm 2767*. Zodoende wordt voorkomen dat er op enig moment sprake is van achterstallig onderhoud. Conditiescore 3 betreft een redelijke kwaliteit waarbij incidenteel storingen kunnen optreden. Bij het reguliere (eigenaars)onderhoud wordt tevens rekening gehouden met het feit dat de gemeente voor een verduurzamingsopgave staat. Bij de her-inspecties in 2020 zijn ook de maatregelen ter verduurzaming in beeld gebracht waardoor duidelijk is welke investeringen er op de lange termijn noodzakelijk zijn om panden te verduurzamen. Met de huidige budgetten is de slag naar een duurzame portefeuille op lange termijn nog niet voor 100% mogelijk. Daar waar de budgetten het toelaten zullen vervangingen en vernieuwingen weliswaar duurzaam worden uitgevoerd maar om alle maatregelen te verankeren in zogenaamde DMJOP's (duurzame meerjarige onderhoudsplanningen) zal in de volgende raadsronde in 2025 expliciet om financiële middelen hiervoor gevraagd worden.

Dat de budgetten het nu niet toelaten om alle vastgoed 100% te verduurzamen neemt niet weg dat de gemeente, daar waar mogelijk, toch met duurzaam aan de slag gaat. In de paragraaf duurzaamheid wordt hier verder op ingegaan. Het aan te houden onderhoudsniveau op conditiescore 3, alsmede de onderhoudsplannen zelf, worden door de gemeenteraad 5-jaarlijks expliciet vastgesteld. De meest actuele plannen zijn in maart 2021 door de raad vastgesteld voor de periode 2021-2025.

Vastgoed in tijdelijk beheer, zijnde vastgoed dat is (of wordt) aangekocht voor planontwikkelingen wordt in beginsel niet meegenomen in de reguliere onderhoudsplanningen. Hiervoor geldt doorgaans een apart onderhoudsregime dat uitgaat van zeer sober en hooguit noodzakelijk (calamiteiten)onderhoud waardoor de conditiescore vergelijkbaar is met niveau 4, matige conditie.

Onderwijsgebouwen

Vanaf 1 januari 2015 is het onderhoud van de scholen in het primair onderwijs structureel overgeheveld naar de schoolbesturen. De gemeente zal geen aanvragen meer ontvangen voor een financiële bijdrage in de kosten van onderhoud. Een situatie die overigens sinds 2005 ook geldt voor het voortgezet onderwijs. De gemeente kan wel nog worden aangesproken op zogenaamde constructiefouten. Verder ligt er momenteel als gevolg van de ontstane COVID-19-situatie het vraagstuk rondom ventilatie voor en in hoeverre de bestaande klimaatinstallaties in schoolgebouwen daarin voldoende adequaat zijn. De VNG roept hierbij ook gemeenten op om hierbij de schoolbesturen de nodige ondersteuning te bieden, waaraan gevolg is gegeven.

Investeringen in onderwijshuisvesting gebeuren op grond van het Integraal Huisvestingplan (IHP). Hoofdzakelijk wordt in een IHP opgenomen wat de vraag, het aanbod en de spreiding is voor wat betreft onderwijshuisvesting, nu en in de toekomst, en rekening houdend met alle relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen. Als gevolg van de IHP's zullen een aantal schoolgebouwen de komende jaren vrijkomen en aan de gemeente in eigendom worden terug geleverd. De schoolgebouwen die afgelopen jaren aan de onderwijsbestemming zijn onttrokken en daarmee weer juridisch eigendom van de gemeente zijn, worden aan een bouwkundige NEN2767 inspectie onderworpen om de onderhoudstoestand te bepalen (minimaal niveau 3). Eventuele herstelwerkzaamheden en gemoeide kosten zijn voor rekening van het schoolbestuur.

Vervolgens worden deze panden al dan niet toegevoegd aan de gemeentelijke portefeuille BOG (bebouwd onroerend goed), opgenomen in het reguliere onderhoudsregime en zal een herbestemming (verkoop, verhuur of sloop) worden gezocht. Het IHP-budget betreft een investering uit middelen van het Meer Jaren Investeringsplan (MJIP), welke middelen jaarlijks worden niet geïndexeerd. Dit niet indexeren vormt een risico voor de benodigde IHP-budgetten. De kosten zullen immers ieder jaar stijgen maar de MJIP gelden zullen niet mee geïndexeerd worden.

Een ander risico voor de IHP-budgetten betreft de financiële uitgangspunten uit het IHP Kindcentra waarin diverse bijkomende kosten niet zijn verwerkt in de doorrekening (o.a. eventuele kosten voor verwerving, sloop, locatie-specifieke kosten, maar ook forse prijsontwikkelingen). Deze zijn veelal locatieafhankelijk. Deze eventuele bijkomende kosten waren bij de totstandkoming van het IHP

Kindcentra niet inzichtelijk. Daarom wordt per IHP-locatie/project een zogeheten business case opgesteld waarin ook de financiële haalbaarheid wordt onderzocht (de benodigde kosten vergeleken met het budget).

Onderhoudsniveau buiten- en binnensport

In het kader van het Spreidingsbeleid Buitensportaccommodaties (raadsnota februari 2018), waarin de visie van de gemeente Maastricht uiteen werd gezet ten aanzien van de toekomst van de bestaande buitensportaccommodaties, is een kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd. Hieruit is gebleken, dat het bestaande onderhoudsniveau van de gebouwde voorzieningen op basisniveau is (= veilig en functioneel). Dit staat gelijk aan de conditiescore 3 (volgens de NEN2767).

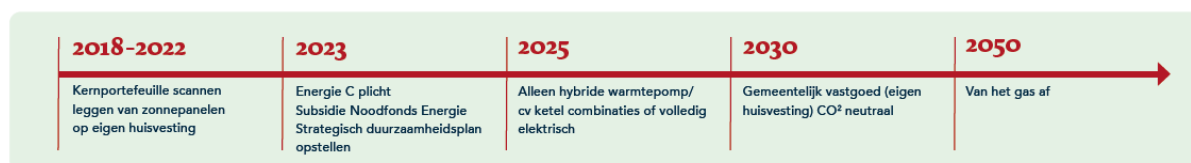
Ook voor de gemeentelijke binnensportaccommodaties (sporthallen, sport- en gymzalen) is er een meerjarig onderhoudsplan, waarbij het aanhouden van conditiescore 3 uitgangspunt is. Vertraging in keuzes en besluitvorming omtrent diverse binnensportaccommodaties (in de nog op te stellen Nota Toekomstbestendige Binnensportaccommodaties 2^e Tranche zijn er mede debet aan dat onderhoudsprogramma's worden vertraagd of in tijd naar achteren worden gezet. Op grond van de inspecties blijkt over het algemeen dat de onderhoudsstaat overwegend voldoende is maar er blijven kwetsbare situaties die nadere aandacht vragen. Het eigenarenonderhoud wordt in nauwe afstemming met de gebruiker, Maastricht Sport, uitgevoerd. Calamiteiten worden overigens altijd onmiddellijk opgepakt.

Verduurzaming gemeentelijke vastgoedportefeuille

Het verduurzamen van de vastgoedportefeuille is een speerpunt en vormt een zeer belangrijke factor in het beheer ervan. In de volgende paragrafen worden diverse zaken benoemd die hiervan onderdeel uitmaken.

Routekaart

Voor wat betreft duurzaamheid vormde voor 2022 het coalitieakkoord 2018-2022 het uitgangspunt voor de aanpak van de verduurzaming van de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht. De doelstellingen die hierin specifiek benoemd waren, zijn onder andere het plaatsen van zonnepanelen en het zijn van een 100% energie-neutrale gemeentelijke organisatie in 2030 als aanjager van de duurzame ambitie (pagina 17, doelstellingen 2018-2022). Landelijk zijn contacten gelegd met andere gemeenten en organisaties (onder andere Universiteit Maastricht) maar er is vooral aansluiting gezocht bij de routekaart verduurzaming vastgoed die door de VNG in samenwerking met het netwerk van Bouwstenen voor Sociaal voor overheden en organisaties is ontwikkeld om in Maastricht te komen tot een energie-neutrale gemeentelijke organisatie in 2030. Daarnaast dient Nederland gasloos te zijn in 2050. De routekaart kan als volgt grafisch worden weergegeven:

Insteek en vertrekpunt bij het volgen van een routekaart bestaat uit het plukken van het zogenaamde laaghangend fruit (dit zijn de te treffen duurzaamheidsmaatregelen met een terugverdientijd tot 10 jaar) door zowel de huurder als de eigenaar gevolgd door het uitvoeren van zwaardere maatregelen op de langere termijn (ten tijde van bijvoorbeeld natuurlijke vervangmomenten). Het plukken van het laaghangend fruit wil zeggen dat zowel de huurder als de eigenaar (gemeente) van een pand bekijken welke maatregelen ter verduurzaming genomen kunnen worden welke met geringe kosten binnen een termijn van 10 jaar kunnen worden terugverdiend. Deze termijn is voor alle partijen overzichtelijk te noemen.

In dit kader is in 2019 gestart met een inventarisatie van de gemeentelijke kernportefeuille (dat zijn 82 objecten exclusief onderwijs) waarbij gekeken is naar de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen

worden met een terugverdiertijd van minder dan 10 jaar waarbij er minimaal 2 labelsprongen per pand gemaakt kunnen worden. Hierna wordt e.e.a. grafisch verduidelijkt.

<p style="text-align: center;">82 panden (kernportefeuille)</p> <div style="text-align: center;"></div> <p style="text-align: center;">Doel minimaal 2 labelsprongen</p>	<p>Lange termijn maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none">• Glas vervangen door dubbel of tripple glas• Isolatie van daken• Plaatsen van warmtepompen (van het gas af) <hr/> <p>Korte termijn maatregelen</p> <ul style="list-style-type: none">• LED verlichting• Spouwmuur isolatie• Aanbrengen tijd klokken op CV installaties• Bewegingsdetectie aanbrengen op verlichting
---	--

Het is hierbij van belang om te vermelden dat bij het aanpakken van dit zogenaamde laaghangende fruit er geen sprake is van een klimaat-neutrale of CO₂-neutrale aanpak. Daar zijn meer en grotere financiële investeringen voor nodig.

Op basis van de inventarisatie van de kernportefeuille is in 2020 een plan van aanpak/uitvoering voorgelegd aan het college. Dit plan behelsde de kosten en doorlooptijd tot het, beperkt, verduurzamen (maken van 2 labelsprongen per pand) van de kernvoorraad waarbij ook gekeken wordt naar de kantoorpanden die per 2023 minimaal aan energielabel C moeten voldoen. Het college heeft op 7 juli 2020 besloten om deze voorgestelde aanpak (dus het uitvoeren van de beperkte maatregelen met een korte terugverdiertijd en het aansluiten bij de C-labelplicht) te gaan uitvoeren en de realisatie hiervan was gepland voor de periode 2021-2023. Diverse oorzaken hebben er echter voor gezorgd dat de oorspronkelijke planning vertraagd is. Hierop wordt later verder ingegaan.

De gemeente zou de maatregelen treffen en voor-investeren en de huurders betalen de aanpassingen middels een tijdelijke huurverhoging terug aan de gemeente. Hierdoor verloopt de investering voor de gemeente budgettair neutraal. In 2021 is vervolgens door een contractpartner gestart met het opstellen van daadwerkelijke offertes welke worden voorgelegd aan de huurders, om zo tot investeringen te komen die leiden tot verduurzaming van het vastgoed. Echter mede door COVID-19, maar ook door interne vertragingen bij de firma die voor de gemeente de offertes opstelt (en het feit dat leveranciers niet de mankracht hebben om alle opdrachten tijdig op te pakken), kende het offertetraject een langere doorlooptijd dan gewenst. Uiteindelijk zijn de aangevraagde offertes (van 6 huurders die in eerste instantie wilden meewerken) in Q4 2021 aangeleverd. Hierdoor is een vertraging van bijna een jaar opgetreden. In Q1 2022 is gestart met het contacteren van die huurders die aangegeven hebben mee te willen werken (en waarvan dus de offertes binnen zijn gekomen in Q4 2021) en werd verzocht tot vrijwillige medewerking in de verduurzaming van hun gehuurde object.

De medewerking tot op heden is zeer marginaal en bleef achter bij de verwachting. Voor slechts 20% van de panden hebben huurders in de loop van de tijd aangegeven te willen meewerken (in totaal 16). Een groot deel van de overige huurders hebben, met name vanwege de COVID-19 periode van de afgelopen jaren, weinig animo getoond.

Bij slechts 1 huurder zijn de werkzaamheden in het kader van de verduurzaming daadwerkelijk uitgevoerd, voor 5 andere huurders lopen op dit moment wel reeds offerte trajecten.

	Kernportefeuille (82)	Jaar van uitvoer	Verwachting in 2023
Plan van aanpak verduurzaming			
Uitgevoerd n.a.v. plan van aanpak	1	2022	6
Offertes beschikbaar n.a.v. plan van aanpak	5	Gepland in 2023	-

Nu het einde van de pandemie in zicht is, en thans de oorlog in Oekraïne mede debet is aan de daaruit volgende energiecrisis, zorgt deze nieuw ontstane situatie ervoor dat huurders het belang van verduurzaming nadrukkelijker zijn gaan inzien en de verwachting is dat dit een ommekeer in het project zal betekenen in de komende jaren.

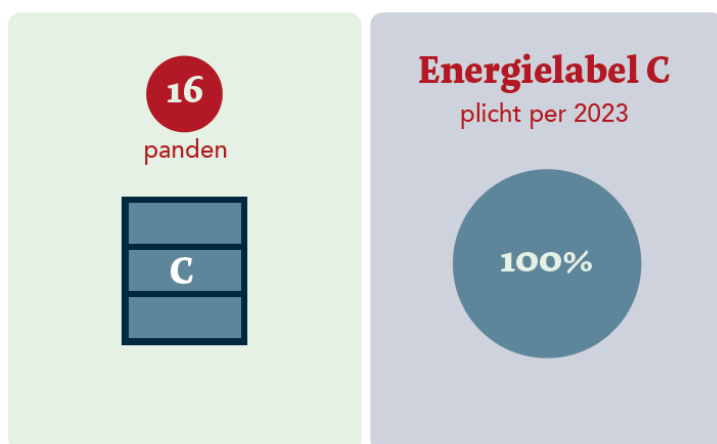
Noodfonds Energie

Om huurders verder tegemoet te komen worden er in 2023 een tweetal gemeentelijke subsidies beschikbaar gesteld. Voor de korte termijn is er een subsidieregeling energie Noodfonds 2022-2023 opengesteld waarmee organisatie een tegemoetkoming in energielasten kunnen aanvragen voor de periode 1 oktober 2022 t/m 31 maart 2023. In 2023 zal ook een tweede subsidieregeling middellange termijn worden opengesteld. De precieze inhoud hiervan is nog in ontwikkeling.

Buiten het verduurzamen middels de samenwerking met de huurders wordt verduurzaming op meerdere vlakken ter hand genomen. Zo geldt er wettelijk dat kantoorpanden van 2023 minimaal aan de kwalificatie energielabel C dienen te voldoen, om nog voor een dergelijke functie aangewend te mogen worden.

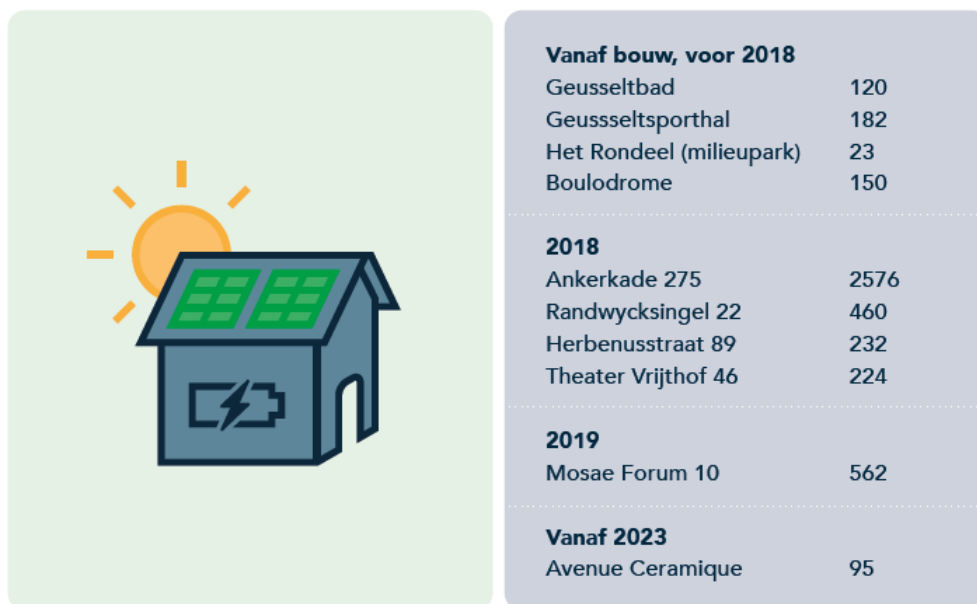
Energie C-labelplicht

Voor wat betreft de kantoorpanden verplichting voor het gemeentelijk vastgoed kan gemeld worden dat hier in 2023 aan voldaan wordt. Inmiddels zijn in december 2022 ook de laatste 2 objecten afgerond, zoals hierna te zien is:

Zonnepanelen op gemeentelijke huisvesting

Zoals vermeld stond in het coalitieakkoord 2018-2022 is de ambitie opgenomen om al het gemeentelijk vastgoed dienend voor huisvesting van de eigen bestuurlijke- en ambtelijke organisatie van zonnepanelen te voorzien. Hiervan kan gemeld worden dat dit een geslaagde operatie is geweest zoals te zien in de volgende weergave die het aantal zonnepanelen per pand laat zien:

Bovenstaande afbeelding laat verder zien dat, daar waar mogelijk, ook nieuw te bouwen gemeentelijke panden van zonnepanelen worden voorzien die niet tot gemeentelijke eigen huisvesting vallen (bijv. Boulodrome of Geusseltsporthal).

Voorts is het relevant te melden dat sinds 2022 in Europees verband verzekeraars flink aangescherpte eisen stellen aan het type dakisolatie, de opbouw van een dak en de technische installatie zelf. Deze eisen komen niet voort uit reguliere wet- en regelgeving doch zijn opgesteld door verzekeraars zelf n.a.v. Europese claims omtrent gemelde schades. In 2022 is er veelvuldig overleg gevoerd met verzekeraars, de branchevereniging voor dakisolatie en de tussenpersoon van de verzekeraar. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat verzekeraars nu, onder strikte voorwaarden, wel bepaalde types zonnepanelen toestaan op daken waar dat voorheen niet geaccepteerd werd, zij het dat de oplevering gepaard gaat met strikte keuringen die de veiligheid van de installatie zoveel mogelijk borgen. Bij het verder verduurzamen van de rest van de gemeentelijke pandenportefeuille met toepassing van zonnepanelen heeft deze situatie in de voortgang tot grote vertraging geleid.

Stimulering van huurders

Buiten de diverse plannen die de gemeente zelf uitvoert op het gebied van verduurzaming, worden huurders op meerdere vlakken actief betrokken bij de verdere bewustwording inzake duurzaamheid. Zo hebben in 2019 alle huurders een brief ontvangen die uitleg geeft over de mogelijkheden tot het plaatsen van eigen zonnepanelen en hoe de gemeente hieraan meewerkt. Door vernieuwde inzichten en vragen vanuit de markt (o.a. het leggen van zonnepanelen op gemeentelijke panden voor eigen gebruik (bruikleen), zullen de mogelijkheden herijkt worden en worden huurders in 2023 opnieuw geïnformeerd.

Verduurzaming op de lange termijn

Naast het uitvoeren van de 'korte termijn' maatregelen, het leggen van zonnepanelen op de eigen huisvesting en maatregelen om te voldoen aan de energielabel C-plicht, wordt ook gekeken naar het inpassen van duurzame vervangingsmaatregelen met een langere terugverdientijd (langer dan 10 jaar) in het MJOP (MeerJaren Onderhouds Planning) waardoor dit een zogenaamd DMJOP (Duurzame Meerjaren Onderhouds Planning) wordt. Het werken met een zogenaamde DMJOP zorgt ervoor dat verduurzaming op de lange termijn structureel verankerd wordt in het beheer en onderhoud van het vastgoed van de gemeente Maastricht.

Bij de her-inspecties groot onderhoud in 2021 zijn van de kernportefeuille indicatief de kosten voor lange termijn maatregelen in het vastgoedbeheersysteem geplaatst om deze wel al inzichtelijk te hebben.

Om te komen tot een volledig klimaat-neutrale portefeuille is evenwel nog aanvullend onderzoek noodzakelijk. Daarvoor dienen evenwel aanvullend financiële middelen vrijgemaakt te worden om de verduurzaming op de lange termijn structureel te waarborgen binnen het beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed.

In het coalitieakkoord 2022-2026 zijn inmiddels aanvullend gelden vrijgemaakt (€ 0,500 mln.) om de gehele portefeuille te onderzoeken. De huidige budgetten zijn ontoereikend om klimaat-neutraliteit te bereiken. Hiervoor zijn aanvullende budgetten noodzakelijk.

Ongeacht het voorgaande vindt er -daar waar mogelijk- bouwkundige isolatie plaats, worden cv-ketels vervangen door (warmtepomp voorbereide) hr-ketels en wordt verlichting vervangen door LED. Een greep van reeds doorgevoerde en toegepaste duurzaamheidsmaatregelen uit afgelopen coalitieperiode wordt geschetst in onderstaande tabel:

Maatregel	Toegepast in aantal panden
CV ketels vervangen door HR ketels	55
Daken vernieuwd waarbij dak isolatie is toegepast	8
LED verlichting	18
Noodverlichting	15
Spouwmuur isolatie toegepast	1

Tot slot zij gemeld dat in het kader van 'Nederland van het gas af in 2050' diverse technologische ontwikkelingen nauwgezet in de gaten gehouden. Dit betekent voor Maastricht in elk geval dat vanaf 2019 gasloos wordt toegepast voor zover mogelijk en dat bij cv-ketels die aan vernieuwing toe zijn, deze vervangen worden door hybride ketels, welke aangesloten kunnen worden op warmtepompen of zonnecollectoren. De markt is momenteel nog te zeer in beweging om nu in te zetten op één standaardoplossing.

Verduurzaming door middel van circulariteit en het inzetten van de CO2 prestatieladder

Verduurzamen gebeurt niet alleen door middel van een bouwkundige- en installatietechnische aanpak van het vastgoed. Ook indirecte maatregelen worden gewogen en daar waar mogelijk meegenomen. Zo wordt een lagere CO2-uitstoot niet alleen bereikt met minder energieverbruik van een pand. Dit wordt ook bereikt door circulariteit toe te passen bij verbouw of nieuwbouw. Het beleid omtrent circulariteit wordt in de komende jaren verder vormgegeven.

Toegankelijkheid

In het coalitieakkoord 2018-2022 is aangegeven dat Maastricht een inclusieve stad wil zijn. De optimale toegankelijkheid van gebouwen waar de gemeente voor verantwoordelijk is, is daarbij als doelstelling opgenomen. Op 14 juli 2016 trad in Nederland het 'VN-verdrag handicap' in werking. In de Maastrichtse Inclusie Agenda 2019-2022 is aangegeven hoe de gemeente Maastricht streeft naar een inclusieve stad. Niet alle voorzieningen in de gemeente hoeven direct toegankelijk te zijn, het gaat om een geleidelijke verbetering. Stapsgewijs wordt hieraan gewerkt. In 2018 is begonnen met het opstellen van een Integraal Screeningsinstrument Toegankelijkheid om de benodigde maatregelen in kaart te brengen. In 2019 is er een pilot gestart om het integrale screeningsinstrument Toegankelijkheid uit te voeren bij 10 gemeentelijke openbare gebouwen. In 2020 zijn 10 gemeentelijke panden gescreend en in 2021 is een plan van aanpak opgesteld ter uitvoering van de bouwkundige aanpassingen om de toegankelijkheid van de 10 gemeentelijke panden te verbeteren en te komen tot een aanpak voor de overige portefeuille. Hierbij kan men denken aan bewegwijzering, mindervaliden toiletten, liften, trapleuningen etc. Dit plan van aanpak is ter besluitvorming aan het college en de raad voorgelegd in 2021. In 2022 hebben er geen werkzaamheden in het kader van

toegankelijkheid plaatsgevonden. De uitvoering van de maatregelen om toegankelijkheid te verbeteren voor de 10 gemeentelijke panden is voorzien in 2023.

Ontwikkelingen/investeringen

Er vinden diverse significante investeringen plaats in de specifiek onderscheiden vastgoedsegmenten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze investeringen vinden plaats om de panden in kwantitatief en kwalitatief opzicht op niveau te houden. Bedoelde segmenten zijn onderverdeeld in a.) bebouwd onroerend b.) onderwijs, c.) sport waarbij de investeringen op hoofdlijnen worden omschreven. Per segment zijn de investeringen toegelicht

a.) Bebouwd Onroerend Goed (algemeen)

Bij de Bebouwd Onroerend Goed portefeuille is er sprake van rendabele investeringen in samenwerking met de huurders. Enkele voorbeelden hiervan zijn de grootschalige verbouwingen van het MECC en Centre Ceramique. Na diverse verbouwingen in de Timmerfabriek, waarbij het nieuwe filmhuis Lumiere in 2016 is opgeleverd en in 2019 de Muziekgieterij, wordt er nu een invulling gezocht voor het Timmerfabriek-Zuid gedeelte. In 2022 is uit onderzoek gebleken dat er in het kader van het uit te voeren dak onderhoud in de Timmerfabriek zonnepanelen kunnen worden aangebracht. De uitvoering van dit dak onderhoud zal naar verwachting in september 2023 opgestart worden en zal enkele maanden in beslag nemen. Daarnaast hebben er kleinschalige inpandige verbouwingen plaatsgevonden zoals bij Statensingel 9-11, Boschstraat 45 en Boschstraat 58 om de panden geschikt te maken voor toekomstige verhuringen.

b.) Onderwijs

Primair onderwijs

Investeringen in (vervangende) nieuwbouw en renovatie van onderwijshuisvesting gebeuren langs de beleidslijn van de uitvoering van de IHP's basisonderwijs, speciaal- en voortgezet (speciaal) onderwijs. De raad heeft op 17 december 2019 het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs en Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 vastgesteld. De gemeente heeft destijds een bedrag van ruim € 45 mln. gevoteerd in de verbetering van de huisvesting van het primair onderwijs, zowel in renovatie, in eventuele uitbreidingen en in nieuwbouw. Bij het vaststellen van het IHP Kindcentra (primair en speciaal onderwijs) in december 2019 door de raad was al bekend dat het beschikbare IHP-budget (MJIP) van € 45 mln. niet toereikend zou zijn. Niet alleen is het budget in het MJIP niet geïndexeerd, maar tevens voorziet de onderwijshuisvestingsverordening niet in bekostiging van locatie specifieke onderdelen, zoals als het afboeken van boekwaarden, sloopkosten, grondaankopen, inzet van projectbegeleiding en ook niet voor bijzondere omstandigheden zoals restauratiekosten en inefficiënt gebouwgebruik bij monumentale gebouwen. In 2023 zal een actualisatie van het IHP Kindcentra worden uitgewerkt, waarvoor naast de resterende MJIP middelen, een extra investeringsbedrag van naar verwachting ca. € 26 mln. benodigd is.

BENG en Programma van Eisen Frisse Scholen

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 26 februari 2019 besloten om duurzaamheidsinvesteringen bij de realisering van Bijna Energie Neutrale (Onderwijs)Gebouwen (BENG), vooruitlopend op deze toekomstige wetgeving, voor rekening van de gemeente nemen. Dit geldt ook voor de richtlijn Programma van Eisen Frisse Scholen (klasse B). In geval van renovatie worden deze kwalitatieve eisen zo veel als mogelijk nagestreefd onder de voorwaarde dat schoolbesturen eveneens een bijdrage leveren in deze investering vanuit hun besparingen in de exploitatie als gevolg van deze gemeentelijke investeringen in het verduurzamen van schoolgebouwen. De raad heeft ook aangegeven dat voor de scholen waar nieuwbouw aan de orde is, naast de BENG-norm, ook ENG (volledig energieneutraal) in een scenario uitgewerkt dient te worden. En dat dit, in samenwerking met schoolbesturen en eventuele andere partijen, bij nieuwbouw het uitgangspunt zou moeten zijn. Aan dit raadsbesluit wordt op dit moment uitvoering gegeven bij de lopende projecten zoals vermeld in de eerste paragraaf 'primair onderwijs'.

Voortgezet onderwijs

Om te komen tot geschikte huisvesting voor het voortgezet onderwijs moet een integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs worden opgesteld. Dit IHP Voortgezet Onderwijs (IHP VO) wordt naar verwachting in 2023 aan de raad voorgelegd. Of dit ook daadwerkelijk realiseerbaar is, is afhankelijk van de besluitvorming binnen Stichting LVO. LVO heeft zich laten adviseren door een onafhankelijk commissie, de commissie ARVO 2040. Het adviesrapport is inmiddels opgeleverd en beschrijft een ontwikkelrichting voor het onderwijsaanbod in de stad. Deze ontwikkelrichting moet vertaald worden naar de consequenties voor onderwijshuisvesting.

Voor het internationaal voortgezet onderwijs is met betrekking tot het United World College Maastricht (UWCM) reeds een voorbereidingskrediet verleend van € 0,500 mln. in het Programma 2018 om de uitbreidingsmogelijkheden te onderzoeken. Deze mogelijkheden zijn inmiddels verkend. Door het toenemend aantal leerlingen is uitbreiding noodzakelijk. Dit kan op de bestaande locatie gerealiseerd worden. UWCM heeft inmiddels een aanvraag ingediend hetgeen in een apart voorstel aan de raad zal worden voorgelegd.

(Primair- en Voortgezet) Speciaal Onderwijs

De spreiding van het speciaal onderwijs maakt onderdeel uit van de actualisatie van het IHP Kindcentra, zoals hierboven aangegeven. In het huidige IHP is aangegeven dat voor het speciaal onderwijs de Campus Special Needs West wordt gerealiseerd waarin plaats is voor alle leerlingen met een uitgebreidere ondersteuningsbehoefte. In de actualisatie IHP zal nader bekeken worden of dit scenario nog steeds wenselijk is. Binnen het IHP VO wordt de huisvesting van het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) onderzocht. Gekeken wordt naar de mate van inclusie (integreren in de reguliere VO-setting) en in hoeverre er nog afzonderlijk specifieke huisvesting benodigd is voor deze doelgroep. Er is recent een convenant afgesloten tussen het voortgezet onderwijs en het primair onderwijs -inclusief speciaal onderwijs- voor het uitvoeren van een gezamenlijke agenda voor zo inclusief mogelijk onderwijs (school-in-school concepten, verbetering van begeleiding en een warme overdracht). Deze plannen moeten nog verder geïmplementeerd worden. Maastrichtse scholen hebben daarnaast de ambitie uitgesproken, dat vso-leerlingen in principe een diploma behalen op een vo-school⁵.

c.) Sport

In 2013 is de Sportnota 2020 vastgesteld. Ten aanzien van buitensportaccommodaties blijft de ambitie van het spreidingsbeleid met betrekking tot de pijler 'accommodaties' ook voor 2022 en verder overeind. Wel wordt de uitvoering afhankelijk gesteld van de mogelijkheden en initiatieven die zich aandienen. Daarbij rekening houdend met het volgende:

- Op 23 juni 2020 heeft het college besloten, als gevolg van het onderzoek naar het 'dwingend uitvoering geven aan het spreidingsbeleid buitensport', deze bezuinigingsmaatregel in te trekken. Het gevolg daarvan is dat de sportparken Wolder en Daalhof de komende 20 jaar blijven voortbestaan, dat de kosten daarvan worden gedekt uit het regulier budget buitensport van Maastricht Sport en dat de erfpachtrechten ten aanzien van de kleedclublokalen met 20 jaar worden verlengd. Dit is inmiddels opgepakt in samenwerking met de betreffende verenigingen; afronding volgt in 2023.
- De sportparken Zuid (De Heeg), Heerderdwardsstraat, Akersteenweg/Oude Molenweg en Toustruwe zijn inmiddels aan hun sportbestemming onttrokken. Voor deze locaties zijn nieuwe invullingen gevonden. Medio 2022 is voetbalclub IBC'03 (sportpark Itteren) opgeheven, hetgeen heeft geleid tot de terugkeer van deze locatie naar Vastgoed. Er loopt een onderzoek naar herinvulling. Ter voorkoming van kraken is het kleedclubgebouw ondergebracht bij een leegstandsbeheerder.

⁵ Adviesrapport Commissie Advies Route Voortgezet Onderwijs (ARVO), maart 2023.

Ten aanzien van zwembad de Geusselt is de verwachting dat met de huidige reservering groot onderhoud op een adequate wijze het planmatige (dus voorziene) onderhoud kan worden uitgevoerd. Hierbij dient aangetekend te worden dat het Geusseltbad in de afgelopen jaren een aantal onvoorziene uitgaven heeft gekend, ook nu zijn er enkele onvoorziene zaken van technische aard die in 2023 verder opgepakt worden. Het betreft onder meer aspecten die verband houden met ontwerptechnische tekortkomingen (zoals het condensprobleem). Daarnaast geldt dat diverse planmatige onderhoudstaken, die vanwege o.a. noodzakelijke sluiting van het zwembad om praktische redenen gebundeld moeten worden uitgevoerd, deels naar voren worden gehaald uit de MJOP. In 2022 is gestart met een inventarisatie en planning, uitvoering is voorzien voor eind 2024.

Voor wat betreft het Geusseltstadion geldt dat er een onderzoek naar constructieve veiligheid loopt waarvan het definitieve resultaat vóór 1 april 2023 bekend moet zijn.

De haven van de watersportverenigingen MCC en MWC (erfpacht) dient elke 10 jaar uitgebaggerd te worden om voldoende vaardiepte te behouden.

De kosten daarvan worden op basis van eertijds geraamde kosten -oorspronkelijk 50/50- gedragen door de gemeente en de beide watersportverenigingen (via de jaarlijkse erfpachtcanons). Recent is de haven gebaggerd, dit project werd eind Q1-2022 bij aanvang van het nieuwe watersportseizoen, afgerond. Daarbij wel de aantekening dat het verste deel van de haven in overleg met betrokkenen niet is uitgebaggerd omdat enerzijds de diepte nog voldoende was voor de boten die daar liggen en anderzijds omdat dat slib "niet-toepasbaar" is (en afgevoerd zal moeten worden naar de 2^e Maasvlakte, dat is kostbaar en was niet binnen het gegeven tijdsbestek te regelen). Datzelfde verre deel van de haven slibt nu eenmaal niet zo sterk aan als de havenmonding. Afspraak met de watersportverenigingen is dat we over circa 5 jaar bekijken of de situatie dan nog ongewijzigd is. Zo ja, dan wordt dit deel van de haven meegenomen wanneer er omstreeks 2031-2032 weer wordt gebaggerd. Zo nee, dan wordt dat deel over circa 5 jaar uitgebaggerd. Om deze reden is aangekaart dat het restant van de voorziening moet worden gereserveerd voor toekomstig baggerwerk, hetzij over 5 jaar (wegens onvoorziene meerkosten) hetzij over 10 jaar (wegens enorm gestegen kosten waarvan het risico bij de gemeente ligt).

Financiële consequenties

Om de kosten van het planmatig onderhoud op te vangen zijn er diverse voorzieningen gevormd. Per jaar wordt het benodigde bedrag aan onderhoudskosten onttrokken van de betreffende voorziening. Jaarlijks wordt de voorziening gevoed middels een storting uit de begroting (exploitatie). Onderstaand wordt per taakveld aangegeven wat de dotatie per voorziening is. De uitgevoerde her-inspecties in 2020 hebben tot een herijking van de dotaties in de voorzieningen geleid in 2021. Daarbij wordt er een zichtbare aansluiting met de programmabegroting op taakveldniveau gemaakt, conform de eisen van de BBV en hiermee wordt inzicht gegeven in de meerjarenonderhoudsplanningen die 4-jaarlijks aan de raad ter vaststelling voorgelegd worden. De meeste voorzieningen kennen een oplopend saldo in de komende jaren. Dit komt met name doordat er 'gespaard' wordt voor grote onderhoudsuitgaven in de toekomst.

Voor correctief- en mutatie-onderhoud zijn middelen beschikbaar gesteld in de exploitatie. Voor het planmatig onderhoud van de hierboven uiteengezette gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn de volgende voorzieningen beschikbaar:

Voorziening preventief onderhoud bebouwd onroerend goed:

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Deze voorziening wordt vanuit meerdere pandexploitaties (en dus ook taakvelden gezien de verschillende soorten functies die de panden vervullen) gevoed. Er is gekozen om 1 totaalvoorziening voor de totale portefeuille te hanteren en niet per pand.

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 0	€ 2.443.821*	€ 2.443.821	€ 0

* Uitsplitsing storting 2022 per taakveld:

Taakveld 0.3: Beheer overige gebouwen en gronden	€ 1.593.412
Taakveld 0.4: Overhead (gemeentelijke huisvesting)	€ 467.853
Taakveld 1.1: Crisisbeheer en brandweer	€ 57.392
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	€ 8.378
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	€ 1.913
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	€ 167.110
Taakveld 5.4: Musea	€ 34.418
Taakveld 5.6: Media	€ 103.071
Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria	€ 10.274
Totale storting	€ 2.443.821

De storting conform MJOP is € 2.000.000. Vanwege het tekort in de voorziening is er een extra storting in de voorziening gedaan ter hoogte van € 443.821.

Voorziening preventief onderhoud stadion Geusselt:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 420.715	€ 84.987	€ 6.718	€ 498.984

Voorziening preventief onderhoud binnensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 1.157.979	€ 338.949	€ 338.211	€ 1.158.717

Deze storting bestaat uit de reguliere storting van € 280.000 conform MJOP en wordt verhoogd met SPUK-bijdrage van € 58.949.

Voorziening preventief onderhoud buitensport:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 353.232	€ 78.531	€ 241.180	€ 190.583

Deze storting bestaat uit de reguliere storting van € 65.000 conform MJOP en wordt verhoogd met SPUK-bijdrage van € 13.531.

Voorziening preventief onderhoud Geusseltbad:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 1.556.426	€ 195.588	€ 143.667	€ 1.608.347

Deze storting bestaat uit de reguliere storting van € 185.000 conform MJOP en wordt verhoogd met SPUK-bijdrage van € 10.588.

Voorziening preventief onderhoud jachthaven St. Pieter:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 365.523	€ 43.350	€ 184.243	€ 224.630

Voorziening frictiekosten af te stoten gymzalen:

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Deze voorziening wordt niet meer jaarlijks gevoed maar alleen gebruikt om de kosten met betrekking tot frictiekosten afgestoten gymzalen op te vangen. Deze voorziening is hier destijds eenmalig voor gevormd.

Saldo 1-1-2022	Storting 2022	Onttrekking 2022	Saldo 31-12-2022
€ 56.826	€ 0	€ 2.886	€ 53.940

Grondbeleid

Algemeen

Grond- en vastgoedbeleid zijn beide ondersteunende disciplines voor de realisatie van gemeentelijke (beleids)doelstellingen en maken onderdeel uit van een breder scala instrumenten (net als bijvoorbeeld bestemmingsplannen). Beleidskeuzes gaan vooraf aan de inzet van instrumenten voortkomend uit het grond- en vastgoedbeleid in relatie tot aan- en verkoop van gronden en vastgoed. Bij grondbeleid gaat het vaak om beleidskeuzes met betrekking tot ruimtelijke doelstellingen, samenhangend met stedelijke ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen en grote projecten. Bij vastgoedbeleid gaat het om beleidskeuzes over de manier waarop de gemeente haar vastgoed inzet op zodanige wijze dat de gemeentelijke (huisvesting)doelen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk gerealiseerd worden. Denk aan verhuur op commerciële- of kostprijsdekkende basis. Om Maastricht toekomstbestendig te maken en te houden is een duurzaam gemeentelijk grond- en vastgoedbeleid van groot belang.

Komst omgevingswet

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Ook de regelgeving met betrekking tot grondeigendom c.q. de instrumenten van het grondbeleid worden opgenomen in de Omgevingswet. Het gaat dan onder andere om de instrumenten voorkeursrecht gemeenten, onteigening, kostenverhaal en kavelruil.

Het wettelijk instrumentarium voor de toekomstige inrichting van de fysieke woon- en leefomgeving ondergaat op bepaalde punten een aanmerkelijke verandering. Zo komen er nieuwe instrumenten voor de ruimtelijke planvorming waaronder de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. Daarnaast wordt bijvoorbeeld ook de onteigeningsregelgeving ingrijpend gewijzigd en zijn er ook veranderingen ten aanzien van het gemeentelijk kostenverhaal bij locatieontwikkeling

Vigerende beleidskaders

Omgevingsvisie Maastricht 2040

Met het oog op de invoering van de Omgevingswet is in oktober 2020 de Omgevingsvisie Maastricht 2040 vastgesteld. Dit is hét beleidsdocument waarin beschreven staat hoe we de fysieke leefomgeving van Maastricht willen ontwikkelen en beheren tot 2040. Deze Omgevingsvisie heeft de structuurvisie Maastricht 2030 vervangen. De Omgevingsvisie vormt samen met de Economische visie, Sociale visie, Cultuurvisie en de Stadsvisie (die leidend is voor de vier hiervoor genoemde visies) het lange termijnperspectief voor de stad. De huidige Omgevingsvisie (Omgevingsvisie Maastricht 2040) zal naar verwachting rond 2024 worden geactualiseerd. Bij deze actualisatie zal ook rekening worden gehouden met de (fysieke doorvertaling van) de geactualiseerde Stadsvisie, Economische en Sociale visie.

Kadernota grond- en vastgoedbeleid

In de Kadernota grond- en vastgoedbeleid zijn de algemene uitgangspunten van het grond- en vastgoedbeleid opgenomen. Het grond- en vastgoedbeleid is een ondersteunend middel om ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren. Met de Kadernota geeft de gemeente aan op welke wijze en met welke instrumenten zij uitvoering wenst te geven aan de opgaven en ambities in de fysieke leefomgevingen en huisvestingsvraagstukken.

Mede gelet op de aanstaande inwerkingtreding van de Omgevingswet en de vastgestelde Omgevingsvisie Maastricht 2040 is de Kadernota grond- en vastgoedbeleid uit 2012 herzien. De herziening van de Kadernota is op 27 september 2022 vastgesteld door de raad.

Met de geactualiseerde Kadernota beogen we de instrumenten van het grond- en vastgoedbeleid zodanig in te zetten dat onze ambities en opgaves in de fysieke leefomgeving van Maastricht, zoals onder meer vastgesteld in de gemeentelijke Omgevingsvisie en het Coalitieakkoord 2022-2026, optimaal gerealiseerd kunnen worden.

In de Kadernota wordt de basis gelegd voor een verdergaande integrale afweging door bij nieuwe (locatie)ontwikkelingen naast de brede financiële gevolgen die ontstaan door de ontwikkeling ook de beoogde maatschappelijk impact van de ontwikkeling in beeld te brengen.

De rol van de gemeente ten aanzien van ontwikkelingen wordt voortaan situationeel bepaald (situationeel grondbeleid), hierdoor kan maatwerk worden geleverd. Het grond- en vastgoedbeleid biedt hiermee een effectief en flexibel kader om te sturen en handelen waar dat nodig is. Een pro-actief aankoopbeleid aangevuld met strategisch aankoopbeleid ondersteunt hierbij.

In de Kadernota wordt ook nog op andere onderwerpen nader ingegaan, waarnaar korthedshalve zij verwezen (niet limitatief),

met betrekking tot grondbeleid:

- publiek private samenwerking (PPS);
- gronduitgifte en grondprijzenbeleid;
- faciliteren private initiatieven;
- kostenverhaal;
- besluitvormingsprocedure, kaderstelling en controle;

met betrekking tot vastgoedbeleid:

- kostendekkende gemeentelijke vastgoedexploitatie;
- wijze van berekening kostprijsdekkende huur;
- verkoop van vastgoedobjecten (panden);
- meerjarig planmatig onderhoud vastgoed (MJOP);
- kaders en besluitvormingsproces met betrekking tot vastgoedinvesteringen,
- en ook enkele beleidsmatige grond- en vastgoedgerelateerde thema's, zoals o.a. verduurzaming, toegankelijkheid en leegstandsbeheer.

Grond- en vastgoedbeleid in relatie tot de programma's

Door middel van grondexploitatie (bouwterreinen in projecten) en faciliteren in gemeentelijke vastgoed accommodaties wordt bijgedragen aan de maatschappelijke effecten zoals deze zijn opgenomen in de diverse programma's van deze jaarrekening. Naast het specifieke Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stadsvernieuwing (taakveld 8.2 Grondexploitatie), wordt tevens bijgedragen aan het realiseren van effecten op het gebied van:

- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat doordat mede middels het gemeentelijk Grond- en Vastgoedbeleid kan worden voorzien in de beschikbaarstelling van gronden en vastgoedobjecten, welke bijdragen aan de totstandkoming van de robuuste structuren ten behoeve van een duurzame bereikbare stad. Te denken valt hierbij aan, de ontwikkeling stationslocatie Stad en Spoor, P&R-voorzieningen;
- Programma 3 Economie doordat mede via de grondexploitatie bedrijventerreinen worden aangelegd (revitalisering Beatrixhaven, bedrijventerrein Maastricht-Zuid) en (verbouwings)investeringen worden gedaan in locaties voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld MECC, Health Campus) waardoor werkgelegenheid voor de stad en regio kan worden gerealiseerd. Voorts wordt voorzien in mogelijkheden tot vestiging van de mode- en creativiteitsindustrie. Door inzet van gemeentelijk vastgoed wordt ruimte geboden aan startende ondernemingen, zoals de huisvesting van Qeske aan de Francois de Veyestraat 8.

- Programma 4 Onderwijs doordat mede via grondexploitatie terreinen en via inzet/verkoop van gemeentelijke vastgoedaccommodaties worden gefaciliteerd ten behoeve van onderwijsvoorzieningen. Te denken valt aan realisatie van diverse integrale kindcentra, zoals: kernkindcentrum Maastricht-West (Belfort) en kernkindcentrum Maastricht Oost (De Groene Loper), alsmede aanstaande ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Een en ander met het oog op het tot stand komen van een goed onderwijsklimaat in Maastricht;
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie. Bij sport doordat mede via grondexploitatie terreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat sportaccommodaties worden aangelegd en dat voorzien wordt in de realisatie van binnen- en buitensportaccommodaties (bijvoorbeeld nieuwbouw van voorzieningen voor bewegingsonderwijs, te weten gym- en sportzalen bij de nieuw te realiseren IKC's, maar ook Bikepark De Heeg). Cultuur doordat via inzet van gemeentelijk vastgoed ontwikkelingen in deze sector worden gefaciliteerd ten behoeve van het versterken van de aanwezigheid van (kunst)instellingen en kunstproducenten en via nieuwbouw en beheer van vastgoedaccommodaties voor kunst- en cultuurvoorzieningen. Te denken valt hier aan Timmerfabriek, de gewenste middenzaal voor theatervoorstellingen en Centre Céramique (Kumulus);
- Programma 6 Sociaal domein doordat mede via grondexploitatie bouwterreinen worden vervaardigd waarmee gefaciliteerd wordt dat welzijnsaccommodaties (zoals gemeenschapshuizen) gerealiseerd kunnen worden en door middel van gemeentelijk vastgoedbeheer accommodaties (maatschappelijk vastgoed) ter beschikking kunnen worden gesteld ten behoeve van bijvoorbeeld welzijnsorganisaties, zoals noodopvang asielzoekers, en dag- en nachtopvang opvang dak- en thuislozen, etc.;
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu doordat mede middels grondexploitatie en gronduitgifte ten aanzien van nieuwbouwprojecten duurzaamheids- en milieuvriendelijke maatregelen worden bedongen en dat in het kader van nieuwbouw en bouwkundig onderhoud van gemeentelijk vastgoed maatregelen worden getroffen op het gebied van duurzaamheid, zoals bijvoorbeeld, A-labeling bij nieuwbouw, aanbrengen energiezuinige installaties in gemeentelijke gebouwen, het (laten) aanleggen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed en het realiseren van zonneweides in Lanakerveld en op de Belvédèreberg, teneinde de doelstellingen van klimaatneutraal Maastricht te kunnen behalen;
- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing doordat mede middels grondexploitatie (realisatie bouwterreinen) en de in de bijlage vermelde projecten (bijlage 10 Grootstedelijke projecten) onder meer uitvoering wordt gegeven aan de volkshuisvestingsbehoefte in de diverse woningsegmenten (van sociale woningbouw tot woningbouw in de vrije sector) van Maastricht en regio alsmede aan het versterken van de kwaliteit en variatie in woonmilieus in de herstructureringsbuurten en uitleglocaties.

Ontwikkelingen

Algemeen

De Nederlandse economie kwam in 2020, voornamelijk door de coronapandemie tot stilstand en er was sprake van een krimp. Volgens het CBS is de Nederlandse economie zowel in 2021 als 2022 weer gegroeid. Groei dan wel krimp van de economie betekent niet automatisch dat meer of minder (bouw)gronden worden verkocht en dat grondprijzen zullen stijgen of dalen. Er zijn veel meer factoren van invloed op grondprijzen en grondverkoop.

De markt voor gebiedsontwikkeling is het afgelopen jaar sterk opgeschud door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne. De door de Europese Unie ingevoerde Rusland-boycot leidde ertoe dat veel landen, waaronder Nederland, kampen met problemen van gas- en olietoevoer. Dit zorgt voor hoge energiekosten en daarmee voor hogere kosten in de grond-, weg- en waterbouw (GWW kosten) en bouwkosten. Ook zijn zowel de inflatie als de hypotheekrente aanzienlijk gestegen in een korte tijd, wat leidt tot hogere maandlasten van huishoudens. Dit zet de betaalbaarheid van woningen onder

druk. Deze ontwikkelingen hebben effecten op gebiedsontwikkeling en grondexploitaties⁶.

De afzwakende nieuwbouwprijzen en stijgende bouwkosten leiden tot een daling van de theoretische waarde van bouwgrond. De onzekerheid op de woningmarkt is nog niet uit de lucht, vanwege het teruglopende opbrengstenpotentieel en de onzekere toekomst van kostenniveaus, die druk uitoefent op de haalbaarheid van veel bouwprojecten⁷.

Met betrekking tot de woningbouwgronden in Maastricht is de laatste jaren een positieve groei te zien. Ondanks de Corona pandemie heeft deze groei ook gedurende 2022 doorgezet. Voor de stand van zaken van deze projecten verwijzen wij naar de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2022 (MPGV 2022).

Het effect van de coronacrisis op de vastgoedportefeuille van de gemeente Maastricht is dat de gemeente in 2020 is gestart met het aanbieden van huurbetalingsregelingen en het opschorten van huurinvordering bij de huurders van gemeentelijk vastgoed. Verder werd de mogelijkheid geboden om huuruitstel aan te vragen voor de periode 15 maart 2020 tot en met 31 maart 2022.

Het college heeft op 6 april 2021 een huurkortingsregeling vastgesteld voor de commerciële verhuur van gemeentelijk vastgoed voor de periode 15 maart 2020 t/m 31 maart 2021. Deze huurders of erfpachters konden in aanmerking komen voor een huurkorting indien ze het gehuurde niet of slechts beperkt hadden kunnen gebruiken als gevolg van de door de overheid opgelegde coronamaatregelen en sprake was van meer dan 30% omzetverlies ten opzichte van 2019.

In zijn arrest van 24 december 2021 heeft de Hoge Raad bevestigd dat de coronamaatregelen als een onvoorziene omstandigheid moeten worden aangemerkt en er om die reden onder nadere voorwaarden aanleiding is om de huurprijs te verminderen. Bij ca. 20 van de 180 commerciële huurders van gemeentelijk vastgoed is van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

Daarnaast was de verwachting dat de prijsstijgingen op het gebied van energie, de inflatie en mogelijk stijgende huurindexering (CPI) voor aanvullende risico's konden zorgen waardoor huurders wellicht nog verder in de problemen kunnen komen. Inmiddels zijn hier maatregelen voor getroffen. Op 16 januari 2023 is het Noodfonds Energiekosten opengesteld waardoor de huurders van gemeentelijk vastgoed een bijdrage van 75% in de dekking van de stijgende energiekosten kunnen krijgen voor een periode van 6 maanden en wordt er aan verduurzamingsmaatregelen voor de middellange termijn gewerkt. Daarnaast heeft het college (collegebesluit 7 februari 2023) voor de huurders van maatschappelijk vastgoed eenmalig een andere indexering van de huurprijs vastgesteld (van 14,5% naar 6,5%). Voor het bepalen van deze eenmalig aangepaste indexering voor maatschappelijk vastgoed, heeft een doorrekening plaatsgevonden waaruit blijkt dat de stijgende onderhoudskosten gedekt kunnen worden binnen de lopende vastgoedexploitatie.

Op het gebied van maatschappelijk vastgoed vinden nog steeds verschuivingen plaats. Te denken valt hierbij aan de vrijkomende onderwijsaccommodaties als gevolg van terugloop in leerlingenaantallen. Weliswaar lijken we in meerdere voorkomende gevallen ten aanzien van het vrijkomend 'onderwijsvastgoed' erin te slagen herbestemmingen en her-invullingen te realiseren, een en ander betekent evenwel nog steeds dat hier een behoorlijke opgave ligt. In dat opzicht drukken tijdelijke invullingen vanuit leegstandsbeheer, vanwege het niet altijd direct voorhanden zijn van een structureel nieuw eindperspectief, de exploitatieresultaten van dergelijke complexen. Dit deed zich de afgelopen jaren vooral voor bij vastgoed ten behoeve van het primair- en speciaal onderwijs een en ander mede ten gevolge van het Integraal Huisvestingplan (IHP). Hierbij wordt opgemerkt dat er momenteel bij het onderwijsvastgoed ten behoeve van het primair onderwijs een spanningsveld waarneembaar is tussen enerzijds, het op basis van het huidige IHP,

⁶ Actualisatie parameters 2022 - Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling (metafoorro.nl)

⁷ Kwartaalbericht Grondexploitaties Q4 2022 - Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling (metafoorro.nl)

afbouwen van onderwijslocaties vanwege overcapaciteit en het feit dat anderzijds op een aantal onderwijslocaties sprake is van een leerlingengroei. Het laatste jaar is een voorzichtige kentering zichtbaar in leerlingaantallen, deze zijn licht stijgend.

Op dit moment wordt een IHP c.q. spreidingsplan opgesteld voor het voortgezet onderwijs en voor binnensportaccommodaties, waar naar verwachting medio 2023 pas besluitvorming over zal plaatsvinden. Daarnaast zal ook het IHP Primair onderwijs geactualiseerd worden waarvan besluitvorming in het 4^e kwartaal van 2023 wordt verwacht. Ook deze nieuwe plannen hebben een grote impact op het bestaand en nieuw te realiseren onderwijsvastgoed evenals toekomstige herbestemmingsmogelijkheden.

Stedelijke programmering woningbouw

De raad heeft op 9 februari 2021 de nieuwe woonprogrammering vastgesteld. Hierin is, op basis van een verwachting van een groei van de werkgelegenheid, het inwonertal en het aantal huishoudens, een indicatief woningbouwprogramma voor de jaren tot en met 2030 opgenomen van 3.525 woningen, waarvan 1.075 tijdelijke woningen. Daarnaast is een programma van 2.400 eenheden studentenhuisvesting voor de periode tot en met 2025 opgenomen. Omdat ook voor 2030 de woningbehoefte niet volledig zeker is, wordt met een flexibele (“adaptieve”) programmering ruimte geboden om in te spelen op de feitelijke ontwikkelingen zoals deze zich de komende jaren zullen gaan voordoen en waarop de programmering desgewenst kan worden aangepast. De financiële positie van de corporaties blijft kwetsbaar. Weliswaar is de verhuurdersheffing afgeschaft, maar daartegenover staat dat zij de huren voor de lagere inkomens zullen moeten matigen, hetgeen de investeringsmogelijkheden beperkt. Om de stedelijke woonopgave haalbaar en betaalbaar te houden/maken is onder andere een beroep gedaan op het landelijke Volkshuisvestingsfonds en zijn de afgesloten prestatieafspraken met Rijk en provincie (Woondeal Limburg) hierop gericht.

Met de woonprogrammering 2021-230 wordt ingespeeld op de groeiende woningbehoefte. De nadruk ligt daarbij op goedkopere woningen in zowel huur als koop. Met een verordening betaalbare woningbouw, de notitie “Gebiedsgerichte uitwerking minimumpercentages betaalbare woningbouw” en het op basis hiervan vastleggen van minimaal vereiste percentages betaalbare woningbouw wordt hierop gestuurd met name bij grotere woningbouwlocaties. Naast verdere uitbreiding van de woningvoorraad in centrum stedelijke woonmilieus is er meer dan in vorige programmering behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad in stadsrandmilieus (o.a. levensloopbestendige woningen/zorgwoningen). Ondanks het toegenomen belang van uitbreiding van de bestaande woningvoorraad blijft het grote belang van verbetering van de bestaande woningvoorraad via onderhoud en sloop/vervangende nieuwbouw, gericht op onder andere levensloopbestendigheid en verduurzaming volledig overeind staan.

Met dit woningbouwprogramma wil Maastricht zich blijven vernieuwen om haar vitaliteit te behouden. Zo kan de stad ook voor de toekomstige generaties een aantrekkelijke woonstad zijn en mensen voor kortere of langere tijd aan zich binden.

De huidige netto plancapaciteit bedraagt ruim 3.000 woningen (exclusief studentenhuisvesting). Na 2030 is de behoefte erg onzeker, maar het blijft belangrijk dat er voldoende plancapaciteit beschikbaar blijft die snel kan worden ingezet als de markt daarom vraagt.

Voorziening Stedelijke Herprogrammering

In 2010 is de ‘Stedelijke programmering: programma wonen 2010-2019’ vastgesteld. Ten gevolge van dit besluit dienden zowel Niet in Exploitatie Genomen Grondexploitaties (NIEGG) als lopende exploitaties waar mogelijk aangepast te worden met programmatische en financiële consequenties tot gevolg.

Over alle jaren heen is in totaliteit € 51 mln. aan voorzieningen getroffen. Inmiddels is vast komen te staan dat voor een bedrag ad € 39 mln. het verlies onherroepelijk is en heeft aanwending van de verliesvoorziening plaatsgevonden. Het resterend saldo verliesvoorziening stedelijke herprogrammering bedraagt derhalve nog € 12 mln.

Grondprijzenbeleid en uitgiftevoorwaarden

In 2013 zijn met betrekking tot gemeentelijke gronduitgifte door de raad de algemene verkoop- en erfpachtvoorwaarden vastgesteld. Ten aanzien van het daarbij te hanteren gemeentelijk grondprijzenbeleid is op 12 mei 2020 door de gemeenteraad een geactualiseerde Nota grondprijzen vastgesteld. Jaarlijks wordt de hoogte van de aan te houden grondprijsniveaus, alsmede de canon voor erfpacht, geactualiseerd met de vaststelling van de Grondprijzenbrief door ons college. De grondprijsbepaling (smethodiek) is hierbij afhankelijk van de functie die gerealiseerd wordt. Eind 2022 is de Grondprijzenbrief voor 2023 door het college vastgesteld.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Voor de ontwikkelingen en risico's aangaande PPS-constructies verwijzen wij naar de paragraaf verbonden partijen en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPGV)

Vanaf 2013 wordt bij de jaarrekening de MPGV opgesteld. De MPGV plaatst niet alleen de gemeentelijke grondexploitaties maar ook de gemeentelijk vastgoed-exploitaties in meerjarenperspectief.

Het doel van de MPGV is om op basis van een periodieke risico-inventarisatie een actueel overzicht te verschaffen van alle grond- en vastgoedexploitaties. De MPGV is daarmee meteen een jaarlijks te actualiseren onderbouwing van de benodigde hoogte van de aan te houden algemene bedrijfsreserve Beleid & Ontwikkeling dan wel het gemeentebrede weerstandsvermogen. De MPGV geeft een financiële vertaling van het huidige gemeentelijke beleid en werkwijze (programmatisch, parameters, weerstandsvermogen) binnen het economische klimaat en informeert de gemeenteraad, kort gezegd, over:

- de stand van zaken in de grond- en vastgoedexploitaties qua programma, planning en financiën;
- ontwikkelingen in het afgelopen jaar;
- prognoses in meerjarenperspectief per exploitatie en voor de totale portefeuille van de kasstromen en daarmee samenhangende financieringsbehoefte;
- overzicht van de risico's van de grond- en vastgoedexploitaties en mutaties daarin.

Wij verwijzen korthedshalve naar de MPGV 2022 die gelijktijdig met de jaarstukken 2022 aan de raad zijn aangeboden.

Doorkijk lopende grondexploitaties

Belangrijke uitgangspunten bij het beoordelen van de resultaten van de grondexploitatie zijn het voorzichtigheidsprincipe (verliezen nemen wanneer ze zich voordoen) en realisatieprincipe (winsten nemen bij voldoende zekerheid van behalen). Deze uitgangspunten hanterend, die overigens voortvloeien uit de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van de commissie BBV zorgen bij het beoordelen van de effecten van de economische crisis en de hieruit voortvloeiende stedelijke herprogrammering ervoor dat de afgelopen jaren een substantiële afwaardering en verliesvoorziening (zie ook de eerder vermelde toelichting op de Voorziening Stedelijke Herprogrammering) met betrekking tot de grondexploitatie heeft plaatsgevonden. Voorts kenmerkt de toekomstige grondexploitatie van de gemeente Maastricht zich door inbreidings- en herstructureringsopgaven welke een beperkter/geen winstpotentieel kennen dan het exploiteren van (grootschalige) uitleggebieden.

De hercalculaties uit de jaarrekening 2022 laten een geprognosticeerd resultaat zien van € 4,055 mln. positief (€ 3,476 mln. contante waarde). Terughoudendheid bij dit resultaat is echter gewenst. Genoemd geprognosticeerd resultaat betreft de verwachte winst op de projecten/grondexploitaties Bedrijventerrein Maastricht Zuid, Brusselsepoort-winkelcentrum en Malberg-herstructurering. De verwachte resultaten op deze projecten dienen te worden in relatie tot de bij deze projecten

behorende project specifieke risico's. Conform BBV-voorschriften mogen deze risico's niet in de hercalculaties verwerkt worden, maar dienen deze apart inzichtelijk gemaakt te worden. Het betreft concreet:

Bedrijventerrein Maastricht Zuid:

Met betrekking tot het bedrijventerrein Maastricht Zuid worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavels. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's substantieel lager zal zijn.

Malberg-herstructurering:

Met betrekking tot het project Malberg herstructurering er een risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavel. Voorgaande enerzijds als gevolg van beleidsmatige beperkende keuzes zoals vertaald in het bestemmingsplan. Anderzijds als gevolg van ontwikkelingen in jurisprudentie (o.a. stikstof, Didam- arrest). Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's nihil zal zijn.

Brusselsepoort-Winkelcentrum:

Met betrekking tot het project Brusselsepoort-Winkelcentrum worden er risico's voorzien c.q. is er een verwachte onzekerheid voor wat betreft de nog uit te geven kavel. Daarnaast zijn risico's voorzien in verband met de vertraging van de werkzaamheden en de hiermee samenhangende mogelijk hogere (planontwikkelings)kosten. Voorgaande met als gevolg dat de verwachte winst na bijstelling voor deze risico's nihil zal zijn.

Voor een verdere detaillering en toelichting op de grondexploitaties verwijzen wij naar de hercalculaties in bijlage 3 alsmede de MPG 2022.

Winstnemingen

Bij de grondexploitaties Maastricht Zuid en Hoolhoes hebben er bijstellingen van de eerder genomen winsten plaatsgevonden. Dit betekent dat er voorgaande jaren te veel winst is genomen en dat er in 2022 een terugstorting heeft plaatsgevonden. Voor Maastricht Zuid betekent dit een correctie op de reeds genomen winst van € 0,258 mln. en voor Hoolhoes betekent dit een correctie van € 0,063 mln. Grondexploitatie Beatrixhaven wordt afgesloten met een winst van ruim € 1,6 mln waarvan de helft conform contract nog uitbetaald gaat worden aan de contractpartner. Voor de gemeente betekent dit een winstneming na afsluiten project van € 0,813 mln.

Weerstandsvermogen/algemene reserve

De uitwerking van de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen (= de financiële achtervang voor de potentiële risico's in de gemeentelijke grond- en vastgoedexploitaties) vindt plaats in de MPG. Samenvattend kan het volgende gesteld worden:

De benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties wordt jaarlijks in de Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties (MPG) bepaald aan de hand van de optelsom van:

- het niet-afgedekte resultaat van het reële scenario van de vastgoedportefeuille voor de toekomstige jaren;
- de generieke risico's voortvloeiende uit de worst case doorrekening van de plannen in exploitatie, bouwprojecten en vastgoedportefeuille, waarbij per risico een parameter is aangehouden die jaarlijks wordt gewogen met een percentage; en
- de projectrisico's voortvloeiende uit de risicoanalyse van de overige plannen in ontwikkeling.

De benodigde weerstandscapaciteit voor de grond- en vastgoedexploitaties bedraagt volgens de MPG 2022 per 1 januari 2023 € 37,42 mln. + PM. Per 1 januari 2022 bedroeg de benodigde

weerstandscapaciteit volgens de MPG 2021 € 21,53 mln. + PM. Het verschil in benodigde weerstandscapaciteit ten opzichte van de MPG 2021 ad. +/- € 15,9 mln. wordt met name verklaard doordat de benodigde weerstandscapaciteit voor de deelneming Belvédère met circa € 11,4 mln. is toegenomen ten opzichte van de MPG 2021 (zie hoofdstuk 7.4 MPG 2022) en het feit dat het benodigde weerstandscapaciteit voor bouwgronden in exploitatie afgerond € 4,1 mln. negatiever uitvalt ten opzichte van de MPG 2021 (zie hoofdstuk 3.4 MPG 2022).

Voor een totaaloverzicht van en een toelichting op de resultaten risicoanalyses en het benodigde weerstandsvermogen wordt verwezen naar de MPG 2022, met name hoofdstuk 10 "Resultaten, Weerstandsvermogen en Algemene Reserve".

In de nota algemene reserve Beleid en Ontwikkeling en weerstandsvermogen grond- en vastgoedexploitaties (vastgesteld op 31 maart 2015) is weergegeven hoe het benodigd weerstandsvermogen bepaald wordt. In de MPG is de benodigde weerstandscapaciteit van de grond- en vastgoedexploitaties berekend aan de hand van de uitgangspunten zoals die in de betreffende nota zijn vastgesteld, waarbij de parameters en risicofactoren zijn geactualiseerd (zie MPG 2022). Het gemeentebrede weerstandsvermogen fungeert als achtervang.

Beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed

De afgelopen jaren is het aantal vastgoedobjecten dat in financiële zin fors negatief drukt op de gemeentelijke vastgoedportefeuille flink teruggedrongen. Er zijn wel nog enkele panden die bijzondere aandacht vragen en extra inspanningen. Bedoeld zijn hier in het bijzonder de leegstand in de gemeentelijke panden Hoeve Rome (Judeaweg 110) en de voormalige Muziekschool (Sint Maartenspoort 2). Er is in begin 2023 door het college besloten om Hoeve Rome deels te gaan verkopen en ten aanzien van de voormalige muziekschool loopt een herbestemmingsonderzoek waarbij de mogelijkheden voor het realiseren van een integraal kindcentrum nu worden onderzocht. Ook het onderzoek naar de mate waarin de eigen gemeentelijke huisvesting nog passend is in relatie tot de huidige bezetting is on-hold gezet in afwachting van de organisatieontwikkelingen en de ontwikkeling op het gebied van het nieuwe werken na corona.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn gemeenten belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze invoering kan leiden tot een belastingplicht voor de vastgoed- en bouwgrondexploitatie. De fiscus heeft bevestigd dat zowel vastgoedexploitaties (fiscaal gezien normaal vermogensbeheer alsmede verliesgevend) alsook de bouwgrondexploitatie (fiscaal gezien verliesgevend) niet leiden tot een vennootschapsbelastingplicht. Dit proces wordt periodiek gemonitord.

2 Jaarrekening

2.1 Balans

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	22.403	23.089
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	546	401
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	21.857	22.688
Materiële vaste activa	519.741	529.350
Investeringen met een economisch nut	295.571	305.117
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	42.616	41.612
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	151.920	152.797
In erfpacht gegeven gronden	29.634	29.824
Financiële vaste activa	84.095	85.584
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	1.038	1.043
Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	3.088	3.248
- deelnemingen	72.285	72.993
- overige verbonden partijen	155	155
Overige langlopende leningen	7.529	8.145
Totaal vaste activa	626.239	638.023
Vlottende activa		
Vorraden	9.284	12.587
Grond- en hulpstoffen	57	91
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	9.227	12.496
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	77.933	72.707
Vorderingen op openbare lichamen	36.742	23.913
Verstekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	18.900	0
Overige verstekte kasgeldleningen	0	25.500
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.113	2.178
Overige vorderingen	20.178	21.116
Liquide middelen	341	160
Kassaldi	62	130
Banksaldi	279	30
Overlopende activa	71.847	49.158
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	75
- Het Rijk	11.109	3.903
- Overige Nederlandse overheidslichamen	11.345	8.047
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	49.393	37.133
Totaal vlottende activa	159.405	134.612
Totaal generaal	785.644	772.635

PASSIVA (bedragen x€ 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
Eigen vermogen	221.975	203.703
Algemene reserve	86.810	93.215
Bestemmingsreserves	107.983	87.871
Gerealiseerde resultaat	27.182	22.617
Voorzieningen	88.071	62.401
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	34.475	14.660
Voorzieningen ter egalisering van kosten	11.762	10.143
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	0	0
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	41.834	37.598
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	305.487	322.538
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	5.333	6.000
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	254.415	268.968
- openbare lichamen	43.977	45.922
Waarborgsommen	883	672
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	879	976
Totaal vaste passiva	615.533	588.642
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	88.787	119.597
Overige kasgeldleningen	16.000	62.500
Banksaldi	0	2.630
Overige schulden	72.787	54.467
Overlopende passiva	81.324	64.396
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	35.530	20.630
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	33
- Het Rijk	23.414	15.135
- Overige Nederlandse overheidslichamen	3.978	3.901
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	18.402	24.697
Totaal vlottende passiva	170.111	183.993
Totaal generaal	785.644	772.635
Gewaarborgde geldleningen	898.343	883.246

2.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	(bedragen x € 1.000)			
	begroting 2022	begroting 2022 na	rekening 2022	resultaat 2022
Lasten				
1 Veiligheid	17.152	19.077	18.859	218 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	26.704	27.395	31.778	4.383 N
3 Economie	12.389	12.168	14.604	2.436 N
4 Onderwijs	13.261	13.142	14.129	987 N
5 Sport, cultuur en recreatie	49.086	48.207	50.095	1.888 N
6 Sociaal domein	256.058	277.862	267.590	10.272 V
7 Volksgezondheid en milieu	38.700	43.652	44.526	874 N
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	22.784	25.761	14.936	10.825 V
0 Bestuur en ondersteuning	30.865	34.363	41.241	6.878 N
Totaal lasten	466.999	501.627	497.758	3.869 V
Baten				
1 Veiligheid	754	753	1.130	377 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.380	3.887	7.713	3.826 V
3 Economie	11.717	10.054	15.318	5.264 V
4 Onderwijs	5.750	5.577	7.174	1.597 V
5 Sport, cultuur en recreatie	10.921	10.219	11.762	1.543 V
6 Sociaal domein	81.547	80.715	81.959	1.244 V
7 Volksgezondheid en milieu	40.240	45.900	47.296	1.396 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	15.701	14.597	9.599	4.998 N
0 Bestuur en ondersteuning	17.941	9.397	13.193	3.796 V
Totaal baten	187.951	181.099	195.144	14.045 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-279.048	-320.528	-302.614	17.914 V
Algemene dekkingsmiddelen	328.131	364.197	375.991	11.794 V
Overhead	-53.316	-54.005	-54.832	827 N
Vennootschapsbelasting	-150	-150	-276	126 N
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-4.383	-10.486	18.269	28.755 V
Toevoeging reserves	25.219	40.989	54.025	13.036 N
Onttrekking reserves	34.275	50.323	62.938	12.615 V
Saldo mutaties reserves	9.056	9.334	8.913	421 N
Gerealiseerd resultaat	4.673	-1.152	27.182	28.334 V

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment dat het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Er is sprake van een formeel verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schikeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient er (waarschijnlijk) wel een verplichting te worden opgenomen.

In 2022 is CAO gemeenten 2021-2022 vastgesteld. Medewerkers kunnen op basis van deze CAO onder andere vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke verlofuren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. De uren die zijn gespaard onder het verlofsparen verjaren niet. Conform de door de commissie BBV gepubliceerde antwoorden op vragen inzake de verwerking van dit verlofsparen moeten gemeenten een voorziening vormen voor alle categorieën bovenwettelijke verlofuren die in artikel 6.3 lid 3 van de CAO gemeenten zijn benoemd.

Diverse personele lasten blijven echter ook in 2022 toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals de overlopende vakantiegeldafspraken.

De algemene uitkering wordt in de jaarrekening opgenomen conform de laatste verschenen circulaire in het betreffende verantwoordingsjaar. In de jaarrekening 2022 is algemene uitkering daarom verwerkt op basis van de decembercirculaire 2022.

Sociaal domein – decentralisaties

Onzekerheden met betrekking tot de eigen bijdrage WMO vanuit het CAK

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het Centraal Administratie Kantoor (CAK) int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Het probleem is dat, door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten, de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. Wij vermelden deze onzekerheid in deze jaarrekening, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

In de jaarrekening 2022 wordt het bedrag verantwoord dat in het verantwoordingsjaar van het CAK aan afdrachten is ontvangen (= kasstelsel). De reden hiervan is dat bij het CAK sprake is van achterstanden in het verwerken van de opgelegde en nog op te leggen eigen bijdragen waardoor geen betrouwbare schatting is te maken van de ultimo 2022 nog op te leggen en door de gemeenten te ontvangen eigen bijdragen.

Waardering arrangementen outputgerichte contractvorm jeugd

Bij de uitvoering van de jeugdwet wordt binnen de gemeente Maastricht gebruik gemaakt van een outputgerichte contractvorm. Tussen gemeente en zorgaanbieder worden afspraken gemaakt over prestatielevering voor een vast bedrag, de inzet en looptijd waarin een zorgaanbieder uiteindelijk zorg levert ligt niet vast maar kan afhankelijk van het arrangement fluctueren. Dit resulteert erin dat deze afspraken over zorgtrajecten betrekking kunnen hebben op meerdere boekjaren hetgeen kan resulteren in een onderhanden werk positie. Declaratie van trajecten loopt daarnaast niet gelijk met de zorginzet, afhankelijk van het specifieke traject kan gedeclareerd worden in een of twee termijnen.

Trajecten worden primair toegerekend aan perioden op basis van de gemiddelde looptijd van het betreffende traject in de regio Zuid-Limburg. Deze gemiddelde looptijd wordt bepaald aan de hand van de start en beëindiging van zorg zoals deze uit het berichtenverkeer naar voren komt. Uitzondering op voorgaande betreft de situatie waarbij de toerekening van een individuele toekenning (op basis van de gemiddelde looptijd) over een jaargrens heen loopt (t+1) maar de einddatum van de betreffende toekenning ligt in het verantwoordingsjaar (t). In dat geval worden de kosten volledig verantwoord in het verantwoordingsjaar (t).

Balans

Immateriële vaste activa

De kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en bijkomende kosten verminderd met de afschrijvingen. Afschrijving geschiedt lineair in 5 jaar. De kosten van onderzoek en ontwikkelingen worden eveneens in 5 jaar afgeschreven. Daarnaast worden vanaf 2016 de bijdragen in activa in eigendom van derden opgenomen onder de immateriële vaste activa. Deze bijdragen worden in maximaal 40 jaar afgeschreven. De afschrijvingsduur is verder maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt. Indien de derde partij geen afschrijvingstermijnen toepast, dan is de te volgen afschrijvingstermijn nihil en wordt de bijdrage met ingang van het boekjaar 2022 direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa met economisch nut (met of zonder heffing) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen uitgifteprijs van eerste uitgifte. Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Materiële vaste activa met economisch nut	max.
Aankopen, nieuwbouw gebouwen ten dienste van eigen huisvesting	50
Aankopen, nieuwbouw gebouwen bebouwd onroerend goed (niet ten dienste van een specifiek beleidsveld zoals sport, onderwijs, cultuur etc. staand.)	50
Aankopen, Nieuwbouw Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	40
Uitbreiding, Verbouwing Gebouwen (woonruimten, bedrijfsgebouwen, scholen, etc.)	20
Uitbreiding, Verbouwing Monumenten	40
Parkeergarages	40
Parkeerterreinen	20
Begraafplaats	30

Binnen- en buitensportaccommodaties	25 – 40
Kunstgrasvelden	5 – 40
Riolering	30
Energiebesparende maatregelen	25
Motorvoertuigen	20
Fietsrekken	20
Automatisering	2 – 20
Kantoormeubilair, schoolmeubilair en inventaris	10 – 15
Groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Aanleg tijdelijke terreinwerken, woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Technische installaties	5 – 15
Zware transportmiddelen	5 – 10
Overige productiemiddelen	4 – 10
Telefooninstallaties	3 – 10
Aanhangwagens, personenauto's en lichte voertuigen	5 – 8
Milieuperrons	7
Milieuparken	40
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	max.
Civiele kunstwerken (o.a. bruggen en tunnels)	75
Bijdrage aan stedelijke ontwikkeling	40
Wegen (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Groenvoorziening (aanleg, verbetering, aanpassing)	40
Openbare verlichting (masten en armaturen)	20 - 40
Bodemsanering	20
Mobiliteit	40
Verkeersregelinstallaties	15
Speelvoorzieningen (aanleg, verbeteringen, aanpassing)	10
Vestingwerken (verbetering, aanpassing)	25
Duurzaamheid/luchtkwaliteit	10
Kunst in de openbare ruimte	5

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/gen (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel zou dalen onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten (en het daaruit vloeiende resultaat) worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse

winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie 'grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, dan neemt de gemeente de eerder teveel genomen winst terug.

Subsidiebaten en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

De verliesvoorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. De voorziening tegen nominale waarde is gelijk aan het resultaat van de grondexploitatiebegroting op eindwaarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en als dat nodig is verminderd met een voorziening voor oninbare bedragen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de kosten van activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling. Het verloop op de diverse onderdelen kan als volgt worden weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investing	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	401	160				15	546
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	22.688	142				973	21.857
Totaal	23.089	302	0	0	0	988	22.403

Bij de post kosten van onderzoek en ontwikkeling heeft de investering betrekking op de kosten van de plannen Lanakerveld (€ 0,026 mln.), Laan in den Drinck (€ 0,072 mln.) en Mosa Porselein (€ 0,062 mln.).

De investering in bijdrage aan activa in eigendom van derden bestaat uit een bijdrage in de aanleg tunnel A2 (€ 0,042 mln. voor restpunten oplevering tunnel) en een bijdrage in het behoud van thuisbasis Philharmonie Zuid (€ 0,1 mln.).

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut weer:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investing	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	12.510						12.510
Bedrijfsgebouwen	233.676	5.126	22	5.007		8.718	225.055
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	189	1.070				9	1.250
Vervoermiddelen	1.948	798	54			333	2.359
Machines, apparaten en installaties	8.329	1.680				1.172	8.837
Overige materiële vaste activa	48.465	1.440				4.345	45.560
Totaal	305.117	10.114	76	5.007	0	14.577	295.571

De investeringen in bedrijfsgebouwen hebben voornamelijk betrekking op Blauwe Loper (€ 1,067 mln.), MECC (€ 0,711 mln.), verbouwing van de Randwijcksingel 25 (€ 0,790 mln.), upgrading van de Begraafplaats (€ 0,763 mln.), aankoop Ebenistendreef 100 (€ 0,550 mln.), Gentiaanstraat 1 (€ 0,341 mln.), realisatie van diverse Kindcentra (€ 0,421 mln.) en de verbouwing Centre Céramique (€ 0,134 mln.). Er zijn bijdragen van derden ontvangen voor MECC (€ 3,198 mln.), Timmerfabriek (€ 1,809 mln.) en Randwijcksingel 25 (€ 0,144 mln.). De desinvesteringen betroffen de Sint Maartenslaan 26 (€ 0,015 mln.) en Turennestraat 30 (€ 0,007 mln.).

De investering in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betrof Brightlands MHC (€ 1,070 mln.)

De investeringen (€ 0,798 mln.) en de desinvesteringen (€ 0,054 mln.) vervoermiddelen betreffen pick-ups.

De investeringen in machines, apparaten en installaties hebben betrekking op materieel stadsbeheer (€ 0,854 mln.), parkeren (€ 0,653 mln.), stroomvoorziening putkasten (€ 0,016 mln.) en theater (€ 0,157 mln.).

De investeringen in de overige materiële vaste activa betreffen ICT (€ 1,364 mln.) en dienstkleding (€ 0,076 mln.).

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van deze investeringen weer:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	1.103						1.103
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	32.028	3.341				1.488	33.881
Vervoermiddelen	3.213					597	2.616
Machines, apparaten en installaties	438	218				72	584
Overige materiele vaste activa	4.830					398	4.432
Totaal	41.612	3.559	0	0	0	2.555	42.616

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken betreffen rioolvoorzieningen. Deze investeringen vloeien voort uit het GRP en hebben o.a. betrekking op de realisatie van het bergbezinkbassin Bosscherveld (€ 1,053 mln.), Sint Maartenspoort-Wilhelminasingel (€ 0,666 mln.), Bronckweg (€ 0,547 mln.), lijngoten Ceramique & Herdenkingsplein (€ 0,188 mln.) en Bemelerweg (€ 0,167 mln.).

De investeringen in machines, apparaten en installaties (€ 0,218 mln.) hebben betrekking op de aankoop van diverse productiemiddelen voor het inzamelen van afval.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	79.726					3.865	75.861
Machines, apparaten en installaties	1.044					114	930
Overige materiele vaste activa	4.643					368	4.275
<i>Subtotaal</i>	<i>85.413</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4.347</i>	<i>81.066</i>
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	60.727	4.738				1.602	63.863
Machines, apparaten en installaties	5.000	785				388	5.397
Overige materiele vaste activa	1.657	35				98	1.594
<i>Subtotaal</i>	<i>67.384</i>	<i>5.558</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.088</i>	<i>70.854</i>
Totaal	152.797	5.558	0	0	0	6.435	151.920

De investeringen in grond-, weg en waterbouwkundige werken bestaan voornamelijk uit verhardingswerkzaamheden voor de kruising Dr. Bakstraat/Via Regia (€ 0,911 mln.), Muskietiers- en Picardenlaan (€ 0,328 mln.), Tongerseweg (€ 0,272 mln.), Beuken- en Cederpad (€ 0,263 mln.), Van de Vennepark/Eikenpad (€ 0,117 mln.) en Medoclaan (€ 0,111 mln.). Daarnaast waren er nog investeringen in openbare verlichting (€ 0,624 mln.), het mobiliteitsprogramma (€ 0,316 mln.), het actieplan fietsparkeren (€ 0,249 mln.), laadpalen (€ 0,255 mln.) en vergroening van de openbare ruimte (€ 0,365 mln.).

De investeringen in machines, apparaten en installaties betreffen de verkeersregelinstallaties (€ 0,785 mln.).

De investeringen in overige materiele vaste activa betreft de ontwikkeling in de Heeg (€ 0,035 mln.).

In de boekwaarde ultimo 2022 is een bedrag van € 13,143 mln. opgenomen inzake het tramproject Hasselt-Maastricht. Tijdens bestuurlijk overleg op 23 mei 2022 heeft de Vlaamse regering aan de Nederlandse partners laten weten dat men eenzijdig heeft besloten te stoppen met het tramproject en in te zetten op een elektrische trambus tussen Maastricht en Hasselt. Voorgaande heeft mogelijk effect op deze post. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op het risico Tram Maastricht-Hasselt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In erfpacht uitgegeven gronden

Het volgende overzicht geeft het verloop van de in erfpacht uitgegeven gronden weer:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Des- investering	Bijdragen derden	Afwaardering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
In erfpacht gegeven gronden	29.824		190				29.634
Totaal	29.824	0	190	0	0	0	29.634

De desinvestering betreft de verkoop van een perceel aan de Punterweg.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 1-1-2022	Investering	Des- investering	Afwaardering	Afschrijving/ aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekingen aan:								
Deelnemingen	9.643				5	9.638	8.600	1.038
Leningen aan:								
Woningcorporaties	3.248				160	3.088		3.088
Deelnemingen	135.536	2.000			2.667	134.869	62.584	72.285
Overige verbonden partijen	155					155		155
Overige langlopende leningen	8.145				616	7.529		7.529
Totaal	156.727	2.000	0	0	3.448	155.279	71.184	84.095

De investering bij leningen aan deelnemingen betreft de in 2022 nieuw verstrekte geldleningen aan Wonen Boven Winkels (€ 2 mln.).

Met betrekking tot de leningen aan deelnemingen zijn voorzieningen getroffen voor de leningen aan WOM Belvédère (€ 59,707 mln.) en MTB (€ 2,877 mln.). Ultimo 2021 bedroegen die voorzieningen € 59,707 mln. resp. € 2,836 mln. Het nadeel als gevolg van de verhoging van de voorziening MTB is onttrokken aan het vruchtboomfonds.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Grond- en hulpstoffen	57	91
Onderhanden werk, waaronder in exploitatie genomen bouwgronden	9.227	12.496
Totaal	9.284	12.587

Het verloop van de bouwgronden in exploitatie was in 2022 als volgt:

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening verlieslatend complex 31-12-2022	Balanswaarde totaal 31-12-2022	Balanswaarde voorzieningen 31-12-2022 *	Balanswaarde voorraden 31-12-2022
<i>Programma wijkaanpak</i>									
Brusselsepoort - Winkelcentrum	0	111	45		66		66		66
Caberg - Malpertuis	711	895	40		1.566	1.276	290		290
Malberg - Herstructurering	-345	64	3		-284		-284		-284
Wittevrouwenveld - Essenterrein	2.281	40			2.321	800	1.521		1.521
<i>Randwyck</i>									
Randwyck - Ontsluiting	331	21	23		329		329		329
<i>Binnenstad overig</i>									
Wyck-Palace	993	183			1.176	95	1.081		1.081
<i>A2</i>									
A2 - Bouwgrondexploitatie	0		157		-157		-157		-157
<i>Maastricht - Valkenburg</i>									
Geusselt - Bijzondere doeleinden	3.633	109	633		3.109	8.777	-5.668	-5.668	
<i>Beatrixhaven</i>									
Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.572	2.904	7.289	813	0		0		0
<i>Overige plannen</i>									
Ambyerveld	1.793	75	1.346		522	704	-182	-182	
Hoolhoes	-1.112	962	18	-63	-231		-231		-231
Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.693	177		-258	6.612		6.612		6.612
Totaal grondexploitaties	18.550	5.541	9.554	492	15.029	11.652	3.377	-5.850	9.227

* Omdat de voorziening voor verlieslatende complexen soms groter is dan de boekwaarde van de betreffende exploitaties, is op de onder de voorraden opgenomen boekwaarden van deze grondexploitaties een voorziening (waardecorrectie) verwerkt ter hoogte van de boekwaarde. Het resterende deel van de getroffen voorzieningen is conform BBV verwerkt onder de post voorzieningen.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd nog te realiseren resultaat (nominale waarde)	Geraamd nog te realiseren resultaat (contante waarde)	Winstuitname t/m 31-12-2021	Winstuitname 2022	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)
<i>Programma wijkaanpak</i>								
Brusselsepoort - Winkelcentrum	66	343	506	97	93			97
Caberg - Malpertuis	1.566	2.187	2.477	-1.276				-1.276
Malberg - Herstructurering	-284	529	278	33	32			33
Wittevrouwenveld - Essenterrein	2.321	561	2.082	-800				-800
<i>Randwyck</i>								
Randwyck - Ontsluiting	329	5.036	5.365	0				0
<i>Binnenstad overig</i>								
Wyck-Palace	1.176	3.519	4.600	-95				-95
<i>A2</i>								
A2 - Bouwgrondexploitatie	-157	525	368	0				0
<i>Maastricht - Valkenburg</i>								
Geusselt - Bijzondere doeleinden	3.109	15.790	10.122	-8.777				-8.777
<i>Beatrixhaven</i>								
Beatrixhaven - LHB Middengebied	0	0	0	0			813	813
<i>Overige plannen</i>								
Ambyerveld	522	1.460	1.278	-704				-704
Hoolhoes	-231	233	19	17	16	352	-63	306
Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.612	6.157	16.677	3.908	3.335	1.193	-258	4.843
Totaal grondexploitaties	15.029	36.340	43.772	-7.597	3.476	1.545	492	-5.560

** Het geraamd eindresultaat betreft het geraamde eindresultaat over de totale looptijd van de grondexploitatie. In dit geraamde eindresultaat zijn de mogelijke financiële effecten van project specifieke risico's niet verwerkt. Deze risico's, welke toezien op lagere verkoopprijzen alsmede beperktere programmering, kunnen zorgen voor een verlaging van de opbrengsten. Indien bij grondexploitaties sprake is van een verwacht verlies is daarvoor reeds een voorziening ter hoogte van het volledige verlies getroffen.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	36.742		36.742	23.913
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1a van de Wet financiering decentrale overheden	18.900		18.900	0
Overige verstrekte kasgeldleningen	0		0	25.500
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.113		2.113	2.178
Overige vorderingen	27.351	7.173	20.178	21.116
Totaal	85.106	7.173	77.933	72.707

Alle decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Een uitzondering hierop vormt het zogenaamde drempelbedrag. Decentrale overheden mogen het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dag-basis buiten de schatkist aangehouden bedrag gemiddeld genomen niet hoger zijn dan het drempelbedrag.

In de paragraaf financiering (onderdeel schatkistbankieren) is de tabel opgenomen waaruit blijkt dat de gemeente Maastricht gedurende geheel 2022 het drempelbedrag gemiddeld genomen niet heeft overschreden en daarmee dus heeft voldaan aan de eisen die deze wet- en regelgeving stelt.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Kassaldi	62	130
Banksaldi	279	30
Totaal	341	160

De liquide middelen van RIEC Limburg en Programmabureau ZL Bereikbaar zijn opgenomen in de kas- en banksaldi die hiervoor zijn gepresenteerd omdat dit samenwerkingsverbanden zonder eigen rechtspersoonlijkheid betreft.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	22.454	12.025
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	49.393	37.133
Totaal	71.847	49.158

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	ontvangen	toevoegingen	31-12-2022
<i>Europese overheidslichamen:</i>				
Terra Mosana	75	92	17	0
<i>Het Rijk:</i>				
TOZO 2020	1.741	1.741	0	0
TOZO 2021	2.162	1.848	0	314
Opvang Ontheemden Oekraïne	0	0	10.649	10.649
Sanering verkeerslawaaï *	0	0	146	146
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Subsidie stedelijke ontwikkeling	4.591	0	3.054	7.645
Boomstructuren Vaeshartelt: Beukenlaan	18	16	0	2
Busstation Maastricht	2.060	0	0	2.060
Fietspad Mergelweg	100	100	0	0
Routenetwerk fase 2	1.278	761	513	1.030
Procesmiddelen BGM *	0	0	13	13
Snelfietsroute Maastricht-Sittard *	0	0	595	595
Totaal	12.025	4.558	14.987	22.454

* Bij deze posten was per 31 december 2021 nog sprake van een vooruitontvangen voorschotbedrag.

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	86.810	93.215
Bestemmingsreserves	107.983	87.871
Gerealiseerd resultaat	27.182	22.617
Totaal	221.975	203.703

Algemene reserve

De algemene reserve is een reserve waaraan door de raad geen bestemming is gegeven en daarmee vrij besteedbaar. Deze reserve is echter primair bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's en vormt het belangrijkste bestanddeel van de beschikbare weerstandscapaciteit.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	6.968	3.711
Vruchtboomfonds	79.842	89.504
Totaal	86.810	93.215

De toename van de algemene reserve betreft de dotatie (€ 3,257 mln.) van een deel van het positieve rekeningresultaat 2021 conform de door de raad vastgestelde resultaatbestemming.

Bij de begroting 2021 heeft de raad besloten om het vruchtboomfonds te benoemen tot algemene reserve omdat de omvang van de geraamde onttrekkingen en dotaties zodanig is dat er niet wordt ingeteerd op het vruchtboomfonds en dit fonds daarmee eeuwigdurend is.

Aan het vruchtboomfonds is vanuit de resultaatbestemming 2021 een bedrag van € 16,200 mln. toegevoegd. De overige mutaties betroffen onder meer mutaties in het kader van de egaliserende werking van de kapitaallasten waarin ook is opgenomen de bijdrage aan het vruchtboomfonds uit de exploitatie ter dekking van de kapitaallasten investeringen verhardingen (€ 2,500 mln.).

In 2022 was sprake van een incidentele dekking ten laste van het vruchtboomfonds van in totaal € 6,450 mln. en onttrekkingen ten behoeve van de storting in de reserve organisatieontwikkeling (€ 2,100 mln.) en de vorming van de voorziening frictiekosten Kumulus-docenten (€ 3,600 mln.). De stortingen in de voorzieningen MTB en WOM Belvédère (in 2022 samen € 15,549 mln.) zijn eveneens ten laste van het vruchtboomfonds gebracht.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Egalisatiereserves	14.283	8.766
Financieringsreserves	44.034	40.201
Overige bestemmingsreserves	49.666	38.904
Totaal	107.983	87.871

Egalisatiereserves

Egalisatiereserves dienen om schommelingen in de exploitatie op te vangen en hebben hierdoor een egaliserend effect op het rekeningresultaat. Door de inzet van egalisatiereserves ontstaat een regelmatige verdeling over de jaren heen. In de begroting worden de verwachte stortingen of -onttrekkingen geraamd. Bij het opmaken van de jaarstukken blijkt pas het definitieve bedrag dat de dient te worden gestort of onttrokken. Goedkeuring van de raad voor mogelijk van de begroting afwijkende stortingen of onttrekkingen is bij de egalisatiereserves niet noodzakelijk.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Verkiezingen	120	160
Heiligdomsvaart	36	27
Reuzenfestival	17	11
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	2.990	2.813
Organisatieontwikkeling	3.675	878
Bedrijfs/egalisatie reserves	7.445	4.877
Totaal	14.283	8.766

Verkiezingen, Heiligdomsvaart en Reuzenfestival

Deze reserves dienen ter dekking van de lasten voortkomende uit deze niet jaarlijks voorkomende activiteiten.

Bij de verkiezingen betreft het de door de gemeente te verzorgen verkiezingen voor de Tweede Kamer, Provinciale Staten, waterschappen, gemeenteraden en het Europees Parlement.

De reserves Heiligdomsvaart en Reuzenfestival zijn bedoeld ter dekking van de subsidie die ten behoeve van de organisatie van deze evenementen door de gemeente beschikbaar wordt gesteld. De Heiligdomsvaart vindt eenmaal per 7 jaar plaats (eerstvolgende Heiligdomsvaart in 2025). Het Reuzenfestival vindt eenmaal per 5 jaar plaats (eerstvolgende Reuzenfestival in 2024).

Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC

Deze dient voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC. De gemeente Maastricht is eigenaar van het MECC-complex, waaronder de hallen, de catering en de kantoren. Bij de overname door de gemeente is besloten dat de gemeente investeert in het MECC-complex. Een deel van deze investeringen wordt gedekt via huurverhogingen. Het overige kan worden gefinancierd middels het financieel voordeel dat is ontstaan doordat de exploitatie van het MECC-complex geheel bij de gemeente als eigenaar ligt. Het financieel voordeel ontstaat (deels) doordat de werkelijke investeringen achterblijven t.o.v. de geprognosticeerde investeringen. Dit voordeel wordt in de reserve gestort. Verder blijft de reserve ook dienen voor het opvangen van de eventuele resultaten van de exploitatie MECC.

Organisatieontwikkeling

Deze reserve dient ter egalisatie van lasten voortkomende uit de organisatieontwikkeling (ontwikkelagenda en het verbeterplan Duurzaam Sociaal Domein). In 2022 zijn de voor de actuele reorganisatie bestemde, maar niet bestede, middelen in de reserve gestort (in totaal € 1,330 mln.) Daarnaast is conform besluitvorming bij de bestuursrapportage 2022 € 2,100 mln. gestort ten behoeve van de actuele reorganisatie.

Bedrijfs-/egalisereserve

De bedrijfs-/egalisereserve is samengesteld uit de bedrijfs-/egalisereserves van de verschillende organisatieonderdelen van de gemeente Maastricht. De bedrijfs-/egalisereserves zijn bestemd voor de voor- en nadelen op de apparaatskosten (zijnde alle personele en materiële kosten) die verbonden zijn aan het functioneren van de ambtelijke organisatie) van het organisatieonderdeel, met als doel het opvangen van de jaarlijkse fluctuaties in het resultaat van het organisatieonderdeel en dient als een buffer voor de bedrijfsrisico's binnen de door de opdrachtgever(s) geformuleerde prestaties/resultaten en de bijbehorende vastgestelde programmabegroting. Naast aanwending voor de egalisatie van de exploitatie, kan – indien de reserve toereikend is – aanwending ook geschieden ten behoeve innovatie- en efficiëntiemaatregelen. De bedrijfsreserve van het Shared Service Centrum (SSC) heeft daarnaast een specifieke functie, zijnde het gedurende het jaar opvangen van prijsschommelingen tussen voorcalculatorische en werkelijke tarieven.

Financieringsreserves

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen te bekostigen.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Financieringsreserves productiemiddelen	28.522	24.726
Financieringsreserves afschrijvingen	15.512	15.475
Totaal	44.034	40.201

De financieringsreserves zijn bedoeld om (toekomstige) kapitaallasten van investeringen te dekken. We kennen reserves voor productiemiddelen zoals openbare verlichting, verkeersregelinstallaties, parkeren, huisvesting, werkomgeving, informatie en automatisering e.d. De systematiek behelst dat aankopen worden geactiveerd en de kapitaallasten ten laste van de financieringsreserves productiemiddelen worden gebracht.

Vanaf 1 januari 2017 is het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht en mogen reserves niet meer in mindering worden gebracht op de investeringen. De financieringsreserves afschrijvingen worden gebruikt om de afschrijvingen van de betreffende investeringen te dekken. De onttrekkingen in 2022 betreffen de dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen voortkomende uit het spreidingsplan buitensportaccommodaties, investeringen in het MECC en Centre Céramique, investeringen in overspanningen openbare verlichting en investeringen in het kader van de wijkaanpak Maastricht Noord-Oost.

Overige bestemmingsreserves

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat de raad hiervoor bestemmingen heeft aangegeven. De raad kan te allen tijde het doel of de bestemming van bestemmingsreserves wijzigen (middels separaat raadsvoorstel en begrotingswijziging).

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	76	243
Reparatie Werkloosheidswet	328	256
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	825	653
Eigen risico Ziektewet	31	26
Generatiepact	2.700	0
Noodfonds	5.000	0
Aanpak radicalisering / jihadisme	385	385
Gesloten coffeeshopketen	373	0
Mobiliteitsfonds	1.917	3.602
Wervingsfonds acquisitie	308	300
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	688	546
Evenementenfonds	104	502
Combinatiefuncties	705	416
Jeugdcultuurfonds	156	156
Groot onderhoud Theater	430	477
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	377	760
Walmuren/vestingwerken	0	144
Vervanging binnensportvoorzieningen	460	0
Speelvoorzieningen	870	870
Innovatieopdracht samenleven	401	421
Sociaal investeringsfonds	716	795
Decentralisaties sociaal domein	69	257
Spaarvariant MTB	1.412	1.129
Herstructurering MTB	81	137
Intensivering re-integratie	733	1.410
Vreemdelingen	400	339
TOZO	1.916	2.797
Regionale Energie Strategie (RES)	1.091	787
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	3.752	3.243
Stedelijke vernieuwing	4.556	4.762
Krimpgelden	787	1.119
Omgevingswet	1.099	0
TONK-middelen	1.246	0
Friciekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH	576	740
Overloop	15.098	11.632
Totaal	49.666	38.904

Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA)

De gemeente is eigenrisicodragers voor de financiële gevolgen van de Wet werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). Deze reserve is ingesteld om de uitkeringen uit hoofde van de WGA en de uitvoeringskosten te dekken. De ingehouden werknemerspremies WGA worden gestort in de reserve. Er is voor deze reserve geen minimale en/of maximale omvang vastgesteld.

Reparatie Werkloosheidswet (WW)

Met ingang van 2016 is de maximale duur van de werkloosheidsuitkering op grond van de Werkloosheidswet teruggebracht van 36 naar 24 maanden. In de Cao voor gemeenten is vastgelegd dat ook in het derde jaar werkloosheid een werkloosheidsuitkering wordt verstrekt. De uitvoeringslasten en de lasten van dat derde jaar worden uit deze reserve gedekt. Werknemers betalen voor deze reparatie en behoud van de aanvullende uitkering een kostendekkende premie van 0,1% van het salaris. Deze premie wordt gestort in de reserve.

Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid

De gemeente is eigenrisicodragers voor de financiële gevolgen van de wettelijke aansprakelijkheid. Er wordt een beroep op deze reserve gedaan als de schadeclaim hoger is dan € 0,075 mln., maar dan enkel voor het deel van de claim dat de € 0,075 mln. overstijgt.

Eigen risico Ziektewet

De gemeente is eigenrisicodragers voor de Ziektewet. Ter dekking van de uitkeringslasten die voortvloeien uit ziekte van medewerkers met een einddatum in het systeem met een tijdelijke arbeidsovereenkomst bij de gemeente Maastricht (iemand die ziek is op het moment van het verstrijken van de uitdienstdatum of iemand die binnen 30 dagen na het verstrijken van de uitdienstdatum ziek wordt). Voor de monitoring en uitvoering van dit eigenrisicodragerschap stelt de wetgever strenge eisen aan de werkgever. Ingevolge die eisen is de uitvoering van deze wet en

regelgeving ondergebracht bij een gespecialiseerd bedrijf. Deze uitvoeringskosten en de uitkeringslasten worden gedekt uit deze reserve.

Generatiepact

Bij de gemeente maken 55 medewerkers vanaf 2022 tot het bereiken van de AOW-datum gebruik van de regeling generatiepact. Deze reserve is gevormd ter dekking van het gedeelte van de loonkosten van de betreffende medewerkers dat ten laste van het generatiepact komt volgens de regeling. De reserve is gevormd uit de bij programmabegroting 2022 door de raad beschikbaar gestelde middelen en wordt in de jaren 2023 tot en met 2026 ingezet.

Noodfonds

De energiecrisis gecombineerd met de hoge inflatie raakt zowel burgers, als instellingen als bedrijven. Om de schadelijke effecten hiervan zo veel mogelijk beperken voor deze groepen is in 2022 een reserve noodfonds ingesteld. In 2022 is deze gevoed middels een storting van € 5 mln. De reserve wordt ingezet ter dekking van de in 2023 door het college vastgestelde noodfondsregeling voor huishoudens en de regeling voor organisaties getroffen door de energiecrisis. Huishoudens en organisaties die buiten de bestaande regelingen vallen kunnen op basis van deze regelingen alsnog aanspraak maken op compensatie van hun gestegen energierekening.

Aanpak radicalisering/jihadisme

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de kosten van de gemeentelijke aanpak radicalisering/jihadisme. In 2022 zijn geen middelen onttrokken aan de reserve.

Gesloten coffeeshopketen

De gemeente neemt deel aan het experiment gesloten coffeeshopketen. Hiervoor ontvangt de gemeente in de vorm van een decentralisatie-uitkering middelen uit het gemeentefonds. Deze baten worden ontvangen in de jaren 2021 t/m 2024. De lasten voortkomende uit het project gesloten coffeeshopketen lopen naar verwachting t/m 2027. De reserve is ingesteld om baten en lasten te egaliseren.

Mobiliteitsfonds

Doelstelling van het mobiliteitsfonds is het faciliteren van het mobiliteitsbeleid. Naast het leveren van cofinanciering bij investeringsprojecten wordt de reserve aangewend voor incidentele afdekking van onrendabele exploitaties. De reserve wordt gevoed door inkomsten uit de parkeerbijdrageregeling.

Wervingsfonds acquisitie

Doel van deze reserve is bedrijven die zich in de gemeente willen vestigen een financiële impuls te geven.

Beleidsinitiatieven aanloopstraten

De reserve is ingesteld voor het dekken van de kosten van de (vervolg)aanpak kwaliteitsverbetering aanloopstraten. De storting in de reserve bedroeg € 0,142 mln. In 2022 hebben geen onttrekkingen aan de reserve plaatsgevonden.

Evenementenfonds

Doel van deze reserve is het stimuleren van evenementen in de openbare ruimte met een stadspromotioneel karakter, volksevenementen die veel bezoekers trekken of evenementen die breedtesport en breedtecultuur stimuleren. Aan deze reserve is in 2022 € 0,441 mln. onttrokken ter dekking van de lasten van Koningsdag 2022.

Combinatiefuncties

De reserve is gevormd ter dekking van de loonkosten van combinatiefunctionarissen. In 2022 is € 0,307 mln. gestort in de reserve. De onttrekkingen in 2022 (€ 0,018 mln.) hebben betrekking op de inzet van combinatiefuncties in 2022.

Jeugdcultuurfonds

Doel van deze reserve is zorgen voor de uitvoering van de ondersteuning van de actieve cultuurparticipatie van kinderen van minderdraagkrachtige ouders.

Groot onderhoud Theater, Kumulus en Centre Céramique

Deze reserves zijn ingesteld om de lasten van groot onderhoud aan het theater en de gebouwen van Kumulus en het Centre Céramique te dekken. De onttrekkingen in 2022 betroffen de bijdrage in de verbouwing van Centre Céramique (€ 0,500 mln.) en het groot onderhoud bij het Theater (€ 0,126 mln.).

Walmuren/vestingwerken

Deze reserve heeft als doel het dekken van de kosten voortkomende uit de leidraad bij de vestingvisie die in 2011 is vastgesteld. Deze reserve is in 2022 volledig ingezet.

Vervanging binnensportvoorzieningen

Bij het vaststellen van de jaarstukken 2021 is besloten deze reserve te vormen ter dekking van toekomstige lasten voortkomende uit de vervanging van binnensportaccommodaties. De reserve wordt gevoed uit de voordelen van een nieuwe doorrekening van de onderhoudsvoorzieningen binnensportlocaties (die doorrekening leidt tot een lagere jaarlijkse dotatie aan de voorzieningen).

Speelvoorzieningen

De reserve is bestemd voor de uitvoering van de nota sporten en bewegen in de openbare ruimte (raadsnota Bewegvriendelijk Maastricht).

Innovatieopdracht samenleven

Doel van de reserve is het dekken van frictiekosten en de kosten van ontwikkeling van alternatieve werkwijzen voortkomende uit de innovatieopdracht welzijn en zorg uit 2011.

Sociaal investeringsfonds

Deze reserve is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling in het sociaal domein te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en versterken van de eerste lijnszorg.

Decentralisaties sociaal domein

Deze reserve is gecreëerd in aanloop naar de decentralisaties om opstartkosten, investeringen, transformatie en innovaties in het sociale domein te bekostigen.

Spaarvariant MTB

De reserve is bedoeld om (op termijn) de achtergestelde lening aan MTB (gedeeltelijk) te 'voorzien'.

Herstructurering MTB

De MTB moet onder meer in verband met de afbouw WSW de beheersorganisatie afslanken. Daartoe is een reorganisatieplan gemaakt en is een voorziening herstructurering ingesteld ten behoeve van onder meer de afvloeiingskosten. De deelnemende gemeenten, zo is afgesproken, hebben een tegenhanger van deze voorziening. Op deze manier staat de financiële ruimte bij de gemeenten, waarbij zij de plicht hebben om de benodigde onttrekkingen over te maken aan MTB.

Intensivering re-integratie

De reserve is ingesteld ten behoeve van het bekostigen van het intensiveren van de re-integratie activiteiten. Met deze middelen wordt intensiever gestuurd op de re-integratie van de mensen die voorheen op de WSW-wachlijst stonden. Daarnaast worden extra plaatsingen van mensen in participatieplaatsen gerealiseerd en worden extra groeibanen voor jongeren ingezet. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de arbeidsmarkttoeleiding van deze doelgroepen en kan een verlaging van het uitkeringsbestand worden gerealiseerd.

Vreemdelingen

Doel van deze reserve is het dekken van extra inzet ten aanzien van vreemdelingen, die niet bekostigd kan worden vanuit de reguliere budgetten die vallen onder het taakveld vreemdelingen. Het plafond voor deze reserve is vastgesteld op € 0,400 mln. en de gelden die in 2023 en 2024 worden ontvangen ten aanzien van vreemdelingen worden gestort in de reserve zolang het plafond niet is bereikt.

TOZO

Deze reserve is gevoed vanuit de van het Rijk ontvangen vergoeding voor de uitvoeringskosten TOZO. De reserve dient ter dekking van de uitvoeringskosten die worden gemaakt in het kader van de TOZO-regeling. De onttrekking in 2022 betrof de dekking van de in 2022 gemaakt uitvoeringskosten (€ 0,881 mln.).

Regionale Energie Strategie (RES)

De reserve dient ter dekking van uitgaven die worden gemaakt om samen met gemeenten in de sub-regio Maastricht-Heuvelland en met Waterschap Limburg en Provincie Limburg een RES op te stellen. Voeding heeft plaatsgevonden uit de in 2022 niet bestede budgetten en de van het Rijk ontvangen middelen.

Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost

Deze reserve betreft het samengesteld bedrag van kosten en opbrengsten in dit gebied (incl. diverse deelprojecten) en dient ter dekking van de toekomstige project-uitgaven. Met de vaststelling van de herijking herstructurering (door de raad in december 2016) zijn de bestedingsdoeleinden herijkt. Een deel van het positieve rekeningresultaat 2021 is conform de door de raad vastgestelde resultaatbestemming toegevoegd aan deze reserve (€ 0,720 mln.). In 2022 is € 0,233 mln. voor projecten onttrokken.

Stedelijke vernieuwing

Deze reserve is gevormd uit de zogenaamde ISV-middelen (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing). Over de inzet van de middelen en de te realiseren prestaties werden met het Rijk afspraken gemaakt. Naast de rijksmiddelen stelde de raad ook gemeentelijke middelen beschikbaar.

Krimpgelden

De regio Maastricht-Heuvelland ontving gedurende de periode 2016-2021 een decentralisatie-uitkering van € 0,844 mln. per jaar in relatie tot de opgave in de regio Maastricht-Heuvelland vanwege de krimp. Vanuit het oogpunt van kostenoriëntatie wordt de decentralisatie-uitkering aan één gemeente toegekend, die de uitkering ontvangt voor alle gemeenten in de krimpregio, i.c. gemeente Maastricht. Omdat de middelen niet in ieder jaar volledig beschikt en besteed worden, zijn de middelen aan deze reserve toegevoegd, om besteding over de jaren mogelijk te maken. In 2022 is voor in totaal € 0,332 mln. onttrokken ten behoeve van diverse projecten in Maastricht, Valkenburg, Meerssen, Gulpen-Wittern en Vaals.

Omgevingswet

Doel van deze reserve is de (gedeeltelijke) dekking van in- en uitvoeringskosten van de Omgevingswet in de jaren 2023 tot en met 2025 (en eventueel de jaren daarna, mocht de uitkering daartoe toereikend zijn). Voeding van de reserve vindt plaats uit de decentralisatie-uitkering omgevingswet van het gemeentefonds en eventuele restanten van het jaarlijkse projectbudget Omgevingswet. De looptijd hangt samen met de daadwerkelijke invoeringsdatum van de Omgevingswet, alsmede de tijd die het kost om de nieuwe werkwijzen in de gemeentelijke organisatie ingebed te krijgen. De verwachting is dat deze reserve t/m ultimo 2025 benodigd zal zijn.

TONK-middelen

De reserve is conform de door de raad vastgestelde resultaatbestemming bij jaarrekening 2021 gevormd uit de in 2021 niet bestede TONK-middelen en wordt ingezet ter dekking van projecten voor ondernemers.

Friciekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH

De reserve dient ter dekking van de frictiekosten voortkomende uit de afbouw uittreding Eijsden-Margraten. De van de gemeente Eijsden-Margraten ontvangen uittredingsfee is gestort in de reserve. De frictiekosten bedroegen in 2022 € 0,164 mln. en zijn onttrokken aan de reserve.

Overloop

De reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar.

De budgetten blijven beschikbaar als hiervoor reeds een collegebesluit is genomen in het dienstjaar of een verplichting jegens derden is aangegaan, waarvan de uitvoering op een later moment zal plaatsvinden. Indien het bedragen betreft die een relatie hebben met grondexploitatieprojecten of infrastructurele werken (veelal incidentele budgetten met langere doorlooptijd) dienen deze beschikbaar te blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in de daaropvolgende jaren.

Bij het opstellen van de jaarrekening worden niet bestede middelen in het betreffende dienstjaar, waarvoor al een bepaald bestedingsdoel is vastgelegd, toegevoegd aan deze reserve. De minimale omvang per post bedraagt € 25.000 tenzij er sprake was van een collegebesluit. Posten die qua aard gelijk zijn mogen getotaliseerd worden.

De besteding van de gereserveerde middelen dient plaats te vinden in het volgende begrotingsjaar tenzij sprake is van projecten en werken met een langere doorlooptijd. Niet bestede middelen vallen vrij ten gunste van de exploitatie.

Totaaloverzicht mutaties reserves

bedragen x € 1.000	programma	boekwaarde per 1-1-2022	bestemming resultaat 2021	vermindering ter dekking van afschrijvingen	toevoeging 2022	onttrekking 2022	boekwaarde per 31-12-2022
<i>Algemene reserve:</i>							
Algemene reserve	0	3.711	3.257	0	0	0	6.968
Vruchtboomfonds	0	89.504	16.200	0	13.256	39.118	79.842
<i>Egalisatiereserves:</i>							
Verkiezingen	0	160	0	0	173	213	120
Heiligdomsvaart	5	27	0	0	9	0	36
Reuzenfestival	5	11	0	0	6	0	17
Egalisatie- en onderhoudsreserve MECC	0	2.813	0	0	177	0	2.990
Organisatieontwikkeling	0	878	0	0	3.675	878	3.675
Bedrijfs/egalisatie reserves	diversen	4.877	0	0	2.568	0	7.445
<i>Financieringsreserves:</i>							
Productiemiddelen openbare verlichting	2	2.226	0	0	893	274	2.845
Productiemiddelen verkeersregelinstallaties	2	4.712	0	0	745	521	4.936
Productiemiddelen parkeren	2	1.189	0	0	1.301	623	1.867
Productiemiddelen	diversen	16.599	0	0	7.863	5.588	18.874
Financieringsreserve afschrijvingslasten	2	11.692	0	258	500	38	11.896
Financieringsreserve afschrijvingslasten sport	5	3.783	0	167	0	0	3.616
<i>Overige bestemmingsreserves:</i>							
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	0	243	0	0	304	471	76
Reparatie Werkloosheidswet	0	256	0	0	72	0	328
Eigen risico wettelijke aansprakelijkheid	0	653	0	0	172	0	825
Eigen risico Ziektewet	0	26	0	0	32	27	31
Generatiepact	0	0	0	0	2.700	0	2.700
Noodfonds	0	0	0	0	5.000	0	5.000
Aanpak radicalisering / jihadisme	1	385	0	0	0	0	385
Gesloten coffeeshopketen	1	0	0	0	373	0	373
Mobiliteitsfonds	2	3.602	0	0	48	1.733	1.917
Wervingsfonds acquisitie	3	300	0	0	78	70	308
Beleidsinitiatieven aanloopstraten	3	546	0	0	142	0	688
Evenementenfonds	3	502	0	0	43	441	104
Combinatiefuncties	5	416	0	0	307	18	705
Jeugdcultuurfonds	5	156	0	0	0	0	156
Groot onderhoud Theater	5	477	0	0	79	126	430
Groot onderhoud Kumulus en Centre Céramique	5	760	0	0	117	500	377
Walmuren/vestingwerken	5	144	0	0	0	144	0
Vervanging binnensportvoorzieningen	5	0	330	0	130	0	460
Speelvoorzieningen	5	870	0	0	0	0	870
Innovatieopdracht samenleven	6	421	0	0	0	20	401
Sociaal investeringsfonds	6	795	0	0	0	79	716
Decentralisaties sociaal domein	6	257	0	0	0	188	69
Spaarvariant MTB	6	1.129	0	0	283	0	1.412
Herstructurering MTB	6	137	0	0	15	71	81
Intensivering re-integratie	6	1.410	0	0	0	677	733
Vreemde delingen	6	339	0	0	61	0	400
TOZO	6	2.797	0	0	0	881	1.916
Regionale Energie Strategie (RES)	7	787	0	0	304	0	1.091
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	8	3.243	730	0	12	233	3.752
Stedelijke vernieuwing	8	4.762	0	0	0	206	4.556
Krimpgelden	8	1.119	0	0	0	332	787
Omgevingswet	8	0	0	0	1.099	0	1.099
TONK-middelen	6	0	2.100	0	0	854	1.246
Friciekosten uittreding Eijsden-Margraten SZMH	0	740	0	0	0	164	576
Overloop	diversen	11.632	0	0	11.489	8.023	15.098
Totaal		181.086	22.617	425	54.026	62.511	194.793

Voorzieningen

De post voorzieningen is als volgt samengesteld:

bedragen x € 1.000	31-12-2022	31-12-2021
Voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)	34.475	14.660
Ter egaliseren van kosten (BBV art. 44.1c)	11.762	10.143
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2)	41.834	37.598
Totaal	88.071	62.401

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44.1a en 1b)

Dit betreft voorzieningen die zijn gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Vorming van deze voorziening is geen optie maar voorgeschreven op basis van het BBV. Het betreft verplichtingen die gekwantificeerd kunnen worden en een meerjarig karakter hebben.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
APPA	2.523	3.236
Verlofsparen	902	0
WOM Belvédère	19.687	4.179
(Friciekosten) voormalig personeel	4.904	928
Bouwgrondexploitatie Geusselt	5.668	5.143
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	0	565
Bouwgrondexploitatie Brightlands MHC	400	400
Bouwgrondexploitatie Ambyerveld	182	0
Afkoop woningbouwinitiatieven	209	209
Totaal	34.475	14.660

APPA

Voorziening voor opgebouwde pensioenrechten van bestuurders. De voorziening is gevormd omdat wethouders niet zijn aangesloten bij een pensioenfonds. Gemeenten zijn verplicht voor hun pensioen te sparen. Jaarlijks wordt de contante waarde van de opgebouwde pensioenrechten geactualiseerd.

Verlofsparen

Werknemers kunnen op grond van artikel 6.3 van de Cao Gemeenten 2021-2022 met ingang van 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren inzetten voor het verlofsparen. De commissie BBV heeft in mei 2022 aangegeven dat een voorziening op de balans gevormd dient te worden voor het verlofsparen. Volgens de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is bij verlofsparen namelijk sprake van '*arbeidskostengerelateerde verplichtingen die, over een periode van vier jaren bezien, een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen*'.

De voorziening vertegenwoordigt de actuele waarde van de gespaarde uren per medewerker, zodat dit beschikbaar is voor opname op ieder moment in enig jaar daarna.

WOM Belvédère

Deze voorziening is een zogenaamde verliesvoorziening. De gemeente heeft een nagenoeg 100% belang in Belvédère WOM BV. De gemeente Maastricht vormt een vangnet voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Deze voorziening is in 2016 gevormd ten laste van het vruchtboomfonds.

Uit de recente herijking van de grondexploitatie WOM Belvédère volgt dat de verwachte onrendabele top een stijging van € 15,508 mln. laat zien. Deze verslechtering is met name het gevolg van de ontwikkeling in de rentelasten. Na jaren van extreem lage rente en lage inflatie heeft 2022 een kantelpunt ten nadele gebracht. Waar tot vorig jaar nog uitgegaan werd van een rekenrente van 1,1% (tot einde looptijd 2030) kende 2022 een forse rentestijging. Inmiddels dienen we uit te gaan van 3,1%. Deze bijna verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren en inherent hieraan verslechtering van de verwachte onrendabele top. Voorgaande negatieve ontwikkeling zorgt ervoor dat de verliesvoorziening WOM Belvédère met eveneens € 15,508 mln. verhoogd moet worden naar € 19,687 mln. Deze storting is conform bestendige gedragslijn onttrokken aan het vruchtboomfonds.

Voormalig personeel

De voorziening is gevormd voor de financiële verplichtingen ten aanzien van voormalig personeel (van werk naar werktraject, ww-uitkering, bovenwettelijk ww etc.).

Bouwgrondexploitaties

Bij grondexploitaties waarbij verliezen worden verwacht wordt een verliesvoorziening getroffen. Daar waar de boekwaarde van de verliesvoorziening groter is dan de boekwaarde van bijbehorende project, dient voor het verschil een werkelijke voorziening getroffen te worden.

Afkoop woningbouwinitiatieven

De gemeenteraad heeft in september 2016 de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (SVWZL) vastgesteld. Het werken met de SVWZL is door de provincie in de Omgevingsverordening Limburg verplicht gesteld in het kader van nieuwe woningbouwinitiatieven.

De SVWZL bevat uitvoeringsafspraken en instrumenten om een kwalitatief goede en evenwichtige woningmarkt te bewerkstelligen. Om op termijn een woningoverschot te voorkomen moet volgens de SVWZL elke woning die nog extra wordt gebouwd bovenop al bestaande plannen worden gecompenseerd. Dit gebeurt met sloop van een andere, minder aantrekkelijke woning. Als dat aantoonbaar niet mogelijk is, zijn er andere opties. Een optie voor vernieuwende, kleine plannen is financieel compenseren. Dat kan door 7% van de gemiddelde WOZ-waarde per te bouwen woning te storten in een (subregionaal) fonds. Het fonds wordt gebruikt voor verbetering van de woningmarkt.

Voorzieningen ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1c)

Dit betreft voorzieningen die zijn gevormd wegens kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Preventief onderhoud BOG	0	0
Afkoop onderhoud VRI's	222	244
Onderhoud fietsenstalling station	220	180
IBOR verhardingen	53	310
IBOR kunstwerken	2.440	2.218
IBOR cultuurhistorische objecten	37	37
IBOR Fonteinen	1.241	0
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen (eigenaar)	191	353
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	1.159	1.158
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	2.308	1.627
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen (gebruiker)	412	296
Sportinventaris binnensportaccommodaties	471	435
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	1.632	1.556
Jachthaven St.Pieter	224	365
Frictiekosten afstoten gymzalen	54	57
Onderhoud stadion Geusselt	499	421
IBOR groen/bomen	599	886
Totaal	11.762	10.143

De voorzieningen dienen ter dekking van de kosten van de uitvoering van het meerjarig onderhoudsprogramma (groot onderhoud). Uitvoering vindt plaats op basis van de diverse jaarprogramma's en onderhoudsplannen.

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2)

Dit betreft van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Riolen	38.058	34.074
Afval	2.583	2.100
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	1.193	1.424
Totaal	41.834	37.598

Riolen

De voorziening dient ter dekking van (toekomstige) kapitaallasten van geactiveerde investeringen in het rioolstelsel op grond van het lopende gemeentelijke rioleringsplan (GRP) en GRP's uit het verleden. Daarnaast wordt deze voorziening ook gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

Afval

De voorziening wordt gebruikt voor egaliseren van kosten en opbrengsten.

Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente

Van het restantbedrag leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente, dat mede door de corporaties ooit is opgebouwd, worden jaarlijks – beperkt – door de gezamenlijke partijen investeringen gedaan voor de leefbaarheid met de intentie om de nadruk te leggen op de wijken Mariaberg en Pottenberg.

Totaaloverzicht mutaties voorzieningen

bedragen x € 1.000	programma	boekwaarde per 1-1-2022	toevoeging 2022	vrijval 2022	aanwending 2022	boekwaarde per 31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (BBV art. 44. 1a en 1b):</i>						
APPA	0	3.236	287	1.000	0	2.523
Verlofsparen	0	0	902	0	0	902
WOM Belvédère	0	4.179	15.508	0	0	19.687
(Friciekosten) voormalig personeel	0	928	4.986	334	676	4.904
Bouwgrondexploitatie Geusselt	8	5.143	525	0	0	5.668
Bouwgrondexploitatie Caberg-Malpertuis	8	565	0	565	0	0
Bouwgrondexploitatie Brightlands MHC	8	400	0	0	0	400
Bouwgrondexploitatie Ambyerveld	8	0	182	0	0	182
Afkoop woningbouwinitiatieven	8	209	0	0	0	209
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten (BBV art. 41.1c):</i>						
Preventief onderhoud BOG	diversen	0	2.444	0	2.444	0
Afkoop onderhoud VRI's	2	244	0	0	22	222
Onderhoud fietsenstalling station	2	180	40	0	0	220
IBOR verhardingen	2	310	203	0	460	53
IBOR kunstwerken	2	2.218	601	0	379	2.440
IBOR cultuurhistorische objecten	2	37	0	0	0	37
IBOR Fonteinen	2	0	1.241	0	0	1.241
Onderhoud buitensportaccommodaties/kleed- clubgebouwen	5	353	76	0	238	191
Onderhoud binnensportaccommodaties (eigenaar)	5	1.158	320	0	319	1.159
Onderhoud buitensportaccommodaties (velden/infra)	5	1.627	978	0	297	2.308
Onderhoud buitensportaccommodaties / kleed-clubgebouwen	5	296	197	0	81	412
Sportinventaris binnensportaccommodaties	5	435	163	0	127	471
Onderhoud Geusseltbad (eigenaar)	5	1.556	207	0	131	1.632
Jachthaven St.Pieter	5	365	43	0	184	224
Friciekosten afstoten gymzalen	5	57	0	0	3	54
Onderhoud stadion Geusselt	5	421	85	0	7	499
IBOR groen/bomen	5	886	740	0	1.027	599
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):</i>						
Riolen	7	34.074	5.628	76	1.568	38.058
Afval	7	2.100	811	0	328	2.583
Leefbaarheidsfonds corporaties/gemeente	8	1.424	0	0	231	1.193
Totaal		62.401	36.167	1.975	8.522	88.071

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	5.333	6.000
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	254.415	268.968
- openbare lichamen	43.977	45.922
Waarborgsommen	883	672
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	879	976
Totaal	305.487	322.538

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2022:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	Vermeerderingen	Aflossingen	31-12-2022
Onderhandse leningen	320.890	2.000	19.165	303.725
Waarborgsommen	672	410	199	883
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	976		97	879
Totaal	322.538	2.410	19.461	305.487

Een nadere toelichting op de schuldpositie is opgenomen in de paragraaf financiering. De rentelast op de vaste schulden bedraagt € 4,299 mln.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	88.787	119.597
Overlopende passiva	81.324	64.396
Totaal	170.111	183.993

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Overige kasgeldleningen	16.000	62.500
Banksaldi	0	2.630
Overige schulden	72.787	54.467
Totaal	88.787	119.597

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	35.530	20.630
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	27.392	19.069
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	18.402	24.697
Totaal	81.324	64.396

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn hierna gespecificeerd:

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2021	ontvangen	vrijgevallen	31-12-2022
<i>Europese overheidslichamen:</i>				
Project SOIL	33		33	0
<i>Het Rijk:</i>				
SPUK 2019-2022	271	1.088	1.011	348
Sportakkoord 2020-2022	228	113	246	95
Ijsbanen en zwembaden	0	293	293	0
People to People	0	22		22
Sanering verkeerslawaaï *	567		567	0
Geluidsanering Wilhelminasingel	77			77
Onderwijsachterstanden	1.391	3.427	3.478	1.340
Verwarde personen	295	21		316
Reductie energieverbruik	151		29	122
Geluidsisolatie Meerssenerweg	37			37
Geluidsisolatie Akersteenweg	80			80
Huiselijk geweldkennis GIA	20		12	8
Geluidssanering overig Maastricht	331			331
Huisvesting kwetsbare personen	1.813	118	332	1.599
MKB deals	289		50	239
Transformatie jeugd	1.718		686	1.032
Slimme laadpleinen	0			0
Verkeersveiligheidsmaatregelen	1.232	358	27	1.563
Ventilatie scholen	118	770	765	123
Schone Lucht Akkoord	1.102	488	232	1.358
Herstructurering volkshuisvesting Maastricht-Heuvelland	3.379			3.379
Impuls huisvesting grote gezinnen	3			3
Huisvesting aandachtsgroepen	985	1.498		2.483
Klimaatadaptatie	0	88		88
Bevolkingsdaling	0	845	39	806
Energiearmoede	0	4.796	892	3.904
Impuls jongerencultuur	0	310		310
Intelligente VRI	0	165		165
DU bodemopgaven	0	41	5	36
Heroïne experiment	26	610	589	47
Sociale Veiligheid	67		51	16
Centrum seksueel geweld	115			115
Maatregelen asielzoekers	50	50	84	16
Preventieakkoord/aanpak	27	67	69	25
NPO	339	815	340	814
Doorbraakaanpak zorgbemiddelaar	0	167		167
Wet Inburgering	0	739	126	613
Versterking radicalisering	130	223	189	164
Kinderopvangtoeslag affaire	53	163		216
Participatie budget inburgering	9			9
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	232			232
Onderwijsroute	0	103		103
TOZO 2022	0	1.013		1.013
<i>Overige Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Provinciale subsidie mobiliteit (BDU)	141	701	182	660
Subsidie Mariaberg	500			500
Rivierpark Maasvallei	763		304	459
GIP	23		23	0
Saneren manege Derks	28			28
Restauratie monumenten	216	86	298	4
SVREZL	11			11
Vliegwielprojecten	14			14
Maatsch. Progr. Archeologie	3			3
Maastricht International Centre **	384	396	115	665
Procesmiddelen BGM *	53		53	0
Cultuur aanbod interne studentensteden	11			11
Snel fietsroute Maastricht-Sittard *	584		584	0
OHBA regeling COA	725			725
Nazorg ex-gedetineerden	16	22		38
Aanplant bomen	0	37		37
Burgerbegroting 2021-2024	0	135		135
Klimaat huis	0	79		79
Coronatoegangsbewijzen CTB	0	310	150	160
Werklastenonderzoek politie basisteams	2		2	0
Versterking aanpak ondermijning	427		119	308
Koningsdag 2022	0	497	356	141
Totaal	19.069	20.654	12.331	27.392

* Bij deze posten is per 31 december 2022 sprake van nog te ontvangen voorschotten.

** Aan het saldo per 31 december 2021 is een bedrag van € 0,322 mln. toegevoegd. Dit bedrag was in de jaarrekening 2021 nog als afzonderlijke regeli in deze tabel opgevoerd (met omschrijving Expat Center).

Gewaarborgde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen bedroegen ultimo 2022 € 898,343 mln. (2021: € 883,246 mln.) waarvan € 892,817 mln. met Wsw-borg en € 5,686 mln. een hypotheekrecht kennen. Een nadere toelichting op de gewaarborgde geldleningen is in de volgende tabel opgenomen.

Overzicht van door de gemeente Maastricht gegarandeerde geldleningen aan instellingen per 31 december 2022				
Instellingen	hoofdsom	toegerekende schuldrest ***	WSW-borging	hypotheekrecht
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
A. Toegelaten instellingen **				
Wonen Limburg	129.760	10.631	10.631	0
Servatius Wonen en Vastgoed *	357.220	353.308	353.308	0
Woonpunt *	408.305	363.102	363.102	0
Woningstichting Maasvallei Maastricht	172.686	165.599	165.599	0
Woonzorg Nederland	247.630	177	177	0
Totaal toegelaten instellingen	1.315.601	892.817	892.817	0
B. Overige garanties				
1. Verzorgingssector				
Gebouw "3X Factoren" AZM	1.977	989	0	989
Totaal verzorgingssector	1.977	989	0	989
2. Overigen				
Universiteit Maastricht (NRF)	499	116	0	0
Grünfeld/Van den Bosch (NRF)	46	18	0	0
Kruishercomplex (NRF) lening 1	4.300	2.402	0	2.402
Kruishercomplex (NRF) lening 2	4.300	2.295	0	2.295
Correctie rekening-courant tegoed bij NRF		-293		
Totaal overigen	9.145	4.538	0	4.697
Totaal gegarandeerde geldleningen	1.326.723	898.343	892.817	5.686
* Woonpunt en Servatius hebben een aantal zogenaamde flexibele hoofdsom leningen, waarbij er per 31 december 2022 € 11,1 mln. is opgenomen van het maximaal te lenen bedrag van € 45,5 mln. In dit overzicht is de maximaal te lenen hoofdsom opgenomen, omdat dit ook het maximale bedrag is waarvoor de gemeente Maastricht v.w.b. deze flexibele hoofdsom leningen middels de WSW-achtervang borg staat.				
** Sinds 1 augustus 2021 maakt de obligolening onderdeel uit van het borgstelsel van het WSW. De obligoleningen zijn per toegelaten instelling meegenomen in bovenstaand overzicht. De obligolening is een lening met variabele hoofdsom, waarop in beginsel niet getrokken wordt. De methodiek van de obligolening voorkomt dat het WSW grote liquide buffers moet aanhouden om aan de kapitaalvereisten te kunnen voldoen.				
*** Sinds 1 augustus 2021 gelden nieuwe achtervangovereenkomsten. Deze leiden tot een andere toerekening van de achtervangpositie aan gemeenten. Geborgde leningen, verstrekt vanaf 1 augustus 2021, worden toegerekend aan gemeenten o.b.v. een verdeelsleutel, gebaseerd op een percentage van de marktwaarde van het DAEB-bezit van de betreffende corporatie in een gemeente.				

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Samenwerkingsovereenkomst Q-park

Bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst met Q-park aangegaan rondom parkeren voor de periode 2003 tot 2033. Op basis van de huidige inzichten moet

de gemeente bij beëindiging van deze overeenkomst ultimo 2032 een bedrag voor gedane investeringen aan Q-park vergoeden van € 41,4 mln. Aangezien in de overeenkomst is opgenomen dat Q-park zorgt voor alle onderhoud en instandhouding van alle parkeergarages, wordt ervan uitgegaan dat deze hun waarde houden.

Sociaal domein

Evenals bij alle andere gemeenten in Nederland, zijn in 2015 taken op het gebied van jeugd, zorg en werk overgeheveld van het Rijk, de Provincie en de zorgverzekeraars naar de gemeente Maastricht.

Voor de inkoop van jeugdhulp hebben de 16 gemeenten in Zuid-Limburg gekozen voor gezamenlijke inkoop via een centrumgemeenteconstructie waarbij de gemeente Maastricht optreedt als centrumgemeente. In voorgaande jaren zijn via het proces van bestuurlijke aanbestedingen de contracten met aanbieders afgesloten. Op basis van het Transformatieplan Jeugd 2023 zijn de nieuwe inkoop- en subsidieafspraken voor de (jeugdhulp)segmenten dagbesteding/dagbehandeling en geëscaleerde zorg (zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering) m.i.v. 2023 ingegaan. De aanbestede ambulante jeugdhulp is gedurende het proces gesplitst naar ambulante jeugdhulp behandeling en ambulante jeugdhulp begeleiding. Binnen het sociaal domein is sprake van de volgende meerjarige verplichtingen:

omschrijving	schaal	bedrag t/m contractuele einddatum	maximale einddatum
Beschermd Thuis	Maastricht-Heuvelland	€ 20 mln.	31-12-2024
Begeleiding individueel	Maastricht-Heuvelland	€ 19 mln.	31-12-2024
Begeleiding liindividueel strategisch	Maastricht, Meerssen en Valkenburg a/d Geul	€ 8,750 mln.	31-12-2024
Begeleiding groep	Maastricht-Heuvelland	€ 6 mln.	31-12-2024
Begeleiding groep strategisch	Maastricht, Meerssen en Valkenburg a/d Geul	€ 2,200 mln.	31-12-2024
Wmo hulp bij huishouding	Maastricht-Heuvelland	€ 14 mln.	31-12-2023
Wmo hulpmiddelen	Maastricht-Heuvelland	€ 6,250 mln.	30-06-2025
Wmo trapliften	Maastricht-Heuvelland en Parkstad	€ 8,900 mln.	31-12-2024
Vervoer op maat (inkoop via GR Omnibuzz)	Limburg	€ 4,100 mln.	01-01-2024
Algemeen toegankelijke voorzieningen begeleiding groep ouderen		€ 5,300 mln.	01-04-2028
Gesloten en intensieve klinische jeugdhulp	Zuid-Limburg	€ 47 mln.	31-12-2024
Wonen	Zuid-Limburg	€ 213 mln.	31-12-2026
Ambulant	Zuid-Limburg	€ 140 mln.	31-12-2023
Crisis	Zuid-Limburg	€ 4,340 mln.	31-12-2024

Overige contractuele verplichtingen

De overige contractuele verplichtingen bedragen in totaal circa € 53 mln. en betreffen voornamelijk meerjarige onderhouds-, schoonmaak- en ICT-contracten.

2.3.3 Toelichting overzicht baten en lasten

In hoofdstuk 1 is onder ieder programma een toelichting op de belangrijkste afwijkingen van de lasten en baten van het betreffende programma opgenomen. Samengevat kan de volgende analyse worden gegeven:

Overzicht afwijkingen baten en lasten (bedragen x € 1.000)	resultaat 2022
Algemene middelen	
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	188 V
Algemene uitkering	11.234 V
Dividend	301 V
Financieringsfunctie (treasury)	71 V
Onvoorzien/risicobuffer	757 V
Subtotaal algemene middelen	12.551 V
Kosten overhead	
Subtotaal kosten overhead	827 N
Programma's	
1 Veiligheid	595 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	557 N
3 Economie	2.828 V
4 Onderwijs	610 V
5 Sport, cultuur en recreatie	345 N
6 Sociaal domein	11.516 V
7 Volksgezondheid en milieu	522 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.827 V
0 Bestuur en ondersteuning	3.839 N
Subtotaal taakvelden	17.157 V
Mutaties reserves	
Storingen	13.036 N
Onttrekkingen	12.615 V
Subtotaal mutaties reserves	421 N
Heffing vennootschapsbelasting	
Subtotaal heffing vennootschapsbelasting	126 N
Gerealiseerd resultaat	28.334 V

Hierna wordt kort op de belangrijkste posten van het rekeningresultaat ingegaan.

Algemene middelen

Lokale heffingen

Het voordelig resultaat van € 0,188 mln. is als volgt te specificeren naar de belastingsoorten.

Lokale heffingen (bedragen x € 1.000)	begroting 2022, na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022
Onroerende zaakbelasting	36.162	38.485	2.323 V
Parkeerbelasting	8.856	6.839	2.017 N
Hondenbelasting	825	774	51 N
Reclamebelasting	795	705	90 N
Precariobelasting	766	719	47 N
Lasten en heffing invordering	-232	-162	70 V
Totaal lokale heffingen	47.172	47.360	188 V

Een nadere toelichting treft u aan in de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering

Het totale voordeel op de algemene uitkering bedraagt € 11,234 mln. Dit verschil wordt voornamelijk verklaard door een verschil tussen de septembercirculaire (die in de begroting is vertaald) en de decembercirculaire (die gezien de late ontvangst in het jaar niet meer tot een begrotingswijziging leidt). Conform raadsinformatiebrief van 8 februari 2023 bedraagt dit verschil € 11,738 mln. De grootste componenten uit dit voordeel zijn de energietoeslag (€ 4,907 mln.), de tegemoetkoming voor studenten (€ 1,588 mln.) en de reeds bij de bestuursrapportage verwachte bijdrage voor coronacompensatie (€ 3,366 mln.). Zie voor verdere details bijlage 9.

Dividend

De dividenduitkeringen door de BNG Bank en Enexis Holding over 2021 blijken hoger uit te vallen dan we in de begroting hadden aangenomen.

Treasury

Minder dan verwachte rentekosten, met name omdat er minder externe financiering dan verwacht hoefde te worden aangetrokken. Hierdoor minder dan begrote lasten van per saldo € 1,625 mln. Vanwege het n.a.v. de bepalingen uit de notitie rente van de commissie BBV verplicht moeten verlagen van de omslagrente naar 0,25% (was op begrotingsbasis 0,50%) kon minder rente aan de taakvelden worden toegerekend. Hierdoor ontstaat er een nadeel op de baten van per saldo € 1,555 mln., maar gelijktijdig ook eenzelfde voordeel op de kapitaallasten bij de verschillende taakvelden. Een nadere toelichting treft u aan in de paragraaf financiering

Onvoorzien

De totale omvang van de risicobuffer bedroeg op begrotingsbasis € 2,729 mln.

Van de risicobuffer is in 2022 in totaal € 1,972 mln. beschikbaar gesteld voor:

- Huurkorting MECC € 0,496 mln.
- Onderzoek onteigening en vervreemding panden Joodse inwoners tijdens en na de 2^e Wereldoorlog € 0,039 mln.
- Beheer bomen € 0,475 mln.
- Vorming voorziening verlofsparen € 0,902 mln.
- Bijstorten voorziening onderhoud bebouwd onroerend goed € 0,060 mln.

Het resultaat op de post onvoorzien bedraagt derhalve € 0,757 mln.

Programma's

Programma 1 Veiligheid

Het voordelige resultaat van het programma 1 Veiligheid wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de apparaatskosten van € 0,522 mln. door vrije vacaturerimte (vanwege krapte op de arbeidsmarkt blijven vacatures langer dan verwacht open) maar ook door medewerkers waarbij de inschaling lager is dan de formatieve dekking binnen de diverse teams (Veiligheid € 0,275 mln, Handhaven Openbare Ruimte € 0,170 mln. en Zorg en Veiligheidshuis € 0,070 mln.). Verder zijn nog onderbestedingen op diverse overige budgetten. Daarnaast wordt het resultaat negatief beïnvloed door de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) die in 2022 € 0,552 mln. hoger uitvalt (indexeringssystematiek VRZL). De VRZL hanteert een afwijkende indexering dan de gemeente (hoger %). Daarnaast is de afrekening van de indexering 2022 (VRZL) hoger dan begroot.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Het nadelig resultaat van het programma 2 Verkeer en Vervoer wordt met name veroorzaakt door het achterstallig onderhoud op de fonteinen. Om dit aan te pakken heeft in 2022 een extra dotatie ad € 1,241 mln. plaatsgevonden aan de onderhoudsvoorziening. Daarnaast mag, op grond van BBV, de bijdrage aan Zuid-Limburg Bereikbaar niet gefinancierd worden vanuit het meerjaren-investeringsprogramma. Hierdoor komt de bijdrage 2022 ad € 0,807 mln. direct ten laste van de exploitatie. Ook is er een nadelig resultaat gerealiseerd ten aanzien van de openbare verlichting ad € 0,363 mln. als gevolg van een duurder onderhoudscontract en gestegen energiekosten. Daartegenover staat een voordeel van € 0,698 mln. door lagere kapitaallasten als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente. Tevens heeft er in 2022 een vrijval plaatsgevonden van de beschikbare gelden voor het voetgangerscirculatieplan ad € 0,486 mln. als gevolg van versoepelende coronamaatregelen. Vanwege uitstel in diverse ontwikkelingen is op het taakveld parkeren een voordeel van € 0,328 mln. gerealiseerd. Dit uitstel heeft echter ook tot gevolg dat de taakstelling scanauto ad € 0,350 mln. niet is gerealiseerd.

Programma 3 Economie

Op programma 3 Economie is er een positief resultaat. Op het taakveld Economische ontwikkeling wordt dit onder meer veroorzaakt door een herijking van de financiering (€ 0,196 mln.) en een incidentele vrijval (€ 0,148 mln.) ten aanzien van Maastricht International Centre en de Creatieve Maakindustrie. Verder is de grondexploitatie Beatrixhaven met een positief resultaat afgesloten ad € 0,813 mln. Daarentegen heeft er ten aanzien van project Maastricht-Zuid in 2022 een correctie plaatsgevonden wat een negatief resultaat ad € 0,258 mln. veroorzaakt. Verder is er op taakveld Economische promotie een positief resultaat gerealiseerd ad € 0,582 mln. vanuit een areaaluitbreiding en een herstel van het verblijftoerisme na de lockdown. Door het beëindigen van de lockdown is daarnaast een voordeel gerealiseerd van € 1 mln. op een reeds opgenomen post ter dekking van lagere inkomsten uit toeristen- en parkeerbelastingen als gevolg van corona. Ten slotte heeft er op basis van een hernieuwde beoordeling van de voorziening dubieuze debiteuren een incidentele vrijval plaatsgevonden ad € 0,830 mln.

Programma 4 Onderwijs

Het voordelig resultaat op programma 4 Onderwijs wordt in belangrijke mate veroorzaakt door lagere kapitaallasten ad € 0,640 mln. als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente. Dit voordeel wordt gemitigeerd door een nadelig resultaat op kosten voor noodunits (€ 0,205 mln.) en leerlingenvervoer (€ 0,198).

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Het resultaat op programma 5 Sport, cultuur en recreatie (incl. mutaties reserves) wordt met name veroorzaakt door lagere kapitaallasten als gevolg van het achterblijven van verwachte investeringen en een lagere rente (€ 0,787 mln.), lagere apparaatskosten als gevolg van niet ingevulde vacatureruimte (€ 0,272 mln.), hogere energiekosten als gevolg van de energiecrisis (€ 0,572 mln) en hogere kosten Stichting Personeelsbeheer Sport als gevolg van een aantal langdurig zieken (€ 0,201 mln.).

Programma 6 Sociaal domein

Het voordelig resultaat (incl. mutaties reserves) op programma 6 Sociaal domein is als volgt opgebouwd:

• Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2,444 mln. V
• Wijkteams	€ 1,871 mln. V
• Inkomensregelingen	€ 8,935 mln. N
• Begeleide participatie	€ 0,665 mln. V
• Arbeidsparticipatie	€ 0,345 mln. V
• WMO	€ 6,046 mln. V
• Jeugd	€ 2,423 mln. V
• Opvang vluchtelingen Oekraïne	€ 3,505 mln. V

Hierna worden per taakveld de grootse afwijkingen kort weergegeven:

Het voordeel bij *samenkracht en burgerparticipatie* betreft met name de subsidies (minder subsidies en afrekeningen over voorgaande jaren, voordeel circa € 1,4 mln.). Verder zijn de voor vreemdelingen beschikbare middelen in 2022 niet volledig ingezet (voordeel € 0,735 mln.).

Het voordeel op de *wijkteams* is voor het grootste deel (€ 1,4 mln.) het gevolg van lagere apparaatskosten (incl. overige personeelskosten).

Bij de *inkomensregelingen* is sprake van een nadeel op de BUIG van € 6,177 mln. omdat de definitieve rijksbijdrage lager is dan begroot en leidt de invoering van een nieuwe systematiek voor de bepaling van de voorziening voor dubieuze debiteuren tot een aanvullende storting in de voorziening van € 1,915 mln. Uitvoering van de regeling inzake de energietoeslag leidt tot een nadeel van

€ 1,464 mln. (de dekking op basis van de decembercirculaire 2022 is op taakveld 0.7 Algemene uitkering verwerkt).

Het voordeel bij *begeleide participatie* wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een exploitatievoordeel over 2021 en 2022 bij MTB (€ 0,603 mln.).

Bij *arbeidsparticipatie* is een voordeel van € 0,333 mln gerealiseerd als gevolg van groeibanen die niet volledig ingezet konden worden.

Binnen *WMO* is het voordeel grotendeels toe te wijzen aan begeleiding. De herijking inkoop heeft bij de dienstverlening begeleiding geleid tot invoering van een lager budgettair kader. De daadwerkelijke uitgaven liggen onder het budgettair kader. Dit leidt tot een voordeel van in € 5,201 mln.

De belangrijkste afwijkingen bij *jeugd* zijn:

- Een voordeel op jeugbescherming en jeugdreclassering van € 0,624 mln. met name veroorzaakt door een onvoorziene daling van het aantal toewijzingen voor OTS (onder toezicht stelling) door de kinderrechter.
- Lagere lasten gesloten en intensief klinische jeugdhulp (€ 0,574 mln.). Met ingang van 1 juli 2022 zijn een aantal intensieve verblijfsvormen inclusief de bijbehorende behandeling opgegaan in de integrale opdracht gesloten en intensief klinische jeugdhulp. Waar het eerste half jaar nog meer gesloten plaatsingen plaatsvonden, zijn deze in de tweede helft van 2022 sterk afgenomen.
- Een voordeel op pleegzorg van € 0,592 mln. Het budget voor pleegzorg is m.i.v. 2022 verhoogd omdat door invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel meer jongeren in een verblijfsvorm onder verantwoordelijkheid van Maastricht vallen. Op voorhand was onduidelijk in welke verblijfsvormen deze stijging zich zou voordoen. De stijging zat echter niet bij pleegzorg maar bij andere verblijfsvormen. Vandaar dat pleegzorg een voordeel laat zien en andere verblijfsvormen een nadeel.
- Door strakkere handhaving op het declaratieprotocol is er een vrijval van de reserve dubieuze debiteuren (€ 0,380 mln. voordeel).

De voor de *opvang van vluchtelingen uit Oekraïne* verantwoorde lasten (met name directe lasten) zijn lager dan de normbedragen die door het Rijk worden vergoed. Het verschil tussen de specifiek verantwoorde lasten en de te declareren normbedragen bedraagt € 3,505 mln.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Het voordelig resultaat op programma 7 bestaat met name uit een tekort op jeugd en openbare gezondheidszorg van € 0,643 mln. (hoger ambitieniveau, hogere indexering en afrekeningen). Daarnaast is een overschot gerealiseerd bij Gezond in de Stad (GIDS) voor een bedrag van € 0,301 mln.

Daarnaast is op het taakveld milieubeheer een voordeel gerealiseerd door een voordeel op de apparaatskosten. Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door gelden bodembescherming. Bij de meicirculaire 2022 zijn gelden bodembescherming ad € 0,358 mln. beschikbaar gekomen. Deze gelden dienen primair ter dekking van de apparaatskosten. Gebleken is dat deze gelden niet nodig zijn en hiermee vrijvallen. Verder is een voordeel aanwezig op de kapitaallasten ad € 0,330 mln. hetgeen veroorzaakt wordt door achterblijven/vertraging van verwachte investeringen inzake milieuzone en energietransitieplan.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het voordelig resultaat op programma 8 bestaat met name uit enerzijds lagere kapitaallasten door het achterblijven van verwachte investeringen en als gevolg van de lagere rente (€ 0,588 mln.) en

anderzijds door hogere legesopbrengsten omgevingsvergunningen ten gevolge van meer vergunningverleningen en een aantal vergunde grootschalige projecten (€ 1,328 mln.).

Programma 0

Het voordelig resultaat op programma 0 Bestuur en ondersteuning is als volgt opgebouwd:

• APPA	€ 1,086 mln. V
• Verkoop St. Maartenslaan 26 en Turennestraat 30 (ontwikkeling DSM)	€ 1,153 mln. V
• Overhead	€ 4,898 mln. N
• Onroerendezaakbelasting	€ 2,323 mln. V
• Parkeerbelasting	€ 2,017 mln. N
• Algemene uitkering	€ 4,780 mln. V
• Onvoorzien/risicobuffer	€ 0,757 mln. V
• Frictiekosten	€ 1,600 mln. N
• Algemene uitkering (financiële ruimte)	€ 6,156 mln. V
• Stelpost indexering	€ 4,720 mln. V
• Vrijval uit reserve overloop	€ 2,026 mln. V
• Frictiekosten storting in voorziening voormalig personeel	€ 0,810 mln. N
• Overige	€ 0,605 mln. V

De herberekening van de contante waarde van de toekomstige pensioenverplichtingen van de gewezen bestuurders leidt tot een voordeel van € 1,086 mln.

Het college heeft een (anterieure) exploitatieovereenkomst gesloten met de ontwikkelaar Cinema Maastricht CV voor de herontwikkeling van het voormalig bioscoopcomplex aan de Wilhelminasingel 39 en 39A en het gemeentelijk eigendom aan de Sint Maartenslaan 26 en de Turennestraat 30 te Maastricht. Het initiatief bestaat uit de herontwikkeling van voornoemde panden tot een energieneutraal, duurzaam hoofdkantoor van DSM. Na aftrek van de project- en pandkosten, de kosten voor verhuizing van diverse huurders en het gemeentelijk aandeel in de aanpak van de openbare ruimte, is er een netto-opbrengst behaald van circa € 1,153 mln.

De storting van voordelen op apparaatskosten in de bedrijfsreserves leidt tot op het taakveld overhead een nadeel van € 2,526 mln. De voordelen op de apparaatskosten zijn verwerkt op andere taakvelden. Hogere personele lasten (meer inhuur en meer werk) alsmede hogere lasten als gevolg van de inflatie leiden tot hogere lasten (in totaal € 1,568 mln.). Een deel van die hogere lasten is door een hogere doorbelasting aan partners en andere gemeenten (in totaal € 0,588 mln.) gecompenseerd. Op de overhead verwerkte taakstellingen konden in 2022 voor € 1,239 mln. niet worden gerealiseerd.

De onroerendezaakbelastingen zijn hoger (€ 2,323 mln.) door opbrengsten van voorgaande jaren, een hogere areaaluitbreiding dan de prognose waarmee BsGW rekening heeft gehouden, een hogere werkelijke waardestijging dan BsGW had berekend en tot slot lagere waardeverlagingen door bezwaren dan verwacht.

In 2022 zijn minder parkeerboetes uitgeschreven dat resulteert in een nadelig resultaat van afgerond € 1 mln. Dit is enerzijds te relateren aan personele onderbezetting en anderzijds het niet kunnen verbaliseren van parkeerders na verstreken parkeerduur (dit zijn vanuit jurisprudentie wet mulderfeiten en geen inkomsten gemeente). Daarnaast zijn er minder inkomsten straatparkeren van afgerond € 1 mln. met als primaire verklaring de daling van de betalingsbereidheid.

De decembercirculaire 2022 (die gezien de late ontvangst in het jaar niet meer tot een begrotingswijziging leidt) leidt tot een hogere algemene uitkering. De hierin opgenomen middelen voor

de energietoeslag en de tegemoetkoming voor studenten die in 2022 nog niet volledig zijn ingezet, zijn in de reserve overloop gestort.

De post onvoorzien/risicobuffer is in 2022 niet volledig ingezet (voordeel € 0,757 mln.)

Overschrijding van de post frictiekosten wordt veroorzaakt door taakstelling personele kosten uit het budgettaire kader 2020 ad € 1,5 mln., inclusief aanvullende besluitvorming ad € 0,1 mln.

Via de normeringsystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds bijgesteld, ook wel het accres genoemd. In de meicirculaire 2022 zijn de accessen bijgewerkt. Voor alle jaren is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accessen zijn hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaire en ook hoger dan aangekondigd in de startnota van het kabinet. Het accres bedroeg voor 2022 € 8,858 mln. Hiervan is € 4,600 mln. gereserveerd als stelpost voor inflatie en stijging energie- en brandstofkosten. Daarnaast is de stelpost BCF ingevuld ad € 0,800 mln. en enkele kleinere overige posten. Per saldo een voordeel van € 3,552 mln. Bij de septembercirculaire 2022 hebben we aanvullend bedrag ontvangen van € 2,604 mln. inzake accres en voorschot BCF 2022. Samen een voordeel van € 6,156 mln.

De gevormde stelpost (€ 4,720 mln.) ter dekking van de gevolgen van de hoge inflatie (hogere energielasten en hogere andere lasten door prijsstijgingen) is niet eerder verdeeld over de verschillende taakvelden. Verdeling heeft niet plaatsgevonden, omdat de ontwikkeling van de inflatie gedurende het jaar onzeker bleef en de effecten van de inflatie op de verschillende taakvelden pas nu bij het opmaken van de jaarrekening 2022 volledig in beeld zijn. De verwachte nadelen als gevolg van de hoge inflatie zijn in de jaarrekening verwerkt op de verschillende taakvelden.

Een deel van de reserve overloop is in de komende niet meer nodig en daarom vrijgevalen hetgeen leidt tot een voordeel van € 2,026 mln.

Voor autonome toekomstige verplichtingen inzake voormalig personeel is geen meerjarig budget opgenomen in de begroting waardoor deze jaarlijks bij de rekening terugkomen. Bij deze jaarrekening vormen we vanuit solide financieel beleid een voorziening om de lasten voor de resterende jaren af te dekken. Dit doen we door nu € 0,810 mln. te storten in een voorziening frictiekosten voormalig personeel.

Mutaties reserves

Bij de totstandkoming van het gerealiseerd rekeningresultaat is een aantal stortingen en onttrekkingen gerealiseerd. De stortingen en onttrekkingen zijn in belangrijke mate al voorzien bij begroting of gebaseerd op specifieke besluitvorming. Een overzicht van de mutaties per reserves treft u aan in de toelichting op de balans.

Per saldo is er € 13,036 mln. meer gestort dan bij de begroting was voorzien en is er voor een bedrag van € 12,615 mln. minder onttrokken aan de reserves dan bij de begroting werd voorzien. De verschillen ten opzichte van de begroting zijn in de volgende tabel gespecificeerd.

Afwijkingen mutaties reserves ten opzichte van begroting (na wijzigingen) (bedragen x € 1.000)	stortingen	onttrekkingen
Vruchtboomfonds	0 N	15.549 V
Organisatieontwikkeling	575 N	0 N
Bedrijfs/egalisatie reserves	2.568 N	0 N
Financieringsreserves	30 V	1.192 N
Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten	161 V	79 N
Reparatie Werkloosheidswet	53 V	125 N
Aanpak radicalisering / jihadisme	0 N	385 N
Mobiliteitsfonds	12 V	245 N
Combinatiefuncties	0 N	327 N
Groot onderhoud Theater	0 N	126 V
TOZO	0 N	169 N
Regionale Energie Strategie (RES)	147 V	787 N
Gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost	0 N	267 N
Stedelijke vernieuwing	0 N	2.662 N
Krimpgelden	0 N	787 N
Omgevingswet	196 N	0 N
TONK-middelen	0 N	491 N
Overloop	10.070 N	4.522 V
Overige afwijkingen (kleiner dan € 100.000)	30 N	66 N
Totaal afwijkingen	13.036 N	12.615 V

Bij het vruchtboomfonds is sprake van een niet geraamde onttrekkingen in verband met dotaties aan in het verleden ten laste van het vruchtboomfonds gevormde voorzieningen voor WOM Belvédère en MTB.

De reserve organisatieontwikkeling/frictie/trainees dient ter bekostiging van activiteiten op het gebied van opleiding, vorming en training van personeel en organisatieontwikkeling. De hiervoor beschikbare budgetten zijn in 2022 niet volledig ingezet. Dit leidt tot een hogere dotatie aan de reserve.

De mutaties in de bedrijfsegalisatie reserves worden conform de spelregels niet geraamd en leiden derhalve tot afwijkingen van de begroting.

De onttrekkingen aan de financieringsreserves zijn lager dan begroot omdat investeringen achterblijven bij de planning.

De mutaties in de reserves werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten en reparatie Werkloosheidswet laten zich gezien het karakter van de reserves moeilijk voorspellen waardoor op realisatiebasis afwijkingen ten opzichte van de begroting ontstaan.

De geraamde onttrekking aan de reserve aanpak radicalisering / jihadisme heeft niet plaatsgevonden omdat de lasten volledig afgedekt konden worden door de ontvangen rijksmiddelen.

In veel gevallen is er sprake van projecten waarvan de feitelijke besteding een doorlooptijd hebben die over de begrotingsjaren heenloopt. Hierdoor wordt de raming van de inzet van de hiervoor gevormde reserves bemoeilijkt. Dit is onder meer van toepassing op de reserves mobiliteitsfonds, groot onderhoud theater, gebiedsontwikkeling Maastricht Noord Oost, Regionale Energie Strategie (RES), stedelijke vernieuwing en krimpgelden.

De onttrekking aan de reserve combinatiefuncties was begroot op € 0,345 mln. In 2022 zijn echter vanuit het Rijk via het Sportakkoord middelen ontvangen om mensen extra te laten bewegen. Om die reden is de begrote onttrekking voor een groot deel niet nodig gebleken.

De reserve TOZO is bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 gevormd en dient ter dekking van de uitvoeringskosten TOZO. De werkelijke uitvoeringskosten zijn in 2022 lager waardoor er minder aan de reserve is onttrokken.

De werkelijke lasten voor de implementatie van de omgevingswet vielen in 2022 lager uit dan geraamd en van het Rijk zijn ook in 2022 nog middelen voor de invoering van de omgevingswet ontvangen. Het voordeel in de exploitatie is gestort in de reserve omgevingswet.

De inzet van de gereserveerde TONK-middelen bleef in 2022 achter en daarom is er minder onttrokken aan de reserve TONK.

De reserve overloop wordt gevormd door nog niet ingezette budgetten van een afgesloten dienstjaar. Deze budgetten moeten beschikbaar blijven om noodzakelijke werken/diensten te kunnen uitvoeren in het daaropvolgende jaar. In 2022 is daarom sprake van een hogere onttrekking aan deze reserve. De stortingen in de reserve overloop betroffen:

Stortingen in de reserve overloop in 2022		(bedragen x € 1.000)
Storting rijksmiddelen op basis van decembercirculaire 2022:		
Bijzondere bijstand (energie)		344
Bijzondere bijstand studenten (energie)		1.588
Energietoeslag (restant)		3.443
Breed offensief		78
Compensatieregeling voogdij 18+		199
Maatschappelijke opvang		360
Faciliteitenbesluit opvangcentra		174
Versterken sociale basis		84
Continuïteit van zorg - jeugd		54
Continuïteit van zorg - WMO		89
Bescherm Wonen		41
<i>Totaal storting rijksmiddelen in reserve overloop</i>		6.454
Overige stortingen:		
Restant duurzaam sociaal domein		738
Restant transformatieplan jeugd		849
Restant energietransitie		581
Wilhelminasingel		267
P&R voorzieningen		200
VWS middelen (ten behoeve van dag- en nachtopvang en 'Skills in de stad')		608
Singel 9 Dak- en thuislozen		241
Coronamiddelen jeugd, wmo en beschermd wonen (decembercirculaire 2021)		228
Strategische herpositionering en doorontwikkeling uitvoeringsketen re-integratie		117
Wet kwaliteitsborging bouw (WKB)		153
Wet open overheid (WOO)		192
Bijdrage SSC-ZL		259
Maastricht International Centre		244
Innovatie jeugd		158
Overige posten (kleiner dan € 100.000)		200
<i>Totaal overige stortingen:</i>		5.035
Totaal stortingen in reserve overloop 2022		11.489

Een deel van deze stortingen was overigens in de begroting verwerkt waardoor het totaal van de stortingen niet aansluit op de afwijking tussen de begrote en de gerealiseerde stortingen in de reserve overloop.

Heffing vennootschapsbelasting

De gemeente Maastricht is vanaf 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. De belastbare winst is naar verwachting hoger, vandaar een hogere vennootschapsbelasting dan begroot. We zijn nog in afwachting van een uitspraak beroep inzake belasting op reclame-inkomsten.

Incidentele baten en lasten

Een belangrijk financieel uitgangspunt voor het provinciaal toezicht is een reëel sluitende begroting. Dit houdt in dat bij de begroting aangegeven dient te worden of de begroting in evenwicht is, dat wil zeggen dat de jaarlijks terugkerende lasten zijn gedekt door jaarlijks terugkerende baten. Ook bij de jaarrekening moet hierin inzicht worden gegeven. De gerealiseerde baten en lasten dienen structureel in evenwicht te zijn.

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2022	waarvan incidenteel	waarvan structureel
Lasten			
Programma 1 Veiligheid	19.232	373	18.859
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	35.503	3.725	31.778
Programma 3 Economie	15.152	954	14.198
Programma 4 Onderwijs	14.179	390	13.789
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	51.629	6.471	45.158
Programma 6 Sociaal domein	270.943	12.937	258.006
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	46.098	2.046	44.052
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	16.229	1.742	14.487
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	148.447	43.088	105.359
Totaal lasten (incl. reservemutaties)	617.412	71.726	545.686
Baten			
Programma 1 Veiligheid	1.667	537	1.130
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	11.517	3.773	7.744
Programma 3 Economie	17.578	3.073	14.505
Programma 4 Onderwijs	7.174	340	6.834
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	13.982	2.295	11.687
Programma 6 Sociaal domein	85.482	14.082	71.400
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	47.500	204	47.296
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.698	1.099	9.599
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	448.996	63.328	385.668
Totaal baten (incl. reservemutaties)	644.594	88.731	555.863
Gerealiseerd resultaat	27.182 V	17.005 V	10.177 V

Voorgaande overzicht laat een structureel voordelig resultaat zien van € 10,177 mln. In de volgende tabel is de bepaling van dit structureel voordelig resultaat conform de in de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV opgenomen presentatie zichtbaar.

Presentatie van het structurele resultaat	(bedragen x € 1.000)
Saldo baten en lasten	18.269 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	8.913 V
Saldo na bestemming	27.182 V
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	17.005 V
Structureel saldo	10.177 V

Voor de specificatie per programma van de incidentele baten en lasten wordt verwezen naar de overzichten hierna.

Incidentele lasten

Specificatie incidentele lasten groter dan € 100.000 (bedragen x € 1.000)	incidentele last 2022	nummer toelichting
Programma 1 Veiligheid		
Toevoegingen reserves	373	1
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
Toevoegingen reserves	3.725	1
Programma 3 Economie		
Maastricht International Centre	148	2
Correctie winstnemering voorgaande jaren grondexploitatie Maastricht-Zuid	258	3
Toevoegingen reserves	548	1
Programma 4 Onderwijs		
Ontwikkeling onderwijs na corona (NPO)	340	4
Toevoegingen reserves	50	1
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
Herstelfonds Cultuur Maastricht	761	5
Voorziening frictiekosten voormalig personeel (Kumulus-docenten)	4.176	6
Toevoegingen reserves	1.534	1
Programma 6 Sociaal domein		
Opvang vluchtelingen Oekraïne	7.054	7
Energietoeslag	1.464	8
Afrekeningen voorgaande jaren	-984	9
TONK	125	10
Voorziening dubieuze debiteuren BUIG (wijziging systematiek)	1.925	11
Toevoegingen reserves	3.353	1
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		
Gezond in de Stad	174	12
TONK	300	10
Toevoegingen reserves	1.572	1
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Invoering Omgevingswet	118	13
Regionale Krimpgelden	331	14
Toevoegingen reserves	1.293	1
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		
Koningsdag	218	15
Verkopen panden, gronden en voertuigen	483	16
Voorziening frictiekosten voormalig personeel	810	17
Toevoegingen reserves	41.577	1
Totaal incidentele lasten	71.726	

Incidentele baten

Specificatie incidentele baten groter dan € 100.000 (bedragen x € 1.000)	incidentele bate 2022	nummer toelichting
Programma 1 Veiligheid		
Onttrekking reserves	537	1
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
Onttrekking reserves	3.773	1
Programma 3 Economie		
Winst grondexploitatie Beatrixhaven	813	18
Onttrekking reserves	2.260	1
Programma 4 Onderwijs		
Rijksbijdrage NPO (onderwijs na Corona)	340	4
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
Bijdrage wateroverlast 2021	242	19
Onttrekking reserves	2.053	1
Programma 6 Sociaal domein		
Specifieke uitkering opvang vluchtelingen Oekraïne	10.559	7
Onttrekking reserves	3.523	1
Programma 7 Volksgezondheid en milieu		
Onttrekking reserves	204	1
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
Onttrekking reserves	1.099	1
Programma 0 Bestuur en ondersteuning		
Algemene uitkering: energietoeslag en tegemoetkoming studenten	6.495	8
Algemene uitkering: Gezond in de Stad	532	12
Algemene uitkering: invoeringskosten omgevingswet	752	13
Verkopen panden, gronden en voertuigen	2.684	16
Algemene uitkering: inkomstendering corona 2021	3.366	20
Algemene uitkering: experiment gesloten coffeeshopketen	208	21
Onttrekking reserves	49.291	1
Totaal incidentele baten	88.731	

Toelichting incidentele baten en lasten

1. De mutaties in reserves, met uitzondering van de mutaties in de financieringsreserves afschrijvingslasten sport en financieringsreserve afschrijvingen voor wat betreft de dekking van de kapitaallasten openbare verlichting, zijn incidenteel. Voor een toelichting op mutaties in reserves wordt verwezen naar de toelichting op reserves in paragraaf 2.3.3 van de jaarrekening.
2. Middels een vaststellingsbeschikking van de provincie Limburg is de projectperiode 2016-2021 afgerond. Dit heeft geleid tot een incidentele vrijval.
3. Op basis van de hercalculatie van de grondexploitaties heeft in 2022 een correctie op de reeds genomen winsten van project Maastricht Zuid plaatsgevonden. Winstnemingen of correcties op winstnemingen zijn eenmalig en daarom incidenteel.
4. Het traject Nationaal Programma Onderwijs (NOP) loopt tot medio 2025 en is bedoeld om de corona-achterstanden in het onderwijs in te lopen. Dekking vindt plaats via een specifieke uitkering die vanwege het tijdelijke karakter van dit programma eveneens als incidentele bate is verwerkt.
5. Om de culturele sector te ondersteunen heeft de gemeente het Herstelfonds Cultuur Maastricht ingericht. Op basis van de subsidieregeling Herstelfonds Cultuur Maastricht 2021-2022 konden aanvragen worden ingediend tot en met 31 december 2022. De regeling heeft een tijdelijk en eenmalig karakter. Dekking van de uitgaven heeft plaats middels een onttrekking aan de reserve overloop.
6. De docenten bij Kumulus zijn per 1 september boventallig verklaard. Voor de financiële verplichtingen zoals werk naar werktrajecten, ww-uitkeringen, bovenwettelijk ww etc. is in 2022 een voorziening gevormd. De lasten voorkomende uit de afwikkeling van de verplichtingen worden in de komende jaren ten laste van deze voorziening gebracht.
7. Vluchtelingen uit Oekraïne zijn en worden door de gemeente opgevangen. Van het Rijk wordt ter dekking van de lasten in verband met die opvang een specifieke uitkering ontvangen. De opvang heeft een tijdelijk karakter.
8. Van het Rijk zijn via de algemene uitkering (decembercirculaire 2022) incidentele middelen beschikbaar gesteld in het kader van de energietoeslag en de tegemoetkoming studenten. Deze middelen zijn tijdelijk beschikbaar en worden ingezet om inwoners en studenten die geconfronteerd worden met hoge energielasten en dit zelf niet kunnen opvangen te ondersteunen. De in 2022 nog niet bestede middelen zijn gestort in de reserve overloop en worden in 2023 ingezet.
9. Afrekeningen over voorgaande jaren met zorgaanbieders in het sociaal domein leiden in 2022 tot een voordeel.
10. De in voorgaande jaren van het Rijk ontvangen maar nog niet bestede TONK-middelen zijn gestort in de reserve TONK. Vanuit deze reserve worden eenmalige projecten gericht op ondersteuning van het bedrijfsleven na de coronaperiode gedekt.
11. Voor het bepalen van de voorziening dubieuze debiteuren BUIG is, op advies van en in overleg met de accountant, een nieuwe systematiek ingevoerd. Dit leidt tot een incidentele aanvullende storting in de voorziening.
12. Door het Rijk is in 2022 een decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad verstrekt. Het is telkens afwachten of het programma verlengd wordt. Zolang deze uitkering wordt ontvangen wordt de aanpak Gezond in de Stad door de gemeente bekostigd. Uitvoering vindt plaats door de GGD Zuid-Limburg.
13. De invoering van de Omgevingswet leidt tot incidentele lasten. Van het Rijk is ter dekking van die incidentele lasten in 2022 (via de algemene uitkering) een tegemoetkoming in de invoeringskosten Omgevingswet ontvangen.
14. De uitgaven die ten laste van de reserve krimpgebieden worden gebracht hebben betrekking op eenmalige projecten in de regio. Dekking vindt plaats vanuit de reserve krimpgebieden.
15. De gemeente Maastricht organiseerde in 2022 een zeer geslaagde Koningsdag.
16. De verkoop van panden, gronden en voertuigen heeft geleid tot eenmalige verkoopkosten en eenmalige opbrengsten.

17. Voor toekomstige verplichtingen inzake voormalig personeel is in 2022 een voorziening gevormd om de lasten voor de resterende jaren af te dekken.
18. De grondexploitatie Beatrixhaven LHB wordt met een positief resultaat van € 1,622 mln. afgesloten. Conform afspraak wordt de winstuitkering aan de contractpartner LHB uitbetaald in 2023 waarna de resterende bate voor de gemeente Maastricht € 0,813 mln. bedraagt.
19. In 2022 zijn bijdragen ontvangen voor de wateroverlast in 2021. Dit betreft incidentele bijdragen voor lasten die in 2021 zijn gemaakt.
20. Van het Rijk is in 2022 de compensatie inkomstenderving corona over 2021 ontvangen. Dit betreft een eenmalige uitkering die via de algemene uitkering beschikbaar is gesteld.
21. Van het Rijk ontvangt de gemeente tijdelijk middelen ten behoeve van het experiment gesloten coffeeshopketen. In 2022 hebben er slechts beperkt uitgaven voor dit experiment plaatsgevonden. De niet bestede middelen zijn gestort in de reserve gesloten coffeeshopketen.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in principe incidenteel en daarom verwerkt in de voorgaande overzichten met incidentele baten en lasten. De onttrekkingen aan financieringsreserves die dienen ter dekking van kapitaallasten van investeringen waarvoor de betreffende reserves zijn gevormd, kunnen echter als structureel worden aangemerkt. Dit betreft de volgende reserves:

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	(bedragen x € 1.000)
Financieringsreserve kapitaallasten sport	167
Financieringsreserve afschrijvingen (onderdeel: dekking kapitaallasten openbare verlichting)	31
Totaal beoogde structurele onttrekkingen aan reserves	198
Financieringsreserve kapitaallasten sport	0
Financieringsreserve afschrijvingen (onderdeel: dekking kapitaallasten openbare verlichting)	0
Totaal beoogde structurele toevoegingen aan reserves	0

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) regelt niet alleen de openbaarmaking van de bezoldiging van topfunctionarissen, maar stelt hier ook een maximum aan. Voorts wordt een maximum gesteld aan de vergoeding wegens beëindiging dienstverband voor topfunctionarissen. Krachtens de WNT worden de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionarissen van de gemeente Maastricht. Ook wanneer sprake is van gewezen topfunctionarissen (voormalig topfunctionaris en nog in een andere functie in dienst van de gemeente Maastricht) geldt deze verplichting tot openbaarmaking.

Topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichhouders

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	G.J. Kusters	H.J. Bodewitz
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 149.546	€ 129.836
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.894	€ 22.222
<i>Subtotaal</i>	€ 172.440	€ 152.058
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 172.440	€ 152.058
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	G.J. Kusters	H.J. Bodewitz
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	n.v.t.	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	1,0
Dienstbetrekking?	n.v.t.	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	€ 121.098
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.	€ 21.816
<i>Subtotaal</i>	n.v.t.	€ 142.914
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	n.v.t.	€ 209.000
Bezoldiging	n.v.t.	€ 142.914

De gegevens over 2021 hebben betrekking op de in 2022 in dienst zijnde topfunctionarissen. De gegevens van topfunctionarissen die in 2022 niet meer in dienst waren van de gemeente Maastricht zijn niet meer opgenomen in voorgaande tabel.

Alle bezoldigingen, ook geëxtrapoleerd voor het gehele jaar op basis van een voltijdbetrekking, zijn lager dan het WNT-maximum van € 216.000. Er zijn geen vergoedingen wegens beëindiging dienstverband betaald aan topfunctionarissen groter dan het maximum van € 75.000. Tot slot heeft geen andere functionaris, niet-zijnde een (gewezen) topfunctionaris, binnen de gemeente Maastricht een bezoldiging hoger dan het WNT-maximum.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt de begrotingsrechtmatigheid een belangrijk toetsingscriterium. Getoetst wordt of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. De Kadernota rechtmatigheid 2018 en het addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 van de commissie BBV dient hierbij als handvat. In onderstaand overzicht staat de totale overschrijding van de lasten per programma.

Programma	(bedragen x € 1.000)								
	begroting 2022 na wijziging			realisatie 2022			begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1 Veiligheid	753	19.077	18.324 N	1.130	18.859	17.729 N	377 V	218 V	595 V
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.887	27.395	23.508 N	7.713	31.778	24.065 N	3.826 V	4.383 N	557 N
3 Economie	10.054	12.168	2.114 N	15.318	14.604	714 V	5.264 V	2.436 N	2.828 V
4 Onderwijs	5.577	13.142	7.565 N	7.174	14.129	6.955 N	1.597 V	987 N	610 V
5 Sport, cultuur en recreatie	10.219	48.207	37.988 N	11.762	50.095	38.333 N	1.543 V	1.888 N	345 N
6 Sociaal domein	80.715	277.862	197.147 N	81.959	267.590	185.631 N	1.244 V	10.272 V	11.516 V
7 Volksgezondheid en milieu	45.900	43.652	2.248 V	47.296	44.526	2.770 V	1.396 V	874 N	522 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	14.597	25.761	11.164 N	9.599	14.936	5.337 N	4.998 N	10.825 V	5.827 V
0 Bestuur en ondersteuning	385.249	100.173	285.076 V	399.705	106.870	292.835 V	14.456 V	6.697 N	7.759 V
Totaal saldo van baten en lasten	556.951	567.437	10.486 N	581.656	563.387	18.269 V	24.705 V	4.050 V	28.755 V
Toevoeging/onttrekking aan reserves	50.323	40.989	9.334 V	62.938	54.025	8.913 V	12.615 V	13.036 N	421 N
Gerealiseerd resultaat	607.274	608.426	1.152 N	644.594	617.412	27.182 V	37.320 V	8.986 N	28.334 V

In de programmaverantwoording en de toelichting op het overzicht baten en lasten in deze jaarstukken zijn de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

De belangrijkste oorzaken voor de hogere lasten bij de programma's en de hogere toevoegingen aan de reserves worden hierna toegelicht.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

In verband met het achterstallig onderhoud op de fontein heeft een niet begrote dotatie aan de onderhoudsvoorziening van € 1,241 mln. plaatsgevonden. Daarnaast mag de bijdrage aan Zuid-Limburg Bereikbaar niet meer worden geactiveerd waardoor de lasten van € 0,807 mln. direct ten laste van de exploitatie moeten worden gebracht. Het betreft bijdragen die door de raad zijn geautoriseerd als investering. Deze overschrijdingen zijn reeds gemeld aan de raad (middels een RIB en de bestuursrapportage 2022) waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Verder is op dit programma sprake van hogere lasten voor openbare verlichting (€ 0,617 mln.), verhardingen (€ 1,707 mln.) en subsidies mobiliteit en verkeer (€ 1,189 mln.) waar hogere baten (direct gerelateerde opbrengsten) tegenover staan waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Programma 3 Economie

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door hogere lasten grondexploitaties (€ 2,197 mln.) die volledig worden gecompenseerd door hogere baten (direct gerelateerde opbrengsten) waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Programma 4 Onderwijs

De hogere lasten worden met name veroorzaakt door hogere lasten inzake ventilatie in scholen (€ 0,620 mln.), onderwijsachterstandenbeleid en kindgebonden financiering (€ 0,308 mln.) en Nationaal Programma Onderwijs (€ 0,340 mln.) die volledig worden gecompenseerd door hogere baten (direct gerelateerde opbrengsten) waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

De hogere lasten inzake Herstelfonds Cultuur (€ 0,761 mln.) en subsidie rivierpark (€ 0,304 mln.) worden vrijwel volledig gecompenseerd door hogere baten (direct gerelateerde opbrengsten) waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

De hogere lasten als gevolg van hogere energiekosten (in totaal circa € 0,6 mln.) zijn de de bestuursrapportage 2022 gemeld waardoor deze overschrijding niet meetelt in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

De hogere dotatie aan de voorziening (frictiekosten) voormalig personeel (€ 0,576 mln.) is pas bij het opmaken van de jaarstukken 2022 bekend geworden en kon daardoor niet eerder worden gemeld aan de raad.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

De hogere lasten op de taakvelden riolering en afval (samen € 0,576 mln.) worden volledig gecompenseerd door hogere baten (direct gerelateerde opbrengsten) waardoor deze overschrijdingen niet meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant. Dit is eveneens van toepassing op de hogere lasten voor het energietransitieplan/klimaatpakkoord (€ 0,690 mln.), energiearmoede (€ 0,891 mln.), schone lucht akkoord (€ 0,232 mln.) en geluidssanering (€ 0,703 mln.).

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

De overschrijding van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de storting in de voorziening WOM Belvédère van € 15,508 mln. Deze storting wordt echter volledig gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve waardoor deze overschrijding niet meetelt in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Toevoegingen aan reserves

De hogere toevoegingen aan de reserves zijn reeds eerder toegelicht (bij de mutaties reserves in deze paragraaf). Het betreft met name de niet geraamde stortingen in de bedrijfs-/egalisatie reserves en de reserve overloop (samen € 12,638 mln.) die zorgen voor een hogere toevoeging aan de reserves. Het college is gemandateerd om deze stortingen te verrichten waardoor ook bij deze posten geen sprake is van afwijkingen die meetellen in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

2.3.4 Single Information Single Audit (SISA)

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 9-3-2023										
Verstrekker	Uitvoeringsscope	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Opvangver	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A5	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme	Gemeenten		Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie.	Cumulative besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Afwijking t.o.v. aanvraag voerensigekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie
					Aard controle n.v.t. Indicator: A5/01	Aard controle D1 Indicator: A5/02	Zelfstandige uitvoering (excl. SISA tussen medeoverheden)	Vanaf SISA 2021 Incl. SISA tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: A5/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A5/06
					1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering en extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering en extremisme:	Ja	€ 0	€ 20.000	Nee	
					2 Persoonsgerichte aanpak van radicaliserende personen:	Ja	€ 0	€ 88.124	Nee	
					3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering:	Ja	€ 0	€ 16.370	Nee	
					4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die betrokken zijn bij de preventie van radicalisering:	Ja	€ 0	€ 9.160	Nee	
					5 Preventie-activiteiten gericht op specifieke kwetsbare doelgroepen:	Ja	€ 0	€ 33.875	Nee	
					6 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 0	Nee	
Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)									
Aard controle n.v.t. Indicator: A5/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A5/08									
Nee	Nee									
JenV	A8	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten i.v.m. het treffen van maatregelen [...] criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2021 en 2022	Gemeenten		Besteding (jaar T) uitvoering projectplan - zelfstandige uitvoering	Cumulative besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekenningen	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Aard controle n.v.t. Indicator: A8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A8/06
					€ 50.000	€ 50.000	Ja	Ja	Ja	Ja

JenV	A9	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2021	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie	Cumulative besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Vanaf SiSa 2021 Incl. SiSa tussen medeoverheden	Atwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: A9/01	Aard controle D1 Indicator: A9/02	Aard controle R Indicator: A9/03	Aard controle R Indicator: A9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A9/06	
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering, (gewelddadig) extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering naar (gewelddadig) extremisme;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			2 Persoonsgerichte aanpak van radicaliserende personen;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij het signaleren van mogelijke radicalisering	Ja	€ 0	€ 90.612	Nee		
			4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die direct betrokken zijn bij de lokale integrale aanpak;	Ja	€ 0	€ 21.525	Nee		
			5 Preventie-activiteiten voor radicaliserende personen en de directe omgeving;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			6 Preventie-activiteiten die de weerbaarheid versterken van specifieke groepen en individuen die mogelijk vatbaar zijn voor radicalisering;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			7 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: A9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A9/08					
			Nee	Nee					
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05		
			050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	€ 149.188	Nee	€ 149.188	Nee		
JenV	A14	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme in 2022	Naam hoofdcategorie	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per hoofdcategorie (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T) per hoofdcategorie	Cumulative besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T) per hoofdcategorie	Vanaf SiSa 2021 Incl. SiSa tussen medeoverheden	Atwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per hoofdcategorie - bij Ja is indicator 06 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens projectplan per hoofdcategorie
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: A14/01	Aard controle D1 Indicator: A14/02	Aard controle R Indicator: A14/03	Aard controle R Indicator: A14/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A14/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A14/06	
			1 Analyse van de lokale problematiek met betrekking tot radicalisering, (gewelddadig) extremisme en de evaluatie van de aanpak van radicalisering naar (gewelddadig) extremisme;	Ja	€ 7.157	€ 7.157	Nee		
			2 Persoonsgerichte aanpak van radicaliserende personen;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			3 Opbouwen, behouden en faciliteren van een netwerk van personen en organisaties die betrokken zijn bij het signaleren van mogelijke radicalisering	Ja	€ 17.294	€ 17.294	Nee		
			4 Deskundigheidsbevordering en voorlichting van personen en organisaties die direct betrokken zijn bij de lokale integrale aanpak;	Ja	€ 6.179	€ 6.179	Nee		
			5 Preventie-activiteiten voor radicaliserende personen en de directe omgeving;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			6 Preventie-activiteiten die de weerbaarheid versterken van specifieke groepen en individuen die mogelijk vatbaar zijn voor radicalisering;	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			7 Evalueren van de activiteiten die zijn verricht in het kader van het tegengaan van radicalisering, (gewelddadig) extremisme en terrorisme.	Ja	€ 0	€ 0	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: A14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A14/08					
			Nee	Nee					
JenV	A15	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2022 en 2023	Besteding (jaar T) - zelfstandige uitvoering	Cumulative besteding uitvoering projectplan (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op projecten die afwijken van voorlopige toekening	Project afgerond (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A15/01	Aard controle R Indicator: A15/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A15/06	
			€ 33.526	€ 33.526	Ja		Nee	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t/m de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle R Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06	
			€ 7.090.500	€ 2.556.400	€ 3.414.410	€ 1.001.844	€ 0	€ 0	
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	€ 0	
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11		
			€ 0	€ 0	€ 7.234.334	€ 7.234.334	Nee		

JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SISa tussen medeoverheden)	Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort	Besteding per kostensoort (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02	Aard controle R Indicator: A18B/03				
			1 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0				
			2 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Hotels/centra	€ 0				
			3 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige specifieke meerkosten	€ 5.214				
4 050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Overige Meerkosten	€ 0							
		Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld						
		Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05						
		Ja							
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) vanaf 2021	Normbedragen voor e (ja/nee) vanaf 2021	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle R Indicator: B2/06	
			12	143	0	19	Ja	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1				
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle R Indicator: B2/08	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
			Nee						
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Aard controle R Indicator: B2/10	Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15
			€ 18.384	€ 27.326	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Aard controle R Indicator: B2/16	Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21
			€ 4.560	€ 54.340	€ 0	€ 65.892	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal dragesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal dragesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal dragesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Aard controle R Indicator: B2/22	Aard controle R Indicator: B2/23	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/24	Aard controle R Indicator: B2/25	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26	
			€ 0	€ 120.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 22.944	
BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvaarg uitgevoerde projecten	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05		
		€ 213.629	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	€ 22.944		
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06	
		1 SUVIS21-01005732	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	Nee		
		2 SUVIS21-01108118	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	Nee		
		3 SUVIS21-2-02751143	€ 210.000	€ 210.000	€ 210.000		Onvangen uitkering doorgesluisd naar schoolbestuur	Nee	
		4 SUVIS21-2-02752363	€ 200.376	€ 200.376	€ 200.376	Nee	Onvangen uitkering doorgesluisd naar schoolbestuur	Nee	
		5 SUVIS21-2-02752371	€ 210.000	€ 210.000	€ 210.000	Nee	Onvangen uitkering doorgesluisd naar schoolbestuur	Nee	
		6 SUVIS21-2-03065868	€ 144.360	€ 144.360	€ 144.360	Nee	Onvangen uitkering doorgesluisd naar schoolbestuur	Nee	
		Kopie Beschikingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)		Ja		Ja	
		Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09					
		1 SUVIS21-01005732	Nee	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
		2 SUVIS21-01108118	Nee	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
		3 SUVIS21-2-02751143	Nee	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
		4 SUVIS21-2-02752363	Nee	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
		5 SUVIS21-2-02752371	Nee	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
		6 SUVIS21-2-03065868	Ja	Maatregelen ventilatie nog niet uitgevoerd					
BZK	C47	Volkshuisvesting	Deelplannaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde gehersstructureerde woningen (inclusief labelstappen) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) - per deelplan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering door derden vanaf sisa 2022	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C47/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C47/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C47/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C47/04	Aard controle R Indicator: C47/05	Aard controle R Indicator: C47/06	
		1 Maasricht-West	0	0	0	0	€ 0	€ 0	
		Kopie deelplannaam	Totale opbrengsten (jaar T) per deelplan	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering door derden vanaf sisa 2022	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan				
		Aard controle n.v.t. Indicator: C47/07	Aard controle R Indicator: C47/08	Aard controle R Indicator: C47/09	Aard controle R Indicator: C47/10				
		1 Maasricht-West	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: C47/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C47/12						
		Ja	Nee						

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			5.519	€ 853.459	€ 853.459	339	€ 37.874	€ 37.874
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energiegebruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			300	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vinenagen, koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energie rekening tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			17.273	64.828	0	0	214	1.935
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: C56/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SISA 2022 Aard controle R Indicator: C56/04	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02276001	Realisatie eerste fase standplaatsen woonwagens: 6 woonruimten, 0 verblijfsruimten	€ 0	€ 30.555		
			2 RHA2021-0237765	Studentenhuisvesting Universiteitsingel Randwyck: 200 woonruimten	€ 0	€ 0		
			3 RHA2021-02275537	Tiny Houses Jongeren	€ 0	€ 0	0	0
			4 RHA2021-0227654	Ombouw dag en nachtopvang	€ 0	€ 0	0	0
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (Ja/Nee)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			1 Realisatie eerste fase standplaatsen woonwagens: 6 woonruimten, 0 verblijfsruimten	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			2 Studentenhuisvesting Universiteitsingel Randwyck: 200 woonruimten	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Nee
			3 Tiny Houses Jongeren	€ 0	€ 0	Nee	Ja	Ja
			4 Ombouw dag en nachtopvang	€ 0	€ 0	Nee	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14				
			Nee	n.v.t.				
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toedragenaflaure	Gedefide opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04				
			€ 0	Nee				
BZK	C79	Specifieke uitkering bevolkingsdaling	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C79/01	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C79/02	Eventuele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: C79/03			
			€ 39.165	Nee	Betreffen alleen de kosten t.b.v. de gemeente Vaals. De overige gemeenten hebben nog geen kosten t.t.v. 2022 gemaakt.			

BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1 RHA2022-03339103	Studentenhuisvesting Universiteitsingel Randwyck: 50 permanente woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 RHA2022-03339515	Studentenhuisvesting magic mix: 26 permanente woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 RHA2022-03339538	Studentenhuisvesting magic mix 2: 94 permanente woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 RHA2022-03305098	Realisatie nieuwe woonwagelocatie: 12 permanente woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 RHA2022-03339593	Magic mix: 12 permanente woonruimten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 RHA2022-03304815	Permanente Dag- en Nachtopvang Maastricht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie Projectnaam		Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10		
			1 Studentenhuisvesting Universiteitsingel Randwyck: 50 permanente woonruimten	0				
			2 Studentenhuisvesting magic mix: 26 permanente woonruimten	0				
			3 Studentenhuisvesting magic mix 2: 94 permanente woonruimten	0				
			4 Realisatie nieuwe woonwagelocatie: 12 permanente woonruimten	0				
			5 Magic mix: 12 permanente woonruimten	0				
			6 Permanente Dag- en Nachtopvang Maastricht	0	Ja			
			Eindeverantwoording (Ja/Nee)			Ja		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
			Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kind-entra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 3.869.355	€ 0	€ 75.932	€ 19.852	€ 101.916	
			Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	Bedrag
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
			009093 Gemeente Maastricht	€ 0	009093 Gemeente Maastricht	€ 0	€ 0	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 270.686	€ 0	€ 69.098	€ 0	€ 339.342	
			Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			009093 Gemeente Maastricht	€ 0	009093 Gemeente Maastricht	€ 0		
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindeverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Aard controle R Indicator: D21/02	Aard controle R Indicator: D21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04		
			1 NVT	€ 0	€ 0	Nee		

IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeersaavaai Subsidieregeling sanering verkeersaavaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen naast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk, dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06	
			1 559.159.03 UK aanvullende gevelmaatregelen Heerdenweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 457.012.03 UK gevelmaatregelen Hertogsingel	€ 80.280	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 457.167.03 UK gevelmaatregelen Parkweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 559.159.00 railschem en dempers vbt (PEAT)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 103.910	
			5 559.159.02 UK railschem en dempers Meessenenweg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 515.878	
			6 2015.041.03 UK gevelmaatregelen Tongerseweg	€ 3.363	€ 0	€ 0	€ 3.639	€ 0	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12	
			1 559.159.03 UK aanvullende gevelmaatregelen Heerdenweg	€ 0	€ 0	€ 4.060	€ 4.060	Ja	
			2 457.012.03 UK gevelmaatregelen Hertogsingel	€ 323.508	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			3 457.167.03 UK gevelmaatregelen Parkweg	€ 65.863	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
			4 559.159.00 railschem en dempers vbt (PEAT)	€ 74.784	€ 11.603	€ 916.780	€ 697	Nee	
			5 559.159.02 UK railschem en dempers Meessenenweg	€ 0	€ 0	€ 1.184.691	€ 39.075	Nee	
			6 2015.041.03 UK gevelmaatregelen Tongerseweg	€ 7.002	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
IenW	E10B	Regeling specifieke uitkering snelfietsroutes	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting op niet-afgeronde projecten	
			SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/01	Aard controle R Indicator: E10B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/06
			1 2021/17842	€ 1.179.115	€ 1.327.434	Nee	Ja		
			2 Gedeelte Meerssen	€ 838.378	€ 838.378	Nee	Ja		
			Kopie projectnaam/nummer	Grote scope wijzigingen? (Ja/Nee)	Ernstige vertragingen? (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E10B/08	Aard controle D1 Indicator: E10B/09				
			1 2021/17842	Nee	Nee				
			2 Gedeelte Meerssen	Nee	Nee				
IenW	E20	Regeling stimuleringsverkeersmaatregelen 2020-2021	Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
				Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 27.328	€ 550.017	€ 550.017	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08			
			1 Verplaatsen lichtmast	Ja	0				
			2 Saneren van verticale stoepanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm	Ja	0				
			3 Verbreden van fietspaden	Nee	0				
			4 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats	Ja	0				
			5 Voetgangersoversteekplaats (VOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur	Ja	0				
			6 Aanleg van een snelheidsremmende plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een knoispunt	Nee	0				
			7 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur zone	Ja	0				
			8 Vrijliggend fiets-/bromfietspad - b=2,0 meter	Ja	0				
			9 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/uur naar een ETW 30 km/uur	Ja	0				
			10 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone	Ja	0				
			11 Verbreden van fietspaden	Nee	0				
			12 Vrijliggend fiets-/bromfietspad - b=2,5 meter	Nee	0				
			13 Vrijliggend fiets-/bromfietspad - b=3,0 meter	Nee	0				
			14 Vrijliggend fiets-/bromfietspad - b=4,0 meter	Nee	0				
			15 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30	Nee	0				
			16 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone	Nee	0				
			17 Geregeld oversteekplaats (GOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur	Nee	0				
			18 Voetgangersoversteekplaats (VOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur	Nee	0				
			19 Aanleg van een fietsoversteek (middenland), alleen bij een knoispunt	Nee	0				
			20 Saneren van verticale stoepanden en hoogteverschillen tussen verharding en berm	Nee	0				

lenW	EZB	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen	
		Provinciale beschikking en/of verordening						
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen						
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
		1	2017/38621 SAS-2017-01722 Bovenregionale fietsroute Noorderting	€ 0	€ 0			
		2	2020/50502 Snelfietsroute Maastricht-Sittard	€ 1.179.115	€ 0			
		3	SAS-2018-01699 Borgharenweg (inh wijz. Marienwaard)	€ 0	€ 0	€ 250.000	€ 106.091	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulative overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
		1	2017/38621 SAS-2017-01722 Bovenregionale fietsroute Noorderting	€ 0	€ 0		Nee	
		2	2020/50502 Snelfietsroute Maastricht-Sittard	€ 1.327.434	€ 0		Nee	
		3	SAS-2018-01699 Borgharenweg (inh wijz. Marienwaard)	€ 250.000	€ 381.145	aansluiting met verzoek tot vaststelling (steller Angel Wilms)	Ja	
lenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulative besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (t/m jaar T) aan projectkosten cumulatief	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E44/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/02	Aard controle R Indicator: E44/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07				
		1	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09				
lenW	E56B	Regeling specifieke uitkering doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T-1) aan projectkosten voor het totale project	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulative besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Project afgerond (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E56B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E56B/02	Aard controle R Indicator: E56B/03	Aard controle R Indicator: E56B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E56B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E56B/06
		1	060935 Gemeente Maastricht	Project B (onderwijsaanpak)	€ 102.285	€ 0	€ 102.285	Nee
		2	060935 Gemeente Maastricht	Project C (Werkgeversaanpak)	€ 595.225	€ 0	€ 595.225	Nee
		3	060935 Gemeente Maastricht	Project D (fiets)	€ 281.601	€ 0	€ 281.601	Nee
		4	060935 Gemeente Maastricht	Project E (duurzame deelmobiliteit)	€ 137.296	€ 0	€ 137.296	Nee
		5	060935 Gemeente Maastricht	Project H (Logistieke aanpak)	€ 188.556	€ 0	€ 188.556	Nee
		6	060935 Gemeente Maastricht	Project H (Zero Emissie Stadslogistiek)	€ 155.089	€ 0	€ 155.089	Nee
		7	060935 Gemeente Maastricht	Werkgeversaanpak	€ 0	€ 556.817	€ 556.817	Nee
		8	060935 Gemeente Maastricht	Digitalisering	€ 0	€ 42.473	€ 42.473	Nee
lenW	E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie Jaar T-1 per project (m SISA tussen medeoverheden (jaar T-1))	Cumulative besteding (t/m jaar T) per project	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83/01	Aard controle R Indicator: E83/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E83/03	Aard controle R Indicator: E83/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E83/05	
		1	Springenstraat 7 / Ringoerweg 99 MA093500087	€ 5.508	Ja	€ 0	€ 5.508	
			Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 08 de reden aan.	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld	Project afgerond (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E83/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E83/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E83/09		
		1	Springenstraat 7 / Ringoerweg 99 MA093500087	Ja		Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E83/10					
			Nee					
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Cumulative eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
		1	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/uur (stuk)	Nee	0			
		2	331 Driepel (stuk)	Nee	0			
		3	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/uur naar een ETW 30 km/uur (meters)	Nee	0			
lenW	E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstanties	Aantal geïnstalleerde intelligente verkeersregelinstanties in (jaar T)	Cumulatief aantal geïnstalleerde intelligente verkeersregelinstanties (t/m jaar T)	Totale besteding aan het project (jaar T)	Cumulative besteding aan het project (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: E85/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E85/02	Aard controle R Indicator: E85/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E85/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E85/05	
			0	0	€ 0	€ 0	Nee	

EZK	F11	Regeling specifieke uitkering MKB Deals 1e tranche	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T). Inclusief uitvoering door derde (sita tussen medegebeden) vanaf verantwoordingsjaar S1Sa 2021 Deze indicator is bedoeld voor de tussenjarige afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) t.l.v. cumulatieve cofinanciering	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Bestedingen zijn verantwoord op basis van voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Toelichting
			Zelfstandig uitvoering (exclusief uitvoering door derde)		Dit betreft het deel dat naast de Rijksmiddelen is ingelegd volgens afspraak uit MKB-deal			Als bij 04 en 05 'Nee' is ingevuld, dan is toelichting verplicht
			Aard controle R Indicator: F11/01	Aard controle R Indicator: F11/02	Aard controle R Indicator: F11/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F11/04	Aard controle D2 Indicator: F11/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F11/06
			€ 49.325	€ 88.548	€ 49.325	Nee	Ja	Uitvoering MKB-Deals loopt door in 2023 ex
SWZ	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	L1 Participatiewet (PW)	L1 Participatiewet (PW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 50.674.756	€ 1.144.482	€ 1.823.846	€ 34.046	€ 258.446	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 470.087	€ 30.338	€ 5.483	€ 2.581.898	€ 0	€ 9.975
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				Participatiewet (PW)
			€ 1.925.247	Ja				
SWZ	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering) gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege voor 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.						
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 13.500	€ 6.569	€ 73.740	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ voor 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 – kapitaalverzekering (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 – levensonderhoud en kapitaalverzekering (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverzekering	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverzekering BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			Aard controle R Indicator: G3/12	Aard controle R Indicator: G3/13	Aard controle R Indicator: G3/14	Aard controle R Indicator: G3/15	Aard controle R Indicator: G3/16	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
SWZ	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (overig) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.						
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 5.440	€ 0	€ 149.432	€ 370.233	€ 13.038
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 46.601	€ 194.550	€ 15.196
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 27.132	€ 114.447	€ 2.995
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 7.324	€ 0	€ 8.368	€ 6.027	€ 389
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 273	€ 0	€ 5.918	€ 4.480	€ 186
			6 Totaal	€ 1.611	€ 0	€ 237.450	€ 689.737	€ 31.804
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	Ja		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 43.423	€ 2.780	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 118.220	€ 10.902	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 85.207	€ 3.244	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 2.399	€ 177	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 310	€ 64	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 249.559	€ 17.146	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverzekeringen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden op kapitaalverzekeringen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01 € 126.227	Aard controle R Indicator: G10/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01 € 9.975	Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04 Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01 € 0	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja	
VWS	H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling Gemeenten	Feitelijke bezetting behandelplaatsen (jaar T) Afspraak Aard controle D1 Indicator: H1/01 20	Feitelijke bezetting ishandelplaatsen (jaar T) Realisatie Aard controle D1 Indicator: H1/02 20	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H1/03 € 588.756			
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01 € 1.087.842	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 1.010.114				
			Activiteiten Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Vergelijk als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 MS MJOP BS acc velden /infra / 357000010	€ 42.873	€ 42.873			
			2 MS MJOP BS Kleed clubgebouw / 357000011+12	€ 2.408	€ 2.408			
			3 MS MJOP BS sport inventaris / 357000013	€ 24.758	€ 24.758			
			4 Gebruikersonderhoud Geb Binnensport acc / 557010005	€ 38.102	€ 38.102			
			5 Gebruikersonderhoud Sportinventaris / 557010016	€ 3.805	€ 3.805			
			6 Gebruikersonderhoud Kleed/club Geb / 557020002	€ 11.194	€ 11.194			
			7 Gebruikersonderhoud Buitensport Velden/Infra / 557020012	€ 114.548	€ 114.548			
			8 Gebruikersonderhoud Geusselt Zwembad / 557050004	€ 80.782	€ 80.782			
			9 Exploitatiekosten Geusselt Zwembad / 55705*	€ 291.145		€ 291.145		
			10 Exploitatiekosten Buitensport accommodaties / 55702*	€ 2.845		€ 2.845		
			11 Exploitatiekosten Sport - en Beweging / Dienverlening door 3 / 55704*	€ 17.056		€ 17.056		
			12 Dienstverlening door derden / TV 5.1 Beeldschermen 7.1 en 7.2	€ 32.090		€ 32.090		
			13 Exploitatiekosten overhead MSport / 55706* en 55704*	€ 30.862			€ 30.862	
			14 Energiekosten Sport - Accommodaties / 55701001 / 557020001 / 557020007 / 557050002	€ 86.456			€ 86.456	
			15 Schoonmaakkosten Sport - Accommodaties / 557010009 / 557021018 / 557050020	€ 91.297			€ 91.297	
16 Eigenaarsonderhoud (BAO) 371501000/371501001/37150100 2/371502000/371502001/371504 000/371504001/371504002	€ 80.878	€ 80.878						
17 Gemeentebrede Overhead opgave CS	€ 59.015			€ 59.015				
VWS	H7	Regeling specifieke uitkering aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Gemeenten	Projectnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: H7/01	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering Aard controle R Indicator: H7/02	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Inclusief uitvoering door derde vanaf SISa 2021 Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle R Indicator: H7/03	Project is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H7/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H7/05	
			1 Verlening SPLUK GHNT Kennis- en opleidings-infrastructuur GIA Zuid-Limburg 2020 - 2021 Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H7/06 Ja	Projectwerkzaamheden afgerond? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H7/07 Ja	€ 11.640	€ 61.639	Ja	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 SPLUKSA210313	€ 255.427	€ 0	€ 227.665	€ 0	€ 255.427
			2 SPLUKSA1042189	€ 113.150	€ 0	€ 18.083	€ 0	€ 18.083
		Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
		1 SPLUKSA210313	Ja					
		2 SPLUKSA1042189	Nee					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 68.808	Ja	Nee			

VWS	H22	Regeling specifieke uitkering regionaal projectleider aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2022	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Gerealiseerde activiteit aanstellen regionaal projectleider voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' in het jaar 2022? (Ja/Nee)	Toelichting (Toelichting verplicht indien bij H22/03 "Nee" is ingevuld)	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)
		Gemeenten	€ 75.000	€ 75.000	Ja		Ja	Ja
			Aard controle R Indicator: H22/01	Aard controle R Indicator: H22/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H22/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H22/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H22/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H22/06
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatiekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoording	
				Automatisch berekend	Automatisch berekend	Automatisch berekend		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
			1	SPUKJZ1-22106	€ 292.958	€ 292.958	€ 292.958	Ja
		Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatiekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11	
		1	Geusselbaad	Nov + dec 2021	€ 222.756	€ 222.756	€ 222.756	€ 222.756
		2	Geusselbaad	44662	€ 70.202	€ 70.202	€ 70.202	€ 70.202

2.3.5 Taakvelden

Overzicht programma's en taakvelden	(bedragen x € 1.000)									
	lasten			baten			saldo			resultaat 2022
	begroting primitief 2022	wijziging na 2022	rekening 2022	begroting primitief 2022	wijziging na 2022	rekening 2022	begroting primitief 2022	wijziging na 2022	rekening 2022	
Bestuur (0.1)	5.861	6.534	6.331	0	38	1.126	5.861	6.496	5.205	1.291
Burgerzaken (0.2)	4.320	4.679	4.836	2.015	2.157	2.062	2.305	2.522	2.774	-252
Beheer overige gebouwen en gronden (0.3)	6.618	8.793	10.257	6.026	6.477	9.650	592	2.316	607	1.709
Overhead (0.4)	56.857	57.171	58.334	3.541	3.166	3.502	53.316	54.005	54.832	-827
Treasury (0.5)	7.837	7.839	6.214	9.134	9.133	7.880	-1.297	-1.294	-1.666	372
OZB - Woningen (0.61)	0	0	0	17.224	17.240	18.991	-17.224	-17.240	-18.991	1.751
OZB - Niet woningen (0.62)	0	0	0	18.922	18.922	19.494	-18.922	-18.922	-19.494	572
Parkeerbelasting (0.63)	0	0	0	9.517	8.856	6.839	-9.517	-8.856	-6.839	-2.017
Belastingen overig (0.64)	733	650	805	3.029	2.804	2.841	-2.296	-2.154	-2.036	-118
Algemene uitkering en ov. uitkeringen gemeentefonds (0.7)	1.607	0	0	280.482	315.731	326.965	-278.875	-315.731	-326.965	11.234
Overige baten en lasten (0.8)	14.066	14.357	19.817	9.900	725	355	4.166	13.632	19.462	-5.830
Vennootschapsbelasting (0.9)	150	150	276	0	0	0	150	150	276	-126
Mutaties reserves (0.10)	25.219	40.989	54.025	34.275	50.323	62.938	-9.056	-9.334	-8.913	-421
Resultaat van baten en lasten (0.11)	4.673	0	27.182	0	1.152	0	4.673	-1.152	27.182	-28.334
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning	127.941	141.162	188.077	394.065	436.724	462.643	-266.124	-295.562	-274.566	-20.996
Crisisbeheer en brandweer (1.1)	10.112	10.582	11.086	298	297	312	9.814	10.285	10.774	-489
Openbare orde en veiligheid (1.2)	7.040	8.495	7.773	456	456	818	6.584	8.039	6.955	1.084
Totaal 1. Veiligheid	17.152	19.077	18.859	754	753	1.130	16.398	18.324	17.729	595
Verkeer en vervoer (2.1)	21.301	23.412	27.536	338	300	3.592	20.963	23.112	23.944	-832
Parkeren (2.2)	5.385	3.965	4.148	3.042	3.587	4.121	2.343	378	27	351
Recreatieve havens (2.3)	18	18	14	0	0	0	18	18	14	4
Economische havens en waterwegen (2.4)	0	0	80	0	0	0	0	0	80	-80
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26.704	27.395	31.778	3.380	3.887	7.713	23.324	23.508	24.065	-557
Economische ontwikkeling (3.1)	3.986	3.683	3.644	298	0	49	3.688	3.683	3.595	88
Fysieke bedrijfsinfrastructuur (3.2)	4.359	3.562	6.066	4.216	3.469	6.480	143	93	-414	507
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (3.3)	853	958	1.066	475	475	558	378	483	508	-25
Economische promotie (3.4)	3.191	3.965	3.828	6.728	6.110	8.231	-3.537	-2.145	-4.403	2.258
Totaal 3. Economie	12.389	12.168	14.604	11.717	10.054	15.318	672	2.114	-714	2.828
Onderwijs (4.2)	4.971	4.994	5.243	337	319	1.105	4.634	4.675	4.138	537
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (4.3)	8.290	8.148	8.886	5.413	5.258	6.069	2.877	2.890	2.817	73
Totaal 4. Onderwijs	13.261	13.142	14.129	5.750	5.577	7.174	7.511	7.565	6.955	610
Sportbeleid en activering (5.1)	2.915	2.700	2.690	313	658	755	2.602	2.042	1.935	107
Sportaccommodaties (5.2)	9.586	9.407	9.250	3.954	3.910	3.998	5.632	5.497	5.252	245
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (5.3)	19.312	18.682	20.215	5.282	4.779	5.520	14.030	13.903	14.695	-792
Musea (5.4)	465	444	443	114	114	167	351	330	276	54
Cultureel erfgoed (5.5)	1.246	1.401	1.496	42	0	21	1.204	1.401	1.475	-74
Media (5.6)	6.784	6.356	6.611	1.065	735	567	5.719	5.621	6.044	-423
Openbaar groen en (openlucht) recreatie (5.7)	8.778	9.217	9.390	151	23	734	8.627	9.194	8.656	538
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	49.086	48.207	50.095	10.921	10.219	11.762	38.165	37.988	38.333	-345
Samenkracht en burgerparticipatie (6.1)	13.645	15.596	19.850	88	278	12.109	13.557	15.318	7.741	7.577
Wijkteams (6.2)	16.365	15.907	14.322	2.743	2.231	2.560	13.622	13.676	11.762	1.914
Inkomensregelingen (6.3)	74.469	88.407	88.005	70.860	70.539	61.387	3.609	17.868	26.618	-8.750
Begeleide participatie (6.4)	23.021	23.601	22.799	12	12	6	23.009	23.589	22.793	796
Arbeidsparticipatie (6.5)	4.889	5.410	5.075	46	113	123	4.843	5.297	4.952	345
Maatwerkvoorzieningen (WMO) (6.6)	2.323	2.326	2.403	0	6	0	2.323	2.320	2.403	-83
Maatwerkdienstverlening 18+ (6.71)	44.194	45.290	39.346	2.645	2.594	2.009	41.549	42.696	37.337	5.359
Maatwerkdienstverlening 18- (6.72)	31.451	31.985	29.873	2.657	2.477	2.235	28.794	29.508	27.638	1.870
Geëscaleerde zorg 18+ (6.81)	29.594	32.870	30.077	2.496	2.465	1.468	27.098	30.405	28.609	1.796
Geëscaleerde zorg 18- (6.82)	16.107	16.470	15.840	0	0	62	16.107	16.470	15.778	692
Totaal 6. Sociaal domein	256.058	277.862	267.590	81.547	80.715	81.959	174.511	197.147	185.631	11.516
Volksgezondheid (7.1)	7.761	8.383	7.679	1.212	1.212	74	6.549	7.171	7.605	-434
Riolering (7.2)	10.379	10.296	10.550	16.446	16.586	16.840	-6.067	-6.290	-6.290	0
Afval (7.3)	14.855	19.294	19.616	22.031	27.551	27.873	-7.176	-8.257	-8.257	0
Milieubeheer (7.4)	5.084	5.065	6.001	68	68	1.962	5.016	4.997	4.039	958
Begraafplaatsen en crematoria (7.5)	621	614	680	483	483	547	138	131	133	-2
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	38.700	43.652	44.526	40.240	45.900	47.296	-1.540	-2.248	-2.770	522
Ruimtelijke ordening (8.1)	7.393	7.600	6.325	1.108	711	693	6.285	6.889	5.632	1.257
Grondexploitatie (niet-bedrijfs terrein) (8.2)	9.370	7.818	2.457	9.370	7.818	2.319	0	0	138	-138
Wonen en bouwen (8.3)	6.021	10.343	6.154	5.223	6.068	6.587	798	4.275	-433	4.708
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	22.784	25.761	14.936	15.701	14.597	9.599	7.083	11.164	5.337	5.827
Totaal	564.075	608.426	644.594	564.075	608.426	644.594				

De programma-indeling van de gemeente Maastricht is volledig gebaseerd op de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden met uitzondering van taakveld 0.10 Mutaties reserves. De mutaties in de bestemmingsreserves zijn verwerkt op de taakvelden waarop de mutaties inhoudelijk betrekking hebben. De mutaties in de algemene reserve zijn verwerkt op taakveld 0.8 Overige baten en lasten. Er is gezien het voorgaande geen specifiek verdelingsprincipe nodig om de baten en lasten op de programma's toe te rekenen aan de taakvelden.

Controleverklaring

WORDT TOEGEVOEGD NA AFRONDING ACCOUNTANTSCONTROLE

Bijlage 1 Samenstelling van het college van burgemeester en wethouders

De samenstelling van het college per ultimo 2022:

Mw. Annemarie Penn – te Strake

Burgemeester.
Algemene en bestuurlijke zaken.
(Grensoverschrijdende) samenwerking.
Communicatie.
Bestuurlijke en ambtelijke integriteit.
Openbare orde en veiligheid. Handhaving.
Zorg- en Veiligheidshuis.
Vergunningen aan de burgemeester voorbehouden.

Dhr. Frans Bastiaens

Ruimtelijke ontwikkeling.
Cultuur.
Cultureel erfgoed.
Veerkrachtige wijken.
Ouderenbeleid.
Stadsdeelwethouder Maastricht Noord-West.

Dhr. Johan Pas

Wonen.
Onderwijs.
Studentenstad.
Coördinerend portefeuillehouder Maastricht University.
Welstand.
Stadsdeelwethouder Maastricht Zuid-West.

Dhr. Hubert Mackus

Economie.
Water, natuur en landschap, dierenwelzijn.
Sport en recreatie.
Vergunningverlening.
Stadsdeelwethouder Maastricht Oost.

Mw. Manon Fokke

Financiën.
Bedrijfsvoering (m.u.v. P&O).
Publieke Dienstverlening.
Burgerparticipatie.
Lobby.
Stadsdeelwethouder Maastricht West.

Dhr. Alex Meij

Sociale zaken en armoedebeleid.
Arbeidsmarktbeleid.
Jeugdzorg.
Gezondheid. Vastgoed en grondbeleid.
Personeel en organisatie.
Stadsdeelwethouder Maastricht Noord.

Dhr. John Aarts

Hospitality, evenementen.
Mobiliteit.
Duurzaamheid.
Stadsbeheer.
Stadsdeelwethouder Maastricht Centrum.

Mw. Anita Bastiaans

Wmo.
Welzijn.
Duurzaam Sociaal Domein, coördinatie Sociaal Domein.
Diversiteit.
Inburgering, vluchtelingenwerk en statushouders.
Europa en de Euregio.
Stadsdeelwethouder Maastricht Zuid.

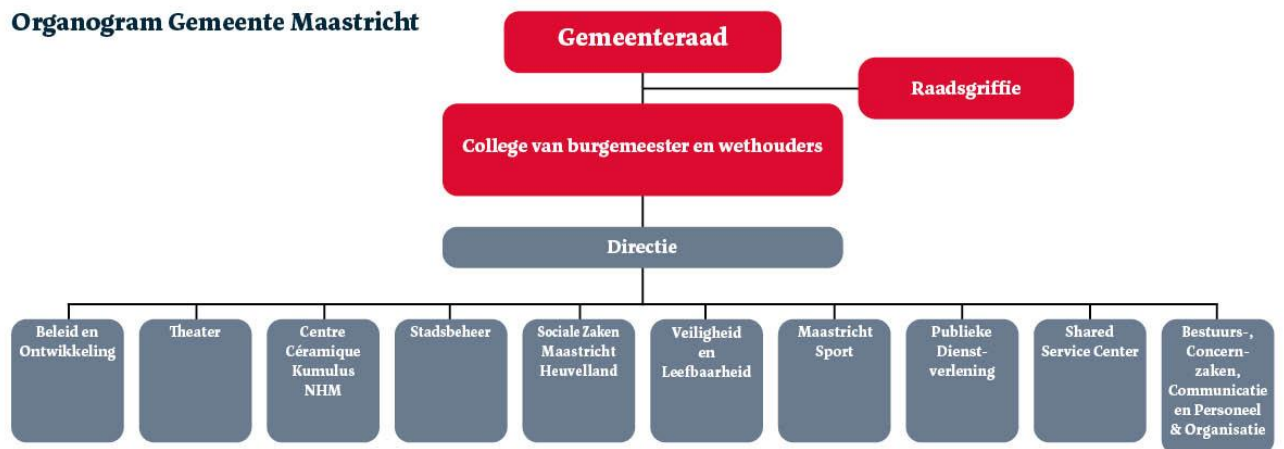

Dhr. Gert-Jan Kusters

Gemeentesecretaris.

Bijlage 2 Organisatieschema in 2022

Organogram Gemeente Maastricht

Versie, september 2020

Bijlage 3 Overzicht hercalculatie bouwgrondexploitaties per ultimo 2022

Planno.	Plan	Investering per 31-12-2021	Gerealiseerde kosten 2022	Gerealiseerde opbrengsten 2022	Investering per 31-12-2021 zonder winst/verlies-nemingen	Geraamd overschot (+) tekort (-) voor winst/verlies-nemingen (EW)	Winst (+)/verlies (-) neming (CW)	Investering per 31-12-2022 na winst/verlies-nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies-nemingen (EW)	Geraamd overschot (+) tekort (-) na winst/verlies-nemingen (CW)
BRANDPUNTEN										
2. Programma Wijkplanpak										
3700 150 00	Brusselsepoort - Winkelcentrum	0	111.035	45.468	65.567	97.250	0	65.567	97.250	93.474
3700 220 00	Caberg-Malpertuis	711.127	895.247	40.240	1.566.133	-1.275.930	0	1.566.133	-1.275.930	0
3700 458 00	Malberg-Herstructurering	-344.742	63.404	2.792	-284.130	33.750	0	-284.130	33.750	32.439
3700 485 04	Wittevrouwenveld-Essenterrein	2.280.764	40.254		2.321.018	-800.000	0	2.321.018	-800.000	0
		2.647.149	1.109.941	88.500	3.668.589	-1.944.931	0	3.668.589	-1.944.931	125.913
3. Randwyck										
3700 522 00	Randwyck-Ortsluiting	331.371	20.917	22.826	329.463	0	0	329.463	0	0
		331.371	20.917	22.826	329.463	0	0	329.463	0	0
4. Binnenstad overig										
3700 503 00	Wyck - Palace	992.537	183.555		1.176.092	-95.000	0	1.176.092	-95.000	0
		992.537	183.555	0	1.176.092	-95.000	0	1.176.092	-95.000	0
5. A2										
3700 741 00	A2-Bouwgrondexploitatie	0		156.801	-156.801	0	0	-156.801	0	0
		0	0	156.801	-156.801	0	0	-156.801	0	0
7. Maastricht-Valkenburg										
3700 312 00	Geusselt-Bijzondere Doeleinden	3.633.571	109.069	633.841	3.108.799	-8.777.000	0	3.108.799	-8.777.000	0
		3.633.571	109.069	633.841	3.108.799	-8.777.000	0	3.108.799	-8.777.000	0
8. Beatrixhaven										
3700 053 00	Beatrixhaven - LHB Middengebied	3.571.524	2.904.650	7.289.036	-812.862	812.862	812.862	0	0	0
		3.571.524	2.904.650	7.289.036	-812.862	812.862	812.862	0	0	0
	SUBTOTAAL 1	11.176.154	4.328.132	8.191.005	7.313.280	-10.004.069	812.862	8.126.142	-10.816.931	125.912
OVERIGE PLANNEN										
3700 048 00	Amblyveld	1.793.184	75.390	1.346.943	521.630	-703.570	0	521.630	-703.570	0
3700 754 10	Hoolhoes	-1.112.431	961.715	17.767	-168.483	-46.000	-63.000	-231.483	17.000	16.340
3700 805 00	Bedrijvenpark Maastricht Zuid	6.692.507	177.666		6.870.173	3.649.900	-258.000	6.612.173	3.907.900	3.335.355
	SUBTOTAAL 2	7.373.260	1.214.770	1.364.710	7.223.320	2.903.330	-321.000	6.902.320	3.221.330	3.351.695
	GENERAAL TOTAAL	18.549.413	5.542.902	9.555.715	14.536.600	-7.103.739	491.862	15.028.462	-7.595.601	3.477.607

Voorziening stedelijke programmering plannen in exploitatie per 31 december 2022

Planno.	Plan	Voorziening per 31-12-2021	Voorziening per 31-12-2021 zonder mutaties	Mutaties voorziening in 2022	Voorziening per 31-12-2022	Geraamde beschikking voorziening 31-12-2022
3700 048 00	Voorz. Sted.prog. II Amblyveld	-910.000	-910.000	206.430	-703.570	703.570
3700 850 01	Voorz.sted.prog. Geusselt	-8.777.000	-8.777.000		-8.777.000	8.777.000
3700 850 04	Voorz.sted.prog. BOP Caberg Malpertuis	-1.275.930	-1.275.930	0	-1.275.930	1.275.930
				0	0	0
3700 503 00	Voorz. Wyck - Palace	-800.000	-800.000	-95.000	-95.000	95.000
3700 485 04	Voorz. Essenterrein	-800.000	-800.000		-800.000	800.000
		-11.762.930	-11.762.930	111.430	-11.651.500	11.651.500
		6.786.483	2.773.670		3.376.962	4.055.899

Bijlage 4 Overzicht subsidies

De staat van subsidies is geen verplicht onderdeel van de begroting/rekening. Waar de begroting 2022 de begrote subsidies omvatte, geven we bij rekening een gedetailleerder overzicht van beschikte subsidies compleet met de onderliggende regelingen.

De gemeente Maastricht heeft een structurele subsidierelatie met circa 60 instellingen en verleent daarnaast ongeveer 500 incidentele subsidies per jaar. Het wettelijk kader is vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening Gemeente Maastricht 2020 en de diverse nadere regelingen/verordeningen.

Overzicht structurele 'instandhoudingssubsidies'

Subsidies worden verstrekt op basis van de in de begroting opgenomen programma's. Onderstaand een overzicht van de voorgenomen maximale structurele/instandhouding subsidies plus de beschikte bedragen voor 2022.

Naam instelling	Begroot	Beschikt
<i>Programma 1 – Veiligheid</i>		
Stichting Halt	€ 63.000	€ 49.903
<i>Programma 3 – Economie</i>		
Stichting VVV	€ 852.000	€ 883.138
Centrummanagement Maastricht	€ 488.000	€ 505.408
Amstel Gold Race	€ 25.000	€ 50.000
Starterscentrum	€ 55.000	€ 60.406
<i>Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie</i>		
Stichting Sint Nicolaas Maastricht	€ 2.000	€ 2.500
Stichting Oranje Comite Maastricht	€ 5.000	€ 5.324
Stichting Viewmaster	€ 11.000	€ 11.022
Popfestival	€ 64.000	€ 64.671
Stichting Fashion Clash	€ 22.000	€ 22.044
Stichting Project Sally Maastricht	€ 37.000	€ 37.730
Theatergroep Hoge Fronten	€ 27.000	€ 27.555
Stichting Jazz Maastricht	€ 38.000	€ 38.665
Stichting Cultura Mosae	€ 43.000	€ 44.086
Jan van Eijck Academie	€ 54.000	€ 78.915
Stichting Intro	€ 46.000	€ 46.918
Stichting Via Zuid Maastricht	€ 54.000	€ 55.108
Stichting Opera Zuid	€ 92.000	€ 93.665
Stichting Nederlandse Dansdagen	€ 87.000	€ 88.174
Stichting Ateliers Maastricht (beeldende kunst)	€ 103.000	€ 104.520
Stichting Musica Sacra	€ 108.000	€ 110.218
Nederlandse Architectuurinstituut / Bureau Europa	€ 168.000	€ 72.517
Toneelgroep Maastricht	€ 163.000	€ 166.233
Marres – Maastricht	€ 168.000	€ 171.354
Princes Christina Concours	€ 9.000	€ 9.425
Stichting Lumière Maastricht	€ 279.000	€ 284.253
Philharmonie Orkest Zuid Nederland	€ 219.000	€ 223.135
Muziekgieterij	€ 765.000	€ 966.434
Stichting Kabelomroep Zuid Limburg (RTV Maastricht)	€ 306.000	€ 310.969
Cinde Sud	€ 27.000	€ 27.555
<i>Programma 6 - Sociaal domein</i>		
Stichting Anti Discriminatie Voorziening (ADV) Limburg	€ 246.000	€ 250.458
Stichting RIBW	€ 154.000	€ 138.293
Stichting Impuls	€ 160.000	Inkoop vanaf 2022
Stichting Relim	€ 632.000	€ 554.955
Steunpunt Mantelzorg	€ 529.000	€ 499.740

Naam instelling	Begroot	Beschikt
Stichting Koraalgroep	€ 1.134.000	€ 1.011.972
Mondriaan	€ 1.778.051	€ 1.700.434
Leger des Heils	€ 1.394.000	€ 1.545.231
GGD (Gemeenschappelijke regeling)	€ 5.456.288	€ 6.093.622
Subsidie peuterwerk	€ 2.151.000	€ 2.362.893
Xonar Vrouwenopvang	€ 2.378.000	€ 2.203.637
Stichting Trajekt	€ 7.427.000	€ 7.366.607
Stichting MEE Zuid-Limburg	€ 1.206.000	€ 1.223.156
Stichting Vluchtelingenwerk	€ 109.000	Inkoop vanaf 2022
Stichting Daalhoeve	€ 493.000	€ 493.000
Stichting Athos (onderdeel van Radar)	€ 460.000	€ 460.000
Stichting Kinderboerderij De Heeg	€ 54.000	€ 54.000
Stichting Azaro-dagbesteding	€ 125.000	€ 125.000
Stichting The Masters	€ 80.000	€ 80.000
Stichting Werkhuis Maastricht Noordoost	€ 146.000	€ 136.000
Stichting Buurtservice Maastricht	€ 48.000	€ 50.000
<i>Programma 7 – Volksgezondheid en milieu</i>		
Kinderboerderij Wieringerberg	€ 14.000	€ 15.500
Stichting Daalhoeve t.b.v. dieren in stadspark	€ 42.000	€ 49.936

Overzicht activiteiten subsidies en subsidieplafonds

Naam regeling	Doel	Doelgroep	Subsidie-plafond	Uitgaven 2022
Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	Meer chronisch zieken in staat stellen om aan bewegings-activiteiten deel te nemen.	Verenigingen en stichtingen	€ 15.000	€ 4.728
Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	Gericht op het verbeteren van de onderwijsinfrastructuur in relatie tot en in afstemming met relevante gemeentelijke beleidsthema's.	Schoolbesturen primair onderwijs	€ 259.000	€ 176.619
Subsidieregeling versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet 2022-2024	Het doel van deze regeling is versterken van de sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet zoals beschreven in het beleidskader 'Versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet, gemeente Maastricht, 2022-2024.	Vrijwilligers-organisaties Maastricht	€ 1.312.910	€ 1.251.313
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Structurele subsidies cultuurparticipatie	Betreft structurele (boekjaar)subsidies aan harmonieën, fanfares, koren en toneelverenigingen die voldoen aan de eisen in de regeling t.a.v. gekwalificeerde leiding, lidmaatschap erkende bond, jaarlijks openbaar optreden. Subsidiebedrag mede afhankelijk van ledenaantal. Verenigingen die onder deze regeling vallen, kunnen hiernaast geen projectsubsidies aanvragen (zie hierna).	Verenigingen	€ 336.000	€ 269.690

Naam regeling	Doel	Doelgroep	Subsidie-plafond	Uitgaven 2022
Regeling "subsidie Amateurkunsten" Projectsubsidies	Projectsubsidies ten behoeve van amateurkunstactiviteiten, NIET zijnde activiteiten van verenigingen die onder de structurele (boekjaar) subsidieregeling vallen. Wordt getoetst op: kwaliteit, Innovatie en participatie.	Verenigingen en stichtingen die geen structurele subsidie (zie hierboven) ontvangen	€ 29.000	€ 16.200
Creatieve Maakindustrie 2019-2022	Het financieel ondersteunen van projecten die minimaal een bijdrage leveren aan minimaal een van de drie actielijnen van het plan van aanpak Creatieve Maakindustrie.	Verenigingen en stichtingen	€ 125.000	€ 191.833
Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	Met deze regeling wordt beoogd gemeenschapshuizen/ buurthuizen te ondersteunen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven in de buurt, alsmede de continuïteit als gemeenschapshuis-/buurthuisfunctie te helpen waarborgen. Daarbij is het de bedoeling de gemeenschapshuizen/buurthuizen te ondersteunen in hun ontwikkeling naar zo veel mogelijk zelfstandigheid.	Gemeenschapshuizen	€ 35.000	€ 9.251

Organisatie	Bedrag
Subsidieregeling "Bewegen chronisch zieken"	
Stichting Therapeutisch Sporten regio Maastricht	€ 3.534
Maastrichtse Gehandicapten Sportvereniging	€ 916
Stichting Hart in Beweging Mergelland	€ 277
Subsidieregeling "Lokaal Educatieve Agenda"	
Mosa Lira	€ 80.000
Stichting LVO	€ 25.000
Stichting Kom Leren	€ 71.519
Subsidieregeling "versterken sociale en maatschappelijke basis door vrijwillige inzet 2022-2024"	
Buurtplatform Belfort - Daalhof	€ 14.350
Stg. Trefpunt Akerpoort	€ 1.300
Kinderboerderij de Heeg	€ 7.750
Gouden Uren	€ 2.008
Scouting Anne Frank - St. Jan Heer	€ 15.000
Vereniging Buurtraad Borgharen	€ 3.600
Algemene Chinese Vereniging	€ 1.200
Buurtbelangen Nazareth	€ 15.980
Stg. Samen Onbeperkt	€ 50.000
Stg Toon Hermans Huis	€ 50.000
Stg. Senior Centraal	€ 58.500
Scouting Titus Brandsma	€ 6.549
Scouting H. Dunant-F. Nightingale	€ 15.000
Stg. Scouting Maastricht-West	€ 14.600
Scouting St. Gerlach	€ 15.000
Stichting Waterscouting Jan van Gent	€ 15.000
Scouting Sint Theresia	€ 8.000

Organisatie	Bedrag
Stg. Code 043	€ 90.000
Vereniging Scouting Fons Olterdissen	€ 10.000
Stg. Buurt netwerk Binnenstad	€ 4.220
BBOOST Stg. Burgerinitiatief	€ 7.500
Stg. Buurtcentrum St. Pieter	€ 8.775
Buurt netwerk Heugemerveld	€ 11.600
Stg. Buurt netwerk Ceramique	€ 5.316
Stg. Aangenaam Wolder Campagne	€ 3.750
Stg. Buurt netwerk Mariaberg	€ 6.460
Stg. Buurtplatform Amby	€ 5.100
Stg. Buurt netwerk Jekerdal-St.Pieter	€ 5.392
Stg. Buurt netwerk Kommelkwartier	€ 3.715
Stg. Buurtplatform Wittevrouwenveld	€ 9.850
Stg. Buurt netwerk Scharn	€ 4.600
Stg. Buurt netwerk Veer Zien Malberg	€ 5.100
Stg. Buurtraad Limmel	€ 7.822
Buurtplatform Brusselsepoort	€ 11.350
Stg Buurtplatforms Groot Heer	€ 6.878
Stg. Heugemerveld Aktie team	€ 1.395
Stichting Buurtraad Pottenberg	€ 5.600
Stg. Buurtplatform Wyck	€ 2.064
Stg. Jeugdwerk de Maaskluiers	€ 6.100
Dorpsraad Ifteren Stg.	€ 11.648
Stg. Buurtraad Oud-Caberg	€ 4.350
Stg. Kenniscentrum Empowerment	€ 75.000
Stg. Serve the City Maastricht	€ 64.000
Stichting Jeugdwerk Pottenberg	€ 10.750
Stg. Samen Groener Maastricht Noord-West	€ 2.250
Stg. Maastricht voor iedereen	€ 8.700
Stichting Tapijntuin	€ 7.618
KBO-afdeling Senioren Koepelwijk	€ 750
De Sijlaaimetten Bejaarden Vereniging	€ 500
RK Bond van Bejaarden Heer Maastrich	€ 900
Bond van Ouderen en Invaliden te Mal	€ 900
Bejaarden- en invalidenver. Limmel	€ 500
Stg. Scouting Amby	€ 15.000
Stg. Netwerk US Sint Maartenspoort	€ 4.100
Vrienden Natuurtuinen Jekerdal	€ 400
Stg. Vrouwenrechtswinkel Maastricht	€ 114
Ver. Buurt netwerk Campagne	€ 4.100
Vrienden van De Merici Maastricht	€ 500
Studentenvereniging KOKO	€ 1.800
Stg. Werkgroep Hazendans	€ 3.600
ZijActief Amby	€ 1.150
Stg. Vorkje Prikken	€ 20.000
Stg Smile	€ 4.320
Stichting Geinen Daank	€ 7.720
Stg. Shekinah - help the needy	€ 2.500
De Zonnebloem regio Maastricht West	€ 8.000
Stg. Stadspark Maastricht-Oost	€ 500
Health Foundation Limburg	€ 600
Stg.Leefbaarheid Boschpoort	€ 8.400
Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 6.750
The innBetween Stg Maastr. Studenten	€ 49.500
Stg. t Heegeneerke	€ 14.238
Stg.Huiskamer ad Maas Borgharen	€ 6.511
Het Nederlandse Rode Kruis	€ 750

Organisatie	Bedrag
Stg. Lotgenotengroep Autisme Limburg	€ 5.500
Stg. Ouders voor Ouders	€ 12.579
Stichting 't Gilde Maastricht	€ 14.950
Stg. Connect Maastricht	€ 9.900
Resto Van Harte	€ 20.000
Stg. Deken Hanneman	€ 12.550
Armeense Stichting ANI	€ 7.498
Stg. Wyckerpoort Actief	€ 5.700
Stg. Buurt netwerk Like De Heeg	€ 5.000
Stg. Vier het Leven	€ 6.000
Stg. Naast	€ 13.500
Vereniging Moskee el Fath	€ 5.500
Maastrichtse Alevitisch Bektasische	€ 18.657
Stichting Turks Centrum Tevhid	€ 13.690
Stg. Huiskamer de Fronten	€ 6.000
Stg. Moetiara Maloekoe	€ 19.012
Stg. Samen voor Maastricht	€ 75.000
Spil in de Wijk	€ 2.541
Arbeidsbeperking en Reintegratie	€ 1.500
Stg. Buurt netwerk Mariaberg	€ 14.850
Stichting Tapijntuin	€ 320
De Gordiaanse Knoop	€ 1.065
Stg. Sjaander Broonk	€ 500
Stg. Maastricht voor iedereen	€ 3.800
Stg. Buurtbalans	€ 500
Bewonersver. Jekerkwartier	€ 238
COC Limburg	€ 26.500
Stichting Kinderboerderij Limmel	€ 6.000
Humanitas	€ 25.000
Humanitas	€ 12.000
BNMO Bond	€ 500
Slachtofferhulp Ned. Regio Zuidoost	€ 40.120
Regeling "subsidie Amateurkunsten"	
Structurele subsidies cultuurparticipatie	
Gemengd Koor Sjantee Scharn	€ 1.989
Zangkoor Don Bosco	€ 1.865
Indexering 2022	€ 4.636
Symfonieorkest Avanti	€ 3.513
Fanfare Concordia Limburgse Jagers	€ 5.453
Fanfare Sint Cornelius	€ 6.818
Fanfare St. Hubertus	€ 5.161
Sint Servatius fanfare	€ 9.061
Garderizzjemint de Kachelpiepers	€ 6.463
Harmonie kunst door Oefening	€ 7.891
Harmonie Sint Petrus en Paulus	€ 16.124
R.K. Harmonie St.Caecilia	€ 4.673
Koninklijke Harmonie van Maastricht	€ 8.378
Harmonie Heer Vooruit	€ 8.612
Harmonie St. Michael	€ 8.963
Harmonie Sint Pieter 1890	€ 4.771
Harmonie Sint Walburga	€ 9.792
Harmonie Wilhelmina Wolder	€ 7.832
Koninklijke Harmonie Heer	€ 6.569
Mestreechter Fanfaar Sint Jozep	€ 4.966
Mixed Harmony Maastricht	€ 4.463
Stg.Senioren Muziek Maastricht	€ 4.186
Trichtse Verkennersband Sterre Zee	€ 13.370

Organisatie	Bedrag
R.K. Wieker Fanfare Sint Franciscus	€ 5.161
Maastrichtse Twirling Stars	€ 1.094
Stichting Symfonie Orkest Arka	€ 3.737
Universiteitsorkest	€ 7.403
Segura Escola de Samba Maastricht	€ 3.318
2 Enjoy Vocal Group	€ 2.101
Zaat Hermenie de Katerjach	€ 3.284
Musique Complete	€ 3.196
Stg. LJSO Amikejo	€ 9.451
Gemengde Zangvereniging Crescendo	€ 2.366
Ghesellen van den Sanck	€ 1.356
Jongerenkoor Catotsh	€ 1.456
Koninklijk Sint Caeciliakoor Heer	€ 3.057
KZV Mastreechter Staar	€ 3.453
Ouderenkoor Ouch Joonk Gewees	€ 1.698
Stg. Vocaal Lingua e Musica	€ 1.693
Stem des Volks	€ 2.229
Maos en Neker	€ 2.540
Kamerkoor Quartna	€ 1.747
Mestreechter Operette Vereniging	€ 1.817
Vocal Group Odeon	€ 1.366
Zangvereniging de Looier Twie	€ 1.650
Toonkunstkoor Maastricht	€ 2.204
La Muze	€ 2.075
Mannenzanggroep Wieker Hofzengers	€ 1.174
Kinderkoor Sjamaes	€ 2.038
Zangkoor l'Esperance	€ 1.698
Stg. Ouderen Societeit Belfort	€ 2.925
Mestreechter Gelegenheidskoer	€ 1.601
Vrouwenkoor Femmeuse	€ 1.642
Vocal Group Celebrations	€ 1.892
Mannenkoor Borgharen	€ 2.387
Stichting Kimogo/Vivas	€ 1.630
Stg. Volle Petaj	€ 2.119
Universtiteitskoor Maastricht	€ 3.321
Zangkoor Ascension	€ 2.238
Les Philfolles	€ 2.357
ENCI-koor Maastricht	€ 2.073
Vocalgroup Mes Amie	€ 2.909
Stg. Limburgse Koorschool Kokoz	€ 1.657
Indexering 2022	€ 272
Toneelvereniging de Vriendenkring	€ 1.945
Toneelvereniging Accent	€ 1.945
Toneelgroep Blik	€ 1.945
Stichting Toneelgroep Maastricht 46	€ 1.945
Toneelgroep Papaver	€ 1.945
Toneelvereniging Alles is Drama	€ 1.945
Vereniging Buurttheater Mariaberg	€ 1.945
Stg. Pakhuis	€ 1.945
Regeling "subsidie Amateurkunsten"	
Projectsubsidies	
Stichting Festivals Limburg	€ 10.000
Stichting Vocallis	€ 3.000
Stichting Wolken theater	€ 1.500
Cappella Santi Servatius	€ 1.700
Creative Maakindustrie 2019-2022	
Studio Sufi	€ 20.000

Organisatie	Bedrag
Scripts Off Screen	€ 9.043
Expanded Eye	€ 15.700
Sessibon	€ 20.000
ComposTerra B.V.	€ 20.000
Stichting Video Power	€ 20.000
Studio Stad	€ 10.000
Chenjhen	€ 20.000
Jan van Eyck Academie	€ 6.000
Ondernemend Wyck	€ 19.350
ComposTerra B.V.	€ 20.000
Stichting Jeugd-en Verenigingsbelangen St. Theresia	€ 140.000
Stichting Video Power	€ 2.000
Ondersteuningsregeling gemeenschapshuizen	
Stichting Buurtcentrum de Romein	€ 1.932
Stichting Kapelaan Lochtmanhuis	€ 3.500
Stg. Buurtcentrum Nazareth	€ 604
De Klaekeburg	€ 2.460
Stichting Ambyerhoof	€ 301
Stichting Ambyerhoof	€ 334
Stichting Ambyerhoof	€ 120

Bijlage 5 Overzicht EU-subsidies

Overzicht Maastrichtse projecten die medegefinancierd worden met Europese middelen per ultimo 2022:

Projectnaam	Rol	Programma/verlener	Projectkosten totaal	Europese bijdrage totaal	Eigen bijdrage gemeente Maastricht	Bijdrage overige partners
Euregionale Vrijtijdsagenda ¹	Leadpartner	Euregio Maas-Rijn	€ 68.265	€ 22.136	€ 6.827	€ 27.306
Europe Direct Maastricht ²	Aanvrager	EU Commissie – DG communicatie	€ 40.000	€ 38.000	€ 2.000	-

1. De Euregionale Vrijtijdsagenda (Euregionale UITagenda) is een MAHHL+ project dat de culturele databanken van enkele MAHHL+ steden met elkaar verbindt. Doel is om in iedere stad niet alleen het eigen cultuuraanbod, maar ook het aanbod van over de grens zichtbaar te maken. In deze eerste fase namen de gemeenten Maastricht, Hasselt, Luik, Aachen en Maastricht Marketing als partner deel. Doel is om de UITagenda te verbreden naar ook andere gemeenten/steden in de Euregio. Voor deze eerste fase zijn middelen uit het Euregional PeoplePeople fonds beschikbaar gesteld.
2. Europe Direct Maastricht fungeert als een antenne voor de Europese Commissie. Het doel is om inwoners te bedienen die Europese vragen en/of interesse hebben. Dat kunnen vragen zijn over specifieke gevallen in relatie tot Europese ziektekostenverzekeringen, over Europese financieringsmogelijkheden of simpelweg over het functioneren van Europese instuties. Ook beschikt Europe Direct over middelen om inwoners te helpen met bijvoorbeeld het organiseren van dialogen, workshops en andere events binnen een Europese thema. Daarnaast wordt via Europe Direct actief gecommuniceerd over de Europese Unie. In Maastricht sluit Europe Direct naadloos aan op de ambities van Studio Europa, die het programma Maastricht Working on Europe vormgeven. Er bestaat dan ook een nauwe samenwerking waarbij middelen van het Europe Direct punt worden ingezet bij de uitvoering van de programmering.

Bijlage 6 Stand van zaken burgerinitiatieven

Een burgerinitiatief is een verzoek van een groep inwoners om een plan of ontwikkeling op de agenda van de raad te zetten. Voorbeelden zijn: de bouw van een jeugdhonk, het plaatsen van een bank waar ouderen kunnen samenkomen, het opzetten van een nieuw museum of een mooi pand de monumentenstatus geven.

Voor een gemeentebreed voorstel geldt dat minstens 300 mensen het burgerinitiatiefvoorstel moeten ondersteunen. Deze mensen zijn kiesgerechtigd. Gaat het om een buurtgericht voorstel, dan moeten 100 mensen het ondersteunen. Zij moeten wel wonen in de buurt waar het voorstel over gaat.

Afspraak tussen college en raad is dat het college de raad via de Planning & Control documenten informeert hoe raadsbesluiten gekoppeld aan een burgerinitiatief zijn opgepakt.

Stand van zaken burgerinitiatieven per 31 december 2022

Niet van toepassing. Er is in 2022 geen burgerinitiatief behandeld door de raad.

Bijlage 7 Burgerjaarverslag

Het burgerjaarverslag is uit efficiencyoverwegingen als bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hiermee wordt vooruitgelopen op de afschaffing van de verplichting tot het uitgeven van een burgerjaarverslag. Door het opnemen van de onderdelen in programma 1 van de jaarrekening en in deze bijlage wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 170 lid 2 Gemeentewet: rapporteren over de gemeentelijke dienstverlening en over burger- en overheidsparticipatie.

GemeenteLoket

De onderdelen Digitaal, Telefonie en Balie van het GemeenteLoket worden in programma 0 gerapporteerd.

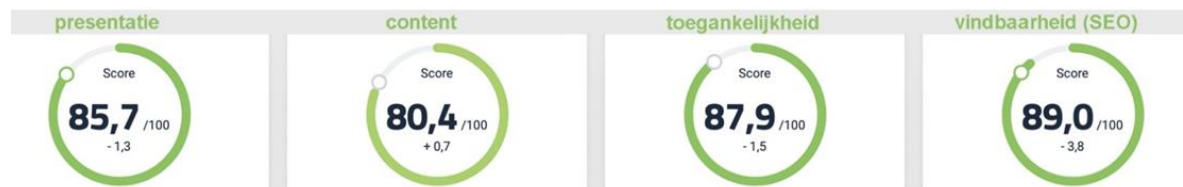
Meldingen openbare ruimte

Op verschillende manieren komen meldingen over de openbare ruimte binnen. De meeste meldingen komen binnen via het callcenter en via MijnGemeente APP.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal meldingen	32.468	33.311	34.295	34.140	38.484	40.109	46.259
Percentage afgehandeld binnen de normtijd	45%	49%	58%	72%	84%	81%	80%

Gemeentelijke website

We monitoren continu of we onze website voldoen aan de richtlijnen voor digitoegankelijkheid. En of we online goed vindbaar zijn voor iedereen. Qua presentatie en content scoren we gemiddeld een 8,5. Deze score gaat over de leesbaarheid en begrijpelijkheid van content en hoe mensen met een beperking door onze website kunnen navigeren. Onze (SEO) vindbaarheid scoort op het internet ruim een 8,9

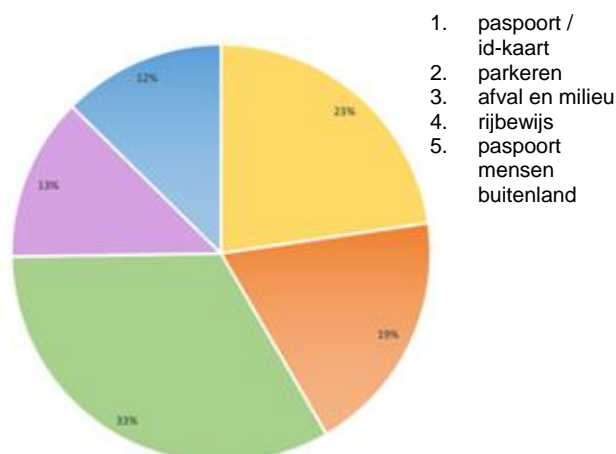

Jaarlijkse bezoekers 2022

Van 1 januari tot en met 31 december 2022 hebben in totaal 649.817 bezoekers onze corporate website bezocht. Dit zijn ruim 64.629 bezoekers meer dan in 2021. Dit heeft onder andere te maken met de bezoeken op de pagina's over de gemeenteraadsverkiezingen die samen al ruim 63.500 bezoeken genereerde. En de pagina over Oekraïne die ook ruim 10.000 bezoekers kreeg.

Het meest bezocht

De reguliere producten en diensten blijven wederom het meest bezocht. Opvallend is dat afgelopen jaar het parkeerproduct parkeervergunning ruim 44.700 keer is bezocht. Dit heeft te maken met de invoering van het nieuwe E-loket parkeren waarbij mensen met een parkeervergunning opnieuw de vergunning moesten aanvragen in het systeem. De top 5 van producten en diensten en de piek in het product parkeervergunning voor bewoners is goed voor ruim 55% van het totale aantal bezoekers.

Zoekgedrag

75% van onze bezoekers is op onze website geland via zoekmachines. De overige 25 % bezoekt de site voor 15% via social media en naar aanleiding van onze eigen communicatie. 10% komt via websites van derden of rechtstreeks.

Social media gemeente Maastricht

In 2022 hebben we 12.961 berichten ontvangen via Facebook en 2.465 via Twitter. 59% daarvan is behandeld binnen 1 uur. 23% binnen 2-4 uur. Het aantal berichten via Facebook is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Hiervoor is geen duidelijke oorzaak te benoemen.

Balie

In 2022 hielpen we 77.413 klanten aan de balie. Dit zijn er 13.133 meer dan in 2021. De verwachting voor 2023 is dat het aantal klanten aan de balie oploopt. Vanaf 2024 komende we in de piekperiode voor de reisdocumenten. We verwachten zo'n 20.000 aanvragen voor een reisdocument extra. Samen met het afhalen van de documenten zijn dit 40.000 klantcontacten meer dan in 2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Klanten balie	122.996	88.368	53.813	64.280	77.413

DigiD

Naast de dienstverlening voor de inwoners van onze stad, staan we ook paraat om producten te leveren voor Nederlanders die in het buitenland wonen. In 2021 was het aantal extreem hoog. I.v.m. corona hadden mensen de DigiD-code nodig om de app te kunnen openen. Ook gemeente Heerlen is gestart met levering van dit product. Hierdoor kan het aantal aanvragen in Maastricht de komende jaren iets dalen.

	2018	2019	2020	2021	2022
DigiD	2.032	2.059	1.820	4.841	2.985

Reisdocumenten voor Nederlanders in het buitenland

Ook verstrekken we reisdocumenten aan Nederlanders woonachtig in het buitenland. Door corona waren de aantallen in 2020 en 2021 lager dan normaal. De prioriteit lag bij het helpen van de burgers van Maastricht. In 2022 hebben we meer Nederlanders die in het buitenland wonen aan een reisdocument kunnen helpen. Vanaf 2024 gaat dit aantal weer fors stijgen i.v.m. de piekjaren voor de reisdocumenten. We verwachten dan minstens het dubbele aantal aanvragen te kunnen verwerken.

	2018	2019	2020	2021	2022
Reisdocumenten voor Nederlanders woonachtig in het buitenland	7.952	2.902	1.540	2.290	2.898

Vestigingen vanuit het buitenland

De buitenlandse studenten blijven flink oplopen. In 2022 hebben we er meer dan 4.800 ingeschreven, waardoor het totaal aantal inschrijvingen in dat jaar op 7.767 is uitgekomen.

	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal inschrijvingen	6.018	6.839	6.065	6.898	7.767

Communicatie

In dit overvolle en versnipperde medialandschap is voor overheden het bereiken van inwoners een complexe zoektocht. Vandaar dat we middels een jaarlijks onderzoek een beeld vormen van het mediagebruik van Maastrichtenaren. De resultaten van 2022 zijn te vinden op gemeentemaastricht.nl/mediaonderzoek-2022. De uitkomsten zijn bepalend voor onze communicatiestrategie. Wij proberen immers een hoog bereik te genereren. En dat lukt het best als we met een uitgekende mediamix aansluiten bij de populairste kanalen.

Email is nog altijd het populairste communicatiemiddel. 96% Van alle Maastrichtenaren beschikt over internet, 95% mailt minstens 1x per week. Zelfs in de oudste doelgroep (75+) is dat 79%. Die gegevens ondersteunen onze keuze om de wekelijkse email-nieuwsbrief het hart te laten vormen van onze gemeentelijke communicatie. 12.500 Inwoners zijn geabonneerd, tegen 11.500 vorig jaar.

Maastrichtenaren geven aan dat *De Limburger* hun actueelste en betrouwbaarste bron is voor Maastrichts nieuws. Van alle inwoners leest minimaal 36% 1 x per week de krant, 30% ziet 1L of L1. Daarna volgen VIA, TV Maastricht (beide 20%) en *Wat is Loos in Mestreech* (18%).

Maandelijks brengen we Maandcampagnes in een combinatie van verschillende media (online, papier, TV) die een dekking kent van 66% van de bevolking, nog los van social media. Deze Mediamix bestaat uit email (nieuwsbrief), een pagina in VIA, advertentie(s) in *De Limburger*, berichten in *News in English* en spotjes op RTV Maastricht en *Wat is Loos in Mestreech*. De best bereikte doelgroep wordt gevormd door ouderen: 94% van de 75-plussers bereiken we met 1 of meer van deze media. Het is een bekend landelijk fenomeen dat overheden de meeste moeite hebben met het bereiken van jongeren. We bereiken met onze Mediamix minimaal 44% (excl. social media). Speciale aandacht zal dit jaar dan ook uitgaan naar deze doelgroep.

Zie voor een voorbeeld van onze maandcampagnes:

https://www.youtube.com/watch?v=z9mWUvEj_jg

Onderdeel van de mediamix zijn de twee websites: www.gemeentemaastricht.nl voor gemeentelijke informatie en dienstverlening en www.thuisinmaastricht.nl: het online participatieplatform voor de stad Maastricht

De wereld digitaliseert, Maastricht dus ook. Om onze inwoners betrokken te houden bij deze ontwikkeling, bieden we in Centre Céramique cursussen aan die digitaal minder vaardigen helpen bij hun eerste stappen online. We zetten ook onze campagnes in om inwoners hierop te wijzen.

Medium	Meting	Eind 2017	Eind 2018	Eind 2019	Eind 2020	Eind 2021	Eind 2022
Facebook gemeente	Aantal volgers	20.400	20.900	22.585	23.496	26.639	27.626
Twitter gemeente	Aantal volgers	10.300	10.500	10.800	11.100	11.546	11.574
Nieuwsbrief	Aantal abonnees	7.250	8.950	9.895	11.879	11.497*	12.418
Facebook Thuis in Maastricht	Aantal volgers	6.800	7.850	9.576	11.200	11.600	11.687
Website Thuis in Maastricht	Maandelijkse bezoekers	15.000	15.000	15.000	22.000	6.700**	5.416

* Het abonnementenbestand van de Nieuwsbrief is in 2021 opgeschoond, waardoor dubbele en verlopen mailadressen eruit zijn gehaald.

** Thuis in Maastricht is in 2021 getransformeerd van nieuwssite naar platform voor online participatie. Daarmee is een compleet nieuwe doelgroep ontstaan, met andere behoeften.

Gemeentelijke klachtencommissie

“Van klachten kan de gemeente Maastricht leren. Het zijn gratis adviezen. De gemeente neemt uitingen van ontevredenheid dan ook serieus”.

De klachtencommissie behandelt klachten van burgers binnen de vastgestelde wettelijk termijn. In 2022 zijn alle klachten binnen deze termijn afgehandeld. Daarbij probeert de klachtencommissie zo veel mogelijk informeel -via bemiddeling- de klachten af te handelen.

De coronapandemie heeft ook invloed gehad op de werkzaamheden van de klachtencommissie. De contacten tussen burgers en medewerkers waren tijdens de pandemie minder en dat had invloed op het aantal klachten. Ook konden in deze periode geen hoorzittingen georganiseerd worden met gevolg dat er geen formele klachtbesluiten zijn genomen.

Klachtencommissie	2020	2021	2022
Aantal klachten	407	387	370
Bemiddeld	335	278	268
Gegrond/deels gegrond (directieuitspraak)	4	0	0
Ongegrond c.q. geen uitspraak (directieuitspraak)	7	2	0
Niet ontvankelijk of andere reden	56	103	97
Nog in behandeling	5	4	5

Bij een aantal klachten bestond er aanleiding voor het geven van adviezen/aanbevelingen aan de gemeentelijke organisatie die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede dienen te komen

Nationale ombudsman

De Nationale Ombudsman (NO) heeft in 2022 in totaal 55 verzoeken over de gemeente Maastricht (in 2021; 56) behandeld. 49 verzoeken werden zonder onderzoek afgedaan. Een verzoek gaf de NO aanleiding tot het instellen van een onderzoek. 3 Verzoeken heeft de NO beëindigd via interventie en geen enkel verzoek was eind 2022 nog in behandeling bij de NO.

Bezwaren en beroepen

Bezwaar maken is een manier waarop je kunt laten weten dat je het niet eens bent met het besluit van een gemeente. Graag zetten wij de kengetallen over de bezwaar- en beroepsprocedures van de gemeente Maastricht voor u op een rij. Het betreft hier de volgende onderdelen: Belastingen, Veiligheid en Leefbaarheid, Werk & Bijstand/ Samenleving en Burgerzaken.

Onderwerpen

De meest voorkomende onderwerpen op het gebied van Belastingen zijn: WOZ-waarde en aanslagen afvalstoffenheffing, reinigingsrecht, rioolheffing gebruikersdeel en hondenbelasting.

Onderwerpen Veiligheid en Leefbaarheid o.a.: omgevingsvergunning (Wabo), vergunning in het kader van het gebruik van de openbare ruimte, Sluitingen 13b Opiumwet, handhavingsbesluiten, hoogte bouwkosten, leges-/precariokosten, WOB verzoeken, naheffing parkeerbelasting (uitsluitend beroep), invorderingskosten (aanmaning/dwangbevel) en huisnummering.

Onderwerpen Werk en bijstand: Participatie, waarvan de Participatiewet (PW) Declaratieregelingen, Bijzondere Bijstand, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) onderdeel van uitmaken en de Wet kinderopvang.

Onderwerpen Samenleving: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Leerlingenvervoer, Leerplichtwet en Jeugd.

Onder Burgerzaken vallen onder andere de onderwerpen wijziging akte burgerlijke stand, wijzigen registraties in de Basis Registratie Persoonsgegevens (BRP) en geweigerde verstrekking van documenten.

Bezwaar- en beroepschriften 2022

	Belastingen		Veiligheid en Leefbaarheid		Werk en Bijstand (PW, IOAW, IOAZ, BBZ)**		Samenleving (WMO, Jeugdwet)***		Burgerzaken
	Bezwaar	Beroep*	Bezwaar	Beroep	Bezwaar	Beroep****	Bezwaar	Beroep	Bezwaar/ Beroep
Voorraad op 31-12-2021	370		123	93	111	77	40	7	4
Ontvangen in 2022	7.401		447	50	303	36	91	6	6
Totaal 2022	7.771		570	143	414	113	131	13	10
Afgehandeld in 2022	7.359		428	65	230	44	53	10	6
(Deels) gegrond / Toegewezen	3.598		85	8	55	9	14	3	6
Ongegrond / afgewezen	3.135		171	38	108	28	11	3	0
Niet ontvankelijk verklaard	265		37	7	24	2	10	1	
Ingetrokken	361		135	12	43	5	18	3	0

* Geen specificatie van BsGW ontvangen

** PW, IOAW, IOAZ, BBZ is incl. minimaregelingen en TOZO

*** WMO, Jeugdwet is incl. leerlingvervoer

**** Beroep is incl. hoger beroep en voorlopige voorzieningen

Burgerparticipatie

Het belang dat de gemeente hecht aan het invullen van burger- en overheidsparticipatie van overheid en bewoners komt nadrukkelijk tot uitdrukking in het coalitieakkoord 'Maastricht, stad van verbondenheid'. Concreet betekent dit dat deze periode geïnvesteerd wordt in gebiedsgericht werken binnen zeven stadsdelen, participatie, het ontwikkelen van een veerkrachtige wijkenaanpak voor twee gebieden en de burgerbegroting.

Resultaten 2022

Voor het opstartjaar 2022 kunnen onder meer de volgende resultaten genoemd worden:

- Als uitwerking van het startdocument participatiebeleid is een kadernota en verordening voor burgerparticipatie opgesteld, vastgesteld door de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2023;
- Zowel de kinderraad als kinderburgemeester hebben een vervolg gekregen;
- De eerste burgerbegroting heeft plaatsgevonden, waarbij tijdens het slotevent in oktober 175 inwoners samen bepaald hebben hoe het beschikbare budget van € 0,300 mln. te verdelen over 38 projecten. De gekozen projecten worden in 2023 uitgevoerd;
- Het college is met bezoeken aan de zeven stadsdelen gestart met de introductie van gebiedsgericht werken.

Burgerbegroting

In september 2021 is de eerste Maastrichtse burgerbegroting van start gegaan met ronde 1 (thema's kiezen). Vanwege corona zijn de events van ronde 2 (geld verdelen) uitgesteld naar april 2022. Van april tot en met juni 2022 konden inwoners projecten indienen. Van juni tot en met september werden de ontvangen projecten verder uitwerkt en voorzien van een definitief ambtelijk advies inzake uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Eind oktober toetste het college of de projecten voldoen aan de projectcriteria van de Burgerbegroting (ronde 3). Op zondag 23 oktober 2022 bepaalden 175 inwoners samen hoe € 0,300 mln. verdeeld werd over 38 projecten tijdens het slotevent (ronde 4). De gekozen projecten worden in 2023 uitgevoerd.

Bijlage 8 Werkloosheidsindicatoren

Werkloze beroepsbevolking in Maastricht ¹						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beroepsbevolking (x 1.000)	62	63	63	62	63	nog niet bekend
Werkloze beroepsbevolking (x 1.000)	4	3	3	4	3	nog niet bekend
Werkloosheidpercentage beroepsbevolking	6,6	5,2	5,1	6,0	4,9	nog niet bekend

1) Bron: StatLine – Arbeidsdeelname; regionale indeling (cbs.nl). Het CBS heeft de cijfers samengesteld op basis van de Enquete Beroepsbevolking (EBB). In 2021 heeft de EBB een herontwerp ondergaan. Om de cijfers van 2021 te kunnen vergelijken met voorgaande jaren heeft het CBS de cijfers voor die voorgaande jaren herberekend. In voorliggende tabel zijn voor de jaren 2017 t/m 2020 de herberekende cijfers weergegeven.

WW-uitkeringen in Maastricht ¹												
	2022											
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Aantal WW uitkeringen	1.294	1.229	1.186	1.091	1.042	1.017	1.000	978	976	980	953	955
% WW van beroepsbevolking	2,0	1,9	1,9	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

1) Bron: [Dashboard WW-uitkeringen \(werk.nl\)](#)

Toelichting werkloosheidsindicatoren

Het UWV ziet de WW-informatie als een belangrijke factor om inzicht te krijgen in de dynamiek op de arbeidsmarkt.

De cijfers die UWV presenteert mogen niet worden verward met de officiële werkloosheidscijfers (werkloze beroepsbevolking), zoals deze door het CBS worden gepresenteerd.

Verschillen

Het CBS publiceert cijfers over de werkloze beroepsbevolking (WBB).

Niet alle werklozen staan ingeschreven bij UWV WERKbedrijf, dit betreft vooral personen zonder recht op een uitkering zoals jongeren en herintreders.

Het WBB-cijfer van CBS komt tot stand door een enquête onder de beroepsbevolking.

Definities

- Werkloze beroepsbevolking (WBB): personen van 15 t/m 74 jaar zonder betaald werk, die recent naar betaald werk (ongeacht de arbeidsduur) hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen.
- De WW-cijfers hebben betrekking op het aantal WW-uitkeringen en niet op het aantal personen met een WW-uitkering. Een persoon kan tegelijkertijd meerdere WW-uitkeringen hebben.

Bijlage 9 Mutaties uit de decembercirculaire 2022

De gemeentefonds uitkering bestaat uit twee onderdelen, de algemene uitkering en de decentralisatie-uitkeringen. De algemene uitkering wordt verdeeld aan de hand maatstaven. Het geld is niet geormerkt en het hoort tot de algemene middelen van de gemeente en hiermee tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dat is ook de reden waarom de mutaties in de algemene uitkering worden meegenomen in de budgettaire kaders. De omvang van de algemene uitkering loopt gelijk op met de uitgavenontwikkeling van de verschillende ministeries. Als de uitgaven van de ministeries stijgen, groeit het gemeentefonds verhoudingsgewijs mee. Als de uitgaven van de ministeries dalen door bijvoorbeeld bezuinigingen, dan krimpt het gemeentefonds. Dit heet: 'samen de trap op, samen de trap af' en het wordt ook wel de normeringssystematiek genoemd.

Decentralisatie-uitkeringen kan het Rijk binnen het gemeentefonds gebruiken als het tijdelijke middelen betreft, bijzondere indexatie-afspraken kent of als een goede verdeling niet lukt via de maatstaven van de algemene uitkering. Hoewel decentralisatie-uitkeringen niet geormerkt zijn, worden deze wel met een bepaalde bestemming door het Rijk verstrekt. Strikt genomen is een nieuwe taak dan ook de bevoegdheid van de raad. Maar omdat het geld met een bepaalde bedoeling wordt verstrekt, doet de ambtelijke organisatie bestedingsvoorstellen aan het college en neemt de bedragen op in de begroting. Omdat het in tegenstelling tot mutaties in de algemene uitkering om budgettair neutrale wijzigingen gaat (tegenover de extra inkomsten staan ook extra kosten voor de realisatie van een beoogd doel) worden de mutaties in de decentralisatie-uitkeringen niet op-/meegenomen in de budgettaire kaders.

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkering: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota.

Over de decembercirculaire 2022 bent u middels een aparte raadsinformatiebrief op 8 februari 2023 geïnformeerd. Voor de volledigheid hebben we de bijgevoegde tabel onderstaand nog opgenomen.

De raad wordt als volgt geïnformeerd over de intensiveringen en nieuwe taken uit de circulaires:

- Decemercirculaire 2022 >>> Jaarrekening 2022
- Septemercirculaire 2022 >>> Bestuursrapportage 2022 voor de jaarschijf 2022 en structureel deel via memorie van toelichting bij begroting 2023
- Meicirculaire 2022 >>> Programmabegroting 2023 (structureel deel) en bij bestuursrapportage 2022 het deel voor de jaarschijf 2022

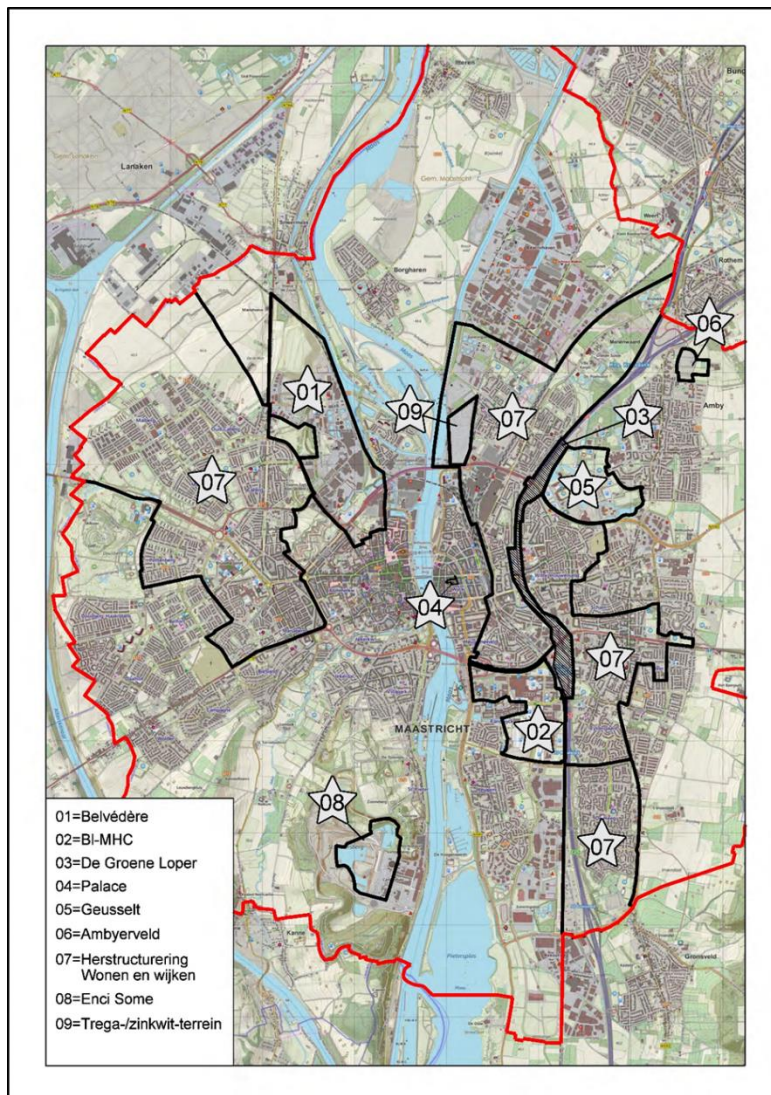
getallen (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Berekening beginstand	315.731	312.384	310.103	316.497	300.733
A: Accresontwikkelingen					
Hoeveelheidsverschillen inclusief mutatie uitkeringsfactor 2023	-160	252	80	74	58
Subtotaal:	-160	252	80	74	58
B: Taakmutaties					
Toegankelijkheid verkiezingen & Aanpassing software burgerlijke stand	17				
Energietoeslag	4.907				
Bijzondere bijstand	344				
Breed offensief	78				
Uitvoeringskosten Bijzondere Bijstand Zelfstandigen	40				
Jeugdzorg (restant hervormingsagenda)	18				
Compensatieregeling Voogdij 18+	199				
Wet Goed Verhuurderschap		79	81	83	79
Subtotaal:	5.603	79	81	83	79
B: IU/DU/SU					
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU) - Deel Maastricht	360				
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU) - Deel Westelijke Mijnstreek	198				
Gezond in de stad (DU)	57				
Vrouwenopvang (DU)	-1				
Handhaving quarantaine (DU)	42				
Inkomstenderving gemeenten 2021 (covid-19) (DU)	3.366				
Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	46				
Wet kwaliteitsborging bouw (DU)		20	20	20	20
Bijzondere bijstand studenten	1.588				
Faciliteitenbesluit opvangcentra	174				
Bed, bad en brood	84				
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	114				
Versterken sociale basis	84				
Subtotaal:	6.112	20	20	20	20
C: Corona steunpakket					
Continuïteit van zorg - Jeugd	54				
Continuïteit van zorg - WMO	89				
Subtotaal:	143				
B: 3 D's in het sociaal domein					
Beschermde Wonen (IU)	40				
Subtotaal:	40				
Totaal verschil	11.738	351	181	177	157
Berekening eindstand	327.469	312.735	310.284	316.674	300.890

Bijlage 10 Grootstedelijke projecten

Insteek van stadsontwikkeling is het ruimtelijk raamwerk van de stad te versterken. Hier gaat het om de verbetering van de verkeersinfrastructuur, van de groene en andere openbare ruimtes en van de publieke voorzieningen. Ook willen we de stedelijkheid van de stad verder ontwikkelen. Onder stedelijkheid verstaan we een klimaat waarin mensen elkaar spontaan persoonlijk kunnen ontmoeten. Dit betekent dat permanent delen van de stad verbouwd worden om ze gereed te maken voor nieuwe wensen en uitdagingen. Trefwoorden hierbij zijn herstructurering en herbestemming.

De rol van de gemeente in stadsontwikkeling is aan verandering onderhevig. De complexiteit is toegenomen en de realisatie/ontwikkeling wordt meer en meer door de markt overgenomen. Dit vraagt een continue samenhangende sturing, regie en actieve rol door de gemeente op programma's en gebiedsontwikkeling. In begroting 2022 gaven we aan welke prestaties we wilden realiseren bij onze grootstedelijke projecten. Wat is hiervan gerealiseerd in 2022? In deze bijlage is dat weergegeven. Daarnaast verwijzen we voor een toelichting op alle projecten naar de stand van zaken van de MPG-projects in het MPG dat gelijktijdig met de jaarstukken aan de raad wordt aangeboden

Figuur grootstedelijke projecten in Maastricht
(aan deze figuur kunnen geen rechten worden ontleend)

1. Belvédère Maastricht (uitvoering door verbonden partijen Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. en Exploitatiemaatschappij 't Bassin Maastricht B.V.)

Het door de raad vastgestelde ambitiedocument "Het Antwoord van de Sphinx" is sinds 2013 de leidraad bij de ontwikkeling van het Belvédèregebied. Tal van functies (wonen, werken, onderzoeken, leren, ontspannen, experimenteren) worden hier op nieuwe manieren met elkaar verbonden. Het totaalprogramma Belvédère in het noordwesten van Maastricht kent (van 'zuid naar noord') drie deelgebieden: het Sphinxkwartier, het Frontenpark en het Noorderbrugtracé (inclusief Retailpark Belvédère en het Bedrijventerrein Bosscherveld). Naast deze projecten wordt ook het mobiliteitsproject Tram Maastricht-Hasselt door de Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V. uitgevoerd.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> o Vervolg planvorming en uitwerking woningbouw in Sphinx Noord. o Vervolg planvorming en uitwerking mobiliteits- en parkeeropgave Sphinxkwartier waar onder de ondergrondse parkeergarage Sphinx Noord en de tijdelijke parkeergarage Frontenpark. o Vervolg planvorming en uitwerking woningbouw Loods 5. o Doorontwikkeling cluster Timmerfabriek tot culturele hotspot. o Verdere planvorming en uitwerking Sappi-Zuidwest. 	<ul style="list-style-type: none"> o Getemporeerd: nader onderzoek nodig door veranderde marktomstandigheden (stikstof, bouwkosten). o Getemporeerd: nader onderzoek nodig door veranderde marktomstandigheden (stikstof, bouwkosten). o Vergunningstraject en realisatie woningbouw Loods 5 loopt conform verwachtingen. o Conform. o Getemporeerd: nader onderzoek nodig door veranderde omstandigheden (wegvallen tram, stikstof, bouwkosten).
<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> o Verdere planontwikkeling van Frontenpark met daarbinnen concretisering van de planontwikkeling van de locatie Het Radium. Met speciale aandacht voor de herinrichting van de openbare ruimte, herbesteding/renovatie pand Kunstfront, invulling van locatie Gashouder en Kazemat A bij de Lage Fronten en onderzoek naar Frontenpassage. 	<ul style="list-style-type: none"> o Dossiers verlopen conform planning. Zo zijn onder andere renovatie pand Kunstfront en aanleg openbare ruimte (Radiumplein) momenteel in uitvoering.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> o Voortzetten ontwikkeling en uitwerking van het Retailpark Belvédère (fase 2). o Verder revitaliseren van het bestaande industrieterrein Bosscherveld. 	<ul style="list-style-type: none"> o Getemporeerd vanwege uitspraak Raad van State en nader onderzoek is nodig door veranderde marktomstandigheden (stikstof, bouwkosten). o Conform
<p>Project Tram Maastricht-Hasselt</p> <ul style="list-style-type: none"> o Gunningsfase van het aanbestedingstraject tramtracé door Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> o Project is door Vlaamse partijen eenzijdig beëindigd. Proces om te komen tot afhandeling dossier loopt.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Uitvoering</u>	
<p>Deelgebied/grex Belvédère 1 Sphinxkwartier</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verdere invulling verdiepingen Eiffelgebouw (noordzijde) met creatieve en innovatieve bedrijven. ○ Voorbereidingen parkeeropgave tijdelijke parkeergarage Frontenpark. ○ Start tender parkeergarage en woningen Sphinx Noord. ○ Uitvoering tenderprocedure locatie Landbouwbelaag. ○ Samen met Stichting Sphinxkwartier werken aan gebiedsmanagement/promotie in het Sphinxkwartier (continu). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Conform. ○ Conform. ○ Zie planontwikkeling. Getemporeerd omdat nader onderzoek nodig is. ○ Conform. ○ Conform.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 2 Frontenpark/ Het Radium</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronden renovatie Kunstfront en zoeken naar nieuwe invulling. ○ Programmeren op en rond stadsweide en Gashouder op basis van eerste ervaringen. ○ Programmeren De Krul met passende kleinschalige evenementen. ○ Inzet vrijgekomen benzineverkoop punt als opslagterrein voor bouwwerkzaamheden Sphinxterrein. ○ Herinrichting binnenterrein Het Radium. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Conform. ○ Conform. ○ Blijft zoektocht naar vinden geschikte evenementen (heeft de aandacht) ○ Conform ○ Uitvoering loopt.
<p>Deelgebied/grex Belvédère 3 Noorderbrugtracé inclusief Retailpark Belvédère en Bedrijventerrein Bosscherveld</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Verder uitwerken en voorbereiden van vervolgonwikkeling Retailpark. ○ Verwerving percelen ten behoeve vervolgfase Retailpark Belvédère. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zie planontwikkeling. Getemporeerd omdat nader onderzoek nodig is. ○ Zie planontwikkeling. Getemporeerd omdat nader onderzoek nodig is.

2. Brightlands – Maastricht Health Campus (BL-MHC)

Met onze gebiedspartners UM, MUMC+ en Provincie zijn afspraken gemaakt die moeten leiden tot een transformatie van Randwyck-Noord. Deze transformatie is nodig om onze gezamenlijke ambitie/ doelstelling voor de Brightlands Maastricht Health Campus (BL-MHC) waar te kunnen maken, namelijk het door laten groeien van de campus tot een economische motor, een campus van internationale allure. Onderdeel van de afspraken is de Structuurvisie Brightlands Maastricht Health Campus 2014, welke de programmatische en ruimtelijke kaders voor het gebied aangeven. De uitwerking en realisatie daarvan vindt in fasen plaats. De investeringen in de opwaardering van het MECC versterken de uitstraling en positionering van het beurzen- en congrescentrum en vormen zo een belangrijke bijdrage aan de economische vitaliteit van zowel het campusgebied als van de stad in algemene zin.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De afronding van de besteksvorbereiding respectievelijk de aanbesteding/gunning van de herinrichting van het noordelijke deel van plandeel 1 (JW Beyenlaan/Joseph Bechlaan en Forumplein). ○ Het - samen met de gebiedspartners - definiëren van een acquisitie-strategie ten aanzien van de andere delen van de campus, waarbij de Provincie het voortouw neemt. ○ De planbegeleiding voor bouwinitiatieven op het gebied van studentenhuysvesting op de locaties Duboisdomein (voormalige PostNL-locatie) en Walter Hallsteinplein (parkeerlocatie P0). ○ Het desgevraagd begeleiden van planinitiatieven voor (ver)nieuwbouw MUMC+ en UM. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De gemeente noch UM konden voldoen aan de condities welke door MUMC+ werden verbonden aan de uitvoering van het noordelijk deel van plandeel 1. Met name de garantie met betrekking tot het beschikbaar stellen van aanvullend budget voor de 2^e fase kon niet worden gegeven. Gelet op de afspraken met en verwachtingen van MECC/TEFAF kon met de herinrichting van het Forumplein, dat de kwalitatieve upgrading door de MECC-verbouwing ter plaatse completeert, niet langer worden gewacht. Na voltooiing van het bestek en een geslaagd openbaar aanbestedingstraject is dat werk daarom medio 2022 gegund (zie ook hierna onder <u>Uitvoering</u>). ○ Voor wat betreft de acquisitie-strategie zijn door de Provincie geen initiatieven ondernomen. ○ Nadat het bouwplan voor 506 studentenwoningen op de locatie Duboisdomein in 2021 was vergund kon begin 2022 worden gestart met de sloopwerkzaamheden van het voormalige PostNL-voorsorteercentrum (zie ook hierna onder <u>Uitvoering</u>). In tegenstelling tot de eerdere verwachting is voor het bouwinitiatief van woningcorporatie Maasvallei voor 250 studentenwoningen (en een kleine supermarkt en horecagelegenheid) op de locatie Gaetano Martinolaan/Walter Hallsteindomein/Universiteitsplein (de huidige parkeerlocatie P0) nog geen intentie-overeenkomst gesloten. Niettemin werden in goed overleg wel al de voorbereidingen en verschillende onderzoeken voor de bestemmingsplanwijziging in de vorm van een projectafwijkingsbesluit, zodat die in procedure gebracht kan worden voor de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet. ○ In 2022 werden geen initiatieven door MUMC+ en UM met het verzoek om planbegeleiding ingediend.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De realisatie van de programmaonderdelen Signing en verbeteren Look & Feel hallen van het Investeringsplan MECC, voor zover in 2021 nog niet volledig gerealiseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De voorbereiding van het laatste programmaonderdeel, een ledwall op de parkeergarage P1 langs de JF Kennedybrug, heeft meer tijd geveerd dan verwacht. Na de afronding van een Definitief Ontwerp dat voldoet aan het gemeentelijk reclamebeleid kon in december jl. ook de Europese openbare aanbesteding succesvol worden afgerond. Ultimo 2022 is daarmee een marktpartij gecontracteerd die de ledwall gaat fabriceren en realiseren. De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang, en na recentelijke finale goedkeuring door de welstands-/monumentcommissie is de Omgevingsvergunning aangevraagd. Mits daartegen geen zienswijzen worden ingediend en de vergunning op tijd verleend zal kunnen worden, zal de ledwall vóór 1 juli 2023 gereed zijn.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<ul style="list-style-type: none"> o Gefaseerde realisatie van het noordelijke deel van plandeel 1 (JW Beyenlaan/Joseph Bechlaan en Forumplein) vanaf medio 2022. o Start realisatie van het bouwplan voor het Walter Hallsteinplein in de tweede helft van 2022. o Start realisatie van het bouwplan voor het Duboisdomein (na voorafgaande sloop PostNL-gebouw) in Q2 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> o Nadat het werk medio 2022 werd gegund is in september 2022 met de uitvoering van het Forumplein gestart. Volgens de planning zal de oplevering voor TEFAF 2023 kunnen plaatsvinden. o Het bouwplan voor het Walter Hallsteinplein verkeert nog niet in de uitvoeringsfase (zie hiervoor onder <u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u>). o Na de sloop van het oude PostNL-gebouw is in mei 2022 gestart met de nieuwbouw, welke naar verwachting zal worden opgeleverd in het 4e kwartaal 2023.

3 De Groene Loper

Het integrale project A2/De Groene loper is een langjarig project met een horizon in de gebiedsontwikkeling tot 2026. De openstelling van de tunnel is conform planning eind 2016 gerealiseerd. In 2017 en 2018 is de grootste aandacht uitgegaan naar de oplevering van de openbare ruimte. Sindsdien resteert de gebiedsontwikkeling met 1.043 woningen en maximaal 30.000 m2 overige functies door Avenue2/Ballast Nedam. Het stedenbouwkundige plan en het daarbij behorende beeldkwaliteitsplan (Masterplan A2 en vormgevingsvisie-C) zijn in 2017 vastgesteld als kader daartoe. De integrale opgave in deze gebiedsontwikkeling is niet alleen fysiek, maar kent ook een maatschappelijke agenda en een nadrukkelijke focus op verbinden van de omliggende buurten en een duurzame ontwikkeling (Mijn gezonde Groene Loper). De planbegeleiding wordt gecoördineerd door het Projectbureau A2 en inzet is gericht op het verbinden van de omgeving en partners zoals woningcorporaties, onderwijsinstellingen en buurtnetwerken.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Invulling geven aan een op de A2 gebiedsontwikkeling, Masterplan Avenue2 plus kans benutting Actieprogramma Mijn gezonde Groene Loper 2030, afgestemde projectorganisatie. o Ondersteuning/toetsing bij het realiseren van de diverse bouwlocaties Avenue2. o Nader uitwerken van: <ul style="list-style-type: none"> - centrumontwikkeling Oost (onderwijsconcentratie; toekomst maatschappelijke functies; - herontwikkeling centrumlocaties (sportveld/KPN en Essentterrein); - oost/west verbindingen concept de Groene Uitlopers i.r.t. planstudie Stad en Spoor; - vervlechting wijkontwikkeling en plan Groene Loper; - experiment biodiversiteit Groene Loper. 	<ul style="list-style-type: none"> o Het Actieprogramma Mijn Gezonde Groene Loper, opgestart door PBA2 in 2016 met extra Werkkapitaal van met name Rijk en Provincie, is grotendeels uitgevoerd dd. sluiting PBA2 1 april 2023. In het dossier overdracht van PBA2 naar lijnorganisatie gemeente is benoemd welke specifieke kansen koppelingen nog in het verschiet liggen cq eventueel met een bijdrage restbudget Werkkapitaal tot realisering kunnen komen (2023/24). o PBA2 heeft regie gevoerd op verzoek gemeente en LVO naar scenario's tot inpassing van een campus. Daartoe is het rapport 'Wijzer met onderwijs aan de Groene Loper' opgesteld als basis voor het vervolgproces van genoemde partijen. o Zoals in 2015 is opnieuw aan onderzoeksteam Dear Hunter najaar 2022/voorjaar 2023 opdracht verstrekt voor een 'streetwise' opgesteld rapport, waarin op basis van interviews, observaties en bijeenkomsten is aangegeven welke 'maatschappelijke agenda' de komende jaren kan worden opgepakt door gemeente en buurtnetwerken en organisaties. Het rapport 'De Groene Loper van dichtbij verder in kaart gebracht' is gepresenteerd aan vertegenwoordigers van omgeving/buurten cq officieel overhandigd op 9 maart 2023 o Met ViRiX/3W en gemeente zijn onder regie PBA2 locatiestudies in uitvoering om te komen tot een intentieovereenkomst voor de herontwikkeling van het vml. KPN terrein. Dit plan zal moeten voldoen aan het doelgroepenbeleid cq betaalbaar wonen programma van de gemeente. o PBA2 heeft regie gevoerd op studies voor de oostelijke Stations ontwikkeling annex inpassing Rechtbank (op de huidige locatie Maartenscollege). o In zuidelijk deel van de Groene Loper is een bijenlint aangelegd. Op initiatief gemeente (enkele jaren geleden) is door A2 Project ontwerp in de maak voor een in het oog springend 'bijenhotel' nabij het lint. Realisering wordt verwacht in najaar 2023.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> In 2022 zal Avenue2 het noordelijk deel van de Groene Loper (exclusief de geplande toren van 70 meter) verder afbouwen en zal gestart worden met het bouwen van fase 4 en 5 in het zuidelijk deel van het plan, nabij de Kennedysingel (ook exclusief toren). 	<ul style="list-style-type: none"> In 2022 heeft Av2 het noordelijk deel verder afgebouwd. Diverse woningen en appartementsgebouwen zijn opgeleverd. Verwachting is dat Q2 2023 de laatste wooneenheden in het noordelijk deel van de Groene Loper opgeleverd zullen worden excl. de toren.

4 Palace

De naam "Palace" refereert aan de voormalige cinema in Wyck. Na beëindiging van de bioscoopactiviteiten is een kans ontstaan voor nieuwe functie(s) op deze centrumlocatie. Na lang onderhandelen heeft de gemeente overeenstemming bereikt met een initiatiefnemer over de herontwikkeling van deze locatie, met een hotel, hotelappartementen, stadsvilla's, ondergrondse parkeergarage en nieuwe openbare ruimte. Na het akkoord voor de verkoop van deze locatie door de gemeenteraad, is in 2021 het bestemmingsplan vastgesteld, als volgende stap om tot realisatie te komen.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> Afhankelijk van mogelijke beroepsprocedures tegen het bestemmingsplan volgt mogelijk nog een procedure bij de Raad van State. Tevens is de procedure tot onteigening van een nog benodigde onroerende zaak medio 2021 in gang gezet. E.e.a. loopt mogelijk door tot in 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> Het bestemmingsplan ligt in beroep voor bij de Raad van State (RvS). In dat kader heeft de gemeenteraad op 28 februari 2023 een zogenaamd herstelbesluit genomen. Dit (aanvullende) raadsbesluit is toegestuurd aan de RvS. De zitting en uitspraak door de RvS wordt medio 2023 verwacht. In februari 2022 heeft de Kroon het besluit genomen tot aanwijzing van het te onteigenen pand, dit betreft een zogenaamde Koninklijk Besluit (KB). Met dit KB kan de eigenaar van het te onteigenen pand worden gedagvaard bij de Rechtbank Maastricht, mits er nog geen overeenstemming is bereikt met de eigenaar én er sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan (besluit RvS).
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> Vorbereiding bouwrijp maken is opgestart. Bij gunstige uitkomsten van de in gang gezette procedures, is het de verwachting dat in de tweede helft van 2022 kan worden gestart met het bouwrijp maken van het plangebied. 	<ul style="list-style-type: none"> Het voorbereiden van de sloop, het bouwkundig herstel van buurpanden en bodemsanering is in volle gang. Het is de bedoeling om direct aansluitend op de nu nog lopende procedures te kunnen starten met deze werkzaamheden. Omdat er nog geen uitspraak is in de beroepsprocedure bij de RvS, leidt dit tot vertraging en kan er op z'n vroegst eind 2023 worden gestart met uitvoering.

5 Geusseltpark

In het Masterplan Geusseltpark+ 2011, dat het resultaat was van de herijking van het oorspronkelijke plan uit 2006, is inkleuring gegeven aan de ambities en opgaven die de gemeenteraad al bij de start van dat decennium voor het Geusselgebied bepaalde: het transformeren van een gemengde bedrijfs- en kantorenlocatie naar een multifunctionele, stedelijke omgeving met wonen, sport en recreatie als belangrijke thema's. Een groot deel van het gedefinieerde programma is inmiddels gerealiseerd en met name de parkinrichting nadert haar voltooiing. Nadat met name de realisatie van de geplande woningbouwvolumes en kantoren een aantal jaren sterk achter bleef ten gevolge van de vastgoedcrisis in die sectoren, zien we sinds 2019 weer een toenemende belangstelling voor de betreffende vastgoedlocaties binnen het plan, met name voor wat betreft woningbouw.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u> <ul style="list-style-type: none"> o Afronding van de bestemmingsplanprocedure inzake het bouwinitiatief voor de realisering van een mix van 336 seniorenwoningen met een bepaalde mate van zorgvraag en jongeren/starterswoningen (o.a. voor afgestudeerde Mbo's en reguliere midden huur). 	<ul style="list-style-type: none"> o Het plan van de RO-groep (namens de eigenaar Bouwinvest) voor 336 woningen verdeeld over drie bouwblokken is ultimo 2021 via een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht, waarna de gemeenteraad in april 2022 het bestemmingsplan heeft vastgesteld. Nadat het bestemmingsplan in juni 2022 onherroepelijk was geworden, kon begin december 2022 de omgevingsvergunning verleend worden.
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> o Afronden bouwrijp maken van de gronden ten behoeve van de geplande woningbouw scheggen 1 en 2; o Start realisatie woningbouw op woonscheggen 1 en 2 medio 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> o In het licht van de actuele planning voor de oplevering van de woningbouw (vanaf maart 2024) zal pas in januari 2024 worden gestart met de aanleg van de openbare infrastructuur. o De omgevingsvergunning is in januari 2023 onherroepelijk geworden, op grond waarvan naar verwachting medio 2023 met de gefaseerde realisatie van de woonscheggen 1 en 2 kan worden begonnen.

Overige projecten

6 Ambyerveld

De uitbreidingslocatie Ambyerveld, aan de uiterste noordoostzijde van de stad, wordt ontwikkeld door de gemeente in samenwerking met BPD. Het gebied biedt ruimte aan 35 vrije sector kavels, 22 consumentgerichte vrijesectorwoningen (ontwikkeling door Bouwfonds) en twee superkavels wooncomplexen, allen in het topsegment.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> o In 2022 zullen de laatste vrije sector kavels, van de in totaal 35 kavels, worden geleverd (medio 2021 zijn 33 kavels verkocht en 2 in optie genomen). o Van de 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) zal de noordelijke kavel kunnen worden uitgegeven (planning uitgifte 2022 t/m 2023). De zuidelijke kavel zal afhankelijk van de kosten voor mitigerende en/of compenserende maatregelen en asbestsanering wel of niet worden uitgegeven. o De 2^e fase vrijesectorwoningen van BPD, 12 stuks, zullen in uitvoering zijn. 	<u>Uitvoering</u> <ul style="list-style-type: none"> o In 2022 zijn alle vrije sector kavels, van de in totaal 35 kavels, verkocht. In 2022 hebben 6 leveringen plaatsgevonden, in 2023 wordt nog 1 kavel geleverd. o De 2 superkavels (bedoeld voor 2 kapitale woningen of nader te bepalen aantal grondgebonden woningen) zijn niet in de verkoop kunnen gaan vanwege de aanwezigheid van de das. Wel is de das in het najaar van 2022 verhuisd naar de aangelegde kunstburcht en is opdracht verstrekt voor milieukundig onderzoek. o De 2^e fase vrijesectorwoningen van BPD, 12 stuks, zijn in uitvoering.

7 Herstructurering: projecten Wonen en Wijken

Een aantal ontwikkelingen gaf aanleiding tot een andere organisatie van het werken aan Maastrichtse wijken. In plaats van de "oude" wijkaanpak is de nieuwe samenwerking onder de vlag van Wonen en Wijken georganiseerd rond actuele thema's in nauwe samenwerking met de corporaties. De verdere herstructurering (herijking herstructurering uit 2016) in Maastricht levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van groene en stedelijke woonmilieus. De hiermee samenhangende projecten worden daarom toegelicht onder "overige projecten". De evaluatie van de herstructureringsafspraken is in januari 2022 aan de raad voorgelegd en daarbij is tevens, samen met de corporaties en de buurten, een geactualiseerde programmering woningbouw 2022-2026 vastgesteld.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p>Wittevrouweveld:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Naar aanleiding van het integraal huisvestingsplan PO, zal het KKC De Groene Loper in 2022 in de uitvoeringsfase terecht komen. Dat betekent dat het KKC door het schoolbestuur gebouwd gaat worden. ○ Afronding bouw en start woonrijp maken van plan Bauduinstraat fase 1 in 2022. ○ In aansluiting op realisatie van plan Bauduinstraat fase 1 is in 2021 voor Bauduinstraat fase 2 en 3 de initiatieffase in gang gezet. In 2022 wordt start van de procedure voor het bestemmings-/omgevingsplan verwacht. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Conform het IHP PO is een bouwplan ontwikkeld en vastgesteld in het voorjaar van 2022 voor het Kern kind Centrum (KKC). De bouwfase van het KKC de Groene Loper zal naar verwachting in de tweede helft van 2023 van start gaan. ○ Bauduinstraat fase 1. Sociale woningbouw is afgerond in 2022. De bouwvergunning van de particuliere grondgebondenwoningen is verleend. De projectontwikkelaar start in Q1-2023 met de bouw. Aansluitend kan het hele gebied woonrijp worden gemaakt. ○ De uitwerking van het stedenbouwkundig ontwerp en ontwerp bestemmingsplan is in 2022 nog niet geconcretiseerd. Dit wordt in 2023 verder opgepakt
<p>Limmel Nazareth:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het Hoolhoesprogramma fase 2 (winkels, appartementen en woningen) is in 2020 gestart met de realisatie en de ontwikkelende partij heeft de ambitie het totale programma in 2022 af te ronden. ○ Voor de Herontwikkeling Hoeve Rome zijn medio 2021 de voorbereidingen van de tender t.b.v. de verkoop van de hoeve gestart en het streven is om deze tender najaar 2021 op de markt te zetten. In 2022 dient de hoeve te zijn verkocht ten behoeve van een maatschappelijke bestemming. ○ Voor het bouwplan van Servatius (ca. 38 woningen) aan de Askalonstraat is in 2020 het bestemmingsplan vastgesteld, Begin 2022 wordt gestart met de realisatie en de ambitie is om het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2023 af te ronden. ○ Voor het bouwplan van Servatius (ca. 25 woningen) op de kop Balijeweg/Populierweg wordt in 2022 het bestemmingsplan gewijzigd. De ambitie is om begin 2023 te starten met de realisatie en het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2024 af te ronden. ○ De verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt, renovatie, sloop/nieuwbouw en openbare ruimte, worden uitgewerkt. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Het Hoolhoesproject (winkels, appartementen en woningen) is door de ontwikkelende partij in 2022 afgerond en de gemeente heeft in 2022 de openbare ruimte aangelegd. ○ In 2022 werden enkele risico's gesignaleerd die er mogelijk toe voerden dat de tender mogelijk niet zou leiden tot verkoop van de hoeve met de beoogde, maatschappelijke bestemming. Het streven is om de schuur en kinderboerderij te behouden en hieromtrent één huurovereenkomst te sluiten met de huidige gebruikers tezamen. In 2023 zal het woonhuis in de verkoop gaan en zal de huurovereenkomst voor de schuur en kinderboerderij worden uitgewerkt. ○ Servatius is in 2022 gestart met het bouwplan van 38 woningen aan de Askalonstraat en naar verwachting is de bouw eind 2023 gerealiseerd en aansluitend kan de gemeente de herinrichting van de openbare ruimte realiseren. ○ Voor het bouwplan van Servatius (23 appartementen in middenhuursegment) op de kop Balijeweg/Populierweg is in 2022 het nieuwe bestemmingsplan opgesteld. De inspraak heeft plaatsgevonden en het bestemmingsplan is ter vaststelling naar de raad gestuurd. De ambitie is om eind 2023/begin 2024 te starten met de realisatie van het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte in 2025 af te ronden. ○ De verdere vernieuwing Nazareth i.s.m. Woonpunt, renovatie, sloop/nieuwbouw en openbare ruimte, worden uitgewerkt. Dit heeft vertraging opgelopen, omdat we de haalbaarheid van een warmtenet in Nazareth onderzoeken.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p>Wyckerpoort:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Integrale planontwikkeling Kolonel Millerstraat door Woonpunt, Servatius, Avenue 2 en gemeente. ○ Ontwikkeling van Wyckerpoort en De Groene Loper worden vervlochten: integrale herontwikkeling van de betreffende locaties/gebouwen, te weten Blauwe gebouw (Leger des Heils) i.r.t geplande woontoren Geusseltheuvel, de Witte flat (sloop en nieuwbouw Woonpunt) en de daartussen gelegen herontwikkeling bouwlocatie Kolonel Millerstraat, Hierbij worden de plannen ook met Buurt netwerk Wyckerpoort besproken. ○ In 2021 is gestart met de bouw door Ballast Nedam van 21 grondgeboden koopwoningen en in 2022 zal na afronding bestemmingsplan gestart worden met de bouw van ca. 40 appartementen aan de nu braakliggende bouwlocatie Kolonel Millerstraat. Dit was voorheen een terrein van Servatius dat wordt overgenomen door Ballast Nedam waardoor Servatius aan de Groene Loper 41 sociale appartementen kan bouwen. ○ Door de eigenaren van de Mosa Porselein/SAM Decorfabriek (Wijkontwikkelingsmaatschappij Maastricht BV) wordt gewerkt aan de herontwikkeling van deze locatie. Planning is om in 2022 de bestemmingsplanprocedure af te ronden en reeds tegen einde van het jaar te starten met bouwrijp maken van het terrein, zodat in 2023 gestart kan worden met de eerste woningen. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Woonpunt en AV2 zijn nog in overleg om te komen tot een ontwikkeling van het zgn Witte gebouw. AV2 heeft een structuurplan uitgewerkt tav de ontwikkeling van de combinatie van de toren en het Blauwe gebouw. Plan zal besproken worden met gemeente. ○ De planontwikkeling tussen Servatius en AV2 is vwb de grondgebonden woningen afgerond. Woningen zijn opgeleverd. Het appartementengebouw is in aanbouw en zal Q4 2023 worden opgeleverd. ○ Bestemmingsplanprocedure is nog niet afgerond. Gepland is nu deze in 2023 af te ronden zodat in tweede helft 2023 gestart kan worden met bouwrijpmaken.
<p>Heer-Scharm:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voetbalvelden Akersteenweg: Een groep buurtbewoners, verenigd in de stichting buurtpark De Groene Poort Oost, heeft in 2021 een plan opgesteld voor het realiseren van een buurtpark met waterbuffers op de voormalige voetbalvelden aan de Akersteenweg. Afhankelijk van de voortgang zal het project begin 2022 kunnen worden afgerond. ○ Plan Laan in den Drink voormalige zwembadlocatie Heer: Na afronding van de tender start de voorbereiding van de planologische procedures ten behoeve van de realisatie van 24 zorgwoningen, het inrichten van het buurtpark en het verplaatsen van de parkeerplaatsen. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De eerste helft van 2022 is de haalbaarheid van het plan nader onderzocht; met name rond de geconstateerde bodemverontreiniging op een deel van de locatie, de saneringswijze en de samenhang daarvan met het ontwerp. In september 2022 sloten gemeente en stichting de Groene Poort Oost een erfpachtovereenkomst voor de locatie. Eind 2022 is gestart met de bodemsanering en de realisatie van de waterbuffer De formele verwerving van de locatie kan naar verwachting in het voorjaar van 2023 plaatsvinden. ○ De tender is gestopt vanwege een gebrek aan inschrijvingen en er is in 2022 gekozen voor een eenvoudigere aanbesteding (nl. verkoop van de grond) waarbij de gemeente een aantal zaken nu zelf gaat doen. Het opstellen van het bestemmingsplan is naar verwachting gereed medio 2023, waarna vervolgens het ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p>Malberg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Locatie Ponjaardruwe/Markusschool: de bouw van 30 grondgebonden koopwoningen is begin 2021 gestart. Oplevering naar verwachting 1e helft 2022. ○ Concretisering van een alternatief voorstel voor wat betreft de woningbouwlocatie Volkstuinen/Cijnsruwe. ○ Gebiedsontwikkeling Albertknoop i.s.m. Belgische overheden en bedrijven. Het ontwerp voor de grenszone met grondwerken i.c.m. groen tussen het Belgische bedrijventerrein Europark en het nog te realiseren zonnepark aan Maastrichtse zijde is gereed. Dit grensoverschrijdende plan wordt in samenwerking tussen de partijen Fluvius, Sunvest en de gemeenten Lanaken en Maastricht gerealiseerd in 2022. ○ De eerder gerealiseerde (groen)werken worden binnen dit grensoverschrijdend plangebied ecologisch beheerd middels een gezamenlijke opdracht van de steenfabriek Wienerberger en de gemeenten Lanaken en Maastricht. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De 30 woningen van het plan Markusketeer zijn opgeleverd conform planning. Overdracht van inrichting openbare ruimte (aangelegd door ontwikkelaar AM) vindt plaats in 2023. ○ Eerste suggesties van ontwikkelaar AM zijn besproken, dit heeft nog niet geleid tot een concreet voorstel. ○ Het ontwerp is met de Belgische partners vastgesteld. Uitvoering van deze grensoverschrijdende grond- en groenwerken is in overleg met de Belgische partners verschoven naar 2023. ○ In 2022 zijn de reeds gerealiseerde grond- en groenwerken binnen dit plangebied (ecologisch) beheerd.
<p>Caberg-Malpertuis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor het realiseren van 8 woningen aan de Cimbalenstraat in Caberg is het bestemmingsplan gewijzigd. Uitvoering start najaar 2021 met oplevering van de woningen in 2022. ○ 1^e fase deelplan Widelanken/Criekenput is in uitvoering in 2022. ○ 2^e fase deelplan Widelanken doorlopen bestemmingsplanprocedure o.b.v. het Definitief Ontwerp. ○ Herontwikkeling centrumplan Malpertuis is momenteel in voorbereiding. In 2022 volgt de bestemmingsplanprocedure en het vergunningstraject. Slopen bestaande woningen/opstallen centrumplan Malpertuis is door Woonpunt verschoven naar 2022. ○ Start bouw eerste woningen in deelplan Caberg ZO in 2022. ○ Diverse renovatieprojecten (groot onderhoud huurwoningen) in Caberg en Malpertuis zijn door Woonpunt en Servatius in voorbereiding. Uitvoering van deze projecten vindt plaats van 2022 t/m 2024. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Gereed, medio 2022 opgeleverd. ○ 1^e fase deelplan Widelanken/Criekenput is gereed en bewoond. Particuliere bouw van 20 grondgebondenwoningen is uitgesteld door projectontwikkelaar ivm hoge marktprijzen. ○ 2^e fase deelplan Widelanken doorloopt de bestemmingsplanprocedure en het bestemmingsplan wordt vastgesteld in de eerste helft van 2023. Vertraging vond plaats door de gewijzigde regelgeving omtrent stikstof. ○ <i>Centrumplan Malpertuis</i>. Eind 2022 is gestart met de sloop van de bestaande gebouwen, sloop is gereed. Start nieuwbouw vanaf voorjaar 2023 met oplevering eind 2024. Aansluitend wordt in opdracht van de gemeente de openbare ruimte heringericht. ○ <i>Caberg ZO</i> In 2022 is het terrein bouwrijp opgeleverd door de gemeente en is in opdracht van Servatius gestart met de bouw van 50 sociale huurappartementen. ○ <i>Renovatieprojecten</i>. In opdracht van Servatius en Woonpunt zijn meerdere grootschalige onderhoudsprojecten in uitvoering of in voorbereiding. Groot onderhoud wordt gecombineerd met het verduurzamen van de huurwoningen.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p>Mariaberg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Een nieuw plan voor de omgeving Seringenstraat is in voorbereiding bij Woonpunt (voormalig Biedermeierplan). Doorstart realisatie wordt verwacht in 2022. ○ De aanpak van Blauwdorp en realisatie van de Blauwe Loper krijgen verder vorm: <ul style="list-style-type: none"> • Sloop en verwerving zijn in 2022 afgerond. • Nieuwbouw Servatius eerste bouwblok is gestart najaar 2021. Nieuwbouw 3 bouwblokken rond park loopt door in 2022/2023. • Inrichting openbare ruimte wordt vanaf 2022 gefaseerd uitgevoerd volgend op oplevering van de nieuwbouw. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ In 2022 hebben de eerste gesprekken over de doorstart omgeving Seringenstraat met Woonpunt plaatsgevonden. De realisatie is in 2022 doorgestart en krijgt in 2023 verder vorm. ○ Aanpak Blauwdorp en realisatie Blauwe Loper: <ul style="list-style-type: none"> • Sloop en verwerving zijn in 2022 afgerond. • Nieuwbouw drie bouwblokken is in 2022 verder uitgevoerd. Tevens is (versneld) het vierde blok gesloopt en herbouw vindt vanaf najaar 2022 plaats. Nieuwbouw loopt door in 2023. • De omgevingsvergunning voor de Blauwe Loper is begin 2022 verleend. Medio 2022 is de aanbesteding afgehandeld en de werkzaamheden zijn eind 2022 gestart. Verwachte oplevering van het werk is eind 2023.
<p>Brusselse Poort:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De planvoorbereiding voor de verlegging van de Artsenijstraat is gestart en de uitvoering is gepland voor de 2^e helft van 2022. ○ Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum aan de Eenhoorsingel wordt naar verwachting in 2022 afgerond en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2024/2025. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ De planvoorbereiding voor de verlegging van de Artsenijstraat is afgerond en het project is aanbesteed en de uitvoering is gepland voor de 1^e helft van 2023. ○ Planproces voor de uitbreiding van het winkelcentrum aan de Eenhoorsingel wordt naar verwachting in de 1^e helft van 2023 afgerond en naar verwachting is de uitbreiding gereed in 2024/2025.
<p>Zonneweide Lanakerveld:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Financiële participatie voor inwoners en bedrijven in Maastricht afgerond. ○ Start realisatie zonneweide medio 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Financiële participatie voor inwoners en bedrijven in Maastricht vindt plaats in het voorjaar van 2023. Vertraging is ontstaan door de beroepsprocedure, welke positief is afgerond. ○ Uitgifte grond in erfpacht voorjaar 2023. Start realisatie zonneweide na gronduitgifte in 2023.
<p>Centrum De Heeg:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ De in juni 2019 door het college vastgestelde ontwikkelrichting zal op onderdelen moeten worden geactualiseerd i.v.m. ontwikkelingen omtrent het winkelvastgoed. In samenwerking met Orange Capital (eigenaar winkelvastgoed) wordt er gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor een nieuwe ontwikkelrichting voor het centrum van De Heeg. Deze zal grootschaliger van omvang zijn, omdat ook herpositionering van functies aan de orde is en de op termijn vrijkomende plek van de sporthal hierin een belangrijk onderdeel vormt. Naar verwachting zal eind 2021 de eerste denkrichting inzichtelijk zijn en zal er begin 2022 ook meer duidelijkheid zijn over de programmatische en financiële haalbaarheid. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Op 31 mei 2022 is door de gemeenteraad een startdocument vastgesteld. De visie en de uitgangspunten voor de verdere vernieuwing van het centrum van De Heeg zijn toegelicht en uitgewerkt in een startdocument. Daarin wordt aangegeven welke ingrepen er de komende jaren nodig en wenselijk zijn. Het vormt de basis voor de uit te werken plannen voor de vernieuwing van centrum De Heeg. Zowel voor bijvoorbeeld de winkels, maar ook voor verkeer en parkeren, openbare ruimte, groenvoorzieningen, binnensport.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<ul style="list-style-type: none"> ○ Definitieve besluitvorming over sporthal De Heeg vindt naar verwachting plaats eind 2021/begin 2022. Mede op basis hiervan wordt de ontwikkelrichting en bijbehorende planning verder uitgewerkt. Agendering in de gemeenteraad voor verdere besluitvorming kan naar verwachting plaatsvinden begin 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vooruitlopend op de toekomstige onttrekking van de sporthal, wordt er een nieuwe binnensportaccommodatie voor (met name) het basisonderwijs gerealiseerd. De ontwikkeling hiervan is inmiddels opgestart. De planning zal worden afgestemd op de voortgang van de overige onderdelen van het centrumplan. <p>Nadat diverse pogingen tot het betrekken van partners en/of verkoop van het winkelvastgoed niet kansrijk zijn gebleken, gaat winkeleigenaar OCP nu zelf actiever aan de slag met het ontwikkelen van plannen. Naar verwachting is er medio 2023 meer duidelijkheid over de haalbaarheid hiervan.</p>

Niet in begroting 2022 opgenomen inspanningen

Sint Maartenspoort

Nieuwbouw hoofdkantoor DSM.

In januari 2022 is het ontwerpplan aan de raad voorgelegd en daarna is de anterieure overeenkomst gesloten en zijn de omgevingsvergunningen verleend.

In de zomer van 2022 is de voormalige bioscoop gesloopt en de Ambachtsschool verkocht aan de ontwikkelaar en is de nieuwbouw gestart.

In 2023 wordt verder aan de nieuwbouw gewerkt en naar verwachting zal de nieuwbouw begin 2024 in gebruik worden genomen door DSM en zal ook de openbare ruimte zijn heringericht, met uitvoering van de werkzaamheden aan het kruispunt Wilhelminasingel/Sint Maartenslaan.

Daalhof:

Daalhof is in het kader van de gebiedsgerichte aanpak aangemerkt als wijk waar de gemeente samen met de corporaties aan de slag gaat. Medio 2022 is door Servatius gestart met de renovatie van de flat aan de Veliahof, daarna volgt de flat aan de Palatijnhof.

De mogelijkheden om de openbare ruimte rondom te verbeteren en koppelkansen in het kader van duurzaamheid te benutten, worden samen verkend. Bij het ontwerp wordt ingezet op afkoppeling van water, verbetering groen en biodiversiteit, aandacht voor rattenoverlast en afval. En in het kader van leefbaarheid en gezondheid wordt ingezet op verbinding en ontmoeting.

Pottenberg:

In 2022 is Woonpunt verder aan de slag met de ontwikkeling (sloop en nieuwbouw) van het Poortgebouw en de Mammoetflat in Pottenberg. Dit proces is om uiteenlopende redenen eind 2021 vertraagd en is vanaf medio 2022 weer opgepakt, samen met de gemeente en de partners in de buurt.

- Voor Poortgebouw en Mammoetflat wordt door Woonpunt gewerkt aan een ontwerp om te komen tot sloop en herbouw van beide objecten binnen de stedenbouwkundige visie en rekening houdend met bijzondere status vanuit de RCE voor deze voorbeeld wederopbouwwijk. Aanvankelijk is een voorlopig ontwerp gemaakt door Mecanoo. Dit bleek te duur om te realiseren en Woonpunt heeft eind 2022 opdracht gegeven aan een nieuwe architect, Martens Willems Humblé, om tot een Voorlopig Ontwerp te komen. Dit is uitgewerkt en eind 2022 besproken in de Welstand- en Monumentencommissie en positief ontvangen.
- Na sloop en herbouw van Poortgebouw en Mammoetflat krijgt ook de openbare ruimte gelegen tussen beide gebouwen mogelijk een upgrade gericht op ontmoeting en beweging; de voorbereiding hiervan is gestart in 2022.
- Het sociale netwerk in de buurt is via de werkgroep Positief Pottenberg en de werkgroep sociaal in 2022 verder versterkt. De inwoners van Pottenberg zijn middels de nieuwsbrief Positief Pottenberg geïnformeerd over de ontwikkelingen in de wijk.

8 Stichting Ontwikkelingsmaatschappij

Enci-gebied

De opgaven die vervat zijn in het ook door de gemeente ondertekende Plan van Transformatie (PvT) voor het ENCI-gebied worden geregistreerd door een stichting, Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied (SOME), die opgericht is door de Provincie Limburg, het bedrijf ENCI, Natuurmonumenten, de Stichting Sint-Pieter Adembenemend (de omwonenden) en de gemeente Maastricht. De gemeente is momenteel bestuurlijk vertegenwoordigd in de stichting door een extern persoon.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Eind 2021 vindt integrale besluitvorming plaats over bijstelling van het Plan van Transformatie (PvT), de wijze van samenwerking en de daarbij horende financiële consequenties. Effectuering van deze besluitvorming zal in 2022 in van start gaan; ○ De rol van SOME en de wijze van samenwerking tussen partijen, en de daarmee samenhangende financieringsbehoefte voor 2022, is afhankelijk van de finale keuzes; ○ Na instemming over het alternatief plan van Natuurmonumenten voor ontwikkeling van de overgangszone (in relatie tot het beheer van de groeve), vindt in 2022 uitwerking in concrete plan-onderdelen plaats; ○ Na afronding van het cultuurhistorisch onderzoek door de Rijksbouwmeester eind 2021 zal in 2022 de afweging moeten plaatsvinden over de mogelijkheden van herbestemming van het bedrijventerrein; ○ Afhankelijk van ontwikkelingen rondom (het eigendom van) het bedrijventerrein kan gezocht worden naar uitwerking van onder meer de overgangszone 50+, in lijn met de uitgangspunten van het PvT ENCI-gebied; ○ Planologische verankering vindt naar verwachting plaats via individuele plannen en niet via een integraal omgevingsplan voor het gehele ENCI-gebied. Deze aanpak biedt de mogelijkheid om de gewenste ontwikkelingen gefaseerd in te passen binnen de beschikbare milieuruimte. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Effectuering van de besluitvorming eind 2021 is gestart in 2022. Vanwege de verkoop van het bedrijventerrein van ENCI aan Limburg Real Estate (LRE) bleek er meer tijd nodig te zijn. De afspraken uit de Actualisatie PvT 2021 zijn begin 2023 vastgelegd in verschillende overeenkomsten. LRE heeft daarbij de positie van ENCI in de PvT samenwerking overgenomen. ○ Via het besluit over de Actualisatie PvT 2021 en de daarop volgende wijzigingsovereenkomst is overeenstemming bereikt over opheffing van SOME en een andere vorm van samenwerking (via een Stuurgroep). ○ Het alternatief plan van Natuurmonumenten maakt deel uit van de Actualisatie PvT 2021. Vooruitlopend op de wijzigingsovereenkomst is Natuurmonumenten in 2022 gestart met uitwerking van concrete plan-onderdelen. Dit wordt echter bemoeilijkt vanwege de stikstof beperkingen. ○ Op basis van het onderzoek heeft de Rijksbouwmeester aan de Staatssecretaris geadviseerd het gebied aan te wijzen tot Rijksmonument. Uitwerking van een concreet voorstel is in 2022 door de RCE opgepakt in samenwerking met provincie en gemeente. Er ligt nog geen uitspraak van het Rijk, naar verwachting volgt die in 2023. Inzet van het Rijk is aanwijzing van delen van het bedrijventerrein als Rijksmonument, onder voorwaarde dat ook delen als gemeentelijk monument worden aangewezen. ○ Het eigendom van het bedrijventerrein is van ENCI aan LRE overgedragen in 2022. In de Actualisatie PvT 2023 en de wijzigingsovereenkomst is vastgelegd dat de overgangszone 50+ in eigendom bij de gemeente komt. Als er een duidelijk toekomstbeeld is vastgelegd en planologisch geborgd, kan deze grond verkocht worden. Gemeente, provincie en LRE delen in kosten en opbrengsten. ○ Vanwege de stikstof beperkingen is een bestemmingsplan voor het gehele ENCI-gebied en/of het ENCI-bedrijventerrein niet haalbaar. Met partijen wordt gezocht naar publiekrechtelijke borging van deelplannen. Het Ambitiedocument geeft daarvoor een eerste richting, maar een meer concreet toetsingskader is gewenst. ○ De nieuwe eigenaar LRE heeft opdracht gegeven tot het opstellen van een toekomstvisie (Ambitiedocument van Mecanoo). Dit Ambitiedocument kan gaan dienen als bijstelling van (de Actualisatie van) het PvT voor wat betreft het bedrijventerrein. Na instemming kan dit stuk de basis zijn voor de publiekrechtelijke borging. Omdat er op basis van de Overeenkomst uit 2010 nog steeds een sloopverplichting rustte op het Oven 8 complex, onduidelijk was of LRE zou overgaan tot sloop, en een uitspraak over monumentale bescherming van het Rijk uitbleef, heeft de gemeenteraad in september 2022 een voorbereidingsbesluit genomen voor het ENCI-bedrijventerrein.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Voortzetting van sloop oven 8 complex door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek (eind 2021); ○ Start /aanleg Centrale Allee door ENCI, afhankelijk van uitkomsten herbestemmingsonderzoek en de voortgang van de sloop van Oven 8 complex; 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Op verzoek van o.a. gemeente en provincie heeft ENCI de sloop on hold gezet. Door middel van het voorbereidingsbesluit dat de gemeenteraad in september 2022 heeft genomen voor het ENCI-bedrijventerrein is de mogelijkheid van sloop (van oven 8 en andere bedrijfsonderdelen) vooralsnog belemmerd. ○ Mede in relatie tot het niet slopen van oven 8 is ENCI niet gestart met de aanleg van de Centrale Allee. De verplichting hiertoe is in principe overgenomen in de nieuwe wijzigingsovereenkomst. Daarbij is de kanttekening geplaatst dat hier mogelijk van afgeweken kan worden, afhankelijk van de door partijen samen opgestelde toekomstvisie voor het bedrijventerrein.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<ul style="list-style-type: none"> ○ Afhankelijk van de gemaakte keuzes en planvorming eind 2021 kan, na de noodzakelijke plan juridische afwikkeling, op onderdelen de uitvoering starten en indien mogelijk afgerond worden in 2022. Verwacht wordt dat dit onder andere zal gaan om de waterspeelplek, de (bedrijfsmatige) schaapskooi en mogelijk de bezoekersontvangst in de lage overgangszone op 38+ NAP. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vanwege het uitblijven van de wijzigingsovereenkomst is de uitvoering van concrete planonderdelen niet gestart in 2022. Natuurmonumenten is in 2022 wel gestart met de uitwerking en voorbereiding van de vergunning van onder meer de waterspeelplek. Dit wordt echter bemoeilijkt vanwege de stikstof beperkingen.

9 Trega Zinkwitterrein

In de op 10 maart 2020 door de raad aangenomen motie is opdracht gegeven een integrale visie te ontwikkelen voor het gebied Trega/Zinkwit. Behalve de gemeente zijn hier onder meer eigenaren, omliggende ondernemers en het buurtnetwerk Limmel bij betrokken. Begin 2021 is de raad middels een informatiebijeenkomst tussentijds geïnformeerd over de voortgang en de uitwerking van de integrale gebiedsvisie voor Trega/Zinkwit. Vanwege de complexiteit van de opgave en een aantal nog uit te werken onderdelen is aangegeven dat afronding van de gebiedsvisie (inclusief programmatische en plan economische onderbouwing) naar verwachting zal plaatsvinden einde 2021. Afhankelijk van de resultaten van met name de financiële haalbaarheid van de gebiedsvisie, zal verdere besluitvorming vanaf begin 2022 aan de orde zijn.

Beoogde prestaties 2022	Realisatie 2022
<p><u>Planvorming, studies en uitwerkingen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Onder voorwaarde dat de gebiedsvisie is vastgesteld wordt in 2022 gewerkt aan de voorbereiding van de planuitwerking en het opstarten van de voorbereiding van de bestemmingsplanprocedures. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Op 12 juli 2022 is door de gemeenteraad de gebiedsvisie TregaZinkwit vastgesteld. De beoogde plannen voorzien in verbetering van de gebiedsontsluiting en het realiseren van circa 990 nieuwe woningen en een stedelijke werklocatie van circa 2,7 ha. Met de gebiedseigenaren (Maaszicht Ontwikkeling en Mourik) is het proces opgestart om te komen tot samenwerkingsovereenkomsten en een nieuw bestemmingsplan. Als gevolg van onder andere stikstofregels is inmiddels duidelijk dat een integraal bestemmingsplan met rechtstreekse bouwtitels voor het gehele gebied niet mogelijk is. Een gefaseerde aanpak met gebruikmaking van (een combinatie van) meerdere juridisch-planologische instrumenten biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van circa 60 tot 80% van het gebied. Daarbij moet worden opgemerkt dat voor het resterende gebied op voorhand geen garanties kunnen worden gegeven voor de ruimtelijke ontwikkeling in de toekomst. Dat maakt dat de financiële en planologische haalbaarheid van de plannen onzeker is. De actuele situatie rondom gestegen rente, fors hogere bouwkosten, afgenomen afzetkansen voor woningen en de complexiteit rondom stikstof, vergroten de onzekerheid. De gebiedseigenaren beraden zich momenteel op ontstane situatie waarbij een 'pas op de plaats' niet kan worden uitgesloten.
<p><u>Uitvoering</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afhankelijk van de te doorlopen planologische procedures kunnen mogelijk de eerste uitvoeringswerkzaamheden in 2022 worden opgepakt. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vanwege o.a. de stikstofproblematiek konden de planologische procedures niet opgepakt worden. Voorlopig worden ook voor 2023 geen uitvoeringswerkzaamheden voorzien.

Bijlage 11 Afkortingen

ADV-Limburg	Antidiscriminatievoorziening Limburg
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
ASL	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BAG	Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Bijzondere bijstand zelfstandigen
BCF	BTW-compensatiefonds
BENG	Bijna Energieneutrale Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIS	Basisinfrastructuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOG	Bebouwd Onroerend Goed
BOL	Beroeps opleidende leerweg
BO-MIRT	Bestuurlijke overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
BOWW(Z)	Bestuurlijk overleg wonen wijken (en zorg)
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie personen
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Gebundelde uitkering
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CHNT	Cultural Heritage and New Technologies
CNME	Centrum voor Natuur en Milieu Educatie
CMI	Creatieve Maakindustrie
CO2	Koolstofdioxide
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID	Coronavirus disease (coronavirusziekte)
CPB	Centraal Planbureau
CPI	Consumentenprijsindex
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek
CSV	Claim Staat Vennootschap
DIGID	Digitale persoonsidentificatie
DMJOP	Duurzame meerjaren onderhoudsplanning
DSD	Duurzaam sociaal domein
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EAA	European Association of Archaeologists
ECB	Europese Centrale Bank
ECMR	Expat Centre Maastricht Region
EFFORTS	European Federation of FORTified Sites
EMM	Exploitatie Maatschappij Maastricht B.V.
EMR	Euregio Maas-Rijn
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENCI	Eerste Nederlandse Cement Industrie
ENG	Ergieneutrale Gebouwen
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPZ	N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland
ESZL	Economische Samenwerking Zuid-Limburg
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FMI	Funciemengingsindex
FTE	Fulltime-equivalent
GEO	Geografische (informatie)

GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIDS	Gezond in de Stad
GIP	Grensinfopunt
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HAVO	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HCL	Historisch Centrum Limburg
HR	Human resource
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
IKC	Integrale Kindcentra
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
KBL	Kredietbank Limburg
KCA	Klein chemisch afval
KKC	Kern kindcentrum
KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
LISA	Landelijk informatiesysteem van arbeidsplaatsen
LLV	Leerlingenvervoer
LRE	Limburg Real Estate
LVO	Limburgs Voortgezet Onderwijs
MAHHL	Maastricht-Aken-Heerlen-Hasselt- Luik
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MCB	Maastricht Congres Bureau/Maastricht Convention Bureau
MECC	Maastrichts Expositie en Congres Centrum
MERAC	Mobilising European Research in Astrophysics and Cosmology
MHC	Maastricht Health Campus
MIC	Maastricht International Centre
MIK	Meldpunt integriteit & klachten
MIRT	Meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport
MJIP	Meerjaren investeringsplan
MJOP	Meerjaren onderhoudsplanning
MJP	Meerjarenprogramma
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOBW	Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
MPGV	Meerjarenprognose Grond- en Vastgoedexploitaties
MTB	Maastrichtse Toeleveringsbedrijven
MUMC+	Maastricht Universitair Medisch Centrum
NDE	Natuur en Duurzaamheid Educatie
NEN	Nederlandse Norm
NHMM	Natuurhistorisch Museum Maastricht
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NOW	Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze vennootschap
NVVB	Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken

OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvesting
OKO	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving
OOG	Onbebouwd onroerend goed
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
P&C	Planning en Control
P&O	Personeel en organisatie
P&R	Park en Ride
P&W	Park en Walk
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PBD	Plastic, blik en drinkpakken
PBE	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
PGB	Persoonsgebonden budget
PO	Primair Onderwijs
POK	Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag
PPS	Publiek Private Samenwerking
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
PvT	Plan van transformatie
PW	Participatiewet
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RES	Regionale Energie Strategie
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiecentrum
RSO	Richtlijn Sportdeelname Onderzoek
RTV	Regionale televisie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
RWS	Rijkswaterstaat
SAM	Stichting Ateliers Maastricht
SCCDK	Stichting Culturele en Civiele Dienstverlening Kunsten
SDG	Sustainable Development Goals
SGA	Service Grensoverschrijdende Arbeidsmarkt
SISA	Single Information Single Audit
SO	Speciaal Onderwijs
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SOME	Stichting Ontwikkelingsmaatschappij ENCI-gebied
SPUK	Specifieke uitkering
SSC	Shared service center
SSRS	Stikstofregistratiesysteem
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SZMH	Sociale Zaken Maastricht Heuvelland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TEFAF	The European Fine Art Foundation
TiM	Thuis in Maastricht
TOM	Team Ondernemen Maastricht
TONK	Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UM	Universiteit Maastricht
UNU-MERIT	United Nations University - Maastricht Economic and social Research and training centre on Innovation and Technology
UWCM	United World College Maastricht
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VEGAL	Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

VO	Voortgezet Onderwijs
VPI	Vertrouwenspersoon integriteit
VRI	Verkeersregelininstallatie
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
(V)SO	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
VSV	Vroegtijdig schoolverlaters
VT	Veilig Thuis
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en voegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWO	Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WbWM	Wonen boven Winkels Maastricht
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WiFi	Wireless fidelity
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOM	Werk Ontwikkelingsmaatschappij
WON	Wet onafhankelijk netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WW	Werkloosheidswet
YCND	Your coach next door
YUFE	Young Universities for the Future of Europe
ZES	Zero emissie stadslogistiek
ZL	Zuid Limburg
ZVW	Zorgverzekeringswet
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel

